

**CSONGRÁD VÁROS**  
**TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS**  
**TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK**  
**FELÜLVIZSGÁLATA**

**MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK**

Helyzetfeltáró, Helyzetelemző és Helyzetértékelő munkarészek

Véleményezési szakasz

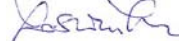


## MEGRENDELŐ:

**CSONGRÁD VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT****6640 CSONGRÁD, KOSSUTH LAJOS TÉR 7.**




**KÉPVISELŐJE:      BEDŐ TAMÁS      POLGÁRMESTER**  
**VARGA JÚLIA      FŐÉPÍTÉSZ**

TERVEZŐ: **VÁROS-TEAMPANNON KFT.****1053 BUDAPEST, VERES PÁLNÉ U. 7.****EMAIL: varos@varosteampannon.hu****KÉPVISELŐJE: KOSZORÚ LAJOS      ÜGYVEZETŐ**

## TELEPÜLÉSTERVEZÉS:

Koszorú Lajos	Város-Teampannon Kft.	TT/1É 01-1346	
Tóth Helga	Város-Teampannon Kft.		
Könyves Anett	Város-Teampannon Kft.		

## SZAKÁGI TERVEZŐK:

Tájrendezés, zöldfelület, környezetvédelem:	Móricz Anna	okl. tájépítésmérnök Egyéni vállalkozó	TK 13-1323	
Közlekedés	Macsinka Klára	Közlekedésépítőmérnök Mobil City Mérnöki Tanácsadó Bt.	Tkő 13-1017	
	Boldizsár Attila	okl. infrastruktúra- építőmérnök Mobil City Mérnöki Tanácsadó Bt.		
Közmű:	Hanczár Zsoltné	KÉSZ Közmű Kft.	MK 01-2418	
	Szolóczi Bálint	KÉSZ Közmű Kft.		
	Hanczár Gábor	KÉSZ Közmű Kft.		

Az állami alapadatok az Önkormányzat által szolgáltatott digitális földhivatali térkép (forrás: Lechner Nonprofit Kft. szolgáltatotta állami alapadat; adatszolgáltatási száma 1873, 2021. március)

Ez a terv a Város-Teampannon Kft. szellemi tulajdonát képezi. Védelméről a 1999. évi LXXVI. törvény, felhasználásáról a tervezési/vállalkozási szerződés rendelkezik.

A dokumentációban szereplő rajzi munkarészek QGIS és AutoCAD MAP 3D szoftverrel készültek.



# TARTALOM

<b>1. BEVEZETÉS .....</b>	<b>6</b>
<b>2. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ.....</b>	<b>7</b>
<b>2.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok .....</b>	<b>7</b>
2.1.1. Társadalmi és városhálózati trendek .....	7
2.1.2. A település térségi szerepe .....	10
2.1.3. A település vonzáskörzetének és funkcióinak bemutatása .....	14
2.1.4. A település dinamikai típusának meghatározása.....	14
<b>2.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata .....</b>	<b>16</b>
2.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) .....	16
2.2.2. Kapcsolódás Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához (2021-2027).....	20
<b>2.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata.....</b>	<b>27</b>
2.3.1. Országos Területrendezési Terv.....	27
2.3.2. 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet .....	28
2.3.3. Csongrád Megye Területrendezési Terve .....	28
2.3.4. Övezeti érintettség .....	29
2.3.5. Szomszédos megyék Területrendezési tervei .....	37
<b>2.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek vonatkozó megállapításai .....</b>	<b>39</b>
<b>2.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása .....</b>	<b>48</b>
2.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció vonatkozó megállapításai.....	48
2.5.2. A hatályos integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai .....	51
2.5.3. hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések .....	55
<b>2.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata .....</b>	<b>56</b>
2.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök .....	56
2.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek .....	56
<b>2.7. A település társadalma .....</b>	<b>69</b>
2.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség.....	69
2.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok.....	75
2.7.3. Települési identitást erősítő tényezők.....	75
<b>2.8. A település humán infrastruktúrája .....</b>	<b>77</b>
2.8.1. Humán közszolgáltatások .....	77
2.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása .....	83
<b>2.9. A település gazdasága .....</b>	<b>86</b>
2.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre .....	86
2.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői .....	89
2.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelések.....	96
2.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők .....	98
2.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok .....	99

<b>2.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere.....</b>	<b>101</b>
2.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	101
2.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere.....	105
2.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység.....	106
2.10.4. Foglalkoztatáspolitikai.....	106
2.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás.....	107
2.10.6. Intézményfenntartás.....	109
2.10.7. Energiagazdálkodás.....	110
<b>2.11. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások .....</b>	<b>111</b>
2.11.1. Településüzemeltetési szolgáltatások.....	111
2.11.2. Okos város települési szolgáltatások .....	113
<b>2.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata.....</b>	<b>118</b>
2.12.1. Természeti és táji adottságok .....	118
2.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet, Tájértörténet.....	119
2.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek .....	128
2.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése .....	133
<b>2.13. A zöldfelületi rendszer vizsgálata.....</b>	<b>134</b>
2.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei.....	134
<b>2.14. Az épített környezet vizsgálata .....</b>	<b>145</b>
2.14.1. A területfelhasználás vizsgálata .....	145
2.14.2. A telekstruktúra vizsgálata.....	151
2.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter.....	153
2.14.4. Az építmények vizsgálata.....	154
2.14.5. Az épített környezet értékei .....	165
2.14.6. Az épített környezet konfliktusai, problémái.....	170
<b>2.15. Közlekedés.....</b>	<b>171</b>
2.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok .....	171
2.15.2. Közúti közlekedés.....	176
2.15.3. Községi közlekedés.....	179
2.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés .....	181
2.15.5. Parkolás.....	182
2.15.6. Egyéb, közlekedéssel kapcsolatos megállapítások, problémák feltárása .....	182
<b>2.16. Közművek állapota és energiahatékonyság.....</b>	<b>183</b>
2.16.1. A település jelenlegi közművesítése .....	183
2.16.2. Víziközművek .....	183
2.16.3. Energia közművek .....	185
2.16.4. Elektronikus hírközlés .....	188
<b>2.17. Térségi és települési környezetvédelem – A környezeti állapot .....</b>	<b>189</b>
2.17.1. Talajvédelem.....	189
2.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek védelme .....	190
2.17.3. Zaj- és rezgésterhelés.....	193
2.17.4. Levegőtisztaság és védelme.....	194
2.17.5. Hulladékkezelés .....	194

2.17.6. Vizuális környezetterhelés .....	195
<b>2.18. Katasztrófavédelem .....</b>	<b>196</b>
2.18.1. Építésföldtani korlátok.....	196
2.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség .....	197
<b>2.19. Ásványi nyersanyag lelőhely.....</b>	<b>199</b>
<b>2.20. Városi klíma .....</b>	<b>200</b>
<b>3. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ.....</b>	<b>202</b>
3.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése .....	202
3.1.1. Gazdaság.....	202
3.1.2. Közlekedés .....	204
<b>4. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ.....</b>	<b>206</b>
4.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis.....	206
4.1.1. A folyamatok értékelése .....	206
4.1.2. A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés .....	208
4.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetősége ...	212
4.2. Problématérkép / Értéktérkép.....	219
<b>5. Mellékletek.....</b>	<b>220</b>
5.1. Táblázatos mellékletek.....	220
5.2. Térképi mellékletek.....	283

## 1. BEVEZETÉS

Csongrád Városi Önkormányzat a **16/2021. (II.18.) önkormányzati határozatában** döntötte el az új településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök elkészítését, mely tervezési munkára a Város-Teampannon Kft.-t bízta meg. Az új dokumentumok elkészítésének célja a hatályos jogszabályi előírásoknak, tartalmi követelményeknek való megfelelés. A legutóbbi településfejlesztési koncepció (a továbbiakban: koncepció) 2015-ben került elfogadásra a 175/2015. (VIII.27.) önk. határozattal. A koncepcióval egyidőben készült el az integrált településfejlesztési stratégia (a továbbiakban: ITS) is, mely dokumentumokhoz megalapozó vizsgálat (helyzetfeltáró-helyzetelemző-helyzetértékelő munkarészek) készült. A 2015. augusztusában elfogadott Csongrád város Településfejlesztési Koncepciója és a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési ciklusra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) a Dél-Alföldi Operatív Program által biztosított európai uniós támogatással, a „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” elnevezésű országos projekt keretében készült. A tervezési folyamatot a Belügyminisztérium (BM), mint projektgazda irányította, a dokumentumokat az általa kijelölt konzorcium készítette el.

Az előző vizsgálati dokumentáció a 2013. előtti adatok alapján került kidolgozásra, ezért aktualizálása indokolt, annak ellenére, hogy nem állnak rendelkezésre új Népszámlálási adatok 2011. óta. A vizsgálatok akkor nem a településrendezési eszközök felülvizsgálatához készültek, nem az épített környezetre helyezték a hangsúlyt, ezért ezen fejezetek kidolgozása, részletezettsége elmarad a településrendezési tervezéshez szükséges mélységtől. Legutóbb 2005-ben készült a településrendezési eszközök átfogó felülvizsgálata, és azóta csak kisebb-nagyobb részterület módosításokat fogadott el az Önkormányzat az éppen aktuális fejlesztési igényeknek megfelelően. Elmaradt a 2015-re tervezett felülvizsgálat. Így 16 év után készülhet el a 2021. június 30-ig hatályos jogszabályok szerinti településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat, szabályozási terv, melynek elfogadására jogszabályi kötelezettség van érvényben.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: törvény) 2022. június 30-ig adott időt a településeknek, hogy a 2012-ben megváltozott jogszabályi környezettel összhangban felülvizsgálják településrendezési eszközeiket. A törvény átmeneti rendelkezései szerint a 2021. június 30-ig megkezdett új koncepció, stratégia, településrendezési eszközök készítésére irányuló eljárást 2022. június 30-ig önkormányzati döntéssel le kell zárni. A 2022. június 30-ig elkészített koncepció, stratégia és településrendezési eszköz **2027. június 30-ig maradhat hatályban** és módosításukra eddig az időpontig lehetőség van.

A településrendezés eszközei a törvény 9/B. § (2) pontja szerint:

*„a) a településszerkezeti terv, amelyet a településfejlesztési koncepció alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és állapít meg,*

*b) a helyi építési szabályzat, amelyet a településszerkezeti terv alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és állapít meg.”*

A hatályos településfejlesztési koncepció hosszú távú, 2030-ig szóló fejlesztési dokumentumot jelent, azonban az új fejlesztési ciklusban javasolt az aktualizálása, az új országos és megyei területfejlesztési koncepcióknak való megfeleltetése, mely egyúttal egy dinamikus településpolitikát támogató településszerkezeti terv megalapozását is jelenti.

A Településfejlesztési Koncepció a 9/A. § (1) pont szerint *„hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására.”*

Annak ellenére, hogy az önkormányzat a Településfejlesztési Koncepciót határozattal hagyja jóvá, a súlya mégis jelentős: a törvény 9/A. § (1) zárómondata ugyanis kimondja: *„A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.”*

A megalapozó vizsgálatok tartalmi követelményeit a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 1. melléklete tartalmazza, mely melléklet 3.3. pontja szerinti fejezetek az integrált településfejlesztési stratégia készítése miatt nem kerültek jelen dokumentumban kidolgozásra.

## 2. HELYZETFELTÁRO MUNKARÉSZ

### 2.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

#### 2.1.1. TÁRSADALMI ÉS VÁROSHÁLÓZATI TRENDK

Rövid elemzésben mutatjuk be azokat a városhálózati, társadalmi folyamatokat, melyek Csongrád jövője szempontjából meghatározóak. Csongrád és a hasonló kisvárosok jólléte, reális jövővíziója, értelmes és megalapozott céljai szempontjából meghatározó a környezet és annak folyamatai. A népesség természetes fogyása általános jelenség a kontinensen. Ez a tartós, nagy tehetetlenségű demográfiai folyamat nálunk is érvényesül. A politikusok szeretnék lassítani, sőt a bátrabbak vissza is fordítani a trendeket, amihez hosszú évtizedekre szóló, folyamatos korrekciókkal finomított átfogó és egyensúlyokat kereső-teremtő társadalompolitikákra van szükség. Ellenkező esetben nagyon előregszik és el is szegényedik kontinensünk számos térsége (ld. Oroszország mai trendjeit).

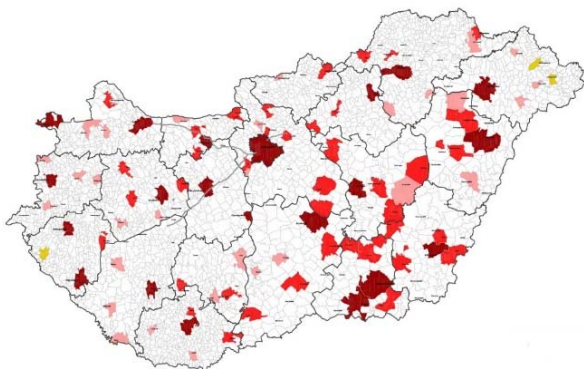
Vannak még rosszabb lehetőségek is. Mint számos elemzés jelzi, jó néhány magyarországi területen erős, többsikű zsugorodás, elnéptelenedés zajlik az európai térben, miközben ezek jó klímájú, vonzó, művelt tájakat, fejlett infrastruktúrával felszerelt számos települést foglalnak magukban.

A Kárpát-medencei folyamatok belesimulnak Kelet-Európa trendjébe, ahol is nagyobb, összefüggő vákuum-térségek jöttek, jönnek létre: ilyenek Magyarország és Lengyelország egyes részei, Szerbia, Bosznia, Románia, Bulgária, Albánia, a volt NDK, Baltikum. A 2030-években a mai fiatal és középgenerációk egy 9 - 9.2 milliós, erőteljesen öregedő Magyarországon fognak élni.

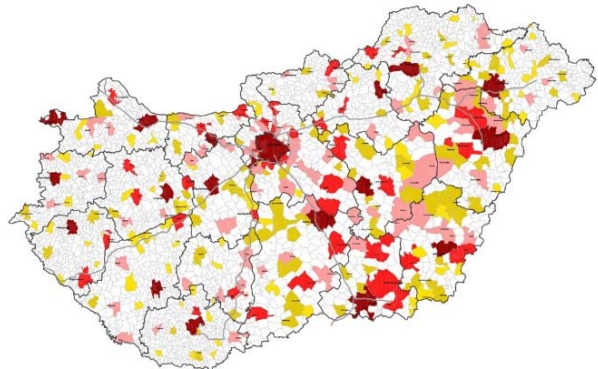
Az európai területi és települési folyamatok a megcsontosodott urbanisztikai elvektől és elképzelésektől egyre távolodó mintázatok és jellemzők mentén alakulnak. A 21. századi fejlett nagyvárosi régiós környezetek új funkcionális és szerkezeti irányokat is kifejlesztettek, melyre a megváltozott működés és annak összetett követelményei jellemzők. *A nagyvárosi csomópontokban a munkakultúra, az információözőn, a kommunikáció, a dinamika és a sokrétű-vibráló kapcsolatok új munka- és élettereket, valamint sajátos sokszínű életmódot építenek föl.*

Az európai térben *fő trend* a hálózatosság erősödése, a határokon átnyúló városhálózati csomópontok kifejlődése és közöttük az európai urbanizációs tengelyek, valamint az őket kiszolgáló transzeurópai, ún. TEN-T közlekedési folyosók folyamatos építése, támogatása ezáltal a nagyvárosok és multimodális kapcsolataik fejlesztése. Ez a hálózatosság az európai településrendszer stabilitását, arányosságát és a sokdimenziós hatékonyságát, fenntartható működését alapozza meg, a 9 európai TEN-T folyosóból 4 érinti a Kárpát-medencét és 3 Budapestet.

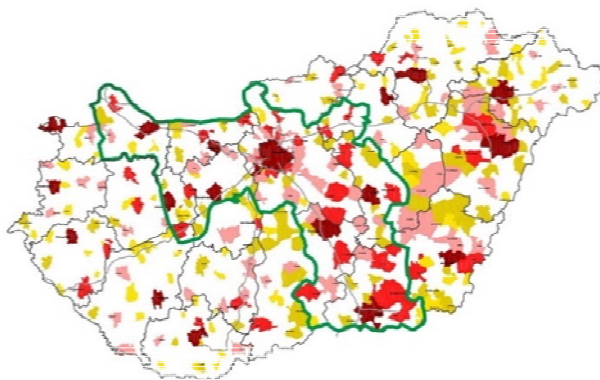
**1980 – Városok száma: 96; népesség 53%**



**2012 – Városok száma: 328; népesség 70%**



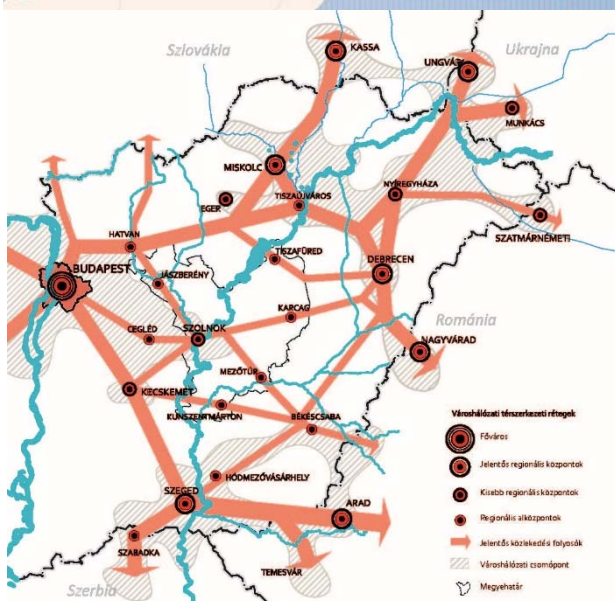
2015 – 346 város



1. ábra: Városok számának alakulása



2. ábra: Nagytérégi kapcsolatok



3. ábra: Dinamikus transz-európai tengelyek, lassú, ritkuló terek és e terek elérését-feltárását biztosító, településhálózatát szervező másodlagos tengelyek (forrás: Tisza-stratégia megalapozás)

A Kárpát-medencei településhálózat az európai tér fejleményeivel folyamatos összefüggésben kölcsönhatásban, alakult. A hazai **városhálózat és a városi népesség** felgyorsult növekedése nem tekinthető szervesnek, hiszen 30 év alatt háromszorosára nőtt a városok száma, 1,7 millió ember vált város lakóvá (!), költözés nélkül. Az elmúlt évtizedekben aszimmetrikus folyamatok játszódtak le a hazai településrendszerben, a



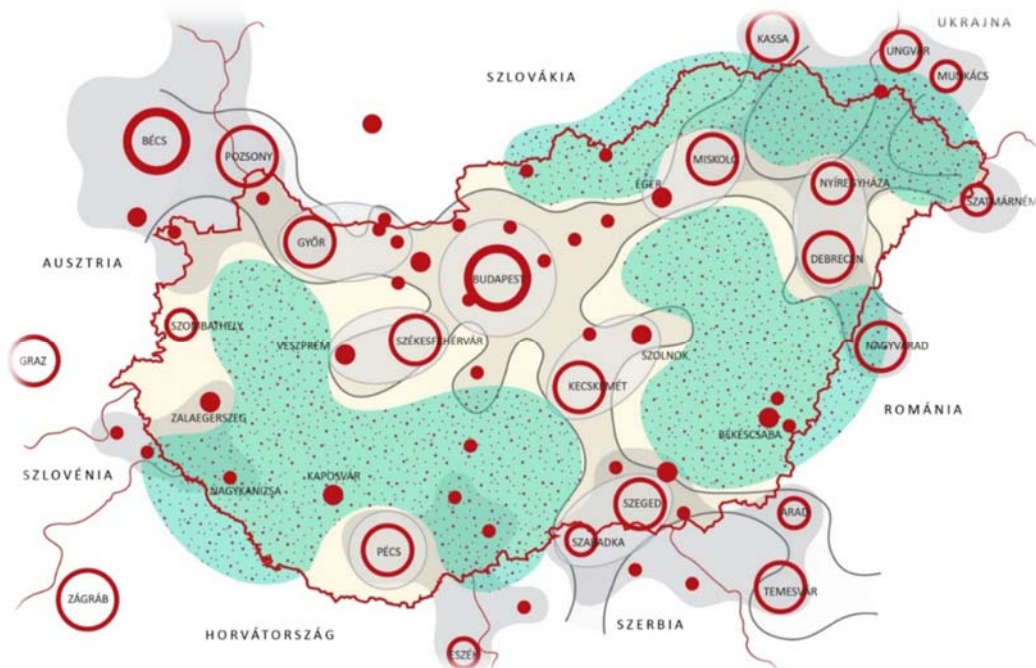
városok radikális számbeli gyarapodásával párhuzamosan erősödött az államigazgatási és intézményi hálózat koncentrációja, emellett a globális hatások gyors érvényesülése, az egyének szemléletváltozása az eddigi látszólagos egyensúlyi helyzeteket új irányok mentén verik szét.

- Mobilitás/kommunikáció/tudásbázis erősen „újratervez” (érték- és helyválasztás)
- Tömegtársadalom és értékvezérelt közösségek megjelenése, új képességek, igények, keresletek
- A hierarchikus mintázatok transzformálódása, megapólusok–tengelyek formálódása
- Kis/közép városhálózat összeomlása, az aprófalvak virtuális eltűnése zajlik

Mindezek a korábbiakhoz képest olyan új kiinduló helyzetet hoztak létre, mely az eddigi szemléleti-értelmezési-modellezési kereteinken kívül állnak. Az országos várospolitikával is gerjesztett folyamat felerősítette a népesség spontán áramlását centrumok, fejlődő központok felé. Miközben az állam által generalizált intézményi és ellátórendszeri centralizáció tovább zajlik, amit az új technológiák keretei közötti méretgazdaságos üzemeltetési egységek filozófiája is erősít.

A régi hálózat ott marad, melyet felhasználva spontán/piaci keretek között épül rá az új. A zsugorodás egyfelől, a gazdaság koncentrációja, a politikai centralizáció másfelől, újabb horizontális turbulenciákat idéz elő a hálózatban. A globális és gyorsuló folyamatok a történelmi egymásra épülő ciklusok helyett új kibontakozási modellt hoztak, melynek legfőbb jellemzője, hogy különféle gazdasági – társadalmi – politikai – kulturális változások és ciklusok **torlódnak**. A 20. századi magyar történelem maga is e torlódások ciklikusan felerősödő feszültségeinek története: a politikai rezsimok, a gazdasági szisztémák, tulajdonosi és értékvilágok, a sokszínű kulturális miliő fokozatos - átmeneteket és igazi szimbiózisokat ritkán felmutató - egymásra torlódása. Ebben a zaklatott trendben városhálózatunk evolúciós jövőképe az egyre robusztusabbá váló tengelyek, térbeli kiterjedése és a hálózatosodás.

Mára világosan kirajzolódik az új, egyre sűrűsödő térségi alakulat, mely az európai fejlődési tengelyekhez szervesen kapcsolódó modernizációs folyosók terjedését vetíti előre. Ennek elemei: a **tőke és emberkincs koncentrációja: az ország területének 30%-án él a népesség több mint 50%-a, ahol a GDP több mint 70%-át állítják elő**, miközben az **áramlás** egyre erőteljesebben folyik a **tengelyek** és a **beágyazott pólusok** felé.



4. ábra: Zsugorodó és fejlődő térségek (shrinking and expanding areas) (Forrás: saját szerkesztés)

Csongrád az ábrán láthatóan a zsugorodó és fejlődő térségek határán helyezkedik el. Az Alföld általános fogyása mellett a Budapest – Kecskemét – Szeged tengely fejlődése hosszabb távon is stabilnak látszik. Az eddigi folyamatok azt bizonyítják, hogy a tengely továbbgyűrűző hatása kedvezően alakul Csongrád számára. Ahogy tovább épül ez a fejlődési folyosó, úgy szélesedik annak kedvező gazdasági és társadalmi hatása is, ez azonban csak egy bizonyos mértékig várható. Csongrád jövője, és vele együtt a tiszántúli várospárja, Szentes szempontjából meghatározó az európai jelentőségű tengelyre való rákapcsolódás, annak intenzitása és a minél erősebb integrációk felépítése.

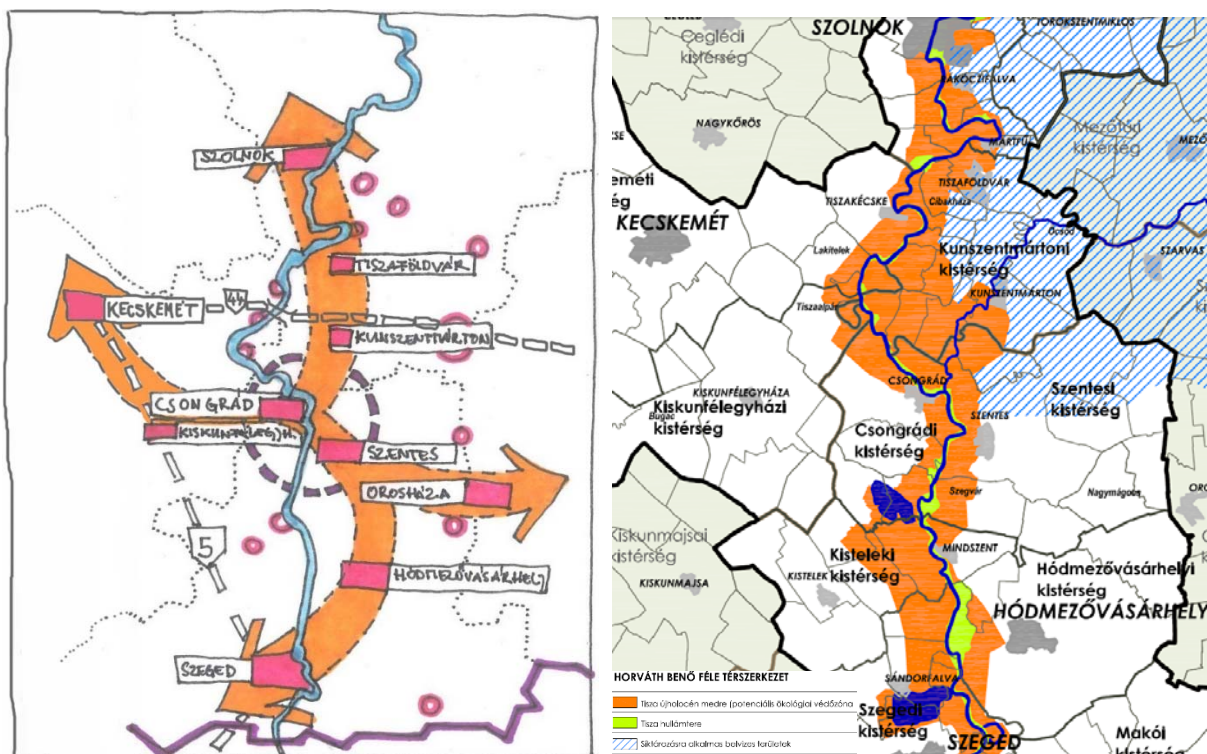
### 2.1.2. A TELEPÜLÉS TÉRSÉGI SZEREPE

Csongrád város a Dél-alföldi régióban, Csongrád-Csanád megye északi határán, a Tisza jobb partján, a Körös torkolata (Körös-torok) alatt fekszik. Csongrád a Csongrádi járás központja, a megye 5. legnagyobb népességű városa (GKI, 2020.12.31.). Gazdasági potenciálja, pozíciója és a társadalmi életben betöltött szerepe meghatározó a térségben. Várospárt alkot Szentés várossal.

- o Csongrád város területe: 173,89 km<sup>2</sup>, melyből 971 hektár a központi belterület, 83 hektár Bokros belterülete
- o Lakónépesség száma: 17 242 fő (2011. évi népszámlálás), 15 931 fő (2020. Helyi Vizuál Regiszter Népszégnylvántartó)
- o Lakásállomány: 8411 db, ebből kb. 2500 társasházi lakás van (2019. TeIR)

A város központi belterülete 971 hektár - egyéb belterülete (Csongrád-Bokros a várostól 11 km) 83 hektár. A várost volt zártkertek (Öregszőlők), elszórtan tanyás ingatlanok és kisebb nagyobb mezőgazdasági majorok övezik. Jelentősebb tanyás térség a Bokros-pusztá.

A Csongrád-Csanád Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027 (továbbiakban CSCSMTP) a várost érintően (Homokhátság és Tisza mente) a tájgazdálkodást és a gazdasági hálózatok megerősítését, a térség egyedülálló kulturális értékeinek megőrzését, az agrárfejlesztést és zöldségtermesztést (egészséges termékek feldolgozása), az ökoturisztikai lehetőségek kiaknázását, a folyó menti ökofolyosóban a fenntartható térségi gazdaság kialakítását (ökgazdálkodás, ártéri gazdálkodás), szálláshely-szolgáltatás fejlesztést jelöli meg célul. Ezen felül a korábbi koncepcióban szereplő célok továbbra is fontosak maradnak: térség- és gazdaságszervező, foglalkoztató szerepének javítása, a feldolgozó kapacitások és a háttérpar fejlesztése, illetve a „Csongrád - Szentés - (Kunszentmárton) városhármas vidékközpont szerepének együttműködésre és munkamegosztásra épülő megerősítése.



5. ábra: Csongrád város nagytérségi településhálózati összefüggései

(Forrás: Csongrád Kistré - Városfejlesztési előtanulmány – 2011, Tisza stratégia megalapozása – 2010.)

Csongrád város térségi kapcsolataiban és a településhálózatban elfoglalt szerepében a 2015. évi Koncepció és IVS készítése óta igazán jelentős változás nem történt. Ennek oka, hogy sem megyei, sem regionális, sem pedig helyi szinten nem történtek olyan jelentős változások, amelyek a térkapcsolatokat radikálisan befolyásolták volna. Térszerkezeti szempontból periférikus helyzete miatt elsősorban Bács-Kiskun megye nagyobb városaihoz kapcsolódik (Kiskunfélegyháza-Kecskemét) szorosabban, mint a megyei nagyobb városokhoz (Szeged, Hódmezővásárhely), emellett Szentés is fontos gazdasági kapcsolatot jelent Csongrád számára. Közlekedés földrajzi szempontból leginkább az M5 autópálya menti Szeged-Kiskunfélegyháza-Kecskemét tengelyhez



kapcsolódik. Az M5 autópálya kiskunfélegyházi csomópontja 23 km-re található a 451-es főúton, illetve a Kecskemét-Békéscsaba 80 km hosszú tengely is fontos kapcsolódási pont a 2020. decemberében részben megépült és 2024-ig befejezésre váró M44 gyorsforgalmi úton keresztül. Ennek az új fejlődési tengelynek a hatása még nem mérhető Csongrád városra nézve, és csak másodlagos szerepű a Kecskemét – Kiskunfélegyháza – Szeged M5, illetve a Szeged – Hódmezővásárhely – Orosháza – Békéscsaba meglévő 47-es főút (tervezett M47) tengelyekhez képest.

A város Budapesttől 142 km-re, Szegedtől 59,5 km-re fekszik. A legközelebbi város Szentes (12 km). Hódmezővásárhely 27 km-re, Szarvas 48 km-re fekszik Csongrádtól. Csongrád város vasúton is megközelíthető Kiskunfélegyháza és Szentes felől a 147-es számú vasútvonalon.

Csongrád tipikus középváros, járási székhely, alföldi mezőváros, amelynek jellemzően nincsenek nagyobb térségre kiható és megyei szerepkörei, azonban kivételt jelent néhány speciális intézmény és gazdasági funkció. Bizonyos pontszerű, jelentősebb vállalkozások a járáson túlnyúló – regionális, országos – jelentőségű szerepkörei az alábbiak:

- A térség legnagyobb vállalkozása – a **MARS Magyarország Kisállateledel Gyártó Kft.** – foglalkoztatói szerepköre (800+200 fő) kiterjed a szomszédos megyékre is – regionális-nemzetközi szerepkör.
- Csongrádi Környezetvédelmi **Ipari Park** - multinacionális cégek és beszállítók – pl. VESTFROST Zrt. dán hűtőgépgyártó (2010.óta), légtechnikai, fémfeldolgozó és egyes bútortipari cégek ("LARODO" Kft., HUNDEC Kft., AEROPRODUKT Zrt., PLASMA-TECH SYSTEMS Kft., HEX-TECH Kft.), szerepe országon túlra is kiterjed – regionális-nemzetközi szerepkör.
- A város leginnovatívabb építőipari kisvállalkozása a Litracon Kft. új építőanyag előállítási területen (Losonczy Áron a fényáteresztő beton (2001.) és a pixelbeton (2007.) feltalálója), szerepe országon túlra is kiterjed – regionális-nemzetközi szerepkör.
- A német tulajdonú ROBA-TISZA Kft. gyermekbútor gyártó cég szinte teljes egészében exportra gyárt - regionális-nemzetközi szerepkör.
- A város **turisztikai potenciálja** (Tisza, Holt-Tisza, Körös-torok, Csongrádi halászházak, szőlészet-borászat, horgászat, gyógyfürdő, termálvíz, képzőművészeti kiállítások), és ismert rendezvényei, elsősorban a Körös-toroki Napok és a szüreti fesztiválok, országos-regionális szerepkört töltenek be.
- Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium, idegenforgalmi és pedagógiai szakközépiskolai képzés – térségi szintű szerepkör.
- Alföldi AszC Bársony István Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium – erdész, vadász, mezőgazdasági gépész és környezetvédelmi szak – országos szerepkör.
- Hódmezővásárhelyi SzC Csongrádi Sággy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium – építőipari, fa- és bútortipari, épületgépész, turizmus-vendéglátás és elektronikai/elektrotechnikai szak - megyei szintű szerepkör.
- Diana Fegyvertechnikai Technikum és Kollégium – erdész, vadász, fegyvertechnikus szakképzés – regionális szerepkör
- Csongrádi Alkotóház - Művésztelep, képzőművészeti alkotótere - országos, valamint határokon túlra nyúló szerepkör.
- A Magyar Honvédség Műszaki Ezredének tevékenysége: tiszai átkelési gyakorlatok, ponton híd építése).

A városból történő napi szintű munkahelyi ingázás megyén belüli és kívüli települések között zajlik. Elsősorban Szentes (ipari park, intézmények), Kiskunfélegyháza, Kecskemét (Mercedes gyár), illetve Szeged, Hódmezővásárhely irányában jelentős ez a folyamat. Megfigyelhető ugyanakkor a csongrádi munkahelyekre történő napi szintű beáramlás is, pl. Szentes, Kiskunfélegyháza felől is: a Mars állományának mintegy 80%-a ingázik napi szinten!

A Csongrád-Csanád Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2027 (továbbiakban: CSCSMTFK) **a kitorési pontok** között említi a agrártradíciók és innovációk bázisán magas hozzáadott értékű és egészséges termékeket előállító élelmiszeripar gazdaságot, valamint zöld alapanyag termelésre alapuló feldolgozóipar kialakítását, turizmuson belül az aktív- és ökoturiztikát (utóbbit elsősorban tanyás térségekben a fejlesztettség biztosításával), a gyógyturizmust és a hozzá kapcsolódó egészségipart és a hátrányos helyzetű lakosság komplex szemléletű felzárkóztatását, valamint az alternatív energiagazdálkodást.

Csongrád térségi szerepköréhez meg kell említeni a korábbi, 2013. évi megyei koncepcióban kiemelt térségi jelentőségű hídfő helyzetű településpár funkciót (Csongrád-Szentes), mint a területfejlesztési, gazdaságfejlesztési programozás célterületet.

A megye ötödik legnagyobb települése több fontosabb mutató tekintetében is ezt a pozíciót foglalja el a megye településhálózatában. A város helyzetét leíró különböző társadalmi-gazdasági mutatókban Szeged és Hódmezővásárhely után jellemzően a Makó, Csongrád, Mórahalom csoporttal mutatja a legtöbb hasonlóságot, sajnos több mutató, pl. a népességfogyás tekintetében a legrosszabb értékekkel.

Az innovációs potenciál tekintetében Csongrád a relatíve alacsony innovációs teljesítményű térségek közé tartozik. Az 1000 főre jutó K+F beruházásokat nézve Szeged, Hódmezővásárhely, Kistelek és Szentes után az 5. helyen található.

Csongrád város regionális jelentőségét emeli a 451-es úton Szentes felé a Tisza-híd és a térségben egyedülálló örökségvédelmi értékek és turisztikai attrakciók (Tisza, Körös-torok, Csongrádi halászházak, szőlészet-borászat, gyógyfürdő, termálvíz, Levendulás tanya, képzőművészeti kiállítások, rendezvények).

A Csongrádi járáshoz egy város (Csongrád) tartozik és 3 község, székhelye Csongrád. Területe 339,24 km<sup>2</sup>, népessége 2019 év végén 21 189 fő, népsűrűsége 62 fő/km<sup>2</sup>. A járás lakosságának 75,2%-át a város népessége adja.

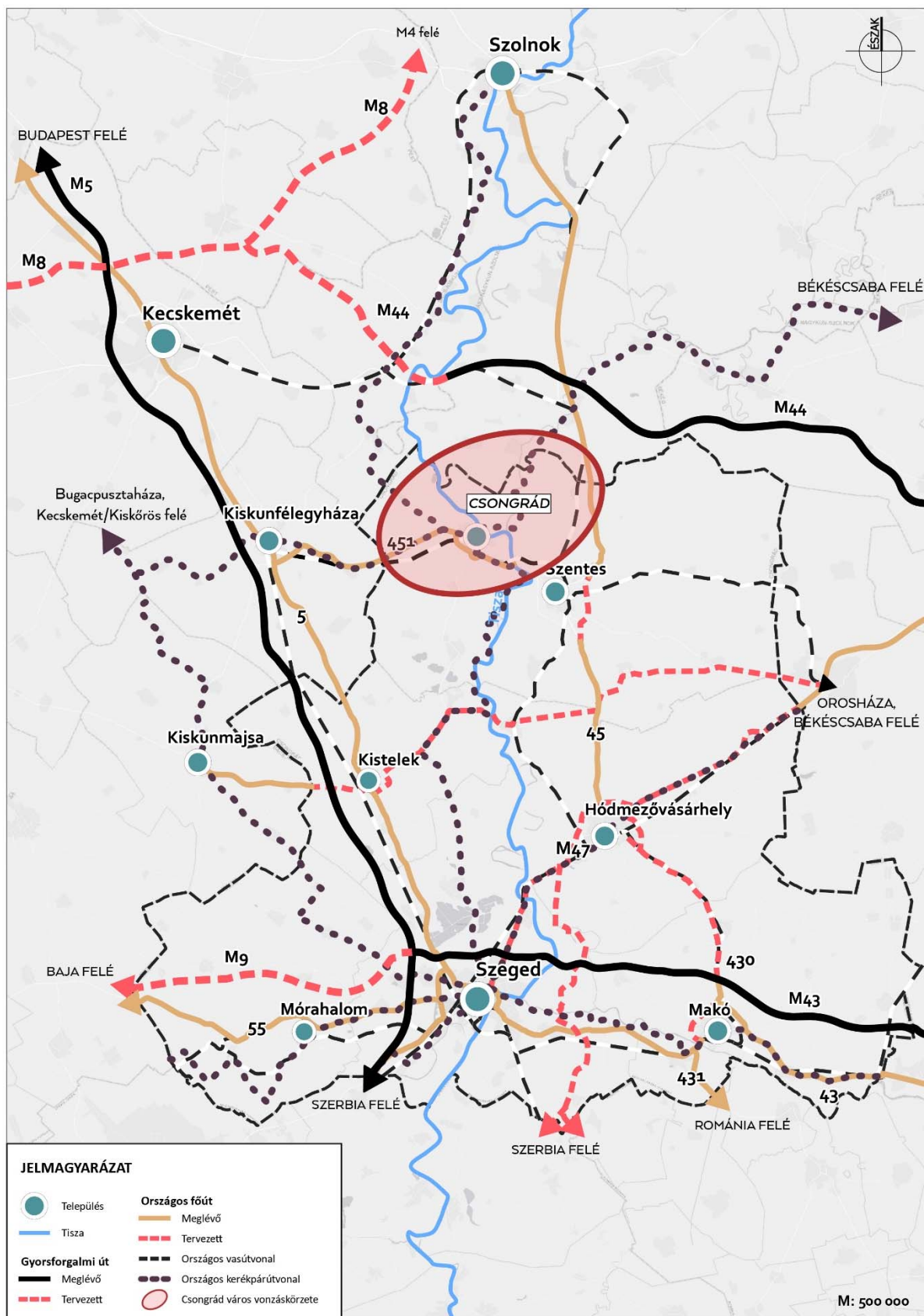
	Lakóépesség (fő)	Természetes szaporodás (ezrelék 2016- 2020)	Vándorlási egyenleg (ezrelék)	Nyilvántartott álláskereső száma összesen (fő) 2019.	Ezen belül tartós munkanélküliek aránya (%)
<b>Csongrád</b>	15 949	-9,4	5,00	259	30,29
<b>Csanytelek</b>	2476	-10,8	-21,55	74	38,60
<b>Felgyő</b>	1124	-11,4	18,95	24	31,82
<b>Tömörkény</b>	1640	-26,4	0,60	30	26,67
<b>Járas összesen</b>	21 189	-11,03	2,40	387	31,43

1. táblázat: A Csongrádi járás települései (Forrás: GKI 2019, Csongrád Szociális szolgáltatástervezési koncepciója 2021.)

Csongrád a járás funkcionálisan teljes értékű központja. Itt érhetők el a járás települései számára releváns járási hivatalok, továbbá az egészségügyi, közoktatási, kulturális szolgáltatások. Az oktatás területén a felsőoktatás hiányzik a járásközpontból. Csongrád speciális helyzetben van azzal, hogy közvetlenül szomszédos Szentes városával, amellyel várospárt alkotva sok tekintetben kiegészítik egymás szolgáltatásait (egészségügy, oktatás, vízügy, stb.)

A város területén jelentős tanyavilág található (2011-ben mintegy 1700 fő élt a tanyavilágban), a népesség mintegy 10%-a élt tanyán. A önkormányzat által összeírt tanyakörzetesítés lista alapján a 9 tanyakörzetben 1772 db tanya található, melyeken kb. 488 fő van bejelentve tanya lakcímre is. A megyében itt élnek legtöbben külterületen.

Csongrád város gazdasága szintén valódi térségi központként működik a járási települések szempontjából. Jelentős a foglalkoztatásban betöltött szerepe (elsősorban ipari munkahelyek). A járás településein élők, valamint a vállalkozások, Csongrádon megfelelő színvonalon elérik mindazon lakossági és üzleti szolgáltatásokat, amelyek a mindennapi élethez és működéshez szükségesek.



6. ábra: Csongrád város megyei szintű településhálózati összefüggései (Forrás: Saját szerkesztés)

### 2.1.3. A TELEPÜLÉS VONZÁSKÖRZETÉNEK ÉS FUNKCIÓINAK BEMUTATÁSA

Csongrád járási székhely vonzaskörzete – a fenti speciális eseteket leszámítva – döntően a járás településeire terjed ki. Ez elsősorban a város középfokú ellátó intézményeire vonatkozik. Az utóbbi években az egészségügyi ellátás területén jelentős változások történtek, a 24 féle szakrendelés közül több olyan is található a városban, ami túlmutat a járási vonzaskörzeten. A foglalkoztatás is messze túlnyúlik a térségi határokon, elsősorban a MARS Magyarország Kft.-ben működő (az eddigi 800 fő nemrég újabb 200 fővel bővült) munkahelyek révén. A különféle lakossági szolgáltatások, kiskereskedelem, stb. Csongrádon érhető el a legmagasabb színvonalon és kínálattal, amely ebbéli funkciójában is erősíti a várost. Egyes intézményi (pl. egészségügy, oktatás, kultúra), illetve üzleti, kereskedelmi szolgáltatások terén bizonyos mértékben Szentés és a Szentési járás települései is a vonzaskörzet részét képezik.

Funkció megnevezése	Funkcióhoz kapcsolódó vonzaskörzet
Ipari park, Beszállítói hálózatok	Regionális
Turisztikai kínálat, elsősorban rendezvények	Regionális-országos
Foglalkoztatás	Regionális-megyei-járási
Közüoktatás	Járási-megyei-regionális
Egészségügyi szolgáltatások	Járási, térségi
Kultúra-közművelődés	Városi-járási-országos-határon túli
Szolgáltatások, kiskereskedelem	Járási
Szórakozás-rekreáció	Városi-járási-országos
Szociális szolgáltatási funkció	Városi-járási, térségi

2. táblázat: Csongrád város térségi szerepkörrel rendelkező legfőbb funkciói (Forrás: Önkormányzati adatközlés)

Csongrád város munkaerőpiaci kapcsolatára vonatkozóan csak a 2011-es népszámlálási adatokból tudunk következtetni. Azok alapján látszik, hogy az ingázási mérleg pozitív, vagyis a beingázás valamivel nagyobb - javuló tendenciát mutat-, mint az elingázás. 2001. és 2011. között 1,5-2 %-kal nőtt a beingázók száma, az elingázók száma pedig 1,25-1,5%-kal nőtt. A helyi munkaerőpiaci vonzaskörzet csongrádi központjának megerősödését továbbra is feltételezzük, a csongrádi központ elsősorban a járás területére koncentrálódik. A megyén belülre ingázók aránya a naponta ingázó foglalkoztatottakon (1218 fő) belül valamivel kevesebb, 49 % (ebből Szentésre 38% ingázik, Szegedre 13%, Hódmezővásárhelyre 3%), mint a megyén kívülre ingázók (622 fő) 51 %-os aránya. A munkavállalók átlagos elingázási távolsága 32 km fölött volt 2011-ben, a beingázási távolság pedig 18-24 km volt.

### 2.1.4. A TELEPÜLÉS DINAMIKAI TÍPUSÁNAK MEGHATÁROZÁSA

A település dinamikája szempontjából legjelentősebb tényezők a népesség számának alakulására, a foglalkoztatás-munkanélküliség helyzetére, a munkavállalók képzettségére; a település intézményi szerepkörére; továbbá a főbb gazdasági jellemzőkre vonatkozó mutatók. Ezek időbeni változása, a kimutatható trendek iránya mutatja meg, milyen fejlődési dinamikával rendelkezik a város, merre tart, milyen - agglomerációs, dezurbanizációs és reurbanizációs folyamatok alakítják, ezáltal milyen jövőbeni helyzet kialakulása várható.

Csongrád város – és a járás – demográfiai mutatói sajnos megyei szinten a legkedvezőtlenebbek között vannak és tendenciájukban sem jó irányúak. Az idős, egyedülálló népesség létszáma magas és nő, a fiatal népesség létszámában és arányaiban is csökken. A természetes szaporodás évtizedek óta negatív, azonban a több éves negatív vándorlási egyenleg 2019. óta lassan, de pozitív irányba változik. Csongrád közel 6%-át veszítette el népességének az elmúlt 9 év alatt (10 évente 1000 lakossal van kevesebb, évente most már kb. 120 fővel), ami a megyei középvárosok esetében a legrosszabb értéket mutatja. Különösen fájdalmas a magasabb végzettségűek és a fiatalok elvándorlása – ennek szinte kizárólagos oka a munkalehetőségek hiánya és az alacsony bérszint, mert egyébiránt a kötődés jellemzően meglenne a város iránt. Így, bár a helyi lakosság képzettségi szintje átlagosnak mondható, az mégis csak részben szolgál bázisul a helyi gazdaságnak. A munkanélküliség alacsony, a közfoglalkoztatottak száma erősen csökken. Az utóbbi pár évben pozitív változás, hogy a 35-45 éves korosztályból egyre több család költözik vissza szülővárosába.

A város és különösen a járás gazdaságára eredetileg jellemző a mezőgazdaság jelentős szerepe, az alacsony jövedelemtermelő képesség és az innovatív tevékenységek viszonylag és jellemzően alacsony szintje. Ez a kedvezőtlen tendencia az utóbbi 10 évben megváltozni látszik, az ipari tevékenységek egyre inkább meghatározók a város gazdasági szerkezetében, valamint a mezőgazdaságban a minőségi, biogazdálkodás feltörekvése figyelhető meg (borászat, méhészet, zöldség-, gyümölcs-, szőlőtermesztési ágazatokban). Ehhez nagy mértékben járult hozzá az ipari park, ahol jelentősebb külföldi beruházások valósultak meg (pl. Vestfrost Zrt.), és az ipari park bővítése, fejlesztése is folyamatban van, további külföldi beruházások várhatók. A város több beszállítóval is rendelkezik az autópár területén, jelentős a fémfeldolgozás és a légtechnika, a bútortipar, továbbá a mezőgazdasági alapanyag feldolgozás. A város gazdasági dinamikája tehát emelkedő, ígéretes tendenciát mutat.



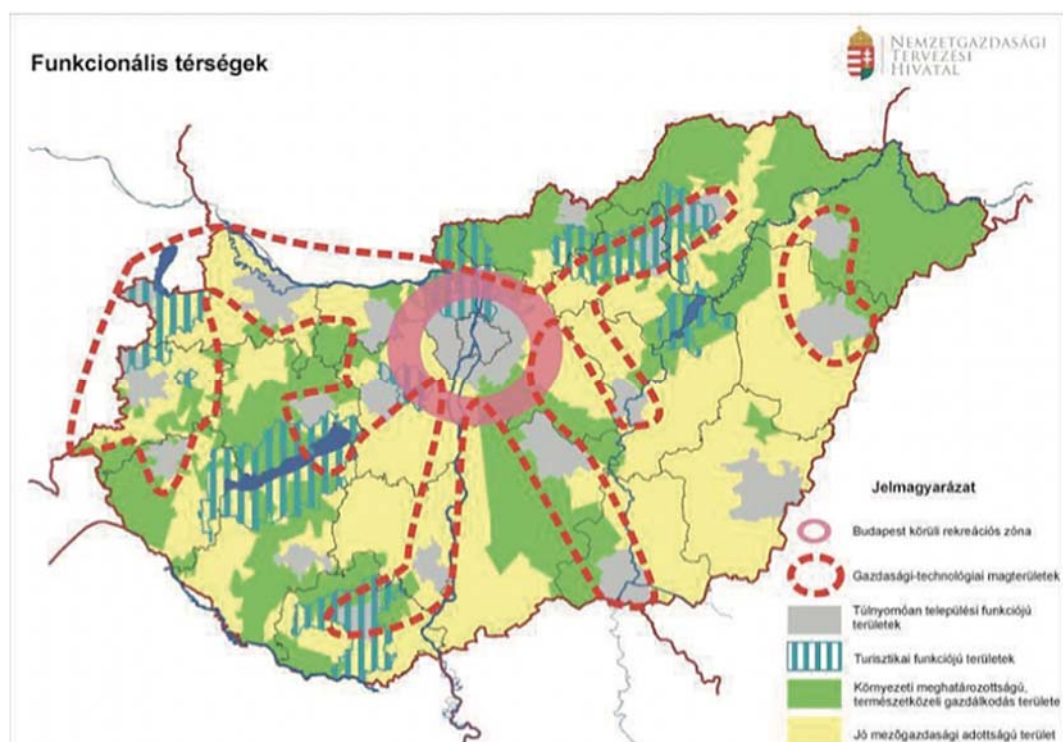


## 2.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

### 2.2.1. ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ (OFTK)

Az Országgyűlés az 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal fogadta el a **Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** című dokumentumot (OFTK), amely az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva meghatároz egy hosszútávú, 2030-ig szóló jövőképet és fejlesztéspolitikai célrendszert. A stratégiai célok tekintetében hangsúlyos szerepet kap az élhető és életképes vidék, a gazdasági növekedés, a versenyképes gazdaság, a komplex tájgazdálkodás és vízgazdálkodás, a K+F+I, a stratégiai erőforrások megőrzése és a megújuló energia.

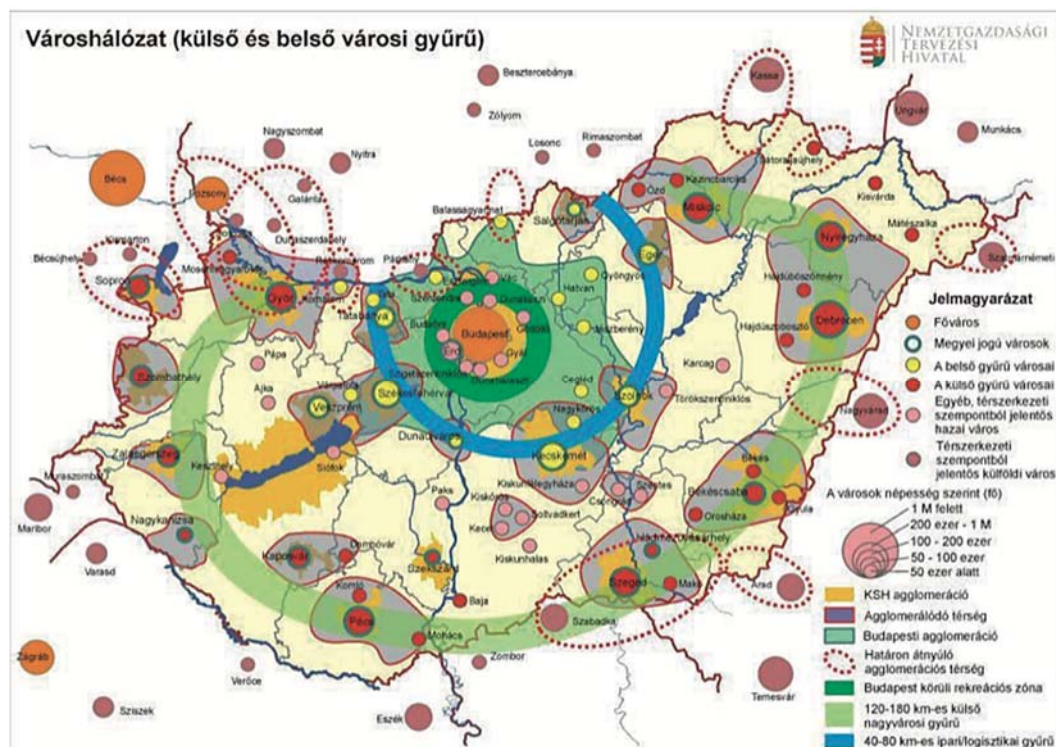
Az OFTK térszerkezetre vonatkozó megállapítása alapján a területi társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek elmélyültek, ennek térbeli „leképeződéseként” egy fejlett északnyugati és két erősen leszakadó délnyugati és északkeleti térség rajzolódik ki, melyeket két, szűkebb környezeténél versenyképesebb tengely (Budapest-Pécs és Budapest-Szeged) és néhány nagyváros (pl. Debrecen, Nyíregyháza) tagol. Földrajzi fekvéséből adódóan, **Csongrád leginkább a Budapest-Szeged tengelyhez kapcsolódik.**



7. ábra: Magyarország funkcionális térségei (Forrás: OFTK 118 o.)

**A térszerkezet átalakulásának nyertesei leginkább a nagyobb városok,** melyek szigetszerűen emelkednek ki környezetükből. A vidéki nagyvárosok szerepe főként az Alföldön jelentős. Szeged, Debrecen, Nyíregyháza és Kecskemét a térség fejlődésnek központjai, jelentős a térszervező és tökevonzó képességük. A centralizációs térbeli folyamatok eredményeként, a településhierarchiában egyre szélesebbre nyílik az olló a kis- és nagyvárosok között.

A területpolitikai irányok kapcsán az OFTK új területfejlesztési megközelítéseket alkalmaz. A belső és külső városgyűrű városainak fejlesztése és hálózatra szerveződése hozzájárul az ország többközpontúságának és a hálózatos, decentralizált térszerkezetének biztosításához. A dokumentum a külső városgyűrű meghatározó gazdasági szerepkörrel rendelkező városaként említi Hódmezővásárhelyt, amelynek szorosabban **együttműködő térségét a Szeged-Makó-Orosháza-Szentés-Csongrád városötszög jelenti.** Az 8. ábra alapján Csongrádot az „egyéb, térszerkezeti szempontból jelentős hazai város” kategóriába sorolja a szakpolitikai dokumentum, **Szentessel egy kibontakozó agglomerálódó térséget alkotva.**



8. ábra: Magyarország városhálózati elemei, fejlesztési elképzelési (Forrás: OFTK 151 o.)

*Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió célrendszeréhez való kapcsolódás vizsgálata*

Az OFTK területi céljaihoz való kapcsolódása

Csongrád város településfejlesztési elképzelései és érdekei harmonizálnak az OFTK-ban lefektetett területi specifikus célokkal. (Az OFTK célrendszerét bemutató ábrát a 9. melléklet tartalmazza.) A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat kialakítása (2.), a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése (3.) és a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságosztönzés (5.) célok közvetlen és közvetett módon is hozzájárulhatnak Csongrád város és térsége fenntartható fejlődéséhez.

Szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok és Csongrád város kapcsolódása:

Specifikus célok	Beavatkozási területek	Csongrád kapcsolódása a célokhoz és a beavatkozási területkehez
1. Versenyképes, innovatív gazdaság	a fejlődési potenciált hordozó ágazatok (pl.: autó- és járműipar; híradástechnika; egészségipar; gyógyszeripar; orvosi berendezés és eszközgyártás; élelmiszeripar; építő- és építőanyag-ipar; logisztika; gépipar, szerszámgyártás; vegyipar, környezetvédelmi ipar) fejlesztése	A település húzóágazatai: légtechnika, gépipar, szerszámgyártás, faipar, bútorgyártás élelmiszeripar, áru fuvarozás, logisztika;
	a települések gazdasági csomóponti szerepének és fejlesztői kapacitásának erősítése	A környékbeli városokkal (Szentes, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Orosháza, Szarvas) való együttműködési lehetőségben rejlő potenciál
	a geotermális és megújuló energetikai potenciál kihasználása, az energiahatékonyság növelése és a zöld gazdaság előmozdítása	lakossági, ipari, mezőgazdasági, illetve turisztikai és gyógyászati hasznosítás
	a kis- és középvállalkozások és a helyi gazdaság szerepének megerősítése, kiépítése	A Csongrádi Ipari Park megvalósult és tervezett fejlesztései
2. Gyógyító	az egészségipar, a termál- és	gyógy- és termál turisztikai

<i><b>Specifikus célok</b></i>	<i><b>Beavatkozási területek</b></i>	<i><b>Csongrád kapcsolódása a célokhoz és a beavatkozási területkehez</b></i>
Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	egészségturizmus, illetve a szabadidő gazdaság fejlesztése, ehhez kapcsolódva a gyógyvizek hasznosítása és a ráépülő gyógyfürdők szolgáltatásainak fejlesztése és bővítése	infrastruktúra fejlesztések; gyógyturizmusban rejlő potenciálok  A Tisza, mint ökológiai folyosó aktív (öko)turisztikai hasznosítása
	az egészséges életmódot, a rekreációt, a sportot, a mozgást, az egészséges életet lehetővé tevő közösségi terek biztosítása	Csongrád megvalósult és tervezett sport, szabadidős és rekreációs fejlesztései (sportuszoda-, kézilabdacsarnok kialakítása)
3. Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és -ellátás	a foglalkoztatást és a természeti erőforrások fenntartható módon történő felhasználását biztosító, életképes agrár- és élelmiszergazdaság, valamint termelés szerkezet kialakítása	Csongrád és térsége agrár- és élelmiszeripari potenciálja
	a helyi gazdaság bel- és külpiacainak pozicionálása, a termelők érdekeltségével és részvételével megvalósuló kereskedelmi hálózatok, értékesítési csatornák kialakítása	Helyi ipari és szolgáltató cégek beszállítói hálójának erősítése, támogatása Csongrádi Ipari Parknak jelentős mikrotérségi és regionális szerepköre van a beszállítói hálózatok, logisztikai szolgáltatások tekintetében
4. Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I	a szakképzés fejlesztése, különösen a hiányszakmákban, a felnőttképzés minőségi, rendszerszintű fejlesztése	A helyi gazdasági bázis szükségleteinek, igényeinek megfelelő szakképzés és felnőttképzés (pl. fegyvertechnikai technikum, foglalkoztatási paktum)
7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme	az élővilág, a termőföld, a talajok és a vízbázisok védelme, az ivóvízminőség javítása, illetve a tájgazdálkodási keretekbe illeszkedő vízgazdálkodás	természetközeli-ökológiai gazdálkodás, az élővizek védelme (Tisza), termálvíz hasznosítás, korszerű tájgazdálkodás
	az energiahordozókkal, építőipari alapanyagokkal való fenntartható gazdálkodás és az ásványkincsek védelme	termálvíz további hasznosítása; napenergia hasznosítása
	a fenntartható hulladékgazdálkodás (megelőzés, újrahasznosítás, ártalmatlanítás) feltételeinek megteremtése	hulladékhasznosítási fejlesztések, várható KEHOP Plusz finanszírozású projektek
	környezeti oktatás, nevelés és szemléletformálás erősítése	fegyvertechnikai technikum képzései, várható EFOP Plusz finanszírozású projektek

3. táblázat: Az OFTK specifikus céljaihoz való kapcsolódás (Forrás: OFTK, Csongrád Város ITS Megalapozó Vizsgálata - 2015)

A koncepció keretében megvalósuló fejlesztések során minden esetben szükséges az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban meghatározott térhasználati elvek mindegyikének figyelembevétele: A takarékos és átgondolt területhasználat a legfontosabb térhasználati elv. **A természetvédő, örökségvédő térhasználatot középpontba kell helyezni** a vonalas infrastruktúrafejlesztések, a gazdasági infrastruktúrafejlesztések, a településfejlesztés, a vízgazdálkodási fejlesztések, és a turisztikai fejlesztések során (pl. Tisza menti ártér, a szikes és lösz puszták, a homoki erdők és gyepek).

A Homokhátságon megvalósuló vízvisszatartási és vízpótlási projektekhez kapcsolódjanak a talajok szervesanyag tartalmának növelését célzó intézkedések is, a lehető legnagyobb környezeti haszon elérése, illetve a hatékonyság növelése érdekében. A térségi gazdaság fenntartható szervezése különösen fontos, ahol a helyi gazdaságnak nagyobb szerepe lehet (pl. Homokhátság). **A körforgásos gazdaságra való áttérés:** fontos szerep jut a hulladékgazdálkodás környezetbarát, újrahasznosítást és újrahasználatot ösztönző fejlesztésének



és a természeti erőforrások körforgásban tartásának. A körforgásos gazdaságra való átállást Magyarország Helyreállítási és Alkalmazkodási Terve is kiemelten kezeli.

A 2021-2027-es fejlesztési időszakra vonatkozó intézményrendszer még nem körvonalazódott, azonban a Kormány megállapítása alapján a TOP jelentős sikereket ért el, ezért azt hasonló szervezeti struktúrában – a megyei közgyűlések bevonásával – folytatni kívánják. A jelenleg társadalmi egyeztetési fázisban tartó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) a 2014-2020 TOP tematikáját és integrált területi programokon keresztül megvalósuló modelljét folytatja, az eredményességet és a helyi érdekeltségű megvalósítást javító új elemekkel:

- elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, fejlesztési tematikája kiterjed a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére;
- a kiemelt térségekben ezeket a fejlesztéseket térségi alapon összehangolja és
- ezeken túlmenő térség-specifikus fejlesztéseket is finanszírozhat;
- fenntartható városfejlesztési intézkedése keretében a helyi fejlesztési stratégiájuk alapján kiválasztott városok a fenti fejlesztéseket integrált helyi városfejlesztési programokban valósíthatják meg, illeszkedve a helyi klímastratégiákhoz;
- szerepet vállal a helyi jelentőségű turizmus fejlesztésében;
- szerepet vállal a komplex programmal fejlesztendő járásokban helyi társadalmi felzárkózási programok támogatásában.

A program tehát továbbra is elsősorban önkormányzati fejlesztések végrehajtását támogatja. A TOP Plusz tervezett prioritásai és intézkedései illeszkednek azon fejlesztési igényekhez, elképzelésekhez, amelyeket a megye települései a Csongrád- Csanád Megyei Önkormányzat elnökének felkérésére benyújtottak. Ezek összesítése alapján a megyei települések vezetői az alábbi beavatkozásokat tekintik legfontosabbnak (a megjelölések száma és a sorrend alapján történt súlyozás alapján):

1. Belterületi utak, kerékpárutak, járda
2. Belterületi csapadékvíz elvezetés
3. Helyi turizmus
4. Helyi termékértékesítés, helyi piacok, helyi közétkeztetés
5. Megújuló energiagazdálkodás (termelés, felhasználás)
6. Közművelődés, kultúra, közösségi terek és szolgáltatások
7. Zöldterületek, zöldfelületek
8. Bölcsődei, óvodai infrastruktúra, szolgáltatások
9. Szociális infrastruktúra, szolgáltatások
10. Egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások
11. Falu- és tanyagondnoki szolgálatok
12. Energiahatékonyság

A területfejlesztés főbb szereplői továbbra is:

- funkcionális várostérségek
- települések
- LEADER közösségek
- CLLD közösségek
- vállalkozók, vállalkozások
- intézmények
- civil szervezetek

Programozás:

- TOP Plusz
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz);

- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz);
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz);
- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz);
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz);
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz);

### 2.2.2. KAPCSOLÓDÁS CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ ÉS PROGRAMJÁHOZ (2021-2027)

A Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat a 2021-2027-es időszakhoz kapcsolódóan felülvizsgálta és aktualizálta az érvényben lévő településfejlesztési dokumentumait 2021. márciusában. A Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat legfőbb partnere a Nemzetstratégiai Kutatóintézet volt. A stratégiai tervezési folyamat hatására a koncepció alapvetően a megye kitűnő adottságaira, kitorési pontjaira építve egy "offenzív" jellegű stratégiát alkotott. A koncepció kiemelten foglalkozik a **klimaváltozáshoz történő alkalmazkodás** fontosságával, és a **megújuló energetika kiemelkedő lehetőségeinek** kihasználásával.

*Helyzetelemző munkarész Csongrádra vonatkozó részei*

A Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Koncepció helyzetelemző munkarésze alapján, a megyei városhálózaton belül – városi szerepkörök szerint- négy csoportot került azonosításra. Csongrád Kistelekkel és Mórahalommal került egy csoportba, a **koncepció kiemeli, hogy a város hagyományos intézményellátó szerepét megőrizte, továbbá turisztikai szempontból kifejezetten jelentős értékek kombinációjával rendelkezik (vízpart, bor, gyógyvíz, kulturális örökség, természet).**

A helyzetelemző munkarész egyik fontos megállapítása, hogy a megyehatár, de főleg az északi irányú híd hiánya következtében **Csongrád Kiszomborhoz hasonlóan zárvánnyá kezdett válni** az M5-ös autópálya megépülése óta, miután a Kiskunfélegyháza-Csongrád-Szentes-Hódmezővásárhely térségi forgalom az M5-47-es főút nyomvonalra került át. A Csongrád-Szentes hídfővárosok jelenlegi kedvezőtlen pozíciójának egyik komponense, hogy a **két várost összekötő híd napjainkban már csak lokális szerepet tölt be.**

*SWOT koherenciavizsgálat*

A Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Koncepció és a csongrádi településfejlesztési dokumentumokat megalapozó vizsgálat SWOT-analízisének koherenciája kielégítő, az erősségek között kiemelendők a **mezőgazdasághoz, a turizmushoz és a termálvíz potenciálhoz köthető elemek**, amikben Csongrád város és térsége kiemelt szerepet tölt be a megyében. A gyengeségek kapcsán közös pontként feleltethetők meg az **alacsony hozzáadott-értékű termelés** – elsősorban élelmiszeripari vonatkozásban -, illetve a **vállalkozások digitális felkészültségének hiányosságai**. A lehetőségek vonatkozásban a **fejlesztési források nagyobb volumenben történő kihasználása**, illetve a **Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zónához köthető források**- Csongrád esetében elsősorban az agrárium, élelmiszeripar, turizmus, védelemgazdaság, gépgyártás ágazatokban – jelenthetik a kitorési pontokat mind a megye, mind pedig a város számára. Csongrád kontextusában, a megyei léptékű fenyegetettségnek leginkább az **EU-s fejlesztési források elmaradása**, az **alacsony népességmegtartó képesség** és a **klimaváltozás környezeti, valamint gazdasági hatásai** lehetnek relevánsak.

**Jövőkép: A tudásalapú és zöld növekedés nemzetközi jelentőségű centrumtérsége**

A jövőképben Csongrád várost érintően kiemelendő:

**A megye kihasználja kedvező közlekedéshálójának helyzetét:** az észak-déli M5 autópálya, a nyugat-keleti M55-M43 utak metszéspontja, valamint a megye vasútvonalai és Szeged, mint folyami kikötő, jelentős logisztikai szerepkört tesznek lehetővé, amely – a képzett munkaerő segítségével - rendkívül vonzóvá teszi a térséget a külföldi nagyvállalatok számára.

**A megye gazdasága képzett humán erőforrás utánpótlással rendelkezik:** A gazdaságszerkezethez és a megye táji-természeti-környezeti viszonyaihoz illeszkedő, magas hozzáadott értéket előállító és versenyképes gazdasági ágazatok (pl. egészségipar, gyógyszeripar, megújuló-energetika, élelmiszer-feldolgozás, logisztika) képzett emberi erőforrás utánpótlással rendelkeznek, a megye színvonalas oktatási-nevelési intézményeire, valamint a megfelelő **oktatási-képzési szektorra** alapozva. A gyakorlatorientált **duális képzések** elterjesztése

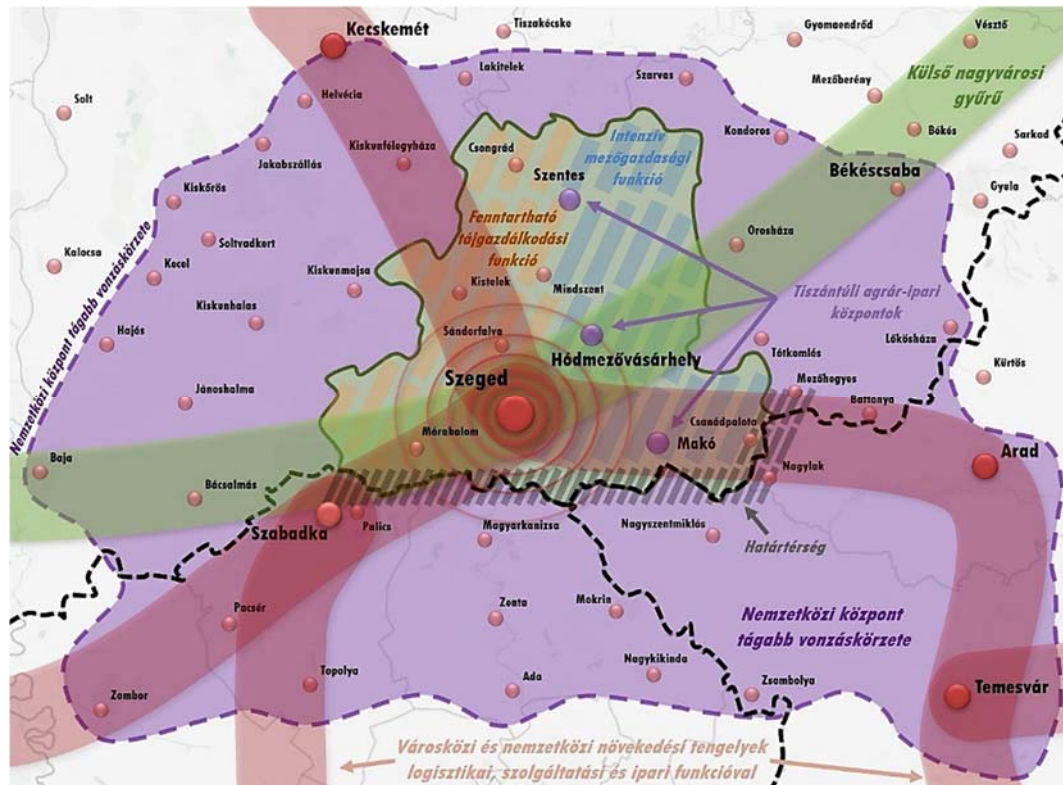
a közép- és felsőfokú oktatási intézmények és a vállalkozások közötti kapcsolatok elmélyítése, valamint a felnőttképzési rendszer erősítése hozzájárul a hiányzó munkaerő-szükséglet pótlásához. A **digitális tudás** fejlesztése a térség vállalkozásainak versenyképességét fokozza.

**A megye kihasználja egyedülálló megújuló erőforrásait, a megújuló energia** szempontjából az országban egyedülálló adottságait. A **geotermikus energia a mezőgazdasági használat** (üvegházak, fóliasátrak fűtése) mellett a gazdaság területén és a lakossági használatban (**lakások fűtése**) is elterjed. Az **országban legmagasabb napsütéses órák számából** adódóan hatékony **napelemparkok** és egyéni (lakossági, vállalkozások) napelemes megoldások biztosítják a kedvező energia-szerkezetet, a széndioxid-kibocsátás országos átlagot jelentősen meghaladó mértékű csökkenését.

**Kiemelt szerepe van a környezetvédelemnek és a vízkezelésnek.** A környezet védelme és a klímaváltozás elleni intézkedések, melyeket fenntartható módon kell végrehajtani: az árkok, csatornák karbantartásával, újak kialakításával jelentősen csökken a belvíz által veszélyeztetett területek nagysága. A klímaváltozással egyre szélsőségesebbé váló csapadékeloszlás problémájára emellett a vízvisszatartás feltételeinek megteremtése, a vízhasználat szempontjából hatékony és takarékos technológiák meghonosítása és az öntözött területek nagyságának növelése biztosít megoldást. Megyei sajátosság, hogy a vízrendszerek (csatornák) jelentős része többcélú hasznosítással rendelkezik: jellemzően ugyanazon csatornában történik a káros vizek (belvizek) elvezetése, a települési tisztított szennyvizek és a termál csurgalékvizek elvezetése is, valamint ugyanazon csatornarendszer szolgálja ki az öntözési időszakban a mezőgazdasági célú vízhasználatokat (öntözés) és halastavi vízhasználókat is.

#### Térszerkezeti jövőkép

- A megye **híd szerepet** tölt be az észak-balkáni térség és Közép- Európa között.
- Közvetett befolyással bír az **észak-déli irányú makrotérségi** közlekedési folyosó.
- Növekszik a **fenntartható városfejlesztés** jelentősége.
- Hangsúlyosabbá válnak a **város- vidék együttműködések**
- A Tisza, a Körös és a Maros a megye **turisztikai- rekreációs térszervező hálózatává** válik, a városhálózati csomóponti szakaszon – megyehatárokon átnyúlóan – az urbanizálódó térség tagolásában és életminőségének megőrzésében-fejlesztésében javításában is fontos szerepet tölt be. A **Tiszán**, a Maroson és a Körösön tovább épülő **vízitúra infrastruktúra-hálózat** és a velük párhuzamosan kiépülő **kerékpárutak** fűzik fel és szervezik egységes rendszerbe a folyóktól távolabbi lágyabb turisztikai desztinációkat is. Mindez elsősorban a térség természeti látnivalóira és gazdag kulturális örökségére építve, **megfelelő turisztikai marketinggel** támogatva valósul meg. Ennek köszönhetően a **fesztiválturizmus, a konferenciaturizmus és a fürdőkre alapozott gyógyturizmus** a megye gazdasági húzóágazata lesz, mely a növekvő belföldi mellett, egyre növekvő számban és arányban fogadja a külföldi vendégeket.
- A **Homokhátság** változatos tájképű, életképes **tanyákban gazdag** tájjá válik: A Homokhátság táj felszíni vizekben, fasorokban-erdőfoltokban, intenzív és szántóföldi kertészetekben, működő, életképes tanyákban gazdag tájjá válik a vízrendszer megújítása és a vele összehangolt tanyástérség-fejlesztések révén. Elterjednek az önfenntartó és ökológikus technológiák. A vízrendszerrel és erdőfoltokkal összehangoltan kialakított ökológiai hálózatnak meghatározó szerepe van a táj rendezettségének fenntartásában.
- A **Homokhátságot és a Tisza-térséget a kisvárosok és a tanyaközpontok szervezik**: A Homokhátság és a Tisza-térség többszintű szervezésében kistérségi szinten a térség kisvárosai: Mórahalom, Kistelek, **Csongrád** játszanak szerepet, míg mikrotérségi szinten a jól elérhető egykori tanyasi iskolákhoz kapcsolódó, vagy az újonnan létrehozott többfunkciós tanyaközpontok alkotnak szerves hálózatot.
- A **tizántúli tanyás térség** népesség- eltartó képessége nő, a táj diverzifikáltabbá válik.

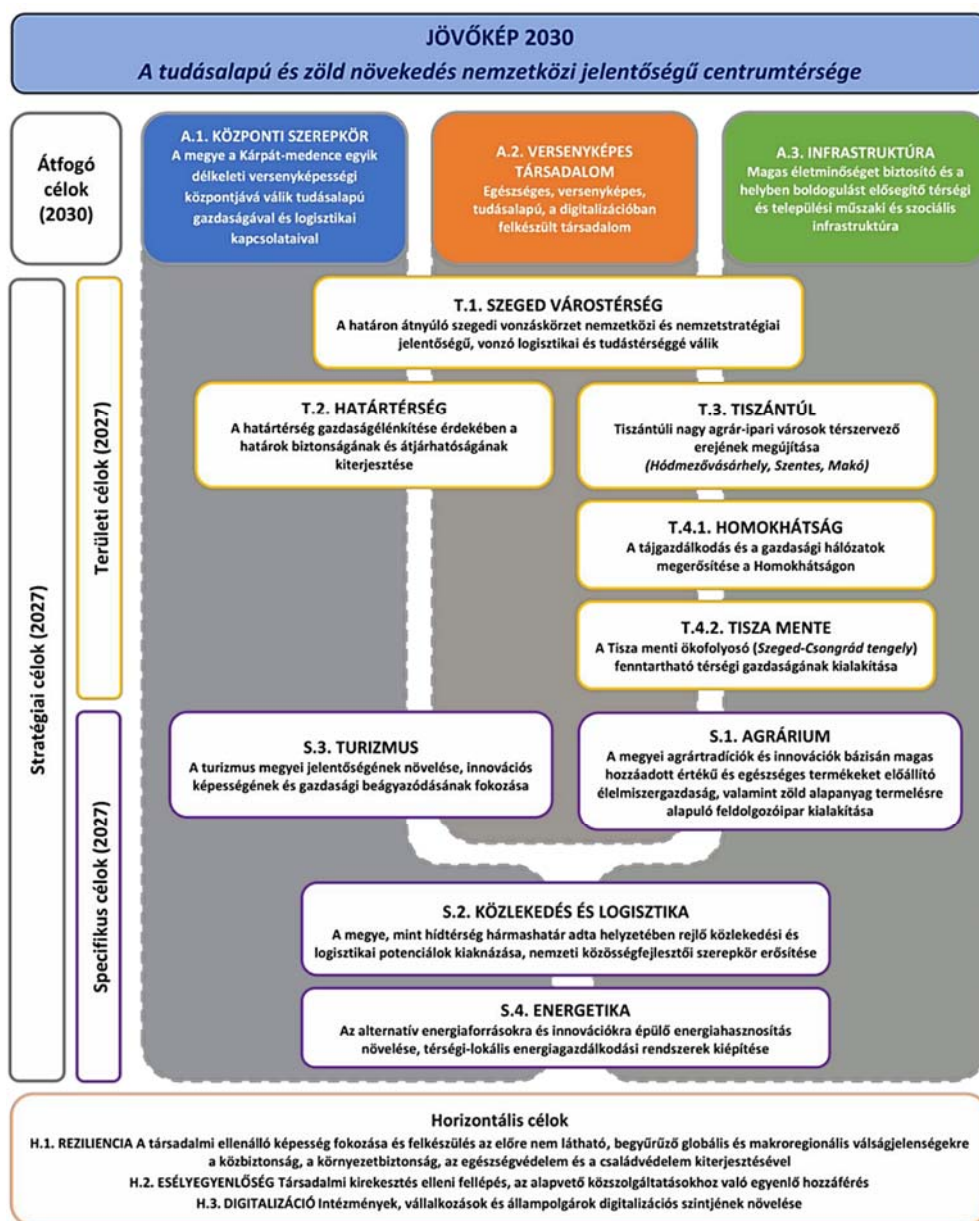


9. ábra: Térszerkezeti jövőkép (Forrás: Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Koncepciójának felülvizsgálata 11. o.)

#### Csongrád kapcsolódása a megyei célrendszerhez

A Koncepció célrendszerét, az egyes célok közötti kapcsolatot az 10. ábra mutatja be.

T.4.1. **Homokhátság** területi célnál ugyan kihagyták a várost, azonban Csongrád is része a Homokhátnak, ezért a tájgazdálkodás és a gazdasági hálózatok megerősítése, az egyedülálló kulturális értékek, tanyás tájszerkezet megőrzése, vízgazdálkodási terv készítése kiemelt feladat. A T.4.2. területi cél nevesíti a **Csongrád-Szeged tengelyt**, mint **Tisza-menti ökofolyosót**. A Tisza vízgyűjtő területének turisztikai és ökológiai adottságának minél hatékonyabb kihasználása mellett cél a vízgazdálkodás fejlesztése, a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás biztosítása érdekében pedig szükséges a környezettudatosság fokozása és a környezetterhelést csökkentő fejlesztések támogatása is. Specifikus célok tekintetében **közvetlen (Turizmus S.3.)**, illetve közvetett (**Agrárium S.1.**) kapcsolódás mutatkozik Csongráddal, mivel ezen ágazatokban a város és térsége fontos szerepet tölt be.



10. ábra: Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Konceptiójának célrendszere (Forrás: Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Konceptiójának Felülvizsgálata 14 o.)

A 2021-2027 közötti időszak megyei stratégiájának fő hívószavai:  
**FÖLD, VÍZ, NAP, INNOVÁCIÓ, SZINERGIA.**

**Kiemelendő az átfogó célként megjelenő Infrastruktúrában:** A helyben boldogulást segítheti a **korszerű, újszerű települési infrastrukturális megoldások** (pl. közintézmények napkollektoros energiatermelése, geotermikus energia hasznosítása épületek fűtésére) terjedése, melyre Csongrád város adottságai kitűnő lehetőséget biztosítanak. **Jelentős foglalkoztatási potenciálok az intézmény- fejlesztésben:** Meghatározó a szerepe az aktív korú népesség munkaerő-piaci készségeinek, képességeinek növelésében is, az oktatás-szakképzés révén. Kiemelkedő a szerepe a foglalkoztatás feltételeinek biztosítása a gyermekjóléti, és idősellátó intézmények révén és a kulturális, egészségügyi, esetenként oktatási és sport intézmények közvetlen részvétele a gazdaságban (költségtérítéssel szolgáltatások, turizmus, magán bentlakásos intézmények, stb.). Az előregedő, csökkenő népességű vidékhez tartozó Csongrád életminőségének javításához szükséges új szolgáltatások (alkonygazdaság) új foglalkoztatási formákat igényelnek, lehetőséget biztosítva munkaképes korú, de a munkaerő-piacról kiszorult rétegek reaktiválására is. A fejlesztések során kulcsszerepet játszanak a vállalkozások és a velük kooperáló, általuk támogatott szakképző intézmények közös fejlesztései, illetve a szociális és szakképző intézmények közötti együttműködésben megvalósuló fejlesztések.





11. ábra: A megye stratégiai térstruktúrája

(Forrás: Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Konceptiójának Felülvizsgálata 70. oldal)

A stratégiai és azon belül a területi és specifikus célok közül a várost elsősorban a következő célok érintik:

**T.4.1. Homokhátság: A tájgazdálkodás** és a gazdasági hálózatok megerősítése a Homokhátságon: A térség egyedülálló kulturális értékeinek megőrzése kiemelt feladat.

A Duna-Tisza közti homokhátság egységes földrajzi, ökológiai, vízrajzi rendszert alkotó, tanyás térség. Természeti, klimatikus viszonyai alapján – talajvízszint csökkenés, elszivatagosodás – a térség hatványozottan veszélyeztetett. Kiemelt cél az agrárfejlesztés, zöldségtermesztés,

Cél a kialakult **tanyás tájszerkezet megőrzése**, a tanyák fejleszthetőségének biztosítása. Kiemelt cél a meglévő tanyák megtartása, azok gazdasági termelésbe való visszatérésének elősegítése, a klímaváltozás hatásaira való felkészülés ösztönzése, amely a helyi gazdaság megerősítésével a népességmegtartást is elősegítheti. (Öko)turisztikai lehetőségeinek kiaknázása.

Kiemelten fontos **térségi vízgazdálkodási tervek** elkészítése, illetve a vízgazdálkodási rendszerek változó adottságokra (aszályos és csapadékos időszakok) történő felkészítése (integrált és környezetbarát, kisléptékű vízgazdálkodási fejlesztések, ideiglenes- és vésztározók fejlesztése és komplex tájgazdálkodási hasznosítása).

**T.4.2. Tisza mente:** A Tisza menti ökofolyosó (Szeged-Csongrád tengely) fenntartható térségi gazdaságának kialakítása. Az agráriumot tekintve cél az öntözött területek nagyságának jelentős növelése, ezzel párhuzamosan a víz visszatartás biztosítása. Ennek érdekében szükséges a vízrendszer alakítása, bővítése, a tiszai vízkészletre alapozott vízpótlás biztosítása. A Tisza mentén az **ökológiai gazdálkodásnak** lenne kiemelkedően fontos szerepe, a Tisza ártere (hullámtere) pedig az **ártéri gazdálkodás** számára biztosít lehetőséget. A Tisza, mint ökológiai folyosó – az országos ökológiai hálózat része - kiváló lehetőséget biztosít az **aktív (öko)turizmus** számára is. A folyó a víziturizmus számára nyújt kiváló lehetőségeket, melyeket a szolgáltatások bővítésével (kikötők fejlesztése, csónak- és hajókölcsonzés) lehetne kihasználni. A Tisza mentén halad a 11-es. sz. Eurovelo kerékpáros túraútvonal. A turizmus fejlesztése nem képzelhető el a szálláshely-szolgáltatások fejlesztése nélkül.

**Specifikus célok:**

**S.1. Agrárium:** A megyei agrártradíciók és innovációk bázisán magas hozzáadott értékű és egészséges termékeket előállító élelmiszergazdaság, valamint zöld alapanyag termelésre alapuló feldolgozóipar kialakítása

**S.3. Turizmus:** A turizmus megyei jelentőségének növelése, innovációs képességének és gazdasági beágyazódásának fokozása

**S.4. Energetika:** Az alternatív energiaforrásokra és innovációra épülő energiahasznosítás növelése, térségi-lokális energiagazdálkodási rendszerek kiépítése

**Horizontális célok:**

**H.1. REZILIENCIA** – A társadalmi ellenálló képesség fokozása és felkészülés az előre nem látható, begyűrűző globális és makroregionális válságjelenségekre a közbiztonság, a környezetbiztonság, az egészségvédelem és a családvédelem kiterjesztésével

**H.2. ESÉLYEGYENLŐSÉG** – Társadalmi kirekesztés elleni fellépés, az alapvető közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés

**H.3. DIGITALIZÁCIÓ** – Intézmények, vállalkozások és állampolgárok digitalizációs szintjének növelése

A Csongrád-Csanád Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere, területfejlesztési fókuszai és irányelvei alapján a következő prioritások kerültek azonosításra a területfejlesztési programban:

1. *Gazdaság- és vállalkozásfejlesztést támogató intézkedések*
2. *A Szeged központú megyei tudásbázis és innovációs rendszer megerősítése*
3. *A megye hídszerepét erősítő intézkedések a határtérségben*
4. *Komplex térségi fejlesztések a megye tisztántúli járásaiban*
5. **Fenntartható térségi beavatkozások a Homokhátságon és a Tisza-mentén**
6. *Magas hozzáadott értékű agrár-innovációs beruházások támogatása*
7. *Közlekedési és logisztikai kapacitások megerősítése*
8. *Fenntartható megyei turisztikai rendszer kiépülését támogató intézkedések*
9. *Innovatív megújuló energetikai és energiahatékonysági fejlesztések*
10. *Integrált fejlesztési programok megvalósítása a megye városaiban és egyéb településein*

Ezek közül közvetlenül az ötödik, a **'Fenntartható térségi beavatkozások a Homokhátságon és a Tisza-mentén'** című területi prioritás kapcsolódik Csongrádhoz és térségéhez (Tisza-mente). Az **'Innovatív megújuló energetikai és energiahatékonysági fejlesztések'** és a **'Fenntartható megyei turisztikai rendszer kiépülését támogató intézkedések'** átfogó jellegű prioritások pedig másodlagos kapcsolatokkal kötődnek a Tisza-menti térséghez. (A területfejlesztési program célrendszerét bemutató ábrát a 10. melléklet tartalmazza.)

Az ötödik prioritás keretében tervezett intézkedések kiterjednek a térségi vízkezelés és vízgazdálkodás fejlesztésére (1), a helyi termékekhez és piacokhoz kapcsolódó infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztésekre (2), a térségi egészségügyi infrastruktúra és egészségügyi szolgáltatások fejlesztésére (3), a térségi szociális infrastruktúra és szociális szolgáltatások fejlesztésére (4), a falu- és tanyagondnoki szolgálatok fejlesztésére (5), a klíma-alkalmazkodás és klímavédelemmel kapcsolatos fejlesztésekre (6), a biodiverzitás, természet- és tájvédelemre (7), a térségi közösségi közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások javítására (8), valamint a külterületi kerékpárutak fejlesztésére (9).

Csongrád vonatkozásában a turisztikai prioritásnál a „gyógy- wellness és egészségturisztikai fejlesztések” mellett kiemelendő az „ökoturisztikai fejlesztések” és a „vízi turizmus lehetőségeinek fejlesztése a Tisza és mellékfolyói mentén” intézkedések. Az energetikai prioritásnál a vállalkozásokat érintő megújuló energiaforrások használatának bővítését célzó beruházások támogatása, valamint a közintézmények és a lakossági energiahatékonyságot növelő intézkedések lehetnek relevánsak a város fejlesztése szempontjából.

Természetesen az átfogó jellegű prioritások szintén hozzájárulhatnak Csongrád város fejlődéséhez;

- a gazdasági prioritásnál az üzleti infrastruktúra és üzleti szolgáltatások fejlesztése, a mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása, a munkaerőpiaci képzések és foglalkoztatási paktumok szervezése,
- a megyei tudásbázis megerősítését célzó prioritás vonatkozásában az innovációs, kutatás-fejlesztési tevékenységek támogatása, digitalizáció és **okosváros fejlesztések**,

- **az agrár prioritás esetében a szinte mindegyik intézkedés releváns Csongrád város vonatkozásában**, a tanyás térségek kiemelt fókuszja miatt kiemelendő a fenntartható öko-, és biogazdaságok létrehozásának és fejlesztésének támogatása,
- a közlekedési prioritásnál elsősorban a közúti fejlesztések és a mobilitást elősegítő megyei fejlesztések,
- az integrált fejlesztési programok megvalósítása kapcsán pedig a **városi jogállású településeket érintő intézkedések** (szociális városrehabilitáció, telepprogramok, barnamezős területek felszámolása, innovatív városfejlesztési tevékenységek) lehetnek relevánsak.

#### **A területfejlesztési koncepció fő üzenetei a közszférán kívüli szereplők számára:**

**civil szervezetek** esetében a közösségfejlesztés, önkéntes tevékenység folytatása a megye hátrányos helyzetű településein, a horizontális célok megvalósításában való segédkezés;

**egyházak** koncentrálnak karitatív erőforrásaikat a megye hátrányos helyzetű térségeiben;

**gazdasági szereplők (kkv-k, kamarák, klaszterek)** a horizontális célban megfogalmazott **digitalizáció, és a** specifikus célban megfogalmazott ágazati célokban **turizmus, agrárium keretében és az innovatív K+F+I tevékenységek növelésében legyenek aktívak;**

**gazdasági szereplők (nagyvállalatok):** végezzenek magas képzettségű munkaerőt igénylő beruházásokat, feldolgozóipari nagyvállalatok esetében a helyi termékeket részesítsék előnyben.

#### **A területfejlesztési koncepció fő üzenetei egyes ágazatonként a következőkben határozhatók meg:**

**Településügy, településfejlesztés** tekintetében a vonzó, élhető és megélhetést biztosító, korszerű vonalas és intézményi infrastruktúrával ellátott települési környezet kialakítása és fenntartása.

**Gazdaságfejlesztésben** a hármashatár adta lehetőségeket, valamint a megye térségi híd- és központi szerepét, gazdasági potenciálját és az energetika terén meglévő kedvező adottságokat kiaknázó, az agrárgazdaság modern eszközökkel történő fejlesztését célzó program megvalósítása.

**Közlekedésfejlesztés** terén az összekapcsoltság további erősítése, a hálózatok fejlesztése, ezáltal a megye híd szerepének, térségi szervező erejének erősítése.

**Energetika és klímapolitika:** az alternatív, megújuló energiaforrások terén jelentkező kedvező adottságok kiaknázása, innovációra épülő fejlesztése, a várható környezeti veszélyhelyzetekre való felkészülés.

**Környezet- és természetvédelem:** a meglévő természeti erőforrásokkal és természeti kincsekkel történő felelős, fenntartható gazdálkodás, a felmerülő kihívásokra való felkészülés és azok kezelése környezet- és természetbarát megoldások alkalmazásával.

**Vízgazdálkodás:** a vízkészletek védelme, felelős kezelése, a Homokhátságot érintő szárazodás megakadályozása, vízviasszatartás biztosítása, belvív-elvezető csatornák karbantartása, fejlesztése, igény esetén újak kialakítása.

**Agrár- és élelmiszergazdaság** terén a megye agrárgazdasági hagyományainak modern eszközökkel történő fejlesztése, magas hozzáadott értékű termékek előállítása.

**Vidékfejlesztés** terén a komplex, energiagazdálkodást, vízgazdálkodást, agráriumot és turizmust is érintő szemléletű fejlesztéspolitikát.

**Az aktív turizmus területén** a gyalogos, kerékpáros, vízi és lovas turizmus fejlesztése, a gyógyfürdők, gyógyturizmus erősítése, valamint a megye hagyományaira építő fesztivál- és rendezvényturizmus, a tudásbázisra építő konferenciaturizmus lehetőségeinek kiaknázása.

**Egészségügyi fejlesztések** az életminőség, az egészséges társadalom, a magas életminőség elérése érdekében.

**Szociális ügyek:** inkluzív, a társadalmi kirekesztést csökkentő, az esélyegyenlőséget szem előtt tartó szociálpolitika.

**Köznevelés:** korszerű, inkluzív, az oktatáshoz való hozzáférést és esélyegyenlőséget erősítő és megvalósító közoktatás.

**Kutatás-fejlesztés és innováció terén** az egyetemeken, kutatóintézeteken, piaci szereplők, innovatív vállalkozások együttműködésével versenyképes KFI tevékenységek működtetése.

**A digitális kompetenciák fejlesztése** a vállalkozások és a lakosság körében.

**Kulturális örökség, kultúra terén** az értékekkel való felelős gazdálkodás, turisztikai hasznosítás és kapcsolódó marketing tevékenység.

**Közigazgatás-szervezés** terén Szeged és környezetének térségi szervezése és kezelése, a városok térszervező erejének növelése.

**Önkormányzati politika:** a különböző szereplők és az önkormányzatok közti kapcsolatok és együttműködések erősítése, az önkormányzati szolgáltatásokhoz való hozzáférés erősítése.

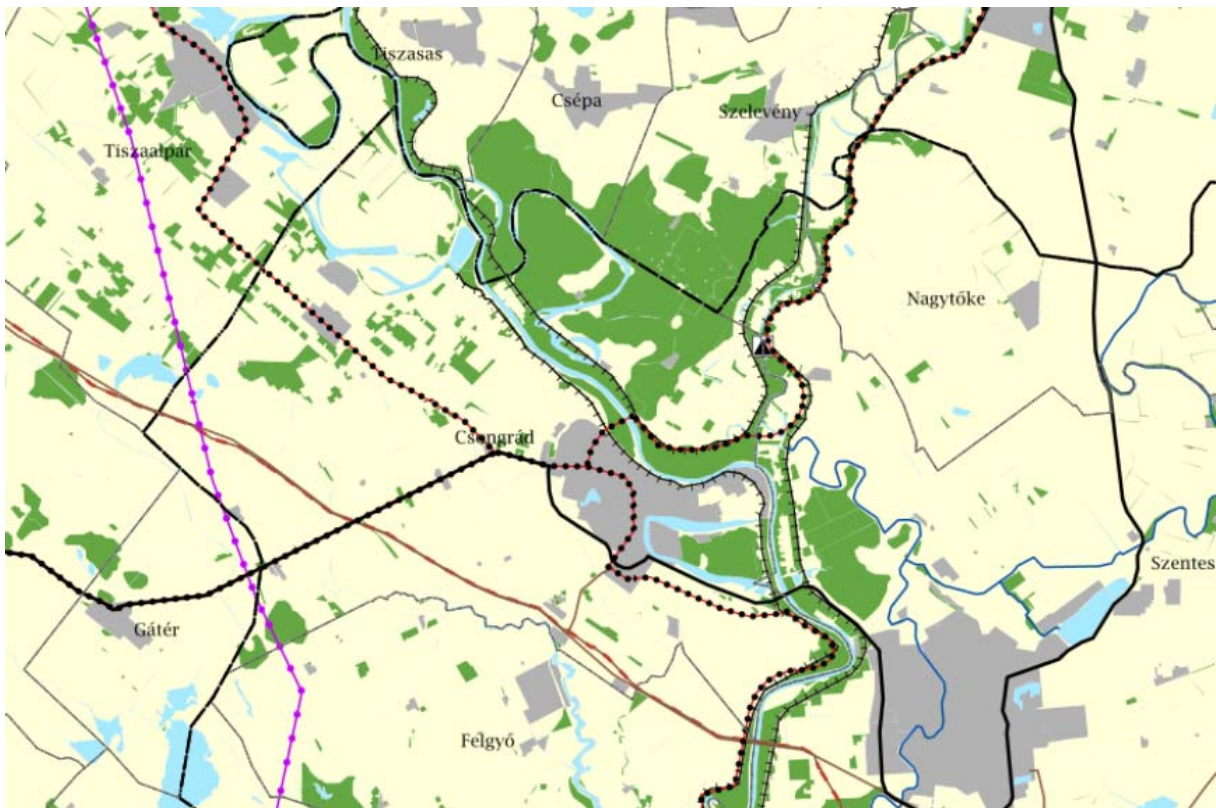


## 2.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Csongrád Város Csongrád-Csanád megyéhez tartozik. Az új településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök elkészítése során az alábbi magasabb rendű tervekkel szükséges az összhangot megteremteni:

- Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban: Trtv), valamint annak részeit képező:
- A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (továbbiakban: MvM rendelet)
- Csongrád Megyei Közgyűlés elnökének 4/2020. (V. 22.) önkormányzati rendelete Csongrád Megye Területrendezési Tervéről (továbbiakban: MTrT)

### 2.3.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV



12. ábra: Kivágat a Trtv Országos Területrendezési Tervéből

A városon áthalad a 451. sz. főút, mely a Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) – Csongrád – Szentés (45. sz. főút) nyomvonalon halad, a **Tiszamente kerékpárútvonalhoz (11-es jelű Euro Velo®)** tartozó tervezett 4.A: Gönc – Telkibánya – Bózsza – Pálháza – Füžerradvány – Mikóháza – Sátoraljaújhely – Sárospatak – Bodrogolaszi – Vámosújfalú – Olaszliszka – Szegilong – Szegi – Bodrogkisfalud – Bodrogkeresztúr – Tarcal – Tokaj – Tiszaladány – Tiszatardos – Tiszalök – Tiszadada – Tiszadob – Tiszaújváros – Tiszapalkonya – Tiszatarján – Tiszakeszi – Ároktő – Tiszadorogma – Tiszabábolna – Poroszló – Sarud – Kisköre – Tiszasüly – Kőtelek – Nagykőrű – Szolnok – Tószeg – Tiszavárkony – Tiszajenő – Tiszakécske – Lakitelek – Tiszaalpár – Csongrád – Baks – Ópusztaszer – Sándorfalva – Szeged – Röszke – (Szerbia), valamint a tervezett 43. **Körös-völgyi kerékpárútvonal:** (Románia) – Gyula – Békéscsaba – Békés – Mezőberény – Gyomaendrőd – Szarvas – Öcsöd – Csongrád – Kiskunfélegyháza – Bugacpusztaháza.

A Tisza és a Hármas-Körös mentén elsőrendű árvízvédelmi fővédvonalak haladnak. A település északi, Szentessel határos részén található a **tervezett Bökényi vízlépcső**.

A városon keresztül vezet a 75. sz. Szolnok – Szeged 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték, a 305. sz. Kardoskút – Szentés – Csongrád – Kiskunfélegyháza – Városföld, a 305-02 sz. Csongrád földgázszállító vezeték és a tervezett Nabucco vezeték is.

Egyéb országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózati elem és egyedi építmény nem található Csongrád város közigazgatási területén.

A Trtv övezetei a megyei területrendezési terv készítésekor felülvizsgálatra és pontosításra kerültek, így azok a 2.3.3. *Csongrád Megye Területrendezési Terve* c. fejezetben kerülnek bemutatásra.

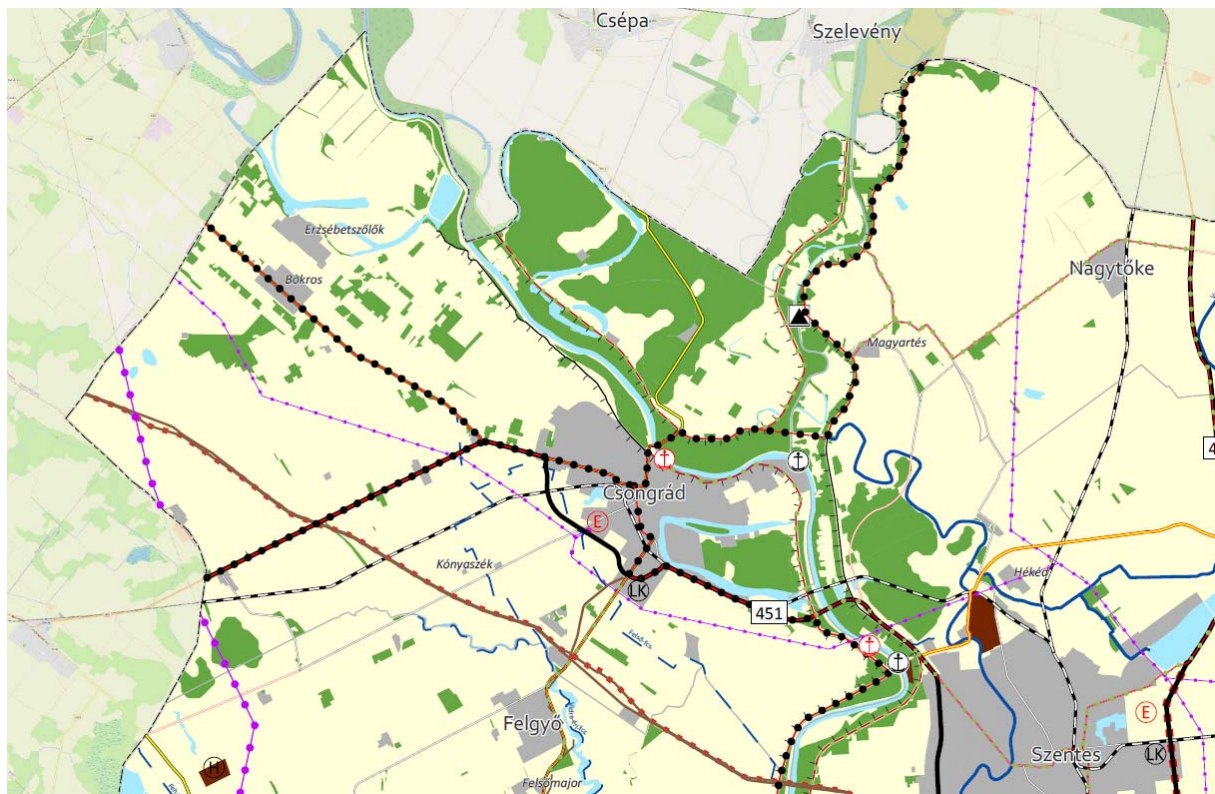
Csongrád város területét érinti az ökológiai hálózat magterületének, ökológiai folyosójának és pufferterületének övezete, az erdők övezete, valamint a világörökségi és világörökségi várományos területek által érintett települések övezete.

### 2.3.2. 9/2019. (VI.14.) MvM RENDELET

A 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet a törvényi hatály alá nem tartalmazó országos és kiemelt térségi övezetek lehatárolását és a vonatkozó előírásokat tartalmazza.

Csongrád város területét érinti a jó termőhelyi adottságú szántók övezete, az erdőtelepítésre javasolt terület övezete, a tájképvédelmi terület övezete, a vízminőség-védelmi terült övezete és a nagyvízi meder övezete. Az MvM rendelet övezetei a megyei területrendezési terv készítésekor felülvizsgálatra és pontosításra kerültek, így azok a 2.3.3. *Csongrád Megye Területrendezési Terve* c. fejezetben kerülnek bemutatásra.

### 2.3.3. CSONGRÁD MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE



13. ábra: Kivágat az MTTr-ből

#### JELMAGYARÁZAT

##### Térségi területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség
- Sajátos területfelhasználású térség

##### Műszaki infrastruktúra elemek

##### Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út - meglévő
- Gyorsforgalmi út - tervezett
- Főút - meglévő
- Főút - tervezett
- Nagysebességű vasútvonal - tervezett

- Országos törzshálózati vasúti pálya - meglévő
- Országos törzshálózati vasúti pálya - tervezett
- Országos kerékpárútvonal - tervezett
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték - meglévő
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték - tervezett
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték - meglévő
- Földgázszállító vezeték - meglévő
- Földgázszállító vezeték - tervezett
- Kőolajszállító vezeték - meglévő
- Országos jelentőségű csatorna - meglévő
- Elsődrendű árvízvédelmi fővédvonal - meglévő
- Országos kikötő - meglévő
- Határkikötő - meglévő
- Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítmőképességű erőmű - tervezett

##### Kiemelt jelentőségű vízi építmény - meglévő

- VTT-tároló - tervezett

##### Térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények

- Térségi szereplő összekötő út - meglévő
- Térségi szereplő összekötő út - tervezett
- Egyéb mellékút - meglévő
- Egyéb mellékút - tervezett
- Országos vasúti mellékvonal - meglévő
- Országos vasúti mellékvonal - tervezett
- Térségi kerékpárútvonal - tervezett
- Térségi csatorna - meglévő
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat - meglévő

##### Földgázvezeték - meglévő

- Földgázvezeték - tervezett

##### Térségi repülőtér - meglévő

- Térségi kikötő - meglévő

##### Térségi kikötő - tervezett

- Kompátkelőlőhely - meglévő

##### Térségi logisztikai központ - meglévő

- 5-50 MW névleges teljesítmőképességű erőmű - meglévő

##### 5-50 MW névleges teljesítmőképességű erőmű - tervezett

- Térségi hulladékkezelő - meglévő

##### Alaptérképi elemek

- Országhatár

- Megyehatár

- Település közigazgatási határa

Település	Erdőgazdálkodási térség		Mezőgazdasági térség		Vízgazdálkodási térség		Települési térség		Sajátos terület-felhasználású térség	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Csongrád	3282,5	18,9	12036,8	69,2	678,4	3,9	1390,5	8,0	0,0	0,0

A város közigazgatási területén több térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra elem is áthalad.

Egyedüli **vasúti hálózati elemként** a Kiskunfélegyháza – Szentes – Fábánháza – Orosháza országos vasúti 147. mellékvonal érinti Csongrádot.

Közúton már több a lehetőség, a **térségi szerepű összekötő** hálózat elemei közül az északnyugati irányú **4502 sz. Tiszaalpár** – Csongrád, az északi irányú **4513 sz. Csongrád – Csépa** és a délnyugati irányú **4519 sz. Csongrád – Felgyő** – Csanytelek – Baks – Ópusztaszer – Sándorfalva – Szeged útvonalak, valamint a Csongrád – Felgyő mellékút érintik a várost.

A 4.A és 43-as **kerékpárútvonalhoz** csatlakozva **4 térségi jelentőségű útvonal tervezett**: Csongrád – Felgyő – Csanytelek, Csongrád – Szentes, Szolnok – Martfű – Tiszaföldvár – Kunszentmárton – Szelevény – Csongrád (a Hármas-Körös jobb partján), illetve a **Tiszaug** – Tiszasas – Csépa – Csongrád (a Tisza bal partján).

Csongrádon belül, a belterület északi részére tervezett egy **térségi kikötő**, a város határa mentén Szentes felé a két meglévő mellett további egy kikötő van tervben. A Tiszától Felgyő irányából jövő Felső-főcsatorna és a Vidre-éri-főcsatorna a város déli részén halad keresztül.

Az országos hálózatról leágazva Csongrádról indul a Baks – Csanytelek – Felgyő – Csongrád földgázelosztó vezeték. A 451 sz. főút mentén tervezett egy 5-50 MW névleges teljesítő-képességű erőmű, melyhez két irányból kapcsolódik a Szentes – Csongrád – Tiszaalpár térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat.

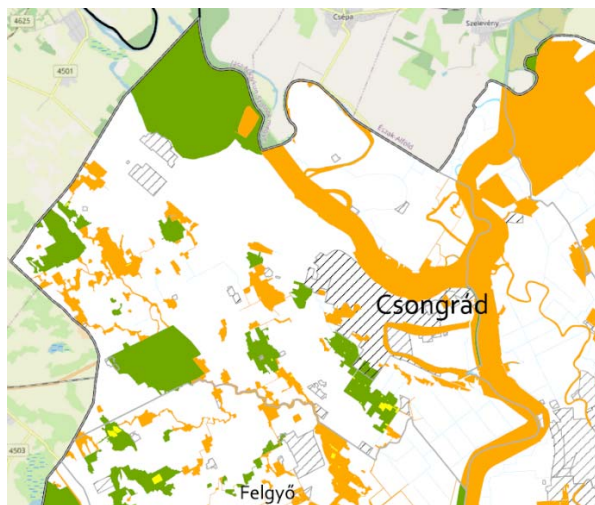
A belterülethez kapcsolódva, annak déli részén található egy **meglévő logisztikai központ**. A legközelebbi térségi repülőtér Szentesen, a legközelebbi hulladék-kezelő Felgyőn található.

Az OTRT elemeit és az országos övezeteket a Trtv 9-31.§-a szabályozza, a területrendezési tervek kiegészítő övezeteire az MvM rendelet 1-6.§-a ad előírásokat. A megyéknek lehetősége volt egyedileg meghatározott megyei övezetek kijelölésére. Az **egyedi övezetekre** vonatkozó előírásokat az MTrT 7-17.§-a tartalmazza.

### 2.3.4. ÖVEZETI ÉRINTETTSÉG

#### ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT ÖVEZETEI

3.1. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



Az övezet a települést több helyen érinti. 2012 óta a hálózat elemei több helyen módosításra kerültek. Az északi terület ökológiai folyosóból magterületbe, a Holt-Tisza menti terület magterület, valamint a tanyák menti pufferterület és magterület zöme ökológiai folyosóba került át. Kistrét területéről az ökológiai folyosó területe törlésre került.

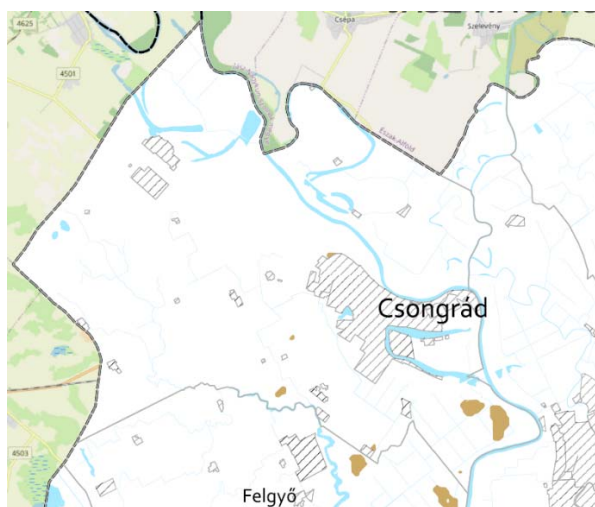
#### Jelmagyarázat:

- Ökológiai hálózat magterületének övezete
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Ökológiai hálózat pufferterületének övezete



**KIVÁLÓ ÉS JÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ SZÁNTÓK ÖVEZETE**

3.2. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



A települést a kiváló termőhelyi adottságú szántók területe nem érinti.

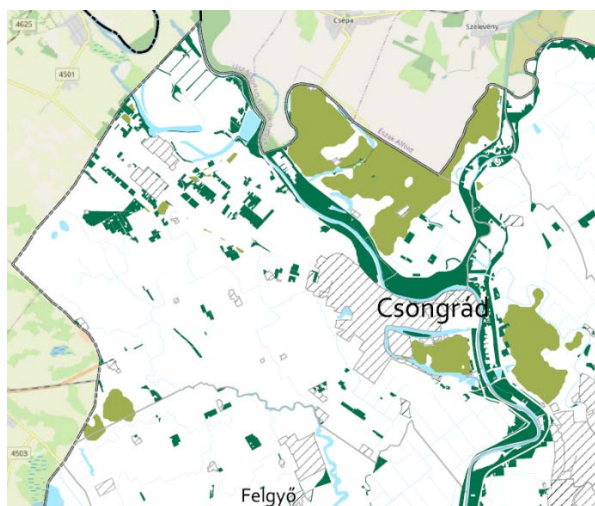
A település területéről törlésre került a jó termőhelyi adottságú szántók övezete a Mámai-Holt-Tisza mellől, a 4517. j. mellékút északi részéről, Bökény déli részéről, valamint a Felső-csatorna környékéről. Az övezet területe a tanyás térségben és a Kilences térségében pontosításra került.

**Jelmagyarázat:**

- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

**ERDŐK ÖVEZETE ÉS ERDŐTELEPÍTÉSRE JAVASOLT TERÜLET ÖVEZETE**

3.3. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



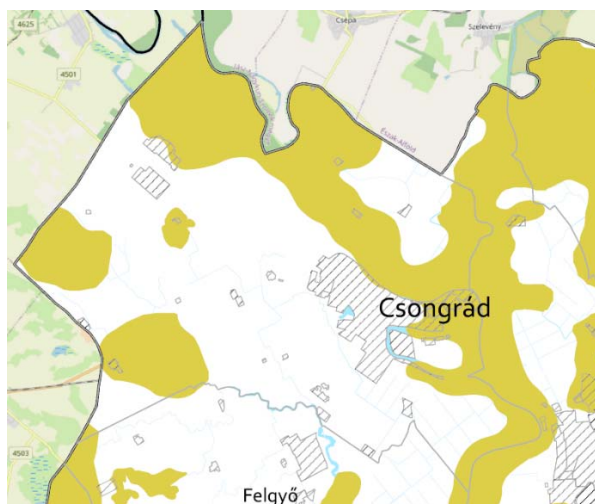
Az övezet a települést több helyen érinti. Az erdők övezete kibővült a Gyójai dűlő, a Pölös dűlő és a Fehérkereszt dűlő területén, valamint a tanyák közti erdősávok egy része is bekerült az övezetbe. Az erdőtelepítésre javasolt övezetbe a Kistrét külterületi része és a Tiszától északra eső területek nagyrésze került besorolásra.

**Jelmagyarázat:**

- Erdők övezete
- Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

**TÁJKÉPVÉDELMI TERÜLET ÖVEZETE**

3.4. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



Az övezet a települést több helyen érinti. Az övezet lehatárolását tekintve a belterület menti és az északi térségben csak pontosítás történt.

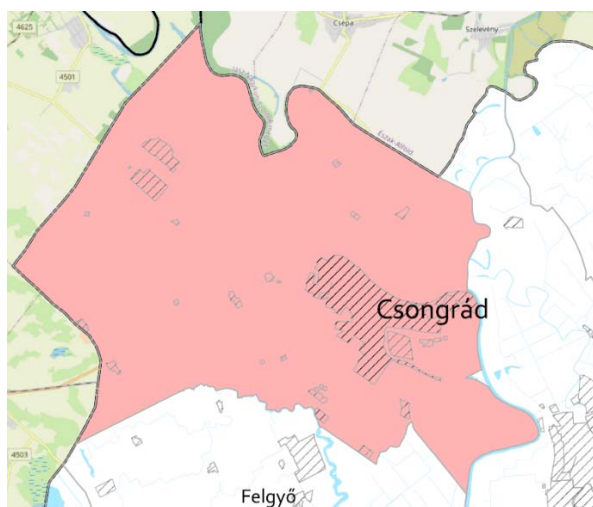
A Gyójai dűlő és a Bodor dűlő egy részéről törlésre, míg Bokrostól délkeleti irányban kijelölésre került egy kisebb tájképvédelmi terület.

**Jelmagyarázat:**

- Tájképvédelmi terület övezete

**VILÁGÖRÖKSÉGI ÉS VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS TERÜLET ÖVEZETE**

3.5 melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



Az övezet a teljes közigazgatási területre kiterjed, csakúgy, mint a 2012-es megyei terv esetében.

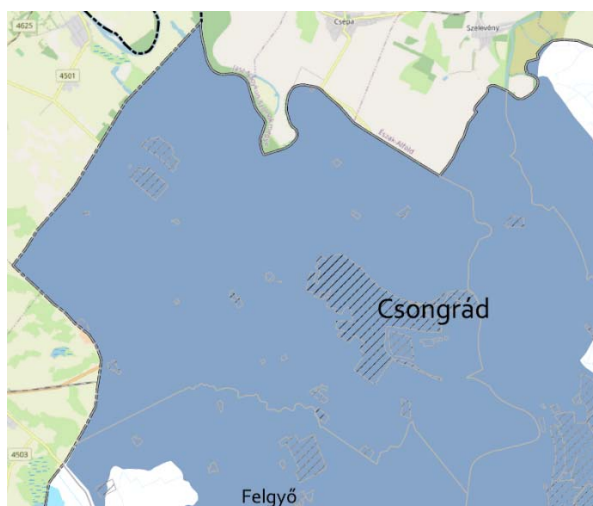
A világörökségi várományos területek közé tartozik a 27/2015. (VI. 2.) MvM rendeletben is szereplő Magyarországi tájházak hálózata. A települést más várományos terület nem érinti.

**Jelmagyarázat:**

■ Világörökségi várományos területek által érintett települések

**VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI TERÜLET ÖVEZETE**

3.6. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



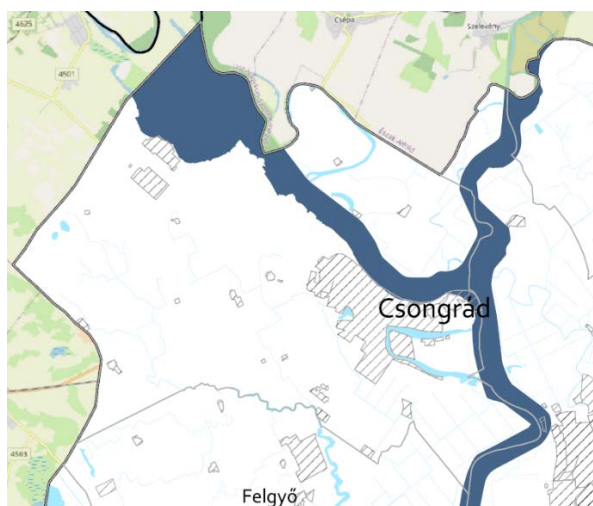
Az övezet a település teljes területére kiterjed. A település északi, Mámai-Holt-Tisza feletti része, a belterület egy része és a Kistrét is belekerült az övezetbe.

**Jelmagyarázat:**

■ Vízminőség-védelmi terület övezete

**NAGYVÍZI MEDER ÖVEZETE ÉS VTT-TÁROZÓK ÖVEZETE**

3.7. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



A Vásárhelyi terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkárelhárítási célú szükségtározók területe nem érinti Csongrád város területét.

A Nagyvízi meder övezet pontosításra került, de ez csak a lehatárolás léptékéből adódó pontosítás, lényegi változás nem történt.

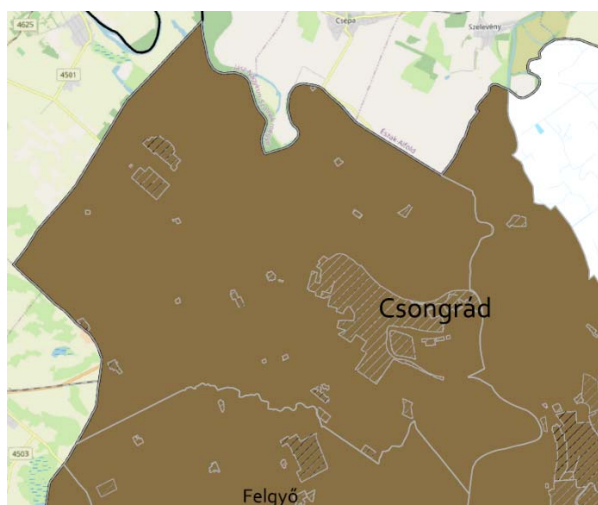
**Jelmagyarázat:**

■ Nagyvízi meder övezete

■ VTT-tározók övezete

**ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON ÖVEZETE**

3.9. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



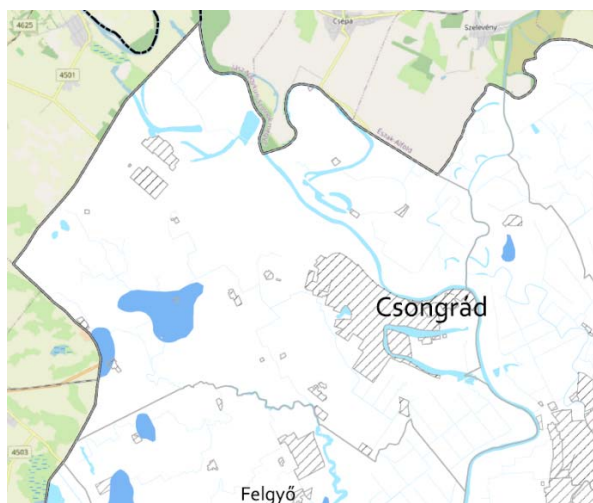
Az övezet a teljes közigazgatási területre kiterjed, de nem minden terület érintett ásványi nyersanyagvagyonnal. A várost szilárd ásványi nyersanyag bányatelkek és szénhidrogén kutatási terület is érinti. Lásd 2.19. fejezetet.

**Jelmagyarázat:**

Ásványi nyersanyagvagyon övezete

**RENDSZERESEN BELVÍZJÁRTA TERÜLET ÖVEZETE**

3.10. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



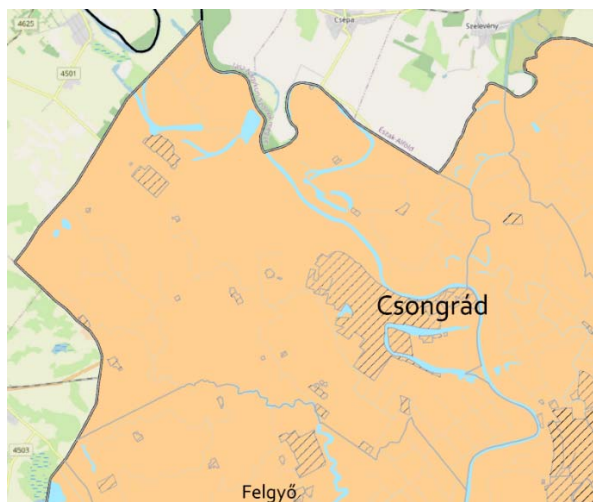
Az övezet a település több területét is érinti. A lehatárolás nem változott, két mámai terület érintett rendszeresen belvízzel. Beépítésre szánt területet az övezet továbbra sem érint.

**Jelmagyarázat:**

Rendszeresen belvízjárta terület övezete

**TANYÁS TERÜLET ÖVEZETE**

3.11. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



Az övezet a teljes közigazgatási területre kiterjed.

Elszórtan szinte a teljes külterületen előfordulnak tanyák. A 451. sz. főúttól északra a hagyományos, mezőgazdasági jellegű tanyás területek, míg a belterület vonzáskörzetében és tőle délre a szuburbán jellegű, átalakuló tanyás területek a jellemzőek.

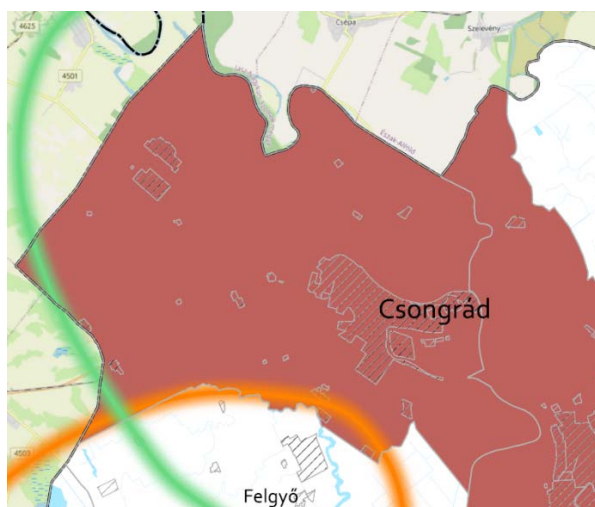
**Jelmagyarázat:**

Tanyás területek övezete



## TÉRSZERKEZETI SZEMPONTBÓL JELENTŐS TÉRSZERVEZŐ TELEPÜLÉSEK ÖVEZETE

3.13. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



## Jelmagyarázat:

- Regionális jelentőségű térszervező város
- Térségi jelentőségű térszervező város
- Egyéb térszervező település

Egyedileg meghatározott megyei övezet, a települést a Térségi jelentőségű térszervező város, Csongrád–Szentese, valamint részben Szeged térben és időben változó hatásterülete érinti.

A városhálózat bővítésével szemben a térszervező szerepek erősítése és a minőségi fejlesztése az elsődleges szempont. Regionális tekintetben kisebb jelentőséggel bír, de a szűkebb térséget tekintve mégis fontos város.

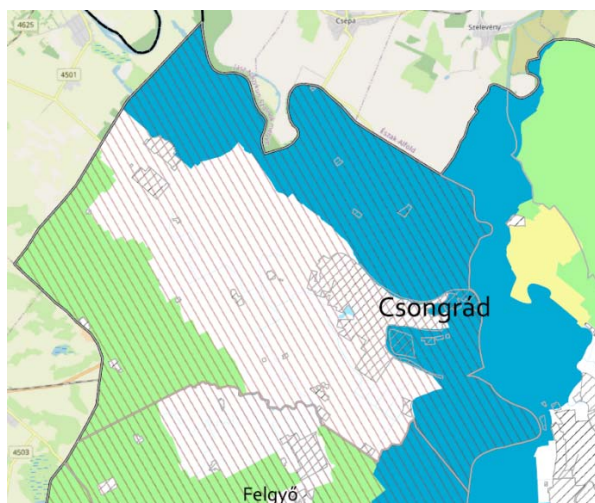
Szeged, mint a megye legjelentősebb városa igen nagy hatáskörrel rendelkezik. Ez kiterjed a megye zömére és a határokon túlra is. A települések fejlesztési koncepciójának kidolgozásakor érdemes a vonzáskörzetbe tartozó településekkel közösen meghatározni a célokat és tisztázni az elsődlegesen megoldandó problémákat.

## Városok térben és időben változó hatásterülete

- Makó
- Szeged
- Csanádpalota
- Csongrád - Szentese
- Hódmezővásárhely

## EGYEDI MEZŐGAZDASÁGI ÉS TÁJGAZDÁLKODÁSI ÖVEZETEK

3.14. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



## Jelmagyarázat:

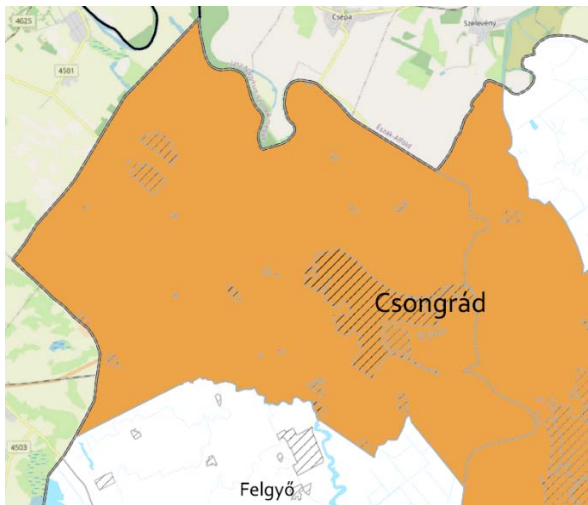
- Nagytáblás, intenzív termőtáj övezete
- Jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete
- Homokhátsági vegyes tájgazdálkodási terület övezete
- Ártéri komplex tájgazdálkodás övezete

Egyedileg meghatározott megyei övezet, a települést a jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete, a homokhátsági vegyes tájgazdálkodási terület övezete, és az ártéri komplex tájgazdálkodás övezete érinti.

A védett természeti területekkel, az országos ökológiai hálózattal, a Natura 2000 hálózat területeivel és a Magas Természeti Értékű Területekkel összhangban került kijelölésre. A területen a természeti értékekkel összhangban lévő gazdálkodási módok kiválasztása és a természeti értékek bemutatathatósága a cél. Támogatja az övezet a mezőgazdasági majorok fenntartását, együttműködést irányoz elő a természetvédelemért felelős szervekkel, valamint korlátozza a területfelhasználásokat ezzel is védve a táji és természeti értékeket.

**HAGYOMÁNYOS GYÜMÖLCSTERMESZTÉSI TÉRSÉG ÖVEZETE**


3.15. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



Egyedileg meghatározott megyei övezet, mely a jelentős gyümölcstermesztési hagyományokkal rendelkező településeket foglalja magában. A település 400 ha-nál is nagyobb területtel szerepel a Gyümölcstermőhely Kataszterben.

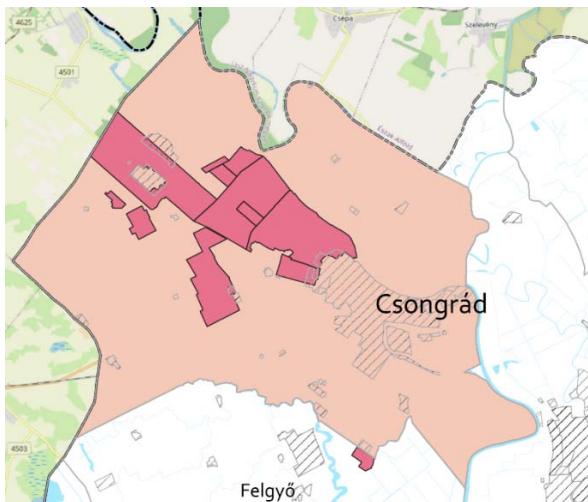
A térségi gazdálkodásban a gyümölcs fontos szerepet tölt be, az övezet a homoki és tanyasi termesztés mellett a gyümölcsök feldolgozásához kapcsolódó mezőgazdasági üzemi területek specializálását is támogatja.

**Jelmagyarázat:**

 Hagyományos gyümölcstermesztési térség övezete

**SZŐLŐ TERMŐHELYI KATASZTERI I. ÉS II. OSZTÁLYÚ TERÜLET ÖVEZETE**


3.16. melléklet a 4/2020. (V.22.) önkormányzati rendelethez



Egyedileg meghatározott megyei övezet, mely különös figyelmet fordít a homoki borok készítéséhez szükséges szőlőtermesztésre.

A borvidéki településeken a fejlesztési eszközökben célszerű kitérni a szőlészetet-borászatot támogató és fejlesztendő területekre és lehetőségekre. Továbbá a kataszteri területeken a termesztés mellett a feldolgozást segítő mezőgazdasági üzemek specializálása és fejlesztése is támogatandó.

**Jelmagyarázat:**

 Szőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú terület övezete

**Tájékoztató elem:**

 Borvidéki települések

Az egyedileg meghatározott megyei övezetekre vonatkozó szabályokat az MTrT III. Fejezete tartalmazza. A várost érintő előírások a következők:

**„1. Térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezete**

7. § (1) A térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezetébe tartozó település a településhálózatra gyakorolt hatásának mértékétől függően regionális jelentőségű térszervező város, térségi jelentőségű térszervező város, vagy egyéb térszervező település lehet a 3.13 melléklet szerint.
- (2) A regionális és térségi jelentőségű térszervező városok esetében azok térszervező szerepének erősítése, a települési térség minőségi fejlesztése érdekében
- a településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia készítése során a térszervező szerepre figyelemmel kell a jövőképet és célrendszert kidolgozni;
  - a településrendezési eszközökben nem jelölhető ki új falusias lakóterület, kivéve, ha a kijelölés meglévő falusias lakóterülethez csatlakozik,
  - a településrendezési eszközök készítésekor előnyben kell részesíteni a települési térségen belül az intenzívebb területfelhasználási egységek kijelölését.
- (3) Egyéb térszervező települések esetén a települési térség minőségi fejlesztése érdekében
- a településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia jövőképeinek és célrendszerének kidolgozásakor vizsgálni kell a járásközponttal való együttműködés és feladatmegosztás lehetőségét;



- b) a településszerkezeti terv készítése során meg kell vizsgálni a központi helyzetben lévő területek intenzívebb irányú funkcióváltását (vagyis intenzívebb területfelhasználási egységek kijelölését), figyelembe véve a kialakult településszerkezetet.
- (4) A településpárok esetében a szomszédos várossal történő együttműködés során (pl. turizmus, gazdaság, oktatás, egészségügy, közösségi közlekedés, kerékpárút stb.) a településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia jövőképeinek és célrendszerének kidolgozásakor vizsgálni kell az együttműködés és feladatmegosztás lehetőségét.
- 8. §** (1) Szeged, Hódmezővásárhely és Makó „Háromváros” infrastruktúrafejlesztéseit és területkinálatát az integrált településfejlesztési stratégiákban kell összehangolni, mely során a szinergiát erősíteni, a túlkinálatot mérsékelni kell.
- (2) A településrendezési eszközök készítése során a térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezetén belül olyan területfelhasználási egység kijelölését is biztosítani kell a vasúti közlekedés fejlesztéséhez kapcsolódóan, ahol elsősorban a vasútállomások, megállók és környékük közös stratégiára épülő felértékelésével, a kiszolgáló létesítmények elhelyezéséhez szükséges területkinálattal, a ráhordó forgalom komfortjának javítása, intermodális pontok kialakítása (autóbusz, P+R, B+R terület kijelölésekkel) lehetővé válik.
- (3) A településrendezési eszközök készítése során a térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezetén belül olyan területfelhasználási egység kijelölését kell biztosítani, amely lehetővé teszi a településközi kerékpáros hivatásforgalom (biztonságos elválasztott kerékpárutak, intézményeknél, nagyobb kereskedelmi és szolgáltató létesítményeknél, jelentős foglalkoztatóknál megfelelő számú és biztonságú tárolási lehetőségek) kialakítását.
- (4) A nagyobb befogadóképességű turisztikai célú területfelhasználási egységeket Szeged és Ópusztaszer települési térségén belül, valamint a gyógy- és termálfürdők térségében kell kialakítani.
- 9. §** (1) A térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezetében a települési térségben lévő jogszabály szerint lehatárolt barnamezős terület újrashasznosítása, fejlesztése érdekében olyan terület-felhasználási egységet kell kijelölni, mely elősegíti annak integrálódását a kialakult településszövetbe, összhangban van a szomszédos területek terület-felhasználásával és elősegíti a térszervező szerep erősödését.
- (2) Amennyiben az övezetbe tartozó városokban új beépítésre szánt terület az igényekhez képest csak korlátozottan jelölhető ki, meg kell vizsgálni a települési térségben belül már kialakult területek intenzívebb területfelhasználási egységekbe sorolásának lehetőségét.
- (3) A településszerkezeti terv készítése során az új gazdasági területeket koncentráltan, a közlekedési infrastruktúrával jól feltárt területeken, kompakt módon és az ütemezett beépíthetőség szempontjait is szem előtt tartva kell kijelölni.
- 10. §** (1) A térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezetébe tartozó települések helyi építési szabályzata a kereskedelmi, szolgáltató területre az országos településrendezési követelményektől eltérően az építési telek megengedett legnagyobb beépítettségét 70%-ban, legkisebb zöldfelületét 15%-ban is megállapíthatja, amennyiben
- a) az érintett építési telkek barnamezős területként lehatárolt területen vagy már beépült gazdasági területen találhatók, és
- b) a meglévő gazdasági tevékenységek helyhez kötöttsége miatt nincs mód a telephely területének bővítésére.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti eltérés nem alkalmazható településközpontban elhelyezkedő, vagy lakóterület területfelhasználási egységgel közvetlenül szomszédos kereskedelmi, szolgáltató területek esetén.
- (3) A térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezetében a településrendezési eszközök készítése és módosítása során a 2 ha-nál nagyobb új beépítésre szánt, lakó-, gazdasági és üdülőterület kijelölése vagy barnamezős területként lehatárolt terület módosítása csak telepítési tanulmányterv alapján történhet. Ha a telepítési tanulmányterv településrendezési szerződés keretében készül, akkor a településrendezési szerződésben rendelkezni kell a közlekedési, a közmű–infrastruktúra fejlesztésének finanszírozásáról és a zöldterületek kialakításáról.
- (4) Az övezetbe tartozó települések helyi építési szabályzatában a klímavédelemi szempontokat integráló területhasználati és építési szabályokat kell kidolgozni.

## 2. Egyedi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek

- 11. §** (1) Az alábbi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek területének határát a településrendezési eszközök készítésekor pontosítani kell:
- a) nagytáblás, intenzív termőtáj övezete,
- b) jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete,
- c) homokhátsági vegyes tájgazdálkodási terület övezete,
- d) ártéri komplex tájgazdálkodás övezete.

- (2) Mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetekben meglévő mezőgazdasági major, valamint ahhoz közvetlenül kapcsolódó terület, helyhez kötött beruházként, különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi területként kijelölhető.
- (3) Amennyiben a térségi szerkezeti terv nem vízgazdálkodási térségként jelöli, az övezetek területén lévő 1 ha feletti, egybefüggő nádas művelési ágú alrészleteket, ex-lege védett lápok és szikes tavakat természetközeli terület-területfelhasználásba kell besorolni.
- (4) Az övezetek területén lévő gyepterületek csak olyan korlátozott használatú mezőgazdasági terület-területfelhasználási egységbe sorolhatók, melyek a gyepterületek fenntartását, kutatását és bemutatását szolgálják.
- (5) Az övezetek területén lévő vizes élőhelyek csak olyan területfelhasználásba sorolhatók, melyek azok fenntartását vagy élőhely-rekonstrukcióját biztosítják.

### 3. Nagytáblás, intenzív termőtáj övezete

- 12. §** (1) A nagytáblás, intenzív termőtáj övezete területén új különleges mezőgazdasági üzemi terület vagy gazdasági terület kijelölését megelőzően vizsgálni kell, hogy az adott településen rendelkezésre áll-e más, olyan meglévő major vagy gazdasági telephely, mely alkalmas a fejlesztés megvalósítására.
- (2) A helyi építési szabályzat készítése során a térségi és helyi sajátosságok (kiemelt agrártermékekre specializáltan) figyelembevételével rendelkezni kell új birtokközpont létesítésének helyi szabályairól (minimális birtoktest méretéről, beépítésének helyi szabályairól).
- (3) Az övezet területén új beépítésre szánt különleges terület – mezőgazdasági üzemi terület kijelölése esetén a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő mértékben védelmi rendeltetésű erdőterület (mezővédő erdősáv) kijelölését kell elvégezni, mely elősegíti az adott fejlesztéshez kapcsolódó nagytáblák tagolását, a mezsgyék fásítását és a tájba illesztést, valamint csökkenti a szélrózsió mértékét. A kijelölést a biotóp-hálózati rendszer fejlesztésének szempontjai figyelembevételével kell elvégezni.
- (4) Amennyiben a területek biológiai aktivitásértékének számításáról szóló jogszabály előírásai szükségessé teszik, akkor az adott fejlesztés környezetében kell a (3) bekezdés szerinti módon további védelmi rendeltetésű erdőterületet vagy korlátozott használatú mezőgazdasági területfelhasználást (állandó gyepek) kijelölni.
- (5) Az övezet területén a helyi építési szabályzatban az általános mezőgazdasági területek szabályozása során biztosítani kell a mezőgazdasági termőterületek fokozott védelmét a megengedő építési előírásokkal szemben.

### 4. Jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete

- 13. §** (1) A jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete területén a hagyományos gazdálkodással, és az adott területre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervekkel, Natura 2000 fenntartási tervekkel összhangban lévő tájfenntartó gazdálkodást támogató korlátozó területfelhasználások állapíthatók meg.
- (2) Az övezet területén erdőterület területfelhasználási egység csak a táj- és természetvédelmi célokkal összhangban jelölhető ki, különös tekintettel a tájkarakterhez való illeszkedésre.

### 5. Homokhátsági vegyes tájgazdálkodási terület övezete

- 14. §** (1) A homokhátsági vegyes tájgazdálkodás övezete beépítésre nem szánt területein olyan többszintes erdő-, mezőgazdasági és vízgazdálkodási területfelhasználások jelölhetők ki, amelyek támogatják a táj mozaikosságát, a Homokhátság komplex tájszerkezetében az egymásra épülő erdő-, mező-, és vízgazdálkodási területhasználatokat, a tanyás területek övezetére is tekintettel. Az övezet területén a településrendezési eszközökben olyan területfelhasználásokat kell kijelölni, amelyek támogatják a természeti adottságokhoz igazodó tájhasználat változtatásokat.
- (2) Többesinté területfelhasználás alkalmazása esetén a helyi építési szabályzatban az előírásokat úgy kell kidolgozni, hogy azok összhangban legyenek az egyes átfedő, beékelődő területhasználatok céljaival és az országos településrendezési követelményekkel.

### 6. Ártéri komplex tájgazdálkodás övezete

- 15. §** (1) Az ártéri komplex tájgazdálkodás övezete területén a területfelhasználásokat a vízgazdálkodási, a táj- és természetvédelmi, a tájgazdálkodási és a turisztikai célokkal összhangban kell megállapítani.
- (2) Az övezet területével érintett települések integrált településfejlesztési stratégiájában, településfejlesztési koncepciójában és településrendezési eszközeiben, a települési és a térségi turisztikai célokkal összhangban olyan munkarészeket, javaslatokat kell kidolgozni, amelyek a felszíni víz és a település kapcsolatrendszerét erősítik. A több települést érintő turisztikai infrastruktúra-hálózatok összehangolt fejlesztése és tervezése szükséges.
- (3) Az övezet területén új hétvégi házas üdülőterület és gazdasági terület nem jelölhető ki.
- (4) A VTT-tározók területén a valós használatnak megfelelő területfelhasználási egységeket kell megállapítani.

### 7. Hagyományos gyümölcsstermesztési térség övezete

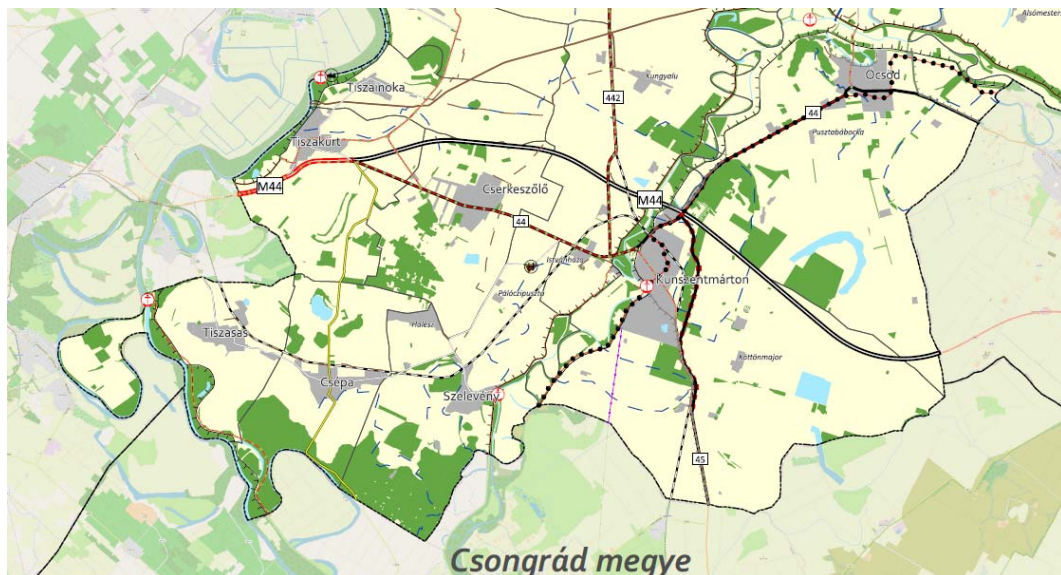
- 16. §** (1) A hagyományos gyümölcsstermesztési térség övezete területével érintett település településrendezési eszközeinek készítésekor a gyümölcsstermesztést és -feldolgozást támogató szabályokat kell kidolgozni, a helyi gazdálkodási hagyományokkal összhangban.
- (2) A településrendezési eszközök készítésekor le kell határolni a hagyományos gyümölcsstermesztési térség övezetét a valós területhasználat alapján, ahol beépítésre szánt területek közül kizárólag a gyümölcsstermesztésre, –tárolásra és –feldolgozásra szolgáló különleges mezőgazdasági üzemi terület jelölhető ki.

### 8. Szőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú terület övezete

- 17. §** (1) A szőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú terület övezete területével érintett borvidéki településen az integrált településfejlesztési stratégiát és a településfejlesztési koncepciót a Csongrádi borvidék hagyományaira is figyelemmel kell kidolgozni.
- (2) Az övezet területével érintett település településrendezési eszközeinek készítésekor a szőlőstermesztést támogató szabályozási eszközök kidolgozása szükséges, a helyi gazdálkodási hagyományokkal összhangban.
- (3) Szőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú terület övezetével érintett ingatlanokon különleges mezőgazdasági üzemi terület csak szőlőstermesztésre, –tárolásra és –feldolgozásra szolgálhat.”

## 2.3.5. SZOMSZÉDOS MEGYÉK TERÜLETRENDEZÉSI TERVEI

### 2.3.5.1. Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Terve



14. ábra: Kivágat Jász-Nagykun-Szolnok Megye Térségi Szerkezeti Tervéből (2020)

Csongrád város Tiszasassal, Csépával és Szelevénnyel határos, a területére több műszaki infrastrukturális elem is beérkezik. Tiszasas és Csépa területéről a Tiszaföldvár – Tizsakürt – Tiszaug – Tiszasas – Csépa – Csongrád térségi kerékpárút, valamint Csépa és Szelevény irányából a Tizsakürt – Csépa – Csongrád térségi szerepű összekötő út kapcsolódik a városhoz. A Tisza mentén elsőrendű árvízvédelmi vonal húzódik, mely Csongrád mellett Csépa és Tiszasas területét is érinti. Csépatól Magyartésig folyik a Csépa-Nagyszékháti-csatorna, mely szintén érinti Csongrád és Szelevény területét is.

Csongrád határában a Tisza területén vízgazdálkodási térség került kijelölésre, valamint javarészt erdőgazdálkodási térségek határosak a várossal. Sajátos területfelhasználású térség nincs a közelben, jelentős települési térség a város határától 1,5-2,0 km-re található.

### 2.3.5.2. Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve



15. ábra: Kivágat Bács-Kiskun Megye Térségi Szerkezeti Tervéből (2020)

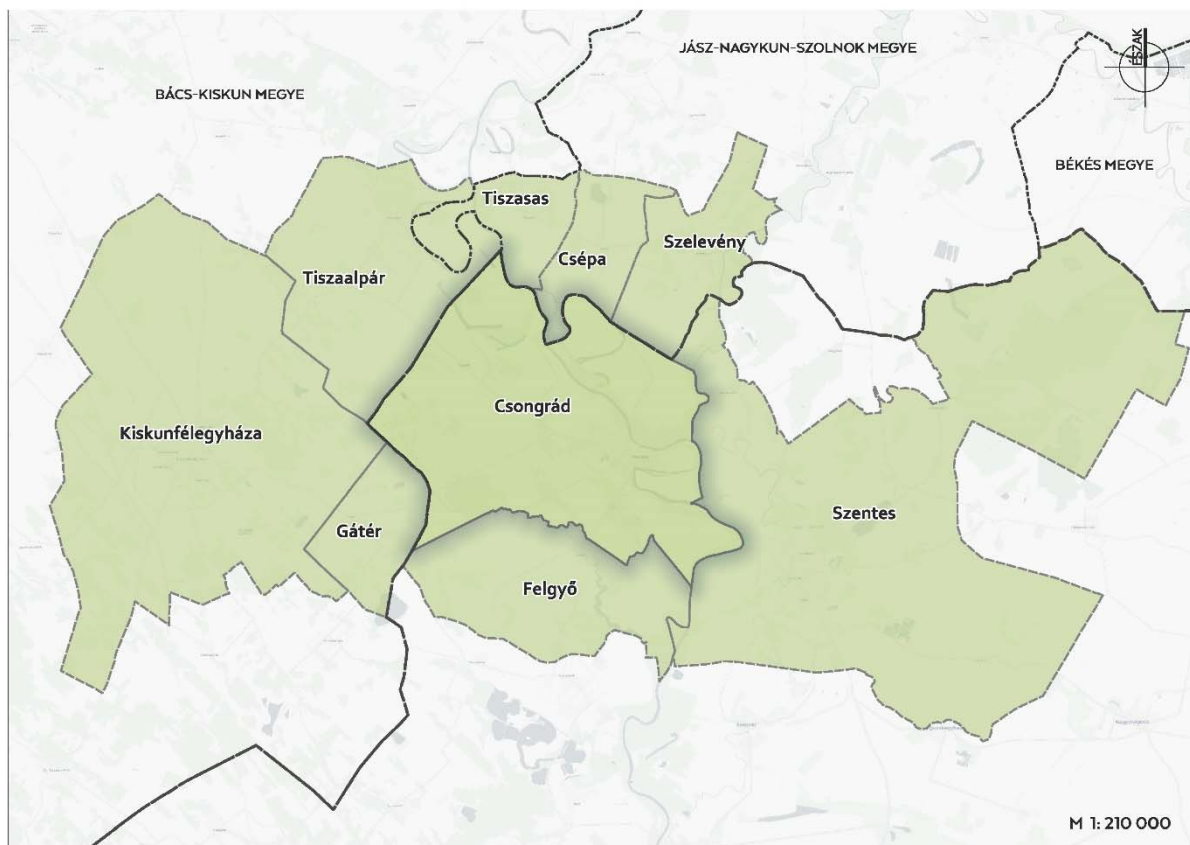
Csongrád város Tiszaalpárral, Kiskunfélegyházával és Gátérrel határos, a területére több műszaki infrastrukturális elem is beérkezik. Északi irányból érkezik a 4.A országos jelentőségű kerékpárút a Tiszaalpár-Csongrád térségi szerepű összekötő út mentén. Gátér irányába folytatódik a Csongrádot is érintő 43. Körösvölgyi kerékpárútvonal, a 451. sz. főút és a Kiskunfélegyháza – Szentes – Fábiansebestyén – Orosháza országos vasúti mellékvonal is.

Tiszaalpár, Csongrád és Gátér területét is érinti a Szolnok – Szeged 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték, valamint Csongrádot elhagyva Tiszaalpár felé folytatódik a Szentesről induló 132 kV-os térségi ellátást biztosító elosztóhálózat is. Bács-Kiskun megyén keresztülhalad a tervezett Nabucco földgázszállító vezeték, valamint a vele párhuzamos 305. Kardoskút – Szentes – Csongrád – Kiskunfélegyháza – Városföld földgázszállító vezeték.

Csongrád határában jellemzően mezőgazdasági térség helyezkedik el, elsősorban kisebb erdőgazdálkodási térségekkel. Jelentős települési térség a város határától 2,0-2,5 km-re található.

## 2.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Csongrád város 8 településsel határos, melyek közül Kiskunfélegyháza és Szentes városi rangú települések. Csongrád város Csongrád-Csanád megyének az észak-nyugati szegletében helyezkedik el, ezért két megyével is szomszédos. Az északi határon 3 település (Csépa, Szelevény, Tiszasas) Jász-Nagykun-Szolnok megyéhez, a nyugati határon 3 település (Kiskunfélegyháza, Gátér, Tiszaalpár) pedig Bács-Kiskun megyéhez tartozik.



16. ábra: Csongrád szomszédos települései átnézeti térkép (saját szerkesztés)

### Csépa

Csépa településszerkezeti tervének csak a szöveges leírása érhető el. A leírásban nem szerepel a csongrádi közigazgatási határ menti területre vonatkozóan tervezett nyomvonalas műszaki elem.

### Felgyő

Felgyő Csongráddal határos településrésze a rendezési terv szerint mezőgazdasági terület, az országos ökológiai hálózat magterülete és természeti területekkel halmozottan érintett térség.

### Szentes

Szentes és Csongrád városok elsősorban a Tisza és a Hármas-Körös folyók mentén határosak egymással. Szentes településszerkezeti terve a csongrádi településhatár mentén nagyrészt vízgazdálkodási területet, védelmi erdőterületet, általános mezőgazdasági területet (szántó, gyümölcsös, szőlő) és természetvédelmi területeket (NATURA 2000) jelöl. Szentes területén lévő Natura 2000 területek egy egységet alkotnak a csongrádi védett területekkel. A műszaki infrastruktúra hálózatok közül a meglévő közúti, vasúti és közműhálózati nyomvonalakat tartalmazza a terv a közigazgatási határoknál, tervezett elemek nem láthatók a terven. A szentesi terv a Hármas-Körös árvízvédelmi gáton tartalmaz egy olyan út nyomvonalat, amely nem szerepel a csongrádi tervben, valószínűsíthetően egy kerékpárútról lehet szó.

**Tiszaalpár**

Tiszaalpár településszerkezeti terve a csongrádi településhatár mentén meghatározóan mezőgazdasági és erdőterületeket tartalmaz, tehát nem tartalmaz olyan elemet, amely Csongrád településrendezési tervére hatással lenne.

**Tiszasas**

A község a csongrádi közigazgatási határhoz a Tisza folyónál csatlakozik, így ennek megfelelően vízgazdálkodási terület és Natura2000 területe található a településszerkezeti tervében, mely 2007-ben került jóváhagyásra.

**Szelevény**

A község településszerkezeti terve 2009-ben készült. 2020-ban a fejlesztési koncepció készült el, a fejlesztési területek változásai térképpel alátámasztva, ahol a Csongráddal határos területrészen nem terveztek változást. 2021. szeptemberben készült el az új terve a településnek, mely jelenleg véleményezés alatt áll. A tervezetben a határos területek változatlanul vízgazdálkodási, kertes mezőgazdasági és általános mezőgazdasági terület besorolásúak, - kivéve egy kisebb területet a nyugati oldalon, ahol a vízgazdálkodási terület (vízállásos, belvízveszélyes területként volt jelölve) természetközeli területre módosult, illetve a csatornák vízgazdálkodási területe (V) differenciáltan vízgazdálkodási terület-csatorna (Vcs) területfelhasználásra módosult.

**Kiskunfélegyháza**

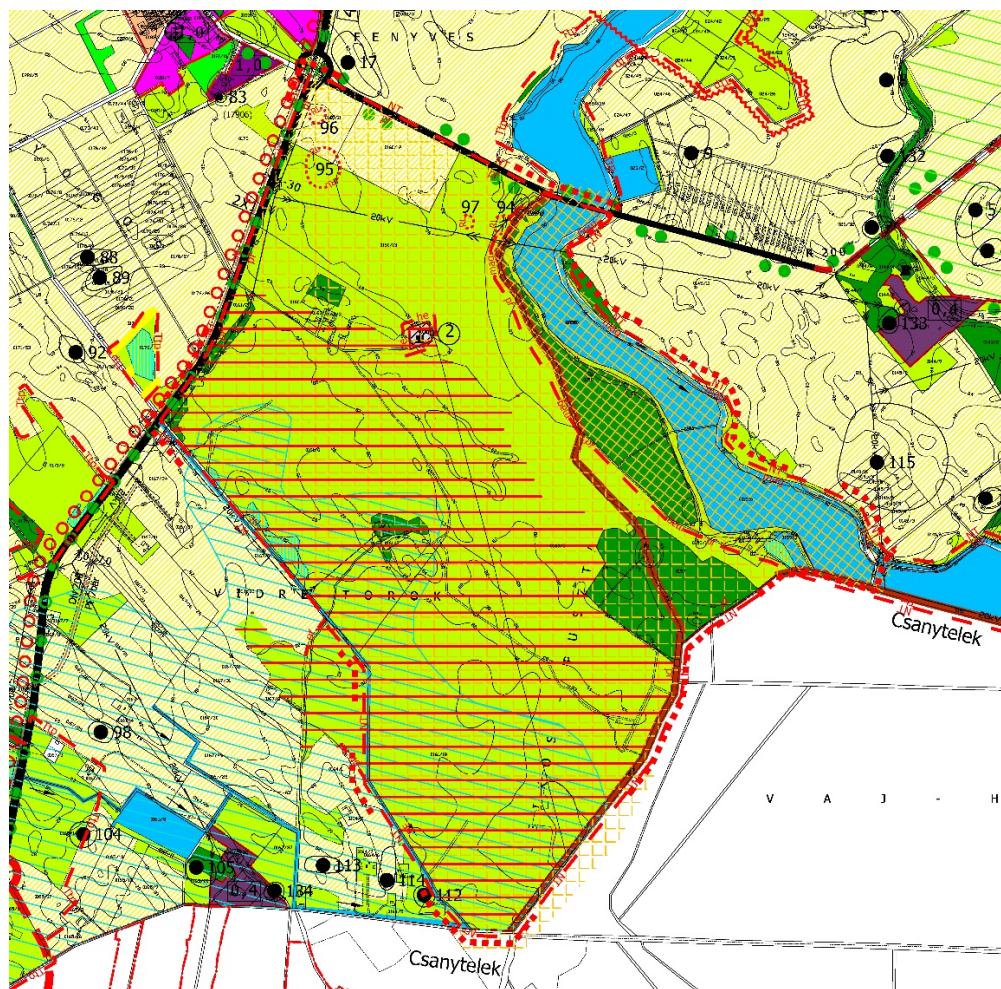
Kiskunfélegyháza Csongrád területével határos része belvízzel erősen vagy közepesen veszélyeztetett terület. A településszerkezeti terv mezőgazdasági és erdőterületeket jelöl ki. A két település határ menti területeinek tájkaraktere megegyezik.

**Gátér**

A település Csongráddal határos területei védett mezőgazdasági, illetve általános mezőgazdasági területek. A rendezési terv olyan területfelhasználást nem tartalmaz, amely Csongrád településrendezési tervére hatással lehetne.



## Felgyő község



## Jelmagyarázat

	Közigazgatási terület határa
	Beépítésrésztartó terület határa
	Belterület határa
	Tervezési terület határa
	Falusias lakóterület
	Gazdasági kereskedelmi, Szolgáltató terület
	Gazdasági ipari terület
	Különleges beépítésre szánt terület - kegyeleti park -
	Mezőgazdasági terület - általános -
	Mezőgazdasági terület - kertés -
	Mezőgazdasági terület - gyepek -
	Erdő - védelmi -
	Erdő - gazdasági -
	Időszakosan vízállásos terület
	Vízgazdálkodási terület - tó, csatorna, értéki erdő, árvízvédelmi töltés -
	Tervezett területfelhasználás (szín kód)
	eredeti területfelhasználással (betti jel)
	Mezőgazdasági terület
	Megengedett legnagyobb szintterületsűrűség

## Meglévő Tervezett

Táj-, természetvédelem, régészet, művi értékvédelem

	Régészeti lelőhely határa és száma
	Helyi értékvédelmi terület határa
	Nemzetipark területének határa
	EX LEGE védett természeti terület
	Országos ökológiai hálózati övezete - puffer terület
	Országos ökológiai hálózati övezete - magterület
	Potenciális természetterület határa
	Javasolt tájfasítás
	Kiegészítendő fasor
	Közelkedési területek jelölései
	Országos társági jelentőségű mellékút
	Országos mellékút
	Helyi gyűjtőút
	Kerékpárút
	Közüti száma
	Építési szélesség
	Fontosabb közúti csomópont

## Elektromos, hírközlő közművek jelölései

	20kV-os szabadvezeték	- védőtáv: 6-6 m
	220kV-os szabadvezeték	- védőtáv: 22-22 m
	Kisfeszültségű transzformátor állomás	
	Telefonszempont	
	Távközlő gerinc optikai kábel	
	Rádiótelefon átvittelező antennatorony	

## Ívóvíz, szennyvíz, földgáz közművek jelölései

	Mól Rt. szállító gázvezeték (60bar)	- védőtáv: 14/28m -
	és bányászati kábel	
	Nagy-középnomású gázvezeték (6-20bar)	- védőtáv: 7m -
	Gáz elosztóvezeték (3bar)	- védőtáv: 5m -
	Gázvezeték védőtávolsága m-ben	
	II. rendű árvízvédelmi töltés /önkormányzati kezelésű/	
	Belvíz által veszélyeztetett terület	
	Vízműkút	

**Tér és Terület Kft.**

Rajz megnevezése:  
KÜLTÉRÜLET - HATÁLYOS  
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

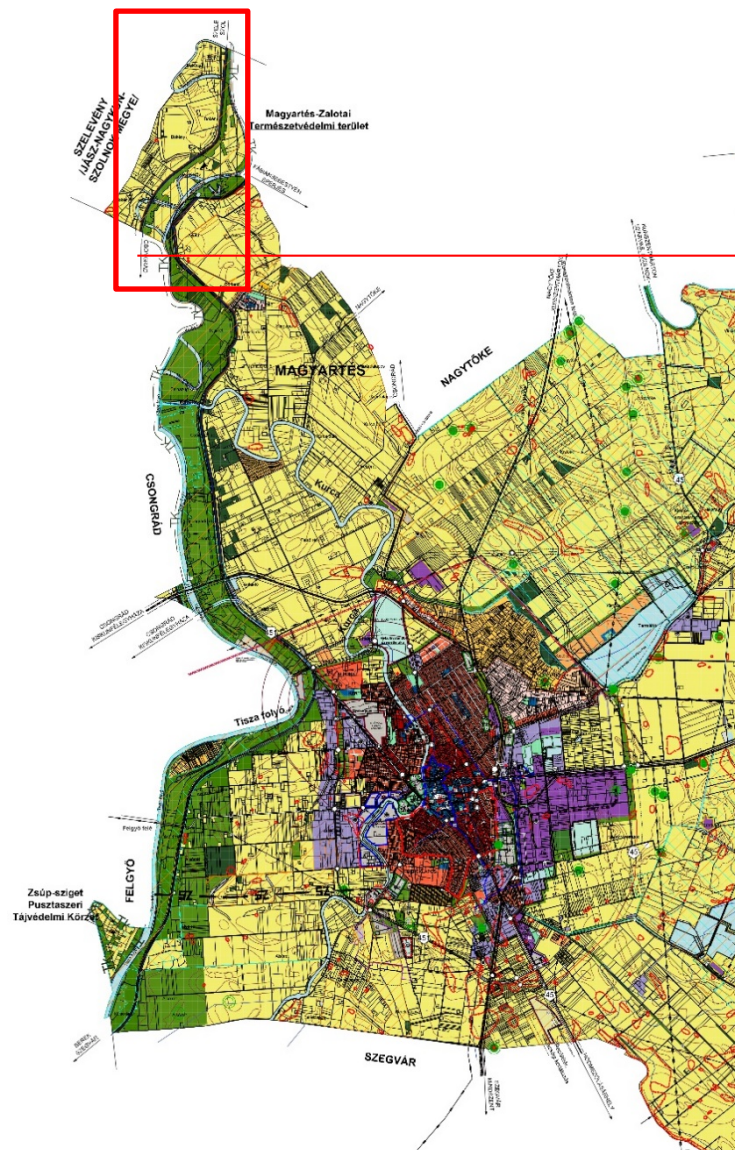
Vezető: Lőrincz  
Torma Györgyi  
TT 1/04 0131/2006  
vezető tervező

Hozott ki: Lőrincz  
Berkó Lajos  
Telep. és m. n. k.

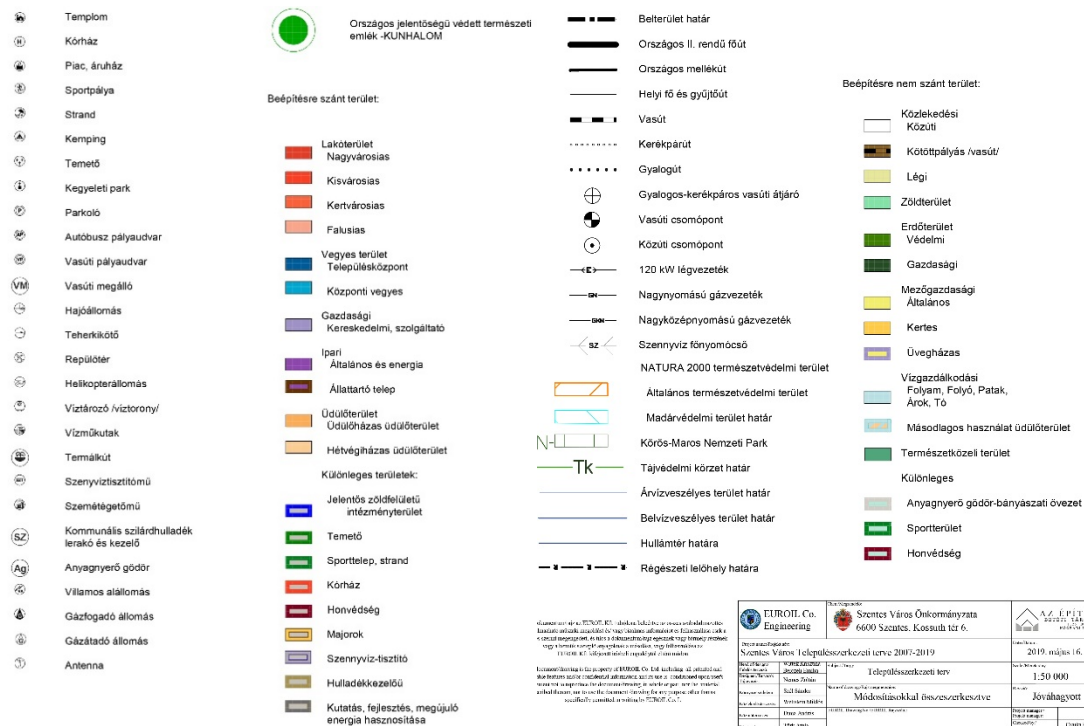
Méretarány: 1:15 000

Rajzoltatott: 2019. 08.  
Rajzszám: T-1

## Szentés város



Csongrád felé vezető nyomvonal a gáton







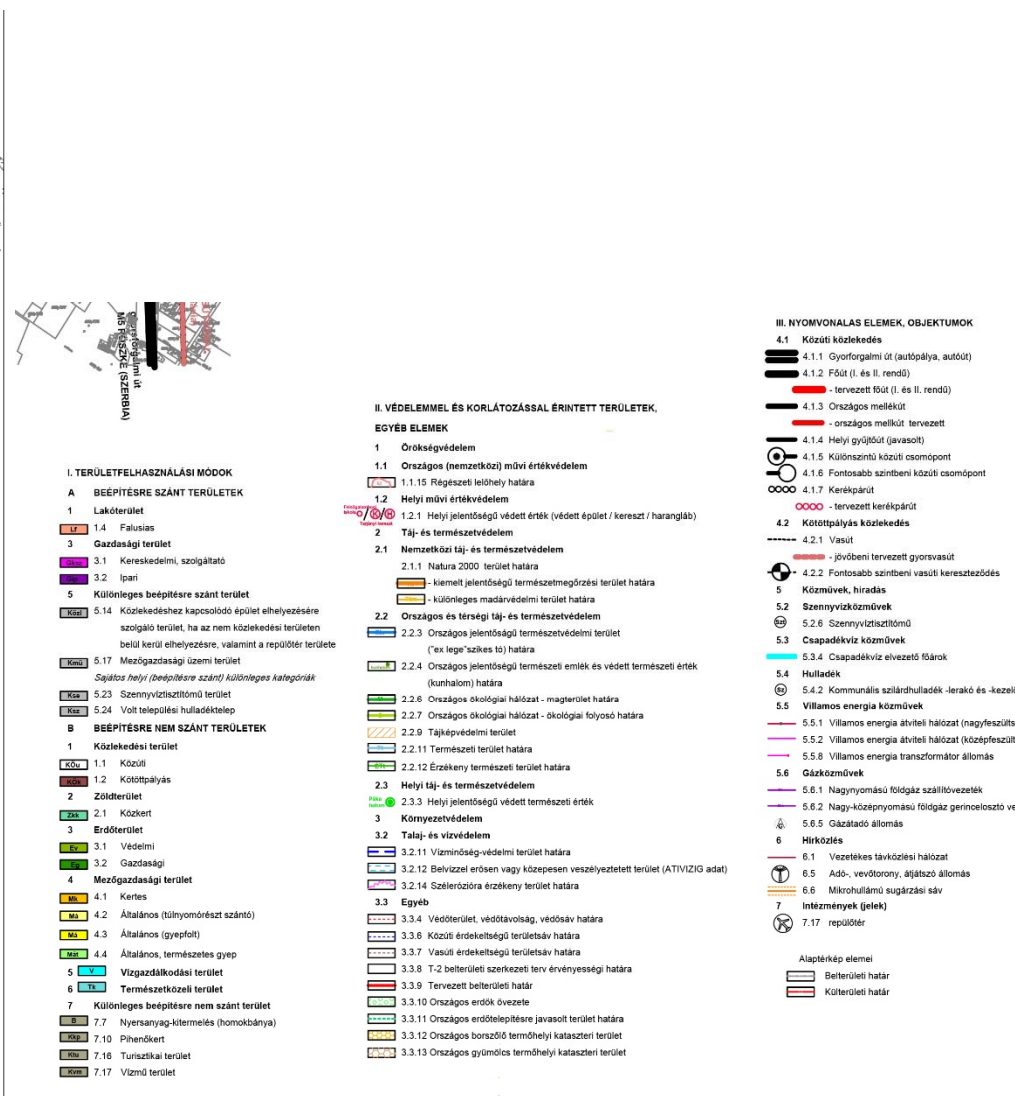
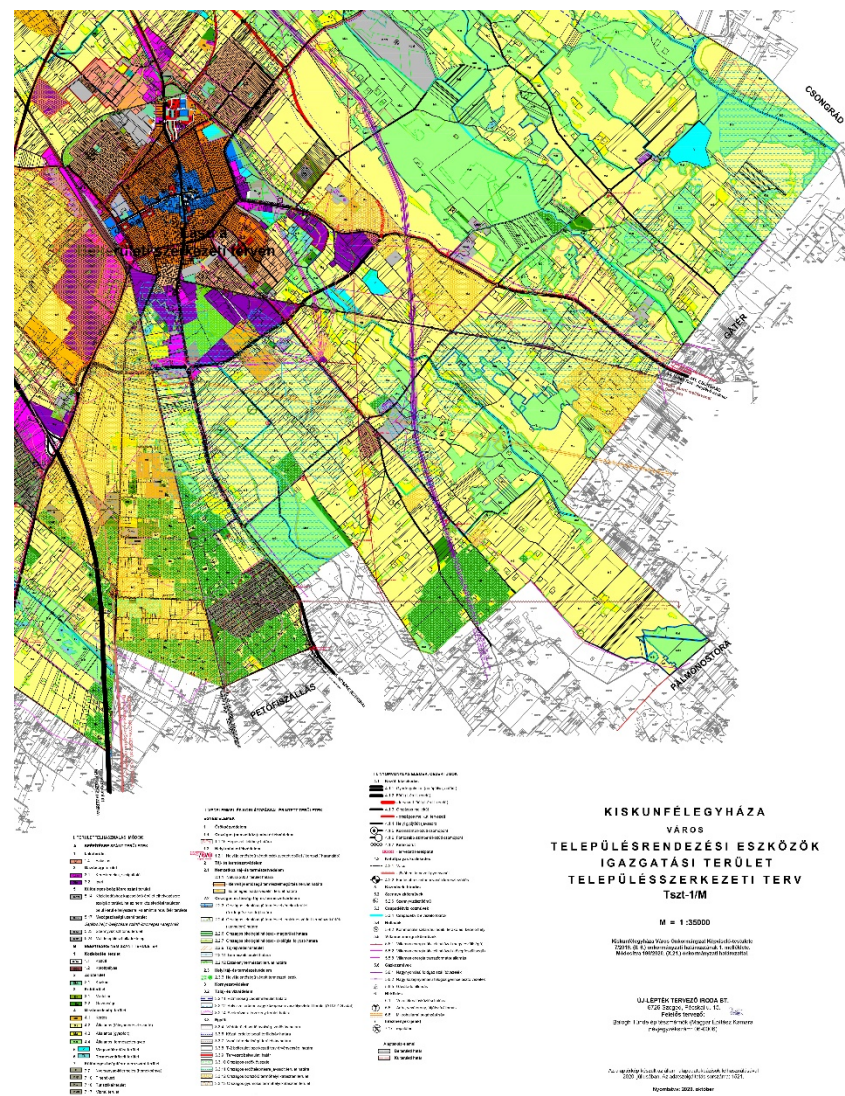


[illegible]

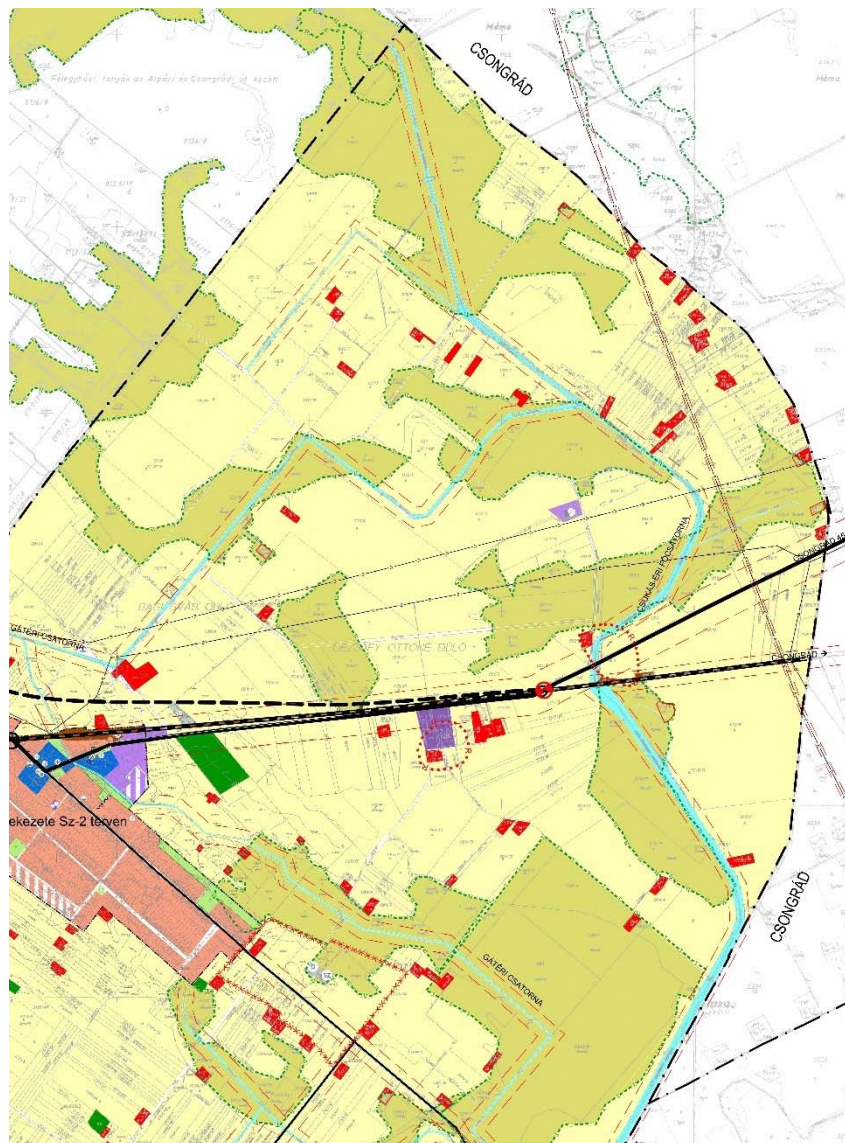




## Kiskunfélegyháza város



## Gátér község



## Jelmagyarázat

## HATÁRVONALAK

- Közigazgatási határ
- - - - - Belterületi határ (terv idején hatályos)

## SAJÁTOS ÉPÍTÉSI HASZNÁLAT SZERINT

## Beépítésre szánt területek

- | Meglévő         | Terv            | Lakóterület                                 |
|-----------------|-----------------|---|
| [Orange square] | [Orange square] | Falusias                                    |
| [Blue square]   | [Blue square]   | Vegyes terület                              |
|                 |                 | Településközpont vegyes terület             |
| [Purple square] | [Purple square] | Gazdasági terület                           |
|                 |                 | Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület |
|                 |                 | Ipari gazdasági terület                     |

## Beépítésre nem szánt területek

- | Közelkedési terület  |                                 |
|----------------------|---------------------------------|
| [White square]       | Közüti                          |
| [Brown square]       | Vasúterület                     |
| [Green square]       | Zöldterület                     |
|                      | Zöldterület (közpark, közkert)  |
| [Dark green square]  | Erdőterület                     |
|                      | Gazdasági erdőterület           |
| [Light green square] | Mezőgazdasági terület           |
|                      | Védett mezőgazdasági terület    |
| [Yellow square]      | Általános mezőgazdasági terület |
| [Red square]         | Tanya telek                     |
| [Cyan square]        | Vízgyűjtőterület                |
|                      | Vízgyűjtőterület                |

## Országos táj- és természetvédelem

- Ti - - - - - Természeti terület határa
- - - - - Természetvédelmi "ex lege" terület határa

## Közüti közlekedés

- Országos másodrendű út
- Tervezett országos másodrendű út
- Települési főút

## Vonalas szabályozási elemek

- ××××— Építési tilalom a szeméttároló rekultivációjáig
- Régészeti terület határa
- Védő terület határa
- Kötőpályás közlekedés
- Vasútvonal
- VA Vasútállomás
- Szintbeni vasúti kereszteződés
- Tervezett szintbeni vasúti kereszteződés

## Hiradás

- Adó-, vevőtorony

## Elektromos közmvévek

- E — Villamos gerinchálózat (400>120 kV)

## Hulladék

- SZ Kommunális szilárdhulladék-lerakó és -kezelőhely (megszüntetendő)
- D Döglút (megszüntetendő)

## Intézmények

- Igazgatási
- Oktatási
- Művelődési
- Egyházi
- Kereskedelmi
- Sport
- Temető
- Posta
- Gázfogyasztó állomás
- Szabadidő



## 2.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

### 2.5.1. A HATÁLYOS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

A legutóbbi Településfejlesztési Konceptiót Csongrád Városi Önkormányzat a 175/2015. (VIII.27.) önk. határozattal fogadta el, melyet az Integrált Településfejlesztési Stratégiával (a továbbiakban: ITS) párhuzamosan készített a Belügyminisztérium által kijelölt konzorcium. A korábbi koncepciót, melyre a hatályos településszerkezeti terv készült, 2005-ben a Város-Teampannon Kft. készítette. 2015. óta nem történt meg a településrendezési eszközök felülvizsgálata az új fejlesztési dokumentumok alapján. A hatályos koncepcióban **a település** hosszú távon, 2030-ra elérendő **jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan:**

**Csongrád vonzó, hangulatos alföldi mezőváros**, amely természeti, kulturális és épített örökségét hatékonyan aknázza ki a **mezőgazdaság és a turizmus** területén, gazdaságának pedig egyre erőteljesebben az adottságokra és meglévő termelési hagyományokra épülő **innováció a motorja**. Mindez, összhangban a városi épített és természeti környezet fejlesztésével egyben a helyben élők számára perspektívát, **magasabb életminőséget** eredményez, ami a **népességcsökkenés ütemének csökkenését** eredményezi.

Az **ipari parki üzleti környezet további fejlesztése** hozzájárul az új befektetések városba településéhez, amely kiemelkedő jelentőségű a helyi foglalkoztatási szektor megerősítéséhez, kiszélesítéséhez. A település határain túlmutató **foglalkoztatási szerepkör erősítése**, a járási és térségi központi szerep Csongrád elsődleges érdeke. A vállalatok közötti **együttműködések erősödése** további fenntartható munkahelyek kialakításához is hozzásegítheti a várost és térségét – ennek tudatos elősegítése fontos helyi gazdaságfejlesztési feladat. A jelenleg erősen agrár, illetve feldolgozóipari fókuszú gazdaság mellett a jövőben nagyobb súllyal kapnak szerepet egyéb üzleti területek is, mint például a helyi természeti, kulturális értékekre építő turisztikában rejlő, eddig kiaknázatlan lehetőségek, amelyek ugyancsak hozzájárulhatnak a város foglalkoztatási helyzetének javulásához.

A **települési szolgáltatások minőségi fejlesztése** meghatározó. A város népessége jelentősen csökkent, Csongrád számos fiatal, magasan kvalifikált szakembert elvesztett. A lakosság és a magasabban képzett munkaerő megtartásának egyik eszköze a **meglévő szolgáltatások minőségének további fejlesztése**, bővítése lehet, amelyhez szorosan kapcsolódik a **közüntézmények infrastrukturális állapota**, gazdálkodási és fenntartási szempontból pedig **energiahatékony működtetésük** biztosítása. A népesség előregedésének folyamata legfeljebb mérsékelhető, és mind nagyobb létszámú idős rászoruló ellátására kell felkészíteni a város szociális és egészségügyi rendszerét.

A koncepció kiemeli, hogy a **megújuló energia** hasznosítását célzó további települési infrastruktúra-fejlesztés eredményeképpen jelentős energiaköltség-megtakarítás érhető el, ami egy központi fűtésrendszer kiépítése esetén egyrészt a helyi önkormányzatnál, másrészt pedig a hálózatra csatlakozó lakosoknál jelentkezhet.

**A térségi szerepkörre vonatkozó jövőkép:**

A település térségi, járásközponti szerepe **az elérhető szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztésén**, továbbá a **Csongrád-Szentes várospáros fokozott együttműködésén** keresztül megerősödik, míg a, **növekvő potenciálú helyi gazdaság** a foglalkoztatáson és a beszállítói kapcsolatokon keresztül egyre kiterjedtebb vonzáskörzettel bír, amely a város térségi szerepkörét tovább fokozza.

A jövőkép kiemeli a **Szentes várossal** való kapcsolat erősítését, a két város kihasználhatja az **együttműködésben rejlő szinergiákat**: közösen képes olyan **üzleti környezetet** kialakítani, ami vonzó a gazdaság szereplőinek, olyan **turisztikai kínálatot**, ami vonzó a turistáknak, illetve összefogva képesek nagyobb belső piacot képezni a szolgáltatásokat kínálók számára.

A koncepció célrendszerében **alapcél a népességfogyás ütemének csökkentése a helyi életminőség és a város vonzerejének emelésével**.

**Átfogó célként** jelenik meg a **Jövedelem** cél és **Életminőség** cél

**Csongrád járási- térségi gazdasági központ:** Csongrád új gazdaságának kialakulása, a város **innovatív ipari és szolgáltató vállalkozásain**, a **modern és differenciált turisztikai kereslet minőségi kiszolgálásán**, valamint az agrárium **versenyképes, feldolgozott** termékein nyugszik. Versenyképes jövedelmek és perspektívát kínáló munkahelyek szükségesek. Ezeket csak magas hozzáadott értékű

iparágak képesek létrehozni, melyeket magas szintű technológia és folyamatos innováció jellemez az agrárágazatban és a feldolgozóiparban egyaránt.

A város **turisztikai- és rekreációs potenciáljának hatékonyabb kihasználására**, a természeti adottságok rendszer szintű turisztikai célú hasznosítására van szükség a jövőben: a **termálvíz, a Tisza** (Élő- és Holt-Tisza egyaránt), a **rendezvények, az épített örökség**, színvonalas szállás- és vendéglátóhely kapacitásokkal, vonzó programcsomagokkal kiegészülve. Fontos a kiváló adottságú agrárium felfuttatása, a **szőlő- és borkultúra többrétű hasznosítása**, komplex kínálati programcsomagba foglalva.

Az átfogó cél eléréséhez a finanszírozási hátteret jellemzően az **Európai Unió fejlesztési források** jelenthetik.

- 1. Élhető környezet, gyarapodó népesség:** A csongrádi lakosság életminőségének javítása, a városi környezet és az elérhető települési szolgáltatások fejlesztésével.

A helyi életminőség infrastrukturális és közszolgáltatási oldalának fejlesztése, a minőség emelése, képes hatni a népességfogyás ellen. A település és a térség népességét egyaránt **ellátó szolgáltatások körét** kell növelni, törekedve a minél magasabb színvonal elérésére a **szociális és egészségügyi ellátás és a közoktatás** terén. Kiemelt, a **helyi identitást növelő** szerepe van a **kulturális és a rekreációs igények** magas szintű kielégítésének is. Az életminőségi cél hangsúlyos eleme az **épített és természeti környezet** magas minőségének biztosítása.

A koncepcióban meghatározott **részcélok és beavatkozások** tematikusan illeszkednek az átfogó célokhoz.

- **Innovatív ipar és magas szintű üzleti szolgáltatások támogatása a gazdaságban és az ipari parkban:** logisztika, agrár-feldolgozóipar fejlődése, bio gyümölcs, szőlő, borkultúra, kézműves élelmiszer termékek előállítás, ökológia. Meglévő üzleti infrastruktúra bővítése, a helyben működő vállalkozások együttműködésének támogatása, térségi beszállítói hálózatok erősítése.
- **A helyi rekreációs és kulturális, illetve sportélet** támogatása, összekapcsolva a turisztikai kínálat fejlesztésével: Csongrád, mint a „**vizek városa**”: a „**holtág-patkó**” hasznosítása, a vízparti részek - első sorban **horgászturizmust** elősegítő - beépíthetőségi feltételeinek megteremtése. Az élővizekhez kapcsolódóan a rendezvények (**Körös-toroki Napok**), a termálvízkincshez kapcsolódóan a **Gyógyfürdő** kiemelendő fejlesztési célok. Horgászturizmus kiemelt helyszínei: Körös-torok, Serház-zugi Holt-Tisza, Aranysziget, Bokrospuszt, Ártéri erdő a Tisza túlsópartján, kikötő és védett öböl Kiserdőnél. Jelentős vadászati múlttal, oktatási háttérrel rendelkezik a város, a **vadászturizmus** élénkítésére irányuló **vadgazdálkodás** erősítése, támogatása, minőségi szálláshelyek létrehozása támogatandó.
- **Sportturizmus**, edzőtáborok létrehozására alkalmas központ létrehozása.
  - A koncepció kiemeli a **betonelemgyár elköltöztetését**, és az értékes terület turisztikai hasznosítását, szálláshelyek kialakításával. A hatályos rendezési tervben ez a szándék 2005. óta várta magára.
  - Lehetséges helyszíneként említi még a Hódmezővásárhelyi SzC Csongrádi Sággy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium sportcsarnokát a kollégiummal, a Kis-Tisza holtágát kajak, kenu evezős edzőtáborozásra, illetve a sportusodát a fürdő területén. Mindezen területeken a szálláshely szolgáltatásokat is említi.
- **ÖKO-turizmus** erősítése, támogatása, önfenntartó rendszerek, **mintatanyák** létrehozásának támogatása, tanyaturizmus növelése.
- **A humán szolgáltatások és a települési infrastruktúra hálózatos fejlesztése:** közszolgáltatások, az egészségügyi és a szociális rendszer, és a munkaerőpiaci versenyképességet növelő közoktatás. Kiemeli az alternatív megújuló energiák, a **termálvíz és a napenergia** hasznosításának fontosságát is. Feladatnak tekinti a **közösségi terek, a zöldfelületek funkcionális fejlesztését** is tartalmazó **komplex városrehabilitációs** beavatkozásokat.

A koncepció a részcélok és beavatkozások területi egységeit is megnevezi a vizsgálatokban lehatárolt négy városrész alapján, mely városrészek nem tartalmazzák Kiserét, Baltás belterületi részeit.:

**1. Belváros városrész (ez tulajdonképpen a Városházakör és a Belváros együtt+Bökény és Köröstorok)**

Sport u., Szentesi u., Kereszt u., Dob u., Zsinór u., Gőzhajó u., Gátsétány és az e lehatárolástól keletre levő részek a városhatárig

**2. Déli városrész**

Széchenyi u., Fő u., Dob u., Kereszt u., Szentesi u., Sport u. és az ettől a határvonalától délre levő részek a városhatárig.

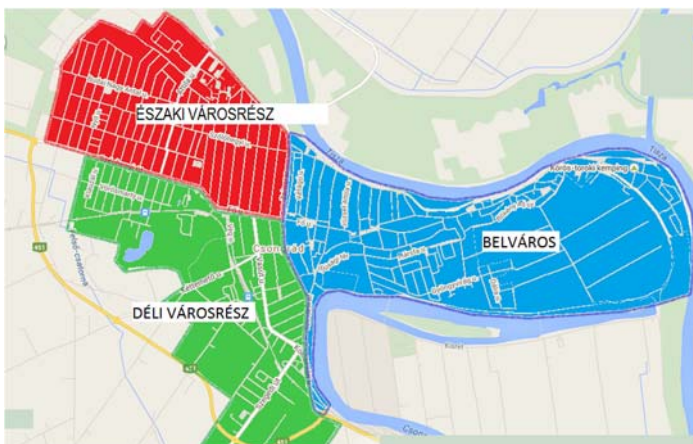
**3. Északi városrész**

Móra Ferenc rakpart

Gőzhajó u., Zsinór u., Fő u., Széchenyi u.

**4. Csongrád Bokros városrész – önálló településesség**

Külterületen elhelyezkedő önálló településesség a Csongrád – Tiszaújfalú – Tiszaalpár útvonalon, Csongrádtól mintegy 10 km-re északnyugati irányban.



A koncepció a négy városrészt külön is bemutatja a fejlesztési célokat és beavatkozásokat. Összefoglalja a városrészek funkció ellátottságát (kiemelt jelentőségű funkció, domináns funkció és kiegészítő funkció), melyből kiolvasható, hol milyen hiányok vannak, és ez alapján összegzi egy táblázatban a 3 tematikus fejlesztési cél erősségét:

	Innovatív ipar és magas szintű üzleti szolgáltatások támogatása a gazdaságban és az ipari parkban	A helyi rekreációs, kulturális, illetve sportélet támogatása, összekapcsolva a turisztikai kínálat fejlesztésével	A humán szolgáltatások és a települési infrastruktúra hálózatos fejlesztése
<b>Belváros városrész</b>	erős	erős	erős
<b>Déli városrész</b>	közepesen erős	gyenge	közepesen erős
<b>Északi városrész</b>	erős	közepesen erős	közepesen erős
<b>Bokros városrész</b>	közepesen erős	gyenge	gyenge

A koncepció végén található a kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz, mely megalapozza az integrált településfejlesztési stratégiát és a településrendezési eszközök készítését. Társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat tartalmaz, releváns mutatókat rendel az átfogó és részcélokhoz.

Célok	Releváns mutatók
<b>Átfogó célok</b>	
Csongrád új gazdaságának a kialakulása, amely a város innovatív ipari és szolgáltató vállalkozásain, a modern és differenciált turisztikai kereslet minőségi kiszolgálásán, az agrárium versenyképes, feldolgozott termékein nyugszik és térségi szerepkörrel rendelkezik.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Teremtett munkahelyek száma</li> <li>• Szabadalmak száma</li> <li>• Iparüzési adó bevétel mértéke</li> <li>• Bruttó hozzáadott érték a városban</li> <li>• Támogatásban részesülő vállalkozások száma</li> <li>• Vendégek száma a kereskedelmi és magán szálláshelyeken</li> <li>• Vendégéjszakák száma a kereskedelmi és magán szálláshelyeken</li> <li>• Agrár feldolgozóipar vállalkozások száma</li> </ul>



Célok	Releváns mutatók
A csongrádi lakosság életminőségének javítása, a városi környezet és az elérhető települési szolgáltatások fejlesztésével.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok</li> <li>• Fejlesztéssel érintett szociális ellátást nyújtó szolgálatok</li> <li>• Helyi közösségi programokba bevont lakosság száma</li> <li>• Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma</li> <li>• Megújuló energia felhasználásának aránya</li> <li>• Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya</li> </ul>
Részcélok	
Innovatív ipar és magas szintű üzleti szolgáltatások támogatása a gazdaságban és az ipari parkban	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek területe</li> <li>• Ipari innovációt segítő szolgáltatások és kedvezmények száma</li> <li>• Az ipari területre betelepült vállalkozások száma</li> <li>• Klaszterben együttműködő vállalkozások száma</li> </ul>
A helyi rekreációs, kulturális, illetve sportélet támogatása, összekapcsolva a turisztikai kínálat fejlesztésével	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Helyi kulturális rendezvények száma</li> <li>• A helyi sportegyesületek száma</li> <li>• Edzőtáborozáson részt vevő vendégek száma</li> <li>• Vendégek és külföldi vendégek száma a kereskedelmi és magánszálláshelyeken</li> <li>• Vendégéjszakák és külföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi és magánszálláshelyeken</li> <li>• Helyi közösségi programokba bevont lakosság száma</li> </ul>
A humán szolgáltatások és a települési infrastruktúra hálózatos fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok</li> <li>• Fejlesztéssel érintett szociális ellátást nyújtó szolgálatok</li> <li>• Egy óvodai férőhelyre jutó 3-5 évesek száma</li> <li>• Megújuló energia felhasználásának aránya</li> <li>• A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza</li> <li>• Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek</li> <li>• Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek</li> <li>• Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza</li> </ul>

A koncepció tartalmazza a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére, a területfelhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra tett javaslatokat is, melyek megegyeznek a hatályos településszerkezeti tervben tett javaslatokkal. Külön fejezet foglalkozik az örökségi értékek és védettségek bemutatásával, valamint a védelemre tett javaslatokkal, melyek szintén megegyeznek a hatályos településrendezési eszközök tartalmával.

### 2.5.2. A HATÁLYOS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

A 2015 augusztusában elfogadott stratégia a koncepcióval együtt került kidolgozásra. Csongrád Város 2015-2020 között elérendő középtávú stratégiai céljai a következő városi szintű tematikus célokat, másrészt a városrészi szintű területi célokat foglalják magukban.

Csongrád városi szintű, 7-8 évre szóló középtávú tematikus céljai:

- T1: A helyi iparban az **innovációk** és a magas alkalmazott **technológiák** kiszélesedése
- T2: A modern **agrárfeldolgozó** ipar – beleértve a borászatot – infrastruktúrájának bővülése
- T3: A helyi munkaerő **képzettségi szintjének**, piacképességének emelkedése
- T4: A városi turisztikai és kulturális **attrakciók és a minőségi turisztikai** fogadóképítések bővülése
- T5: A közösségi **infrastruktúra** ellátottság és közszolgáltatások **minőségi javulása**
- T6: Az épített és természeti környezet **állapotának javulása, megújuló energiák** szerepének növekedése

A T4. középtávú stratégiai célon belül Csongrád város legfőbb fejlesztendő idegenforgalmi potenciáljai:

- **Gyógy- és termálvíz**, és az erre épülő **aktív- és egészségturizmus**.
- **Körös-torok - vízi turizmus, rendezvényturizmus**, bevezetett országos ismertséggel.
- A város **építészeti és kulturális öröksége**.
- **Borturizmus és gasztroturizmus**.
- A lovas-, horgász-, vadász-, kerékpáros-, **tanyai- és agrárturizmus**, illetve **ökoturizmus**.
- Az **Arany-sziget** és a **Holtág** szabadidős- és aktív rekreációs hasznosítása.
- **Sportturizmus** fejlesztése.

A T6 stratégiai cél legfontosabb üzenete: Csongrád a **termálvíz hasznosítás** szempontjából kiváló természeti adottságokkal rendelkezik, annak hasznosítása – lakások fűtése, meleg víz ellátása, fóliasátrak fűtése stb. – is jellemző, ám a jelen hasznosítási szint elmarad a lehetőségektől. Cél tehát a jelenlegi hasznosítás mértékének, hatékonyságának növelése, illetve a termálvíz mellett más megújuló energiák (pl. napsugárzás, szélenergia, biomassza stb.) hasznosítása. A cél ezen keresztül a **tisztább környezet** és a **költség hatékonyabban** működtethető intézményrendszer, illetve a lakások fűtési költségének csökkentése. Mindezek hozzájárulnak a **hatékonyabb településüzemeltetéshez**, és a **lakosság költségmegtakarításához**, több forrás jut tehát fejlesztésre, szociális kiadásokra, illetve lakossági szinten az életminőséget növelő kiadásokra.

A városrészi célok meghatározásának alapelvei:

- Az adott városrész speciális helyzetére, problémáira, erősségeire reagáló célok megfogalmazása.
- A városrészi célok illeszkedése a fentebb meghatározott városi célrendszerhez (átfogó és tematikus célok).
- A városrészi célok egy része általánosabb célkitűzés, de konkrétan, helyi problémákra és adottságokra vonatkozó specifikus célmeghatározásokra is sor került.

Városrészi célok:

#### 1. Belváros városrész

- V1. A turisztikai vonzerő növekedése, a **minőségi szállás- és vendéglátóhely** kapacitás és a megújuló **fürdő** turisztikai ismertségének növekedése.

#### 2. Déli városrész

- V2. A helyi lakossági és közszolgáltatások **színvonalának növelése és az iparterületi** adottságok hatékonyabb hasznosítása.

#### 3. Északi városrész

- V3. Az **ipari park fejlesztése** és a helyi, lakossági és közszolgáltatások színvonalának növelése.

#### 4. Bokros városrész

- V4. A külterületi helyzetből fakadó **hátrányok mérséklése**.

Csongrád két akcióterületet jelölt ki:

#### 1. Csongrád -Turisztikai-rekreációs-kulturális és sport akcióterület

Vegyes városközpont jellegű, turisztikai-rekreációs-kulturális és sport akcióterület. Az akcióterület nagyrészt megfelel a Csongrád Városközpont városrésznek. Ugyanakkor magába foglalja a Tisza túlsóparti területeit is, mivel a turisztikai fejlesztések nem állhatnak meg a folyó egyik partján.

Projektek felsorolása és megvalósítása:

<b>Aranysziget bekapcsolása</b> a város turisztikai vérkeringésébe: 2020. decemberi befejezéssel	Nem valósult meg, előzetes tervek 2016. évben készültek
<b>Kézműves piac</b> kialakítása a <b>Belvárosban</b> egységes, tradicionális standokkal, infrastruktúrával: 2017. dec. befejezéssel	Nem valósult meg.
<b>Körös-toroki</b> üdülőterület fejlesztése, kikötővel: 2020. befejezéssel	Megvalósult 2020. évre.
" <b>Szeviép TELEP</b> " komplex turisztikai célú hasznosítása: 2020. decemberi befejezéssel	Nem valósult meg, tervek nincsenek értékesítéssel külső befektető bevonásával tervezi az önkormányzat jelenleg a fejlesztést.
<b>Bökényi</b> városrész <b>szociális rehabilitációja</b> : 2017. dec. befejezéssel	2018. év végére megvalósult.

## 2. Csongrádi Ipari Park ipari-gazdasági akcióterület

Ipari, gazdasági és szolgáltató jellegű akcióterület. Csongrád város ipari zónája, és legfontosabb gazdaságfejlesztési projektje az ipari park, a város jelentősebb ipari üzeleinek nagy része itt működik.

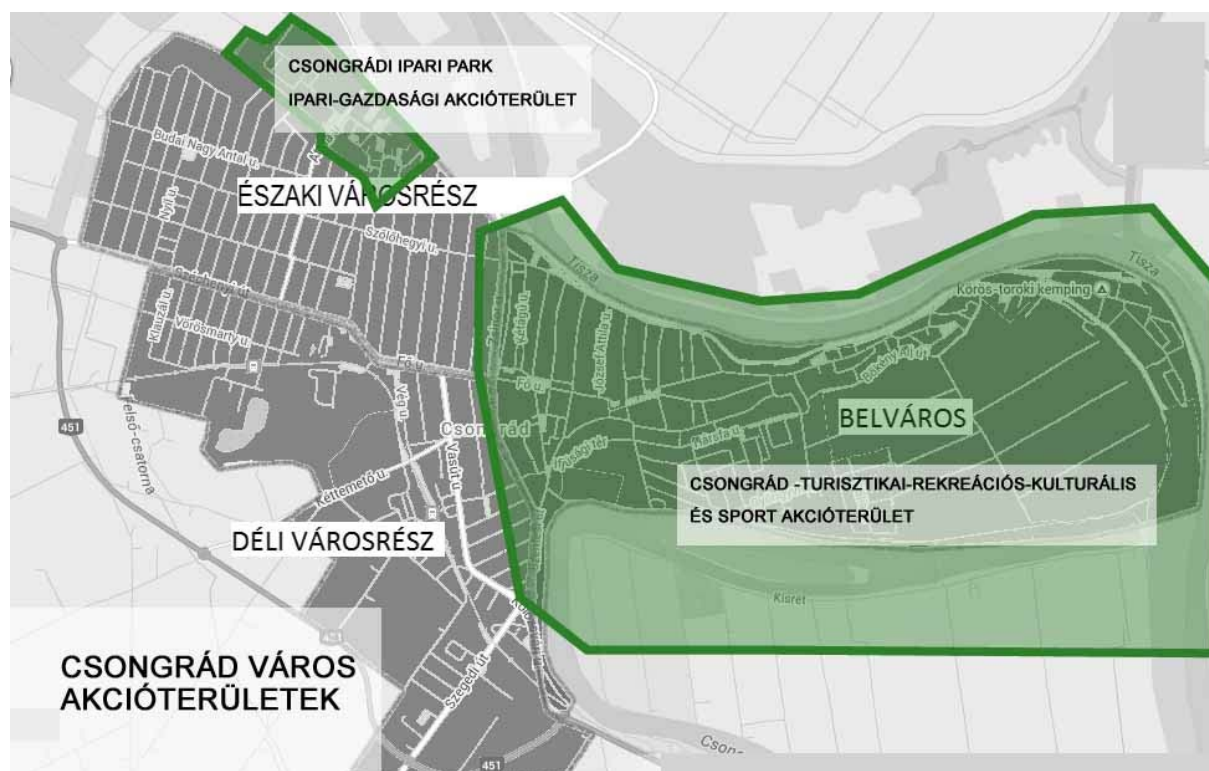
Az ipari parkban ipari tevékenységek, pl. légtechnika, fémfeldolgozás, hűtőgépgyártás, szerszámgépgyártás, élelmiszeripari és takarmányipari gépek gyártása, faipar, építőanyag gyártás, élelmiszeripar stb.; kereskedelmi tevékenységek, pl. malomipari termékek, élelmiszeripari és takarmányipari gépek kereskedelme, gyógyszeripari termékek, ital nagykereskedelem, műszaki cikkek kereskedelme, motorkerékpár alkatrész és javítás stb.; logisztika - csomagolás, raktározás, fuvarozás található.

Csongrád város versenyképességének növelése érdekében tervezi – beruházói igényeknek megfelelően – az **ipari park bővítését**, az infrastruktúra fejlesztését, a szolgáltatások körének növelését (pl. **inkubátorház, élelmiszer feldolgozóipari csarnok létesítése**).

Projektek felsorolása és megvalósítása:

- **Ipari Park fejlesztése: 2023. decemberi befejezéssel**

<b>Infrastruktúra fejlesztése:</b> 2023. decemberi befejezéssel	2019. év végére megvalósult részben. További területbővítés folyamatban
<b>Hűtőház</b> építése: 2017. decemberi befejezéssel	Nem valósult meg, tervek nem állnak rendelkezésre
<b>Inkubátorház</b> létesítése: 2017. decemberi befejezéssel.	Inkubátorház nem készült, <b>szolgáltatóház került kialakításra barnamezős beruházásban</b> az ipari park területén megmaradt volt laktanyaépületből



17. ábra: Akcióterületi lehatárolás Csongrád város egészére

Az **akcióterületeken kívül** végrehajtandó, a település egésze szempontjából **jelentős fejlesztések és azok megvalósulása**:

### Kulcsprojektek: 2023. decemberi befejezéssel

- **Turisztikai szolgáltatások** fejlesztése települési szinten: 2023. decemberi befejezéssel
- Aktív **turisztikai programcsomagok** kialakítása és azok marketingje: 2023. decemberi befejezéssel
- **Alsóváros** rehabilitáció: 2018. decemberig nem sikerült megvalósítani – **TOP+ tervezve, megvalósítás 2027-ig**

**Hálózatos projektek: 2023. decemberi befejezéssel**

Projektek	Felülvizsgálat, ebből megvalósult 2021-ig
Serházuzzi holtág <b>védőtöltés látogathatóvá tétele</b> , turista útvonal	A töltés tulajdoni viszonyai miatt a fejlesztési elképzelés <b>törölve lett</b>
<b>Kerékpáros pihenőhely kialakítása</b> a Csongrád- Szentés kerékpárút mentén	Nem valósult meg, tervek nincsenek.
<b>Horgászturizmus</b> infrastrukturális fejlesztése	<b>Nem valósult meg</b> , tervek nincsenek – egyedül az Aranysziget terve között szerepel horgász stégek, madárlesek kialakítása
<b>Turizmusfejlesztési</b> stratégia kialakítása	Stratégia kidolgozása <b>nincs tervben</b> .
Serházuzzi holtág 2 rendű védőtöltésén kerékpárút létesítése	A töltés tulajdoni viszonyai miatt a fejlesztési elképzelés törölve lett.
Önkormányzati tulajdonú <b>belterületi úthálózat</b> fejlesztés, felújítása	TOP+ - városrehabilitáció, ipari park fejlesztése.
<b>Csongrád-Szentés</b> közti <b>kerékpárút</b> átvezetés megoldása a 451. úton	Állami projekt, <b>nincs ráhatásuk</b>
<b>Belvízelvezető</b> rendszerek fejlesztése Csongrádon	TOP+ pályázat, tervek készítése folyamatban
<b>Zöldfelületek</b> fenntarthatóságához szükséges infrastruktúra kialakítása, öntözőrendszer a Fő utca zöldfelületeire térszint alatt	TOP+ városrehabilitáció
<b>Geotermikus és napenergia</b> hasznosítására szolgáló projektek tervezése, előkészítése	Új geotermikus kút fúrására terv rendelkezésre áll, 2027-ig tervezett (felmerült a CSOTERM Kft. által üzemeltett meglévő bökényi termálkutak hálózatának felújítási szükségessége is, mivel a kúttól kb. 150-200 méter vezeték nagyon rossz állapotban van)
Önkormányzati fenntartású <b>intézmények megújuló energiaforrással történő ellátása</b> , (napelem, napkollektor)	Fejlesztési elképzelésekben benne van.
SEAP (Fenntartható Energia Akcióterv (Sustainable Energy Action Plan) elkészítése	Nincs tervben
<b>Egészségügyi szolgáltatások</b> fejlesztése, alapellátáshoz eszközbeszerzés	Fejlesztési elképzelésekben benne van.
Gyermekjóléti alapellátások fejlesztése	Fejlesztési elképzelések között jelenleg nem szerepel - HEP
Idős, egyedül álló emberek étkeztetése, gondozása, mentális segítése, szolgáltatások fejlesztése	Idősek otthona fejlesztése, Vasút u. 92. szám alatti átmeneti otthon helyett új épület építésével – fejlesztési elképzelésekben szerepel.
<b>Közösségi gyermeknevelésben</b> nyári táborok, testvérfalvak, városok látogatása, cseretáboroztatás megvalósítása	TOP+ 2027-ig kifejezetten az <b>Alsóváros rehabilitációja</b> kapcsán szerepel
<b>Környezetvédelmi akciók</b> szervezése, tudatformálás, energiahatékonyság	<b>Jelenleg futó pályázat</b> KEHOP - szemléletformálási projektje, 'Takarékosan előre' címmel. Lehetőség esetén a továbbiakban is pályázni fog az önkormányzat.
<b>Helyi termékekre épülő</b> egészségtudatos étkeztetés megszervezése és kialakítása	<b>2019. évig megvalósult</b> az önkormányzati GESZ által működtetett Hódmezővásárhelyi SzC Csongrádi Sággy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium konyha teljes korszerűsítése, ezen felül a bokrosi főzőkonyha esetében felújítási feladatok vannak.
<b>Térfigyelő</b> rendszer bővítése	Fejlesztési elképzelésekben: Körös-torokban további térfigyelő kamerák létesítése, újabb városrehabilitációban szintén tervezett. Piroska János téren és a Kéttemető úton szintén tervezett kameratelepítés.
<b>Játszóterek</b> felújítása	Fejlesztési elképzelésekben – TOP+-ban a legnagyobb az <b>Ifjúsági tér további rendezése</b> , ahol a bökényi városrehabilitáció folytatásaként a kisgyermekek játszótere mellett nagyobbaknak

	szóló rekreációs terek kialakítása tervezett: gördeszkapálya, a KRESZ pálya felújítása, kutya futtató kialakítása, színpad és kiszolgáló épület kialakítása. <b>Körös-torok fejlesztése</b> kapcsán az egyik legszükségesebb pont a <b>játszótér</b> kialakítása, valamint lábtengő pályák, kosárlabda pálya, kültéri ping-pong és kisebb gördeszka pálya létesítése. <b>Attila utcán folyamatban</b> van a meglévő <b>játszótér korszerűsítése</b> , ide pályázati forrásból <b>sportpark is</b> létesült.
--	---

**Egyéb projektek: 2023. decemberi befejezéssel**

<b>Projektek</b>	<b>Felülvizsgálat, ebből megvalósult 2021-ig</b>
Széchenyi úti óvoda felújítása: 2018. decemberi befejezéssel.	2019. évre megvalósult
Bercsényi utcai óvoda felújítása: 2018. decemberi befejezéssel.	2019. évre megvalósult
Bökényi Óvoda felújítása: 2018. decemberi befejezéssel.	2019. évre megvalósult
Négyöles út szélesítése és világítása: 2018. decemberi befejezéssel.	Világítás és aszfaltozás megvalósult 2017-re. Szélesítése 2027-ig tervezett (tervek megvannak hozzá).
Ifjúsági tér, sportpálya rendezése: 2018. decemberi befejezéssel.	Jelenleg tervezés alatt van TOP+-ból – tervek részben már rendelkezésre állnak.
Fedett sportcélú medence megépítése: 2018. decemberi befejezéssel.	Jelenleg műszaki tartalom csökkentéssel tervezés alatt van – nyitott medence épülne a gyógyfürdő területén. 2022. június 30-ig be kell fejezni a projektet.
Kortárs galéria kialakítása: 2018. decemberi befejezéssel.	Nem valósult meg
Civil Közösségi Ház kialakítása: 2018. decemberi befejezéssel.	Részben megvalósult a bökényi rehabilitáció során. Tudományok Háza kialakítás szerepel a fejlesztési elképzelések között.

A projektekhez pénzügyi terv is készült.

**2.5.3. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SZERZŐDÉSEK**

A település még nem élt vele és jelenleg nem tervezi az alkalmazását.



## 2.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

### 2.6.1. A HATÁLYBAN LÉVŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

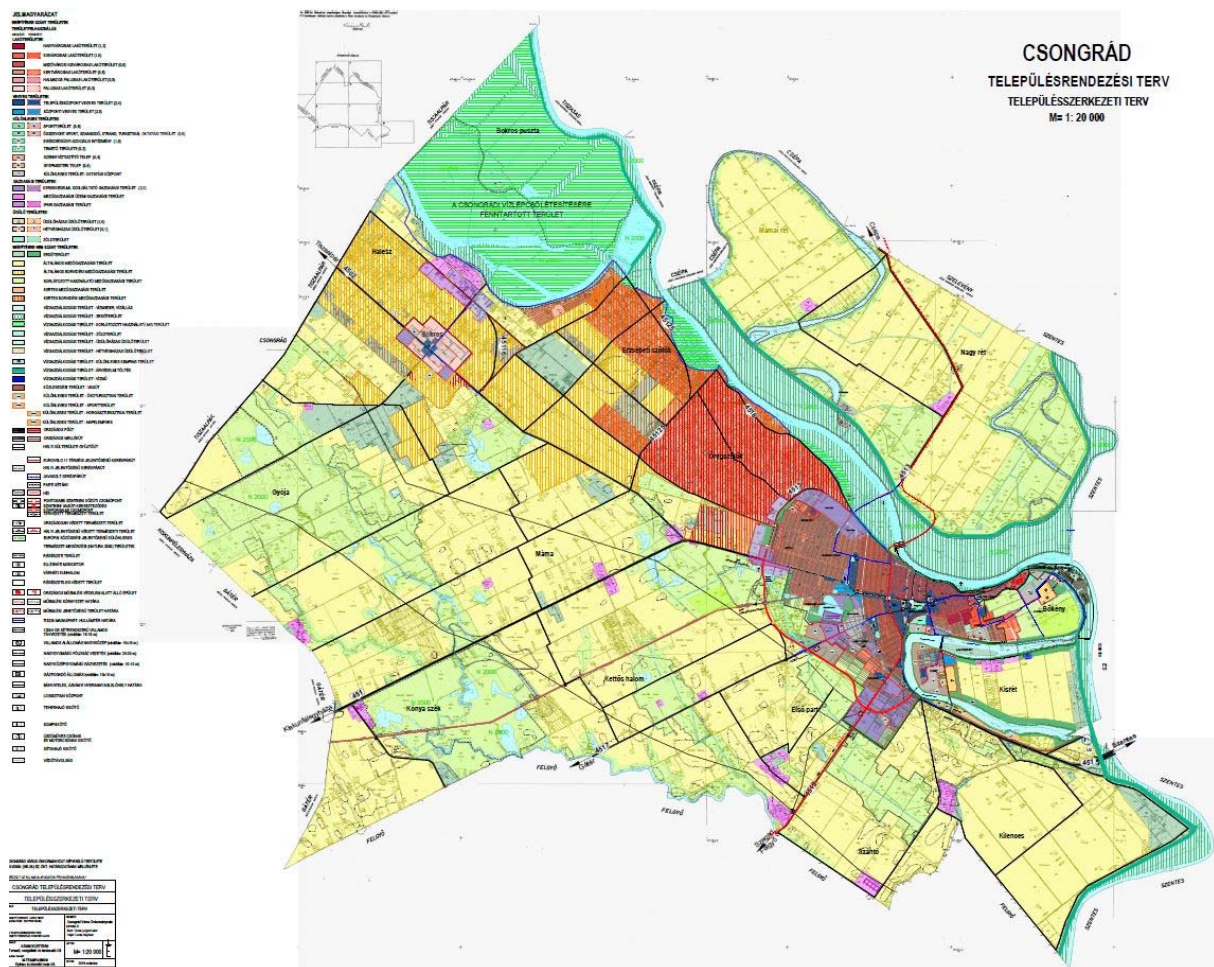
Csongrád Város Településszerkezeti Tervét (továbbiakban TSZT) és annak leírását Csongrád Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 181/2005. (VIII.26.) önkormányzati határozattal fogadta el. A szerkezeti terv és/vagy Hész összesen 7 alkalommal módosult, először 2008-ban, majd 2011-ben került módosításra. Ezután 2016-tól – 2020. évet kivéve – minden évben módosult, 2019-ben januárban és decemberben is.

Csongrád Képviselő-testülete 25/2005. (VIII.29.) önk. rendeletével fogadta el Csongrád Város Helyi Építési Szabályzatát (HÉSZ) és a szabályozási tervét (SZT). Ezután 2008-ban készült először több részterületre vonatkozóan a településrendezési terv módosítása, majd ugyanúgy, ahogy a szerkezeti terv is módosult, azzal egyidőben a HÉSZ és SZT is. Ezek a szabályozási tervi és HÉSZ előírás módosítások már nem önálló rendeletként, hanem ezen egységes szabályzatba beépülve, a rendelet-módosításként kerültek elfogadásra.

A szabályozási tervek és a vonatkozó (beépített) módosítások megtalálhatóak a város honlapján (<http://www.csongrad.hu/>).

Csongrád településrendezési eszközeinek módosításai a város településfejlesztési koncepciójával és integrált településfejlesztési stratégiájával összhangban készültek, ezért megfelelő alapot biztosítanak a városfejlesztési akciók megvalósításához. A 16 évvel ezelőtt készült hatályos településrendezési terv figyelembe vette a város egyedi adottságait, értékeit (mind a táji, mind az épített környezeti értékek), azokat megóvva készült, egyedi területfelhasználási kategóriák és előírások alkalmazásával.

### 2.6.2. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MEGÁLLAPÍTÁSAI, MEGVALÓSULT ELEMEEK



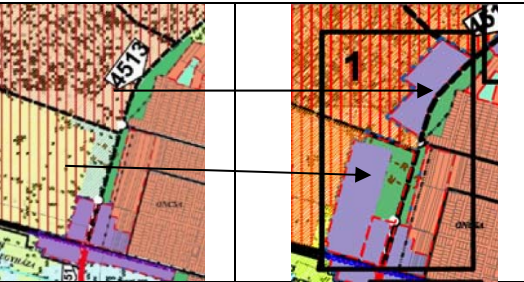
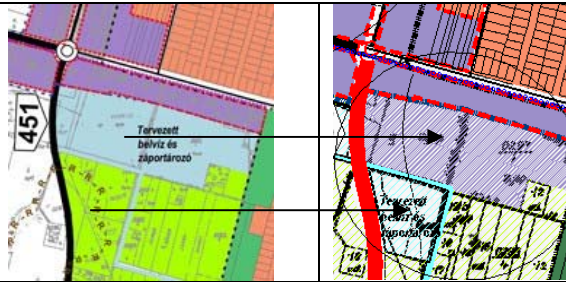
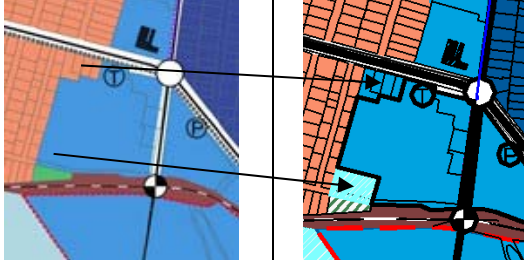

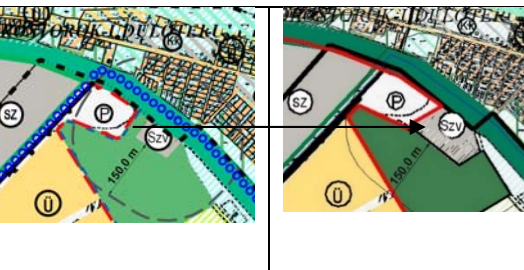
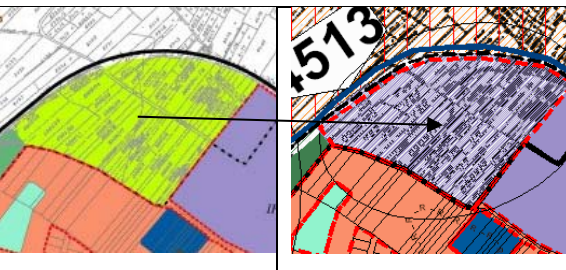
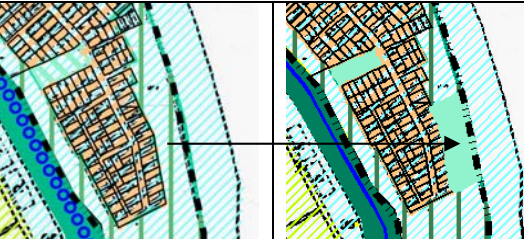
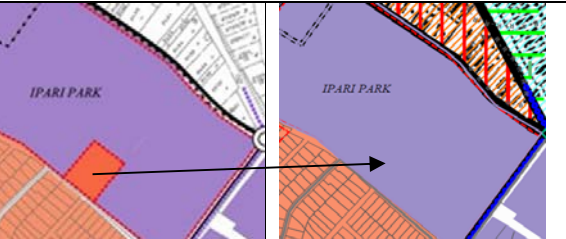
18. ábra: Csongrád Város Településszerkezeti Terve

A településszerkezeti terv – összhangban az országos és a térségi szintű tervekkel – hosszú távra meghatározza Csongrád fejlődésének térbeli irányait, lehetőségeit, korlátait, kialakítja a településszerkezet fejlesztésének újabb elemeit. Tartalmazza mindazt a területi igényt, mely hosszútávra biztosítja a város működéséhez szükséges területhasználatok, funkciók elhelyezését.

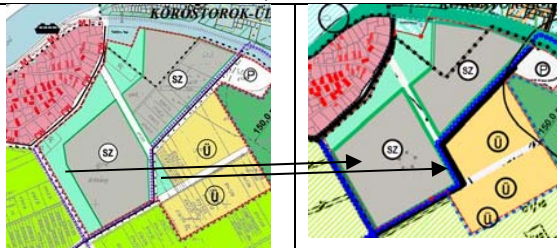


A hatályos Szerkezeti Terv a 259/2003. (XI.21.) sz. Ök. határozattal elfogadott korábbi Településfejlesztési Konceptiója alapján készült, 2015-ig a módosítások is, amikor is új koncepciót fogadott el az önkormányzat. 2015. után már az új koncepcióval összhangban történtek a módosítások, pontszerű beavatkozásokkal, az aktuális önkormányzati és beruházói igények alapján, azonban a teljes felülvizsgálat eddig elmaradt.

### Módosítások területi hatályai





A TSZT és a HÉSZ 2008. évi módosítása 13 részterületen:

<p>1. Gazdasági területek kijelölése az ipari elkerülő út nyugati oldalán: 20,5 hektár Máb/Mkb/Eg &gt; Gksz</p>	<p>2. A hatályos terven tervezett belvív- és záportároló délebbre kerül, a felszabaduló terület gazdasági területként kerül meghatározásra: 7,5 ha V &gt; Gksz</p>
	
<p>3-4. Széchenyi út déli oldalán lévő 4 lakótelek átsorolása központi vegyes területbe. Lke &gt; Vt Zöldterület átsorolása vízgazdálkodási területbe záportároló céljára. Z &gt; V</p>	<p>5. Alsóváros, új záportároló: Z &gt; V</p>
	
<p>6. Bökény, Szennyvíztelep bővítése: a telek területéhez igazítja a terv a Kszv határát. 0,73 ha Ev &gt; Kszv</p>	<p>7. Ipari Park bővítése: Az ipari elkerülő úttól délkeletre eső mezőgazdasági terület új beépítésre szánt területbe sorolása. 10,7 ha Mko &gt; Gksz</p>
	
<p>8. Elsődlegesen Vízgazdálkodási terület – Erdőterületből (V-E) Zöldterület VZ-1 övezetbe került át. Ilyen övezetben fekszik a Körös-toroki strand is.</p>	<p>9. A volt laktanya területén a kisvárosias lakóterület (Lk-1) kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz4) területfelhasználásra változik. 0,9 ha Lk &gt; Gksz</p>
	



<p>10. Tervezett Különleges szabadidőközpont területének bővítése a zöldterület irányába: 8,07 ha Z &gt; Ksz</p>	<p>11- 12. 451 sz. elkerülő főút nyomvonal módosítása és véderdő kijelölés az elkerülő út mentén: Mko &gt; Ev</p>
	
<p>13. Mámai Holt-Tisza mellett ökológiai oktatóközpont kijelölése: Mámai réten a Nagyréti tervezett gyalogtúra útvonalhoz kapcsolódóan a látogatóközpont Különleges – oktatási központ besorolása (a természeti értékek bemutatását, az ökológiai oktatást, ismeretterjesztést, a kutatást szolgáló építmények és az azokhoz kapcsolódó szállásépületek elhelyezésére szolgáló terület). Mko &gt; Ko</p>	

A TSZT és a HÉSZ 2011. évi módosítása a központi belterületet érintette 4 kisebb területen:

<p>Csongrád Széchenyi utca páratlan oldalán az AGIP üzemanyag töltő állomástól a Bem utcáig, páros oldalon a Fekete János utcától a Széchy Mária utcáig terjedő szakaszon a Széchenyi utcával párhuzamosan a beépítés mértékének, előírt építménymagasságnak felülvizsgálata, vonzóbbá tenni a betelepülés lehetőségét a szolgáltató, kereskedelmi egységek részére, ezzel segítve a városközponti területek kialakulását a külső városrészben is. TSZT módosítás: A Széchenyi utca páratlan oldalán fekvő 8 db telek a Bem utca – Nádor utca között a részben már kialakult-kialakuló városközpont jelleg miatt Kertvárosias lakóterületből (Lke) Településközponti vegyes (Vt) területbe kerülnek.</p>	<p>Városközpontban, Jókai u. 14. sz. alatti (hrsz 347.) Diana Szakképző Iskola és Kollégium meghaladja a mezővárosias lakóterület Lkm-1 övezetben megengedett max. 50% beépítést. Épületbővítés miatt településközpont vegyes terület átsorolás, ahol 60% beépíthetőség, 1,5 szintterületi mutató, 6,0 max. építménymagasság és min. 10% zöldfelület lehetséges. Lkm &gt; Vt</p>
	
<p>3428/1 helyrajzi számú ingatlan beépítésének felülvizsgálata. Működő PB gázcseretelep, üzemanyag töltő állomás és használtautó kereskedés található az ingatlanon a belterület nyugati részén, a Fő út mentén, 0,35 ha Ev &gt; Gksz</p>	<p>A várost elkerülő 451-es főút melletti mezőgazdasági területeken új beépítésre szánt területek kijelölése már kijelölt gazdasági területekhez kapcsolódóan 13,88 ha nagyságú Mko &gt; Gksz, mely addig a 46 hektáros távlati gazdaság fejlesztési célterület része volt. A módosítás itt gondoskodott a biológiai aktivitás értékének fenntartása miatti erdők kijelöléséről is 3,54 hektárban.</p>
	
<p>HÉSZ módosítások közül a legfontosabb és az egész város külterületét érintő változás: Külterületi ingatlanok,</p>	

tanyák, tanyaudvarok beépítési lehetőségeivel, azok fejlesztési lehetőségeivel kapcsolatos szabályok bevezetése történt, mivel akkor még nem létezett az alföldi tanya térségek egységes szabályozása. OTÉK eltérési kérelem elfogadásával történt a tanya telkek megengedőbb szabályozása:

1. Az OTÉK mezőgazdasági területen legfeljebb 3% beépítésre ad lehetőséget, a szabályozási javaslat ezt felemeli 5%-ra a már kialakult tanya telteken.
2. Az OTÉK mezőgazdasági területen lakóépület építésére szőlő, gyümölcsös és kert művelési ág esetén 3000 m<sup>2</sup>-től, egyéb művelési ág esetén 6000 m<sup>2</sup> területtől ad lehetőséget. A új szabályozás nem köti művelési ághoz az 1500-10000 m<sup>2</sup> közötti tanya telkek esetében a lakóépület létesítésének lehetőségét.
3. Az OTÉK birtokközpont létesítésére 10 000 m<sup>2</sup> telekterülettől ad lehetőséget. A kialakult tanya telkek esetében a birtokközpont már 1500 m<sup>2</sup>-től kialakítható. A beépíthetőség mértékét azonban az OTÉK szerinti 45%-ról 20%-ra csökkenti a Hész.

**Új fogalom: Tanya telkek:** a Helyi Építési Szabályzat értelmezésében tanya telkeknek minősül a rendelet hatályba lépése előtt a földhivatali nyilvántartásban tanyaként, vagy részben tanyaként ill. lakóház, udvarként bejegyzett, 1500 m<sup>2</sup>-nél nagyobb, de 10 000 m<sup>2</sup>-nél kisebb külterületi földrészlet.

A HÉSZ 38. § (3) bekezdése helyébe a következő szabály lépett:

(3) A mezőgazdasági területen – a kertes mezőgazdasági terület (Mk) és korlátozott használatú mezőgazdasági terület (Mko) övezeteinek kivételével – legalább 10 000m<sup>2</sup> területű telken birtokközpont létesíthető.

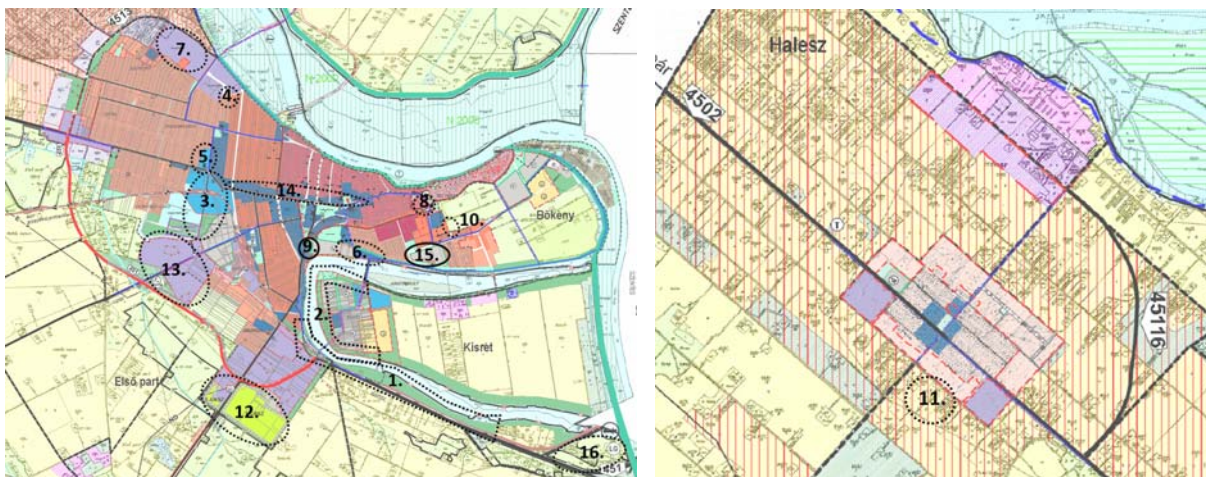
(2) A HÉSZ 38. § kiegészült a következő új 6) 7) 8) bekezdéssel:

(6) A Rendelet hatályba lépését megelőzően **már lakóépülettel rendelkező, 1500 m<sup>2</sup>-nél nagyobb, de 10000 m<sup>2</sup>-nél kisebb területű tanya telkek beépíthetősége** – a művelési ágtól függetlenül - legfeljebb 5 % lehet”

(7) Az (1) bekezdés a) b) d) pontja szerinti területfelhasználási egységek övezeteiben, a rendelet hatályba lépését megelőzően már meglévő, **1500 – 10 000 m<sup>2</sup> közötti területű tanya telkek birtokközponttá alakíthatók.** A birtokközpont beépíthetősége a beszámított telkek összterületének 3%-a, de a birtokközpont telkének legfeljebb 20 %-a lehet.

(8) A (3) bekezdés és (7) bekezdés szerinti birtokközpont beépítése az OTÉK 29. § figyelembe vételével és azon övezet építési szabályainak figyelembe vételével történhet, amelyik övezetben a tanya található.

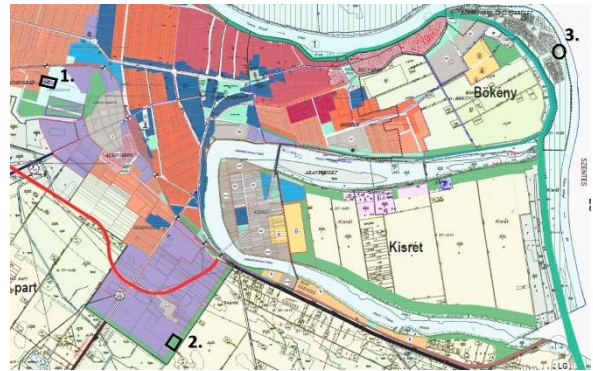
A TSZT és a HÉSZ 2016. januári módosítása a központi belterület és környékén (Kisrét, Baltás) kívül Bokrost és Zsurmóst is érintette, összesen 16 részterületen:



A HÉSZ 2016. decemberi módosítása: az Ipari Park területén lévő Vestfrost területét érintő Gksz övezet módosítása történt: Gksz-4 > Gksz-12

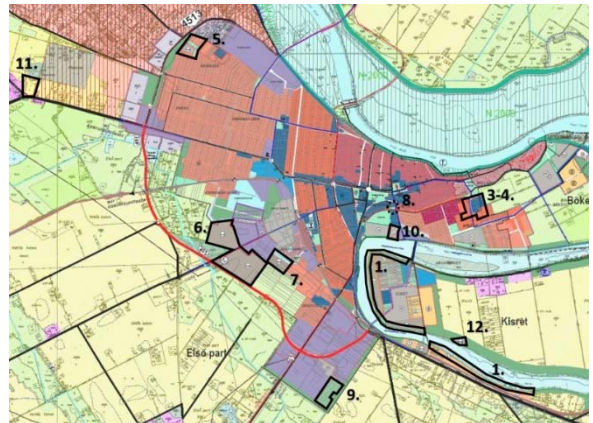


A TSZT és a HÉSZ 2017. évi módosítása 3 részterületen történt: 1. új kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület kijelölése a bányatavak mellett lévő 3611/2 hrsz-ú területen 0,45 ha nagyságban húsfeldolgozó üzem létesítése érdekében. Nem valósult meg a beruházás. 2. Erdőterület kijelölése a biológiai aktivitásérték pótlása érdekében. 3. Körös-torok területén a vízgazdálkodási terület – másodlagos erdőterület övezet (V-E) > vízgazdálkodási terület-hétvégiházás üdülőterületbe került, állami főépítési hozzájárulással az Oték eltéréshez.

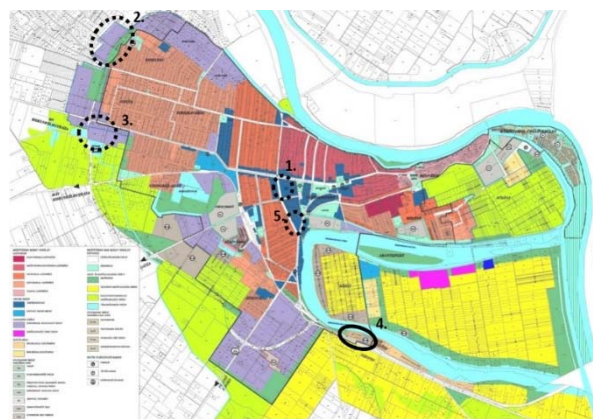


A TSZT és a HÉSZ 2018. évi módosítása 12 részterületen történt:

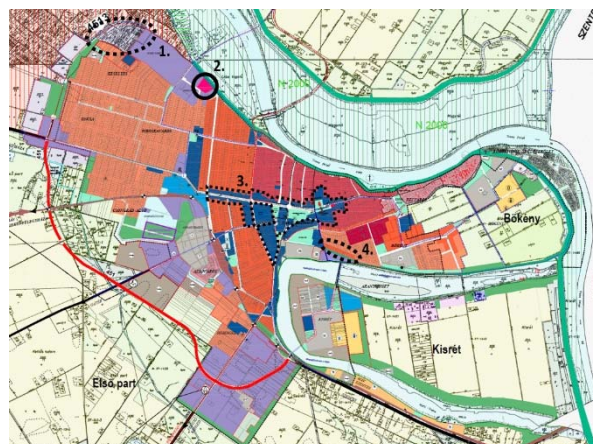
1. Baltás és Kistrét külterületi partszakaszán a tervezett sétány törlése (két kisebb zöldterülettel). 2. A Mko-0 mezőgazdasági övezetben a meglévő tanyás telkek fejlesztési lehetőségének, beépíthetőségének biztosítása (térképi változtatást nem igényelt). 3. A Kerek-árok és a Gyöngyvirág utca közötti tömbökben a Vt övezet felülvizsgálata (7,5⇒4,5-6,5 kisebb építménymagasságra), út áthelyezése az óvoda mellett 4-7. Napelempark számára beépítésre nem szánt különleges terület kijelölése 3 helyszínen (Piroskaváros, Kéttemető út, Alsóváros). 8. Justh Gy. utcai intézmény Vt-6 övezetének módosítása Vt-12 övezetre. 9. A városi sporttelep melletti 4927 hrsz-ú terület területfelhasználás módosítása sportcsarnok építése érdekében: Gksz > Ksp 10. A Keselyes területén fekvő, 0322/40 hrsz-ú erdőterület átsorolása mezőgazdasági területbe. 11. Az ipari park területén, a 0307/49 hrsz-ú telken új út kijelölése. 12. A kistréti 028/5 hrsz-ú terület (Villan-tó) különleges beépítésre nem szánt horgászturisztikai célú övezetbe sorolása.



A 2019. januári módosítás során 4 részterületen történt HÉSZ/SZT, 1 részterületen pedig TSZT módosítás is történt egyszerűsített eljárásban: 1. Garázsok építése miatt a legkisebb építménymagasság felülvizsgálata. 2. Ipari elkerülő út menti 5 hektár, illetve 3 hektár nagyságú Gksz terület övezeti paramétereinek módosítása. 3. Kidsco Kft. (Roba-Tisza) telephely területén a Gksz övezet módosítása. 4. Volt lőtér melletti üdülőterületen a sétány és feltáró út törlése. 5. Kereszt utcai kereskedelmi vállalkozás Vt övezetének módosítása Csak a Hész szöveges módosítása: Állattartó építmények szabályozásának módosítása.



A 2019. decemberi módosítás során 3 részterületen történt HÉSZ/SZT, 1 részterületen pedig TSZT módosítás is történt egyszerűsített eljárásban: 1. Ipari park - Gksz-8 építési övezetben lévő terület építménymagasságának növelése 12,0 méterről 25,0 méterre 2. Ipari park - 1643/3 hrsz-ú terület átsorolása általános gazdasági területbe, a 70%-os beépíthetőség biztosítása érdekében 3. A Vt-1 övezetek, HÉSZ szerinti 7 méteres minimális építménymagasságának eltörlése 4. Lk-2 kisvárosias építési övezetben a kialakult beépítési mód szabályozása (HÉSZ módosítás).





A hatályos szerkezeti terv ugyan tartalmazza az országos és térségi jelentőségű közlekedési és közműhálózati elemek területbiztosítását, az országos ökológiai hálózat elemeit (természetvédelmi területek, NATURA 2000 élőhely-védelmi, illetve madárvédelmi területek), az ex lege védett területeket és a természeti területeket, azonban 2005. óta ezek nem kerültek felülvizsgálatra a változó lehatárolásokkal összhangban.

2005. óta többször bővült a fejlesztési területek nagysága, elsősorban a gazdasági célú beruházások, pillanatnyi fejlesztési igények alapján. A Kéttemető utca menti területek átstrukturálása többször is megtörtént. Új lakóterület nem került kijelölésre 2005. óta. A 4. táblázatban és az 1. melléklet térképen bemutatásra kerülnek a 2005. óta történt változások, valamint a rendelkezésre álló beépítésre szánt területek, melyek még beépítetlenek. Ezzel eleget téve a megyei területrendezési terv követelményének is (5. § (1) bekezdés: *A településszerkezeti tervek megalapozó vizsgálatában a területfelhasználás vizsgálata során elemezni kell a hatályos településrendezési eszközök szerinti beépítetlen fejlesztési területeket, és térképen be kell mutatni elhelyezkedésüket, méretüket.*).

A fejlesztési területek 2005. óta elsősorban az elkerülő út, ipari park és a Kéttemető utca mentén változtak, a nagyságuk és a területfelhasználásuk egyaránt. Jelen vizsgálatban csak a beépítetlen fejlesztési területeket mutatjuk be. A korábbi 2005. évi terv a fejlesztési területek közé sorolta az összes olyan beépített és beépítetlen területet, melyek átstrukturálását tervezte és/vagy barnamezős területnek minősítette. Ennek megfelelően a terv 2005-ben a közel 500 hektár meglévő beépítésre szánt területfelhasználási egység mellé a központi belterületen újonnan 44,7 ha lakóterületet, 20,4 hektár vegyes területet, 88 hektár gazdasági területet, 22,6 hektár üdülőterületet és 37 hektár sport és szabadidős különleges területet jelölt ki, összesen 212,7 hektárban, emellé pedig távlati fejlesztésre kijelölt terület 102 hektár volt. Utóbbi távlati fejlesztési területek azok, melyek a szabályozási tervben nem kerültek építési övezetbe, hanem korlátozott funkciójú mezőgazdasági övezetben maradtak. Ezeken kívül meg kell említeni még a kijelölt 35,3 hektár erdő és 18,6 hektár zöldterületet is, melyet szintén fejlesztésnek tekintett a terv. A különálló Bokros területén kijelölt fejlesztési területek külön kerültek kimutatásra: a meglévő 32 hektár terület mellé 37,8 hektár falusias lakóterület, 0,4 hektár vegyes terület és 9 hektár kereskedelmi-szolgáltató, 21,4 ha ipari terület (Mars).

**Fejlesztési területnek** tekinthetők a tervben a beépítésre szánt területté minősített mezőgazdasági területek.

Beépítésre szánt fejlesztési területeket legnagyobb arányban a **Bökény területén** jelölt ki a terv. A szerkezeti terv a Bökény városrész továbbfejlesztése mellett (lakóterület, településközponti vegyes terület) jelentős területeket jelöl ki **sport-turisztikai-szabadidős célú fejlesztésekre** a Szeviép területén és környezetében, az utóbbit jórészt önkormányzati tulajdonú mezőgazdasági területek felhasználásával tette. Ez a terület új fejlesztések mellett lehetőséget ad a Körös–torok területén zavarónak tekinthető szórakoztató-vendéglátó funkciók mentett oldalra történő áttelepítésére. Jelentős fejlesztési lehetőséget biztosít a terv a Kistrét város felőli részének különleges területi besorolása is. Kistrét ezen területén a part menti területrészen is történtek területfelhasználás változások, a zöldterület-közpark különleges beépítésre nem szánt ökoturisztikai területre módosult. A terv az építési feltételeket biztosítja a fejlesztésekhez, ezek tényleges megvalósítása a tulajdonosok összefogásán múlik.

További nagyléptékű új fejlesztési területek kerültek kijelölésre a vasúton túl a **Kéttemető utca mentén**, elsősorban térségi léptékű intézményi, kulturális, szabadidős stb. rendeltetésű épületek elhelyezésére, valamint gazdaságfejlesztésre. További új fejlesztési területek a meglévő lakóterületek mérsékelt bővítését teszik lehetővé a vasúton túli területeken Alsóváros-Heringel mögött, továbbá Keselyes területén, Piroskavárostól északra és nyugatra. A Kéttemető utcai fejlesztési területek 2005. óta többször is változtak, melyek különleges beépítésre nem szánt napelemparkok és gazdasági területek kijelölését jelentette. Emellett nagyléptékű gazdasági területek kerültek kijelölésre 2005. után az elkerülő út túloldalán is az ipari parknál és a Szegedi útnál, melyek korábban távlati fejlesztési területei voltak a városnak.

Közép és hosszú távú fejlesztésként kiemelt jelentőségűnek említi a terv a gyógyfürdő teljes tömbjének településközponti vegyes terület besorolását, ami lehetővé teszi, hogy a fejlesztői igényektől függően akár a jelenlegi területen belül, akár a tömb egészét érintő fejlesztések valósulhassanak meg, továbbá a Serházuzzi-Holt-Tisza és a Szentesi utca által határolt terület szintén településközponti vegyes terület besorolását, ahol a város potenciálisan igen értékes területének felértékelését segíti elő az átsorolás. Településközponti vegyes terület besorolást kapott a vasút, a Szegedi út és a Szentesi út közötti terület a már beindult és a szerkezeti adottságokból logikusan következő átalakulási folyamatok nagyvonalúbbá válásának elősegítése érdekében. A terület funkcióváltásának ösztönzése mindenképpen indokolt, de a mainál magasabb minőségi követelményeket kielégítve, hiszen a város két fő „kapujának” egyikéről van szó. Hasonló megfontolásból kapott településközponti vegyes terület besorolást a vasútállomás környékén található volt vasúti terület, valamint a vasút, a vasútállomás előtti park, a Vasút utca és az Erzsébet utca által határolt terület.

Sor-szám	Területfelhasználási egység	Területe (ha)	Megvalósult beépítés (ha)
1.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈10,8	
2.	Lke – Kertvárosias lakóterület	≈5,9	
3.	Vt – Vegyes terület	≈1,2	
4.	Kn – Különleges terület	≈1,2	
5.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈13,9	
6.	Lke – Kertvárosias lakóterület	≈7,6	0,93 Pázmány P. u. nyugati oldala
7.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈3,4	
8.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈2,2	1 Széchenyi út
9.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈5,3	5,3 Roba Tisza
10.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈5,4	
11.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈7,1	
12.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈8,3	
13.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈7,8	
14.	Kn Np – Különleges beépítésre nem szánt napelempark	≈8,8	
15.	Kn Np – Különleges beépítésre nem szánt napelempark	≈15,5	
16.	Kn-Np – Különleges beépítésre nem szánt napelempark	≈2,9	1,5 Alsóváros mellett
17.	Lke – Kertvárosias lakóterület	≈9,3	
18.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈7,2	
19.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈19,7	2,53 Szegedi út
20.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈17,3	
21.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈13,9	
22.	Kn-Ö – Különleges beépítésre nem szánt terület – Ökoturizmus területe	≈7,1	
23.	Kn-Ö – Különleges beépítésre nem szánt terület – Ökoturizmus területe	≈2,7	
24.	Ksz – Különleges Szabadidős rendeltetésű terület: sport-, strand, egészségmegőrző, turisztikai, oktatási terület	≈3,3	
25.	Ksz – Különleges Szabadidős rendeltetésű terület	≈4,8	
26.	Vk – Vegyes központi terület	≈1,8	
27.	Ksz – Különleges Szabadidős rendeltetésű terület	≈9,9	
28.	Vt – Vegyes terület	≈1,8	
29.	Ü – Üdülőterület	≈12,2	
30.	Kn-Ö – Különleges beépítésre nem szánt terület – Ökoturizmus területe	≈5,1	
31.	Ü – Üdülőterület	≈1,6	
32.	Kn-Sp – Különleges beépítésre nem szánt terület – Sportolási célú terület	≈1,6	
33.	Ü – Üdülőterület	≈10,5	
34.	Ksp – Különleges terület, sportolási célú terület	≈1,2	
35.	Lk – Kisvárosias lakóterület	≈5,8	0,22 Bökény
36.	Vt – Vegyes terület	≈2,4	
37.	Lk – Kisvárosias lakóterület	≈1	
38.	Lke – Kertvárosias lakóterület	≈1,7	0,3 Bökény
39.	Lk – Kisvárosias lakóterület	≈1	0,092 Bökény
40.	Lke – Kertvárosias lakóterület	≈6,2	
41.	Lk – Kisvárosias lakóterület	≈1,5	

42.	Ü – Üdülőterület	≈4,1	
43.	Ksz – Szabadidős rendeltetésű terület	≈8,1	
44.	Ksz – Szabadidős rendeltetésű terület	≈6	
45.	Ü – Üdülőterület	≈3,9	
46.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈6,9	
47.	Gksz – Ker. Szolg. gazdasági terület	≈0,74	

4. táblázat: Fejlesztési területek részletes kimutatása 2021-ben (lásd 1. térképmelléklettel együtt)

Központi vegyes terület besorolást kapott 2005-ben a Széchenyi utcai malom területe, illeszkedve az utca túloldalán tervezett területfelhasználáshoz. Ebben a területfelhasználási egységben a malom továbbműködhet, ugyanakkor a területnek a városi alközpontba való integrálódását segíti elő. A malom területe később kereskedelmi szolgáltató gazdasági területre módosult.

2005-ben a kisvárosias lakóterületek kb. 6%-kal, a kertvárosias lakóterületek csaknem 20 %-kal, a falusias lakóterület Bokroson kb. 120%-kal nőtt, a településközpont vegyes területek kb. 10 %-kal nőttek, a gazdasági területek nagysága a meglévő területnek csaknem négyszeresére bővültek. A gazdasági területek jelentős bővülését az indokolta, hogy az ipari parkká minősített laktanya területen már megkezdett funkcióváltás folytatását indokolt volt biztosítani nyugati irányban, illetve az elkerülő út megépülését követően a gazdaságfejlesztés súlypontja a város déli részére fog áthelyeződni, az elkerülő út csomópontjainak térségébe (ez a trend azóta nem következett be). A különleges területek — elsősorban a turisztikai fejlesztések és a sportközpont tervezett fejlesztése érdekében — a meglévő terület háromszorosára nőttek.

A következő táblázatokban láthatóak a 2005. utáni módosítások figyelembe vételével újraszámított fejlesztési területek adatai, melyek alapján megállapítható, hogy 2005. óta a 95 hektár gazdasági terület kínálat 30%-kal nőtt, miközben csak 8,8 hektáros terület került beépítésre, az elkerülő úti körforgalom mellett épült Roba-Tisza bútorgyárnak és a Szegedi úti RWA telephelynek köszönhetően. Vagyis gazdasági területből túlkínálat áll fenn, mivel 10-15 évre készül a szerkezeti terv. A lakóterület is túlméretezett a tervben, mivel kb. 5,4 hektár épült be 16 év alatt a piroskavárosi Pázmány Péter utcában és a Bökény kertvárosban. Különleges és üdülőterületen pedig nem mérhető a beépítés mértéke, mert alaptérkép szerint gazdasági épület, tanya, vagy lakóépület található az érintett telkeken (Bökény, Baltás dűlő, Kistrét), és a kis faházak, horgász bungalók nincsenek bejegyezve.

Sor-szám	Területfelhasználási egység	Területe (ha)
1	Lf – Falusias lakóterület	≈7,3
2	Gksz– Ker. Szolg. gazdasági terület	≈4,5
3	Lf – Falusias lakóterület	≈23,3
4	Lf – Falusias lakóterület	≈4,2
5	Gksz– Ker. Szolg. gazdasági terület	≈5,6
6	Vt – Vegyes terület	≈0,4
7	Gip – Ipari gazdasági terület	≈9,7
8	Gá – Általános gazdasági terület (korábbi Gip helyett MARS bővítési terület, 2021.)	≈6,8
9	Gip – Ipari gazdasági terület (MARS mellett)	≈5,4

5. táblázat: Bokros fejlesztési területeinek részletes kimutatása (lásd térképmelléklettel együtt)

Területfelhasználási egység – fejlesztési terület	Beépítetlen terület (ha)
Kisvárosias lakóterület	≈ 4
Kertvárosias lakóterület	≈ 12,6
Falusias lakóterület	≈ 30,9
Lakóterületek	≈ 46,7
Központi vegyes terület	≈ 1,8
Településközpont vegyes terület	≈ 4

<i>Vegyes területek</i>	<i>≈ 5,8</i>
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	<i>≈ 130,5</i>
Általános gazdasági terület	<i>≈ 6,8</i>
Ipari terület	<i>≈ 15,1</i>
<i>Gazdasági területek</i>	<i>≈ 152,4</i>
<i>Üdülőterület</i>	<i>≈ 20,1</i>
Különleges sportterület	<i>≈ 1,2</i>
Különleges- összevont szabadidő terület	<i>≈ 28,8</i>
<i>Különleges területek</i>	<i>≈ 30,0</i>
Kn-Ö - Különleges beépítésre nem szánt Ökoturizmus területe	<i>≈ 7,8</i>
Kn-Np - Különleges beépítésre nem szánt Napelempark	<i>≈ 18,1</i>
Kn-Sp - Különleges beépítésre nem szánt Sportterület	<i>≈ 1,6</i>
<i>Különleges beépítésre nem szánt területek</i>	<i>≈ 27,5</i>
<b>Összes beépítetlen fejlesztési terület</b>	<b>≈ 282,5</b>
<b>ebből beépítetlen beépítésre szánt terület összesen</b>	<b>≈ 255</b>
<b>Belterület összesen</b>	<b>1054,5</b>
<b>Belterületen kívüli beépítésre szánt terület összesen</b>	<b>≈ 333,1</b>
<b>Belterület és a belterületen kívüli beépítésre szánt terület összesen</b>	<b>≈ 1387,6</b>
<b>Települési térség MTrT alapján</b>	<b>1390,5</b>
<b>MTrT 5. § (2) bekezdés szerinti számítás</b> beépítetlen fejlesztési területek aránya a település belterületéhez és beépítésre szánt területeihez viszonyítva	<b>≈ 18,38 %</b>

6. táblázat: övezetenkénti összesítés – Csongrád és Békés

A fenti 6. táblázat alapján kimutatásra került, hogy a megyei terv szerinti települési térség nagysága szinte megegyezik a belterület és a belterületen kívüli beépítésre szánt területek összességével. A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a beépítetlen fejlesztési területek aránya a belterület és a beépítésre szánt területekhez viszonyítva majdnem eléri a 20%-t. Ez azt jelenti, hogy a tervezés során majd figyelni kell rá, hogy új beépítésre szánt terület kijelölése ne haladja meg az 1,6%-ot, vagy ha mégis szükséges, akkor máshol kijelölt beépítetlen fejlesztési területek visszasorolását meg kell tenni.

Az alábbiakban bemutatjuk a hatályos terv alapelveit, a térszerkezeti és területfelhasználási elemeit, szürke háttérrel kiemelve a megvalósult elemeket.

#### A térszerkezet kialakításának alapelvei

- A város környezetminőségének védelme érdekében a belterület körül erdőterületek és természetközeli élőhelyek rendszerének kialakítása.
- A Tisza és Körös hullámterének és a bokrospusztai nyílt ártérnek védelme.
- A nagyüzemi telephelyek és a tanyák fejlesztése.
- A szőlőművelés ösztönzése.
- A gyepterületek védelme.
- A Tisza és Körös holtágainak vízminőségvédelme.
- A jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területek árutermelő jellegének megőrzése.
- Az árvíz és belvíz által veszélyeztetett mezőgazdasági területeken az épületelhelyezés korlátozása.

#### Új hálózati elemek

- A 451-es főút tervezett elkerülő szakasza. Megépült, átadták 2010. december 20-án.
- Állandó tiszai átkelés helye és a hozzá vezető út nyomvonala.
- Bökény fejlesztését biztosító, gyűjtőút szerepű új városi „tengely”.
- A Kisrét feltárását és fejleszthetőségét biztosító átkötő út, mely a 451-es főút és a Kis-Tisza utca közötti, a Holt-Tiszán való átkelés lehetőségét biztosítja a 451-es út irányából.
- A tervezett Bökényi lakóterület számára az Aranyszigettől keletre található töltésen keresztüli új gyűjtőút kialakítása.



- A vasúton túli területeket szolgáló új gyűjtőút kialakítása (Piroska János tértől a Fekete János utca meghosszabbításával a vasúton túl a Kéttemető utcáig)
- Új gyűjtőút a Hosszú utca mentén.
- Bokros tehermentesítése céljából elkerülő út a Mars felé a belterülettől keletre.
- A megyei rendezési tervben rögzített EUROVELO 11 csongrádi szakasza, Tisza menti kerékpárút és a kistérségi kerékpárút-hálózat kiépítése. Kistérségi kerékpárúthálózat csak részben épült meg.
- Tisza és Holt-Tiszapart, parkok, zöldterületek, történelmi városmag, Belváros, Körös-torok, Kistrét, Nagyrét, Ellés-monostor-t egységes rendszerbe foglaló kerékpáros hálózat.

#### **Területfelhasználási általános célkitűzések**

- a hármas központrendszer kialakítása, a meglévő városközpont kiemelkedő szerepének megőrzésével,
- a Bökényben és a Kistréten extenzív turisztikai-rekreációs-sport-oktatási célú fejlesztésekre alkalmas területek, illetve üdülőterületek kijelölése,
- Körös-torok területén a turisztikai-üdülési célú hasznosítás biztosítása,
- Holt-Tisza partjain alulhasznosított területeken városi sportterület-fejlesztési területek kijelölése,
- a tanyák és a majorságok területén olyan területfelhasználás kijelölése, amely lehetővé teszi a sokfunkciós mezőgazdasági fejleszthetőséget,
- a vízi-turizmus fejlődését szolgáló területek biztosítása,
- a rekreációt szolgáló parkerdők, ligeterdők kialakítása,
- a leszakadt területek integrálása-felértékelése,
- Csongrád történelmi városközpontjában az értékőrzést, a felértékelődést, a központi funkciók bővülését, a központ városiasodását elősegítő, a fejlesztői igények és az intézményrendszer változásait rugalmasan követni tudó területfelhasználás meghatározása,
- Bökényi alközpont kialakítása,
- a városközponttól nyugatra fekvő lakóterületeken alközpont kialakítása,
- vasúton túli területek integrálása,
- a város nyugati lakóterületein, továbbá a bökényi fejlesztési területen új közparkok kijelölése.
- **a meglévő ipari park területének bővítése**, területkijelölés megtörtént, betelepüléshez infrastruktúra fejlesztés folyamatban van,
- **a 451-es elkerülőút és a bekötőutak csomópontjaiban vállalkozásfejlesztésre alkalmas területek** kijelölése, Széchenyi út, Kéttemető út és Szegedi út mentén. **A Roba-Tisza bútorgyár a Széchenyi úti körforgalomnál megvalósította az első ütemű fejlesztését.**
- teherkikötő-építés számára hely biztosítása a szentesi közúti és vasúti híd közötti területen továbbá Györfös területén.
- a lakótelepeken tetőtér-ráépítés lehetőségét biztosító területhasználati besorolás és szabályozás alkalmazása,
- a bökényi lakóterület bővítése, mind kisvárosias, mind pedig kertvárosias karakterű lakóterület-fejlesztés lehetőségének biztosításával, **elszórtnak megjelentek új lakóházak**
- a vasúton túli területeken az Alsóváros területének fellazítására, a legrosszabb állapotú területeinek kiváltása és a Heringel-telep északnyugati irányú bővítése,
- a volt laktanya területén kisvárosias lakóterület-fejlesztés lehetőségének biztosítása, **(időközben gazdasági területre módosult, a Szolgáltatóház megvalósult.**
- a központi belterület nyugati peremén kertvárosias lakóterület fejlesztés, **itt egy utca megvalósult**
- Bokros belterületbe vont, de még beépítetlen területein falusias lakóterület fejlesztés, településközpont terület fejlesztés és vállalkozási telephelyek biztosítása.
- **a jelenlegi hulladéklerakó területének rekultivációja, erdősítése. Megvalósult, egybefüggő zöldfelület alakult ki, bővítve a város zöld-infrastruktúráját.**

#### **Lakóterületek**

- **Nagyvárosias lakóterületek az alábbiak:**
  - Muskátli utca-Tulipán utcai lakótelep
  - Raisio utcai lakótelep
- **Kisvárosias lakóterületek**
  - Kertes többlakásos kisvárosias lakóterület
    - Kenderföldek útja, volt laktanya épületek területe,

- a Bökényi lakótelep keleti, jelenleg még beépítetlen területe,
- Bökény, új beépítésű területek
- **Kisvárosias oldalhatáron álló családi házas lakóterületek**
  - a Fő utcától délre, a Szentesi út-Kereszt utca és a Vég utca-Erzsébet utca-Vasút utca által bezárt terület
  - a Zsinór utca-Gőzhajó utca-Móra-Ferenc rakpart-Bocskai utca-Ady Endre utca által határolt terület
  - Kisvárosias sorházas beépítésű lakóterületek
  - Hársfa utcai, Ifjúság útja menti sorházak
- **Mezővárosi karakterű kisvárosias lakóterületek**
  - A történelmi városmagnak a Szent János tér-Gróf Andrássy Gyula utca Zsinór utca-Gőzhajó utca-Ordódy rakpart által bezárt területe
  - A történelmi városmagnak a Gróf Andrássy utca- Kossuth tér-Szent György utca-Justh Gyula utca- által bezárt területe, valamint a Justh Gyula utcát délről határoló teleksor
- **Kertvárosias lakóterületek az alábbiak:**
  - Intenzív -kiskertes kertvárosias lakóterületek
    - Az Alsóváros, az Oncsa-telep fejlesztési területei
    - Bökényben meglévő sorházas beépítés
  - Közepes intenzitású kertvárosias lakóterületek
    - a Bökény, Heringer telep, Keselyes tervezett kertvárosias lakóterülete
- **Falusias lakóterületek**
  - Falusias lakóterületbe sorolja a terv Bokros teljes lakóterületét a tervezett fejlesztési területekkel együtt, kivéve a városrészközpontot és a Bokrosi út mentén kialakítandó gazdasági területet.
- **Halmazos falusias lakóterületek**
  - a Belváros teljes területe a Szent János térig, illetve a Kerekárokig,
  - a Kerekárok-Könyök utca-Szent János tér által határolt terület és a Könyök utcát nyugatról határoló telkek a Justh Gyula utca 70-ig,
  - az Alsóváros területe.

#### Vegyes területek

- **Településközpont vegyes területek:**
  - történelmi városközpont jelenleg is városközponti funkciójú területei, valamint a gyógyfürdő teljes tömbje, a Hunyadi téri pontházak tömbje,
  - a bútorgyár helyén és térségében kialakítandó alközpontot és a piroskavárosi piacot összekötő Szent Imre utca két oldalán lévő tömbök, illetve a Piroksa János téri tervezett piac és a teret északról határoló intézmények területe,
  - bökényi alközpont területe,
  - a pontonhídra vezető Gőzhajó utca és a Kereszt tér menti területek,
  - a Szegedi út és a Szentesi út kereszteződésének térsége, a Holt-Tisza és a Szentesi út közötti térség, valamint a Kisrétnak a 451-es út felőli fogadóterülete,
  - A Szegedi út mentén a kenyérgyár területe biztosítja a meglévő rendeltetés fennmaradását és fejleszthetőségét
  - a Kis-Tisza utca nyugati oldala az Ifjúsági térhez kapcsolódóan, valamint a volt nádüzem területe
  - a vasútállomás és az Erzsébet utca közötti vasút menti terület és a vasútállomás környéki, vasút által nem vagy alulhasznosított területek,
  - Keselyes új fejlesztésű területe az új lakóterületeket kiszolgáló intézmények elhelyezhetősége érdekében
  - Bokros településközpontja: a településközponti vegyes terület lehetőséget biztosít az intézményellátás bővítésére.
- **Központi vegyes területek**
  - a bútorgyár területének funkcióváltásával kialakítandó új piroskavárosi alközpont és a malom illetve tüzéptelep területe,
  - a kiseréti megyei fogyatékos intézet mellett további térségi jelentőségű intézmény elhelyezésére szolgáló terület, ahol a rekreációs-turisztikai funkciót kiszolgáló kereskedelmi-vendéglátó egységek is elhelyezhetők.

#### Gazdasági területek

- **Kereskedelmi, szolgáltató terület**
  - a környezetvédelmi ipari park területe
  - ipari park részére kijelölt bővítési terület (a tervezett elkerülő útig), továbbá a Szegedi út menti telephelyektől délre található gazdasági területek, az elkerülő úttól délre kiterjedően is,
  - a Kéttemető út két oldalán kialakítandó gazdasági területek (az úttól északra lévő gazdasági területen kap helyet a regionális hulladékprogram keretében kialakított városi hulladékudvar),
  - a Bokrosi út mentén kialakítandó gazdasági terület,
  - a vasút mentén, attól délre a meglévő gazdasági területek,
  - a kiskunfélegyházi út melletti területek
- **Ipari terület**
  - Mars Magyarország Kisállateledelgyártó Kft. (volt MASTERFOODS) területe.
- **Mezőgazdasági üzemi gazdasági terület:**
  - meglévő majorok területei tartoznak ebbe a kategóriába.

#### Üdülőházak területek Csongrádon:

- Bökényi üdülőházak üdülőterület fejlesztés
- Kistréti üdülőházak üdülőterület fejlesztés

#### Különleges területek

- Összevont szabadidős rendeltetésű különleges terület
  - Kistrét, Bökény extenzív turisztikai, sport, rekreációs, oktatási, üdülési célú hasznosításra kijelölt területe
- Sportterület
  - Kis-Tisza utca mentén a jelenlegi sportterület, kertészet területén kialakított területfelhasználási egység, ahol városi szintű szabadtéri és fedett sportolási létesítmények és azokhoz kapcsolódó szolgáltató létesítmények (öltözők, vendéglátás, stb.) alakíthatók ki.
- Egészségügyi intézmény: Megyei idősek otthona az Aranysziget mellett Kistréten és a Bökényaljon
- Oktatási központ: Ökológiai oktatóközpont az Ellésparton, illetve 2008-tól a Mámai-rét (Nagyrét) északi részén. Kilátó és pihenő megvalósult  
A meglévő természetvédelmi tábor bővítésével a Tisza és a Körös menti természeti és táji értékek megismerését és bemutatását, az ismeretterjesztést, az oktatást és a kutatást egyaránt szolgáló ökológiai oktatóközponttá fejlesztéséhez biztosít területet.
- Temető területe: Kéttemető út menti működő, illetve régi temető, továbbá a bokrosi temető
- Szennyvíztisztító telep: Jelenlegi szennyvíztisztító területe
- Gyepmesteri telep: Jelenlegi gyepmesteri telep területe.



#### Zöldterületek

- **Meglévő zöldterületek**
  - A város szerkezeti jelentőségű megtartandó közparkjai:
    - Szentháromság tér
    - Dózsa György tér
    - Hunyadi tér
    - Ifjúsági tér
    - Kossuth tér
    - Kerekárok
    - Muskátli utca
    - Piroska János tér
    - Vasútállomás tere
    - Bokrosi park.
- **A tervezett zöldterületek**
  - Bökényi turisztikai-szabadidőközpont közparkjai
  - Hosszú utca-Csókássy utca sarok,
  - Keselyes,
  - Alsóváros (volt izraelita temető területe).

**Erdőterület létesítésére fenntartandó területek:**

- a bőkenyi üdülőterület lezárása a töltés felé
- a Csongrádi Holt-Tisza menti 50 méter széles területsáv elsősorban Kistrét területén
- a rekultivált szeméttelép területe
- a Halesz területén felhagyott katonai terület
- Bokros-pusztá Tiszával határos területei, ha a Csongrádi vízlépcső nem valósul meg,
- a hullámtéri mezőgazdasági területek,
- kisebb véderdősávok a környezetvédelmi-városképi szempontból indokolt területeken.

**Vízgazdálkodási területek**

- folyók, holtágak, tavak, tározók, záportározók, holtágak, csatornák földhivatali nyilvántartás szerinti területe,
- tervezett csongrádi vízlépcső megvalósítására biztosított terület,
- árvíz- és belvízvédelem létesítményei (első és másodrendű) védvonalak, belvíz tározására szolgáló területek,
- a vízellátás létesítményeinek elhelyezésére szolgáló területek.
- Másodlagos funkció szerint: a hullámtér és nyílt ártér területén a kialakult területhasználat szerint
  - Vízgazdálkodási terület– Üdülőházas üdülőterület (Körös-torok)
  - Vízgazdálkodási terület– Hétvégiházas üdülőterület (Körös-torok)
  - Vízgazdálkodási terület– Zöldterület (Körös-torok)
  - Vízgazdálkodási terület– Különleges terület-kemping, sátorhely (Körös-torok)
  - Vízgazdálkodási terület– Korlátozott használatú mezőgazdasági terület,
  - Vízgazdálkodási terület– Erdőterület.



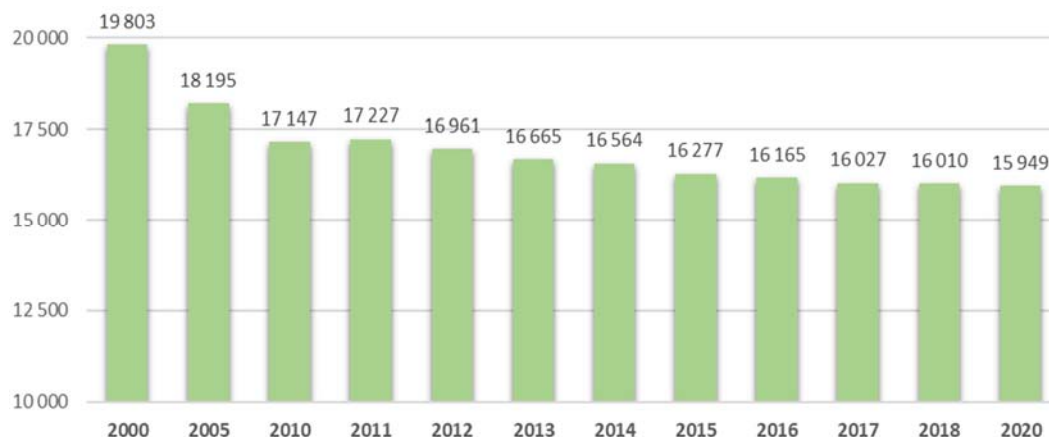
## 2.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

### 2.7.1. DEMOGRÁFIA, NÉPESSÉG, NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTEL, KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

#### 2.7.1.1. Demográfia

##### Népességszám alakulása

A város közigazgatási területe 174 km<sup>2</sup>, népsűrűsége 92 fő/km<sup>2</sup> (2020). Csongrád város lakóinak száma 2020-ban 15 949 fő volt. Az 1980-as évek óta csökkenő tendenciát mutat a város népessége. Az ezredforduló óta eltelt húsz év alatt, közel 20%-kal csökkent az itt élők száma.



19. ábra: Csongrád város népességszámának változása (2000-2020) (Forrás: KSH- Területi statisztikai évkönyv)

2012 január 1., a város jelenleg hatályos településfejlesztési koncepciójának készítése óta, a népességszám 1012 fővel, azaz 5,97%-kal csökkent. A népességcsökkenés mértéke közel kétszerese a megyei (-3,04%) értéknek, és háromszorosa az országos értéknek (-1,64%) ugyanebben az időszakban.

Év	Csongrád	Csongrád-Csanád megye	Ország
2012	16 961	411 764	9 931 925
2020	15 949	398 332	9 769 526
fogyás	-5,97%	-3,04%	-1,64%

7. táblázat: A népességszám változása 2012-2020 között (forrás: KSH Területi Statisztikai Évkönyv)

Évek	0-14 évesek száma (fő)	0-14 évesek aránya (%)	15-64 évesek száma (fő)	15-64 évesek aránya (%)	65 éves és idősebbek száma (fő)	65 éves és idősebbek aránya (%)
2016.	2.124	12,9	10.677	65,1	3.598	22,0
2017.	2.100	12,9	10.532	64,7	3.633	22,4
2018.	2.093	12,9	10.444	64,4	3.674	22,7
2019.	2.240	13,9	10.226	63,5	3.774	22,6
2020.	2.070	13	10.054	63,1	3.807	23,9

8. táblázat: A lakónépesség korösszetételének alakulása főbb korcsoportok szerint (Forrás: Helyi Vizuál Regiszter Népességnylvántartó)

A város lakói körében lassan, de folyamatosan az időskorúak arányának emelkedése, a munkavállalói korosztály arányának csökkenése figyelhető meg.

##### Népsűrűség

A város népsűrűsége jelenleg 92 fő/km<sup>2</sup>, ami a 2011. évi népszámláláshoz képest 3,7 fő/km<sup>2</sup> csökkenést jelent. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a megye népsűrűsége 96,5 fő/km<sup>2</sup> volt. Összehasonlítva a 2020-as adatokkal, a megyében 4,5 fő/km<sup>2</sup> csökkenés figyelhető meg. A népsűrűség csökkenését a népesség természetes fogyása és a vándorlási veszteség befolyásolja.

## Népmozgalom

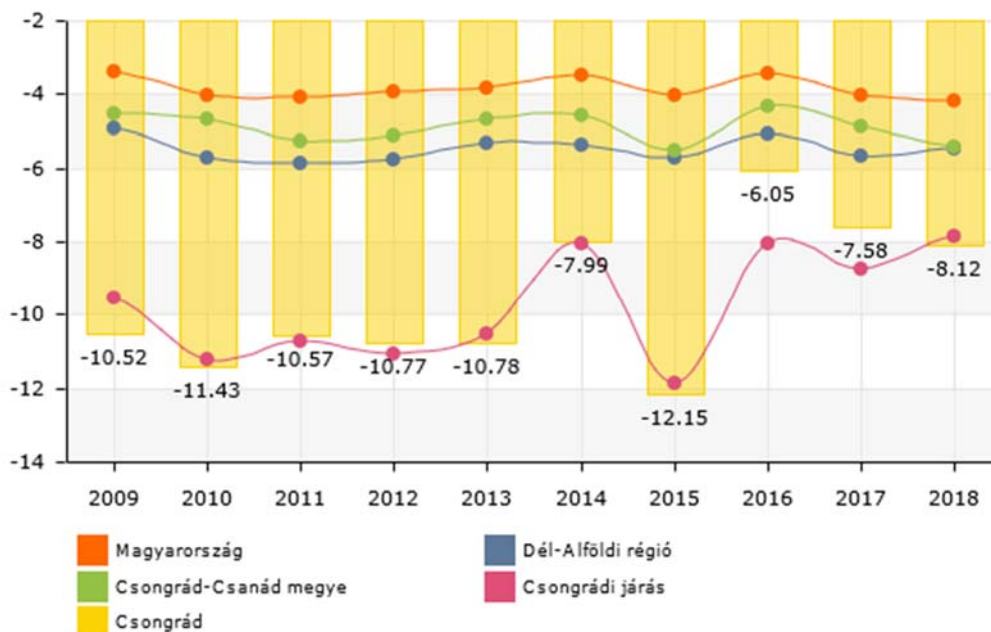
A legutóbbi évtizedben, 2010 és 2020 között, Csongrádon minden évben természetes fogyás volt jellemző. A vándorlási különbözet<sup>1</sup> 4 év kivételével (2014-ben +12 fő, 2016-ban + 2 fő, 2018-ban + 80 fő, 2019-ben +67 fő) csökkenő trendet mutatott. Csongrád népességcsökkenésének elsődleges oka a természetes fogyás. 2010 és 2020 közötti időszakban az élveszületések és halálozások közötti különbség -1804 fő. A vándorlási különbözet több évben negatív mutatója másodlagos szerepet játszik a város népességének csökkenésében. A 2010-2019-es időszakban az odavándorlások és elvándorlások különbözete -271 fő volt.

Évek	Élveszületések száma(fő)	Halálozások száma(fő)	Természetes szaporodás/fogyás (fő)	Odavándorlások száma(fő)	Elvándorlások száma(fő)	Vándorlási különbözet (fő)
2010	140	343	-203	495	614	-119
2011	135	321	-186	618	690	-72
2012	131	319	-188	657	718	-61
2013	135	321	-186	634	742	-108
2014	132	269	-137	727	715	12
2015	112	318	-206	642	686	-44
2016	131	233	-102	775	773	2
2017	145	272	-127	764	792	-28
2018	124	259	-135	849	769	80
2019*	146	291	-145	823	756	67
2020*	133	322	-189	n.a.	n.a.	n.a.
Összesen	1454	3268	-1804	6161	6499	-271

9. táblázat: Csongrád város népmozgalma (forrás: TeIR, \*forrás: Helyi Vizuál Regiszter Népegységnyilvántartó)

Összehasonlítva a Csongrádi népmozgalmi mutatókat a megyei adatokkal, 2010 és 2018 között a megyében összességében a halálozások száma 38 %-kal haladta meg a születések számát, az élveszületések és halálozások különbözete -18613 fő volt. Csongrád város esetében ez az arány ennél rosszabb, 55% volt.

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

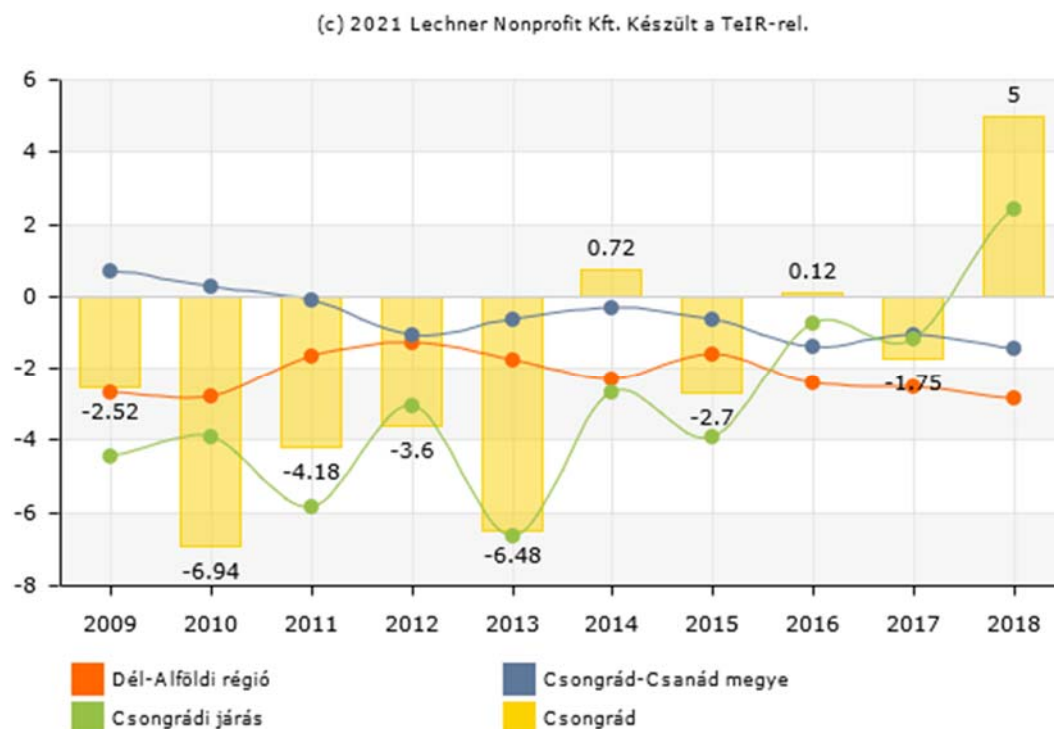


20. ábra: Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék) (Forrás: TeIR)

Az élveszületések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve. (TeIR)

A Dél-Alföldi régióban, ezen belül Csongrád-Csanád megyében is, a természetes fogyás magasabb az országos átlagnál. A Csongrádi járás és Csongrád városa a megyei átlagnál rosszabb mutatókkal rendelkezik ezen a téren.

<sup>1</sup> A 2020. évi adatot az elemzés készítésekor nem ismerjük.

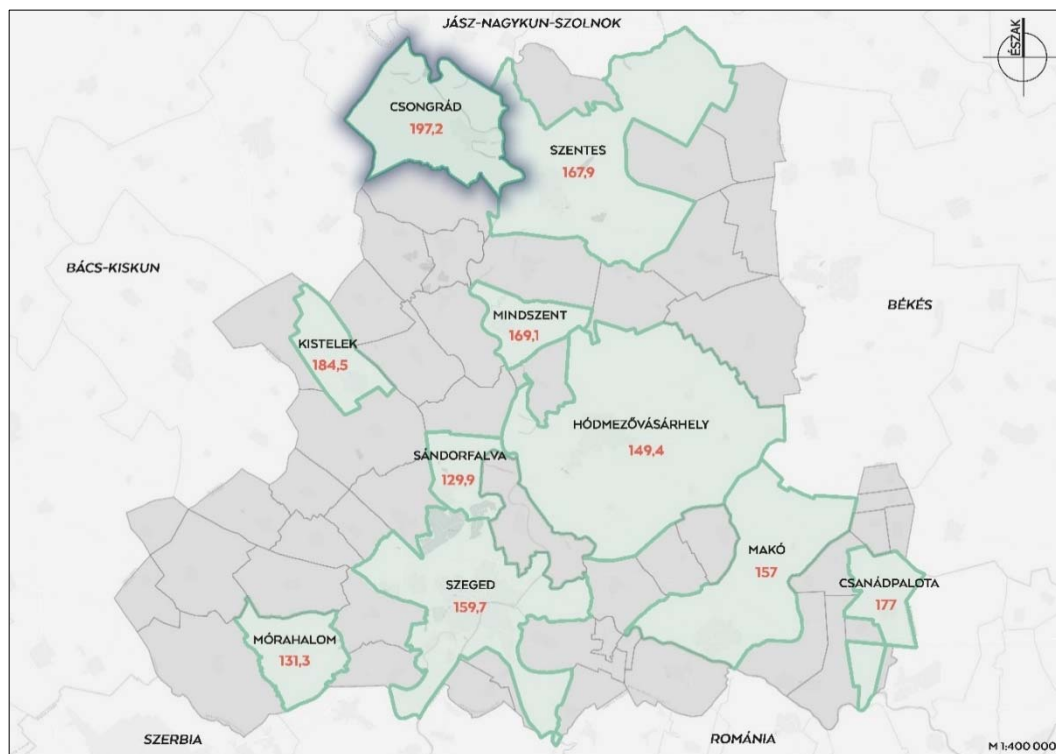


21. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék) (Forrás: TeIR)

Vándorlási különbség az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbsége ezer lakosra vetítve. (TeIR)

A város vándorlási egyenlegének alakulásában kedvező fordulat mutatkozik az elmúlt években, amint azt a 6. táblázat és a fenti diagram is mutatja. (Sajnos a 2020. évi adatokat még nem ismerjük.) Míg a megye vándorlási egyenlege 2012 óta folyamatosan negatív, addig Csongrád város több évben is pozitív egyenleget mutat.

### Öregedési mutató

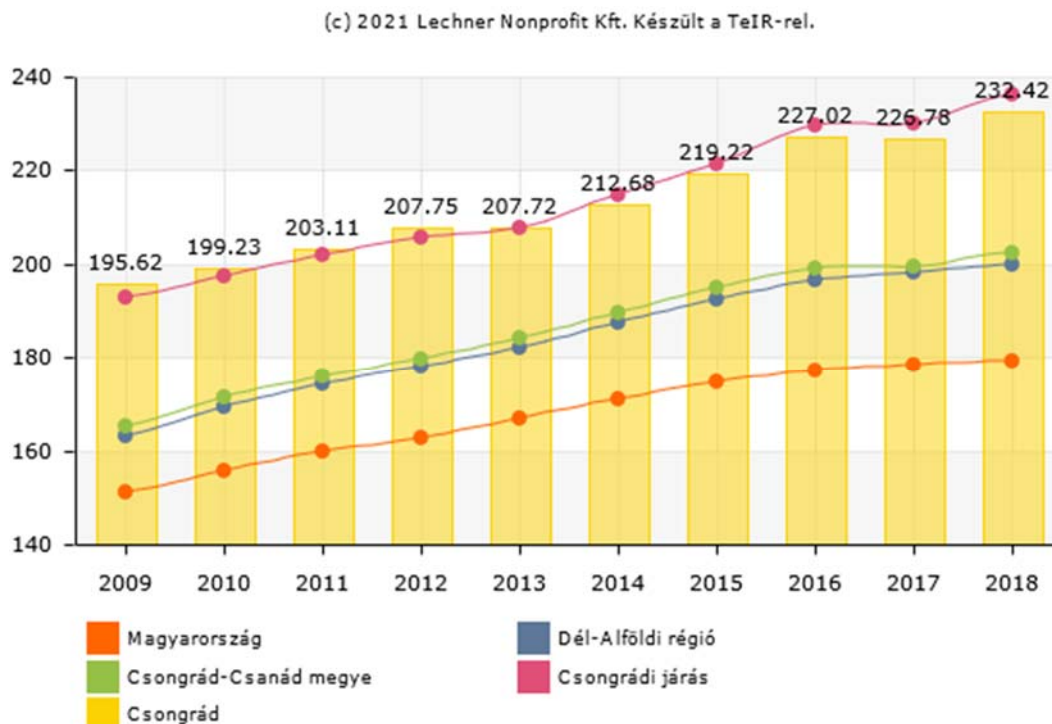


22. ábra: Csongrád-Csanád megye városainak öregedési mutatója (saját szerkesztés, adatok forrása: KSH Területi Statisztikai évkönyv)

A megye városai közül Csongrádon a legmagasabb az öregedési index. A város lakóinak korösszetételét az előregedés jellemzi. 2020-ban száz 0-14 éves gyerekre majdnem kétszer annyi (197,2) 65 éven felüli idős lakos jutott a városban.

A TeIR-ben sajnos más módszerrel számítják az öregedési mutatót, mivel itt a száz 0-14 éves gyerekre jutó 60-x évesek arányát veszik figyelembe, aminek következtében magasabb index mutatkozik, mint a KSH adatok alapján készített fenti térképen.

A 23. ábra a tágabb területi összehasonlítás érdekében lehet fontos. Az országos öregedési indexnél kb. másfélszer magasabb a Dél-Alföldi régió, illetve Csongrád-Csanád megye mutatója, a Csongrádi járás és Csongrád városának mutatója pedig közel két és félszer nagyobb az országos átlagnál, és a tendencia minden területi szinten folyamatos emelkedést (romlást) mutat.



23. ábra: Öregedési mutató - Állandó népességből a száz 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma (Forrás: TeIR)

A népmozgalmi tendenciák alakulása nyomán az előregedés és az ezzel járó problémák az átlagosnál nagyobb kockázatot jelentenek a városban.

A lakosság előregedését – mely országos tendencia – mutatja a nyugdíjasok magas, ráadásul növekvő aránya is. Csongrádon hét év alatt (2012 - 2019) 22%-ról 24%-ra emelkedett a nyugdíjasok aránya, mely utóbbi enyhén magasabb, mint a járási mutató (23%), ennél jelentősebben haladja meg a megyei (21%), a régiós (22%), valamint az országos (21%) arányt.

### Születéskor várható átlagos élettartam

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2012-ben a születéskor várható átlagos élettartam a férfiaknál 71 év, nőknél 78 év volt, 2019-re mindkét nem esetében 1 évvel növekedett a születéskor várható élettartam: férfiaknál 72 év, nőknél 79 év. A várható élettartam öröndetes növekedése ugyanakkor azt is jelzi, hogy az előregedés tovább fokozódik mind országos, mind helyi szinten.

#### 2.7.1.1. Képzettség

A város lakosságának képzettségi szintjéről nem rendelkezünk frissebb adatokkal a 2011. évi népszámláláskori állapothoz. A Covid19 koronavírus járványhelyzet miatt a 2021. évi népszámlálás elmaradt, amelynek következtében számos, csak a népszámláláskor mért adat nem áll rendelkezésre. Helyette csak a tíz évvel korábbi, 2011. évi népszámláláskori adatokat tudjuk figyelembe venni. Azt azonban tudjuk, hogy a népesség iskolai végzettsége folyamatosan emelkedik az újabb generációk munkaerőpiacra lépésével. Az ország teljes lakosságán belül a 25-64 éves korosztály iskolai végzettség szerinti megoszlása az ezredforduló óta jelentősen



megváltozott. 2000-ben még 30,6% volt a legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezők aránya ebben a korcsoportban, 2019-re ez az arány felére, 15,0%-ra csökkent. A legalább középfokú végzettségűek aránya ezalatt 69,4%-ról 85,0%-ra emelkedett. Az utóbbiakon belül a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 14%-ról, 26%-ra nőtt.

Terület	18– éves			25– éves			18– éves			25– éves		
	legalább érettségi (fő)			egyetem, főiskola stb. oklevéllel (fő)			legalább érettségi (%)			egyetem, főiskola stb. oklevéllel (%)		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
<b>Járások</b>												
J01 Csongrádi	3 374	4 398	7 772	945	1 368	2 313	38,2	43,1	40,8	12,1	14,6	13,4
<b>Statistikai kistérségek</b>												
K01 Csongrádi	3 374	4 398	7 772	945	1 368	2 313	38,2	43,1	40,8	12,1	14,6	13,4
<b>Települések adatai</b>												
J01 K01 Csongrád	2 789	3 610	6 399	833	1 209	2 042	42,5	47,0	44,9	14,3	17,1	15,9
J01 K01 Csanytelek	280	356	636	41	64	105	26,3	30,0	28,2	4,3	5,9	5,2
J01 K01 Felgyő	139	210	349	36	49	85	27,8	39,4	33,8	8,0	10,0	9,1
J01 K01 Tömörkény	166	222	388	35	46	81	23,6	27,5	25,7	5,5	6,2	5,9
Megye összesen	74 078	98 476	172 554	24 167	32 599	56 766	46,1	53,3	49,9	17,3	19,9	18,7

10. táblázat: A népesség iskolai végzettség és nemek szerint, 2011 – saját szerkesztés  
(Forrás: KSH, Népszámlálás – területi adatok, Csongrád megye)

A korábbi ITS megalapozó vizsgálat tartalmazza a 2001. és a 2011. évi népszámlálási adatok összehasonlítását:

Adattípus	2001	2011	Változás 2011/2001 (%)
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzetek a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	28,4%	25,1%	-3,3%
megyei	26,6%	25,0%	-1,6%
országos	26,3%	25,0%	-1,3%
Érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	18,6%	24,2%	5,6%
megyei	20,2%	28,8%	8,6%
országos	20,5%	27,5%	7,0%
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	21,4%	18,6%	-2,8%
megyei	21,2%	19,5%	-1,7%
országos	21,1%	19,5%	-1,6%
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) - város	1,3%	12,1%	10,8%
megyei	n.a.	15,3%	-
országos	9,8%	15,5%	5,7%

24. ábra: Népszámlálási adatok összehasonlítása (Forrás: KSH 2001. és 2011. évi Népszámlálás, TeIR)

„A csongrádi népesség iskolázottsága - dacára a város jó minőségű középfokú iskolarendszerének - a megyei, és az országos értékekhez képest némi elmaradást mutat. Ez megjelenik az alapfokú, a középfokú és a felsőfokú képzettségben egyaránt. A „legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzetek” aránya 2011-re ugyan csökkent és beérte a megyei és országos értékeket, az érettségivel vagy egyéb középfokú végzettséggel rendelkező népesség azonban, bár tendenciájában Csongrádon is növekvő, de a növekedés mértéke (5,6%) elmaradt a

megye (8,6%) és az ország (7,0%) növekedésének ütemétől.” A felsőfokú képzettség tekintetében hasonló a helyzet, bár a növekedés mértéke magasabb az országos átlagnál, 2011-ben mégis 3,4%-kal elmarad a diplomások aránya a városban, az országos átlagtól (24. ábra).

### 2.7.1.2. Foglalkoztatottság

#### Regisztrált állás keresők száma

Év	Regisztrált állás keresők száma (fő)	Ebből pályakezdő (fő)	Pályakezdők aránya (%)
2016.	392	56	14,3
2017.	397	59	14,9
2018.	280	49	17,5
2019.	259	37	14,3
2020.	338	44	13,0

11. táblázat: Regisztrált állás keresők számának alakulása

(Forrás: Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Csongrádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály)

2020. január 1.-én a város munkavállalási korú állandó népességének 2,5%-a volt nyilvántartott állás kereső. Ez kedvezőbb az országos mutatónál (3,7%). Az állás keresők között relatíve alacsony a 180 napnál régebben (tartós) munkanélküliek aránya (27,6%), viszont relatíve magas a pályakezdők aránya (12,6%).<sup>2</sup> A Covid19 miatt bekövetkezett állásvesztés adatait még nem ismerjük a városban. Országosan kb. 0,6%-kal volt magasabb a munkanélküliségi ráta 2021 februárjában 2020 februárjához képest.

Iskolai végzettség	Regisztrált állás keresők száma (fő)				
	2016. évben	2017. évben	2018. évben	2019. évben	2020. évben
általános iskolai végzettség nélküli	12	21	16	18	20
általános iskola	102	131	89	76	86
szakmunkásképző	103	95	59	61	90
szakiskola	5	5	3	2	2
szakközépiskola	65	58	52	47	62
technikum	13	8	7	7	10
gimnázium	66	52	36	32	45
szakgimnázium	-	-	-	-	1
felsőfokú	26	27	18	16	22
Összesen	392	397	280	259	338

12. táblázat: Regisztrált állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint

(Forrás: Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Csongrádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály)

Az állás keresők iskolai végzettségéről részletes adatokkal rendelkezünk, de sajnos ennek alapján a város teljes munkavállalási korú népességnek iskolázottságára nem lehet biztonsággal következtetni. Tény, hogy 2020-ban az állás keresők közel egyharmada legfeljebb általános iskolát végzett, középfokú végzettséggel pedig több mint harmada rendelkezik. A többiek szakmunkások, illetve kb. 7% felsőfokú végzettségű.

A közfoglalkoztatottak létszáma 2016. évben 185 fő, 2017. évben 110 fő, 2018. évben 85 fő, 2019. évben 38 fő, 2020. évben 37 fő. Erősen csökkenő tendenciát mutat.

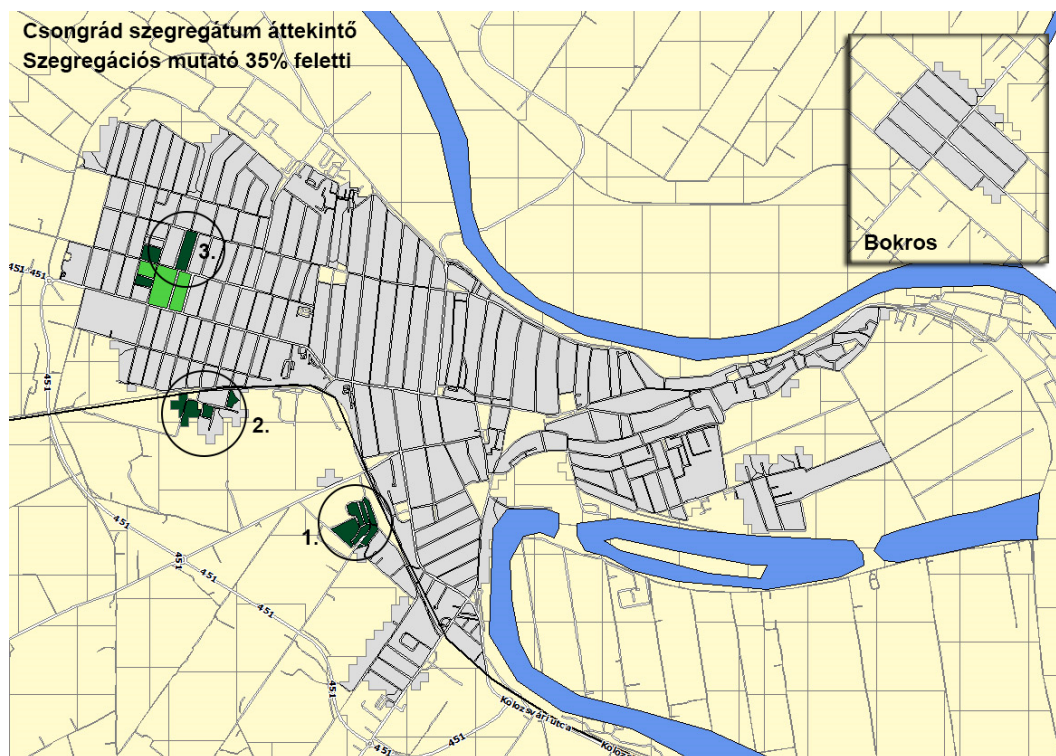
<sup>2</sup> KSH Területi Statisztikai Évkönyv (2019) - 9.4.1. Település, terület, népesség, 2020. január 1.

### 2.7.2. TÉRBELI-TÁRSADALMI RÉTEGZŐDÉS, KONFLIKTUSOK, ÉRDEKVISZONYOK

A városban a 2011 népszámlálás alapján jelen lévő nemzetiségek: cigány (1,35%), német (0,45%), szerb (0,12%), szlovák (0,05%), román (0,12%). 2001 óta a cigány nemzetiség létszámában állt be jelentősebb változás, ami növekedést jelent (2001-ben 102 fő, 2011-ben 232 fő), illetve a német kisebbség aránya is nőtt (0,22%-ról 0,45%-ra). A cigányság aránya alacsony a városban, messze elmarad az országos értéktől.

A városban működik a Csongrádi Romák Nemzetiségi Önkormányzata.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a városban 3 terület határolható le a térbeli társadalmi rétegződést kifejező szegregátumként.



25. ábra: Csongrádi szegregátumok

A legnagyobb kiterjedésű, szegregátumként definiálható 1. területen közel háromszázan éltek a KSH kimutatása szerint. A másik kettő, lényegesen kisebb területen kb. 60 – 60 lakót számláltak. Ezeken a területeken nagyon magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, valamint a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya. A foglalkoztatottak túlnyomó többsége alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportba tartozik. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 25-35%-kal meghaladja a településre jellemző átlagot. Magas a munkanélküliek, azon belül a tartós munkanélküliek aránya. Ezeken a területeken hiányos a közműellátottság, illetve a bekötések aránya. Az 1. számmal jelölt területre jellemző a burkolt utak hiánya.

### 2.7.3. TELEPÜLÉSI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ TÉNYEZŐK

#### 2.7.3.1. Történeti és kulturális adottságok<sup>3</sup>

##### Településtörténet

A város létrehozásának fő oka a tiszai átkelő, amely már a Honfoglalás korában jelentőséggel bírt. Az átkelő őrzésére ősi földvár állt a város helyén: Csernigrád – Csongrád. A középkorban többször is elnéptelenedett, majd újraépült. Újkori fejlődése a XVIII. sz. elején kezdődött meg, amikor vásártartási jogot kapott 1747-ben. A város erősen agrárorientációjú volt, 1880-ban pl. a lakók kérték, hogy városi helyett nagyközségi

<sup>3</sup> In: Csongrád város Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megalapozó vizsgálata – 2015. Készítette: ITS DA Konzorcium

visszaminősítést kapjon, mert a városi ranggal járó költségeket nem bírták viselni. 1922-ben nyert újra városi rangot. Az igaz várossá válás is ekkortájt indult be, létrejött a gimnázium, a bíróság, a gazdaság iskola stb. A belváros mai arculatát az 1930-as években nyerte el a város. A háborús katasztrófa után megélné a város élete, gazdasága, megépült a Csongrád-Szentes vasúti-közúti híd. Az 50-es évek azonban a tudatos visszafejlesztés jegyében zajlottak, elvették járásközponti rangját, és több intézménye is bezárásra került. A 60-as évek ipartelepítési politikája aztán alapjaiban forgatta át Csongrád gazdasági szerkezetét. Az iparosítás hatására a 70-es évekre a lakosság csaknem fele az iparban dolgozott. A földterületek szinte egésze szövetkezeti tulajdonba került. Ez az iparosítás teremtette meg a rendszerváltást követő, már magántőkére épülő gazdaság alapjait, bár a szocialista ipar jelentős része piacképtelen volt, leépült. Ugyanakkor új iparágak is megjelentek, mára jelentős a város fémfeldolgozó és légtechnikai ipara és hűtőgépgyártása. Az 1998-ban alapított ipari park mostanra jelentősen hozzájárult a gazdasági szerkezet megváltozásához, a helyi ipar megerősödéséhez. A multinacionális ipari működőtőke beruházások kiemelt példája az amerikai Mars állateledel gyártó üzeme Csongrád-Bokrosra.

Csongrád az 50-es években elveszítette térségi központi szerepkörét, amelyet a 90-es években, a kistérségi rendszer megalkotásával nyert vissza, bár ezen statisztikai rendszerhez közigazgatási funkció ekkor még nem tartozott. A 2012 évi, a járási rendszer kialakításáról szóló törvény volt szükséges (2013. január 1.-el) a tényleges központi funkció visszaszerzéséhez. Mára tehát egy jelentős agrárháttérrel és tradíciókkal bíró, de jellegében közepesen iparosodott, járási központi szerepkörrel rendelkező középvárossá vált Csongrád.

### **Kulturális értékek**

Csongrád kulturális értékei között kiemelendők az alföldi tájhoz, termelési tradíciókhoz kötődő hagyományok, amelyek mára a turizmushoz is kapcsolható értékekben jelennek meg: ilyenek pl. a borászat-borkultúra, a skanzen jellegű Csongrádi halászházak együttese, a lovas és a horgász hagyományok, a folyóvizekhez – Tisza, Körös-torok – köthető rendezvények.

A város fontos, a helyi identitást meghatározó kulturális értékei (részletesen lásd 1.8.1.4 Községi művelődés, kultúra) a belváros épületei és településképe, templomai, múzeumai, a város művésztelepei, gimnáziumai, a fürdő, és speciális érdekességei, mint pl. a Pontonhíd vagy a Csongrádi Malom.

A helyi lakosság büszke ezen értékekre, identitásának alapjait jelenti. Összességében Csongrád egy jól élhető város, belvárosa és közterületei vonzóak és rendezettek, szociális és egészségügyi rendszere működik. A szabadidős, sport- és rekreációs lehetőségek ugyanúgy meghatározói a helyiek identitásának, mint a kulturális rendezvények, a termálvíz és az agrárium jelenléte, amelyhez valamilyen szinten szinte minden helyi családnak van köze.

#### **2.7.3.2. Civil szerveződések<sup>4</sup>**

A civil szervezetek szerepe egyre hangsúlyosabbá válik országos és helyi szinten egyaránt, ezért az önkormányzat szoros együttműködésben áll ezen szervezetekkel. Közösségépítő szerepük mellett elsősorban a város kulturális életének színesítéshez, közösségi programok lebonyolításához járulnak hozzá.

Csongrád városában jelenleg 43 civil szervezet és 29 sport szervezet működik. A teljesség igénye nélkül vannak természetvédelemmel, sporttal, zenével, irodalommal, hagyományőrzéssel, idősekkel, fogyatékosokkal, nagycsaládokkal, gyermekekkel, állatokkal foglalkozó civil szervezetek.

Az önkormányzat minden év elején pályázatot ír ki civil szervezetek számára. Az elnyert összeg mértékéről a Képviselő-testület és a bizottságok döntenek.

Néhány különösen kiemelkedő jelentőségű szervezet:

- Csongrád és Térsége Polgárőr Egyesület;
- Bölcső Nagycsaládok Csongrádi Egyesülete;
- Mozgáskorlátozottak Csongrád Megyei Egyesülete;

<sup>4</sup> Csongrád Városi Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója, 2021.



## 2.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

### 2.8.1. HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

#### 2.8.1.1. Oktatás

2013. január 1-jétől Csongrádon a köznevelési intézményrendszer strukturális átalakuláson ment keresztül az iskolák államosításával.

Csongrád oktatási intézményeiről részletes tájékoztatás található a város honlapján: [www.csongrad.hu/oktatas](http://www.csongrad.hu/oktatas)

Középiskolák	Általános Iskolák	Óvodák-Bölcsődék
Alföldi ASzC Bársony István Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Csongrád és Térsége Széchenyi István Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium	"Gézengúz" Óvoda
Hódmezővásárhelyi SzC Csongrádi Sággy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Csongrád és Térsége Általános Iskola Bokrosi Általános Iskolája	"Napsugár" Óvoda - Bokros
Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium	Csongrád és Térsége Általános Iskola László Gyula Általános Iskolája	"Delfin" Óvoda
	Csongrád és Térsége Általános Iskola Piroskavárosi Általános Iskolája	"Platánfa" Óvoda
	Csongrád és Térsége Általános Iskola Szent László Általános Iskolája	"Kincskereső" Óvoda
	Csongrád és Térsége Általános Iskola Galli János Általános Iskolája és Alapfokú Művészeti Iskolája	"Napraforgó" óvoda
	Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola	„Kuckó-mackó” Bölcsőde
	Kozmutza Flóra Általános és Szakiskola Csongrádi Tagintézménye	„Mesevár” Bölcsőde

13. táblázat: Oktatási intézmények

#### 2.8.1.2. Egészségügy

Kilenc felnőtt háziorvosi praxis, három gyermek háziorvosi praxis, négy felnőtt fogszakorvos, egy gyermekfogászat, - iskola- ifjúsági fogászati ellátás működik jelenleg. A Dr. Szarka Ödön Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény részeként, de önálló szakmai egységként működik a **Védőnői feladatellátás**. Szintén az intézmény önálló szakmai egységeként működik a **Központi Orvosi Ügyelet az** Országos Mentőszolgálat telephelyével azonos telephelyen.

**Egészségügyi szakellátások – járó-beteg szakellátás, mozgás rehabilitáció:** Csongrád városában és a járásban a járóbeteg szakellátást a **Dr. Szarka Ödön Kistérségi Egészségügyi Szolgáltató Kft.** biztosítja. Jelenleg 23 féle szakellátást biztosítanak a szakrendelések a helyi lakosság. továbbá Csanytelek, Felgyő és Tömörkény közigazgatási területén élő lakosság számára. Az intézmény három rendelőintézetrel rendelkezik:

- Gyöngyvirág u. 5. - belgyógyászat, kardiológia, sebészet, szemészet, bőrgyógyászat, pszichiátria, neurológia, röntgen, fogászat, fül-orr-gégészet, ortopédia és tüdőgyógyászat.
- Dob u. 3. - reumatológia, fizioterápia, gyógytorna.
- Szentháromság tér 10. - szülészeti-nőgyógyászat, onkológia, urológia.

Az otthoni szakápolást a Csongrád Otthonápolási Bt. biztosítja a járás területén.

A város területén 9 gyógyszertár működik.

#### 2.8.1.3. Szociális közszolgáltatások

**Szociális és gyermekjóléti alapellátások:**

- **Tanyagondnoki szolgáltatás** (6640 Csongrád, Fő. u. 64.)

Ellátási területe Csongrád város közigazgatási határán belül a teljes külterületi lakosságra kiterjed.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja a külterületi, egyéb belterületi, vagy a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítése, a szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása. Az idősek és egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése.

- **Étkeztetés**

A szociális étkeztetés az Esély Szociális Alapellátási Központ három telephelyén valósul meg (6640 Csongrád, Fő. u. 64., 6640 Csongrád, Gr. Apponyi A. u. 5., 6640 Csongrád, Bokros u. 23.)

Ellátási területük Csongrád város közigazgatási területe.

Szociális étkezésre jogosult az, aki kora, illetve egészségi állapota miatt önmaga, vagy eltartottja részére átmeneti, vagy tartós jelleggel napi egyszeri étkezésről gondoskodni nem tud. Akinek ellátásáról hozzátartozója, vagy a vele közös háztartásban élő családtagja önhibáján kívül gondoskodni nem tud. Jogosult még, akinek egészségügyi állapota indokoltá teszi, és a háziorvosa igazolja. Étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosított. A szolgáltatás az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működik.

- **Házi segítségnyújtás** (6640 Csongrád, Fő. u. 64.)

Ellátási területe Csongrád város közigazgatási területe.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást kell nyújtani.

- **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** (6640 Csongrád, Fő. u. 64.)

Ellátási területe Csongrád város, Felgyő Csanytelek, Tömörkény községek közigazgatási területe és megállapodás alapján Tiszásas község közigazgatási területe.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

- **Pszichiátriai Betegek Községi Ellátása**

Pszichiátriai betegek községi ellátását az Esély Szociális Alapellátási Központ és a Piroskavárosi Szociális és Rehabilitációs Foglalkoztató Nonprofit Kft. biztosítja (6640 Csongrád, Fő. u. 64., 6640 Csongrád, Fő. u. 74.)

A 6640 Csongrád, Fő. u. 64. szám alatti telephely ellátási területe Csongrád város, Felgyő Csanytelek, Tömörkény községek közigazgatási területe.

A 6640 Csongrád, Fő. u. 74. szám alatti telephely ellátási területe Csongrád közigazgatási területére terjed ki.

A községi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, községi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik.

- **Szenvedélybetegek Községi Ellátása** (6640 Csongrád, Fő. u. 64.)

Ellátási területe Csongrád város, Felgyő Csanytelek, Tömörkény községek közigazgatási területe.

A szenvedélybetegek községi ellátás célja, hogy az általa gondozott addiktológiai problémával küzdő ellátottak integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, reintegrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció minden formáját az igénybevevő otthonában, illetve lakókörnyezetében biztosítja.

- **Támogató szolgáltatás** (6640 Csongrád, Fő. u. 64.)

Ellátási területe Csongrád város, Felgyő, Csanytelek, Tömörkény községek közigazgatási területe.

A szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

- **Időskorúak nappali ellátása**

Időskorúak nappali ellátását az Esély Szociális Alapellátási Központ három telephelyen biztosítja (6640 Csongrád, Gr. Apponyi u. 5., 6640 Csongrád, Fő u. 64., 6640 Csongrád, Bokros u. 29.)

Ellátási területük Csongrád város közigazgatási területe.

Napi feladatok az ellátottak testi, lelki és fizikai állapotának megfelelő egyéni és csoportos foglalkoztatás szervezése. Az idősek állapotának nyomon követése. Kapcsolattartás családtagokkal, hozzátartozókkal. Igény szerint ebéd biztosítása.

Feladatok közé tartozik továbbá a harmonikus életvitel megteremtése, egyedüllét feloldása, valamint a tétlenséggel járó káros hatások megszüntetése. Az egészségi állapot folyamatos ellenőrzése és lehetőségekhez mérten javítása.

Az ellátottaknak lehetőségük van mosásra, vasalásra, ruhajavításra, személyi higiénára.

A demens személyek gondozása egyéni gondozási terv, mentálhigiénés állapotfelmérés alapján, szakszerű gondozói felügyelet mellett történik. Ez az ellátási forma az igénybe vevők állapotának megőrzése, a meglévő szellemi képességek megtartása mellett a hozzátartozók tehermentesítését is szolgálja. A demens ellátottak számára egyéni, kiscsoportos vagy integrált foglalkozások szervezése történik napi szinten.

- **Fogyatékkal élők nappali ellátása** (6640 Csongrád, Síp u. 3.)

Ellátási területe Csongrád város, Felgyő, Csanytelek, Tömörkény községek közigazgatási területe.

A Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye az ellátottaknak biztosít a jogszabályban és szakmai rendeletben előírt személyiségfejlesztést, a képességek fejlesztését, melyek során figyelembe veszik az individuális különbségeket, a személyiség igényeit, szükségleteit, az ellátott állapotát. A szociális modell elvének megfelelően az ellátott erősségeire, meglévő képességeire építve határozzák meg a fejlesztést, szinten tartást.

- **Pszichiátriai betegek nappali ellátása**

Pszichiátriai betegek nappali ellátását a Piroskavárosi Szociális és Rehabilitációs Foglalkoztató Nonprofit Kft. kettő telephelyen biztosítja (6640 Csongrád, Templom u. 13/A, 6640 Csongrád, Fő u. 74.).

Ellátási területük Csongrád, Szentes, Felgyő, Tömörkény, Csanytelek közigazgatási területe.

Az ellátottak köre elsősorban azon pszichiátriai betegek, akik a tizennyolcadik életévüket betöltötték, és felvételkor folyamatos fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést nem igényelnek. A pszichiátriai betegek nappali ellátása önkéntes, amely a pszichiátriai betegek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá szükség esetén megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

- **Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás** (6640 Csongrád, Kossuth tér 7.)

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe Csongrád város közigazgatási területe.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat figyelemmel kíséri a lakosság életvezetését, az egyén és család között felmerülő konfliktusokat, kutatja a konfliktusok megoldási módját. A szolgáltatás az ellátási területen élő valamennyi gyermekre, családra, gyermektelen családra és egyedülálló személyre terjed ki rendszerszemléletű szociális munkával.

Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Csongrád város, Csanytelek, Felgyő, Tömörkény községek közigazgatási területe.

A Család- és Gyermekejóléti Központ feladata, hogy a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését, valamint a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, a jelzőrendszer működtetését ellássa.

- **Gyermekek napközbeni ellátása – bölcsőde**

A Dr. Szarka Ödön Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény két telephelyen működtet bölcsődei ellátást. A Templom utcai "Mesevár" Bölcsőde (6640 Csongrád, Templom u. 4-8.) és a Széchenyi úti "Kuckó-mackó" Bölcsőde (6640 Csongrád, Széchenyi út 27.) ellátási területe Csongrád város közigazgatási területe.

A gyermekjóléti alapellátás részeként színvonalas gondozó-nevelő munka megvalósításával biztosított a 3 éven aluli bölcsődébe beíratott kisgyermekek ellátása. Az ellátás keretében az életkornak megfelelő nappali felügyelet, gondozás, nevelés, foglalkoztatás és étkeztetés kerül megszervezésre.

- **Gyermekek napközbeni ellátása - Családi bölcsőde**

A családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más, e célra kialakított helyiségben biztosít.

Csongrád városban működő családi bölcsődék:

- **Bogyókák Családi Bölcsőde** (Csongrád, Szép u. 53.)

Fenntartó: Csillagmadár Gyermekház Szolgáltató Nonprofit Kft.

Ellátási területe: Csongrád-Csanád megye

- **Csiga-Bölcsi Családi Bölcsőde** (Csongrád, Szép u. 53.)

Fenntartó: Csillagmadár Gyermekház Szolgáltató Nonprofit Kft.

Ellátási terület: Csongrád-Csanád megye

- **Héthatár Családi Bölcsőde** (Csongrád, Szép u. 53.)

Fenntartó: Héthatár Családbarát és Szabadidő Egyesület

Ellátási terület: Csongrád-Csanád megye

### **Szociális szakosított ellátások**

Csongrád Városában három idősek otthona, egy átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, egy fogyatékos személyek otthona, illetve fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona működik.

- **Ápolást, gondozást nyújtó intézmény- Idősek Otthona**

Az idősek otthona célja a szolgáltatást igénybe vevő, gondozásra szoruló ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló ember egészségi-, szociális és pszichés állapota alapján határozzák meg úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre jusson.

- **Gondviselés Háza Csongrád** (6640 Csongrád, Vasút u. 92.) ellátási területe Csongrád város, Felgyő és Tömörkény községek közigazgatási területe.
- **Piroskavárosi Idősek Otthona** (6640 Csongrád, Szent I. u. 19.) ellátási területe Csongrád város, Csanytelek, Felgyő, Tömörkény községek közigazgatási területe.
- **Gondviselés Háza Aranyziget Időskorúak Otthona Csongrád** (6640 Csongrád, Gyöngyvirág u. 7-9.) ellátási területe Magyarország közigazgatási területe.

- **Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény**

Az átmeneti otthoni ellátást kizárólag 18. életévüket beöltött nők és férfiak vehetik igénybe, akik betegségük miatt vagy más okból időlegesen állandó ápolásra szorulnak, erről sem maguk, sem hozzátartozóik gondoskodni otthonukban nem képesek, illetve rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényelnek.

- **Szociális Ápoló Otthon (6640 Csongrád Vasút u. 92.)** ellátási területe Csongrád város, Felgyő és Tömörkény községek közigazgatási területe.

A Dr. Szarka Ödön Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Szociális Ápoló Otthona és Gondviselés Háza Csongrád 2018. szeptember 20.-a óta **szakápolási működési engedéllyel rendelkezik**. A szakápolás végzése



lehetővé teszi a fekvőbeteg ellátás részbeni kiváltását, valamint a kórházban töltött napok számát csökkentheti. Az idős emberek nehezen viselik a változást, ezért biztonságérzetüket növeli, életminőségüket javítja a megszokott környezetben történő ellátás, ahol ismerős személyek látják el őket, ennek köszönhetően nagyobb hatékonysággal biztosítható a személyre szabott ellátás.

- **Fogyatékos személyek otthona, illetve fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona**

- **Gondviselés Háza - Fogyatékkal élők Kiszéti Otthona I.-II. Csongrád** (6640 Csongrád, Kiszét tanya 19/A.) ellátási területe országos.

Az intézmény 100 férőhelyes, korszerű tartós bentlakást nyújtó szociális otthonból és 2 db 12 férőhelyes ápoló-gondozó célú lakóotthonból áll. Feladata a nem foglalkoztatható felnőtt korú, enyhe, közép súlyos és súlyos értelmi fogyatékos személyek fizikai és egészségügyi ellátása, pszichés gondozása.

#### **2.8.1.4.      *Közösségi művelődés, kultúra*<sup>6</sup>**

Csongrád városa gazdag épített örökséggel és kulturális tradíciókkal, illetve rendezvénykínálattal rendelkezik.

A városközpont nevezetesen, és kulturális szempontból is jelentős épületei maga a Városháza patinás épülete, a Batsányi János Gimnázium épülete, a Szent Rókus templom és a Nagyboldogasszony templom.

A közművelődés legfontosabb intézményei:

- **Művelődési központ és Városi Galéria**
  - megyei, regionális, országos, nemzetközi rendezvények, fesztiválok, találkozók szervezése és rendezése,
  - korosztályi és egyéb rétegprogramok szervezése,
  - szakkörök, klubok, művészeti csoportok bemutatóinak, találkozóinak, fellépési lehetőségeinek szervezése,
  - pódium és színházjellegű estek, műsorok szervezése, színházbuszos kirándulások szervezése és lebonyolítása,
  - hagyományőrzés, hagyományápolás
  - a Polgármesteri Hivatallal közösen városi ünnepek szervezése, színházbuszos kirándulások szervezése és lebonyolítása,
  - az igényeknek megfelelő komoly és könnyű műfajú zenei rendezvények szervezése,
  - képzőművészeti kiállítások, tárlatvezetések, megnyitók szervezése,
  - a városi kortárs képzőművészeti gyűjtemény, a Piroska és a Bencsik hagyaték bemutatása, kezelés és gondozás,
  - lehetőség szerint közösségi tér biztosítása a civil szervezetek számára, kezdeményezéseik támogatása,
  - biztosítja a bokrasi városrész közművelődési ellátását, működteti a Művelődési Házat.
  - Csongrádi Napok kulturális és idegenforgalmi rendezvényeinek szervezése és lebonyolítása, az idegenforgalmi munkacsoport, az Idegenforgalmi Igazgatóság és más szervek közreműködésével.
  - térségi szerepvállalás erősítése, tudatosítása.

- **Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum**

Csongrád városában az első gyűjtemények a 19. század közepétől jöttek létre. A korábban különböző intézményekben, iskolákban őrzött muzeális értékű leletek, tárgyak, könyvek az 1956 októberétől működő városi múzeumba kerültek, ahol régészeti, helytörténeti és néprajzi gyűjtemények alakultak ki. Ezek mai nagysága egységenként 10-12 ezres nagyságrendű.

A múzeum 1989-ben vette fel Tari László fogorvos, amatőr helytörténész nevét, majd hosszabb felújítás után, 2000 decemberében nyílt meg új állandó kiállításának első része "Föld gyermekei, bronz fiai - Bronzkori

<sup>6</sup> Csongrád város Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megalapozó vizsgálata – 2015. Készítette: ITS DA Konzorcium

földművesek, harcosok és kézművesek emlékei Csongrád megyében" címmel. Egy évvel később elkészült a második egység, a "Csongrád évszázadai" is.

- **Csongrádi Alkotóház – Művésztelep**

A Csongrádi Művésztelepet 1974-ben friss diplomás fiatal képzőművészek hozták létre, a város vezetőinek támogatásával. Az Alkotóház a városközponttól északnyugatra, attól mintegy 3,5 km-re található. A műteremépületben festő-, szobrász-, grafikusműterem és bronzöntő műhely működik. A szobrászműterem minden - a bronzhoz, bronzöntéshez szükséges - eszközzel rendelkezik. Az Alkotóház egyéb adatai: hét kétágyas lakosztály társalgóval és egy konyhával, egy apartman: külön épületben hálószooba, társalgó, fürdőszoba, iroda.

1992 óta a három épületből álló együttes, kizárólag a városi önkormányzat tulajdona, az gondoskodik a fenntartásáról, működtetéséről. A művészek között vannak rendszeresen visszatérők, akik egyénileg, illetve csoportosan folytatják itt alkotó munkájukat, de évente új vendégek is jönnek. Az Alkotóházban eddig több száz hazai és külföldi művész alkotott, pihent.

- **Csongrád-Belsőváros Gyökér u. 1. Tájház.**

Az 1974-től kialakított, 1985-ben 23 házból álló, műemlékileg védett egységben (Csongrádi halászházak együttese) az egyetlen múzeumház. Az 1980-ban kiválasztott ház, az Öregvár és a Gyökér utca sarkán áll. Az egy telken álló két épületben két különböző kor lakáskultúráját nézhetik meg a látogatók: festett bútorral berendezett szobát és szabadkéményes konyhát, illetve az utcai "nagyházban" a harmincas évek berendezését, bútorait.

- Gróf Széchenyi István Általános Iskola Helytörténeti Gyűjteménye
- Csongrádi Kézművesházak (régii mesterségek bemutatására: halászház, kosárfonó, textiles ház, fafaragó, borászat, fazekas, mézeskalácsos.)
- Tisza Sándor fafaragó Kézművesháza

#### **Kulturális rendezvénykínálat**

- Körös-toroki Napok,
- Szent Orbán Napi Borünnep (egyházi ünnep),
- Plein Air Nemzetközi Képzőművészek kiállítása,
- Csongrádi Napok,
- *További kisebb, de helyben népszerű rendezvények:*
- Tisza Presszó koncertjei
- Belvárosban rendezett Menta-nap
- Levendulafesztivál (Vándortanya)
- *Egyházi ünnepekhez kapcsolódó események:*
- Szent József, Nagyboldogasszony és Szent Rókus búcsú
- Bokrosi búcsú
- Virágvasárnap Passiójáték (Kossuth téren)

A közösségi tevékenységek sorából Csongrád város esetében kiemelkedő a sporthoz köthető helyi közösségi aktivitás. A sportok közül kiemelkednek a különböző vízi sportok, mint pl. az úszás, kajak-kenu, vízilabda, a küzdősportok, a sporthorgászat, lovassportok, labdarúgás, stb.

Fontos vízi sport helyszín a Holtág, itt a kanyarban a kajakosok gyakorolnak. A holtág melletti parkban ifjúsági ház, sporttelep működik, ennek fejlesztése szükséges lenne.

A városban különféle sporttáborok működnek – nem csak vízi sport táborok -, ennek helyszíne pl. a Városi Sporttelep (foci, küzdősportok stb.), az elszállásolás a kollégiumokban történik.

A város sportrendezvényei- és tevékenységei kapcsolódnak a gazdag szentesi sportélethez. Szentesen problematikus a rendezvényre érkezők elszállásolása – ebben Csongrád is kiveszi a részét, a nagyobb szentesi rendezvények idején megtelnek a csongrádi szálláshelyek is. Ugyanakkor a szálláshelyek minősége nem mindig megfelelő, de jelentős lépést jelent ezen a téren a Sporttelep melletti Bársony István Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium 150 millió forintból történt megújítása.

A szentesi vízilabdásokkal vannak közös rendezvények is, a szentesi vízilabda utánpótlás nevelés pedig Csongrádon van.

Hiányként említhető, hogy nincs működő mozi a városban.

### A fontosabb sportegyesületek

Csongrádi Diák Sportegyesület, Csongrádi Egészségmegőrző és Természetvédő Egyesület, Csongrádi és Térsége Lovasklub, Csongrádi Fitness Sport Egyesület, Csongrádi Ifjúsági Asztalitenisz Sportegyesület, Csongrádi Íjász Sport Egyesület, Csongrádi Kajak - Kenu Club, Csongrádi Sporthorgász, Környezet- és Természetvédő Egyesület, Csongrádi-Tiszapart Sport Egyesület, Csongrádi Tradicionális Kyokushin Karate SE, Csongrád Városi Vízilabda SE, MTTSZ Csongrádi Városi Lövész SE, Szilver Táncsport Egyesület (Csongrádi csoport), Tisza Tenisz Club, Albatros Motor Club.

## 2.8.2. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

Csongrád város Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013-ban készült és 2020-ban felülvizsgálatra került.

Az országok – régiók, kistérségek, települések feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, amely Csongrádon is fontos szerepet kap. Csongrád város esélyegyenlőségi programjának célja a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítása, valamint egy olyan légkör kialakítása, amelyben a sokféleség a társadalmi-gazdasági életerő forrását jelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

- Az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvének érvényesülését,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet biztosítani.
- A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket és a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel) való együttműködést biztosítani.

Az elvárások alapján a település feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, e célból az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához megerősítő intézkedéseket kell kidolgozni, melynek stratégiai terve az esélyegyenlőségi program. Az Európai Bizottság javaslatára, valamint a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembevételével 5 olyan terület került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához:

1. Családbarát körülmények megteremtése, erősítése települési szinten
2. Nemek (férfiak és nők) közti esélykülönbségek csökkentése
3. A fogyatékkal élők életminőségének javítása, az akadálymentesítés előrehaladása
4. Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása
5. Más sajátos élethelyzetű csoportok társadalmi esélyeinek javítása

CÉLCSOPORT	KÖVETKEZTETÉSEK	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
<b>Romák és/vagy mélyszegénységben élők</b>	A társadalmi tőke gyengül, ennél a társadalmi rétegnél az esetlegesen megszerzett készségek hasznosítása a munkaerőpiacon nehézkes. Az álláskeresőik között a 8. általános végzettséggel rendelkezők szerepelnek a legmagasabb arányban. A mélyszegénységben élők nagy része munkanélküli, piacképes végzettségek hiányoznak.	<b>Mi leszek, ha nagy vagyok?</b> Felnőttkori pályaaorientáció és pályamódosítás. A tanulás tanulásának támogatása. Képzésekkel, tréningekkel a roma lakosság iskolai végzettségének, kompetenciájának növelése. A munkaerőpiac igényei szerinti képzésekkel nőhet az esélyük a munkavállalásra.

CÉLCSOPORT	KÖVETKEZTETÉSEK	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	Az önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások műszaki állapota jelentős felújításra szorul.	<b>Egy lépéssel előre!</b> Pályázati lehetőségek kihasználásával a szociális bérlakások komfortfokozata növelhető, ezzel a benne lakók életminősége javul.
Gyermekek	Iskolán kívüli szabadidős programokon való részvétel aránya alacsony. Nő a gyermekek veszélyeztetettsége.	<b>Együtt a gyermekek hasznos szabadidős programjaiért</b> Az érintettekkel együttműködve „hasznos” programok szervezése a szabadidő terhére.
	Az amúgy is egyre inkább csökkenő gyermeklétszám mellett, kevés azon gyermekek száma, akik tanulmányaik befejezése után helyben vállalnak munkát.	<b>Helyben hogyan?</b> Kötődésük erősítése a városhoz, a diákok helyben maradásának elősegítése.
Nők	A nők munkába állását és munkában maradását, a gyermekek napközben ellátását segítő szolgáltatások, a munka és a család összeegyeztetését segítő szolgáltatások jelenleg is működnek, de ezek mellett hiányoznak a női foglalkoztatást támogató innovatív szolgáltatások, melyek a közösség erejét, az önkéntes munka lehetőségeit kihasználva segítik a munka és a család harmonizálását.	<b>Nő az esély!</b> A család és a munka összeegyeztethetőségének előmozdítása helyi megoldásokkal és együttműködésekkel. Munkavállalók, munkáltatók helyi szintű együttműködésének javítása a család és a munka összeegyeztethetőségének érdekében.
Idősek	Idősebb korosztály érdeklődése a számítástechnika iránt akadályokba ütközik.	<b>Fejlődj velünk!</b> Az élethosszig tartó tanulás hozzáféréseinek biztosítása
	Szabadidő lehetőségének hasznos előltétele az idősebb korosztály számára, a magányosság és a tartós egyedüllét elkerülése érdekében.	<b>Kortalan programok</b> Minél több és színesebb, mindenki számára hozzáférhető kulturális és közösségi program.
Fogyatékkal élők	Érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatását felvállaló munkahelyek hiánya.	<b>Ők is munkát vállalnának!</b> Törekedni kell az önkormányzat és intézményeiben a fogyatékkal élők foglalkoztatására.
	Közüntézmények, esetlegesen közterületek akadálymentesítése még nem megfelelő számú.	<b>Akadálytalanul</b> Esetleges pályázati források kihasználásával teljes vagy részleges akadálymentesítés megoldása.
Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Mi leszek, ha nagy vagyok?	Önkormányzat, önkormányzati intézmények
	Egy lépéssel előre!	Önkormányzat, helyi vállalkozások
Gyermekek	Együtt a gyermekek hasznos szabadidős programjaiért	Önkormányzat, közoktatási intézmények, Városi Diákönkormányzat, önkormányzati intézmények
	Helyben hogyan?	Önkormányzat, önkormányzati intézmények



CÉLCSOPORT	KÖVETKEZTETÉSEK	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
<b>Nők</b>	Nő az esély!	Önkormányzat, önkormányzati intézmények, CSMKH Csongrádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
<b>Idősek</b>	Fejlődj velünk!	Önkormányzat, önkormányzati intézmények
	Kortalan programok	Önkormányzat, önkormányzati intézmények
<b>Fogyatékkal élők</b>	Ők is munkát vállalnának!	Önkormányzat, fogyatékkal élőkkel foglalkozó intézmények, civil szervezetek, vállalkozások
	Akadálytalanul	Önkormányzat, önkormányzati intézmények

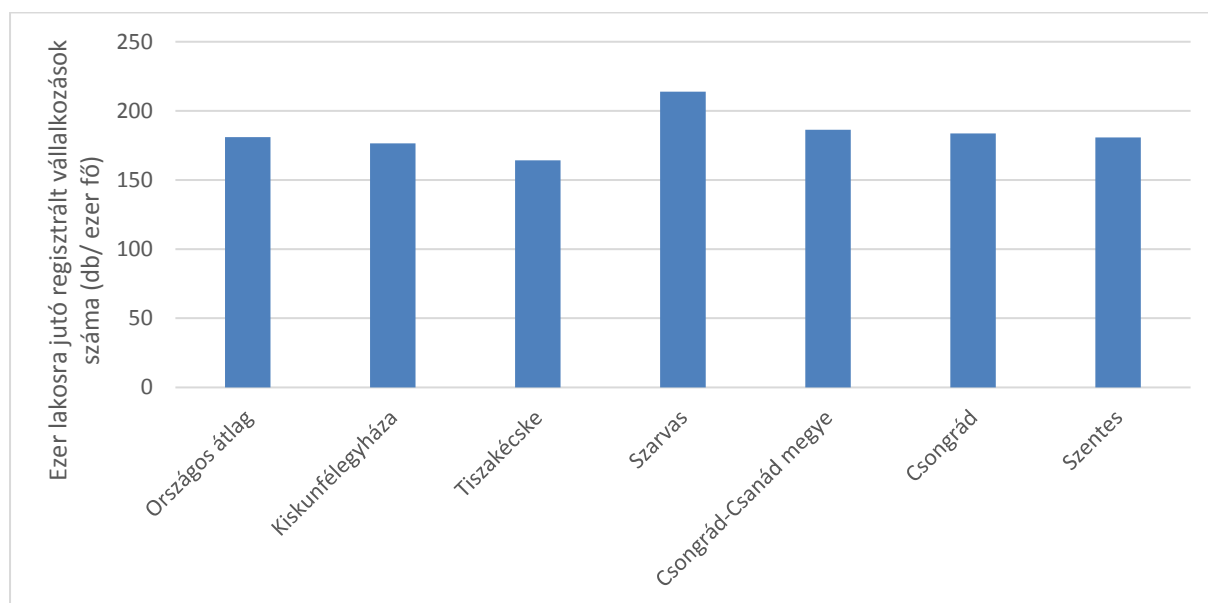
## 2.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

### 2.9.1. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI SÚLYA, SZEREPEKÖRE

A település gazdaságának bemutatásakor érdemes az eredményeket és az ezekből adódó következtetéseket kontextusba helyezni, ezért a fejezetben Csongrádot négy (Szentés, Szarvas, Kiskunfélegyháza és Tiszakécske), a mikrotérségében relatíve jelentős térszervező erővel rendelkező várossal együtt vizsgáljuk. E térségi kitekintéssel könnyebben és pontosabban azonosítható Csongrád gazdasági szerepköre is.

Csongrád a Csongrádi járás járásközpontja, amely a 290/2014. Kormányrendelet szerint a kedvezményezett járások körébe tartozik, a komplex mutató szerinti rangsorban a 76. helyezett az ország 110 kedvezményezett köré tartozó járása között.<sup>7</sup>

A település térkapcsolatai kapcsán kiemelendő Szentéshez való közelsége, a két város közötti gazdasági együttműködések, az ebben rejlő szinergiák kihasználása mindkét város mikrotérségi szerepét erősíthetik. A hídfővárosok jelenlegi kedvezőtlen pozíciójának egyik komponense, hogy az egykoron regionális jelentőségű összekötő híd napjainkban már csak lokális szerepet tölt be. Az M5-ös autópálya generatív, terület- és településfejlesztő hatásai már nem érvényesülnek a településen, viszont a részben megépült M44 hatása kibontakozóban van. A megyei területfejlesztési koncepció helyzetelemző munkarésze alapján, a megyehatár periférikus hatása, illetve az északi irányú híd hiányából adódóan **Csongrád zárvánnyá kezdett válni**, amely alapvetően meghatározhatja a város és térsége gazdaságfejlesztési irányait, illetve lehetőségeit.



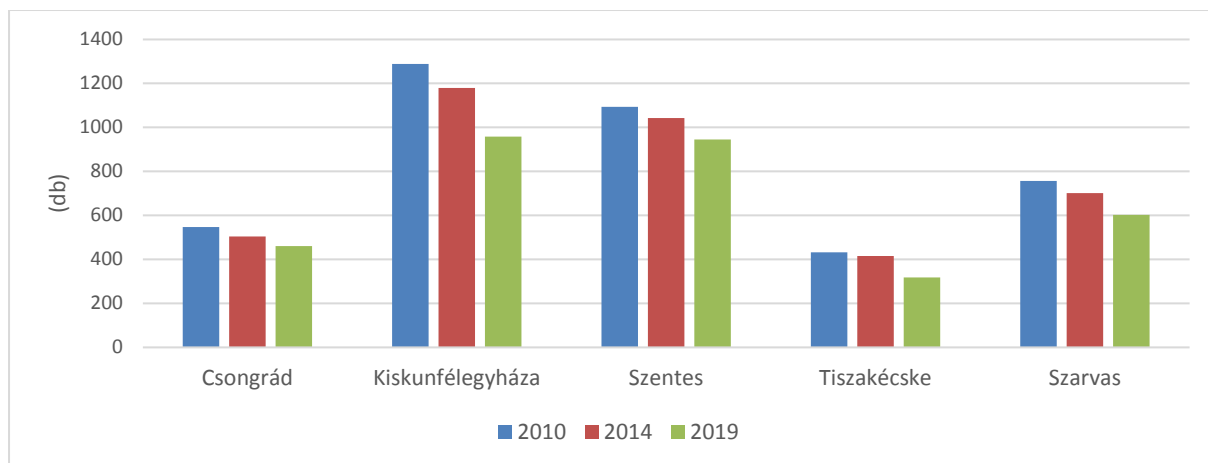
26. ábra: Vállalkozási aktivitás (2019) Forrás: KSH

**Csongrád a vállalkozási aktivitás tekintetében országos átlag feletti értékkel rendelkezik, azonban így sem éri el a megyei szintet.** 2014 óta Csongrádon gyakorlatilag stagnál a regisztrált vállalkozások száma (2014-2019 között 17 darabbal csökkent a számuk). A csökkenés elsősorban - az országos tendenciához igazodva - a társas vállalkozások számában mutatkozik meg, a változás elsősorban a KATA (kisadózó vállalkozások tételes adója) és a KIVA (kisvállalati adó) bevezetésének hatásával, valamint a cégalapítás megszigorításával magyarázható.<sup>8</sup> 2010-2019 között 87 regisztrált társas vállalkozás szűnt meg a városban, ezek elsősorban a **kereskedelem, szállítás és raktározás, vendéglátás nemzetgazdasági ágakban tevékenykedtek, arányaiban nézve az ingatlanügyletekkel foglalkozó cégek számában volt a legjelentősebb visszaesés (65 %).**

<sup>7</sup> 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet a kedvezményezett járások besorolásáról (2. melléklet)

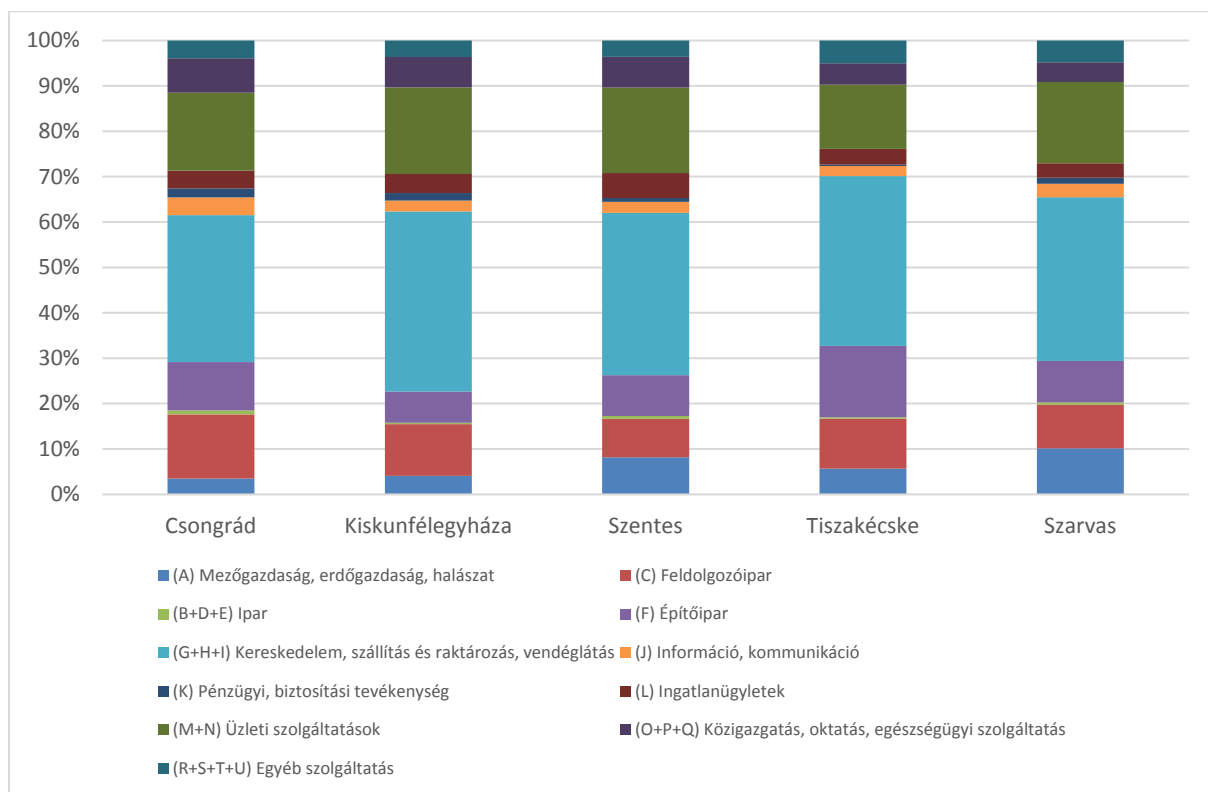
Kedvezményezett járás: azok a járások, amelyeknek komplex mutatója kisebb, mint az összes járás komplex mutatójának átlaga

<sup>8</sup> <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/gazd/2019/index.html>



27. ábra: Regisztrált társas vállalkozások száma (Forrás: TeIR)

A vállalkozások abszolút és lakosságarányos száma nem mutatja kielégítően a város relatív gazdasági erejét, ezért fontos megvizsgálni és összehasonlítani a működő társas vállalkozások szerkezetét TEÁOR'08 besorolás, valamint létszám szerinti kategóriák alapján is.



28. ábra: A regisztrált társas vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása 2019-ben (Forrás: TeIR)

A vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlásában nincsenek nagyságrendi eltérések a vizsgált települések gazdasági struktúrájában. 2010 óta Csongrád esetében a **feldolgozó- és építőipari cégek egyre jelentősebb súlyt képviselnek**, csak Tiszakécske előzi meg ebben a vonatkozásban. A tercier szektor aránya az elmúlt évtizedben csökkent a városban, köszönhetően elsősorban a korábban említett társas vállalkozásokat érintő változásoknak. **Ezek alapján Csongrád továbbra is leginkább iparvárosként definiálható.**

Csongrád legnagyobb foglalkoztatója az állateledel gyártással foglalkozó Mars Magyarország Kft. **A helyi gazdaság válságállósága tekintetében továbbra is hiányzik egy másik nagyvállalat a városból**, amely biztosítaná a település hosszú távú gazdasági fejlődését - a Vestfrost Zrt. esetében tapasztalható dinamikus létszámbővítés okán a közeljövőben betöltheti ezt a hiányzó űrt -. A helyi regisztrált társas vállalkozásokat tekintve 37 darab foglalkoztat 10 és 49 fő között (kisvállalkozás), 7 darab pedig legalább 50 főt foglalkoztat (középvállalkozás).

Területi egység	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő	250 fő <
	mikro	kis	közép	nagy
Csongrád	417	37	7	1
Kiskunfélegyháza	871	66	18	6
Szentes	849	85	12	2
Tiszakécske	289	19	7	5
Szarvas	531	61	11	1

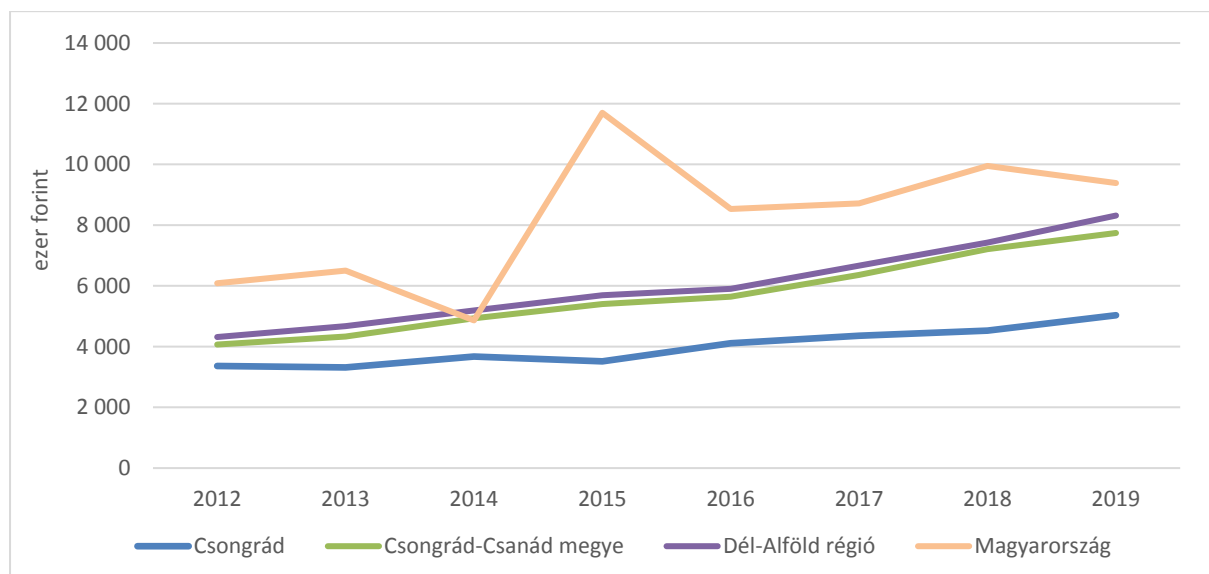
14. táblázat: Regisztrált társas vállalkozások megoszlása alkalmazotti létszám szerint, 2019 (Forrás: TeIR)

	Csongrád	Kiskunfélegyháza	Szentes	Tiszakécske	Szarvas	Csongrád-Csanád megye
2010	155	204	475	153	319	253
2014	153	235	456	174	370	702
2019	162	299	484	177	423	652

15. táblázat: Egy lakosra jutó jegyzett tőke (1000 Ft) (Forrás: TeIR)

Az egy főre jutó jegyzett tőke mértéke alapján a csongrádi vállalkozások továbbra is elmaradnak a megyei értékektől, az elmúlt évtizedben ez a folyamat tovább fokozódott.

Továbbra is neuralgikus pont a város gazdasági fejlődése szempontjából, hogy **az ipari parkban és a városban működő vállalkozások K+F+I tevékenysége nem kielégítő mértékű**. Az egy alkalmazottra jutó hozzáadott érték tekintetében a vállalkozások termelékenysége 2012-2019 között közel 50 százalékkal javult, azonban a növekedés mértéke elmarad a megyei (90,33%), a régiós (92,65%) és az országos (54,20%) átlagtól is. A relatíve alacsony bázisértékből és a közel egy évtizedes tendenciából megállapítható, hogy **Csongrád vállalkozásaira továbbra is inkább az alacsony-hozzáadott értékű termelés jellemző**.

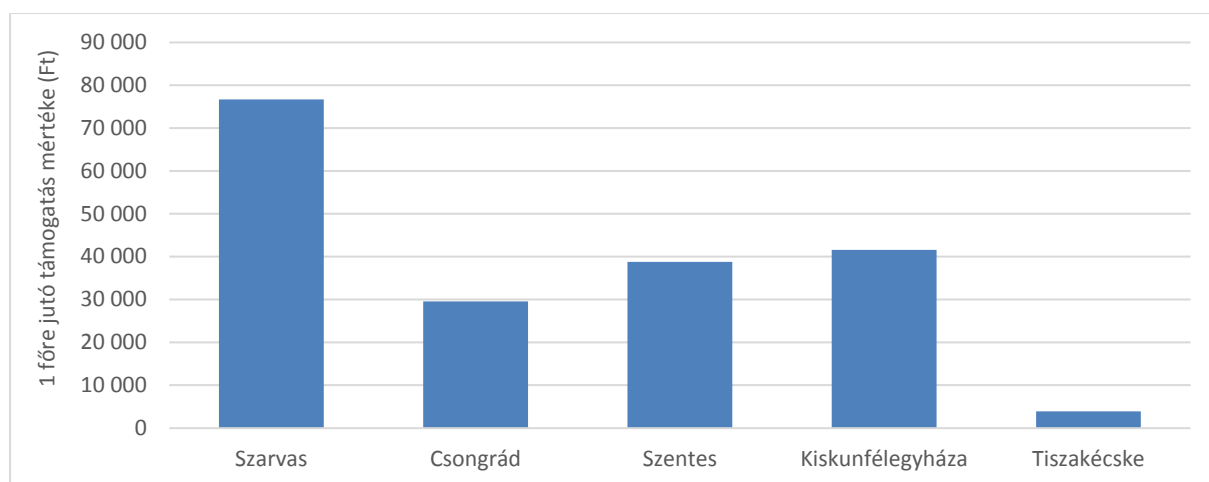


29. ábra: A vállalkozások egy alkalmazottra jutó hozzáadott értéke 2012-2019 között (Forrás: NAV, GKI számítás (Csongrád Város Pozicionálása A Jövőbeli Fejlesztések Sikeréért))

**Csongrádon a kutatás-fejlesztés tevékenységek elsősorban a nagyobb, külföldi tulajdonban lévő vállalkozásokhoz köthetők.** A Mars Kft. és a Vestfrost Zrt. mellett kiemelendő a Plasma-tech System Kft. – a cég Magyarországon egyedülálló lézervágó munkaállomással rendelkezik<sup>9</sup> – és a Hex-Tech Kft. is, amelyek az elmúlt években jelentősebb K+F tartalmú projektet hajtottak végre. A 'know-how' importot a transznacionális cégek beszállítói is biztosítják a településen.

<sup>9</sup> <https://www.plasmatechsystems.hu>





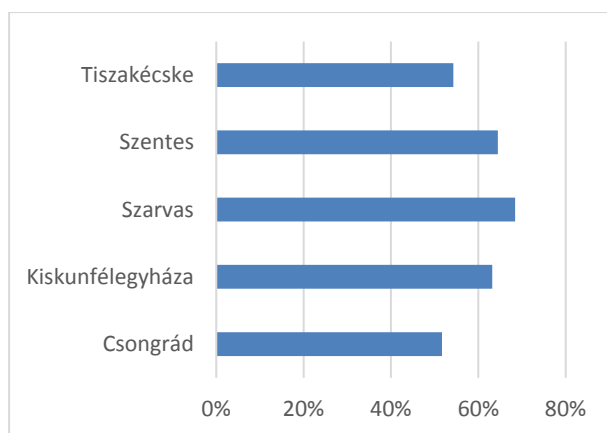
30. ábra: 1 lakosra jutó uniós támogatások (K+F GINOP) értéke (Forrás: palyazat.gov.hu)

A helyi vállalkozások számára a K+F tevékenységük erősítésére lehetőséget kínálnak az uniós támogatások, azonban az erre vonatkozó abszorpciós képességük kifejezetten alacsony szinten áll. A 2014-2020-as uniós fejlesztési ciklusban a K+F tartalmú, vállalkozásokat érintő pályázati konstrukciók<sup>10</sup> projektjei alapján, a megítélt támogatás egy főre vetített értéke Tiszakécske után Csongrádon a legalacsonyabb. (30. ábra) Az Ipar 4.0 által indukált új gazdasági környezet egyre jelentősebb kihívások elé állítja a vállalkozásokat, a versenyképesség szempontjából egyre inkább felértékelődik a magas hozzáadott értékű termelés, **a város vállalkozásainak a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban az alkalmazkodást elősegítő támogatási forrásokat hatékonyabban kell lehívniuk, illetve felhasználniuk.**

## 2.9.2. A TELEPÜLÉS FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATAI, JELLEMZŐI

### 2.9.2.1. Mezőgazdaság

A város mezőgazdasága több évszázados tradíciókra építkezik. A 31. ábra alapján, települési kontextusban vizsgálva Csongrádon a legalacsonyabb a szántóterületek aránya (8987 ha), **azonban ennek ellenére a település mezőgazdasági arculata rendkívül sokrétű.** Mintegy 4500 hektárt 100 ha felett gazdálkodó termelők művelnek, mintegy 15-20 gazdaság, amelyek között előfordul gazdasági társaság, szövetkezet és magánvállalkozó is: az átlagos birtokméret 250-300 ha. A termelt növények köre nem túl széles, a két fő növény az őszi búza (kb. 2000 ha) és a napraforgó (kb. 1000 ha). A fennmaradó területen jelentős növények az őszi káposztarepce, kukorica, köles, cukorrépa, őszi és tavaszi árpa, valamint a borsó.<sup>11</sup>



31. ábra: Nem öntözött szántóterületek aránya a teljes felszínborítás arányában (2018) (Forrás: TeIR)

Csongrád mezőgazdasági termékspektrumának jellegzetessége, ami a tipikus alföldi térségektől megkülönbözteti, a **gazdag szőlő- és borkultúra**. A település 1986-ban nyerte el a „szőlő és a bor Nemzetközi Városa” címet. Jellemző szőlőfajták a rajnai rizling, kövidinka, kéfrankos, zweigelt és a kadarka.

A primer szektor gazdasági szervezeteit vizsgálva kiemelendő a Héjja Testvérek Kft., amelynek fő tevékenysége a sertésenyésztés, nettó árbevétele (2019) alapján Csongrádon a hatodik legnagyobb vállalkozás, közel 60

<sup>10</sup> GINOP-2.1.1-15 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása

GINOP-2.2.1-15 - K+F versenyképességi és kiválósági együttműködések

GINOP-2.1.2-8-1-4-16 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében

GINOP-2.1.7-15 - Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés

GINOP-2.1.8-17 - A KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén

<sup>11</sup> <https://www.csongrad.hu/mezogazdasag/>

embert foglalkoztat a térségben. A tanyavilágban a juhtenyésztés meghatározó gazdálkodási tevékenység, a szárnyasok tartásából a pulykahizlalás jelentős.

A regisztrált őstermelők száma 2012-2019 között több, mint 30 százalékkal (1255-ről 860-ra) csökkent, mely csökkenés párhuzamban áll a járási, megyei, régiós, valamint az országos trendekkel.<sup>12</sup>

	Megítélt támogatás összege (Ft)	Projekt összköltség (Ft)	Támogatott projektek száma (db)	Egy lakosra jutó támogatás (Ft/fő)
Csongrád	1 074 867 732	1 526 572 150	202	65 100
Tiszaújváros	913 348 212	1 343 081 213	126	79 174
Szentes	6 744 897 253	12 272 932 466	512	248 330
Szarvas	6 936 521 612	10 406 222 346	424	442 296
Kiskunfélegyháza	2 750 698 973	4 211 479 107	379	91 571

16. táblázat: A Vidékfejlesztési Program (VP) támogatott projektjei (Forrás: palyazat.gov.hu)

A 2014-2020-as időszakban az agráriumban és az élelmiszeriparban tevékenykedő vállalkozások, termelőszerkezetek, illetve őstermelők fejlesztési igényeit a Vidékfejlesztési Program támogatott projektjei alapján lehet vizsgálni. Nem meglepő módon a legnagyobb értékű beruházások a telephelyfejlesztésekre irányultak, emellett az agrár-környezetgazdálkodási kifizetések és a LEADER közösségekhez kapcsolódó helyi fejlesztési stratégiák elkészítésének támogatásának mértéke is relatíve jelentős volt. A Vidékfejlesztési Programból származó támogatások egy főre vetítése alapján Csongrád a vizsgált települések közül a legalacsonyabb értékkel rendelkezik. (13. táblázat)

### 2.9.2.2. Ipar

Csongrád ipara a mezővárosi múltból fakadóan az agráriumban épülve fejlődött ki. **A város gazdaságában továbbra is húzóágazatként tekinthetünk az élelmiszer- és a bútorigarra.** Előbbi ágazathoz köthető a legjelentősebb külföldi működő-tőke beruházás Csongrádon, amihez a kedvező földrajzi fekvés mellett a térségben felhalmozódott know-how is nagy mértékben hozzájárult. Az amerikai tulajdonú, állateledel gyártással foglalkozó Mars több, mint 25 éve kezdte meg működését a településen, azóta is az egyik legnagyobb sikertörténet a térségben. 2017-ben másfél milliárd forint értékű fejlesztést hajtott végre a cég, amelynek köszönhetően 900 embernek biztosít közvetlen megélhetést.<sup>13</sup>

A Kádár-rendszer iparpolitikájának egyik „hozománya”, hogy a térségben megjelentek a feldolgozóipar különböző ágazatai, amelyek a rendszerváltás követően, a tulajdonosi struktúra jelentős átalakulásával napjainkban is a helyi ipar gerincét alkotják. **A város gazdaságát leginkább meghatározó, a termelésben és foglalkoztatásban is jelentős ipari vállalkozások jellemzően a gépgyártás** (pl. Plasma-Tech Systems Kft., Mediker Kft.), **fémfeldolgozás** (Hundec Kft., Aeroproduct Zrt., Vasas Kft.), **légtechnika** (Horváth Légtechnika Kft., Horal Air Kft., Larodo Kft.) **és hűtőgépgyártás** (Vestfrost Zrt.) **területén tevékenykedő kis- és középvállalkozások.** Továbbá kiemelendő az egykori Tisza Bútor vállalat telephelyén és az elkerülő út melletti új területen is működő német tulajdonú Roba-Tisza Kft., amely az egyik legnagyobb foglalkoztató a településen (2019-ben 196 fő). Csongrádon 2019-ben a feldolgozóiparban összesen 65, az építőiparban 49 regisztrált társas vállalkozás működött.

### Csongrádi Környezetvédelmi Ipari Park

A Csongrádi Környezetvédelmi Ipari Parkot 1998-ban alapították, közel 35 hektár területen fekszik, beépíthetősége 60%. 24,46 hektár áll hasznosítás alatt, amelyen jelenleg 30 vállalkozás működik.<sup>14</sup> A parkban 26 csongrádi székhellyel rendelkező cég található, 2019-es összesített nettó árbevételük meghaladta a 18,5 milliárd forintot, valamint 715 embert foglalkoztattak.<sup>15</sup> **A park a helyi ipari tevékenységeket térben koncentrálja, ugyanakkor jelentős a mikrotérségi és regionális szerepköre elsősorban a beszállítói hálózatok, logisztikai szolgáltatások és a foglalkoztatás tekintetében.** Az elmúlt két évtizedben a befektetői igények és a

<sup>12</sup> GKI Gazdaságkutató Zrt.: Csongrád Város Pozicionálása A Jövőbeli Fejlesztések Sikeréért (2021)

<sup>13</sup> <https://www.hirosveny.hu/hirek/masfel-milliardos-mars-beruhazas-csongradon>

<sup>14</sup> <https://ip.csongrad.hu>

<sup>15</sup> Opten adatgyűjtés. A cégek listája mellékletben található.

nagyfokú kihasználtság miatt folyamatosan bővítették a park területét, 2018-2019-es években új útszakasz kapott burkolatot, a csapadék és ivóvíz hálózat is bővült, illetve új nagy teherbírású parkolóhelyek létesültek. Barnamezős beruházás keretében, 2021-ben az egykori parancsnoki épület funkcióváltása is megvalósul, az új szolgáltatóház a helyi mikro- és kisvállalkozások fejlődéséhez biztosít ideális vállalkozási környezetet. **Az ipari park a város gazdaságának igazi katalizátora**, fejlesztése révén közvetett módon a vállalkozások magas hozzáadott-értékű termeléséhez is hozzájárulhat. A technológiai színvonal emelkedésével a helyi vállalkozás számára egyre inkább realitás lehet, hogy cégfejlődésük következő állomásaként transznacionális vállalatok beszállítójává váljanak (mint korábban pl. Horváth Légtechnikai Kft., PMT Szerszámgép Kereskedelmi Kft., TÉT Szerszámgép Kft.).

### 2.9.2.3. Szolgáltatások

Csongrádon 2019-ben 331 regisztrált társas vállalkozás működött. Ezek között a kereskedelem, gépjárműjavítás ágban tevékenykedő vállalkozások voltak a legnagyobb arányban (32,33%), ami a megyei értéket meghaladta, ám a referencia települések mindegyikénél alacsonyabb volt. A szakmai, tudományos, műszaki tevékenységekre specializálódott vállalatok szerepeltek a második helyen a vállalkozások 20,24%-ával, mely adat a megye értékéhez hasonló, viszont a referencia települések értékeinél magasabb volt. A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatban működő vállalkozások a harmadik legnagyobb arányt képviselték 9,06%-kal, ami Kiskunfélegyháza, Szentes, Tiszakécske és Csongrád-Csanád megye értékeit meghaladta, egyedül Szarvas adatánál volt kevesebb. A negyedik helyen a humán-egészségügyi, szociális ellátásban tevékenykedő vállalkozások szerepeltek, és a referencia települések, valamint a megye adatainál is nagyobb arányban voltak jelen. A többi ágazatban jellemzően 1-5% körüli a vállalkozások aránya Csongrádon. Kiemelendő a művészet, szórakoztatás, szabadidő ágban tevékenykedő vállalkozások aránya, mely Tiszakécskéhez és Szarvashoz hasonló volt, a megye, Kiskunfélegyháza és Szentes értékeit meghaladta.

	Csongrád	Kiskun- félegyháza	Szentes	Tiszakécske	Szarvas	Csongrád- Csanád megye
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	3,63%	6,96%	6,94%	2,76%	5,35%	5,84%
Egyéb szolgáltatás	1,51%	2,95%	2,69%	3,23%	2,79%	2,39%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	8,76%	6,43%	7,22%	5,07%	5,35%	7,35%
Információ, kommunikáció	5,44%	3,08%	3,26%	3,23%	4,19%	6,27%
Ingatlanügyletek	5,44%	5,35%	7,37%	5,07%	4,42%	7,19%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	32,33%	38,82%	35,41%	39,63%	37,44%	30,85%
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	0,00%	0,13%	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	3,93%	1,74%	2,12%	4,15%	3,95%	1,97%
Oktatás	1,81%	2,01%	1,84%	1,84%	0,70%	2,36%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	2,72%	2,14%	1,13%	0,46%	1,86%	2,16%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	20,24%	17,54%	18,27%	17,97%	19,77%	21,56%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	9,06%	6,69%	6,23%	8,76%	10,00%	6,22%
Szállítás, raktározás	3,63%	5,35%	6,23%	6,45%	3,02%	4,32%
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	1,21%	0,40%	0,85%	0,46%	0,70%	0,90%
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmegsejtés	0,30%	0,40%	0,42%	0,92%	0,47%	0,58%
Szolgáltatások száma összesen	331db	747db	706db	217db	430db	11843db

17. táblázat: Regisztrált társas vállalkozások aránya a különböző szolgáltatások körében 2019-ben (Forrás: TelR)

A városban megtalálhatók a különböző hazai és nemzetközi kereskedelmi láncok képviselői (Penny Market, Lidl, Hunor Coop, Reál Élelmiszer), és tárgyalások folynak a Spar üzletlánc bevezetéséről a teljes lefedettség érdekében. A banki szolgáltatások mennyisége megfelelően kiszolgálja a helyi igényeket.

A városban a lakossági és üzleti szolgáltatások mennyisége és színvonala jellemzően megfelelő, a helyi és térségi igényeket kielégíti. Mindemellett a településen nem megtalálható, magasabb szintű és nagyobb választékot nyújtó szolgáltatások elérhetőek a környékbeli településeken, például Szentesen és Kiskunfélegyházán.

A vendéglátó egységek mennyiségét tekintve a referencia települések közül egyedül Szentesnek és Kiskunfélegyházának volt gazdagabb a kínálata, míg Szarvas és Tiszakécske egységeinek száma valamivel elmaradt a csongráditól. A csongrádi vendéglátó egységek száma folyamatosan növekedett 2014 és 2019 között, a helyi lakosok, valamint a turisták számára is bő választási lehetőséget nyújtva.

	2014. június	2015. június	2016. június	2017. június	2018. június	2019. június
<b>Csongrád</b>	95	95	104	109	115	116
<b>Kiskunfélegyháza</b>	192	179	163	159	172	165
<b>Szentes</b>	152	146	142	144	140	143
<b>Tiszakécske</b>	94	88	85	85	88	91
<b>Szarvas</b>	106	101	102	102	99	95

18. táblázat: Vendéglátóegységek száma 2014. és 2019. között (Forrás: KSH)

A vendéglátó egységeinek típusát tekintve legnagyobb számban az éttermek és a büfék voltak, melyek száma folyamatosan emelkedett 2014 és 2019 között, akárcsak a cukrászdáké. A második legtöbb vendéglátó egység az italbolt, ám ezek száma kicsivel csökkent 2017. és 2018. között.

Csongrád éttermei közül 4 db szerepel Magyarország egyik legnépszerűbb idegenforgalmi ajánló oldalon a Trip Advisoron, melyek az 5 fokozatú skálán 4-5 közötti értékelést kaptak, bár az értékelések száma nagyon alacsony, így ez kevésbé ad képet az éttermek minőségéről. A város igyekszik népszerűsíteni a vendéglátóhelyeket a turisták és a helyi lakosok körében egyaránt, ugyanis a település turisztikai honlapján, a varunkcsongradon.hu-n egyes helyi éttermek, büfék és cukrászdák, valamint borászatok elérhetősége is megtalálható.

	2014. június	2015. június	2016. június	2017. június	2018. június	2019. június
<b>Étterem, büfé</b>	47	48	51	56	57	61
<b>Cukrászda</b>	3	4	7	8	10	9
<b>Italbolt</b>	31	29	32	31	25	26
<b>Diszko</b>	3	3	3	3	nincs adat	nincs adat
<b>Tálalókonyha</b>					6	5
<b>Munkahelyi, központi főzőkonyha</b>	11	11	11	11	15	13

19. táblázat: Vendéglátó egységek száma típusonként Csongrádon 2014. és 2019. között (Forrás: KSH)

A turizmusban jó adottságok és lehetőségek rejlenek Csongrád számára, melyek egy része jelenleg még kevésbé kihasznált, azonban a városban folyamatosan zajlanak fejlesztések a vonzerő növelése és a településképp esztétikájának további növelése érdekében.

A város jelenlegi turisztikai attrakciói között épített és természeti látnivalók, valamint programok is szerepelnek.

Kiemelt turisztikai attrakció a Körös-torok, mely lehetőséget teremt kikapcsolódásra az aktív-és vízi turizmus iránt érdeklődőknek és a természetjáróknak is. Az országban egyedülálló homokos tengerpartra emlékeztető strand alakult ki a folyók partján, mely kedvelt a turisták és a helyi lakosok körében. Mindemellett itt kerül megrendezésre a Körös-toroki Napok, mely regionálisan vonzó zenei, ifjúsági fesztivál. A Körös-toroki üdülőtérület 2019-ben látványos fejlesztésen esett át, bővültek a szolgáltatások, infrastrukturális elemek és a

sportolási lehetőségek is, tovább növelve a terület vonzerejét. 2020-tól is végeztek fejlesztéseket és folyamatban van további infrastrukturális fejlesztés is (sétány, mosdó, öltöző, vízcsap, kemping).

A város az épített örökségekben és kulturális szolgáltatásokban is gazdag. A városközpontban található templomok, múzeumok és kiállítóhelyek nagy része már megújításra és funkcióbővítésre került, tovább bővítve a kulturális szolgáltatások körét is. Ezek mellett különleges látnivalók a felújított Ellés-parti Monostor, a Csongrádi Malom, a Fahíd, és a Halászházak, melyek közül hét Kézművesházként működik, ahol megismerhetők különböző népi mesterségek.

A városközpontban elhelyezkedő Csongrádi Gyógyfürdő és Uszoda korszerűsítése és bővítése az utóbbi években zárult le, aminek eredményeképp gyógy- és élménymedencék mellett wellness- és gyógyászati szolgáltatások is igénybe vehetők.

Csongrád a Csongrádi Borvidék területén helyezkedik el. A borászat hagyományait több borász is őrzi a városban, illetve e hagyományokra épül a Csongrádi Borfesztivál is, színesítve a rendezvényturizmus kínálatát.

A bor-és gasztroturizmus tekintetében még vannak kihasználatlan lehetőségek, melyek fejlesztésével tovább lehet bővíteni a város turisztikai kínálatát. A Tisza part, a holtágak és a Natura 2000 védelem alatt álló szikes puszták egyedülálló természeti környezetet nyújtanak a városnak, melyek a szabadidős- és aktív rekreációs tevékenységek bővítésére adnak lehetőséget.

A meglévő turisztikai attrakciókat a város idegenforgalmi honlapja mellett tematikus turisztikai kiadványokban is népszerűsítik több nyelven.

A csongrádi kereskedelmi szálláshelyek és az üzleti célú egyéb szálláshelyek száma és kapacitása is növekedett 2014 és 2019 között. A kereskedelmi szálláshelyek vendégeinek és vendégéjszakáinak száma szintén folyamatos növekedést mutatott.

Csongrád idegenforgalmi honlapján a szálláshelyek is helyet kaptak, melyek között falusi szálláshelyek, panziók és szállodák is megtalálhatók. Magyarország legnépszerűbb szálláshely kínáló honlapján, a szallas.hu-n 17 szálláshelyből lehet választani, melyek zöme a lehető legmagasabb értékelést kapta. A szálláshely kínálatban legfőképp panziók és vendégházak szerepelnek, melyek zöme igényesen felújított és illeszkedik a csongrádi vonzerők jellegéhez, valamint a potenciális turistákhoz, az aktív- és vízi turizmus, illetve természetjárás iránt érdeklődőkhöz.

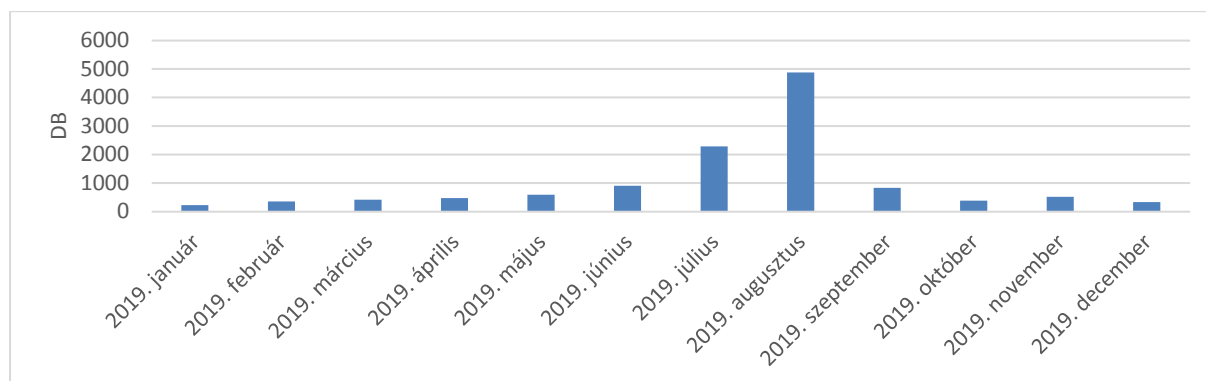
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Változás 2014 és 2019 között
Kereskedelmi szálláshely egységek száma (db)	7	9	10	10	11	12	71,43%
Üzleti célú egyéb szálláshely egységek száma (db)	29	35	25	46	45	52	79,31%
Férőhelyek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	167	560	566	566	611	635	280,24%
Férőhelyek száma az üzleti célú egyéb szálláshelyeken (db)	267	300	151	342	354	418	56,55%
Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	2 900	2 969	3 730	4 140	5 433	5 884	102,9%
Vendégek szám az üzleti célú egyéb szálláshelyeken (fő)	1 766	2 927	873	1 419	5 850	2 614	48,02%
Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	5 885	5 765	8 411	8 706	11 581	12 181	106,98%
Vendégéjszakák száma az üzleti célú egyéb szálláshelyeken (db)	5 820	7 223	2 299	3 531	18 511	8 870	52,41%

20. táblázat: Csongrád szálláshely-kínálat jellemzői 2014 és 2019 között (Forrás: KSH)

Csongrád turizmusára kiemelten jellemző a szezonális, ugyanis – ahogy a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák számából kitűnik – a vendégek érkezése egyértelműen a júliusi és augusztusi hónapokra koncentrálódik. Ennek oka Csongrád idegenforgalmi kínálatában rejlik, ugyanis a legfőbb turisztikai attrakció a Körös-torok, mely kedvelt a strandolni vágyók körében. Valamint a regionális szinten is vonzó Körös-

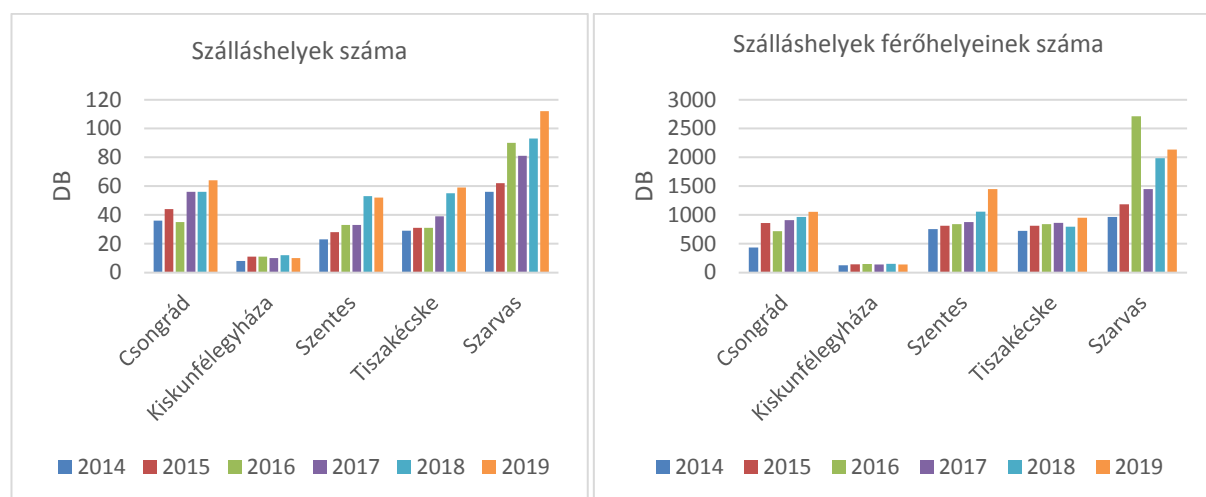


toroki Napok augusztus hónapban kerül megrendezésre. Azonban e kiemelt turisztikai attrakciók látogatottsága nagyban függ a Tisza és a Körös vízállásától, kiszolgáltatottá téve a turisztikai szezont.



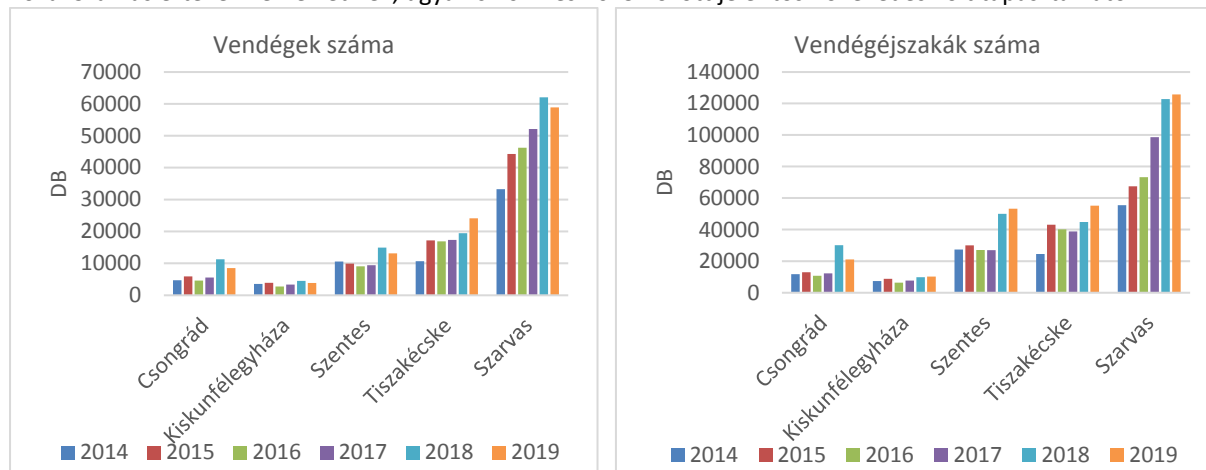
32. ábra: Vendégéjszakák száma a csongrádi kereskedelmi szálláshelyeken 2019-ben

Az összes (kereskedelmi és üzleti célú egyéb) szálláshely számát és a szálláshelyek férőhelyeinek számát tekintve a referenciatelepülések mindegyikén összességében növekedés volt tapasztalható 2014 és 2019 között. E mutatók esetében Csongrád, Szentes és Tiszakécske között nincs számottevő különbség, ám Szarvas értékei ezeknél magasabbak, míg Kiskunfélegyháza adatai lényegesen elmaradnak.



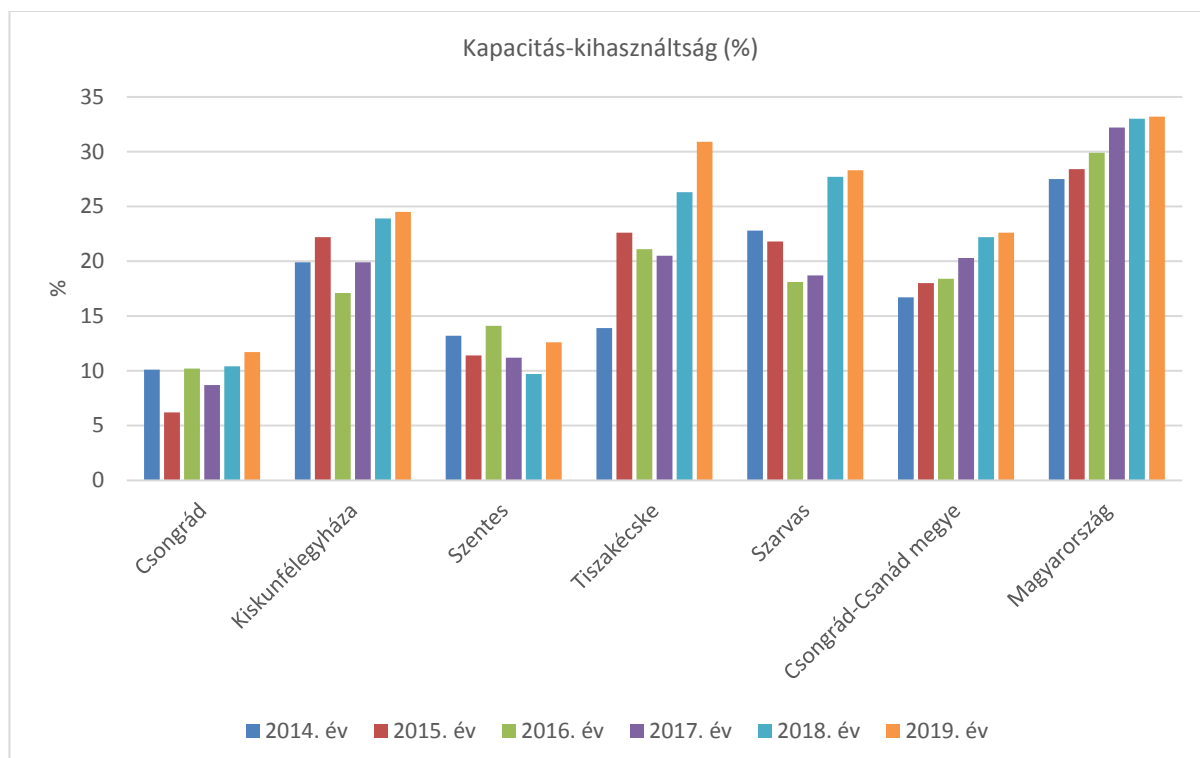
33. ábra: Szálláshelyek és szálláshelyek férőhelyeinek száma összesen a kereskedelmi és üzleti célú egyéb szálláshelyeken 2014 és 2019 között (Forrás: KSH)

Mindezek ellenére az összes (kereskedelmi és üzleti célú egyéb) szálláshelyen megforduló vendégek számát és a vendégéjszakák számát tekintve Csongrád egyedül Kiskunfélegyházát előzi meg a referenciatelepülések közül. E vendégforgalmi mutatók tekintetében Szentes és Tiszakécske előbbre jár, azonban a vizsgált települések közül Szarvas értékei kiemelkednek, ugyanis 2014 és 2019 között jelentős növekedés volt tapasztalható.



34. ábra: Vendégek és vendégéjszakák száma összesen a kereskedelmi és üzleti célú egyéb szálláshelyeken 2014 és 2019 között (Forrás: KSH)

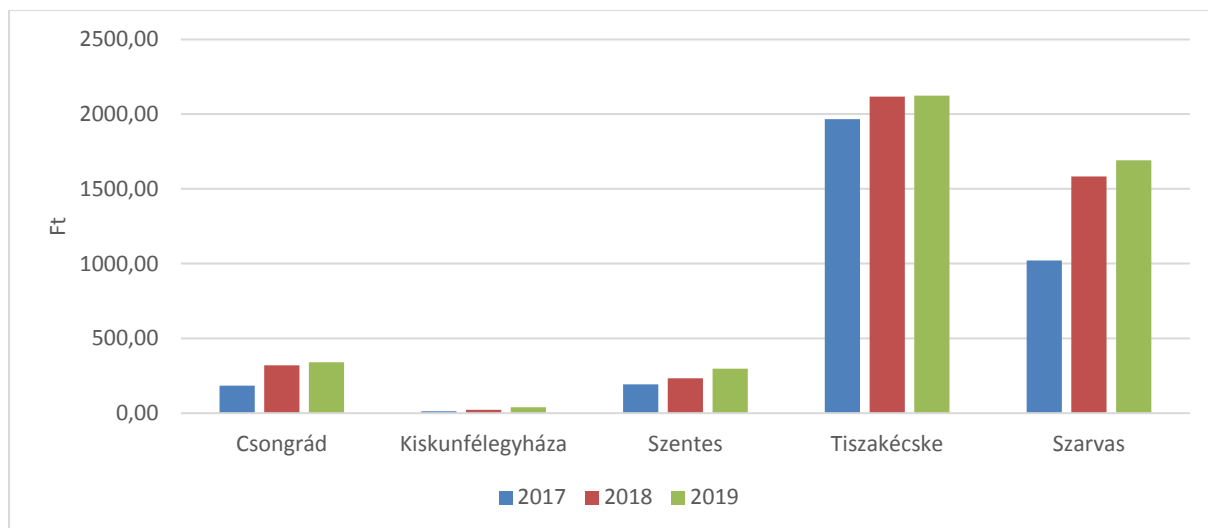
Ugyan az összes szálláshely száma és férőhelyeinek száma között nem volt számottevő különbség Csongrád, Szentes és Tiszakécske között, a vendégek és vendégéjszakák számában már nagyobb volt az eltérés. Ennek egyik fő okára utal a kereskedelmi szálláshelyek kihasználtsága, ugyanis e mutató tekintetében Csongrád lényegesen elmarad a referencia településektől, illetve a megyei és országos adatoktól is. Például a csongrádi kereskedelmi szálláshelyek kapacitás-kihasználtsága mindössze 11,7%-os volt 2019-ben, míg Tiszakécskén 30,9%, Csongrád-Csanád megyében 22,6%, az országban pedig 33,2% volt ez az érték.



35. ábra: Kereskedelmi szálláshelyek kapacitás-kihasználtsága (Forrás: KSH)

Az 1000 főre jutó idegenforgalmi adó Csongrádon növekedést mutatott 2017 és 2019 között, mely értékek a szentesihez hasonlóak, a kiskunfélegyházinál magasabbak. Azonban e mutató tekintetében Csongrád lényegesen elmarad Tiszakécske és Szarvas mögött.

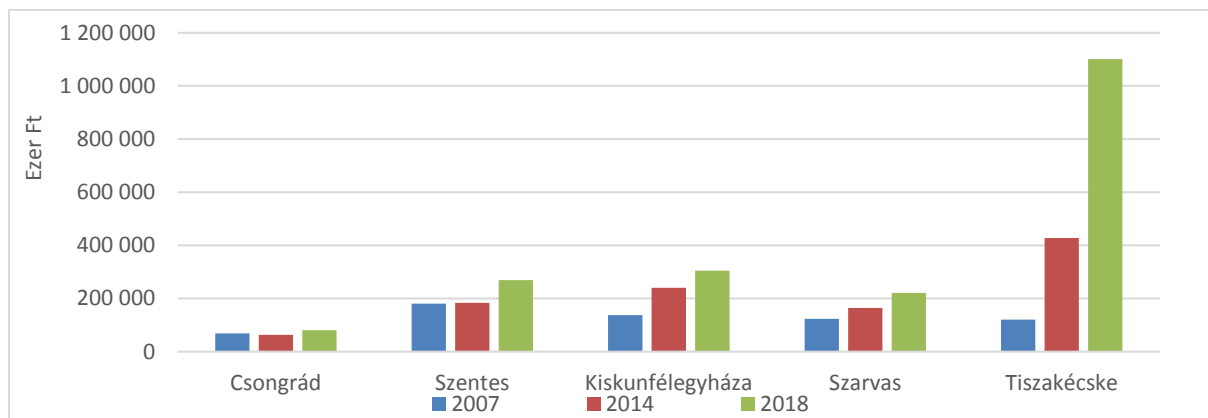
A referencia településekhez képest alacsony vendégéjszaka számoknak, szálláshely kihasználtságnak és idegenforgalmi adó mértékének kettős oka lehet. Egyrészt Csongrádon magas a weekend házak száma, jellemző a baráti alapon történő szállásadás, valamint a fesztivál ideje alatt számottevő a sátras turista, mely által generált vendégéjszaka számok nem mindig kerülnek be a statisztikába, rontva a város mutatóit. Másrészt az is igaz, hogy a város turisztikai marketingjében, így annak vonzóbbá tételében még van potenciál.



36. ábra: Az ezer főre jutó idegenforgalmi adó (Forrás: TeIR)

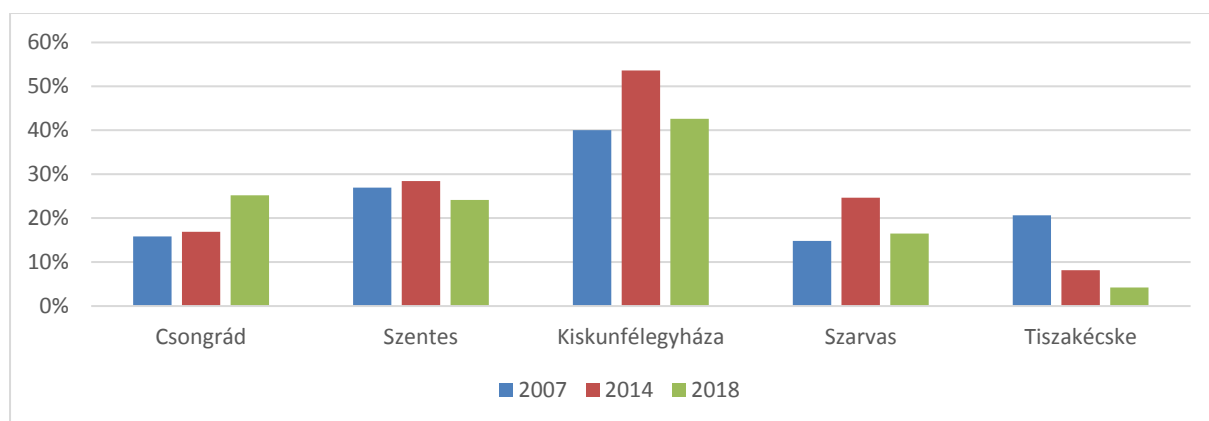
### 2.9.3. A GAZDASÁGI SZERVEZETEK JELLEMZŐI, FONTOSABB BERUHÁZÁSAI TELEPÜLÉST ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Az egy - bevallást benyújtó - vállalkozásra jutó nettó árbevétel alakulását vizsgálva kijelenthető, hogy a **csongrádi vállalkozások települési összehasonlításban a legalacsonyabb értékekkel rendelkeznek.** (37.ábra) Ez részben visszavezethető az előző ITS-t megalapozó vizsgálat egyik megállapítására, miszerint a **helyi vállalkozásokra jellemző az alacsony hozzáadott értékű és technológiai színvonalú, életmunkaigényes termelés.** (Tiszakécske kiugró 2018-as értékét a településen bejegyzett Duna Aszfalt Kft. országos léptékben is kiemelkedő árbevétele indukálta.) Csongrádon a kreatív és jövőiparban tevékenykedő vállalkozások megtelepedése még várat magára, a magas(abb) hozzáadott értékű termelés a nagyobb helyi vállalkozásokhoz (pl. Vestfrost Zrt., Hundec Kft., Larodo Kft.) és a transznacionális cégek beszállítóihoz (pl. Horváth Légttechnikai Kft., PMT Szerszámgép Kft.) köthetők elsősorban.



37. ábra: Egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel (Forrás: TeIR)

**A csongrádi vállalkozások exportból származó árbevétel aránya 2007-2018 között közel 10 %-kal növekedett, települési összehasonlításban csak Kiskunfélegyháza előzi meg a várost. A növekedéshez közvetett módon az ipari park fejlődése is hozzájárul,** mivel egyre több helyi vállalkozás transznacionális vállalatok beszállítójaként integrálódik a regionális és globális értékláncokba. Kiskunfélegyháza kiugró értékét az M5-ös autópálya közelsége magyarázza, ez alapján megállapítható, hogy **a sztráda vonzáskörzetén kívül eső településeken - köztük Csongrádon - az exportból származó árbevétel aránya továbbra is alacsony a helyi vállalkozások esetében.**



38. ábra: Az exportból származó árbevétel aránya (Forrás: TeIR)

Csongrádon a 2019-es üzleti évre vonatkozó beszámoló alapján, **több mint 50 cég érte el az 1 milliárd forintos nettó árbevételt.**<sup>16</sup> Közöttük 9 csongrádi székhelyű vállalkozás található. TEÁOR besorolásuk szerint **felülreprezentáltak a fémfeldolgozási termékek gyártásával foglalkozó cégek.** Mivel ezek a vállalatok jellemzően élőmunkaigényes tevékenységet folytatnak, így **Csongrád és mikrotérségének meghatározó foglalkoztatói is egyben.**

Cégnév	Nettó árbevétel (ezer Ft, 2019)	Fő tevékenység	Létszám
VESTFROST Zrt.	4 557 390	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	240
Ecorgan Kft.	3 096 588	4673 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem	52
ROBA-TISZA Kft.	1 922 013	3109 Egyéb bútor gyártása	196
Csongrádi Víz- és Kommunális Nonprofit Kft.	1 791 773	3811 Nem veszélyes hulladék gyűjtése	139
LARODO Kft.	1 461 891	2562 Fémmegmunkálás	28
HÉJJA TESTVÉREK Kft.	1 412 047	0146 Sertésenyésztés	59
HUNDEC KFT	1 314 354	2511 Fémszerkezet gyártása	107
AEROPRODUKT Zrt.	1 164 114	2511 Fémszerkezet gyártása	48
PLASMA-TECH SYSTEMS Kft.	1 033 054	2841 Fémmegmunkáló szerszámgép gyártása	53
PMT Szerszámgép Kft.	990 966	4662 Szerszámgép-nagykereskedelem	13

21. táblázat: Nettó árbevétel alapján Csongrád legjelentősebb helyi gazdasági szervezetei (Forrás: Opten)

2019-ben öt csongrádi székhelyű cég ért el legalább 50 millió forint export árbevételt (Vestfrost Zrt., Ecorgan Kft., Roba-Tisza Kft., Hundec Kft., PMT Szerszámgép Kft.). A Vestfrost Zrt. – amely 2010-ben vásárolta meg a csongrádi hűtőgépgyárat – a város egyik legmeghatározóbb vállalkozása, nettó árbevétele szinte 100%-ban exportból származik. A dán cég 4,4 milliárd forintos beruházás keretében bővítette a hűtőgépgyártó- és raktározási kapacitását Csongrádon, a következő években várhatóan az egyik legdinamikusabban fejlődő vállalkozás lesz az egész mikrotérségben.<sup>17</sup> A Hundec Kft. Magyarország egyik legmeghatározóbb lemezmegmunkáló cégeként működik, Európa számos országába exportálja termékeit.<sup>18</sup> A Roba-Tisza Kft. 100% német tulajdonban van, a termelésük szinte teljesen exportra megy (Nyugat-Európa), fő profiljuk a gyermekbútorok gyártása és forgalmazása.<sup>19</sup> A PMT Szerszámgép Kft. fő tevékenysége a szerszámgép nagykereskedelem, többek között együttműködési megállapodásuk van a Mitsubishi Electric gyáróriással, beszállítói körük az elmúlt években folyamatosan bővült.<sup>20</sup>

<sup>16</sup> Opten adatgyűjtés (A teljes céglista a mellékletben található)

<sup>17</sup> <https://ip.csongrad.hu/2018/12/03/a-vestfrost-44-milliard-forint-beruhazassal-boviti-gyarto-es-raktarozasi-kapacitasat-csongradon/>

<sup>18</sup> [http://www.hundec.hu/Vallalatunk\\_tortenete.html](http://www.hundec.hu/Vallalatunk_tortenete.html)

<sup>19</sup> <https://csongradszentespaktum.hu/2018/07/13/roba-tisza-kft/>

<sup>20</sup> <https://www.pmtgep.hu/cegtortenet>

#### 2.9.4. A GAZDASÁGI VERSENYPÉSSÉGET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Csongrád gazdasági versenyképességét befolyásolja a település közlekedési elérhetősége, az önkormányzati adóbevételek mértéke, a munkaerő képzettsége, valamint a turizmus tekintetében a szálláshelyek, illetve a turisztikai attrakciók mennyisége és színvonala.

##### Elérhetőség

A közlekedési elérhetőség szempontjából a legfontosabb a közúti, gyorsforgalmi úton történő elérhetőség és a nagyobb gazdasági pólusok elérési ideje. E tekintetben Csongrád versenyképessége viszonylag jónak mondható, ugyanis az M5 autópálya Kiskunfélegyházi csomópontja a várostól 23 km-re fekszik, ami kb. 20 perc alatt elérhető a 451-es főúton. Ennek köszönhetően a kb. 142 km-re fekvő Budapest elérési ideje körülbelül 1,5 óra. A 451-es út Kiskunfélegyháza és Szentés közötti leromlott állapotú burkolatának felújítását 2021-ben jelentették be, mely megvalósulása nagyban javíthatja a Csongrádtól 25 km-re fekvő Kiskunfélegyháza és a 13 km-re elhelyezkedő Szentés elérhetőségén.

Az M44-es gyorsforgalmi út eddig Tiszakürt és Békéscsaba között épült meg, mely már viszonylag távolabb húzódik Csongrádtól, körülbelül 30 perc alatt érhető el, a város versenyképességét kevésbé erősíti, de adott a lehetőség a keleti országrészhez való kapcsolódásra is.

Csongrádtól körülbelül 60 km-re fekszik Kecskemét és Szeged is, melyek körülbelül 50-60 perc alatt elérhetők, ami a városok közötti együttműködés szempontjából kedvező.

##### Adóbevételek

Versenypésségi tényezőt jelentenek a személyi jövedelemadó adatok. Az egy adófizetőre jutó összevont SZJA adóalapba tartozó jövedelem tekintetében Csongrádon és a referenciatelepüléseken is hasonlóak voltak az értékek 2015 és 2019 között. Emellett minden településen 50% körüli volt a növekedés a vizsgált években. A hasonló értékek és növekedési ütem okán Csongrád versenytársa lehet Kiskunfélegyházának, Szentésnek, Tiszakécskének és Szarvasnak is.

Település	2015	2016	2017	2018	2019	2015-2019 %-os változás
Csongrád	1 865 275	1 903 120	2 142 824	2 424 933	2 708 913	45%
Kiskunfélegyháza	1 920 449	1 962 034	2 261 239	2 574 113	2 919 278	52%
Szentés	1 856 061	1 895 935	2 166 173	2 455 493	2 765 431	49%
Tiszakécske	1 864 832	1 904 025	2 177 625	2 484 541	2 826 719	52%
Szarvas	1 821 406	1 854 464	2 100 580	2 351 534	2 696 222	48%

22. táblázat: Egy adófizetőre jutó összevont SZJA adóalapba tartozó jövedelem

Az ezer főre jutó iparüzési adóbevételek esetében Csongrád, Kiskunfélegyháza, Szentés és Szarvas között nem volt lényegi különbség, míg Tiszakécske iparüzési adóbevételeiben kimagasló növekedés volt tapasztalható 2017 és 2019 között. Mivel Csongrád kedvező pozíciót foglal el a környékbeli referenciatelepülések iparüzési adó bevételei között, így ebből a szempontból is versenyképesnek tekinthető.

Település	2017	2018	2019	2017-2019 %-os változás
Csongrád	4799,61	5290,48	6189,68	29%
Kiskunfélegyháza	5451,85	6030,17	5516,19	1%
Szentés	4903,57	5734,32	6138,74	25%
Tiszakécske	6813,76	13589,2	18997,3	179%
Szarvas	4431,72	6130,01	5600,1	26%

23. táblázat: Helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparüzési adó ezer főre vetítve (Forrás: TeIR)

Ahogy a 36. ábrán bemutatásra került, az ezer főre jutó idegenforgalmi adóbevételek tekintetében Csongrád és Szentés értékei hasonlóak, azonban lényegesen elmaradnak Tiszakécske és Szarvas bevételei mögött.



### Munkaerő képzettsége

A versenyképességet befolyásolja a munkaerő képzettsége is. Ehhez kapcsolódó elérhető adat a nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint, amiből részlegesen lehet következtetéseket levonni a munkaerő képzettségére. A nyilvántartott állás keresők között Csongrádon kimagaslóan magas az általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott állás keresők aránya a referenciategytelepülésekhez képest, aminek oka lehet, hogy a csongrádiak között magas az általános iskolát be nem fejezők aránya. Az általános iskolai végzettségű, a szakmunkás és a szakközépiskolai, technikumi, gimnáziumi végzettségű nyilvántartottak aránya esetében nem jellemzőek a kiugró értékek a települések között, Csongrád mindhárom esetben közepes értékeket mutat. Csongrád állás keresői között voltak a legkisebb arányban a főiskolai és az egyetemi végzettségű nyilvántartott állás keresők, ennek oka lehet, hogy a magas végzettségűek nagyobb arányban találtak munkát a többi településhez képest, de az is, hogy a magas végzettségű munkaerő kisebb arányban van jelen, mint a többi településen. Összességében Csongrádon magas az alacsony kvalifikált állás keresők aránya, ami vonzó lehet az alacsony képzettséget igénylő vállalkozások számára.

	Csongrád	Kiskunfélegyháza	Szentes	Tiszakécske	Szarvas
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott állás keresők	6,9%	3,2%	1,7%	1,9%	1,5%
Általános iskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők	29,1%	31,1%	23,1%	29,5%	27,8%
Szakiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők	0,4%	0,3%	1,7%	4,8%	1,8%
Szakmunkás végzettségű nyilvántartott állás keresők	26,4%	26,5%	25,9%	31,9%	26,6%
Szakközépiskolai, technikumi, gimnáziumi végzettségű nyilvántartott állás keresők	33,7%	32,8%	38,2%	27,5%	35,8%
Főiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők	2,3%	3,8%	6,6%	2,4%	4,5%
Egyetemi végzettségű nyilvántartott állás keresők	1,1%	2,4%	2,8%	1,9%	2,1%

24. táblázat: Nyilvántartott állás keresők megoszlása iskola végzettség szerint 2019-ben (Forrás: TeIR)

### Turizmus

Csongrád Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet a település turisztikai kínálatának bővítésére, így a turizmus versenyképességének növelésére. A turisztikai kínálat jellege alapján Csongrád legnagyobb versenytársa Tiszakécske lehet. A két város szálláshely férőhelyeinek száma tekintetében nincs lényegi különbség, azonban a vendégek és a vendégéjszakák száma esetében a tiszakécskei adatok 2-3x magasabbak a csongrádinál, de e tekintetben a többi referencia településhez képest is lényegesen alulmarad a város. Az adatok alapján Csongrád jelenleg a meglévő és folyamatosan fejlődő turisztikai attrakciók és szolgáltatások ellenére kevésbé versenyképes, aminek oka a nem elég hatékony turisztikai marketing lehet.

#### 2.9.5. INGATLANPIACI VISZONYOK

Csongrádon 2019-ben 8411 db lakás volt. A lakások száma 2015 és 2019 között mindössze 8 db lakással növekedett, ami 0,09 százalékos változást jelent. Ez a növekedés alacsonyabb, mint Kiskunfélegyháza, Tiszakécske és Csongrád-Csanád megye lakásállományát érintő változás, ellenben kedvezőbb, mint a szentesi és a szarvasi eset, ugyanis e városokban csökkent a lakások száma.

	2015	2016	2017	2018	2019	Változás 2015 és 2019 között
Csongrád	8403	8401	8405	8407	8411	0,09%
Kiskunfélegyháza	14557	14567	14580	14609	14672	0,79%
Szentes	12714	12708	12712	12692	12689	-0,19%

Tiszaújváros	5343	5347	5353	5364	5374	0,58%
Szarvas	7734	7719	7720	7723	7717	-0,22%
Csongrád-Csanád megye	194530	194780	195113	195525	196080	0,79%

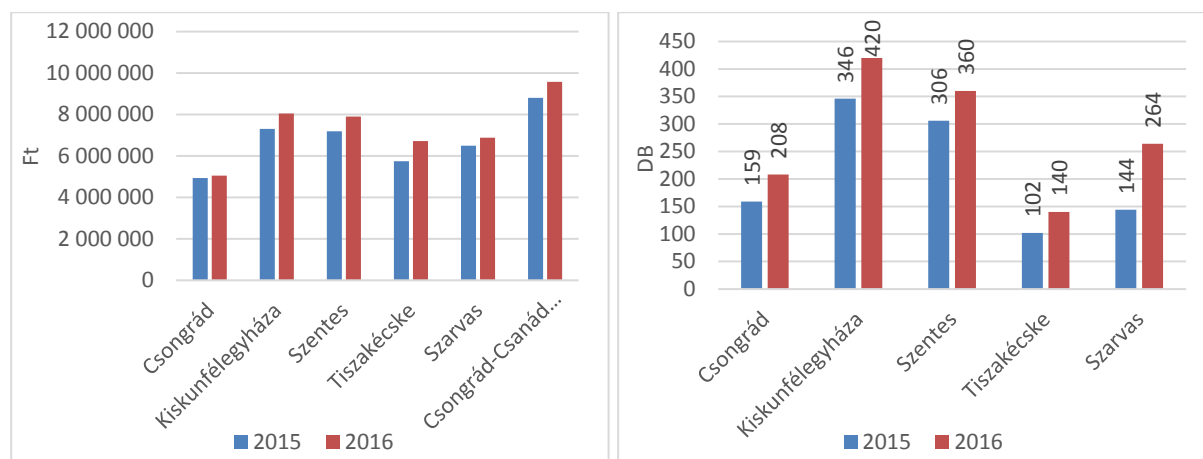
25. táblázat: Lakásállomány (Forrás: TeIR)

A csongrádi épített lakások aránya a teljes lakásállományban 2015-ben körülbelül 0,01%-os volt, ami 1 db új lakást jelent, míg 2019-ben ez az arány 0,04%, 4 új lakással. A többi referenciатеleпүлéshez képest Csongrádon volt a legalacsonyabb a lakásépítési kedv.

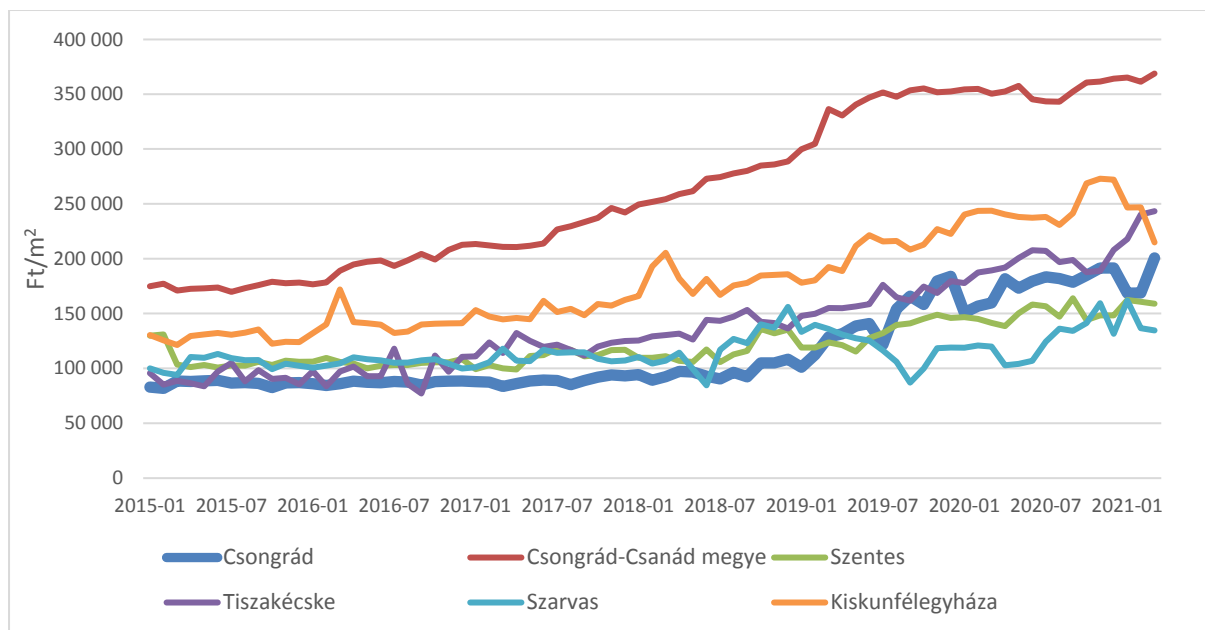
	2015	2016	2017	2018	2019
Csongrád	0,01190	0,02381	0,04759	0,04758	0,04756
Kiskunfélegyháza	0,07557	0,14416	0,12346	0,23958	0,47028
Szentés	0,03933	0,00787	0,05507	0,07879	0,09457
Tiszaújváros	0,07486	0,07481	0,13077	0,27964	0,18608
Szarvas	0,06465	0,01296	0,09067	0,05179	0,06479

26. táblázat: Épített lakások aránya az adott év lakásállományában (Forrás: TeIR)

Az év során értékesített új és használt lakások száma minden településen növekedett 2015 és 2016 között. Azonban az értékesített lakások száma egyedül Tiszaújvároson volt kevesebb, mint Csongrádon. Az év során értékesített új és használt lakások átlagos ára 5 millió Ft körül volt Csongrádon 2015 és 2016 között, ami lényegesen a megyei átlag alatt van, illetve a többi település átlagos ingatlanárát sem közelíti meg. Ez egyrészt kedvező, mert például a beköltözni vágyók alacsony áron juthatnak lakáshoz, másrészt kedvezőtlen, hiszen az alacsony ár az alacsony ingatlanpiaci értékre utal.



39. ábra: Az év során értékesített új és használt lakások átlagos ára és száma 2015-2016 között (Forrás: TeIR)



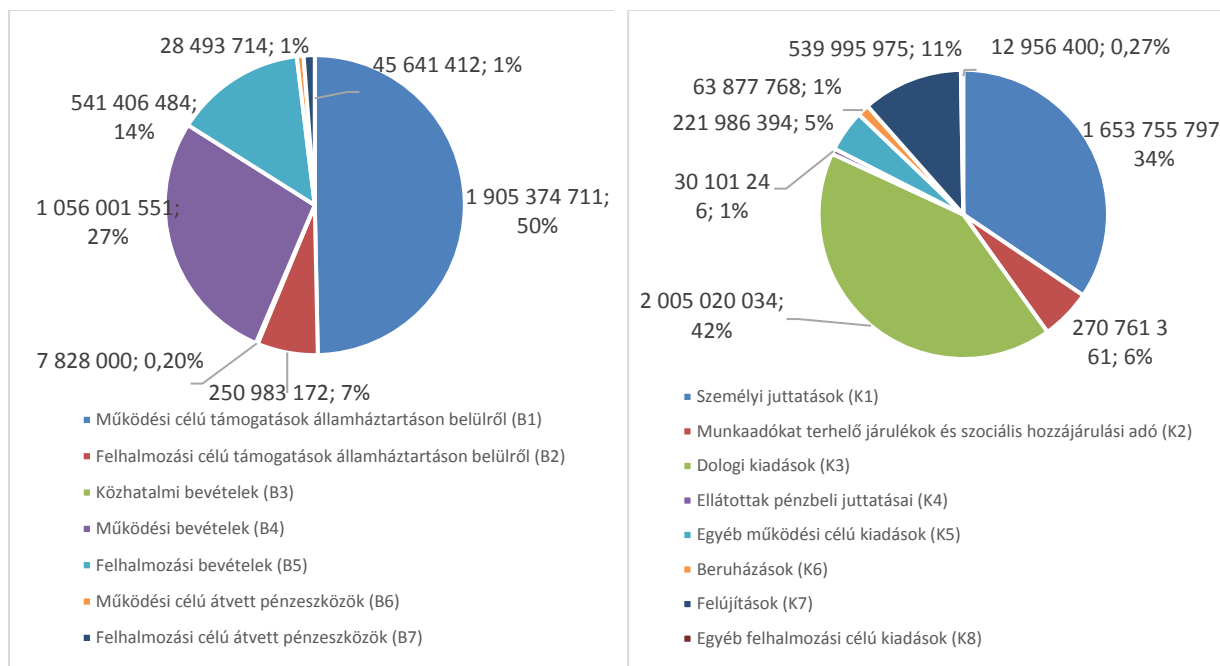
40. ábra: A lakóingatlanok átlagos kínálati négyzetméterára (Forrás: ingatlanet.hu)

**Az elmúlt fél évtizedben Csongrádon tapasztalható ingatlanpiaci tendencia alapvetően leköveti a megyei (és országos) folyamatokat.** A városban kissé megkésve, 2018. év második felében kezdődött egy relatíve jelentős árnövekedés, ennek komponensei elsősorban a befektetői környezet, a szakemberhiány, az építőanyagok drágulása, illetve a piaci árakat felhajtó állami családtámogatások voltak. A megyei értékesítési átlagát jelentős mértékben torzítják Szeged, illetve vonzáskörzetének (Hódmezővásárhely, Algyő, Deszk, Mórahalom) országos összevetésben is kiemelkedő értékei. A vizsgált települések összevetésben csak Kiskunfélegyházán és Tiszakécskén kínálják drágábban a lakóingatlanokat. Előbbi esetében az M5-ös autópálya és Kecskemét közelsége, utóbbinál a nagyobb térszervező erővel rendelkező városok (Cegléd, Szolnok, Kecskemét) közelségének árfelhajtó hatása (pl. nyaraló vásárlásnál) emelhető ki. **Csongrádon a panellakások értéke egy négyzetméterre vetítve 2018-2020 júniusa között közel megduplázódott** (128 877 Ft/m<sup>2</sup> – 254 716 Ft/m<sup>2</sup>). A téglalakások esetében – a szűkebb kínálatnak köszönhetően ugyan nagyobb ingadozásokkal - szintén jelentős, kb. 45%-os növekedés (137 814 Ft/m<sup>2</sup> -198 156 Ft/m<sup>2</sup>) volt tapasztalható a vizsgált időszakban. A Covid-19 pandémia okozta gazdasági hatások várhatóan az ingatlanpiaci tendenciákat is jelentősen befolyásolják majd, de a dokumentum készítése időpontjában a nagyfokú bizonytalansági faktor miatt, erre vonatkozó közép- és hosszú távú következtetéseket nem tudunk levonni.

## 2.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

### 2.10.1. KÖLTSÉGVETÉS, VAGYONGAZDÁLKODÁS, GAZDASÁGI PROGRAM

Csongrád Város Önkormányzat 2020. évi költségvetésének struktúráját az összevont (konszolidált) beszámoló alapján a 41. és a 42. ábra szemlélteti.



41. ábra: Az önkormányzat költségvetési bevételeinek struktúrája (2020) (Forrás: Csongrád Város Önkormányzat)

42. ábra: Az önkormányzat költségvetési kiadásainak struktúrája (2020) (Forrás: Csongrád Város Önkormányzat)

A normatív, a saját és átvett bevételek közül a legjelentősebb tételek:

- Központi költségvetésből finanszírozott *működési célú támogatások, ebből:*
  - az önkormányzat működési támogatásai (1 073 596 485 Ft)
  - Fejezeti kezelésű előirányzatok EU-s programokra és azok hazai társfinanszírozására (206 759 606 Ft)
  - Társadalombiztosítás pénzügyi alapjai (472 429 233 Ft)
- Közhatalmi bevételekből kiemelendő az iparűzési adó (971 642 074 Ft), építményadó (44 508 798 Ft), kommunális adó (33 687 514 Ft), talajterhelési díj (2 238 700 Ft) és az idegenforgalmi adóbevételek (1 099 933 Ft)
- Ingatlanok értékesítéséből származó bevételek (18 254 974 Ft)
- Kölcsönök visszatérülése államháztartáson kívülről (7 653 000 Ft)

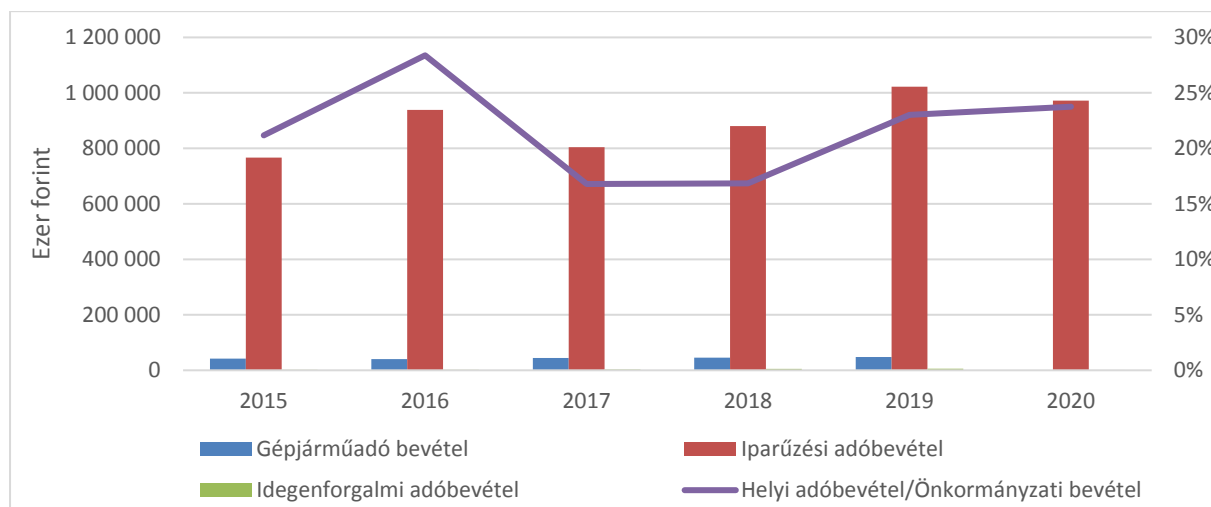
Kiadási oldalon a legjelentősebb tételek:

- Illetmények, munkabérek (1 385 734 739 Ft)
- Szolgáltatási kiadások (871 734 442 Ft)
- Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások (843 233 965 Ft)
- Ingatlanok felújítása (468 607 796 Ft)
- Készletbeszerzés (265 582 913 Ft)

#### A helyi adóbevételek alakulása 2015-2020 között

A helyi adóbevételek fontos forrásai az önkormányzati költségvetésnek, **2015-2020 között kisebb ingadozásokkal, 17-28 százalékos részesedéssel bírt az önkormányzat bevételeiből (37.ábra)**. Az iparűzési adóbevételek a vizsgált időszakban közel 27 százalékkal növekedett, ez elsősorban a helyi kvv szektor erősödésére vezethető vissza. **A gépjárműadó bevételeinek elvonása – 40 százaléka központi bevételé alakult át - közel 50 millió forintos bevételkiesést jelentett az önkormányzatnak 2020-ban**, ez azonban nem okozott likviditási problémát a költségvetést tekintve. A kifizetetlen számlaállomány 2019. december 31-ről 2020. december 31-re 19 395 477 forinttal csökkent. Az idegenforgalmi adóbevételek (tartózkodás utáni) a város turisztikai potenciáljához képest elenyésző mértékű, a turizmusban bekövetkező sokkhatás miatt, az önkormányzat a tervezett 6 millió forint helyett csak 1,1 millió forint bevételt tudott realizálni 2020-ban. **A Covid-19 pandémia negatív gazdasági hatásai ellenére az önkormányzati költségvetés továbbra is stabil**, a források továbbra is elegendőek a pályázati források áthidaló likviditásának áthidalására. A város öngondoskodó képességének

növekedését jelzi az iparüzési adóerő-képesség pozitív trendje (24. táblázat) Azonban a bizonytalan jogi és gazdasági környezet a következő évek költségvetésének tervezhetőségét akár jelentős mértékben is ronthatják.



43. ábra: Az helyi adóbevétel alakulása Csongrádon (2015-2020) Forrás: KSH, Csongrád Város Önkormányzat

	2018	2019	2020	2021
Önkormányzat iparüzési adóerő-képessége (egy főre vetítve)	33 752Ft/fő	35 749Ft/fő	37 629Ft/fő	44 551Ft/fő

27. táblázat: Önkormányzati iparüzési adóerő-képessége (Forrás: Csongrád Város Önkormányzat)

### Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok

Az önkormányzatnak jelenleg 7 gazdasági társaságban van eltérő mértékű tulajdoni részesedése.

A jelenleg működő önkormányzati gazdasági társaság nevét, önkormányzati részesedését és nettó árbevételét a 25. táblázat tartalmazza.

Megnevezés	Önkormányzati részesedés (%)	Nettó árbevétel (2019) Ezer forint
CSONGRÁDI VÍZ ÉS KOMMUNÁLIS NONPROFIT KFT.	54	1 791 773
FBH-NP KÖZSZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT.	4,3	6 583 421
PIROSKAVÁROSI SZOCIÁLIS ÉS REHABILITÁCIÓS FOGLALKOZTATÓ NONPROFIT KFT.	100	182 695
CSONGRÁDI KÖZMŰ SZOLGÁLTATÓ Kft.	100	185 569
CSOTERM Termálrendszer Beruházó, Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	88	60 580
HOMOKHÁTSÁGI REGIONÁLIS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI VAGYONKEZELŐ ÉS KÖZSZOLGÁLTATÓ ZRT.	n.a.	362 308
CSONGRÁD TELEVÍZIÓ KFT.	100	5 391

28. táblázat: Az önkormányzati gazdasági társaságok Csongrádon (Forrás: Csongrád Városi Önkormányzat - 2020-2024. évekre szóló Gazdasági programja és fejlesztési terve, Opten)

Csongrád Városi Önkormányzatának 2021. évi költségvetés tervezetének fontosabb elemeit, illetve a hozzá kapcsolódó működési és felhalmozási célú bevételek és kiadások mérlegét az 1. melléklet tartalmazza.

### Vagyongazdálkodás

Csongrád Város Önkormányzata vagyona feletti rendelkezési jog gyakorlásának szabályairól szóló 8/2013. (II.25.) önkormányzati rendelete határozza meg az önkormányzat vagyonának csoportosítását, annak tételes felsorolását, továbbá rendelkezik a tulajdonosi jogok gyakorlásáról, hatáskörökről, valamint kitér a vagyon hasznosításának, értékesítésének szabályaira. A vagyon értékének megőrzéséhez szükséges pénzügyi fedezetet az Önkormányzat a saját bevételeiből továbbá egyéb rendelkezésre álló forrásokból biztosítja, a felújítások és a



fejlesztések megvalósítása elsősorban pályázati forrásokból történik. A fejlesztésekre vonatkozó pénzügyi forrást az éves költségvetési rendelet határozza meg.

Csongrád Város Önkormányzata vagyongazdálkodási tervvel is rendelkezik<sup>21</sup>. A célkitűzések 5-10 éves időtartamra szólnak, a vagyongazdálkodás vezérlő elvei a nemzeti vagyon védelmét, illetve annak kezelését érintik.

A vagyongazdálkodási terv alapvető célkitűzései:

- a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
- kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
- pénzügyi egyensúly biztosítása,
- a vagyon értékének megőrzése, növelése,
- a vagyon piacorientált bérbeadásának biztosítása,
- a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítése,
- a gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése

Az Önkormányzat vagyongazdálkodását négy fő cselekvési, tevékenységi terület köré lehet csoportosítani:

- a vagyon növekedésének, gyarapításának elősegítése (beruházás, fejlesztés, kisajátítás)
- a meglévő vagyon fenntartása (üzemeltetés, karbantartás, felújítás)
- vagyonhasznosítás (bérbeadás, használatba adás)
- értékesítés, térítésmentes átadás, csere

Az ún. önkormányzati vagyonszámvetés tartalmazza az önkormányzati vagyon elemeit. Az anyagi javak tekintetében kiemelendők az ingatlan vagyontárgyak, amelyet az 26. táblázat összesít.

MEGNEVEZÉS	INGATLAN MENNYISÉG: INGATLANSZÁM (darab)	INGATLAN ÉRTÉK: KÖNYV SZERINTI BRUTTÓ (Ezer Ft)	INGATLAN ÉRTÉK: BECSLÉS SZERINTI (Ezer Ft)
Rendezett összes ingatlan	2 132	16 491 448	20 367 952
Ebből: belterület	1 131	15 217 896	19 242 472
Ebből: külterület	1 000	1 183 227	1 114 705
Üzemeltetésre, vagyonkezelésbe adott ingatlanok	6	95 644	630 905
Forgalomképtelen	1 248	10 853 209	11 267 890
Korlátozottan forg. képes	95	2 888 165	5 392 093
Forgalomképes	789	2 750 074	3 707 969

29. táblázat: Csongrád Város Önkormányzatának ingatlanvagyonja (Forrás: Csongrád Város Önkormányzata)

A forgalomképtelen vagyon az önkormányzat törzsvagyonaként értelmezhető, amely az önkormányzat számára a törvényben kötelezően előírt, valamint önként vállalt közfeladatok ellátását biztosítja. Az ebbe a kategóriába tartozó vagyontárgyak nem adhatók el. A korlátozottan forgalomképes vagyon sajátossága, hogy csak bizonyos feltételek, jogi keretek között értékesíthetők (pl. közművek, közintézmények, középületek). A forgalomképes vagyon az önkormányzat üzleti vagyona, amely elidegeníthető, megterhelhető, gazdasági társaságba, vállalkozásba vihető, hasznosítható, a tulajdonosi jogok gyakorlása a 8/2013. (II.25.) önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint történhet.

### Gazdasági Program

A 2020-2024. évekre szóló gazdasági és munkaprogram egy fenntartható, a beruházások eredményeként megújult ingatlanok ésszerű és hasznos üzemeltetését, ezzel együtt Csongrád Város vonzerejének és potenciáljának fejlesztését hangsúlyozza. A program tartalmazza az önkormányzat céljait, a célok elérését szolgáló kötelező és önként vállalt feladatokat, amelyek igazodnak a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságokhoz és a településfejlesztési koncepcióhoz. Tartalmazza a folyamatban levő beruházásokat, az új fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési és adópolitika céljait, az egyes közszolgáltatások biztosításának és színvonalának javítására irányuló megoldásokat, feltételeket, a térségi önkormányzatokkal és a gazdasági társaságokkal való együttműködést, a támogatáspolitikát és a városüzemeltetési célokat.

<sup>21</sup> 83/2017 (IV.27.) önkormányzati határozat melléklete alapján

A program jövőképe:

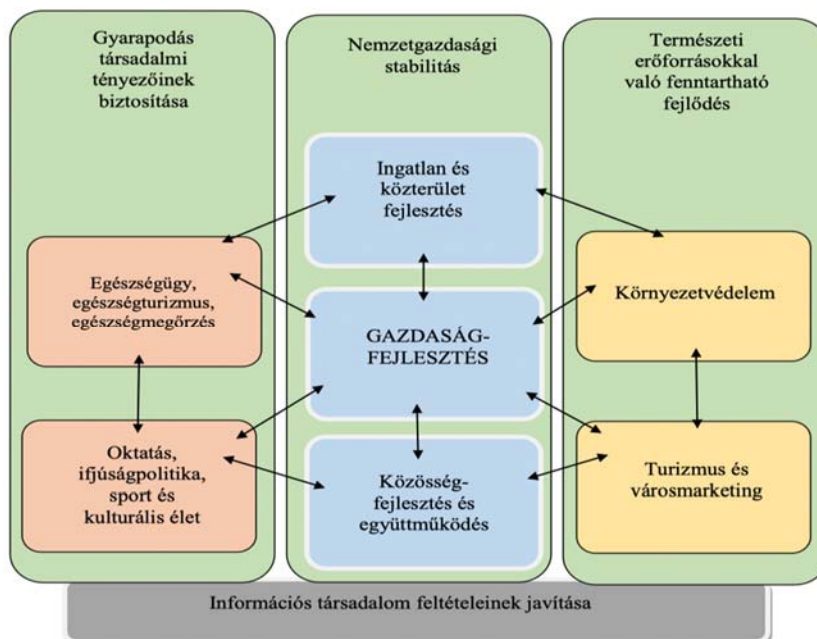
A jövőkép egy röviden megfogalmazott állapot, amilyennek a várost 10–15 év múlva láthatjuk, ha a szükséges fejlesztések megvalósulnak.

- A gazdasági stabilitás, növekedés feltételeinek megteremtése
- Mezővárosi szerep újragondolása, a város helyének, szerepének biztosítása a kistérségben, megyében, Szentes-Csongrád várospár erejének növelése által.
- A lakosság életkörülményeinek javítása, a munkahelyek számának növelése, a szegénység problémáinak kezelése
- A város elérhetőségének javítása alternatív útvonalak (vízi, kerékpár) fejlesztésével

A lakosság életminőségének, az ellátás és környezet-egészségügyi viszonyainak javítása, valamint a város fenntartható fejlődése érdekében nyolc tématerület alapján fogalmaz meg prioritásokat a program:

- Gazdaságfejlesztés
- Környezetvédelem
- Turizmus és városmarketing
- Egészségturizmus, egészségmegőrzés
- Ingatlan és közterület fejlesztések
- Oktatás-Ifjúságpolitika
- Sport és kulturális élet
- Közösségfejlesztés és együttműködés

Az országos fejlesztési programok és Csongrád Város Önkormányzata 2020-2024-re vonatkozó fejlesztési prioritásainak kapcsolatát az 44. ábra mutatja



44. ábra: A fejlesztési prioritások kapcsolatrendszere (Forrás: Csongrád Városi Önkormányzat 2020-2024. évekre szóló Gazdasági programja és fejlesztési terve 9.o)

### 2.10.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGE, INTÉZMÉNYRENDSZERE

Csongrádon a városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel Csongrád Város Önkormányzata rendelkezik. A képviselő-testület az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, a városfejlesztést célzó pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmentően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása és/vagy módosítása. A képviselő-testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület különböző bizottságai.

A városfejlesztéssel összefüggő döntések végrehajtása a polgármesteri hivatalon belül a **Fejlesztési, Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Iroda** feladata.

Az iroda településfejlesztéssel kapcsolatos feladatait a Csongrádi Polgármesteri Hivatal 2020. március 1. napjától hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. (2. melléklet)

(Az önkormányzat intézményrendszere a 2.10.6.-os fejezetben kerül bemutatásra.)

### 2.10.3. GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG

Csongrád Város Önkormányzata tudatos gazdaságfejlesztési tevékenységet folytat, a Polgármesteri Hivatal hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata alapján, a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Iroda elkészíti a Képviselő-testület négy éves **Gazdasági és Munkaprogramját**, a végrehajtásáról pedig beszámolót készít.

A 2020-2024. évekre szóló program gazdaságfejlesztési prioritásai a következők:

- A városban működő vállalkozások helyben tartása, támogatása
- Munkahelyteremtés elősegítése vállalkozási együttműködések és gyakornoki program által
- A bevételek és kiadások hosszú távú egyensúlyának megteremtése, likviditás biztosítása.
- A projektek által létrehozott értékek gondozása, üzemeltetése megfelelő hasznosítás mellett
- Igényekhez igazított oktatás szervezés, gyakornok képzés
- Közszolgáltatások elérhetőségének javítása, modernizálása
- Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok racionális működése
- Ipari park bővítése, fejlesztése
- Környezet és természetbarát, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó – azt és annak negatív hatásait csökkentő gazdaság
- A helyi természeti és táji adottságokat figyelembe vevő gazdaság

A helyi gazdaságfejlesztési legfontosabb célkitűzései a **Csongrádi Környezetvédelmi Ipari Park fejlesztése**, - ehhez kapcsolódóan vállalkozások működésének támogatása, adminisztratív támogatások és kedvezmények biztosítása -, a **helyi turizmus fejlesztése** - aminek gyűjtőpontjában a gyógy- és vízi turizmusban rejlő potenciál kihasználása áll -, a **helyi munkaerő megtartása, képzettségének növelése**, illetve a **partnerség építése és a települési marketing erősítése**.

### 2.10.4. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA

A foglalkoztatáspolitikai elemi a **Helyi Esélyegyenlőségi Programban (HEP)** kerültek megfogalmazásra. A HEP kiemelt figyelmet fordít a munkaerőpiaci szegregáció visszaszorítására, valamint a hátrányos helyzetűek munkaerőpiaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására. A foglalkoztatás kontextusában, a HEP célcsoportja a mélyszegénységben élők és a romák. Életminőségük javítása érdekében a foglalkoztatásuk növelése kulcsfontosságú. Ennek egyik alapfeltétele a foglalkoztatáshoz való hozzáférés biztosítása, Csongrádon a közösségi közlekedés ideális feltételeket nyújt a mobilis munkavállaláshoz (pl. Tisza Volán Zrt., bokrosi Mars üzem különjárata). A helyi foglalkoztatási programok keretében a legfontosabb a közfoglalkoztatás megemlézése. **Az önkormányzat a START és a közmunkaprogramok keretein belül segíti a munkaerő-piaci integrációt. A közfoglalkoztatással kapcsolatos tervezési, szervezési, koordinációs feladatokat a polgármesteri hivatalon belül a Szociális és Lakásügyi Iroda látja el.** A sikeres lebonyolítás érdekében az iroda kapcsolatot tart a Csongrád Megyei Kormányhivatal Csongrádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával. A különböző programelemekben (mezőgazdasági, belvíz elvezetés, közutak karbantartása, illegális hulladék lerakóhelyek felszámolása, helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás) a foglalkoztatottak létszáma összesen 2016. évben 185 fő, 2017. évben 110 fő, 2018. évben 85 fő, 2019. évben 38 fő, 2020. évben 37 fő volt.<sup>22</sup>

2021.	Létszám (fő)	Bér + járulék (Ft)	Dologi (Ft)	Önerő	Összesen Ft
Szociális jellegű (közút+illegális)	15	15 918 516	5 677 561	0	21 596 077
Helyi sajátosságok	15	16 136 388	7 247 813	0	23 384 201
<b>MINDÖSSZESEN</b>	<b>30</b>	<b>32 054 904</b>	<b>12 925 374</b>	<b>0</b>	<b>44 980 278</b>

30. táblázat: A 2021. évre tervezett járási startmunka mintaprogram (Forrás: Csongrád Város Önkormányzata)

<sup>22</sup>Csongrád Városi Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója (2021)

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során a helyi önkormányzat:

- közfoglalkoztatást szervez
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A fogyatékkal élők foglalkoztatásának fő városi intézménye a Piroskavárosi Szociális és Rehabilitációs Foglalkoztató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, amelynek célja a marginalizálódott emberek társadalomba való visszakísérése a foglalkoztatás eszköztárával, egyénre szabottan, meglévő képességeik és kompetenciáik fejlesztése útján. Az intézmény valós piaci feltételek között biztosít keretet a rehabilitációhoz. 2017-ben 55 fő tartós és 34 fő tranzit foglalkoztatott megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatását folytatta.<sup>23</sup>

A városban kevés a fogyatékkal élők (érzékszervi-, látás-, hallásszervi-, mozgásszervi) munkavállalásának lehetősége, ennek érdekében 2018-tól a HEP külön intézkedésben kezeli a problémakört. Az intézkedés célja, hogy az önkormányzatnak és intézményeinek törekedni kell a fogyatékkal élők foglalkoztatására, továbbá hosszútávon biztosítani kell a „bedolgozó” munkalehetőségek megteremtését.

A nők munkába állását és munkában maradását, a gyermekek napközbeni ellátását segítő szolgáltatások, a munka és a család összeegyeztetését segítő szolgáltatások jelenleg is működnek a városban, de ezek mellett hiányoznak a női foglalkoztatást támogató innovatív szolgáltatások, melyek a közösség erejét, az önkéntes munka lehetőségeit kihasználva segítik a munka és a család harmonizálását. A HEP „Nő az esély” intézkedése keretén belül atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítésével és elterjesztésével, valamint a magánélet és a munka összehangolását segítő támogató szolgáltatásokkal igyekszik javítani a munkavállalók és munkáltatók helyi szintű együttműködésén, illetve előmozdítani a család és a munka összeegyeztethetőségét.

2018-tól Csongrád és Szentes járásban, valamint Mindszenten a TOP-5.1.2-15-CS1-2016-000003 pályázat keretén belül foglalkoztatási együttműködés valósul meg az érintett települések között, amelyben konzorciumi tagként a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal is részt vesz. A projekt közvetlen célja Csongrád és Szentes járások, valamint Mindszent város foglalkoztatási paktumának kialakítása, a menedzsment szervezet kialakítása, a képzési és foglalkoztatási programjainak támogatása továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső képzése, munkához jutásuk előkészítése. A projekt futamideje várhatóan 2022.12.31. napjáig meghosszabbításra kerül.

### 2.10.5. LAKÁS- ÉS HELYSÉGGAZDÁLKODÁS

Helyi szinten az önkormányzati ingatlanpolitikát a tulajdonosi és a profitorientált szemlélet, valamint a szociális szükségletek határozzák meg.

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanokkal kapcsolatos döntés-előkészítési feladatokat a Fejlesztési, Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Iroda végzi. Az önkormányzati vagyon hasznosításával kapcsolatos pályázatok kezelése, árverések lebonyolítása, valamint a közérdekű, a költségelvű és garzonlakások működtetése is e csoporthoz tartozik.

**Szociális bérlakásokkal kapcsolatos feladatok a Szociális és Lakásügyi Irodához tartoznak.** Ennek keretén belül az iroda:

- szociális bérlakás bérbeadása és a szociális szállássá minősítés tekintetében a lakáspályázatok előkészítését, összesítését és a közjegyzői eljárás lebonyolítását,
- szociális bérlakás csere ügyintézését,
- szociális bérlakások használatának ellenőrzését,
- valamint a bérlőkijelölési joggal terhelt bérlakásokkal kapcsolatos ügyintézését végzi.

<sup>23</sup> Csongrád Város Önkormányzat – Helyi Esélyegyelőségi Program I. felülvizsgálat (2020)

Lakás minősítése	Társasházi lakás	Kertes ház	Összesen
közérdekű	10	-	10
költségelvű	12	11	23
garzon	3	-	3
szolgálati		1	1
egyéb (MARS lakások egyedi szerz. alapján)	4	-	4
szociális alapon bérbe adott	79	46	125
honvédségi bérlőkijelölés alapján	15	0	15
Összesen:	123	58	181

31. táblázat: Bér lakások jellemzői (2020.04.30-i állapot) (Forrás: Csongrád Városi Önkormányzat 2020-2024. évekre szóló Gazdasági programja és fejlesztési terve)

A Gazdasági Program alapján, a város bér lakásainak típusai, illetve azok jellemzői<sup>24</sup>:

#### Közérdekű lakások

Az önkormányzat képviselő testülete a 2011. évi CLXXXIX tv. 13.§ (1) bekezdésében rögzített feladat ellátásához szükséges szakemberek letelepedése, megtartása érdekében dönthet úgy, hogy pályázati eljárás nélkül, a munkáltató kérelmére, az önkormányzat területén végzett közérdekű tevékenység időtartamára ad bérbe lakásokat. A közérdekű lakásokban jelenleg rendőr, mentős, tanár és egészségügyi dolgozók laknak.

#### Költségelvű lakások

A Képviselő-testület az elmúlt 4 évben több alkalommal minősített át önkormányzati bér lakásokat a szabadpiaci feltételekkel bérbe adott lakások kategóriájában, továbbá a lakásállomány a Csongrád, Szőlőhegyi u. 19/A szám alatti lakóház megvásárlásával is tovább emelkedett, így a költségelvű lakások száma 2020. évben összesen 23-ra nőtt.

A többször módosított lakásrendelet szerint a költségelvű és a közérdekű lakások bérbeadása azonos bérleti díj figyelembevételével történik, mely 2020. január 1. napjától kezdődően 650 Ft/m<sup>2</sup>/hó. Ez alól kivételt képeznek a Csongrád, Hársfa u. 65. szám alatti garzonházban lévő, fiatal párok részére kiadott lakások, melyek bérleti díja egységesen 25.000 Ft/hó.

#### Szolgálati lakások

Az önkormányzat az alábbi szolgálati lakással rendelkezik:

Szent Rókus tér 6. sz. alatti lakás, melynek bérlője az ingatlanban működő pékség mindenkori bérlője, jelenleg a Belvárosi Pékség Bt.

#### Honvédségi bérlő kijelölési jogú lakások

A Hm kijelölési jogú lakások bérleti díja megegyezik a szociális alapú bérleti díjakkal. 2015. évben 20 db önkormányzati tulajdonú honvédségi bérlőkijelölési jogú lakás volt Csongrádon (Templom utcában, Kossuth tér 8-10. szám alatt és a Zöldkert u-ban). Ezek közül 7 lakás évek óta bérlő hiányában üresen állt. 2018. évben az önkormányzat kérelmére a Honvédelmi Minisztérium 5 lakás bérlőkijelölési jogáról lemondott az önkormányzat javára jelzálogjog bejegyzése mellett. Az átvett 5 db lakás felújítása (nyílászárócsere, festés-mázolás) megtörtént, az ingatlanok közérdekű lakásként kerültek kiadásra.

#### Szociális bér lakások

Jelenleg 125 db szociális bér lakással rendelkezik az önkormányzat. 2016 januárja óta lakáspályázat útján lehet szociális bér lakáshoz jutni. A legtöbb lakáspályázati kiírás a szociális bér lakás bérlő általi helyreállítására irányult. Ezen pályázati rendszer beváltotta a hozzáfűzött reményeket és a jövőben is szeretné az önkormányzat megtartani (egyrészt költségkímélő, másrészt a bérlők jobban megbecsülik az általuk felújított bér lakást).

2015-2019 év között közfoglalkoztatási programok, illetve uniós pályázat keretében részben komfortfokozat növelő, részben felújítási munkálatok valósultak meg, melynek köszönhetően minimálisra csökkent a komfort

<sup>24</sup> Csongrád Városi Önkormányzat 2020-2024. évekre szóló Gazdasági programja és fejlesztési terve 18. o. – 21. o.



nélküli, illetve komfortos szociális bérlakások száma. A pályázat eredményeként ezen bérlemények megszépültek, a benne lakók számára jobb, magasabb színvonalú lakhatási körülményeket biztosítottak.

Tekintettel a bérlakás állomány életkorára és műszaki állapotára a jövőben is szeretne az önkormányzat hasonló pályázati lehetőségekkel élni.

2018. január 01. napjától az összes szociális bérlakás bérleti díja megemelésre került, majd 2020. március 01. napjától a városközponti és bökényi városrész komfortos és összkomfortos lakásainak bérleti díja további 30 százalékkal növekedett.

Társasházi bérlakások jelentős részében a nyílászárók cseréje, az elektromos- és vízhálózat felülvizsgálata indokolt. Ezen lakások több mint 30 éve épültek, a problémák folyamatosan jelentkeznek. (Több esetben fordult elő, hogy a bérlő saját költségen újíttatta fel a bérleményt, cserélt nyílászárót, ezzel szintén növelve az ingatlan értékét. Az ingatlanra fordított költség utólag beszámításra kerül a lakbérbe.)

Műszaki állapot szerint	Ingatlanok
leromlott állagú, gazdaságosan már fel nem újítható ingatlan <b>eladása</b>	- Csongrád, Hoch J. u. 15.
leromlott állagú ingatlanok <b>elbontása</b>	- Csongrád, József A. u. 1/A-1/B. - Jókai M u. 3/5
komfort nélküli lakások komfortosítása, felújítása	- Csongrád, Csengeri u. 27. sz. alatti 5 db bérlakás, - Csongrád, Perczel M. u. 20. - Csongrád, Bethlen G. u. 54.(külső rész-belső) - Csongrád, Tompa M. u.14/1.
tetőjavítás	- Csongrád, Tompa M. u.14/1 - Csongrád, Tompa M. u.14/2-3. - Csongrád, Öregvár u. 56.

32. táblázat: Lakásgazdálkodási tervek 2021-2024. évekre

A szabadpiaci, magántulajdonban lévő bérlemények bérleti díja aránytalanul megemelkedett, ezért lényegesen többen igényelnének önkormányzati tulajdonú szociális bérlakást, így az önkormányzat megfontolandónak tartja magánházak megvásárlását, illetve önkormányzati tulajdonú telkeken új társasházak építését.

#### Garázsok

Az önkormányzat 27 db garázzsal rendelkezik, melyeket szintén bérbeadás útján hasznosítanak. A garázsok többsége a Bökény városrészben van, a Hársfa, Tulipán és Orgona utcában, továbbá néhány gépkocsi tárolóval rendelkezik a Kossuth téren is.

A megüresedett garázsokat az önkormányzat ugyancsak nyílt árverési eljárás útján adja bérbe.

A képviselő testület a garázsok bérleti díját 2020. január 1. napjától kezdődően egységesen minimum 11.000 Ft/hó + ÁFA összegben határozta meg.

#### Földingatlanok

Az önkormányzat a tulajdonában lévő földterületeket bérbeadás útján hasznosítja. A 49 db külterületi földingatlan haszonbérleti díja igazodik a mindenkori földalapú támogatás összegéhez, így az önkormányzat a termőföldek bérleti díját 50.000 Ft/ha +ÁFA összegben állapította meg. A bérlők a haszonbérleti díjat évente egy alkalommal, minden év szeptember 30. napjáig fizetik meg a bérbeadó részére.

### 2.10.6. INTÉZMÉNYFENNTARTÁS

Az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait saját költségvetési szerveivel, intézményeivel, általa alapított gazdasági társaságok segítségével, vásárolt szolgáltatások révén - megállapodásokban rögzített feltételekkel - látja el, tehát gondoskodik azon feladatok ellátásáról, melyek törvények, rendeletek által előírtak.

A költségvetési intézmények feladatai teljes részletezettséggel az intézményi alapító okiratokban kerültek meghatározásra.

Megnevezés		Bevétel* <sup>25</sup> (Ft)	Kiadás* (Ft)
Polgármesteri Hivatal	Önálló gazdasági szervezettel rendelkező	17 463 348	17 373 816
Homokhátsági Regionális Tulajdonközösség Gesztora Intézménye	Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	24 756 419	7 610 486
Gazdasági Ellátó Szervezet	Önálló gazdasági szervezettel rendelkező	21 454 936	18 926 502
Művelődési Központ és Városi Galéria	Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	34 130 973	5 102 817
Városellátó Intézmény	Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	0	0
Csongrádi Óvodák Igazgatósága Óvodai nevelés	Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	34 688 103	30 121 746
Csongrádi Információs Központ Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum	Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	5 605 964	4 554 120
Csongrádi Alkotóház Alkotó művészeti tevékenység	Önállóan működő és gazdálkodó intézmény Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	1 616 150	1 371 432
Piroskavárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmény	Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	25 525 508	14 959 248
Dr. Szarka Ödön Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény	Önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező	119 777 166	67 398 512
<b>Összesen</b>	<b>2 önálló gazdasági szervezettel rendelkező</b> <b>8 önálló gazdasági szervezettel nem rendelkező</b>	285 018 567	167 418 679

33. táblázat: Csongrád Városi Önkormányzat intézményei 2020-ban

Központi döntés szerint az oktatási feladat ellátása továbbra is állami működtetésben valósul meg.

Csongrád Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala a kisebbségi önkormányzat (Roma Nemzetiségi Önkormányzat) működésével kapcsolatos feladatokat is ellátja. A kisebbségi önkormányzathoz költségvetési intézmény nem kapcsolódik.

### 2.10.7. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

Ugyan az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik, azonban a helyi környezeti fenntarthatósági terv, illetve a város klímastratégiáját megalapozó tanulmány<sup>26</sup> is tartalmaz az energiagazdálkodással kapcsolatos fejlesztési elképzeléseket, iránymutatásokat. Közös célként fogalmazható meg, hogy a fenntartható fejlődés jegyében az önkormányzatnak törekednie kell a tudatos, pénzügyi megtakarítást eredményező, elsősorban a megújuló energiaforrásokra épülő energiagazdálkodás megvalósítására.

Csongrád ezidáig is hangsúlyt fektetett a hatékony energiagazdálkodásra, ugyanis számos fejlesztést valósított meg, elsősorban megújuló energia felhasználásra irányuló (főként napenergia) fejlesztések, illetve önkormányzati épületek épületgépészeti korszerűsítése keretében (az előző, 2014-2020-as programozási időszakban);

- TOP-1.1.1-15-CS1-2016-00002 - Csongrádi Ipari Park fejlesztése (villamos hálózat bővítése, villamos gerincvezeték kiépítése)
- TOP-2.1.2-15-CS1-2016-00007 - Bökényi Zöld város program (napelemes világítótestek telepítése)

<sup>25</sup> \* Az önkormányzat közvetlen irányítása alá tartozó költségvetési szervek és a Polgármesteri Hivatal 2021. évben teljesített bevételei és kiadásai (a költségvetési rendelet megalkotásáig)

<sup>26</sup> KEHOP-1.2.1. „Csongrád város klímastratégiája” Projekt Megalapozó Tanulmány  
Csongrád Város Környezeti Fenntarthatósági Terv – Local Agenda (2016-2019)

- TOP-1.4.1-15-CS1-2016-00010 - Széchenyi utcai óvoda felújítása (a szomszédos telken lévő iskola energia ellátásáról való leválása, új kazán üzembe helyezése)
- TOP-1.4.1-15-CS1-2016-00020 - Bercsényi utcai óvoda felújítása (új fűtőberendezés üzembe helyezése, belső termosztát kialakítása)
- TOP-3.2.1-15-CS1-2016-00039 - Napelemes rendszer telepítése a Csongrádi Gyógyfürdő és Uszoda épületére - *Csongrádi Közmű Szolgáltató Kft.*
- TOP-3.2.1-15-CS1-2016-00041 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Csongrádon (Bökény „Napralforgó” Óvoda, Bokrosi „Napsugár” óvoda, CSTÁI Galli János Általános Iskola, Kozmutza Flóra Általános Iskola - homlokzati hőszigetelés, homlokzati nyílászáró csere és tető utólagos hőszigetelése)
- TOP-7.1.1-16-H-2016-011-1 - CLLD pályázat keretében - Bokros Művelődési Ház és Könyvtár fejlesztése (kazán elhelyezése, központi fűtés kiépítése, radiátorok elhelyezése, termosztatikus szelepek felszerelése)
- TOP-7.1.1-16-H-011-2 – Városi Galéria felújítása– CLLD pályázat keretében (nyílászáró csere)

„Soft” tevékenységek:

- Norvég Alap - HU03-0011-Bilat-A-2017 - Geotermikus energia hasznosítása Csongrádon (Geothermal energy utilization in Csongrád) (izlandi workshop keretén belül jó gyakorlatok megtekintése)
- KEHOP-5.4.1-16-2016-00651 - Takarékosan előre! – Községi programok az energiatudatos Csongrádért (Szemléletformálási programsorozat)

2007-2013-as programozási időszakból áthúzódó önkormányzati pályázat:

- KEOP-4.10.0/N/14-2014-0333 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása a Csongrád Városi Önkormányzatnál (49,9 kVA AC oldali teljesítményű napelemes rendszer telepítése az önkormányzat épületére, 196 db modul, 1 db 10kWh és 2 db 2 kWh inverter telepítésével)

A város az intézményeinek tudatos energiagazdálkodásának kialakítását a jövőben is igyekszik folytatni, melyet a Gazdasági Program prioritásaiban rögzít. A programban két zászlóshajó projekt is említésre kerül, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnának a célok megvalósulásához. Az egyik egy új 1800 méter mély, előzetes mérések alapján 65 °C fokos víz kitermelésére alkalmas kút, mely a megnövekedett igények mellett további fejlesztési lehetőségeket kínál a felújított Csongrádi Gyógyfürdő és Uszoda még meg nem újult része számára (Kerek-medence). A másik fejlesztési irány a környezetvédelem területén egy 611 MWh/év napelem park létesítése lenne, mely a megtermelt energiával az önfogyasztáson túli energiát, ezáltal bevételi forrást is szolgáltatna a városnak. A város energetikával kapcsolatos fejlesztési elképzelései teljes mértékben összhangban vannak az Európai Unió és hazai éghajlatvédelmi törekvésekkel. Fenntartható Energia Akcióterv (Sustainable Energy Action Plan – SEAP) elkészítése egyelőre nincs tervben.

*(A geotermikus energia felhasználásáért a többségi önkormányzati tulajdonban lévő Csongrádi Közmű Szolgáltató Kft. és a CSOTERM Termálrendszer Beruházó, Fejlesztő és Szolgáltató Kft. gondoskodik, melyek szolgáltatásai az 2.11.-es fejezetben kerülnek kifejtésre)*

## 2.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK, OKOS VÁROS TELEPÜLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

### 2.11.1. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a következők szerint határozza meg:

- köztemetők kialakítása és fenntartása,
- a közvilágításról való gondoskodás,
- kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása,
- a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása,
- közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása,
- gépjárművek parkolásának biztosítása

A 2011. évi CLXXXIX. törvény által előírt településüzemeltetési feladatok túlnyomó részét Csongrád Városi Önkormányzat Városháza Intézménye látja el:

- Ez az intézmény gondoskodik a városi köztemetők működtetéséről.
- Felel a közparkok és egyéb közterületek kialakításáért és fenntartásáért, melyen belül a tevékenysége a közterületek, parkok, játszóterek növényzetének gondozására, közterületi berendezések fenntartására terjed ki, emellett a piacok és a Körös-toroki üdülőterület mint közterületek működéséről gondoskodik.
- Ellátja a városi közutak és tartozékainak kialakítását és fenntartását, amely során felel a közterületek, utak, járdák, kerékpárutak takarításáért minden évszakban, emellett gondoskodik a kül- és belterületi utak és járdák, kerékpárutak építéséért, fenntartásáért.
- További feladatai közé tartozik a más költségvetési szerv, illetve lakosság részére fizikai (technikai) jellegű szolgáltatás, településgazdálkodási, üzemeltetési és műszaki szolgáltatás, zárt és nyitott csapadékgyűjtő rendszer fenntartása, átemelők működtetése, állategészségügyi telep fenntartása, a hatósági mázsaház, a napközis tábor, a sporttelep és az ifjúsági ház működtetése.<sup>27</sup>

2021. január 1-től az MVM Démász Áramhálózati Kft. a városi közvilágítás biztosításáért felel, míg a gázszolgáltatásról a MVM Főgáz Földgázhálózati Kft. gondoskodik.<sup>28</sup>

A lakossági tulajdonú ingatlanok és a társasházak égéstermék-elvezetőinek rendszeres felülvizsgálatát Csongrád-Csanád megyében a katasztrófavédelem szakemberei mellett több szolgáltató is végzi.<sup>29</sup>

A törvényben foglaltaknál tágabb értelemben a településüzemeltetési feladatok körébe sorolhatjuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat is. A törvényben definiáltak mellett például: hó- és síkosságmentesítési feladatok, szúnyoggyérítés, köztisztaság, hulladékszállítás biztosítása, kutak üzemeltetése, csapadékvíz-csatornák karbantartása, utcanév-táblák kihelyezése, külterületi ingatlanok gyommentesítése stb.

Ezek közül kiemelendők a következő szolgáltatók:

Csongrádi Víz- és Kommunális Nonprofit Kft. végzi a hulladékkezeléssel kapcsolatos feladatokat, mégpedig a kommunális hulladék szervezett szállítását, ártalmatlanítását, konténerbérletre és fertőtlenítésre való lehetőség biztosítását, zöldhulladék gyűjtését és kezelését, béraprítást, bérrostálást, szelektív hulladékok (papír, műanyag, üveg) gyűjtését, kezelését, valamint veszélyes hulladék gyűjtését.<sup>30</sup>

Az ivóvíz biztosítását az Alföldvíz Regionális Víziközmű-szolgáltató Zrt. oldja meg.

A Csongrádi Közmű Szolgáltató Kft. gondoskodik az önkormányzat tulajdonában levő központi intézmények, épület-együttesek, illetve a távhőt biztosító vezetékhálózatra bekötött lakótelepek, magánlakások távhő- és meleg víz szolgáltatásáról. Ezen belül a Kft. felel a szolgáltatási területén távfűtés és használati meleg víz biztosításáért, a termálkút és gépészeti berendezéseinek, a távhő vezetékeknek, kazánházi berendezéseknek az üzemeltetéséért és karbantartásáért, hőközpontok szolgáltatói kezelésbe tartozó berendezéseinek üzemeltetéséért, szolgáltatási pontokon lévő elosztószerelvények beszabályozásáért, hőmennyiségmérők és vízmérők leolvasásáért.<sup>31</sup> E szolgáltató tevékenységét egészíti ki a CSOTERM Termálrendszer Beruházó, Fejlesztő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság, mely termálkút segítségével biztosítja a távhő termelését.<sup>32</sup>

Csongrád Város lakosságának egészségügyi ellátásáról a Dr. Szarka Ödön Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény gondoskodik. Szolgáltatásai közé tartozik a központi orvosi ügyelet, az idősgondozás, a járóbeteg szakellátás, a gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosítása, védőnői szolgáltatások nyújtása, és az egészségfejlesztési iroda működtetése.

A hírközlésre irányuló feladatokat, elsősorban televíziós műsorkészítési (hírműsorok, magazinműsorok, közvetítések) és műsorszórási tevékenységet a Csongrád TV Kft. látja el.<sup>33</sup>

A közösségi közlekedési szolgáltatásokat a Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt. végzi.

<sup>27</sup> <https://www.csongrad.hu/varosellato-intezmeny/>

<sup>28</sup> <http://kozterulet-felugyelet.csongrad.hu/hasznos-informaciok/>

<sup>29</sup> <https://www.csongrad.hu/kemenysepro-ipari-kozszolgáltatás-2019-evi-sormunkaterve/>

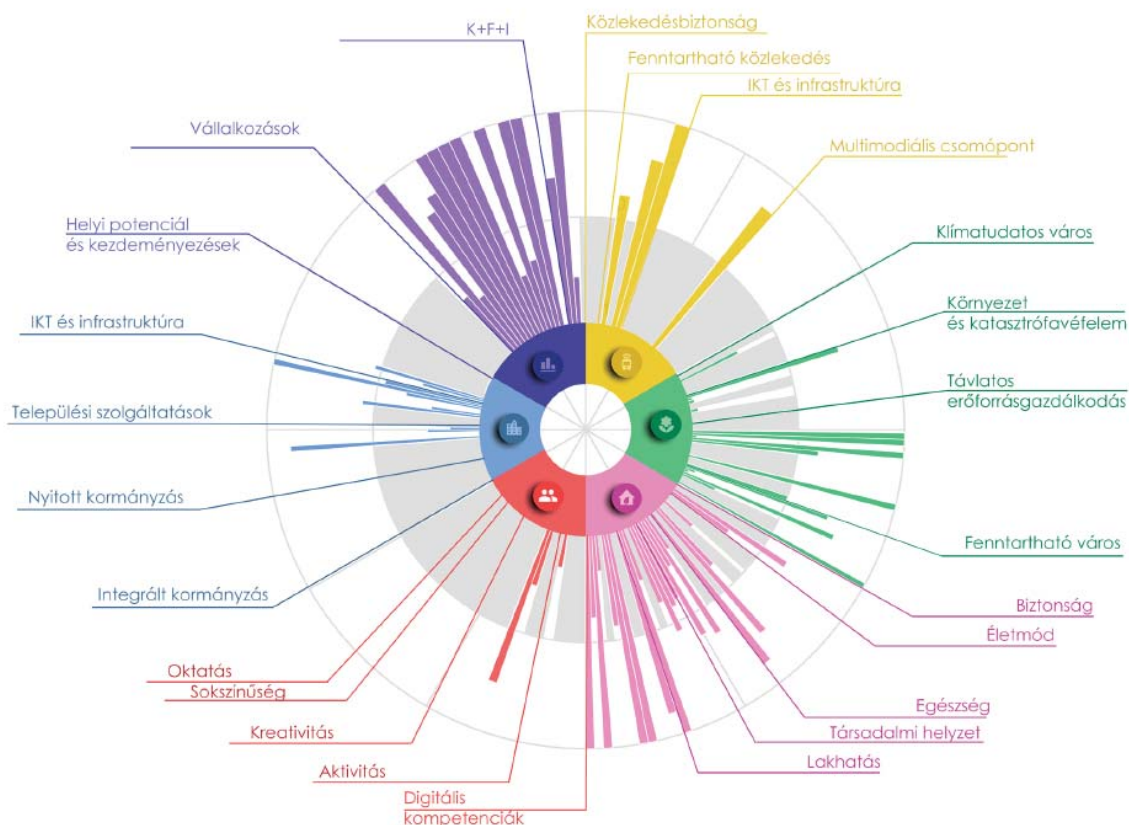
<sup>30</sup> <https://csongradihulladek.hu/csvk/>

<sup>31</sup> <http://csongradikozmu.hu/tavho.php>

<sup>32</sup> Gazdasági Program

<sup>33</sup> Gazdasági Program

### 2.11.2. OKOS VÁROS TELEPÜLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK



45. ábra: A Lechner Tudásközpont települéértékelés és monitoring rendszere  
(Forrás: Az okos város fejlesztési modell módszertani alapjai – Lechner Tudásközpont)

A Lechner Tudásközpont megfogalmazása szerint az okos város olyan település vagy település csoport, amely természeti és épített környezetét, digitális infrastruktúráját, valamint a területén elérhető szolgáltatások minőségét és gazdasági hatékonyságát korszerű és innovatív információtechnológiák alkalmazásával, fenntartható módon, lakosainak fokozott bevonásával fejleszti.<sup>34</sup>

Az okos város értékelő és monitoring rendszere hat alrendszerre bontható, az okos kormányzásra, az okos közlekedésre, az okos környezetre, az okos gazdaságra, az okos életkörülményekre és az okos emberekre (45. ábra). Az alábbiakban az alrendszerek kerülnek bemutatásra elsősorban Csongrád Város Önkormányzatának megvalósult pályázatainak alapján.

#### Okos kormányzás

*Okos kormányzás alatt a nyílt, átlátható és részvételen alapuló döntési folyamatokat, ezek IKT alapú támogatását, a személyre szabott városi és közszolgáltatásokat, az adatkezeléssel kapcsolatos intézkedéseket és a fejlesztő szemléletű, innovatív kormányzást értjük.*

Az okos kormányzat eléréséhez nagy előrelépést jelentett Csongrád Város Önkormányzatának az ASP Központozóhoz való csatlakozása 2017-ben, melynek célja volt az önkormányzati adminisztratív terhek csökkentése, amely a szolgáltató közigazgatás szervezési feltételeinek fejlesztésén és az elektronikus folyamatok fejlesztésén, szakrendszerek egyesítésén, szolgáltató képességének növelésén keresztül valósult meg. Csongrád a következő szakrendszerek vonatkozásában csatlakozott az ASP rendszerhez: iratkezelő rendszer, elektronikus ügyintézési portál rendszer, ideértve az elektronikus űrlap-szolgáltatást, gazdálkodási rendszer, ingatlanvagyon-kataszter rendszer, önkormányzati adórendszer, ipar- és kereskedelmi rendszer, hagyatéki leltár rendszer.

<sup>34</sup> Az okos város fejlesztési modell módszertani alapjai – Lechner Tudásközpont



Azonban a város önkormányzata tisztában van azzal, hogy a városi hivatali ügyintézés jelenleg nem lehet teljes mértékben elektronikusan intézni, ugyanis a város előregedő lakosságának, és a digitális technológiákat jelenleg nem megfelelően ismerő társadalmi csoportoknak ezt kevésbé komfortos kezelni, ezért számukra fenn kell tartani a személyes ügyintézés lehetőségét.<sup>35</sup> A digitális technológiák használatára irányuló lakossági képzésekkel tovább fokozható az elektronikus ügyintézés hatékonysága.

Az önkormányzat digitalizációs törekvései közé sorolható az is, hogy az önkormányzat a település honlapján, illetve közösségi média felületén (Facebook) folyamatosan híreket és információkat oszt meg lakosság tájékoztatása és a lakossággal való kapcsolattartás érdekében.<sup>36</sup>

Az okos kormányzás részét képezi a lakosság bevonása a város fejlődését érintő döntésekbe. Ehhez kapcsolódva a város önkormányzata az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is bevonja, mely törekvését a Helyi Esélyegyenlőségi Programban is rögzíti.<sup>37</sup> Például a LOCAL AGENDA 21 program elkészítéséhez lakossági kérdőíves kutatást végeztek a város környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi helyzetének feltárására.<sup>38</sup>

### **Okos közlekedés**

*Okos közlekedés alrendszer alatt a fenntartható és szolgáltatás központú közlekedésfejlesztést, a nem motorizált és közösségi közlekedési formák támogatását, a multimodális elérés biztosítását (az egyes közlekedési ágak közötti rendszer szintű és konkrét téri kapcsolatok kiépítését) valamint a szolgáltatások minden pontján megvalósított IKT integrációt értjük.*

Csongrádról több település elérhető tömegközlekedéssel, busszal és vonattal egyaránt, valamint a buszpályaudvar és a vasútállomás közvetlen buszjárárral elérhető, megteremtve a multimodális elérés lehetőségét. Emellett a város önkormányzata igyekszik megteremteni a lehetőséget lakosai számára a fenntartható közlekedési módok választására, ugyanis 2018-ban elektromos autó töltőállomást létesítettek a városban.

Csongrád egyik kiemelt erőssége a zöld felületek magas aránya és a barátságos természeti környezet, amihez kapcsolódva további kerékpárutak építésével és a lakosság kerékpározásra való buzdításával, valamint a gyalogos és kerékpáros közlekedés biztonságosságának fokozásával (pl. okos zebra) további lépések tehetők a fenntartható közlekedés eléréséhez.

### **Okos környezet**

*Okos környezet alrendszer alatt a fenntartható környezeti erőforrás-gazdálkodást (megújuló energia, víz- és hulladékgazdálkodás), a levegőminőség javítását célzó intézkedéseket, a városok klímaváltozáshoz való adaptációs képességének növelését, az épített környezet energia-hatékony kialakítását értjük.*

Csongrád nagy előrelépéseket tett az okos környezet eléréséért, a tudatos, hatékony energiagazdálkodás felé, melyhez több projekt is kapcsolódik.

A „Délkelet-Magyarországi szennyvízelvezetési és kezelési fejlesztés” című projekt keretében városi szennyvíztisztító telep felújítása és korszerűsítése valósult meg. Ennek eredményeként az új telep kevesebb energia felhasználásával, nagyobb kapacitással, modernebb körülmények között működik, a kiszolgáló épületek fűtése energiatakarékos.

Geotermikus energia hasznosítására megfelelőek a város adottságai, melyet a város igyekszik felhasználni. A „Geotermikus energia hasznosítása Csongrádon” című projekt a fenntartható környezeti erőforrás-gazdálkodást segítette elő, mely során hatékonyabbá és takarékosabbá vált az önkormányzati és állami közintézmények fűtése. A geotermikus energiát a Csongrád Városi Gyógy- és Strandfürdőben is felhasználják, ugyanis a fedett részleg fűtéséről az elfolyó termálvíz hővisszanyerésével gondoskodnak.

Csongrádon magas a napsütéses órák száma, melynek energetikai felhasználására vannak törekvések, ugyanis napelemes rendszer került kiépítésre az önkormányzat épületénél, a Csongrád Városi Gyógy- és

<sup>35</sup> Gazdasági program

<sup>36</sup> Gazdasági Program

<sup>37</sup> Helyi Esélyegyenlőségi Program

<sup>38</sup> Local Agenda 21 program

Strandfürdőben, valamint a Bökényi Zöld város projekt megvalósítása során két helyszínen napelemes világítótest került kihelyezésre.

Csongrádon a hulladék környezetkímélő kezeléséről a Csongrádi Víz – és Kommunális Nonprofit Kft. gondoskodik, például a kommunális hulladékon felül a zöldhulladék és a szelektív hulladék elszállításával lehetőséget teremt a hulladék megfelelő kezelésére a lakosság számára.

A város nagy hangsúlyt fektet a helyi lakosok szemléletformálására is. A Bökényi Zöld város programban ugyanis előadást tartottak a hulladék-kezelés környezetkímélő módjairól. A csongrádi "Takarékosan előre!" című programsorozat kifejezetten a szemléletformálás érdekében valósult meg, mely során programokat, előadásokat tartottak az energiatakarékosságról az óvodás és általános iskolás gyermekeknek, bemutatták a lakosság számára a mindennapok energiatudatos magatartási formáit, tájékoztatást adtak a megújuló energiák felhasználási lehetőségeiről, külön foglalkoztak az önkormányzatnál, illetve az önkormányzati intézményeknél dolgozó munkavállalók energiatudatosságának elősegítésével.

Mindemellett az elmúlt években Csongrádon számos önkormányzati épület esett át energetikai korszerűsítésen az épített környezet energia-hatékonyságának fokozása érdekében.

A napenergia és a geotermikus energia használatának további önkormányzati épületekre való kiterjesztésével, az energetikailag még nem korszerűsített épületek fejlesztésével, valamint a csapadékvíz elvezető rendszerek felújításával és a hiányzó szakaszok kibővítésével további lépések tehetőek a környezet védelme és a klímatudatosság érdekében.

### **Okos gazdaság**

*Okos gazdaság alatt a vállalkozásokat és az innovációs ökoszisztémákat támogató szolgáltatásokat, a vállalkozó kedvet és a produktivitást segítő képzéseket és inkubációs környezetet, a cégek helyi és globális piaci integrációját segítő eszközöket, IKT platformokat, nyílt adatokat, városi laborokat és más megoldásokat értjük.*

Potenciál van arra, hogy okossá váljon a gazdaság. Az ipari park például kedvező talaj-, zaj-, és levegő állapot adottságokkal rendelkezik, infrastruktúrája az elmúlt években korszerűsítésen esett át a betelepedett és betelepíteni vágyó cégek számára kedvező környezetet nyújtva. Emellett az ipari parkba olyan betelepülő cégeket is várnak, melyek fejlett, környezetbarát technológiákat alkalmaznak és tevékenységükkel a jelenlegi kedvező környezeti minőséget nem rontják, nem terhelik olyan mértékben, hogy az a település természeti és épített környezetében károsodást okozzon.<sup>39</sup> E szempont kapcsolódik az okos környezet eléréséhez való törekvésekhez. Az ipari park infrastruktúrájának további fejlesztésével start up cégek számára még vonzóbbá tehető az ipari park, további lépéseket téve az okos gazdaság bővítéséhez.

Az okos város alrendszerbe tartozik a saját környezet, a hagyományok és kultúra erőforrásnak tekintése. Csongrádra ez jellemző, ugyanis idegenforgalmát meglévő adottságaira, a barátságos természeti környezetre és az épített környezetre, a kulturális szolgáltatásokra igyekszik alapozni. Az épített környezet esetében például Csongrád Belvárosában található halászházak közül 7 db a régi mesterségek (fazekas, halász, mézeskalács, kosárfonó, fafaragó, textiles, és borász) bemutatására vált alkalmassá, mindemellett egyes házak vendégházként működnek, kihasználva az épített környezetben rejlő gazdasági lehetőségeket és bővítve a város turisztikai kínálatát.<sup>40</sup> A meglévő természeti adottságokra építő további (öko)turisztikai fejlesztések, valamint a kihasználatlan épületek turisztikai funkcióval való hasznosítása, illetve ezek online marketingje, további potenciált jelent az okos várossá váláshoz.

### **Okos életkörülmények**

*Okos életkörülmények alrendszer alatt az élhető várost, a személyes biztonságot és az egészségügyi kondíciókat javító intézkedéseket, a turisztikát, az aktív kulturális, szabadidős és közösségi élményeket fejlesztő programokat, a lakhatás körülményeit javító folyamatokat, valamint az ezeket támogató IKT megoldásokat értjük.*

<sup>39</sup> <https://ip.csongrad.hu/>

<sup>40</sup> Gazdasági Program

„A helyi identitás és kohézió erősítése Csongrádon” című projekt (2018-2022 között) a közösség fejlesztését célozza meg, mely során több kisebb és nagyobb rendezvény valósult meg a helyi lakosok előzetes igényfelmérése és bevonása révén.

Ugyan a köztéri kamerarendszer fejlesztése nem jelent teljes megoldást a tényleges városi biztonság eléréséhez, de annak egy eleme, ami segít a biztonságérzet növelésében. E tekintetben az élhető környezet okossá válására is van potenciál Csongrádon, hiszen több fejlesztési projekt keretében bővítették a városi térfigyelő kamera rendszert, például a Körös-torok komplex turisztikai fejlesztése és a Bökényi Zöld város programban.

Csongrád Város Önkormányzata igyekszik megfelelő lakhatási körülményeket biztosítani a helyi lakosok számára, ezért szociális bérlakásokat kínál a rászorultaknak pályázat útján. A város szociális bérlakás állományának egy része az elmúlt években felújításon esett át pályázati forrásból és önerőből együttesen, ami során egyes, a szegregátumi bérlakásokban élő halmozottan hátrányos helyzetű családok életkörülményei és életminősége (higiéniai, biztonsági) került javításra a komfortfokozat növelésével, az alap infrastruktúra bevezetésével.

Az egészségügy javítása érdekében a Csongrádi EFI (Egészségfejlesztési Iroda) szűrővizsgálatokkal, életmódprogramokkal, betegklubok működésével és mozgásprogramokkal a betegségek megelőzését, az egészséges életmód népszerűsítését segítette elő a helyi lakosok körében, miközben az egészségügyi esélyegyenlőségre is figyelmet fordított. A Dr. Szarka Ödön Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény széleskörű szakrendelésekkel gondoskodik a helyi lakosok és a környékbeli lakosok egészségének védelméről. Például online időpontfoglaló rendszer kiépítésével tovább fokozhatóak az egészségügyet érintő okos szolgáltatások.

Az okos életkörülmények biztosításához kapcsolódik az idősgondozás is. Csongrádon több olyan intézmény is működik, melyekben az önmagukról gondoskodni nem tudó időseket ápolják.<sup>41</sup> Emellett a város jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is biztosít az otthon tartózkodó, de rossz egészségügyi állapotú lakosok számára, 2020. végéig 51 készülék került kihelyezésre.<sup>42</sup>

### **Okos emberek**

*Okos emberek alrendszer alatt a tudásgazdaság és a versenyképes munkaerő erősítését, az élethosszig tartó tanulást segítő programokat, oktatásfejlesztést, a kreatív és befogadó társadalom elérése érdekében tett intézkedéseket, például a részvételi tervezést, a co-production és co-design folyamatokat értjük.*

„Városi Galéria felújítása Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések” című projekt, valamint „Az egész életen át tartó tanuláshoz hozzáférés biztosítása Csongrádon” című projekt a felnőtt korosztály, különös tekintettel a hátrányos helyzetű lakosság képzését célozza meg. A képzések a felnőttkori pályamódosítás és pályaaorientáció területét érintették. Ennek keretében segítséget igyekeztek nyújtani például a digitális alapismeretek elsajátításhoz, a vállalkozói kompetenciák fejlesztéséhez, a kommunikációs készségek fejlesztéséhez, mely törekvések illeszkednek az okos emberek alrendszerhez.

A „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” című projekt célja volt, hogy a széleskörű partnerségre alapozva a közösségfejlesztés eszközeinek és módszereinek felhasználásával egy újszerű kezdeményezés valósuljon meg, amelyben erősíthető a társadalmi részvétel, a generációk közötti párbeszéd hozzájárulva a település helyi értékeinek megismeréséhez, a helyi identitás és kohézió erősítéséhez. A mintaprojekt innovatív eszközöket használt és a digitális technika bevonásával teremtette meg mindenki számára a bekapcsolódás és a részvétel esélyeit, de különösen a fiatalokat célozza meg, akiknek érdeklődését innovatív, virtuális játékokkal hívták fel.

A helyi lakosság közösségi internethez való jobb hozzáférése érdekében a csongrádi és a bokrosi könyvtárban informatikai eszközök beszerzésére került sor, lehetővé téve bármely társadalmi csoport számára a digitális technológiákkal való megismertetést.

<sup>41</sup> Local Agenda Program 2021

<sup>42</sup> Csongrád Városi Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója

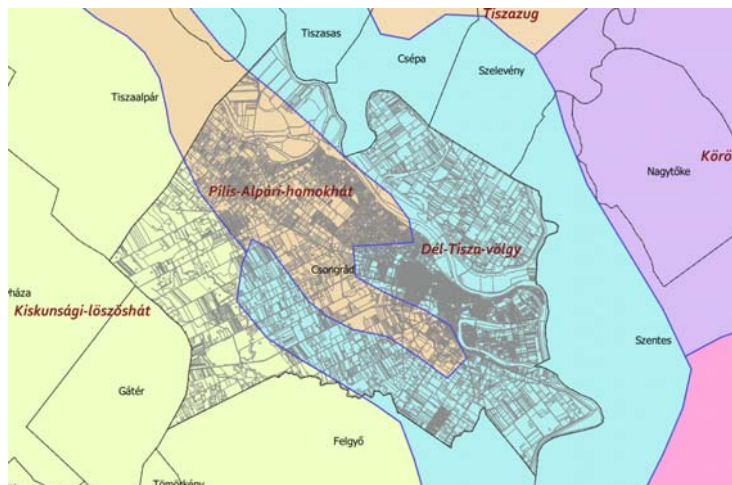
Az online továbbképzésekről való folyamatos tájékoztatással, helyi képzésekkel, lakossági véleményezésekkel, technológiai eszközök közoktatásba való integrációjával, az okos emberek komponens tovább fejleszthető, hozzájárulva ahhoz, hogy a lakosság befogadója legyen az okos város fejlesztéseknek.

Mindezek alapján Csongrád Város Önkormányzata tudatosan és megalapozottan hozza a fejlesztési döntéseket, az ismertetett projektek valós problémákra reflektálnak, és hozzájárulnak ahhoz, hogy Csongrád okos város szolgáltatásokat nyújtson. Minden alrendszerhez kisebb nagyobb mértékben vannak okos városra utaló szolgáltatások, melyek közül az okos környezet alrendszer a legfejlettebb. Azonban Csongrád nem tekinthető jelenleg okos városnak a Lechner Tudásközpont definíciója szerint, ugyanis a jelenlegi szolgáltatások inkább arra alkalmasak, hogy megalapozzák a város fejlődését az okossá válás irányába, hiszen a legtöbb alrendszer esetében a kommunikációs és információs technológia még nem elég kihasznált, vagy a tanulási folyamat zajlik. Az okos város szolgáltatások tovább fejleszthetőek a folyamatos nyilvánosság megteremtésével, az aktuális fejlesztésekről adott tájékoztatással a város honlapján és közösségi média felületein, online fórumok létrehozásával és a lakossági véleményezés kiterjesztésével a jövőbeli fejlesztések esetében.

## 2.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

### 2.12.1. TERMÉSZETI ÉS TÁJI ADOTTSÁGOK

Csongrád város közigazgatási területe **három kistáj határán fekszik** – Dél-Tisza-völgy, Pilis-Alpári homokhát, Kunsági-löszöshát – a Nagyalföld részét képező Duna-Tisza közti síkvidék és Alsó-Tisza-vidék középtájak találkozásánál. A város belterülete közvetlenül a Tisza és a Hármas-Körös összefolyása fölött terül el, a Tisza jobb partján található. A folyók és holtágaik, valamint a kismértékben jelentkező katlanhatás a kontinentális éghajlatot kedvezően módosítják, sajátos, **egyedi mikroklima** jellemző a településre.



46. ábra: Település táji elhelyezkedése (saját szerkesztés)

A település természeti adottságait e három kistáj természeti jellemzői határozzák meg, melyeket az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

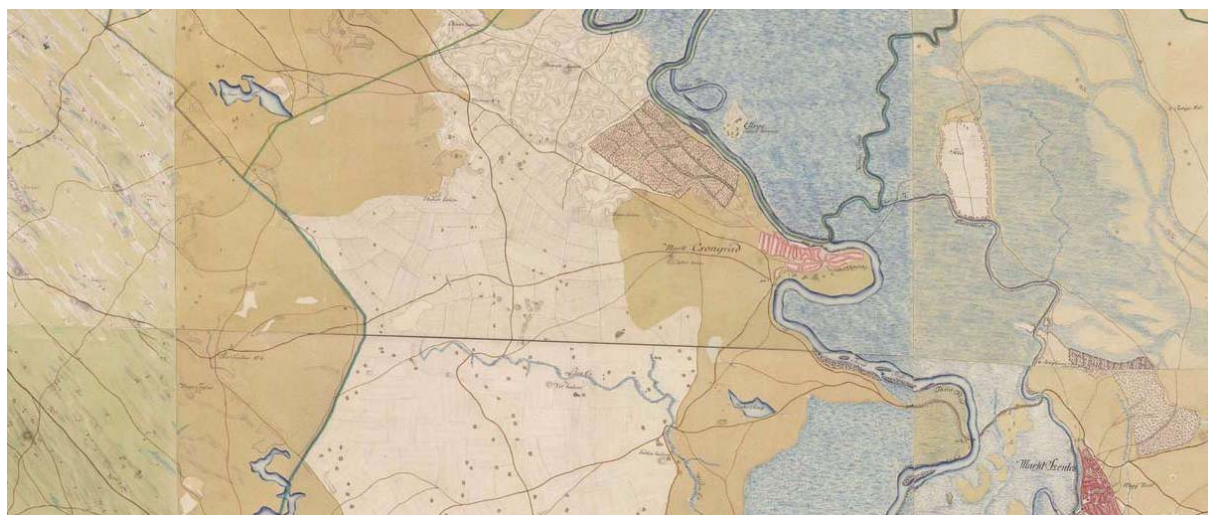
Természeti jellemzők Csongrád településre vonatkoztatva	Dél-Tisza-völgy (Alsó-Tisza-vidék középtáj)	Pilis-Alpári homokhát (Duna-Tisza közti síkvidék középtáj)	Kiskunsági-löszöshát (Duna-Tisza közti síkvidék középtáj)
Éghajlat jellemzése	meleg-száraz; 1,35 ariditási index	meleg-száraz; 1,32-1,36 ariditási index	meleg-száraz; 1,32-1,36 ariditási index
Napsütéses órák száma (db)	2020-2040	2040	2030-2050
Ebből nyáron	810	800	800
Évi középhőmérséklet (°C)	10,4-10,6	10,3-10,5	10,5-10,7
10 °C feletti napok száma (db)	200	197-200	198-200
Évi csapadék-összeg (mm)	510-520	510-530	510-530
Vegetációs csapadék- összeg (mm)	300-310	300-310	300-320
Talajok (kiterjedés szerinti sorrendben, a kistáj szinten meghatározó talajtípusok megnevezésével)	réti öntés talajok, réti talajok dominálnak, réti csernozjom is számottevő	humuszos homoktalajok, réti talajok, futóhomokok, barnaföldek	alföldi mészlepedékes csernozjom, réti csernozjom, humuszos homoktalajok, csernozjom jellegű homoktalajok, futóhomokok, mélyben sós réti csernozjomok
Talajvíz szintje	2-4 m közötti	talajvíz mélysége süllyedő	talajvíz mélysége süllyedő



Természeti jellemzők Csongrád településre vonatkoztatva	Dél-Tisza-völgy (Alsó-Tisza-vidék középtáj)	Pilis-Alpári homokhát (Duna-Tisza közti síkvidék középtáj)	Kiskunsági-löszöshát (Duna-Tisza közti síkvidék középtáj)
Mezőgazdasági potenciál	szárazságtűrő haszonnövények termesztésére megfelelő éghajlat	kisebb vízigényű növényeknek kedvező éghajlat	a kevés és szeszélyes eloszlású csapadék határozza meg a mezőgazdasági potenciált
Domborzat	77 és 91 m közötti tszf-i magasságú, kis relatív reliefű ártéri szintű síkság; a felszíni formák döntően folyóvízi eredetűek; térsége folyómedrekkel, morotvakkal gazdagon behálózott	82 és 146 m közötti tszf-i magasságú egykori hordalékkúp, kis relatív reliefű, szélhordta homokkal fedett, enyhén hullámos síkság, (D-en az 5-6 km-re sülyedt medencealjzatot vulkáni és vulkano-szediment képződmények alkotják)	81 és 142 m közötti tszf-i magasságú, lösszel és homokkal fedett hordalékkúp síkságközepesen élénk, enyhén tagolt síkság; mozaikszerűen elhelyezkedő, kisméretű mocsarak, szikes laposok;
Vizek	Tisza folyó, Hármas- Körös, Gyova-Mámai és Serházzugi Holt-Tisza, Bokrosi-holtágak, meanderek, holtágak, szikes tavak	száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület	átlagot meghaladó vízfolyássűrűségi értékek
Természetes növénytakaró	hullámtér fő potenciális vegetációja a fűz-nyár ligetek, keményfás erdők, holtágakban hinarasok, nádas-gyékényes mocsarak; mentett oldalon ecsetpázsitosok, szikes rétek, puszták	sztyeprétek, sztyepecserjések, homokpuszta gyepek, zárt kocsányos tölgyesek, mocsárrétek	sztyeprétek, padkás összikek, szikes rétek, mocsarak

### 2.12.2. TÁJHASZNÁLAT, TÁJSZERKEZET, TÁJTÖRTÉNET

A három kistáj eltérő táji, természeti adottságai eltérő területhasználatokat eredményeztek a település fejlődése során. A történeti szőlőtermesztés az Öreghegyen több évszázadra nyúlik vissza. A Tisza és a Körös vidék kiterjedt árterei, a löszös hát mélyfekvésű térszíneinek vizekben gazdag tájai, szikesei még ma is őrzik jellegzetességüket a folyószabályozások és a csatornázások ellenére is.



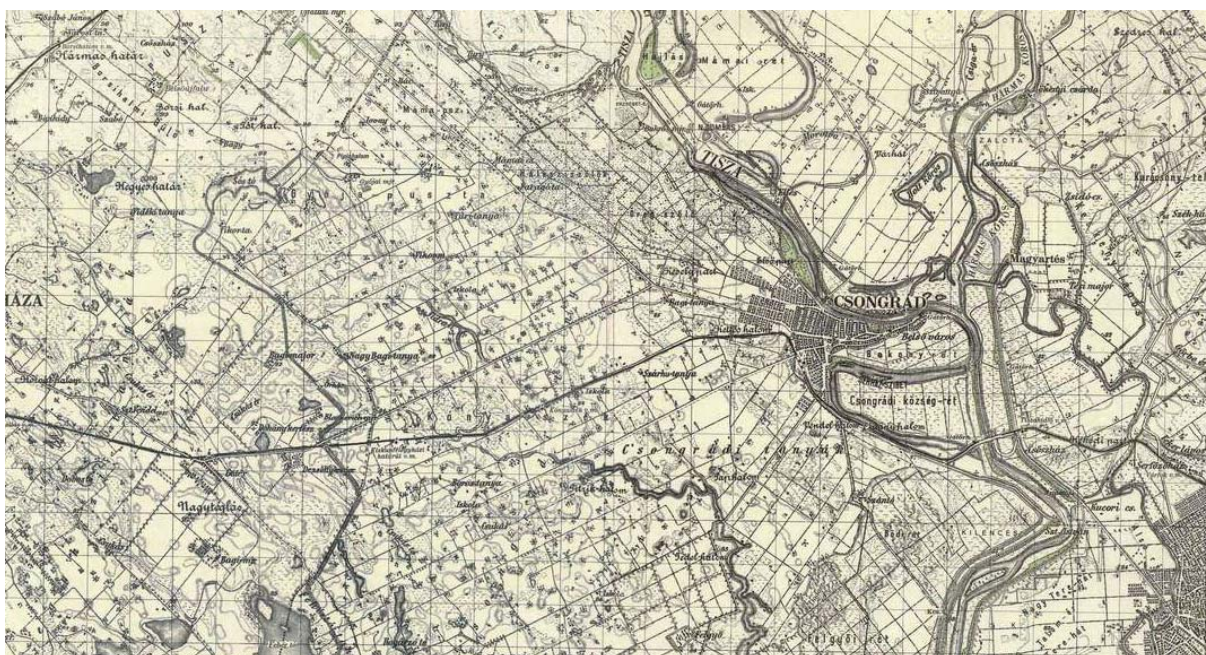
47. ábra: Első Katonai felmérés - Belső város, Öreg szőlők (1782-1785) (Forrás mapire.eu)





48. ábra: Második Katonai felmérés -Belső város, Történelmi városrész, Öreg szőlők, Halesz szőlők, Erzsébet erdő, tanyák, majorok (1819-1869) (Forrás mapire.eu)

A Második és a Harmadik katonai felmérés (1869-1887) lényegi tájhasználati, településszerkezeti változást nem mutat: az időszakban a település fejlődése nem járt újabb városrészek kiépülésével. A 19. sz. közepén megkezdett folyószabályozás a természetes ártér arculatát, tájhasználatát jelentősen módosította. A Tisza kanyarulatait átvágták (11 átvágással, 58 km-rel rövidítették), és a folyót gátak közé szorították, így a megye kiterjedt területeit mentesítették az ismétlődő áradásoktól. A vasúthálózat 1888-ban épült ki, 1903-ban átvezetéssel a Tiszán Szentéig. 1910-et követően a város nyugati irányban jelentősen terjeszkedett.



49. ábra: Magyarország Katonai felmérése (1941) (Forrás mapire.eu)

A termőhelyi adottságok és az ahhoz igazodó, jellemző tájhasználat alapján **a csongrádi táj négy meghatározó tájszerkezeti egységre osztható fel**<sup>43</sup>, a közigazgatási terület és a Tisza természetes határára tekintettel:

- **A változatos ártéri szintű és karakterű Tiszán túli területek** - Nagyrét jellemzően szántóföldi növénytermesztésre és gyepgazdálkodásra használt területei, szórt tanyatelkekkel, holtágakkal, egykori medrekkel. A Nagyrét területe a folyószabályozás után egy sűrűn lakott, a legfejlettebb mezőgazdasági kultúrával rendelkező része volt a városnak<sup>44</sup>.

<sup>43</sup> Figyelemmel a 2015. évi Megalapozó vizsgálatra, mely adatforrásként használta a 2005. évi településrendezési terv vizsgálati eredményeit.

<sup>44</sup> <https://www.csongrad.hu/mezogazdasag/>

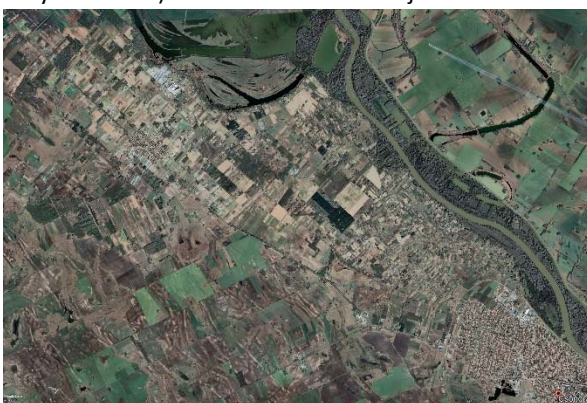




- **Tisza és a Körös hullámtere, egykori természetes ártere;** a hullámtéren, a nagyvízi meder területén meghatározóan erdőterület, amelynek ökológiai, táj- és természetvédelmi, valamint turisztikai jelentősége egyaránt kiemelkedő. A tájszerkezeti egység része a város keleti határán visszamaradt Csongrádi (Serházzugi) Holt-Tisza területe, Kistrét, valamint Bökény, a Kilences, mezőgazdasági területei, nyugaton pedig a Bokros-pusztá természeti értékekben gazdag térsége.



- A várostól északnyugatra elterülő **homokhát** az Öregszőlők, Ibolyás, Erzsébet szőlők, Halesz területét, Bokros part (Külső-járás) foglalja magában. A tájszerkezeti egység a történelmi szőlőgazdálkodás területe (Öregszőlők, Halesz szőlők), a város kertes mozaikos és sűrűn tanyás térsége. A tájszerkezeti egység része Bokros belterületi településrésze. A homokháton a fóliás - üvegházás zöldségtermesztés nagy arányban van jelen. A változatos természeti adottságok, differenciált területhasználat, komplex művelési szerkezet (intenzív kertgazdálkodás, erdőgazdálkodás, felhagyás, üdülési hasznosítás, tanyarendszer) rendkívül mozaikos tájkaraktert ad a térségnek.



- A Bokrosi úttól és a 451-es úttól **délnyugatra elterülő** tájszerkezeti egységben a **szikes legelők mozaikos rendszere és tanyavilága** alakította a táj karakterét (Szántók, Patikaföldek, Kónyaszék, Máma, Gyója). Területén a gyepegzálkodás, állattenyésztés, a magasabb fekvésű részekén a szántóföldi növénytermesztés volt a jellemző. A belvízelvezető csatornahálózat kiépítésével a gyepek



aránya csökkent, de a szikes legelők mozaikos rendszere továbbra is meghatározza a táj karakterét. Ezen tájszerkezeti egység tanyavilága átszövi a teljes területet.



50. ábra: Tájegységek elhelyezkedése és elnevezései  
(Forrás: 2. melléklet a 21/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelethez, kiegészítve Bokros-pusztával)

**2.12.2.1. Tájhasználat értékelése**

A település teljes területe 17396 ha, melyből belterület 1054 ha, külterület 15450 ha, zártkert pedig 892 ha. A művelési ágak megoszlása a földhivatali alaptérkép alapján:

Művelési ág	Szántó	Gyep (rét)	Szőlő	Kert	Gyümölcsös	Gyep (legelő)	Nádas	Erdő	Kivett	Halastó	Fásított terület
Terület (ha)	8783	182	724	111	85	2676	113	1646	2948	60	68
Arány (%)	50,5	1	4,2	0,6	0,5	15,4	0,7	9,4	17	0,3	0,4

A természeti adottságok nyomán a település változatos tájhasználattal, tájkarakterrel és ökoszisztéma rendszerekkel jellemezhető. Nagyrét tájszerkezeti egységének területén az intenzív szántóföldi művelést mozaikos, pontszerű élőhely-foltok (lépőkövek) és a visszamaradt holtágak, medrek, csatornák mentén ökológiai folyosók teszik változékonyabbá. Bökény, Kistrét és a Kilences mezőgazdasági területei kevésbé változékony tájhasználattal jellemezhetők, intenzív mezőgazdasági művelés alatt állnak. (6.1. térképi melléklet).

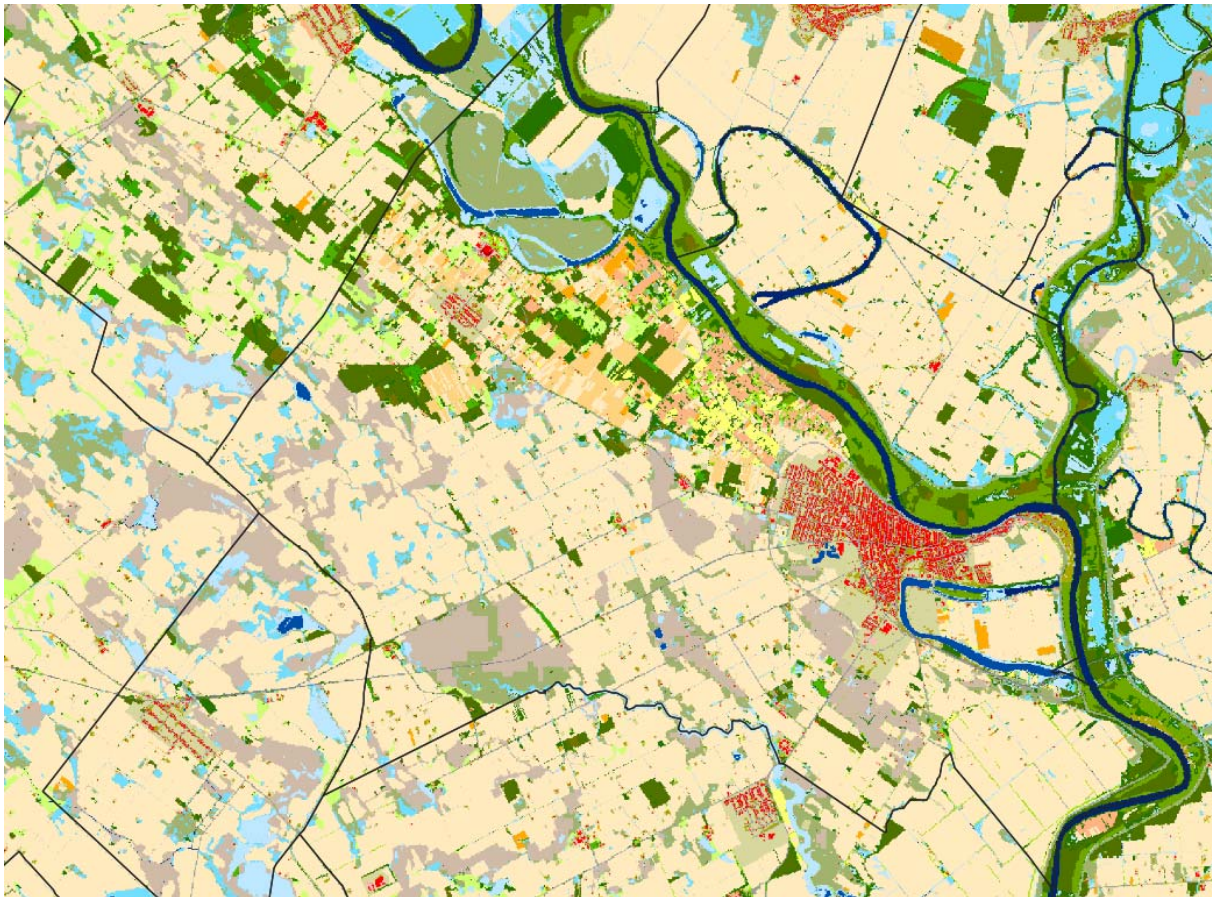
A homokhát és a Bokrostól délre eső kistelkes Gyója területe rendkívül diverz, változatos ökoszisztémáknak ad otthont. Komplex művelési szerkezetek, szőlők, szántóföldek, gyepek, erdők váltakoznak.

A borvidéki területen (vizsgált lehatárolás területén, 6.2. térképi melléklet) a művelési ágak megoszlása:

Művelési ág	Szántó	Gyep (rét)	Szőlő	Kert	Gyümölcsös	Gyep (legelő)	Nádas	Erdő	Kivett	Halastó	Fásított terület
Terület (ha)	1273	11	719	101	36	161	3	382	480	0	20
Arány (%)	40	0,3	22,6	3,2	0,1	5	-	12	15	-	0,6

A negyedik tájszerkezeti egység, a szikes legelők térsége homogénebb, pusztai tájkarakterrel jellemezhető, ahol a gyepek változatossága (szikes és szikesedésre hajlamos gyepek, zárt gyepek kötött talajon, időszakos vízhatás alatt álló gyepek, valamint láp -és mocsárrétek) a meghatározó.





51. ábra: Ökoszisztéma alaptérkép (forrás: NÖSZTÉP, <http://alapterkep.termeszetem.hu/>)

A **települési hagyományos gazdálkodási szerkezetben**<sup>45</sup> igen nagy jelentőségű volt a halászati tevékenység, a szőlő- és borkultúra (Csongrádi kadarka), a gabonatermesztés és -feldolgozás (vízi malmok, majd gőzmalmok). Az állattenyésztés igen jelentős méreteket öltött, amely a mennyiség mellett magas minőséget is jelentett. A csongrádi gazdák híres szarvasmarha- és lótenyésztők voltak.

„A mezőgazdasági termelő egység ebben az időben a család volt, a telephely pedig a tanya. A családok többsége városi házat is birtokolt, a tanya csak időszakos telephelyként szolgált. A tanya és a gazdálkodás felépítése attól függött, hogy a közigazgatási terület határain belül melyik részen volt.” Csongrád megyében jellemzően a 19. század második felében egyre gyakrabban előfordult, hogy a parasztcsaládok állandó jelleggel kiköltöztek tanyájukra: a tanya gazdasági üzem középpontjává vált lakó és gazdasági egységekkel. Egyre több család eladta városi házat és kiköltözött végleg a tanyára.

Kisrét, Kilences, Alsórét (Bökény) tanyagazdaságaira a Nagyréti művelési szerkezethez hasonlóan intenzív művelés volt jellemző, 10-15 hold föld művelésével, amelyet a gazda rendszeresen istállótrágyázott és okszerű vetésforgóval hasznosított. A lazább talajokkal, szikes legelőkkel jellemezhető Kónyaszék, Kettőshalom, Csukáspart, Gyója, Bokros határrészekeken extenzívebb gazdálkodást folytattak a 30-40 holdas gazdaságokban. A legkiválóbb gyümölcstermő vidékként a Kisrétet tartották számon.

A **jelenlegi mezőgazdasági struktúrában** mintegy 4500 hektárt 100 ha felett gazdálkodó termelők (15-20 gazdaság, amelyek között előfordul gazdasági társaság, szövetkezet és magánvállalkozó is) művelik, az átlagos birtokméret 250-300 ha, ezek jórészt speciálisan növénytermesztő gazdaságok. A szántóterület közel 2500 hektárját a 15 és 100 ha közötti termelők hasznosítják, akik jórészt egyéni vállalkozók és őstermelők.

A fennmaradó szántóterületen kb. 1000 őstermelő dolgozik, többségük mellékállásként, vagy nyugdíjasként, akik a mezőgazdasági termelést főként önellátásra és kereset kiegészítésre folytatják, a családi hagyományokat

<sup>45</sup> Források: <https://www.csongrad.hu/mezogazdasag>, <https://www.csongrad.hu/>, <https://www.agrarszektor.hu/fold/tenyleg-megeri-videkre-koltozni-mutatjuk-hol-mennyiert-vehetsz-most-tanyat.29306.html>, Magyar Anna, <https://csongradiborvidek.hu>

folytatva. Többségük valamilyen kertészeti tevékenységet is folytat. „A termesztő berendezések mintegy fele fűthető fóliaház, amelyekben jelentős fűtőanyag a termásvíz. Az elmúlt évek technológiai fejlesztései nyomán több gazda rendelkezik modern öntözőberendezésekkel, és ködképző gépekkel is. A legújabb és legfejlettebb termelési módok közül pedig a talaj nélküli termesztés is megjelent. Az ágazatnak jelentős lökést adott a közelben (Felgyőn) megtelepedett modern palántanevelő üzem is.”

Legfőbb mezőgazdasági termények: búza, kukorica, napraforgó, burgonya és egyéb zöldségfélék, a gyümölcs és a szőlő. A településen magas kertkultúra van jelen.

Helyi szintű termelési szövetkezetek nincsenek jelen Csongrád településen. A szentesi központú Délalföldi Kertészek Szövetkezete taglétszáma 500 feletti, melyből Csongrádról (és Csanytelek, Felgyő, Tömörkény) és vonzáskörzetéből mintegy 20 tag nyilvántartott. Az RWA Magyarország Kft. csongrádi telephelyét 2018-ban nyitotta meg (terményfelvásárlás, raktározás, szárítás, egyéb mezőgazdasági szolgáltatások).

A **magas szintű gyepgazdálkodás lehetőségei a településen fennmaradtak.** A gyepek nagyrészt jó állapotú állandó gyep kategóriába soroltak, csak a természetvédelmi oltalom alatt álló Kónyaszék, Bokros-pusztaság és Sóstó mente érzékeny gyep a MEPA alapján. Az állattenyésztésben a sertés és baromfi a domináns, de kisebb mértékben szarvasmarha tenyésztéssel is foglalkoznak.

A **Csongrádi 1000 éves borvidéken** a szőlőművelés a középkor óta van jelen. Megtalálhatók olyan források is, amelyek szerint a honfoglalás (895-900) óta folyik szőlőművelés a területen, az első írásos bizonyítékok pedig a XI. századból maradtak az utókorra. A garamszentbenedeki apátság 1075-ben íródott alapítói levelében említést tesznek a szőlőművelésről, melyet a Csongrád határában lévő pusztaságokban, mezőkön végeztek. A legmelegebb borvidéken a homoki szőlőtermesztés kiemelt hagyományos fajtája a **gyalogművelésű kadarka.**



52. ábra: Csongrádi kadarka, települési érték  
(Forrás: <https://www.csongradertekar.hu/csongradi-kadarka/>)

A csongrádi vörösbor legnagyobb nemzetközi elismeréseként a város 1986-ban, Rómában megkapta a – **Szőlő és Bor Nemzetközi Városa** – címet.

A **kiváló mikroklímájú termőterület**, azaz a bokrosi homokon vagy 8 mázsa rozs, vagy 80 mázsa szőlő tud megteremni, ha nem fagy el, ha olyan a növényvédelme, tápanyag ellátottsága.<sup>46</sup>

A városban a szőlőtermesztés újjálag kezd ismét felvirágozni, egyre nagyobb teret nyer a saját szőlő feldolgozás is a termesztés mellett. Csongrádi pincészetek: Bodor Borház (Zsinór u. 55.), Gulyás Ferenc Borászata (Bokros, Hóvirág u. 31.), Ungerbauer Családi Pincészet (Bokros, Tanya 1258.), Bodor Martin Családi Borászat (Bokros, Hóvirág u. 14.), Gutpintér Örömborászat (Bokros, Tanya 1648), Losonczy Áron Családi Borászat (Öregszőlők tanya 832/A), Csongrádbor Kft. (Aradi u. 14.) Utóbbi volt az 1938-ban átadott Magyar Királyi Állami Borközlő (Települési Értéktár része), mely a nagyüzemi termelést folytató Dél-Alföldi Pincegazdaság Csongrádi Pincészetéből alakult 1994-ben, szövetkezeti tulajdonban áll. A pincészet a környékbeli szőlőket vásárolja és dolgozza fel. A legtöbb pincészetnél lehetőség van borkóstolásra, ültetvény bemutatásra is.

A Csongrádi Hegyközség egyéb sajátosságai:

- a termőterület a támogatott kivágásokkal csökkent le ilyen mértékben,
- a mai feltételek mellett nehezen vehető igénybe a támogatások a borvidékiek részére,
- a kataszteri területen a szőlők elszórtan vannak, az új telepítések 10 ha körüliek,
- kis tételes borok jellemzőek,
- borvidéken belüli ismertség,
- a bio (természetes) borászat kitörési pont lehetne.

A településen a **gyümölcsstermesztés is nagy hagyományokkal rendelkezik** (MTrT hagyományos gyümölcsstermesztési térség övezetével érintett a település), ugyanakkor a gyümölcs művelési águ telkek csak

<sup>46</sup> Forrás: ÁRPÁD-AGRÁR ZRT., 2020-11-XV. hírlevél



0,5%-t tesznek ki a város területéből. A településen a gyümölcsfa ültetvények a 2018-ban beadott egységes kérelmek alapján 41 ha-t értek el<sup>47</sup>. Vegyes gyümölcsös, alma, szilva, őszibarack ültetvények a jellemzőek.

A **Kisrét, a Holt-Tisza karéjában volt hagyományosan a legkiválóbb gyümölcstermő vidék**, nem is volt igazi csongrádi, akinek nem volt néhány száz négyszögöl területe a szőlőhegyen. Ma jellemzően a Kisrét szántóterületként hasznosított, de egy-egy nagyobb gyümölcsös még megtalálható.

A **gyümölcskataszteri területek** a nyilvántartások alapján nehezen (pontatlanul) azonosíthatók a változó helyrajzi számok, ültetvény-megszűnések miatt. 2018. január óta a gyümölcs ültetvények telepítése nem engedély köteles. A telepítési szándék bejelentése mellett egy ültetvény létesítéséhez / fenntartásához a terület termőhelyi kataszterbe sorolása sem kötelező.<sup>48</sup>



53. ábra: Gyümölcs művelési ágú telkek (Forrás: Saját készítés)



54. ábra: Légifotó a Kisrétről (saját felvétel)

Az **erdők területi részaránya** kismértékben nőtt 2015 óta 9%-ról 9,6%-ra. Az adattári erdőterületek 1600 ha-t tesznek ki, az elsődlegesen védelmi rendeltetésű erdőterületek aránya 48,3%, a gazdasági rendeltetésű erdőterületek aránya 44,3%, az egyéb részlet 7,4%. A védelmi és egyéb rendeltetésű erdőrészek elsősorban a hullámtéren találhatók. Az utóbbi évtizedekben támogatott erdőtelepítések (EMVA erdők, NVT erdő) pontszerűen jelentek meg a tájban, egyelőre nem tesznek ki számottevő területet. Közjóléti rendeltetésű erdőterület nincs a város területén.

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete az MTrT alapján Nagyrét, Mámai-rét, Kisrét és Kónyaszék területén lehatárolt.

Az erdőterületek jelentős része a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökológiai folyosójának övezetében található.

<sup>47</sup> [www.nak.hu](http://www.nak.hu), Csongrád Megyei Agrárkamara

<sup>48</sup> <https://portal.nebih.gov.hu/-/gyumolcs-termohelyi-kaszter-es-gyumolcs-ultetveny-telepites>

A mezőgazdálkodási térségekben a mezővédő erdősávok hiánya jellemző. A külterületi közutakat, mezőgazdasági utakat jellemzően spontán vegetációjú fás állomány (dominánsan akácos) kíséri.

A **zártkert területe** kiterjed az Öreg szőlők mellett az Erzsébet szőlőkre, a bokrosi holtág menti teleksorra is. Elaprózódott telekszerkezet jellemzi, zártkerti jellemzőkkel (kiskerti, üdülési, lakó, szőlészeti, kiöregedő, felhagyott, stb.). A 3622 db zártkerti telekből mintegy 670 db kivett művelési ágú ingatlan (feltáró utakon felül).

A **földhivatali alaptérkép 1256 db tanyát tart nyilván**. A tanyatelkek dominánsan vegyes művelési, gazdálkodási szerkezettel rendelkeznek (kivett + egyéb művelési ág, elsősorban szántó, másodsorban gyeper, szőlő, kert). 92 db telek területe nem éri el a 720 m<sup>2</sup>-t, 457 db telek területe a 6000 m<sup>2</sup>-t meghaladja.

Lakóépület jellemzően minden tanyatelken áll.

A tanyák jelenléte ma is meghatározó a táj karakterében. A tanyák hagyományos használata mellett az üdülő, illetve hobbikerti, idegenforgalmi funkciók is megjelennek.



55. ábra: Tanyatelkek (Forrás: Saját készítés)

A **település** táji, természeti adottságaiból fakadóan **vizekben relatíve gazdag**. A földhivatali alaptérkép szerinti kékinfrastruktúra területe (árok, vízállás, mocsár, nádas, csatorna, folyó, holtág) mintegy 2700 ha-al érintett.



56. ábra: Vízjárta területek (Forrás: Saját készítés)

### 2.12.2.2. Tájgazdálkodás

Az évszázadok alatt kialakult természeti tőke a tájak biogeokémiai (élő és élettelen) készleteinek azon elemei, melyek ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak. **Ökoszisztéma szolgáltatások a természeti tőke hozamai:** a társadalmak haszna az ökoszisztémákból, azaz azon javak és szolgáltatások, melyeket a generációk életük során közvetlenül vagy közvetve felhasználnak.

A 2021-2027 Európai Unió pénzügyi ciklusban a **komplex tájgazdálkodás szemlélete, követelménye átfogó célként** jelenik meg, hogy **előremozdítsa a táji, természeti adottságaihoz illeszkedő területhasználat-**



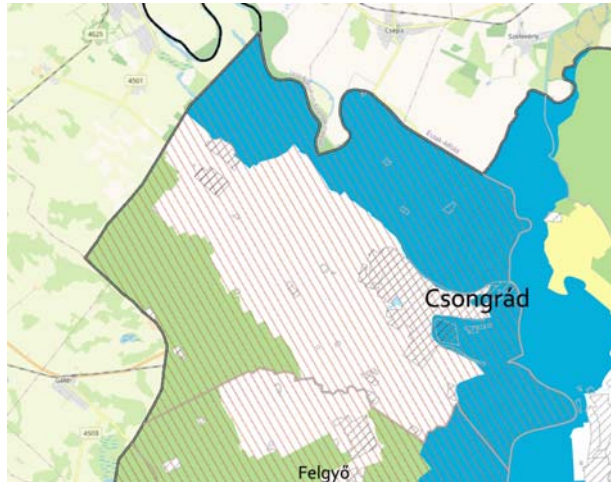
**változásokat**, a fokozódó klímaváltságra tekintettel is, mivel a természeti erőforrásokhoz megfelelően alkalmazkodó tájhasználat különösen alkalmas az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére is.

Az **okszerű területhasználat, tájhasználat** a társadalom számára nélkülözhetetlen **ökoszisztéma szolgáltatásokat** széles körűen bővíti. A tájak ilyen összetett alakítása nyomán a népesség **ellátó** szolgáltatások javulásán túl, erősödik a **szabályozó** (pl.: klíma, csapadékeloszlás, vízjárás, vízgazdálkodás, vízviSSzatartás hulladékképződés, betegségek terjedése), **kulturális** (pl.: szépség, ihlet, felüdülés, mentális és fizikai jóllét) és **támogató** (pl.: természeti tőke, talajképződés, fotoszintézis, tápanyagok körforgása) szerep is.

A Csongrád Megyei Közgyűlés Elnökének 4/2020. (V. 22.) önkormányzati rendelete Csongrád Megye Területrendezési Tervéről **definiálja a tájgazdálkodás fogalmát**: „a tájgazdálkodás a környezetminőség, a tájjelleg, a biodiverzitás érdekeit szem előtt tartó, fenntartható gazdálkodás, amely a táji adottságokat úgy aknázza ki, hogy közben a táj értékei, a táj potenciáljai megmaradjanak”.

Csongrád település az alábbi lehatárolt egyedileg meghatározott tájgazdálkodási övezetekkel érintett:

**2.5 1. ártéri komplex tájgazdálkodás övezete:** „egyedileg meghatározott megyei övezet, amelybe a Tisza, a Körös és a Maros folyók nagyvízi medre, a nagyvízi mederrel közvetlen ökológiai kapcsolatban álló mentett oldali területek és a vízkárelhárítási célú szükségtározó területe tartozik, mely térségekben olyan komplex tájhasználat fenntartása és kialakítása a cél, amely biztosítja a vízgazdálkodási, a táj-és természetvédelmi, az erdőgazdálkodási, a mezőgazdasági és a turisztikai célkitűzések összhangját, azok szinergikus fejlesztését”.



57. ábra: Egyedileg meghatározott tájgazdálkodási övezetek (Forrás: MTrT)

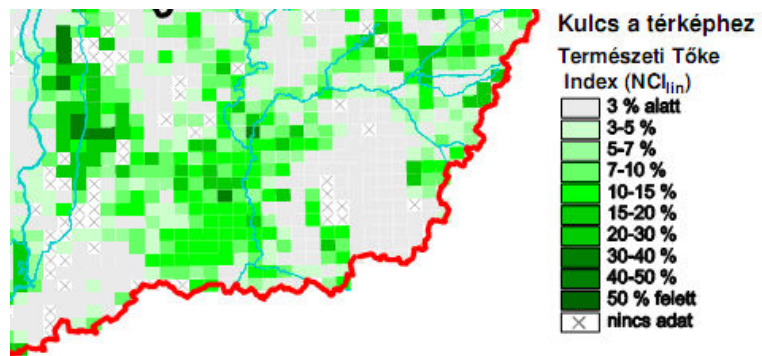
**8. homokhátsági vegyes tájgazdálkodási terület övezete:** „egyedileg meghatározott megyei övezet, melybe a Homokhátság települései tartoznak és a homokhátsági mozaikos tájszerkezet fenntartását és élhetőségét támogatja”.

**10. jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete:** „egyedileg meghatározott megyei övezet, melybe a természetközeli állapotú erdő- és mezőgazdasági térségek tartoznak, ahol a természetkímélő gazdálkodási módok jellemzőek”.

Csongrád településen a tájgazdálkodás természeti feltételei adottak, a nagyüzemi mezőgazdaság évtizedei sem szüntették meg ezeket. A helyi mezőgazdaságban a hagyományos gazdálkodás mellett az ökológikus gazdálkodási módok is terjedőben vannak, biokertészetek, bio szőlészet és természetes borkészítés.

### 2.12.3. VÉDETT, VÉDENDŐ TÁJI-, TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TERÜLETEK

A város Magyarország vegetációs szempontú tájbeosztása szerint az Alföld nagytáján belül **három eltérő vegetációs tájtypusba tartozik**: Tisza-völgy, Öreg-Homok és Kiskunsági löszös hát. Az eltérő vegetációs tájtypusok sokszínű élőhely komplexeket eredményeztek, mely kifejeződik abban is, hogy **Csongrád térségének természeti tőke indexe magas**.<sup>49</sup>



<sup>49</sup> <https://www.novenyterkep.hu/node/50>



58. ábra: Természeti tőke index

(Forrás: [www.novenyeterkep.hu/sites/novenyeterkep.hu](http://www.novenyeterkep.hu/sites/novenyeterkep.hu))

Csongrád település a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (KNPI) illetékességi területéhez tartozik. Az egyes táj- és természetvédelmi kategóriák szerinti oltalom alatt álló területeket 9-12. térképi melléleteken ábrázoltuk.

### 2.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Tájképvédelmi terület övezetébe tartozik a Tisza és a Hármaskörös táj völgyei, a nagy kiterjedésű szikesek (Kónyaszek, Csongrád-bokrosi Sós-tó, és a bokrosi Névtelen szikes tó). A homokhát tájképi értékei is meghatározóak, bár a modellezésen alapuló lehatárolásban nem szerepelnek. A települési tájvédelmi feladatokat a **sokszínű csongrádi tájban** összetett feladatot jelentenek.

A Tisza és holtágai, a szikesek az itt élő emberek életében ma is meghatározó jelentőségűek<sup>50</sup>. A karakteres csongrádi táj tájidentitást befolyásoló ereje magas.

Egyedi tájérték felmérés a településen még nem történt, adatszolgáltatás egyedi tájértékekről nem érkezett (az OKIR rendszerben sem szerepel).

### 2.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

#### Országos jelentőségű egyedi jogszabállyal védett természeti területek

A 26/1998. (VII. 10.) KTM rendelet rendelkezett a **Csongrádi Kónyaszek Természetvédelmi Terület** létesítéséről. A védetté nyilvánítás célja: „a terület geomorfológiai értékeinek (különböző szikformák), veszélyeztetett madárfajainak, változatos növényvilágának védelme és megőrzése”.

A 458 ha-os csongrádi Kónya-szek TT kiskunsági löszös hordalékkúp síkság lankás hátai közötti időszakosan vízzel borított szikes laposok egyike. A vasútépítéssel megváltozott vízháztartási viszonyok ellenére a védett terület még ma is őrzi a szikes pusztai táj jellegzetes felszíni formáit és élővilágát. A magasabb térszíneket a vakszikes laposoktól magas szikpadkák választják el. A nagy vakszikes foltokat szik-erek és szikes mocsarak tarkítják. A Kónya-szek állatvilága igen gazdag a változatos mikro-domborzat és élőhelyek miatt. A KNPI nyilvántartása alapján eddig 84 madárfajt figyeltek meg ezen, a szántóföldek közé ékelten területen.

A Kónya-szek területe szabadon látogatható.<sup>51</sup>



59. ábra: A Kónya-szek szik-erei, változatos élőhelyei

(Forrás: <https://www.knp.hu/hu/csongradi-konya-szek->, Molnár László fotói)

**Országos védelemre tervezett terület a Kiskunsági Nemzeti Park részeként** (törzsterület bővítés, Szikra és az Alpári-rét folytatásában) **Bokros-pusztá**.

<sup>50</sup> <https://www.csongrad.hu/>

<sup>51</sup> <http://knp.nemzetipark.gov.hu/csongradi-konya-szek>

**Ex-lege védett természeti területek**

Csongrád város közigazgatási területe gazdag ex-lege védett természeti területekben: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23.§ (2) bekezdése alapján „E törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek”.

Ex-lege védett barlang és víznyelő a geológiai sajátosságok okán nem fordul elő. A valaha volt földvár a Belsőváros területén nem nyilvántartott.

A **KNPI adatszolgáltatása alapján 5 db kunhalom** található a város területén: Kettős-halom, Kónyaszéki halom I., II., Bagi-Sváb dűlő halma, Pipis-halom, Nagykő-halom. A **régészeti adatszolgáltatásban plusz 5 halom található**: Vendel-halom; Szántó-határrész, Czigányhalom; Bokros, Vadvízelvezető csatorna melletti halom; Bokros, Csobán János kovácműhelye melletti halom; Bokros, Kiskőhalom. A hatályos településszerkezeti terven a Nagyréten a **Várháti kunhalom** is rögzítésre került (0678/6-7 hrsz.-ú ingatlanokon). A történeti térképek szerinti Pap-halomról nincs adat.

Ex-lege **védett forrás** a Bokrosi-forráscsoport (kataszteri száma: F-5100-2087). Ex-lege **védett láp** a Bokrosi-Holt Tisza. Ex-lege védett **szikes tavak** a Kis Sós-tó, a bokrosi Névtelen szikes-tó és a Kis-Szállás pusztai Névtelen szikes-tavak. Ezen nyilvántartások munkaállományi státuszúak, lezárásukat követően lehatárolásaik bővíthetnek.

**Nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló területek**

Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja: 4.§ (1) bekezdés rendelkezése alapján, az azokon található, az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok **kedvező természetvédelmi helyzetének** megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a **fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása**.

**Natura 2000 különleges madárvédelmi területek** (SPA) a Csongrád-Bokrosi Sós-tó (HUKN-30001), a Tisza Alpár-Bokrosi ártéri öblözete (HUKN-10004), a Közép-Tisza (HUHN-10004) és Alsó-Tisza-völgy (HUKN-10007).

**Natura 2000 különleges természetmegőrzési területek** (SAC) a Csongrádi Kónyaszék (HUKN20029), Csongrád-Bokrosi Sós-tó (HUKN-30001), a Tisza Alpár-Bokrosi ártéri öblözete (HUKN-20028), Közép-Tisza (HUHN-20015), Alsó-Tisza hullámtér (HUKN- 20031), Hármaskörös (HUKM-20017).

Natura 2000 terület neve	Fenntartási terv készültsége, dátuma
Csongrád-Bokrosi Sós-tó (HUKN-30001)	van, 2014.
Tisza Alpár-Bokrosi ártéri öblözete (HUKN-10004)	van, 2016.
Tisza Alpár-Bokrosi ártéri öblözete (HUKN-20028)	van, 2014.
Közép-Tisza (HUHN-10004)	nincs
Közép-Tisza (HUHN-20015)	van, 2019.
Alsó-Tisza-völgy (HUKN-10007)	van, 2019.
Csongrádi Kónyaszék (HUKN20029)	van, 2016.
Alsó-Tisza hullámtér (HUKN- 20031)	van, 2014.
Hármaskörös (HUKM-20017)	van, 2016.

A településfejlesztés, településrendezés során a Natura 2000 területek elfogadott fenntartási terveire figyelemmel kell lenni.

A Csongrád-Bokrosi Sós-tavak Ramsari terület, nemzetközi jelentőségű vizes élőhely, a vonuló, táplálkozó és fészkelő madártömegeknek szárazföldi, mini „tengerpartokat” idéző, vonzó élőhelyek. 2021. száraz tavaszán különböző szakágazatok összefogásával, kisebb léptékű vízpótlást valósítottak meg költséghatékony és gyors műszaki megoldással.<sup>52</sup> A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet 27/A. § (1) bekezdés alapján a Csongrád-Bokrosi Sós-tavak Ramsari terület vadászati kiemelt övezetnek is minősül (lehatárolása a KNPI adatszolgáltatása szerint).



60. ábra: Vízpótlással ellátott Ramsari terület

(Forrás: <https://www.knp.hu/hu/hirek/vizpotlas-a-csongrad-bokrosi-sosto-medreben-256>, fotó Kiss Mónika)

#### 2.12.3.3. Ökológiai hálózat

Az országos ökológiai hálózat magterület övezete (2838 ha), ökológiai folyosója (3238 ha), puffterülete (22 ha) összesen 6098 ha-t tesz ki, mely a közigazgatási terület 35%-át fedi le. A természeti területként nyilvántartott földterületek, melyeket természetközeli állapotok jellemeznek a hálózat részét képezik.

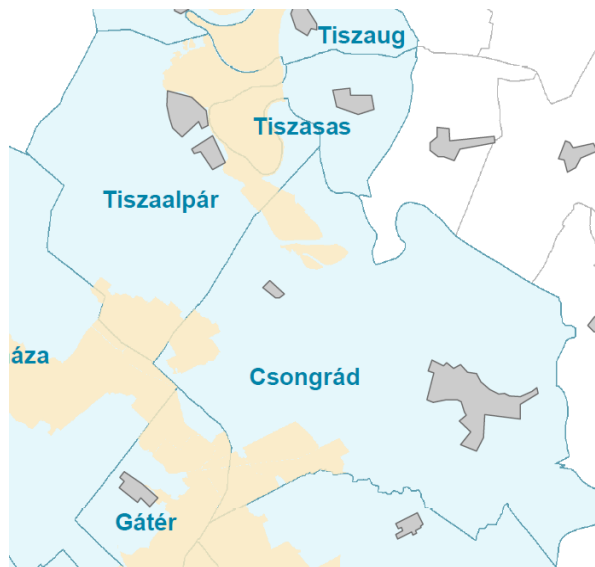
A természetvédelmi oltalom alatt álló területeken kívül magterület övezetébe tartoznak a Kónyaszék, Patikaföldek és Szántó határrészek egyéb szikesei és a Felső-csatorna menti szikes, mélyfekvésű terület. Az ökológiai folyosók összekötő és nagyobb területi egységeket is tartalmaznak, a puffterületek aránya elenyésző.

<sup>52</sup> <https://www.knp.hu/hu/hirek/vizpotlas-a-csongrad-bokrosi-sosto-medreben-256>

#### 2.12.3.4. Egyéb természetvédelmi célú oltalmak, értékek

Csongrád Város teljes közigazgatási területe kiemelten fontos érzékeny természeti terület (Tisza homokhátsági vízgyűjtője ÉTT) az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KöM–FVM együttes rendelet alapján.

A Tisza-völgy Magas Természeti Értékű Terület (MTÉT) érinti Csongrád települést (61. ábra sárga lehatárolás), a kijelölt Homokhátsági azonban nem.



61. ábra: Csongrádi MTÉT

#### Helyi természetvédelmi terület

Csongrád Város Önkormányzata Képviselő-testületének az 1/1996. (II. 2.) Ökt. és a 40/2009. (XII.1.) Ökt. rendeletekkel módosított 42/1995. (XII. 15.) Ökt. számú rendelete szól az egyes helyi természeti területek védetté nyilvánításáról.

A Képviselő-testület "Csongrád Nagyréti Természetvédelmi Terület" elnevezéssel védetté nyilvánította:

- Ellésparti Holt-Tiszát (Lófogó) 21 ha területtel, (az 1/1996. /II.2./ Ökt. sz. rendelettel megállapított szöveg, hatályba lépés: 1996. február 7.)
- Külső Elléspartot 1 ha területtel,
- Mámai réti holtág Csongrád közigazgatási határán belüli 89 ha területtel,
- Rázsonyi Holt-Köröst 37 ha területtel,
- Fekete-Köröst (Dög-Körös) 16 ha területtel,
- Tisza bal partján és a Körös jobb partján lévő ártéri erdőt 582 ha területtel.

A védetté nyilvánítás célja:

- a még közel természetes állapotában fennmaradt egyedülállóan gazdag élővilággal rendelkező ártéri erdőterület megőrzése,
- a Tisza szabályozása következtében kialakult ligeterdők, bokorfüzesek, nádasok, a holtágak fajgazdag növény- és állatvilágának, tájképi értékeinek védelme,
- kultúrtörténeti emlékek és környezetük megőrzése,
- őshonos vad- és halállomány fennmaradásának biztosítása,
- védett madarak, így különösen a Külső Elléspart homokdombján fészkelő gyurgyalag (*Merops apiaster*), háborítatlan fészkelésének és vonulásának biztosítása.

**Védelemre tervezett helyi természetvédelmi területek**, melyek kezelési terveinek kidolgozása folyamatban van, a védetté nyilvánítási eljárás megkezdődött<sup>53</sup>:

#### Bartók-rét - üde lápi és szikes élőhelyei

- Csongrád 0321/23 hrsz. részben gyepterület, részben erdő (83/B, E erdőterületek nemes nyarasai e hrsz. északnyugati részén és az SZE 42, 43 akácos erdőállományok, illetve a 83/F erdőterület fehér nyarasakácosa a Bartókrét északi szélén, amelyek fontos véderdők, mert az északi és északnyugati szelek

<sup>53</sup> ELŐTERJESZTÉS Csongrád Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2019. március 28.-án tartandó ülésére

ellen védenek, így a párolgást mérséklük, miközben párásítanak, kiegyenlített, hűvösebb mikroklimát biztosítanak);

- a 0321/6, 0321/9, 0321/13, 0321/15, 0321/18, 0321/20, 0321/25, 0321/26, 0321/27 hrsz. gyepek;
- a 0321/10 hrsz., nemes nyarasfehér nyaras-akác facsoportokkal, erdőfoltokkal (83/C erdőrészlet) mozaikos gyepei;
- a 0321/24 hrsz. jó részt vízállást tartalmazó, de északi szegélyén és déli nyúlványán gyepeket is tartalmazó parcellája;
- a 0321/22 hrsz. beerdősödött árok a Bartók-rét északi szélén (vízmegtartás miatt fontos);
- a 0321/21 hrsz. árok a Bartók-rét közepének déli szélén (a vízmegtartás miatt fontos).

#### Keselyes-dűlő homokbánya - lápi és gyurgyalg élőhely

- A 0322/66 hrsz. északi és északkeleti részének (b, c, d alrészletek) regenerálódó gyepei és facsoportjai, ami magába foglalja a láposodó részeket is;
- 0322/38 hrsz (91/A erdőrészlet) és 0322/57 hrsz. (nem erdőtervezett) regenerálódó hazai nyarasai (fehér nyaras) a volt homokbánya déli szélén.

A Serházzugi Holt-Tisza is számos természeti értékkel rendelkezik: „A parti régió fáinak és cserjéinek védett madárfajai a töviszúró gébics, a szécinege, a kékcinege, a vörösbegy, a zöldike, az erdei pinta, a tengelic, a szürke légykapó, a nagy fakopáncs és a zöld küllő”.<sup>54</sup> Az Aranysziget keleti végénél fekvő nádasok, gyékényesek számos fokozottan védett állat- és növényfajnak adnak otthont. A lápban a védett tőzegpáfrány is megfigyelt.

A Serházzugi Holt-Tisza területén előforduló védett természeti értékek külön jogszabállyal történő védelmét az Önkormányzat nem tartja indokoltnak, a holtág turisztikai és sport célú hasznosítását is figyelembe véve. .

#### 2.12.4. TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK ÉS PROBLÉMÁK ÉRTÉKELÉSE

**Kiemelt tájhasználati konfliktus az özönfajok terjedése.** A kistájakon az alábbi invazív fajok jellemzőek és adnak folyamatos munkát a gazdálkodóknak, természetvédelmi szakembereknek:

- |  |  |
|--|--|
| – akác ( <i>Robinia pseudo-acacia</i> ),           | – amerikai kőris ( <i>Fraxinus pennsylvanica</i> ),        |
| – zöld juhar ( <i>Acer negundo</i> ),              | – kései meggy ( <i>Prunus serotina</i> ),                  |
| – bálványfa ( <i>Ailanthus altissima</i> ),        | – japánkeserűfű fajok ( <i>Reynoutria spp.</i> ),          |
| – gyalogakác ( <i>Amorpha fruticosa</i> ),         | – aranyvessző fajok ( <i>Solidago spp.</i> ),              |
| – selyemkóró ( <i>Asclepias syriaca</i> ),         | – amerikai alkörömös ( <i>Phytolacca americana</i> ),      |
| – tájidegen őszirózsa fajok ( <i>Aster spp.</i> ), | – keskenylevelű ezüstfa ( <i>Elaeagnus angustifolia</i> ). |

Az elaprózódott telekszerkezet és a tulajdonosok életmódváltása, kiöregedése miatt a korábban művelt területek felhagyása jellemző a **homokháton**. A klímaváltozással összefüggő szárazodás, a szukcesszió és a spontán vagy más célú területhasználati folyamatok a **borvidéki hagyományos tájhasználatot veszélyeztethetik** (üdülés, erdősítés, parlagosodás, özönfajok terjedése, kiköltözés, stb.).

A gazdálkodás lépéstartó intenzifikációja jellemző Csongrád mezőgazdasági területein is (melegházas termesztés, öntözés, intenzív erdő- és mezőgazdaság), melynek túlzott aránya veszélyeztetheti a táji és természeti értékeket.

A szinte teljesen megszűnt legeltetés hatására megindult a gyepek regenerációja. A legeltetés hiánya miatt a **szikésen** azonban **kedvezőtlen folyamatok** indultak be (például a rövid fűvű, kopár felszíneken élő rovarok csökkenésével eltűnt a széki lile, amely korábban állandó lakója volt a vidéknek)<sup>55</sup>.

Összességében gyengeségként még nem jellemezhető, de jelen lévő tájhasználati konfliktusok: kertművelés – szőlőművelés gazdálkodás felhagyása, területfoglalás, faültetvények, alacsony természetességi állapotú erdők arányának növekedése, intenzív, vegyszeres erdő- és mezőgazdaság.

<sup>54</sup> [Elő tiszai holtág Csongrádnál | National Geographic \(24.hu\)](http://elotiszai.holtatizsa.hu), Deák József

<sup>55</sup> <http://kn.p.nemzetipark.gov.hu/csongradi-konya-szek>



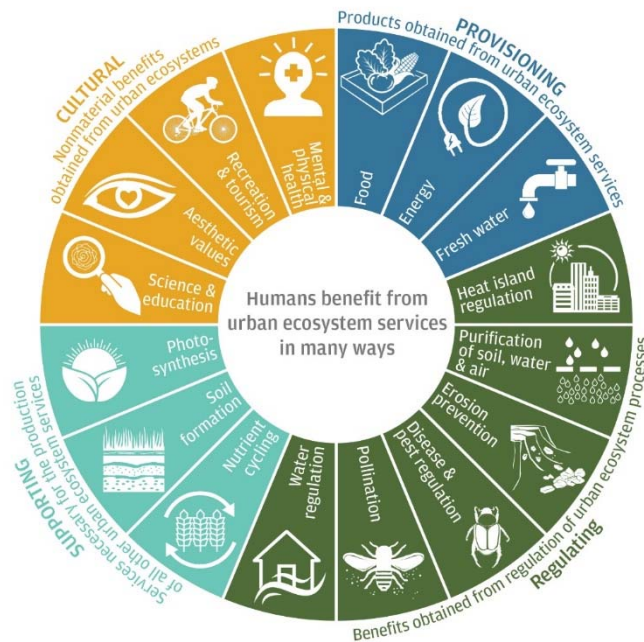
## 2.13. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

### 2.13.1. A TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETI RENDSZER ELEMEI

A települési zöldfelületi rendszer elemei vizsgálata során a belterületi zöldfelületek elemzésére kerül sor, a külterületi területhasználati, zöldfelületi rendszerrel a táji és természeti adottságok vizsgálata foglalkozik. A fejezet feltárja a zöldfelületi rendszer, a belterületi zöldinfrastruktúra külterületi kapcsolódásait is.

*Zöldinfrastruktúra, a természetes és félig természetes területek, valamint egyéb növényzettel fedett és ökológiai funkciót betöltő területek stratégiai megtervezett hálózata, amelyek széleskörű ökoszisztéma szolgáltatások nyújtására képesek.*

*A vízfolyások, tavak, tározók, záportározók, mély völgyek, csatornák és parti zónáik, a kék infrastruktúra elemek, általában a zöldinfrastruktúra-rendszerekben integráltan működnek.*



62. ábra: Ökológiai szolgáltatások (Forrás: Greatecology)

#### 2.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A zöldfelületi rendszer elemei közé tartoznak a belterület növényzettel fedett különböző rendeltetésű területei: a zöldterületek, a jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények, létesítmények, a különböző ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó közterületi zöldinfrastruktúra elemek és tájelemek, kiemelten a fasorok, a fásított területek, valamint a lakókerterek (családi házak, lakótelepek és üdülőterületek zöldfelületei), valamint a gazdasági területek zöldfelületei és a vízfelületek.

A zöldfelületeken belül kiemelt szerepet töltenek be a közcélú zöldfelületek: a közparkok és a közkerterek. A jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei közé tartoznak a különleges területek (temető, sport- és rekreációs területek), az oktatási- és egészségügyi létesítmények kertjei, egyéb intézmények zöldfelületei, stb.) A vonalas zöldfelületi elemeket pedig az utakat, vízfolyásokat kísérő gyepek, illetve fásított zóldsávok, fasorok, és a felszíni vizek alkotják. Ezek egészíti ki és kapcsolják össze, teszik hálózatosá a zöldfelületi rendszert, a kék- és zöldinfrastruktúrát. (13. térképi melléklet)



63. ábra: Zöldfelületekben gazdag városközpont (saját felvétel)

Csongrád települési területén ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó egyéb tájelemek, tájhasználati módok: az erdők, szántók, gyepek, és a nádasok.

Települési szinten a város erdősültsége alacsony. A hullámtér erdőterületei azonban északról kedvezően klimatizálják a várost. A települési területek egyéb szegélyein, az elkerülő út mentén, az ipari park határán hiányoznak a városközeli, településvédelmi rendeltetésű erdőterületek. Belterületen közjóléti rendeltetésű erdők nincsenek, a hullámtéri erdők töltik be a rekreációs szerepet. A bel- és külterület határához közel több adattári erdőrészlet is található, melyek az Aranysziget területén, a Tisza és az Ordódy rakpart által közre zárt szigeten, valamint, a pontonhíd környezetében találhatók.





64. ábra: Erdőterületek a települési térség szomszédságában, zöld - elsődlegesen védelmi rendeltetésű, kék - elsődlegesen gazdasági rendeltetésű (Forrás: <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/>)

A 2018. évi CXXXIX. törvény és MTrT alapján Csongrád belterülete nem érintett az erdők övezetével.

A belterület keleti részén találhatóak az MTrT szerinti Tájképvédelmi terület övezetébe és Ártéri komplex tájgazdálkodási terület övezetébe eső zöldfelületek. A belterületi szántók pedig nem tartoznak a kiváló, illetve jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezetébe.

A belterület déli határa mentén és Alsóvárosban szikes és szikesedésre hajlamos gyepek gazdagítják a terület biodiverzitását, képezik részét az ökológiai hálózatnak.

Csongrád közvetlenül a Tisza és a Hármaskörös összefolyása fölött terül el. A város belterületén, illetve ahhoz közel található vízfelületek közé sorolhatóak az élő Tisza mellett a Serházzugi Holt-Tisza holtág, valamint az Alsóvárosi tavak és szikes időszakos vízállások. A vízfelületek nem csak fontos idegenforgalmi, turisztikai vonzerőt jelentenek, hanem jelentős természeti értékkel is rendelkeznek és a városklíma szempontjából meghatározóak.



65. ábra: Tisza menti zöldfelület, rendezett környezete

A partot kísérő területek élőhelyekben gazdag környezete (hullámtéri erdők, nádasok, fásítások), a természetvédelem érdekeivel összehangolva, jelentős rekreációs fejlesztési potenciállal bír.

Bokros belterületi településrész jelentős értéket képviselő zöldfelületekben bővelkedik, a temető, a dísz- és pihenőkertként kialakított park, különböző intézmények (templom, általános iskola és óvoda) kertjei biztosítják az itt élők rekreációs lehetőségeit.

#### **Jelentős zöldfelülettel rendelkező közterek, zöldfelületi intézmények, intézmények zöldfelületei**

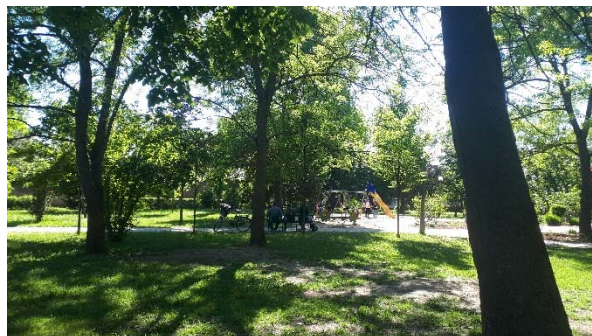
A belterületen egyaránt találhatóak településképi, dendrológiai és kertépítészeti szempontból kiemelkedő és fejlesztésre, felújításra egyaránt szoruló közcélú zöldfelületek. Főként a városközponton kívüli, kisebb közterek, közkertek, játszóterek vannak rosszabb állapotban. A városnak több nagyobb kiterjedésű, színvonalasan kialakított közparkja, városi tere van, pl. a jelentős faállományú Dózsa György tér, Kossuth tér, Szentháromság tér, ez utóbbi kettő a városközpont díszterének is tekinthető. A megújított Kossuth tér különlegessége, hogy örökzöldek díszítik. A Szentháromság tér, melyben játszótér is kialakításra került, értékes faállományú, jelentős



kondicionáló hatású és településképi értékű. Kisebb, de városszerkezetileg jelentős városi zöldfelület a Hunyadi tér, a Rókus tér, a Kereszt tér, a Szent János tér és a Piroska János tér. A város rendezvénytere pedig az Ifjúsági téri közpark, mely kertépítészeti kialakítása egyszerű, jellemzően kevés fával beültetett, gondozott gyepes zöldterület - funkcióbővítő felújítása több ütemben történik.



66. ábra: Az idős fákkal és fészületekkel díszített Kossuth tér



67. ábra: Piroska János tér

Zöldfelületi szempontból jelentős intézménykerteknek tekinthető a Polgármesteri Hivatal kertje, a Városi strandfürdő, a Városi sporttelep, a Bársony István Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium kertje, a Zeneiskola kertje, az Új temető, a Lezárt temető, az Izraelita temető, a Bokrosi sportpálya, a Bokrosi temető, a Körös-toroki strand, játszótér és kemping.

A városközpontban jellemzőek a kifejlett, városképi szempontból értékes faegyedek, a magán-és közterületeken egyaránt. A város belterületének külső részei felé haladva a zöldfelületi ellátottság szintje csökken, a kialakított közcélú, közterületi zöldfelületek minősége is szerényebb, fejlesztésre szorul.



68. ábra: A holtág és a városközpont zöld -és kék infrastruktúra rendszere (saját felvétel)



Az Északi városrész zöldfelületi ellátottságát a családi házak kertjei mellett a jelentősebb közparkja, a református templom, az általános iskola udvara és az értékes faállományú, gondozott Piroska János tér biztosítja.



69. ábra: Fő úti zöld tengely és szomszédos városrészek (északi városrész alacsony zöldfelületi ellátottsága) (saját felvétel)

A kevés lakóterülettel rendelkező Déli városrész zöldfelületi ellátottsága viszonylag magas, azonban alacsony színvonalú: a Téglagyári tavak kondicionáló zöldfelületei mellett a Csongrádi köztemető új és lezárt területe és a Kemény Zs. utcai játszótér is rendelkezésre áll. Az itt található felhagyott, rekultivált hulladéklerakó a hatályos településszerkezeti terv szerint erdőterületként tervezett, és azóta be is erdősült. A városrészben található a szukcessziós folyamatok következtében cserjésedésnek indult Kéttemető utca déli oldalával határos régi temető és a kitisztított zsidó temető is.

A városi iparterületek, gazdasági területek jellemzően alacsonyabb minőségű zöldfelületekkel rendelkeznek.

A „Zöld Város” program keretében megújult, megújításra kerülő területek: Dühöngő, Ifjúsági tér, Központi park és Orgona utca játszótér, Rendelő előtti tér, Tulipán utca játszótér, Dózsa György tér, Hunyadi tér.





70. ábra: Az Ifjúsági park koncepcióterve (Forrás: Önkormányzat, készítette: Steppe Design Tájépítészeti Kft.)

A játszótérek száma ugyan magas, 16 darab található a településen (Kemény Zs. utcai, Attila utcai, Piroska J. téri, Dózsa Gy. téri, Hunyadi téri, Ifjúsági téri, Szentháromság téri, Iskola utcai, Réti J. utcai, Raisio utcai, Orgona utcai, Muskátlí utcai, Tulipán utcai, Kerek árok, Körös-toroki, Bokrosi), viszont a minőségük nagyon változó és sok helyen probléma a megfelelő árnyékoltság hiánya, pl. az Ifjúsági téri, Raisio utcai, Szentháromság téri és Réti János utcai esetében is.

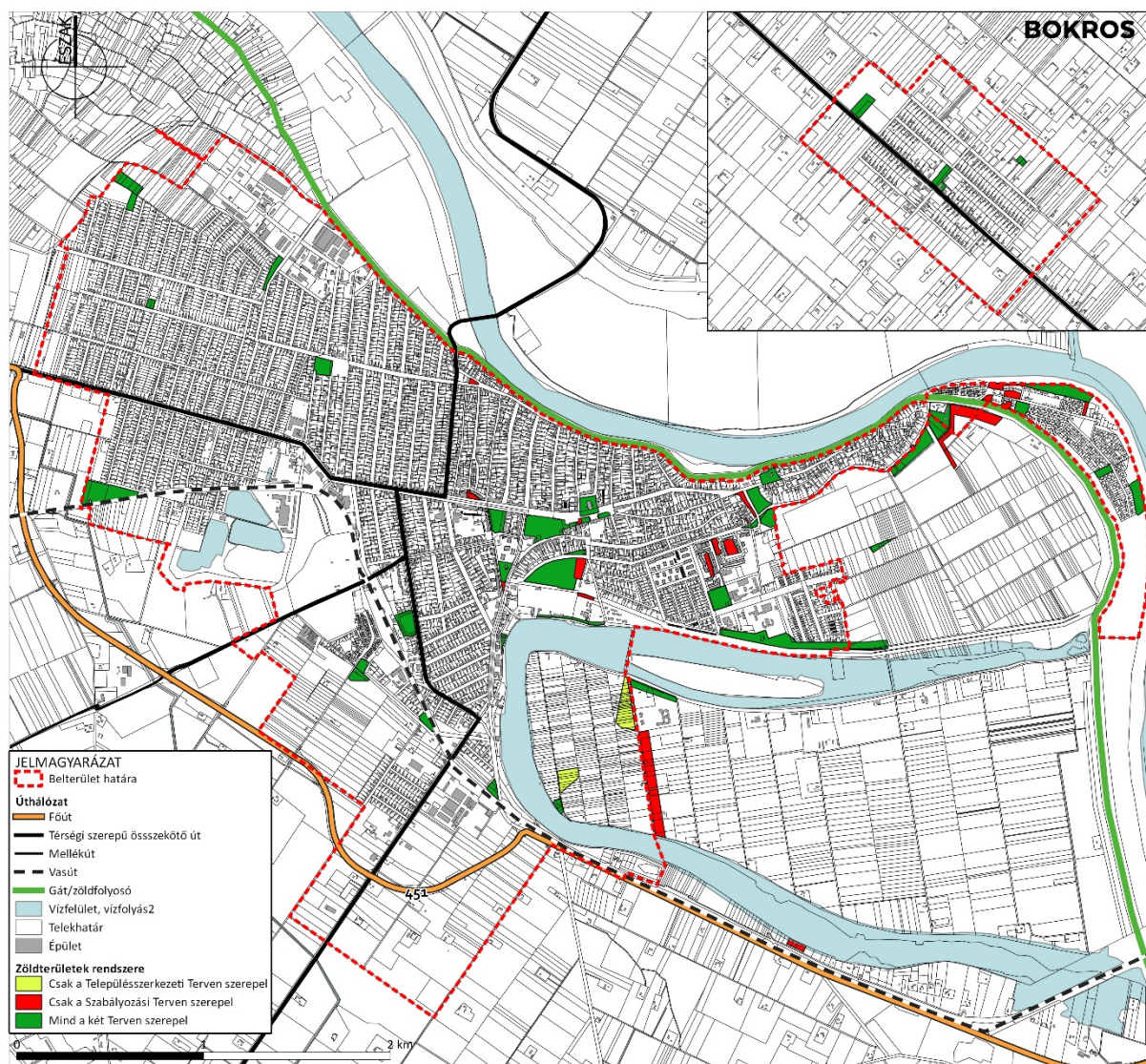


71. ábra: A Réti János utcai játszótér

Csongrád Város Környezeti Fenntarthatósági Terv (Local Agenda 20) alapján, a kérdőívet kitöltő helyi lakosok nagy része - többek között - lakóhelye szépségét, a zöldterületeket, illetve a tereket szereti legjobban, azonban nagyon kevesen (mindössze 2%), említették a szabadidős lehetőségeket.

#### **Zöldterületek – közparkok, közkertek (közterületi közcélú, közhasználatú zöldfelületek)**

A szerkezeti jelentőségű zöldterületek mellett a hatályos szabályozási terv több kisebb zöldterületet is rögzít.



72. ábra: A település zöldterületi viszonyai a hatályos Településszerkezeti és a Szabályozási terv alapján (saját szerkesztés)

A városban a kijelölt zöldterületek számosak: 29 meglévő és 6 tervezett zöldterület van a hatályos településrendezési eszközökben. Valódi rekreációs funkcióval körülbelül egyharmaduk rendelkezik.

A zöldterületek és a fás szárú növények védelmének helyi szabályairól szóló 56/2016.(XII. 23.) önkormányzati rendelet 1. melléklete alapján a **kiemelten védendő összefüggő zöldterületek**: Kossuth tér, Szentháromság tér, Dózsa Gy. tér, Piroska J. tér, Szent Rókus tér, Körös-toroki üdülőterület, Vasút Állomás előtti park, Ifjúsági tér, illetve kiemelten védett zöldfelület a Polgármesteri Hivatal udvarában lévő park is.

További **városszerkezeti szempontból jelentős közparkok** (TFK, 2015): Hunyadi tér, Kerekárok, Muskátli utca, Bokrosi park.

A tervezett zöldterületek: Bökény turisztikai-szabadidőközpont közparkjai, Hosszú utca-Csókássy utca sarok, Keselyes, Alsóváros (volt izraelita temető területe).

#### Utcafásítások, fasorok és fásított zöldsávok, vízfelületek

A fasorok és fásított zöldsávok szerepe a zöldfelületi rendszerben igen fontos, mert nem csak tagolják a beépített területeket, klimatizálják a várost, hanem zöldfelületi kapcsolatot és hálózatoságot is biztosítanak a zöldfelületek területi egységei és a természetközeli élőhelyek, víztestek között.





73. ábra: Kék- és zöldinfrastruktúra hálózatos elemei: a Tisza és a ráfutó utcafásítások, ártéri erdőöv (saját felvétel)

A belterületi utcák jelentős része fásított, a városközpont környezetében gyakran kimagasló városképi értéket és minőséget képviselnek, széles, több szintes növényállománnyal rendelkeznek, a kétfasoros utcák sem ritkák. Városképi szempontból is különleges zöldfelületi értékek a város tágas utcáiban létesült fasorok és széles fásított, helyenként parkosított zöldsávok, jó példa erre a Fő utcában lévő idős platán fasorok és az utcára felfűződő reprezentatív kialakítású, értékes faállományú közparkok



74. ábra: Igényes zöldsáv a Kossuth téri Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola előtt





75. ábra: A Fő utca menti teresedés a lakótelep előtt



76. ábra: Két fásoros, széles zöldsáv a Gr. Andrássy Gyula utcában

Települési szinten nem ritkák a különböző fajú fákból álló, nem egységes, változó szintezettségű fasorok sem. Néhány utcában viszont hiányzik a megfelelő fásítás, vagy hiányos, annak ellenére, hogy az utak szélessége lehetőséget biztosítana a fásított zöldsávok számára. Helyenként a különböző zavaró területhasználatokat elválasztó véderdősávok, zöldfelületi szegélyek hiányoznak.

A jellemző fafajok: Keleti platán (*Platanus orinetalis*), Nyugati platán (*Platanus officinalis*), bugás csörgőfa (*Koelreuteria paniculata*), Vérszilva (*Prunus cerasifera 'Nigra'*), Meggy (*Prunus cerasus*), Nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*), Ezüst hárs (*Tilia tomentosa*), korai juhar (*Acer platanoides*), Közönséges vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), Virágos kőris (*Fraxinus ornus*) és a különböző örökzöld fák.

A zöldterületek és a fás szárú növények védelmének helyi szabályairól szóló 56/2016.(XII. 23.) önkormányzati rendelet 1. melléklete alapján a **védendő fasorok**: a Fő utcai platánsorok, a Csemegi K. utcai kettős fasor, a Kereszt és Dob u. fasorok valamint a Hold utcai platánsor.

Az 1. sz. melléklet alapján a **védendő fák**: József A. utca 33. sz. előtti platán fa, Kis-Tisza utcai 4. sz. alatti kőrisfa, Hunyadi - Dózsa Gy. téri platán fák, Templom kertben lévő platán fák, Réti J. utca 8. sz. telken lévő 1 db tölgyfa, Szentesi u. 19. sz. előtt 1 db eperfa, Egyetértés- Szőlőhegyi utca sarkán 1 db tölgyfa. Városi Gyógyfürdő területén lévő tölgyfák, Gr. Andrássy u. 2/a udvarán lévő fák.



77. ábra: Idős, védett platánfasor a Fő utcában

A 2015. évi TFK helyi védelemre javasolt további fasorokat nevezett meg:

- József Attila utcai fasor
- Gróf Andrássy Gyula utcai fasor,
- Jókai Mór utcai fasor
- Árpád utcai fasor
- Erzsébet utcai fasor
- Síp utcai fasor
- Arany János utcai fasor
- Zrínyi utcai fasor a Zrínyi u. 1-17 sz. épületek közötti szakaszon

A hatályos Helyi Építési Szabályzat 3. sz. melléklete rögzíti a **Városképi jelentőségű közterek jegyzékét**, melyek közül kiemeljük a fentiekben fel nem sorolt közterületeket: Vasút utca, Szentesi út, Zsinór utca, Gőzhajó utca, Ordódy rakpart, Táncsics Mihály utca, Móra Ferenc rakpart, a Serházuzzi- Holt -Tisza menti közterületek, Hársfa utca, Gyöngyvirág utca, Gyöngyvirág utca és a Körös-torok között tervezett új helyi gyűjtőút ("strandbulvár"),

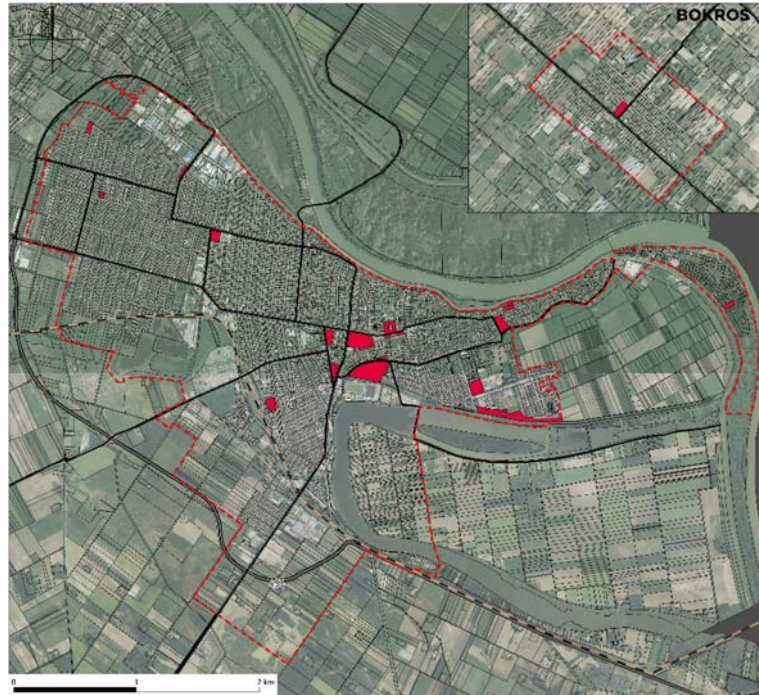


Négyöles út a Gyöngyvirág utca és a Hársfa utca között, körforgalmú csomópontok, a Szentesi utca a Szegedi utca és a Vasút utca kereszteződése, Szegedi út.

### 2.13.1.2. A zöldfelületi ellátottság értékelése

Csongrád belterületén **sok a zöldfelület**, sokféle funkciót és rendeltetést töltenek be, kialakításuk, állományszerkezetük és növényalkalmazásuk igen sokszínű. A települési környezetre gyakorolt hatásuk alapján fontos ökológiai, funkcionális, településszerkezeti és esztétikai szereppel bírnak. A meglévő belterületi zöldfelületek a település mezo- és mikro-klimatikus jellemzőit, a városklímát jótékonyan befolyásolják. A város belterületének külső részei felé haladva a zöldfelületi ellátottság szintje alacsonyabb. Itt kevésbé jellemzőek a különböző zöldfelületi elemek közötti összeköttetések és a rendszerszerűség.

A város zöldfelületi adottságai, a napi és hétvégi rekreációhoz rendelkezésre álló **zöldfelületek mennyisége kedvezőnek értékelhető**. A meglévő, valóban rekreációs funkcióval bíró zöldterületekkel számolva (78. ábrán piros színnel jelölve), egy lakosra 10,4 m<sup>2</sup> jut, amely teljesíti a WHO által ajánlott 9 m<sup>2</sup>/fő értéket. Ezt az értéket tekintve, a csongrádi járáshoz képest, magas a zöldterületi ellátottság értéke, viszont elmarad a megyei 17 m<sup>2</sup>/fő értéktől.

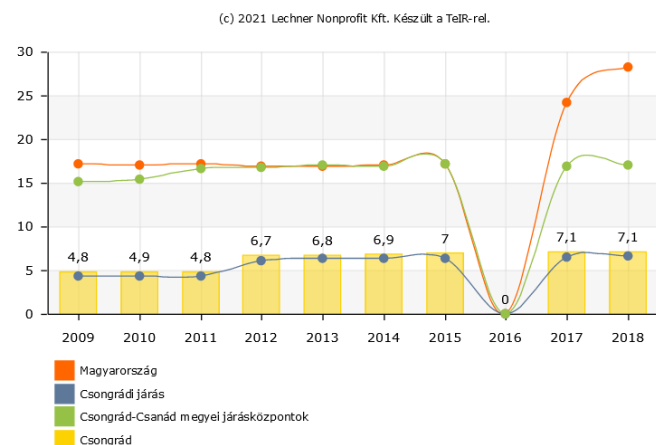


78. ábra: A rekreációs funkcióval bíró zöldterületek

A hivatalos statisztikákban megjelenő zöldterületi adat (7,1 m<sup>2</sup>), azonban kis mértékben elmarad a vizsgálatunk alapján megállapított adattól.

A város belterületi zöldfelületei többségükben megfelelően gondozottak, a növényzet többnyire jó egészségi állapotban van. A közcélú zöldfelületek fejlesztését az Önkormányzat tudatosan végzi.

Piroskaváros zöldterületi ellátottsága alacsony, a belvárosi zöldterületek elérhetősége azonban kiváló, melyek megközelítését a Tisza menti gát kerekpáros zöld folyosója is biztosítja.



79. ábra: Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m<sup>2</sup>) (forrás: TEIR)

A zöldterületek, közlekedési területek akadálymentesítése azok felújításai során kerülnek megoldásra.

A **zöldfelület fenntartási, létesítési feladatokhoz** a Városellátó Intézmény **kisméretű faiskolát** tart fenn. A faápolási feladatokhoz FAKOPP készüléket is vásárolt az Intézmény, így az idős fák felelős ápolása és védelme, a baleseti kockázatok mérlegelése mellett valósulhat meg.

### **2.13.1.3. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái**

A város zöldfelületi rendszerének egyes elemeivel kapcsolatos **menyiségi** problémák:

A város belterülete több, nagy kiterjedésű zöldfelülettel rendelkezik, de ezek nem egyforma színvonalúak és a fenntartottságuk is változó. A településszerkezeti adottságokból adódóan a belterülettől távolodva hiányoznak a lakóterület szövetében a lakóterületi részeket tagoló, kisebb közterek, közkertek, közcélú zöldfelületek, amelyek a közeli lakosság számára állnának rendelkezésre a mindennapi rekreációhoz.

A telepszerű beépítésű lakóterületek közkertjeinek funkcionális, kertépítészeti kialakítása hiányos, kertépítészeti fejlesztésre szorulnak. A város tágas utcáinak egy részén a széles zóldsávok fásítása hiányos. Fasorok nélküli utcák azonban nem jellemzőek, inkább hiánypótlásra, ápolásra és facserére szorulnak. Sok a csonkolt fa, mely következtében jelentősen veszítenek a biológiai és az esztétikai értékükből.

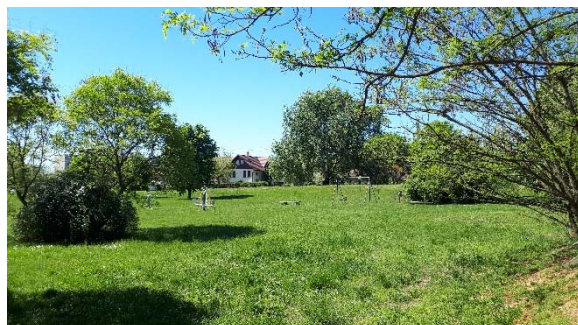
Hiányosak az eltérő területhasználatok közötti például, a gazdasági területekkel szomszédos lakó- és szántóterületeket elhatároló és településképi illeszkedést szolgáló védőfásítások is. A városközponti területeken túl, a településszegélyeken és kivezető közlekedési területeken, az elkerülő út mentén a zöldinfrastruktúra elemek, a külterületi tájhasználatához kapcsolódó zöldfolyosók hiánya jelenik meg zöldfelületi konfliktusként.

Kevés a jól felszerelt pihenési, játék és mozgásigényeket egyaránt kielégítő közhasználatú zöldterület, azonban folyamatban van több közpark funkcióval megtöltése.

A város zöldfelületi rendszerének egyes elemeivel kapcsolatos **minőségi** problémák:

A belterületi zöldfelületek minősége függ az állapotuktól, a megfelelő mennyiségű és minőségű növényzettől, a megfelelő funkcionális kialakításuktól és a gondozottságuktól.

Vannak kihasználatlan, funkció nélküli, átmeneti zöldfelületek, például a régi temető vagy a volt hulladéklerakó területe. Több meglévő zöldterület szorul kertépítészeti és funkcionális fejlesztésre, felújításra: például Ifjúsági tér, Szentháromság tér, Piroska János tér, Bokros, városközponton kívüli, kisebb közterek, közkertek, néhány játszótér, kegyeleti parkok. Sok játszótér még nem a szabványnak megfelelő.



*80. ábra: Kerekárok utcai alacsony ökológiai szolgáltatásokat nyújtó, árnyék nélküli, mélyfekvésű zöldterület, kondipark sporteszközökkel*

A holtágak (vízmedrek, hullámtéri és mentett parti területek) természetvédelmi és turisztikai célokat szolgáló rehabilitációja szükséges, illetve a felszíni vizek elvezetésének, visszatartásának műszaki feltételei hiányosak.

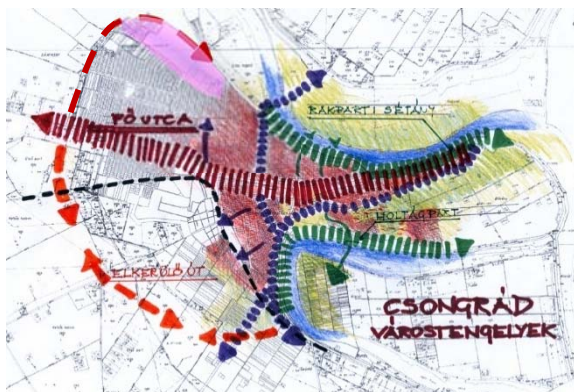
## 2.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

### 2.14.1. A TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA

#### 2.14.1.1. A város szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Csongrád 17 389 hektáros közigazgatási területéből 15 443 hektár külterület, 892 hektár a volt zártkertek területe és 1054,5 hektár a belterület (központi belterület és Bokros). A 2011. évi népszámlálás szerint a központi belterületen (Csongrád város) élők száma 16648 fő, Bokroson 426 a külterületen 1713 fő élt. A népességszám alapján kialakult hierarchia szerint Csongrád kisvárosnak minősül, a központi belterület népsűrűsége (17,1 fő/ha), a külterületi népesség aránya messze meghaladja az országos 3 %-os átlagot. A külterületek közül legsűrűbben lakottak az Erzsébeti szőlők (229 fő), a Bokrosparti tanyák (205 fő) és a Gyójai tanyák (179 fő). A Mámai-réten már csak 8 lakost vettek számba.

A város belterületének szerkezete lassú, de organikus fejlődést tükröz, a történelem különböző korszakai közötti átmenetek az ország sok hasonló nagyságú városát ért jóvátehetetlen sokkhatások nélkül rakódtak egymásra és nőttek bele a – Tiszának köszönhetően – állandóan változó táj szerkezetébe. Csongrád karakteres, szerkezete a tipikus sugárirányú mezővárosi fejlődés és a Tisza folyása, majd a vasút szabta korlátok következménye. Csongrád város központi belterülete teljes egészében a Tisza jobb partján alakult ki, és sok más várossal ellentétben nem lépte át a folyót. A belterület egészen a legutóbbi időkig, keletről nyugat felé fejlődött és csak a hatvanas évektől vált műszakilag lehetővé a Bökény, városközpont közeli területeinek belterületi fejlesztése. A belterülettől sugárirányban futnak szét azok az utak, amelyek a várost bekapcsolják a térségi hálózatokba és egyúttal a tanyavilág feltárását is biztosítják. A legfontosabbak a régi várost átszelő főút (Széchenyi út - Fő utca – Vasút utca – Kolozsvári utca) Kiskunfélegyháza és Szentés felé, a városközpontig „hatoló” Szentési út – Szegedi út. Utóbbi észak-déli irányú út többé-kevésbé északi meghosszabbítása a Zsinór és Gőzhajó utcán át a Tisza átkelőn (pontonhíd) a Tiszazugba és az M44 autópályáig kapcsolatot biztosító országút. A jelentősebb sugár irányú elemek közé tartozik még az Erzsébet utca és Kéttemető utca folytatásában a tanyavidék feltárását szolgáló út, ugyanígy a Bokrosi út és a déli elkerülő útja, végül a 451. sz. főút északi folytatása az Ipari Park elkerülő útként és az Öregszőlőket feltáró, a Tiszával párhuzamosan futó burkolt út.



A három kilométer hosszan a Tiszára simuló, majd attól elválva még több mint két kilométeren nyugat felé elnyúló várostest egyetlen markáns tengelyre fűződik fel, amely a Belvárosban indul a gáttól és fokozatosan elhúzódva a Tiszától az Öregvár utca – Szent János tér – Gróf Andrássy Gyula utca – Kossuth tér – Szentháromság tér – Fő utca – Széchenyi utca nyomvonalon hagyja el a várost keleti irányba. Határ jellege miatt markáns tengely még a történelmi belváros elkerülését szolgáló, illetve a városközpont, Bökény és a Körös-torok között közvetlen kapcsolatot biztosító Bökényalj – Kerekárok – Hársfa utca, mely az

Ifjúsági térről éri el a Szentési utat. Ez az egyedi karakteres városképi élményt nyújtó „határ” jelleg szinte az egész nyomvonalon érvényesül. A 451-es út elkerülő szakaszának megépülése után a város főutcája lassan visszanyeri nagyvonalú városi tengely jellegét. A történelmi várostest hosszú, Tiszára néző arca, csakúgy, mint a szintén jelentős kiterjedésű Holt-Tisza (Kisrét és Aranyvizet) kapcsolat a város egyik legjelentősebb kihasználatlan szerkezeti lehetősége. A városszerkezet kiemelkedő értéke a zöldterületekben való gazdagsága, azon belül is a szerkezetileg egységet alkotó történelmi parkok rendszere (Szentháromság tér, Hunyadi tér, Dózsa György tér), melynek egységét az utakon kívül az autóbusszállomás, a lakótelep, az Erzsébet szálloda tömbje, a gyógyfürdő tömbje és a zeneiskola is tovább darabolt.

Csongrád szerkezeti sajátossága, hogy a haránt (gyűrű) irányú elemek, amik a sugarasan fejlődő városok szinte mindegyikénél megtalálhatók, itt nem, illetve csak töredékesen épültek ki (pontonhíd-Zsinór utca-Dob és Kereszt utca). A 2010 év végén megépült 451. főút elkerülő szakasza, mely a város nyugati végén körforgalomban találkozik az ipari park feltáró elkerülő úttal, így együtt a **Holt-Tiszától az élő Tiszáig egy teljes félgyűrűt alkotnak „szorosan” a város körül**, amely új „városszegély”-ként a város legújabb városszerkezeti tengelye, és ezáltal hosszú távon meghatározza a város határait is, **biztosítva a város kompakt szerkezetének megőrzését.**

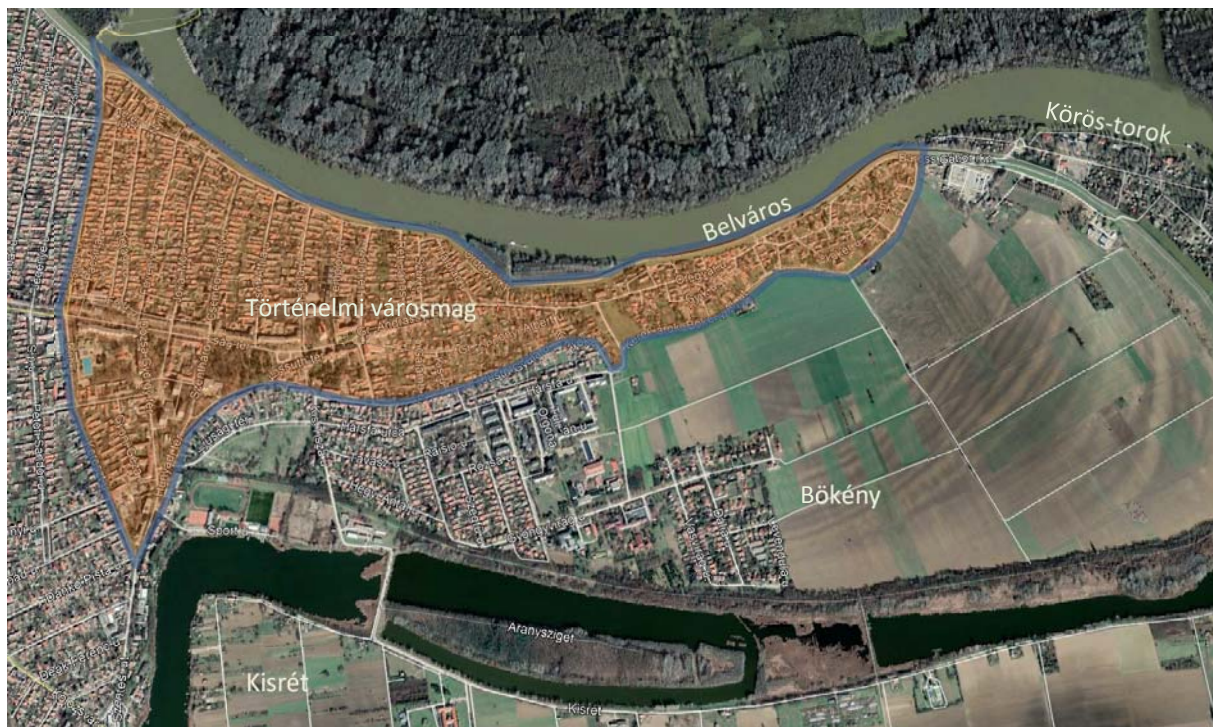


A város nyugati felén a történelmi városszövegtől elkülönülő, legyezőszerűen szétterülő városrészt (Piroskaváros) a pontonhídtól induló Szőlőhegyi út – Hosszú utca tengelye tárja fel. A két világháború közötti racionális városépítés számára elfogadhatatlannak bizonyultak a fő tengelyek között feszülő hosszú utcák sora, így a legújabb városrészeket további hosszirányú utcákkal tagolta, kialakítva Csongrádon is a sok hazai városra jellemző sakktáblaszerű, kiskertes-családi házas munkástelepet.



A város szerkezetileg, funkcionális, zöldfelületi és építészeti szempontból **legértékesebb része a pontonhíd – Zsinór utca – Dob utca – Kereszt utca – Szentesi út – Szentháromság tér – Justh Gyula utca – Könyök utca – Bökenyalj út – Baross Gábor rakpart – Rókus tér – Gr. Andrassy Gyula utca – Templom tér – Templom utca – Ordódy rakpart által határolt terület**, mely a hatályos HÉSZ-ben javasolt helyi értékvédelmi terület. A keskeny elnyúló terület magában foglalja a régi Belvárost és az „új” városközpont legfontosabb intézményeit, a város karakterét meghatározó parkokkal, különös tekintettel a Szentháromság tér egységes városépítészeti kompozíciójára, a határán a

tiszai átkelőhellyel (pontonhíd ill. komp). A város legsűrűbben beépített, örökségi értékekben gazdag területéhez mind a 4 égtáj irányából a rekreáció és idegenforgalom szempontjából (potenciálisan) jelentős területek, intézmények kapcsolódnak. Keleten a Körös-torok (strand, ifjúsági szórakozóhely, nyaralóközpont), délen az Ifjúsági tér (a város rendezvény helyszíne), a sportközpont és a Serházzugi Holt-Tisza az Aranyszigettel és Kistréttel (horgászat, hobbikertészet, séta, evezős kajak-kenu sport), északon a Tisza-gát (kerékpározás, sétálás) valamint a pontonhídon/kompon át elérhető Nagyrét/Köröszug (horgászat, vadászat, kerékpározás, gyalogtúra), nyugatról pedig a terület részét képező gyógy- és termálfürdő, sportuszoda.



A történelmi városközpont értékes, nagy területre kiterjedő mezővárosi karaktere a tercier szektor, különösen az idegenforgalom fejlesztésének és a város népességmegtartó képessége növelésének egyik jelentős, de csak egy következetes, hosszabb időszakot átívelő rehabilitációs program végrehajtása révén gyümölcsöztethető potenciálja.

Csongrád városszerkezeti sajátossága a teljes egészében ártérben fekvő belterületi, Körös-torokra épült üdülőterület, mely amelltt, hogy a város mennyiségi szempontból legjelentősebb turisztikai célterülete nyáron, egyben területhasználati konfliktusokkal terhelt (árvízvédelem, természetvédelem, üdülőfunkció) terület is. A 34 hektár nagyságú terület a Tisza kanyarulatában, közvetlenül a Belváros folytatásában, de a



hullámtéren a hatvanas években kezdett kialakulni, az önkormányzati tulajdonú területen, amit a rendszerváltás után fokozatosan értékesítettek a ház tulajdonosainak. A szélsőségesen különböző dinamikájú üdülési formák keveredése (természetközeli, bulizós tömegturizmus és hétvégi házias üdülés), a közeli iparterület (Szeviép) és a szennyvíztisztítómű, az infrastruktúra hiányosságai halmozódnak a természeti értékekben gazdag Tisza parti területen. A területen jól elkülöníthető egy intenzívebben hasznosított strandközeli, homokpartot határoló magaspart peremén kialakult vendéglátó szolgáltató rész és az extenzívebben hasznosított hétvégi házias terület a gáthoz közelebbi sávban. Az utóbbi években a város sokat javított az üdülőtérület infrastruktúráján (látogatóközpont, sétány, pavilon, ivókút, infópont, kerékpártároló, közvilágítás, parkoló), és folyamatosan tervezi fejleszteni a higiéniás infrastruktúrát is (mosdók, öltözők, zuhanyzók), de máig megoldatlan a közüzemi szennyvízelvezetés. Problémát jelent a kiszámíthatatlan, magas nyári vízárak a Tiszán, melynek hatására a strand értékes homokpartját elönti a víz, vagy nagyon elkeskenyedik. Szakértői csoport által vizsgálandó, hogy a strand fejlesztésével kapcsolatban milyen megoldások jöhetnek szóba a helyzet javítására (pl. kiskörei víztározó, törökbecsei duzzasztó, építendő helyi vízlépcső).

A Serházzugi-Holt-Tisza által körülölelt Kistrét és a Bökény ugyan nagyrészt nem tartozik szorosan a városszövethez, de belterületi része és fekvése miatt rekreációs fejlesztési szempontból az egész a kompakt városszerkezet része. Bökény a város keleti belterületétől a Körös-torokig terjedő mezőgazdasági terület, amelyet a holtág választ el a Kistrét hasonló termőhelyi adottságú és hasonló tájkarakterű mezőgazdasági területétől. A hajdani mocsárvilág művelhetőségét a Kerekárok Tiszától való elrekesztése tette lehetővé. A jó termőhelyi adottságú, de belvizes területen már csak néhány tanyaudvar található. Ez a terület a város értékes fejlesztési területe, a hatályos tervben nagyvonalú rekreációs célú különleges területek kerültek kijelölésre, az új lakóterületeken kívül. A holtágak által közrefogott Kistrét területe olyan értékes természeti területekkel rendelkezik, mint az Aranysziget és a parti sáv. Az arany-szigeti bejáróval megszakított 10 km-es Holt-Tisza északi része erősen feliszapolódott, a sziget körüli vízfelületet részben nádas borítja. A rendszeres friss víz utánpótlás hiánya miatt a holtág vízminősége javításra szorul. Ide vezetik be a gyógyfürdő elhasznált vizét is a sporttelep mellett. Az Aranysziget a város tulajdonában lévő, fiatal égeresszel sűrűn benőtt erdő, amelynek annak ellenére, hogy a városközpont közel fekszik, közjóléti, rekreációs funkciója máig nem alakult ki. A holtág a vízisport kedvelői mellett a helyi horgászok célterülete is, melyet jelez a vízparton épült sok kicsi horgásház, és a Baltás dűlő területén megújult tanyák és újonnan épült üdülők. Kistrét belterületbe vont területén és a szomszédos felaprózódott zártkertszerű területen meghatározóak a gyümölcsösök és a kertek, ahol egyre több a kis gazdasági épület, szerszámos kamra. A területen lakott tanya kevés van. Az északi burkolt út mentén sűrűbb a beépítés, ahol felhagyott major terület, kertészet, vízműterület és Várbirtok nevű rendezvény/lovastanya található.

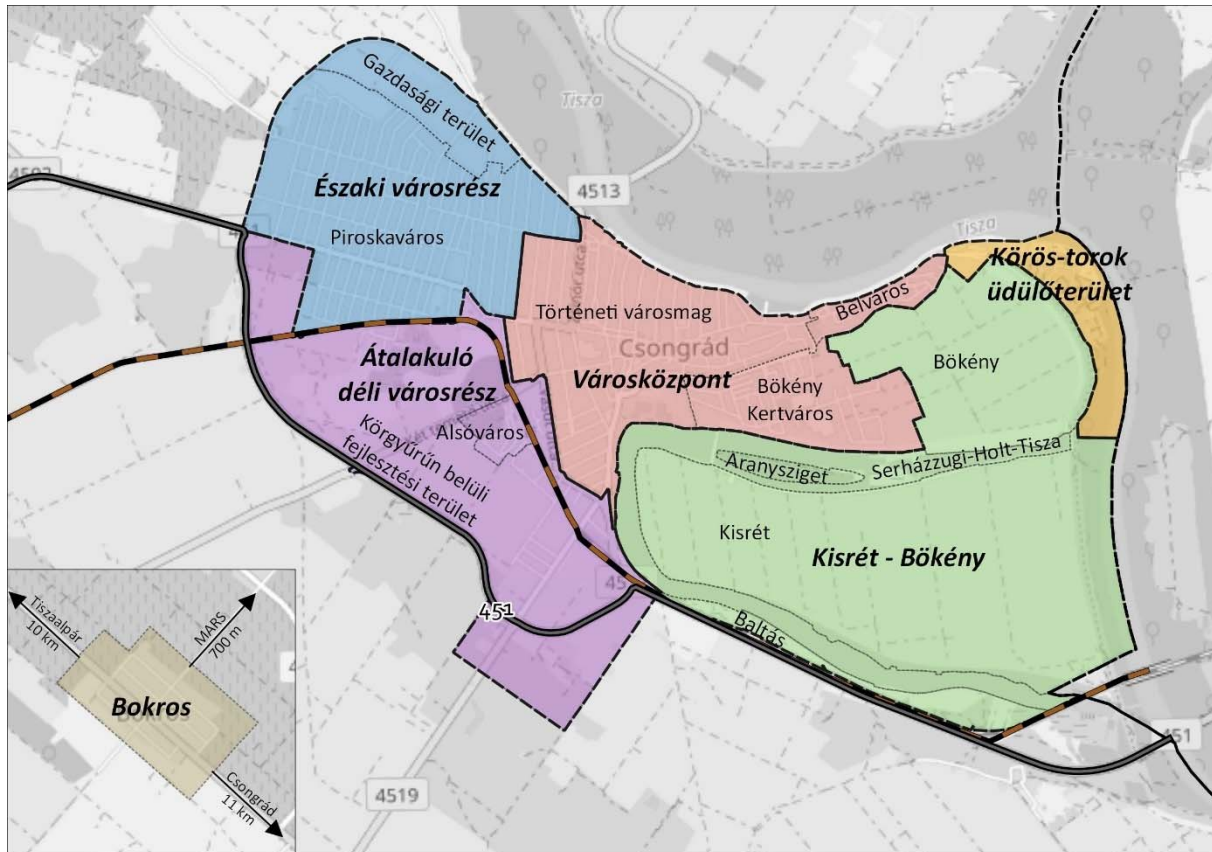
Csongrádnak a vasút és az elkerülő úti körgyűrű közötti hosszan elnyúló délnyugati pereme a város legtöbb konfliktussal terhelt területe, különösen a vasúttól délre fekvő terület, ahol az önmagukban is kedvezőtlen szerkezetű és műszaki állapotú lakóterületek roncsolt és rekultivált területek közé ékelődnek (volt hulladéklerakó, horgásztavak, temetők, volt iparterületek barnamezői). A körgyűrűn belüli terület potenciális gazdaságfejlesztési terület, ahol jelenleg ökológiai hálózat, belvizes, mélyfekvésű területek, és rehabilitációra váró lakóterületek is megtalálhatók. A vasút a város déli-délnyugati irányú terjeszkedésének lehetőségét hosszú időre ellehetetlenítette, melyet jelenleg a városhoz közel megépült elkerülő út zár le ismét hosszú időre, mintegy megadva a beépítés szegélyét, új szerkezeti határát.

Jelenleg a vasút határ jellegét tovább fokozza a vasútállomás városszerkezetileg szerencsétlen elhelyezkedése, mivel nem tud kialakulni városszerkezeti kapcsolat a belvárossal és a buszpályaudvarral.

Bokros 1954-ben, Csongrád várostól önállósult tanyaközpontként létesült. 1977 óta tartozik újra Csongrádhoz. A településrész a központi belterülettől távol, 10 km-re fekszik, félúton Tiszaalpár felé. A városrész jól lehatárolható faluközpontja egy szabályos park köré van rendezve, alapfokú intézményekkel ellátva. A kisméretű kompakt településrész szigetét képez a szabadföldi kertgazdaságok és fóliasátrak egymással keveredő gyűrűjében, ahol az utóbbi években egy gyerekszórakoztató központ (Vadnyugati város) is megjelent. A városrész központ két egyenes út metszéspontjában helyezkedik el: az északnyugati Bokros utca Csongrádról Bokrosra át (Tiszaalpár) Kiskunfélegyháza és M44 közötti összekötő út irányába tart, az erre merőleges út a Gyójai-tanyák és Bokros-puszták közötti út, amely a Mars Kft. illetve a mellette kertészetekkel és borüzemmel biztosít kapcsolatot. Konfliktust jelent a városrészben a Mars gyár átmenő kamionforgalma, és az állateledel gyár bűzhatása.

Városszerkezeti szempontból a vizsgálatok alapján 6 városrész különíthető el a főbb jellemzők (épületállomány, utcaszerkezet, funkcionalitás, településkarakter) alapján:

- Városközpont: történeti városmag és Belváros, melynek része a városközpont és a Bökényi kertváros is.
- Körös-torok üdülőtérlet: ártéri területen fekvő városrész, mely lényegesen különbözik a többi városrésztől
- Kistrét-Bökény: a város rekreációs és üdülő területe, mely a Baltás dűlő horgász üdülőit is tartalmazza.
- Északi városrész: Piroskaváros és Ipari park, nagyrészt kialakult városrész, gazdasági területen belső tartalékkal,
- Átalakuló déli városrész: a legdinamikusabban fejlődő terület, potenciális fejlesztési területekkel, újrahazsnosításra, rendezésre váró terület.



81. ábra: Városrészek lehatárolása a vizsgálatok alapján (saját szerkesztés)

#### 2.14.1.2. A területfelhasználás vizsgálata az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján

A területfelhasználás vizsgálatát a földhivatali alaptérkép alapján a művelési ág és jelleg szerint kell elvégezni. A földhivatali adatbázis a belterületek vonatkozásában a művelési ág besorolását is tartalmazta, azonban a kivett terület megnevezés mellett az épületek adatait is figyelembe véve került meghatározásra az adott telek területfelhasználása. A területfelhasználási információkat 12 területfelhasználási kategóriába soroltuk, melyek a hatályos Településszerkezeti terv fő kategóriáihoz hasonló megnevezésekkel kerültek bemutatásra.

A lakóterületek magukba foglalják a teletszerű lakóépületek telkeit, a kertvárosi és mezővárosi kisvárosi lakóterületeket, valamint az átalakuló területek lakóépülettel beépült telkeit.

A vegyes területek a lakó és különböző intézményi, valamint kisebb kereskedelmi és szolgáltató funkciók területeit tartalmazzák.

A gazdasági területek jellemzően a logisztikai, ipari, az üzemi, valamint a telephely jellegű területfelhasználás területei.

A sport és szabadidő funkció jellemzően a városi sportterületek, sportpályák, valamint a strandok, illetve üdülő, vagy táborozóhelyek területei.

A közmű- és városüzemeltetés különleges területei között találhatók a temetők területei, illetve a különböző közszolgáltatások által igénybe vett területek, mint a vízgazdálkodás, vagy a hulladékgazdálkodás területei.

A kertes, a mezőgazdasági és az erdő területek az ingatlan-nyilvántartás szerint kerültek feltüntetésre. A zöldterületek kategóriájába a városi parkok, a telepszerű lakótömbök közötti közhasználatú parkok területei, valamint a természetközeli zöldfelületek – így a nádas, rét, gyepek, legelő művelési ágban nyilvántartott ingatlanok – területei tartoznak.

Külön kategóriákba kerültek a közúti közlekedési területek, a vasúti területek, valamint a felszíni vizek, vízfolyások területei.

#### **2.14.1.3. A beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek**

A beépítésre szánt területeket a hatályos szabályozási terv övezetei alapján mutatjuk be. A vizsgálatban együtt ábrázoltuk a jelenlegi belterületen belül, a tervezett belterületen belül, illetve ezen kívül elhelyezkedő beépítésre szánt területeket.

Csongrád városának települési térsége Bokrossal együtt a megyei terv szerint 1390,5 hektár, ami a közigazgatási terület 8 %-a. A településszerkezeti terv szerint az összes beépítésre szánt terület – mely magában foglalja a tervezett, még beépítetlen területeket is - mintegy 1097,5 hektár, ami 6,3 %-a a város közigazgatási területének, a beépítésre nem szánt terület pedig 16 291,5 hektár, ami 93,7 %-át jelenti a közigazgatási területnek. A belterületi beépítésre szánt területek nagysága 764,4 hektár, a beépítésre nem szánt területek pedig 229,8 hektár nagyságúak (út, zöldterület, erdő, vízfelület). A beépítésre szánt területek 30 %-a (333,1 hektár) jelenleg külterületen helyezkedik el, melyek közé tartoznak a mezőgazdasági majorok és egyéb gazdasági területek, ipari területek is, utóbbiak közül a legnagyobb a Mars 60 hektárja.

A beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt, valamint a külterületek és belterületek viszonyát a „14. számú Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek” térképen ábrázoltuk.

#### **2.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság)**

A beépítésre szánt területeken jellemző funkciók:

- nagyvárosias lakóterület: lakófunkció, intézményi, kereskedelmi, oktatási funkció, ezen kívül sorkarások is épültek a lakótelepen, és a közeli utcákban.
- kisvárosias lakóterület: lakófunkció, intézményi, kereskedelmi, szolgáltatási, vendéglátási, egészségügyi funkció;
- kertvárosias lakóterület: lakófunkció, intézményi, kereskedelmi, szolgáltatási funkció;
- falusias lakóterület: lakófunkció, kereskedelmi, mezőgazdasági funkció;
- településközpont vegyes terület: intézményi, kereskedelmi, szolgáltatási, szállás jellegű, vendéglátási, egészségügyi funkció, oktatási, kulturális, igazgatási, hitéleti, lakófunkció;
- központi vegyes terület: elsősorban közigazgatási, iroda, intézményi funkció;
- ipari gazdasági terület: ipari gyártó/termelő funkciók jellemzik, de zavaró hatású tevékenységet nem folytatnak;
- kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület: itt találhatók azok a gazdasági funkciók, melyek nem zavaró hatásúak, nem igényelnek védőtávolságot a környezetükben. A város Ipari parkjában található funkciók: ipari jellegű funkciók, ahol változatos gyártó üzem, légtechnika, (fém)feldolgozás, tűzép, logisztika, raktározás, szállítmányozás, mezőgazdasági célú telephely és a kereskedelem, szolgáltatóház is megtalálható;
- különleges területek: sport, fürdő, strand, kemping, kereskedelem, vásártér, közműlevesítmény, vízmű, szennyvíztisztító telep, temető, gyepterületi telep, tervezett oktatási központ;
- üdülőházas üdülőterület: üdülés, pihenés, szabadidős funkció, sport;
- hétvégi házas üdülőterület: üdülés, pihenés, horgászat, rekreáció, hobbikert;

Beépítésre nem szánt területek:

- különleges területek: napelempark, sportterület, ökoturisztikai terület, horgászturisztikai terület;
- közlekedési és közműterületek: közúti és kötöttpályás közlekedési területek, közműhálózatok;
- zöldterület: közpark, pihenő- és játszótérek, sportfunkció;
- erdőterület – közjóléti és védelmi erdők: parkerdő, pihenés és szabadidős funkció, védelmi funkció

- mezőgazdasági területek – általános és kertes: mezőgazdasági gazdálkodási funkció, nagytelkes szántó, kistelkes kert művelési funkció, ahol pontszerűen újabban lakófunkció jelenik meg, a tanyás térségben a lakófunkció csökken;
- vízgazdálkodási terület: vízfolyások, holtágak, tavak és környezetükben vízgazdálkodási funkció;

#### 2.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Az országos felhívás alapján az önkormányzat kidolgozta a Miniszterelnökség számára a rozsdaovezeti akcióterületeket tartalmazó adatlapokat, és a hozzá tartozó térképi mellékleteket, melyek összesen 21 területet tartalmaztak 2020. októberében. A barnamezős területek közé került ekkor több olyan beépítetlen, zöldmezős fejlesztési terület is, mely a definíció szerint nem sorolható be alulhasznosított területbe, ezért azok felülvizsgálata javasolt. A 15. mellékletben található térkép bemutatja azokat a területeket, melyek a jelenleg alulhasznosított és kihasználatlan barnamezős területek a városban. Vizsgálataink szerint a megújítandó, fejlesztésre váró területek az alábbiak:

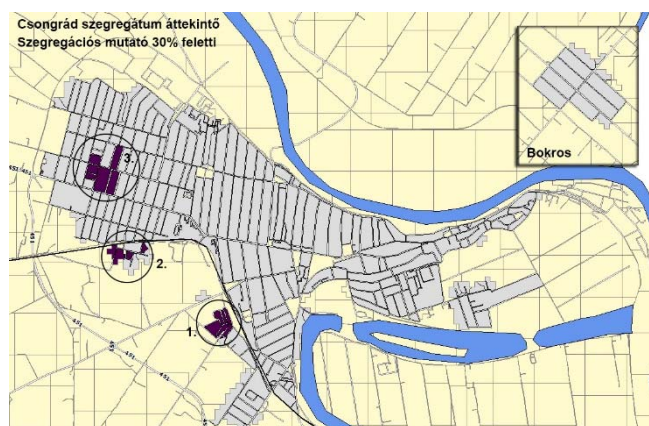
- Szeviép telep a Körös-torok mellett: jelenlegi övezeti besorolása zöldterület, illetve különleges szabadidőközpont.
- Holt-Tiszánál a sporttelep melletti volt üzemi terület és nádüzem: jelenleg különleges sport és gazdasági terület
- Gyógyfürdő tömbjében, a Dob utcai és Erzsébet utcai telkek: településközpont vegyes terület
- Síp utcai iskola
- Csongrádbor Kft. telephelye és környezete
- Volt bútorgyár területe a vasút mentén
- Vasútállomás környéke, Erzsébet utcai víztorony környezete,
- Malom területe
- Szociális lakások Piroskavárosban (Hosszú utca és Csengeri, Bethlen G. utca)
- Csongrádi Kötöttárugyár Rt. „HÓDIKÖT” (Szentesi út)

#### 2.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

Szlömösödött, degradálódott területek azok, amelyeken az utcák burkolatlanok, keskenyek, vízelvezetés nincs megoldva, kevés a zöldfelület, fasor, a tömbökben az épületek zömmel rossz műszaki állapotúak, sok felújításra szorul, alacsony komfort fokozatúak, a kerítések hiányosak, sok a lakatlan lakóház, esetleg hasznosítatlan, kevés a közüzemi hálózatra rákötés. A rendezetlen volt ipari, vasúti területek is ide tartoznak. Ilyen tömbök a városban elsősorban a belterület periférikus részén találhatók, a vasúton túli területen.

82. ábra: Degradálódott területek az anti-szegregációs terv alapján

A Csongrád-Alsó megállónál, a vasúttól délre lévő 4 lakótömbben a földszintes lakóházak gyenge állagúak, kis alapterületűek, alacsony komfortfokozatúak. Az Alsóvárosi településrészen, a vasúttól nyugatra lévő 6 lakótömb és az azoktól délre fekvő 0,5 ha-os ipari terület: a lakóterületen, a kis telkeken a lakóházak felújításra szorulnak, a gazdasági területen a létesítmények szintén felújításra szorulnak, a terület tervezett hasznosítása továbbra is gazdasági jellegű. Bokros egyik tömbjében is található szlömösödött terület a Tiszavirág utcában. Piroskaváros városrészben (Bethlen-Eötvös-Hosszú-Petneházy utca határolt terület) a lakóterületbe ágyazottan is található szlömösödött terület, ahol a határoló közterületek keskenyek, csapadékvíz-elvezetés hiányos, kevés a zöldfelület, a komfort nélküli lakások rossz állagúak. Ezekre a szegregált lakóterületekre jellemző a nehéz megközelítés, kedvezőtlen lakókörnyezet, közterület gondozatlansága, közpark hiánya, zsúfoltság és egészségtelen környezet (közüzemi vízellátás hiánya). Alsóváros hat utcája közül a legelszigeteltebb a Zöldfa utca a körtöltés mellett, ahol a szomszédos szántók önkormányzati tulajdonúak. Az utóbbi 15 évben észrevehetően javult a lakóterület hangulata, miliője. A teljes egészében önkormányzati tulajdonú területen csak a lakóépületek vannak magántulajdonban. A zsúfoltságon úgy próbál az önkormányzat segíteni, hogy a megürült és elbontott épületek





helyére nem enged építeni új épületet, és a felszabaduló üres telket a szomszéd birtokba veheti. A halmazos szerkezetű, keskeny, íves burkolatlan lakóutcák szélesítésére nincs lehetőség, ezáltal a fásítás, járdaépítés és a vízelvezetés is problémába ütközik. Alsóváros rehabilitációja az előző fejlesztési ciklusban elmaradt, évek óta tervezi az önkormányzat, és most ígérkezik erre lehetőség pályázat útján.

A hatályos integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs tervet is tartalmaz. A terv 3 szegregációval terhelt területet határolt le a város központi belterületén. Az érintett területek a szegregációs térképen is fel vannak tüntetve. (1. Alsóváros, 2. Körtöltés, 3. Piroskaváros)



83. ábra: Szőlős területek (Alsóváros és Piroskaváros)

## 2.14.2. A TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA

### 2.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

Ebben a fejezetben a város telekszerkezete kerül gorcsó alá, melynek az a célja, hogy feltárja a városrészek, különböző beépítési karakterek jellemzőit és a telekméret alakulás trendjeit. A 31. táblázatban láthatók a jellemző teleknagyságok és az ahhoz készült számítások.

Telekmorfológia és telekméret vizsgálat					
	teleknagyság (m <sup>2</sup> )	telekszám (db)	%	terület (ha)	%
1	0-350	1562	8,00%	29,47	0,17%
2	350-500	884	4,53%	37,13	0,21%
3	500-800	3614	18,52%	240,87	1,39%
4	800-1000	905	4,64%	81,25	0,47%
5	1000-1500	1806	9,25%	221,57	1,27%
6	1500-2000	1001	5,13%	172,63	0,99%
7	2000-3000	2379	12,19%	611,53	3,52%
8	3000-5000	2190	11,22%	839,79	4,83%
9	5000-10 000	1986	10,18%	1381,13	7,94%
10	10 000-20 000	1444	7,40%	2009,72	11,56%
11	20 000-50 000	1114	5,71%	3465,51	19,93%
12	50 000 -100 000	385	1,97%	2640,07	15,18%
13	100 000 - 200 000	151	0,77%	2058,40	11,84%
14	200 000 - 500 000	77	0,39%	2339,06	13,45%
15	500 000<	18	0,09%	1260,95	7,25%
<b>összesen</b>		<b>19 516</b>	<b>100,00%</b>	<b>17 389,07</b>	<b>100,00%</b>

34. táblázat: Csongrád város telekméreteinek összesítése a földhivatali alaptérkép alapján

Mezővárosi mivoltából adódóan a város közigazgatási területének jelentős részét (a teljes terület 79,21 %-a, 13 773 ha) a 10 000 m<sup>2</sup>-nél nagyobb méretű külterületi telkek adják. Ezek közül legnagyobb számban a 10 000-

20 000 m<sup>2</sup> közötti nagyságú ingatlanok vannak, 1444 db. A hatályos helyi építési szabályzat előírásai is hozzájárultak a telkek felaprózódásának megakadályozásához.

A 10 000 m<sup>2</sup> nagyság alatti telkek közül legjellemzőbb az 500-800 m<sup>2</sup> közötti területű ingatlanok.

Telekmorfológiai vizsgálat során megnéztük, hogy az övezeti terv és a tényleges telekállomány között hol feszül a legnagyobb ellentét. Hol lehet számítani telekaprozódásra, illetve melyek a leginkább telekátosztással érintett területek.

A lakóterületek több mint a felét a kialakult kertvárosias lakótelkek, illetve kisvárosias lakóterületek teszik ki, ahol az átlag teleknagyság 500-800 m<sup>2</sup>. Kertvárosias lakóterületnek kijelölt területek találhatók az Aradi utca mentén és a Levendula utcától keletre, ahol telekcsoport újraosztások várhatóak. A kisvárosi lakóterületek esetében a Bökény városrészben várható telekaprozódás, illetve a történeti városmag mezővárosias beépítésű területén jellemzőek a nyeles telkek, viszont azok további kialakítása nem várható és nem is kívánt a területen. Falusias lakóterület egyedül Bokros városrészben került kijelölésre, ahol a kialakult négy utcában 900-1000 m<sup>2</sup> nagyságúak az ingatlanok. A kialakult falusias beépítésű terület körül pedig a laza tanyás beépítésű utcákban besűrűsödő lakóterületi átalakulás várható a jellemzően 2000-10 000 m<sup>2</sup> nagyságú belterületi beépítetlen, művelés alatt lévő telkeken.

A gazdasági területeken átlagosan 3000 és 10 000 m<sup>2</sup> nagyságú telkek találhatók. Az ipari gazdasági területek Bokrostól északra kerültek kijelölésre. Az ipari gazdasági telkek még nem hasznosítottak gazdasági funkció szerint, így telekstruktúrájuk változása várható. A gazdasági területek közül a kereskedelmi szolgáltató övezeti besorolású telkek találhatók legnagyobb számban a településen. A kereskedelmi szolgáltató területek kisebb, 800 m<sup>2</sup> alatti ingatlanjai leginkább az Ipari Park területén találhatók, melyek folyamatos összevonása és újraosztása várható, a beruházók betelepülésével. Nagyobb telekstruktúra változás várható még az elkerülőút déli részén, a Szegedi úti csomópontnál.

Gazdasági általános övezeti besorolású telek kis számban található a településen, melyek teleknagysága 15 000 m<sup>2</sup>-nél nagyobb. A Gá besorolású telkeket folyamatosan fejlődő vállalatok hasznosítják, telekfelosztásuk nem várható, viszont a hatályos szabályozási környezet lehetővé teszi.

A vegyes területek közül a központi besorolású telkek (összesen 18 db) nagysága változó, azonos számban (4-4) találhatók meg 500-800 és 5000-10 000 m<sup>2</sup> telkek, míg a kialakítható telekméret nagysága 2000 és 3000 m<sup>2</sup>-ben van meghatározva. A Széchenyi út mentén VK övezetnek kijelölt egykori malom területe és környezete főként kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások által hasznosított, a telekalakítás a területen a meglévő épületek figyelembevételével megvalósítható. A Kistréten található központi vegyes besorolású telkek telek aprózódása nem várható. A településközpont vegyes övezetű telkeinek száma több mint 600, melynek majdnem a negyedét 350 m<sup>2</sup> alatti, főként garázstelkek adják. A Városközpontban és a Történelmi városmag területén átlagosan 500 és 1500 m<sup>2</sup> közötti területű településközpont besorolású ingatlanok összpontosulnak. A településközpont vegyes területek szinte teljes egészében beépítettek, telekmorfológiájukban nagymértékű változások nem várhatók.

Az üdülőházas üdülőterületi besorolású telkek a Kistrét és Bökény területén jelenleg még nem hasznosítottak üdülő funkció szerint, jelenleg művelés alatt álló területek, ezért telekalakításuk a fejlesztések megjelenésével várható. A hétvégi házas üdülőterületek a Holt-Tisza déli részén a Kolozsvári út mentén kerültek kijelölésre, a Baltás dűlő területén elsősorban horgászturizmus céljából. A hétvégi házas üdülőterületeken egy ingatlan 10 000 m<sup>2</sup> feletti nagyságú, mely felosztása a jövőben elképzelhető, a további ingatlanok jellemzően 1000-3000 m<sup>2</sup> közötti nagyságúak, így ezek nagymértékű aprózódása a telekmélység figyelembevételével nem várható.

A Körös-toroknál a hullámtér vízgazdálkodási területén találhatók a másodlagos rendeltetésű üdülő és hétvégi házas telkek. Előbbi nagyobb üdülőtelkek jellemzően 1000-1600 m<sup>2</sup> közötti nagyságúak, utóbbi kis nyaraló ingatlanok 800 m<sup>2</sup> alattiak, a legkisebbek 160 m<sup>2</sup>-esek, jellemzően 300-400 m<sup>2</sup> közöttiek. A különleges besorolású kemping és ifjúsági tábor területe közel 1-1 hektár. Az utóbbi években az ifjúsági tábor területét osztották meg 3 és 5 ezer m<sup>2</sup> nagyságú telekre. A területen kialakult állapot szerinti hétvégi házak és az üdülés szolgáltatás számára épült épületek találhatók, a területen a kialakult állapotot figyelembe véve telekalakítás nem jellemző, vannak még beépítetlen telkek.

A különleges beépítésre szánt területek közt található a temető, a Városi Sporttelep és az Arany-sziget otthon területei, melyek telkei nagyobbak, mint 20 000 m<sup>2</sup> és a telek felosztása nem várható. Bökény területén került még kijelölésre szabadidős rendeltetésű terület, mely még a tervezett területfelhasználás szerint nem hasznosított, itt jellemzően telekösszevonásra, vagy telekcsoport újraosztásra lehet számítani a hatályos szabályozási terv alapján.

**2.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat**

Részletes tulajdonvizsgálat a településrendezési eszközök felülvizsgálatához nem készül. A részletes, tulajdoni lapok alapján történő vizsgálatok a konkrét tervezési feladatoknál szükségesek.

A Lechner Központ adatszolgáltatása alapján, mely a többségi tulajdonosokat jeleníti meg, Csongrád város területén az ingatlanok legnagyobb számban és terület nagyságban is természetes személyek tulajdonában állnak (Csongrád területének 79 %-a). Telekszámot tekintve feleannyi állami terület található, mint önkormányzati tulajdon, viszont az ingatlanok összterületét figyelembe véve az állami tulajdonú területek nagysága (14%) több mint háromszorosa az önkormányzatiaknak (4 %), melyre elsősorban a folyók és a főút a magyarázat. A gazdasági társaságok tulajdonában lévő ingatlanok mind darabszámban, mind területnagyságban (2%) a magán, önkormányzati és állami tulajdonú területek mögött vannak. Csongrád város területének mindössze 1 %-án található a Szövetkezeti területek, az egyéb jogi személyek területei, az egyházi tulajdonú területek és a tartós földhasználók területei.

	<b>Tulajdonos</b>	<b>Ingatlanok darab száma</b>	<b>Ingatlanok összterülete /ha/</b>
<b>1.</b>	Természetes személyek területe	16352	13790,8
<b>2.</b>	Önkormányzatok területe	1912	761,4
<b>3.</b>	Állami területek	894	2506,1
<b>4.</b>	Gazdasági társaságok területe	316	299,2
<b>5.</b>	Szövetkezeti területek	18	3,9
<b>6.</b>	Egyházak és egyesületek területe	12	26,4
<b>7.</b>	Egyéb jogi személyek területe	11	1,2
<b>8.</b>	Tartós földhasználók területe	1	0,1

Az önkormányzat tulajdonában lévő néhány fejlesztésre váró ingatlan: az Aranysziget területe, a Bihari János és Szív utca menti telkek, Ipari park telkei, Szeviép területe (5878 hrsz.).

A legnagyobb kiterjedésű állami területek a Tisza és a Körös folyók, a Mámái-Holt Tisza területe, Bokros-puszt, Tisza menti ártéri erdők területe, valamint Kónya puszt természetvédelmi területe.

A Csongrádi-Holtág telkeinek tulajdonosi köre vegyes, természetes személyek, gazdasági társaságok és az önkormányzat tulajdona, ezért a töltésre tervezett kerékpárút megépítése jelenleg nem lehetséges.

**2.14.3. ÖNKORMÁNYZATI TULAJDON KATASZTER**

Az Önkormányzattól kapott vagyon-nyilvántartás szerint kb. 1990 db ingatlan esetében tulajdonos az önkormányzat. Az ingatlanok közül 490 db esetében csak résztulajdonos a város önkormányzata, melyek közül 355 esetben a tulajdonrész 60 % alatti.

A Lechner Tudásközpont NKft. adatbázisában a többségi tulajdonok kerülnek meghatározásra, ám még így is tapasztaltunk eltérést a két adatszolgáltatás kapcsán. 45 olyan telek van a városban, ami nem szerepel a vagyon-nyilvántartásban, ám a Tudásközpont mégis önkormányzati tulajdonúnak tekinti. Fordított esetben közel 110 ingatlan esetében jelez a vagyon-nyilvántartás többségi tulajdont, ám ennek ellenére mégisincs akként feltüntetve a Tudásközpont adattáblájában.

A kapott adatokról az összehasonlító táblázatot az 5.1. Táblázatos mellékletek c. fejezet 11. melléklete tartalmazza.

#### 2.14.4. AZ ÉPÍTMÉNYEK VIZSGÁLATA

##### 2.14.4.1. Funkció, kapacitás

Az építmények funkcióvizsgálatát a Lechner Tudásközpont által 2021 márciusában rendelkezésünkre bocsájtott digitális alaptérkép, valamint helyszíni vizsgálatok alapján végeztük el. A nyilvántartás megkülönböztet 9 épületkategóriát:

- lakóépület
- szállás
- üdülőépület
- intézményi épület
- üzemi épület
- gazdasági épület
- vegyes funkciójú épület, rendezetlen funkciójú épület
- 12 m<sup>2</sup>-nél kisebb alapterületű melléképület
- 12 m<sup>2</sup>-nél nagyobb alapterületű melléképület

A város épületállományának kb. 40%-a lakó funkciójú. A kiskereskedelmi egységek zöme gazdasági funkciójú épületként vagy intézményi épületként szerepel. A nyilvántartás szerint 146 db különálló intézményi épület található Csongrádon, melyből 128 belterületi. Az intézmények között megtalálhatóak templomok, oktatási, egészségügyi és szociális ellátást biztosító intézmények, illetve kulturális, szórakoztató létesítmények egyaránt.

##### 2.14.4.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, magasság, szintszám, tetőidom)

###### Belváros

Az egykori halászfalu területének beépítési módja jelentősen eltér a város többi részétől. Jellemzően oldalhatáros beépítésű földszintes népi parasztházak alkotják előkert nélkül. Az egytraktusos épületek között megtalálható néhány újabb, nagyobb léptékű lakóház is. A telkek beépítettsége 10-30 % közötti.



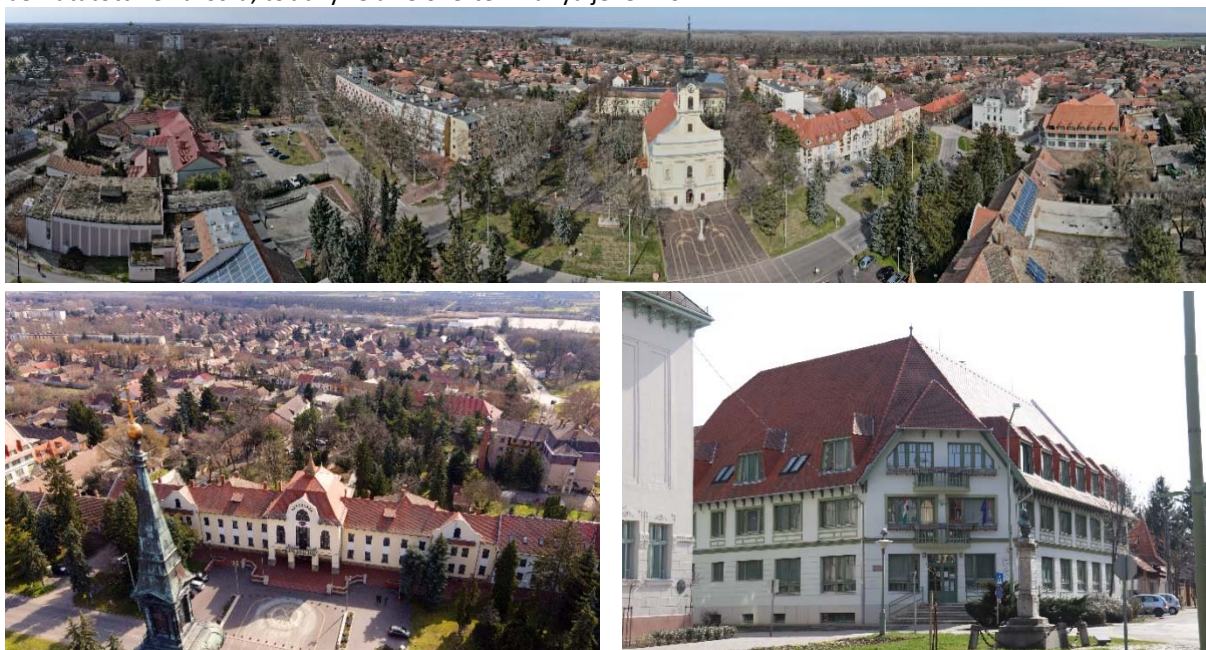




#### Városmag (Történelmi városmag és Bökény kertváros)

A történelmi városmag mezővárosias területe alkotja a város intézményekben gazdag, intenzíven beépített részét. A központ felé egyre sűrűsödik a beépítés, a Tisza felé elsősorban oldalhatáros beépítéssel találkozunk, a főút közelében a zárt sorú beépítés a jellemző. Az építménymagasság 4,5 m körüli az utcák belsejében, ami 30-50 % beépítettséggel párosul. A Fő utca menti területeken a telepszerű beépítés is előfordul, így nem ritka a 60-70% fölötti beépítettség sem. Bökény kertváros lakótelepe után itt a legmagasabb az épületek magassága, mely a 10-12 m-t is meghaladhatja. A Fő utca menti tömbtelkes beépítést kivéve általában magastetősek az épületek.

Sok esetben a családi házak mellett található egy kisebb melléképület. Ez jellemzően a főépülettel összeépülve, annak folytatásában vagy a kert végében található. A melléképület elsősorban raktározási funkcióval rendelkezik, a garázs jellemzően utcafronton található. A Történelmi városmagra is, mint az előző címben bemutatott Belvárosra, többnyire az előkertek hiánya jellemző.







### *Békény Kertváros*

A terület több beépítési típusból tevődik össze. A Városközpontoz közelében az ahhoz hasonló oldalhatáros beépítési mód az elterjedt. A városrész egyik legfontosabb utcájának számító Hársfa utca a Fő utcához hasonlóan sűrűbb beépítésű. Északi részén sorházas kialakítás található, ahol azonban nem minden esetben tartozik az épületekhez saját telek. Az épületek magassága a 6,5 m-t nem haladja meg, beépítettségük 30-50 % körüli.

Itt található Csongrád város egyetlen nagyobb lakótelepe, ahol az úszótelkes/tömbtelkes beépítési mód a jellemző. Az épületek magassága a 16-18 m-t is elérheti, így markánsan elkülönül a város többi részétől. Az úszótelkek között jellemzően zöldfelületi elemek, sportpályák találhatók, így a telkek beépítettsége helyett itt a tömbök beépítettsége a meghatározó. A tömbök 25-30 %-os beépítettségűek. Telepszerű beépítésnek tekinthető a Hódmezővásárhelyi SzC Csongrádi Sággy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, valamint az Aranysziget Otthon is. Utóbbi esetében a lakóteleptől eltérően csak 7,5 m-es épületmagasság a megengedett.

A Holt-Tisza menti területen új beépítésű és tervezett lakóterületi bővítések is várhatók Békény irányába. Az otthon felé a sorház jellegű beépítés a jellemző, távolabb az ikres és az oldalhatáros beépítés is megtalálható. A 4,5 m-es épületmagasság miatt a tetőtérbeépítéssel rendelkező épületek vannak többségben. A területen a kisebb telekméretek miatt a beépítettség nagyobb, 20-30 % közötti.







### Körös-torok üdülőtérület

A Tisza parton kialakult belterületi üdülőtérület természeti értékekben gazdag és tájképi szempontból is nagyon értékes területen található. A nagyvízi mederben a vízügyi jogszabályok alapján lehet épületet elhelyezni. A kialakult állapotra való tekintettel a meglévő telkek beépíthetők az előírt módokon (cölöpökön ill. pilléreken álló kialakítással üdülési célú ill. azzal összefüggő kereskedelmi, szolgáltató és vendéglátó rendeltetéssel, padlószint a legnagyobb árvízszint alapján van meghatározva), a helyi építési szabályzat szerint max. 5% beépítéssel és max. 40 m<sup>2</sup> alapterülettel építhető üdülőépület, szabadonálló beépítéssel az elsődlegesen vízgazdálkodási másodlagosan hétvégi házas (V-Üh) övezetben. Az építménymagasság nem haladhatja meg az előírt árvízszinttől számított 4,5 métert, ennek megfelelően a legtöbb épület szabadonálló és földszint+tetőtér kialakítású, a lábakkal együtt akár 7-8 m magas is lehet. Az előírt előkert és hátsókert 3 m. Kevés telek kivételével nem épült kerítés, valószínűleg nem is engedi jogszabály. A kemping területén telepített faházak is találhatóak, melyek úszóműre épültek. A part közeli telkeken, ahol elsősorban a vendéglátás, szálláshely és vállalati üdülő dominál, a beépítettség lényegesen nagyobb, eléri a 30-48 %-ot is, és a földszint+1+tetőtér szintszámot. A kisebb magánnyaralók telekmérettől függően 5-48 % beépítettségűek, jellemzően a nyugati területeken találhatóak a kisebb telkek, ahol előfordul 70 m<sup>2</sup> nagyságú beépítés is, de jellemzően 15-40 m<sup>2</sup> a nyaralók alapterülete. A tetőidomok jellemzően magastetős kialakításúak, nyeregteretűk, utcára merőlegesek, de előfordulnak kis hajlásszöggel épült kevésbé esztétikus nyaralók is.





**Északi városrész (Piroskaváros és a gazdasági terület)**

Csongrád város igazi „kertvárosi része” Piroskaváros, mely egészére az oldalhatáros beépítés és a 4,5 m-es épületmagasság a jellemző. A mezővárosias területekhez hasonlóan itt is jellemző, hogy a hátsókertben, vagy az oldalkertben elhelyezésre került egy melléképület, mely raktározási és gépjármű elhelyezési célt is szolgálhat.

A terület épületállománya folyamatos átépülés alatt áll, csakúgy, mint a mezővárosias területeken. A főépületek esetében a felújítás és a tetőtérbeépítés/emeletráépítés jellemző. A terület nyugati szélén, az elkerülő útig tartó terület dinamikusan fejlődik, a beépülés folyamatos. Elsősorban ezekben az utcákban is a családiházas beépítés figyelhető meg. Az új építésű területek zömmel szabadonálló beépítések, emelet és/vagy tetőtér ráépítéssel. Az elkerülő út felé (részben a valamivel nagyobb telekméretek miatt) az 5-6 m-es előkert megtartása miatt a garázsok már nem közvetlenül az utcáról nyílnak, hanem az utcától távolabb, sok esetben a főépületben kapnak helyet.

A terület északi részén helyezkedik el az ipari park, mely nagy méretű gyártó és raktár csarnokokkal és irodákkal beépült. A telkek beépítettsége igen változó (eléri akár a 70%-ot is), az épületek zöme szabadonálló, magasságuk a 12 m-t is elérheti. Az ipari parkban vannak még belső tartalékok, beépítetlen telkek.

A Széchenyi utcától a vasút területéig található szabályos utcák Piroskaváros beépítettségével szinte teljesen megegyeznek. Az oldalhatáros beépítésű telkeken egy főépület és egy melléképület a jellemző. A telkek 10-30 %-os beépítettségűek, 4,5 m-es épületmagasságokkal. A vasút déli részén már lazább a beépítés, hiszen itt már megjelentek a szabadonálló családi házak is.





**Átalakuló déli városrész**

A vasúton túli terület egyik legrégebbi lakóterülete Alsóváros. A többi városrészhez hasonlóan itt is az oldalhatáron álló beépítés az elsődleges beépítési mód. Az alacsony épületek zsúfoltan helyezkednek el az apró telkeken, a beépítettség elérheti a 60-70 %-ot is. Nem ritka a több lakóházzal beépített telek, amelyekhez több melléképület is tartozhat. Alsóváros Csongrád egyik szegregátuma, melynek komplex rehabilitációja még nem történt meg.

A városszéli, vasúton túli területek beépítettségére elsősorban a gazdasági célú építmények a jellemzőek, a lakó rendeltetésű épületek kis sűrűségben, elszórva helyezkednek el. Egyetlen kisebb egybefüggő lakóterület a Szegedi út – Radnóti Miklós utca között alakult ki, az ún. Heringel telep. A telkek 20-30 %-os beépítettségűek, a Piroskavároshoz hasonló stílusú és korú épületek oldalhatáron álló kialakításúak.





**Bokros**

A várostól távolabb található különálló belterületi rész szinte egy önálló, falusias karakterű településnek is tekinthető. A középső utcákban a legnagyobb a megengedett építménymagasság, itt akár 7,5 m-es épületek is kialakíthatók, ami 2 szint + tetőtérnek felel meg. A lakóépületek oldalhatáros beépítésűek, míg a gazdasági területeken a szabadonálló beépítés jellemző. A terület külterület felé eső utcáiban számos beépítetlen terület van, és a központ felé haladva egyre sűrűbb, általában 10-30 %-os beépítettségűek a telkek.



#### 2.14.4.3. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

Csongrád városa a hosszú történelmi múltjának köszönhetően számos változáson ment keresztül. A karakterek mindig az adott korhoz igazodva változtak, és ez a sokszínűség ma is jellemzi a várost. Az egyes városrészek más-más korszakban épültek be, így a stílusuk és a karakterük is jelentősen eltér egymástól. A település kialakulásához készült átnézeti térkép a 2.14.5.1. fejezetben látható.

##### Belsőváros / Belváros

Csongrádon a Belváros és a Városközpont két különböző városrészt jelent. A Belváros, vagy más néven a Belsőváros az egykori halászfalut jelenti, mely a város legkorábban kialakult történelmi városrésze. Az utcai **fésűs elrendezésűek és szűkek**, hiszen nem a mai forgalmi viszonyokra tervezték. A kanyargós utcákban jellemzően **utcafronta, oldalhatárosan** épültek a házak. Az épületek eredetileg **vert falúak és nádtetővel** fedettek voltak. A lakóegységek általában **háromszögletű parasztházak** voltak, az udvaron különálló ólakkal, vagy kukoricagóréval. Több épület ma is őrzi a hagyományokat, ezek műemléki védetség alá tartoznak. A deszkaoromzatok és a kerítések harmonizálnak egymással, sötét barna, vagy fekete színűek. A halászházakat manapság leginkább nyaralónak, vendégháznak használják, de a műemléki védetségű tájházban kézműves foglalkozásokat is tartanak.

A 20. századtól a település többi részéhez hasonlóan itt is megjelentek a **Kádár-kockák**, melyek akkor egy „modernebb” kialakítást jelentettek. A parasztházak több helyen lecserélődtek, vagy felújításra kerültek. A kockaházak és az átépítések már jellemzően időtálló téglából épültek. Az építkezések során már több esetben **előkerttel**, vagy a szélesebb utak mentén az egykori beépítéshez hasonlóan **utcafronti** beépítéssel kerültek kialakításra a lakóházak. Elszórtan már kezdenek megjelenni az **emeletes** kialakítású, **korszerű lakóépületek**, melyek megjelenésükkel az „archaikus” utcaképhez igyekeznek igazodni. Ezek az épületek többnyire monokróm, vagy pasztell színűek, az utcafronti kialakításuk a parasztházakat és a Kádár-kockát idézi.

##### Külsőváros / Városközpont

A külső város minden történelmi korszakban más területet jelentett, így a behatárolása nehézkes volt. Mivel a Belsőváros az egykori halászfalut jelöli, így a Külsőváros elsősorban a Városközpontot és a szorosan hozzá kapcsolódó területeket jelöli egészen a piroskavárosi kertvárosi területekig. A központ kialakulás a Nagyboldogasszony-templom és a Károlyi grófok „**condescensionalis**” házának megépülésével kezdődött. Az újonnan kialakuló városrészben a módosabb polgárok építkeztek a templom közelében, így ott kialakult egy eklektikus, klasszicista és szecessziós jegyeket hordozó épületállomány. A **téglaépítésű, jellemzően pincével rendelkező épületek magasszinttel** kerültek megépítésre. A régi nagypolgári lakóházakból ma is sok látható, így ott megmaradt az **utcafronti beépítés és a szélesebb utcaszerkezet**. Az átlagos épületek ekkor még sárból és vesszőből épültek, ám ezek ma már nem láthatók.

Az 1860-as években az **utca kiegészítése** és az **előkertek** kialakítása is megkezdődött. Az épületek így már nem kerültek utcafronta, ezzel megváltozott a légtérarány és egyre több **emeletes** épület létesülhetett. Az első emeletes közintézmény a neoreneszánsz Magyar Király Szálló, a neobarokk Járásbíróság, a szecessziós Ipartestületi székház, az Erzsébet Szálloda, az eklektikus Polgári Leányiskola és a Takarékpénztár épülete volt. A városi épületek egy része a századfordulókori átépítésre került, szerényebb megjelenést kapott, mely most is látható. Néhány épület az elmúlt években visszakapta eredeti megjelenését ezzel még sokszínűbbé téve a Városközpontot.

A Fő utca mentén megjelenő **társasházak** jelentős változást hoztak a városképi megjelenésben. Hasonló beépítés jellemzi a Dózsa György teret és környékét is. Eltűntek a régi egytraktusos épületek és felváltották őket a **társasházak/panelházak**, a piac környékén a **kereskedőházak**, illetve a központtól távolodva a Kádár-kockák. A változatos megjelenésű épületek nem alkottak, és **ma sem alkotnak egységes utca és városképet**.

##### Munkástelepek / Kertváros

A település terjeszkedéseivel újabb részek kerültek beépítésre. A Tisza vonaláig terjedő **Kertváros** mellett a szegényebb családok számára **munkástelepek** is kialakultak. A telep csak a századfordulót követően került összekötésre a város többi részével, majd a Malom környéke is beépült. Piroskaváros utcaiban **több telep is elkülöníthető volt**, ám jellegzetes építészeti stílussal akkor sem rendelkeztek. Az egyetlen, meghatározott **típustervek** alapján készült városrész az ONCSA-telep. A Kertvárosban ma már a típusterv alapján készült házakat is nehéz észrevenni, hiszen többségük – a kertvárosi beépítéssel egyetemben – átépítésre került, a



jellegzetes tornácos kialakítás megszűnt. Az egykori kubikosok által beépített városrészben ma a **modernizált és részben átalakított Kádár-kockák** jellemzőek. A **kertes házak** jellemzően utcafrontiak, míg az új építésű épületek esetében előkertes kialakításúak. A modernizált épületek között egyre több az **emelettel** rendelkező **családi ház**. Az utcák többsége a kertvárosi beépítéshez képest kellőképpen széles, így az emeletes házak megjelenésével sem alakul ki kedvezőtlen légtérarány és környezet. A hasonló szélességű utcák és telekméretek következtében **sajátos arculat** jellemző a Kertvárosi részekre, amelyet az épületek megjelenése tovább fokoz.

### Bökény

A **Tisza szabályozását és a gát megépítését** követően már nem csak nyugati irányban terjeszkedhetett a település, így elkezdett beépülni a Bökény is. A művelés alá vont területeken a **Városfejlesztési Részleg** kezdett **100 m<sup>2</sup> alapterületű családi házakat** tervezni. Később **társasházi** lakások is kijelölésre kerültek, melyek ma már kevésbé mutatnak egységes képet, mint a felújítások előtt. A folyamatos kiépülés és az egyre változó szemlélet következtében az 1980-as években megépültek a Hársfa utca menti **ötemeletes panelházak** is. A város többi részétől jól elkülönülő terület épületállománya egyedi és jellegzetes arculatot biztosít a környéknek. A közterületek folyamatosan fejlődnek, a tömbbelsőben **jó kialakítású terek** találhatók.

A 20. század végén a **szövetkezeti társasházak** iránti igény is felmerült. Az OTP társasházak övezetét – mivel a házak ára jellemzően egymillió forint volt – ma a közbeszédben milliomos negyednek nevezik. A város határán található területen **kétszintes, egyedi stílusban felújított, zárt sorú (sorházas) térfalat alkotó családi házak** találhatóak, de a szélső utcákban épültek földszintes alacsony hajlásszögű mediterrán stílusú lakóházak is.

### Körös-torok üdülőterület

A Tisza árterén kialakult üdülőterület a város legnagyobb, nyáron leglátogatottabb turisztikai övezete, mely részben a sajátos építészetének köszönheti népszerűségét. A **vikendházak oszloplábakon álló**, jellemzően egy emelet magasan kialakított panel vagy téglapépületek, de fából épült nádtetős felépítmények is megjelentek, illetve egyre jellemzőbb a terasz építése, és a tetőtér kialakítás, továbbá a szabálytalanul beépített földszint teljes vagy részleges beépítése is megfigyelhető. A nyaralók magassága követi az adott időszakban meghatározott legmagasabb árvízszint magasságát, mely legutóbb 2010-ben változott nagyobb mértékben, ezért az új beépítésű utcákban már eltérő magasságú oszlopok épültek. Az oszlopokon sokszor láthatóak az elöntések miatti elszíneződések. Jellegzetessége az ártéri üdülőterületnek a kerítés nélküli kertek. Kerítés csak a nagyobb létesítménye esetén épült (kemping, tábor, vállalkozói udvar). A közterületek keskenyek, a sajátos beépítésnek és a sok zöldfelületnek köszönhetően, az üdülőterület szellős laza beépítésű terület, ami látványban és természetvédelmi szempontból is érték. Sajnos egyre több helyen lebetonozzák az épület alatti területet (különösen a vendéglátó létesítményeknél), ami tájképileg és árvízvédelmi szempontból sem kívánatos. A nyaralók mellett elég vegyes karaktert képviselő panziók és többszintes (F+1+T) üdülőházak is helyet kaptak, sokszor a parthoz közeli utcákban, ahol vendéglátó egységeket és közösségi szórakoztató funkciókat is kialakítottak a földszint beépítésével. Új településképi elem az 5 emeletes zöld színű kilátó a parton.





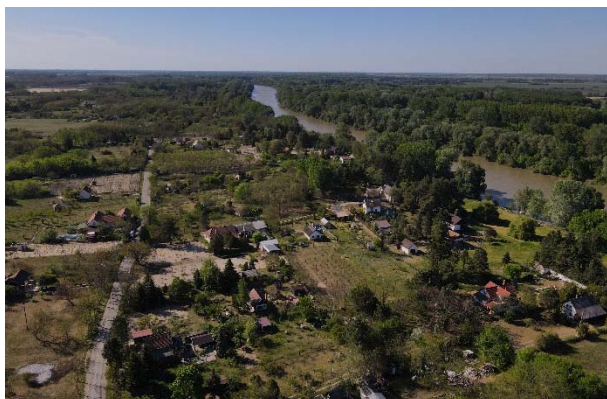


### Tanyák, szőlőskunyhók, hétvégi házak

A 19. századra jellemző tanyás településforma szinte a teljes külterületre jellemző volt, a Mentettrét ármentesítését követően a Tisza túlsópartján is sűrű tanyahálózat kezdett kialakulni. Manapság a hálózat zöme elpusztult, a legnagyobb tanyás térség Bokros-pusztán található, a megmaradt épületekben szállások kerültek kialakításra vagy kisebb gazdaságok jöttek létre, melyek között borászatok pincéi is megtalálhatók.

Az Öregszőlők területén a hobbikertek és kis víkendházas beépítés a jellemző, de még fellelhetőek gazdasági épületek, pincék a szőlőművelésű kertekben. A kis alapterületű épületek változatos kialakításúak, beépítésük sem egyszerre történt, így a jellegzetességét leginkább a változatossága adja.

A Serházzugi-Holt-Tisza övezte Kistrét és a holtág déli részét határoló Baltás dűlő területén a part közeli telkeken a horgászathoz kapcsolódó horgász stégek, tanyák és üdülők épültek, melyek jellemzően kisebb méretű földszintes faépületek, de találhatók hagyományos tájba illő téglalapítású igényesebb üdülők is (Baltás dűlő). A beépített telkek megközelítése Kistrét északi partszakaszát kivéve földúton lehetséges. A vasút és a holtág közé ékelődött Baltás dűlő kelet felé szélesedő területén már inkább a mezőgazdasági táj dominál, kevés tanyával.



Öregszőlők





*Baltás-dűlő és a volt lőtér*



*Kisrét és a Villan-tó Horgász- és szabadidőpark  
Rendezvényközpont és Kemping*



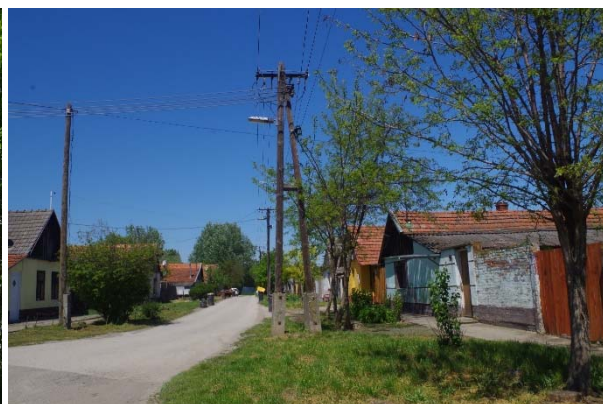
*Baltás dűlő Horgász nyaraló*



*Baltás dűlő Mézeskalács Vendégház*

### Alsóváros

A vasúton túli, a központtól teljesen elkülönülő városrészt egykor „Válykos-telepnek” hívták ezzel utalva a **vályogfalú** épületekre. A **kertesházak udvaraiban több kisebb építmény** került kialakításra, amivel egy igen sűrű szövet jött létre. Az épületek felújíthatósága kétséges, az utcahálózat kedvezőtlen. A közterületek szélessége kicsi, a beépítések utcafrontiak. A városrészre ma is az egytraktusos parasztházak a jellemzőek, új építéssel nem, vagy nagyon elvétve lehet találkozni, inkább a lakhatatlan összedőlt épületek bontása jellemző, ezáltal a telkek nagyobbá válhatnak, a túl sűrű beépítés fokozatosan fellazulhat.



*Alsóváros észak-déli fő tengelye, a Bihari János utca*



## 2.14.5. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

### 2.14.5.1. Településszerkezet történeti kialakulása

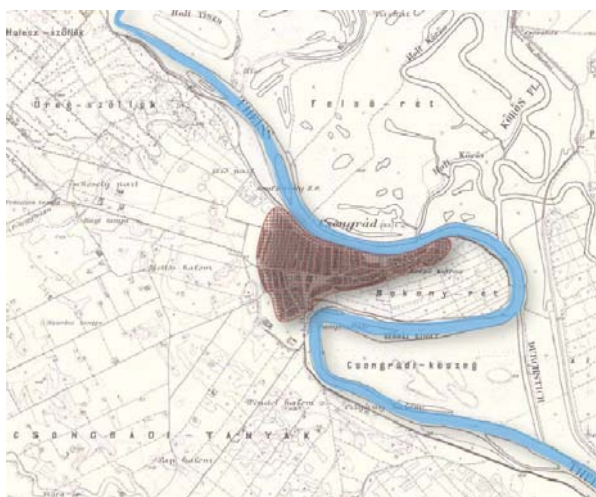
Kutatások alapján Csongrád város területe már a neolitikum óta lakott volt, jó földrajzi adottságait sok népcsoport kihasználta az évszázadok során. Egyes területeken az őskorból és a vaskorból is kerültek elő leletek. A régészeti feltárások alapján több jelentős népességrobbanás volt jellemző a területre, így a vaskorban és a 10. században egyaránt. Az Árpád-kortól feltételezhetően folyamatosan lakott volt a város, ám a Bökény területe a Tisza szabályozásáig alkalmatlan volt a letelepedésre.



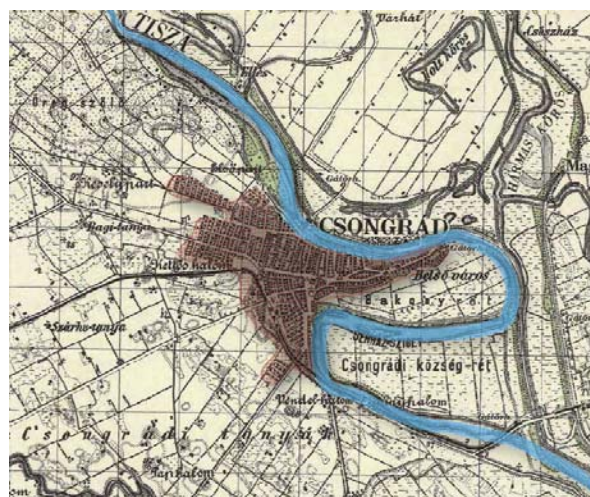
84. ábra: I. katonai felmérés (1782-1785)



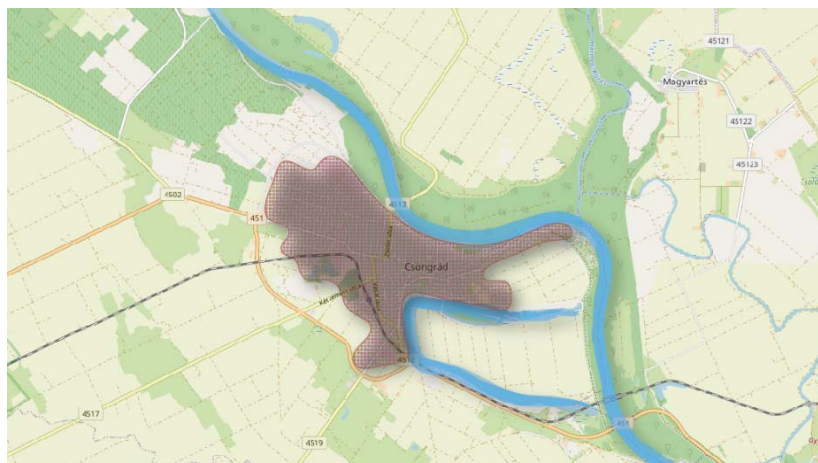
85. ábra: II. katonai felmérés (1819-1869)



86. ábra: III. katonai felmérés (1869-1887)

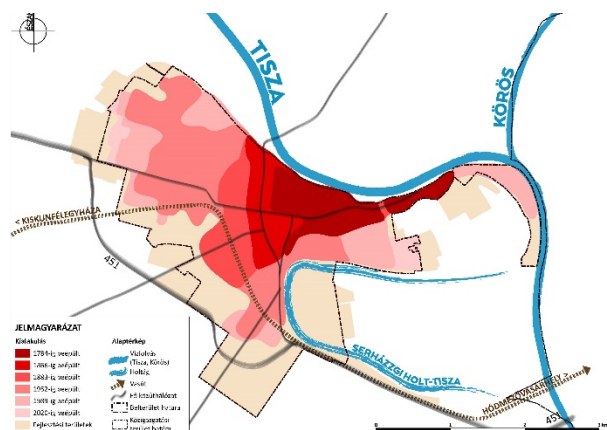


87. ábra: Magyarország Katonai Felmérése (1941)



88. ábra: OpenStreetMap (2021)





89. ábra: Csongrád város kialakulása

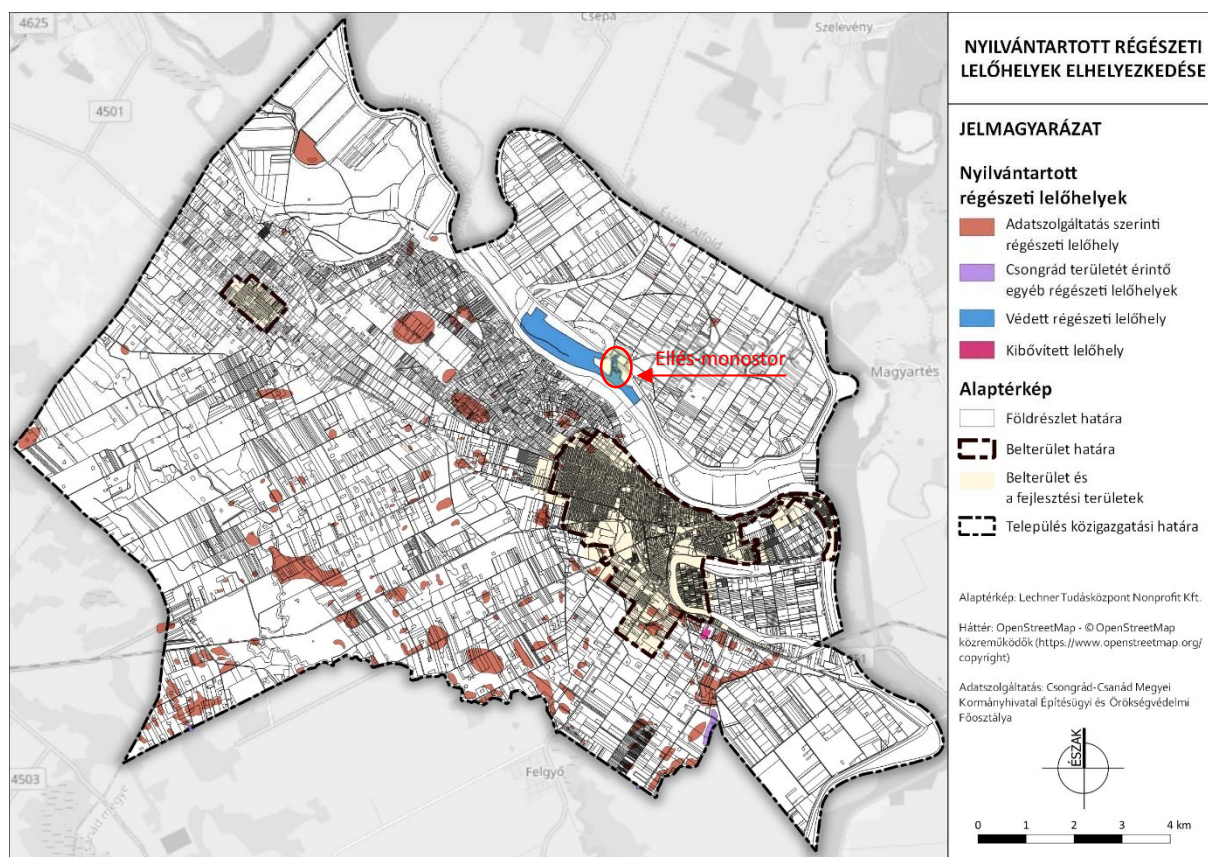
Csongrád város történeti magjának a Baross Gábor rakpart és a Bökényalj út közti terület, valamint a jelenlegi városközpont és környezete tekinthető. A Kerek ároktól kb. a mai Zsinór utcáig tartó terület még a XVIII. század végén kezdett el kiépülni, majd a XIX. század végére kialakult a ma is ismert utcaszerkezet egészen a Dob utca/Kereszt utca vonaláig. Később nyugati irányba tovább terjeszkedett a város és a vasútvonal megépülésével annak közvetlen környezetét is benőtte a városi szövet. Majd a 21. században, 2010-ben megépült 451. sz. főút elkerülő szakasza jelenti a kompakt városi szövet jövőbeli határát és a fejlesztési lehetőségek irányát is egyben.

Csongrád város elsősorban a Tiszára települt rá. A Serházsi Holt-Tisza leválasztásával és a 451. sz. főút kiépülésével a holtág és az út közötti területek is egyre népszerűbbek lettek. Jelenleg is ez az elsőszámú fejlesztési területe a városnak.

#### 2.14.5.2. Régészeti terület

Csongrád város a több száz éves történeti múltja miatt igen gazdag régészeti lelőhelyekben. A település területét kb. 224+4 (4 db Felgyő településre regisztrált) nyilvántartott régészeti lelőhely érinti, melyek zöme a település külterületén, a déli részen található. A településen egyetlen **kiemelten védett lelőhely** van nyilvántartva (azonosító: 17355), mely az **Ellés-monostort** és környékét érinti.

Az ismert régészeti lelőhelyek részletes listáját a 3. melléklet tartalmazza a KÖH azonosítóival, a lelőhely megnevezésével és a településen belüli azonosítójával együtt.



90. ábra: Régészeti lelőhelyek elhelyezkedése (adatok forrása: Csongrád-Csanád Megyei KH Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Hatósági Osztály 1. - 2021.04.16.)



### 2.14.5.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Csongrád városban jól látható, hogy hogyan fejlődött a település. A szerkezet fejlődésének és a belterület bővülésének szinte minden korszakából gazdag épületállomány maradt fenn. Az épületek egyszerre különülnek el térben és kapcsolódnak össze funkcióban, ezzel teremtve egy igen sajátos városképet.

A közel 90 db helyi védelemre javasolt épület és építmény között (melyek jelenleg felülvizsgálat alatt vannak a készülő értékkataszterhez, számuk később pontosítandó) elsősorban a mezővárosias mivolta utaló lakóházak, egyházi emlékek (szobrok, építmények) és ipari létesítmények találhatók. A védett épületek sűrűsödése elsősorban a Fő utca menti területekre és a Kossuth tér környékére koncentrálódik.

### 2.14.5.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület

Csongrád város része a Világörökségi várományos területek által érintett településeknek. A Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet 5. melléklete, a Magyarországi tájházak hálózatahoz tartozó elemeket tartalmazza. A melléklet alapján Csongrád Belvárosában az 5815 hrsz-ú telken található műemléki védelem alatt álló lakóház Csongrádi tájház néven része a tájházhálózatnak.

Az épület az Öregvár utca és a Gyökér utca sarkán található. A két épületből álló tájház első traktusa a térségre jellemző „halászház” típusú épület, míg a hátsó rész a századforduló jegyeit hordozó kenyérsütő helység és szoba.



91. ábra: Csongrádi Tájház (forrás: <https://tjihazigazgatosag.skanzen.hu/csongradi-tajhaz.html>)

### 2.14.5.5. Műemlékek, műemlékegyüttesek, műemléki terület

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Hatósági Osztály 2021. 04.20-i adatszolgáltatása alapján a városban jelenleg 62 db, azonosítószámmal ellátott műemlék található, melyek közül 10 db 'műemlék tartozék' védelmi besorolású melléképület (4. melléklet). A műemlékek 44 db telken helyezkednek el, melyek közül az Ék u. 3., 18., Gyökér u. 1., Gyökér u. 4., Gyökér u. 8., 9., 12., 19., Öregvár u. 23., 39., 45., 50., 55., 57/a.b., Kígyó u. 4., külterületi Tanya 384. címen több épület is védett. A műemlékek ex lege műemléki környezettel rendelkeznek. Ezekon kívül 25 db műemléki védelemre javasolt épület is található a városban, melyek felülvizsgálata folyamatban van. Csongrád-Belváros egésze **műemlék jelentőségű terület**ként van nyilvántartva, melyhez tartozik műemléki környezet is, mely lefedi Bökény nagy részét. A műemlékek zöme a műemléki jelentőségű Belvárosban található. A Belváros egykor halászfalu volt, mely épületei nádtetővel fedett, oldalhatán álló lakóházak voltak. A jellegzetes népi építészeti elemeket őrző épületek ma is lakóházként, vagy üdülőként funkcionálnak, így a folyamatos gondozás mellett biztosított az értékek megőrzése is. Az egyedi miliőnek köszönhetően a műemléki terület helyet adhatott a Tüskevár c. film forgatásának is. A műemléki védelemre javasolt épületek közül 15 db szintén a Belváros területén található. A védett lakóépületekhez hasonlóan itt is a fehérre meszelt homlokzat és a nádtető a jellemző.



92. ábra: Szent Rókus tér 4.



93. ábra: Öregvár utca védett épületei

A népi lakóházak mellett műemléki védettségű a Batsányi János Gimnázium és Szakközépiskola is. Az iskola 1913-1914-ben épült Ybl Miklós tervei alapján. A szecessziós épület eredetileg állami polgári fiúiskola volt, majd a vöröskereszt kórháza volt az I. világháború idején. 1920-tól gimnáziumként működő épület az '50-es évek végén került felújításra.

94. ábra: Batsányi János Gimnázium és Szakközépiskola



A Szent Rókus-templom 1722-ben épült a korábbi Szent István tiszteletére emelt templomocska helyére. Szent Rókus tiszteletére a leányházi státuszba került követően dedikálták.

Az épület tornya csak jóval később, 1818-ban készült el. Előtte két szobor áll, a Hétfájdalmú Szűzanya szobor, valamint egy kereszt. A belsejében található faoltárok és szobrok szintén történeti jelentőséggel bírnak. Az egyhajós templom főoltára közel 300 éves.

95. ábra: Szent Rókus-templom

A szobor feltehetőleg a Dunántúlról származik. A XIX. századi Tisza-szabályozást követően kerülhetett Csongrádra, bár erről pontos információk nem állnak rendelkezésre. A városra jellemző volt Nepomuki Szent János kultusza, hiszen ő a vízen járók védőszentje, kultusza elsősorban a folyóvíz menti településekre jellemző. 2001-ben Máté István, helyi szobrászművész restaurálta a műalkotást.

96. ábra: Nepomuki Szent János szobra (forrás: kozterkep.hu)



Jellegzetes építmény még a Fahíd, melyet 1896-ban állítottak fel az esztergomi lebontott fahíd maradványait is felhasználva. A többszöri felrobbantás után 1956-ban fém szerkezetre cserélve épült újjá.

A ma is használt híd a vízállástól függően pontonokból kerül megépítésre. A téli időszakban szétszedik és a part közelében tárolják, ebben az időszakban komppal biztosítja az átjárást.

97. ábra: Fahíd



### 2.14.5.6. Helyi védelem

Csongrádon jelenleg a HÉSZ és az Önkormányzatadatszolgáltatása alapján közel 130 db helyi védelemre javasolt épület és építmény található. A helyi védett értékeket a településképi védelméről szóló Csongrád Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2018. (II. 13.) önk. rendelete (továbbiakban TKR) tartalmazta, ám ezt a rendeletet 2020. év végén hatályon kívül helyezték. A TKR 2. melléklete szerint kb. 30 helyi egyedi védelem alatt álló épülettel rendelkezik a város. A most készülő értékkataszter is a TKR alapján készül, figyelembe véve az abban meghatározott védelem alá helyezett épületeket. Az Önkormányzattal egyeztetve a HÉSZ 5. sz. függelékében található helyi védelemre javasolt épületek közül többek között az Erzsébet Szálló, a bútorgyár, a malom, a volt gőzfürdő épülete, a Tari László Múzeum épülete, a Városháza és a Művelődési Ház is védelem alatt áll.

A Belváros népi emlékei mellett egyházi emlékek, polgári házak, ipari épület és köztéri szobrok is helyet kaptak az értékek között. A műemlékekkel szemben, a helyi védett épületek zöme a mezővárosias léthez köthető, így több eklektizáló polgári ház került védelem alá.

Az épület Csókási Ferenc tervei alapján 1937-ben épült. A homlokzati díszítését az egykori polgármester, Piroska János tervezte. A külső díszítése erdélyi mintákat is tartalmaz, míg a tanácsterem 1980-as freskója az egykori helyi szakmáknak (kubikosság, halászat, szőlőművelés) állít emléket.



98. ábra: Városháza



A máig működő malom 1885-ben kezdte meg fennállását. Az épület 1916-ban leégett, majd újjáépítették és folytathatták benne a munkát. A hengerszékes malom hazai tekintetben (és talán európai szinten is) egyedülálló. A későbbiekben labor is helyet kapott a létesítményben, így helyben végezhetők a szükséges vizsgálatok. Az egykori gőzmalom, ma villamosenergia segítségével működik.<sup>56</sup>

99. ábra: Csongrádi Malom

Az eklektikus stílusú épület 1906-ban nyílt meg. A szálloda az elmúlt években esett át egy nagyobb felújításon, mely következtében a belseje XXI. századi berendezéseket kapott. A 8 szobás hotelhez tartozik egy patinás kávézó is, mely a Fő utcára nyílik.<sup>57</sup>



100. ábra: Erzsébet Hotel

<sup>56</sup> <https://ng.24.hu/kultura/2016/09/24/ma-is-orolnek-dedapaink-malmaban/>

<sup>57</sup> [https://mandadb.hu/tetel/526549/Erzsébet Szalloda Csongrad 1909](https://mandadb.hu/tetel/526549/Erzsébet_Szalloda_Csongrad_1909) és <http://szallocsongrad.atw.hu/>

#### 2.14.6. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET KONFLIKTUSAI, PROBLÉMÁI

- Kertvárosias lakóterületek közé ékelődő gazdasági telephelyek, forgalmat vonzó vállalkozások;
- Épületmagasság illeszkedések a kialakult területeken, mezővárosias szövetben, pontszerűen vannak többszintes épületek (Piroskavárosban is);
- Alsóváros egésze konfliktusokkal terhelt;
- Piroskaváros mellett, több hektár kijelölt beépítetlen túlméretezett fejlesztési terület (lakóterületek) a mélyfekvésű területeken;
- A kompakt város adottságaitól eltérően az elkerülő utak túloldalán tervezett nagy kiterjedésű beépítésre szánt területek (pl. motocross pálya és a levendulás tanya környéke, valamint a déli határsávbán);
- Belváros területén a műemléki karaktertől lényegesen eltérő beépítés;
- Mezővárosias karakterű területen utcaképbe nem illő beépítés, kerítés;
- Fő utca, Széchenyi utca menti tömbökben a lakóépületek között forgalomvonzó létesítmények;
- Vasútállomás környéke, közvetlen kapcsolathány a város központi térségével;
- Védelem hiányában pusztulnak a városképileg jelentős örökségi értékek, felújításuk elmarad támogatás hiányában. Elsősorban a Belvárosban és a mezővárosias beépítésű területeken jellemző ez a tendencia. Folyamatosak a szakszerűtlen felújítások, átépítések, az egyedi építészeti arculat elvesztése (ablakok, tetőzet, homlokzatdísz, kerítés);
- Helyi védett terület és épület hiánya, jelenleg csak védelemre javasolt épületek vannak. Folyamatban van a javasolt épített értékek felülvizsgálata és értékkataszter készítése;
- Bökényalj út mentén, a műemlék belváros látványvédelmi területén belül, a mezőgazdasági övezetbe nem illő gazdasági épületek;
- Szeviép iparterülete;
- Körös-torok ártérben álló üdülőépületeinek bővítési szándéka, fejlesztése, nagyobb beépítési igény.
- Körös-torok alacsony színvonalú, zavaróan eltérő arculatú és minőségű köztéri és üdülő építményei;
- Vasúti, vasút menti (barnamezős) területek használaton kívüli területei lerontják a lakóterületek értékét, szlömös területek pontszerűek;
- Túlkínálat gazdasági és lakóterületből, vagy kedvezőtlen adottságú helyen vannak kijelölve, mint az elkerülő út várostól távolabbi oldalán;
- Öregszőlők Tisza folyó árterében álló üdülő- és gazdasági épületei, igény az újrahasznosításra, fejlesztésre;
- Belváros területén az Öregvár utca 56. szociális bérlet funkciója;
- Hiányzó kapcsolatok: Városközpont, Bökény kertváros és Kistrét, Aranysziget között: meglévő gát fejlesztése
- Baltás és Kistrét megközelítése, feltárása hiányos a déli irányból;
- Városkapuk, településszegélyek karakter hiányosak, nincsenek vonzó, hangsúlyos épületei;
- Városközpont és a Tisza kapcsolati rendszere gyenge.



## 2.15. KÖZLEKEDÉS

A közlekedési munkarészben az útkategóriák meghatározását, valamint a javasolt közúti elemek tervezését, paramétereinek kialakítását az e-UT 03.01.11 (ÚT-2-1.201:2008) számú, „Közutak tervezése (KTSZ)” című Útügyi Műszaki Előírásban, a csomópontok tervezését az e-UT 03.03.21 (ÚT 2-1.214:2004) számú „Sztintbeni közúti csomópontok méretezése és tervezése” című Útügyi Műszaki Előírásban foglaltak szerint végeztük el.

A tervezés során betartottuk az e-UT 02.01.41 (ÚT 2-1.218:2003.) számú, a településrendezési tervek alátámasztó közlekedési munkarészeinek tartalmára vonatkozó Útügyi Műszaki Előírás rendelkezéseit.

### 2.15.1. HÁLÓZATOK ÉS HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

Csongrád város Csongrád-Csanád megyében, Kiskunfélegyházától keletre található a Tisza folyó jobb partján, a Csongrádi járás székhelye. A város igazgatási, oktatási, egészségügyi intézményei és sportlétesítményei megyei szinten is forgalomvonzónak tekinthetők.

#### 2.15.1.1. Országos kapcsolatok

Csongrád város az M5 autópályától észak-keletre, az M44 autóúttól délre található, így az országos gyorsforgalmi hálózathoz jó közvetett kapcsolatokkal rendelkezik. Az M5 autópálya nyugati irányban Kiskunfélegyháza felé főúton 30 km, míg az M43 autópálya déli irányban Szeged felé 50 km távolságban érhető el. A legközelebbi Szerbiába, illetve Romániába vezető közúti határátkelők 80-90 km távolságban vannak. A főváros közúton 140 km autózással érhető el. Legközelebbi városok (térségi központok) Kiskunfélegyháza és Szentes (kevesebb, mint 13 km).

További országos szintű kapcsolatot biztosít a település számára a városon áthaladó 147. sz. Kiskunfélegyháza - Orosháza vasútvonal.

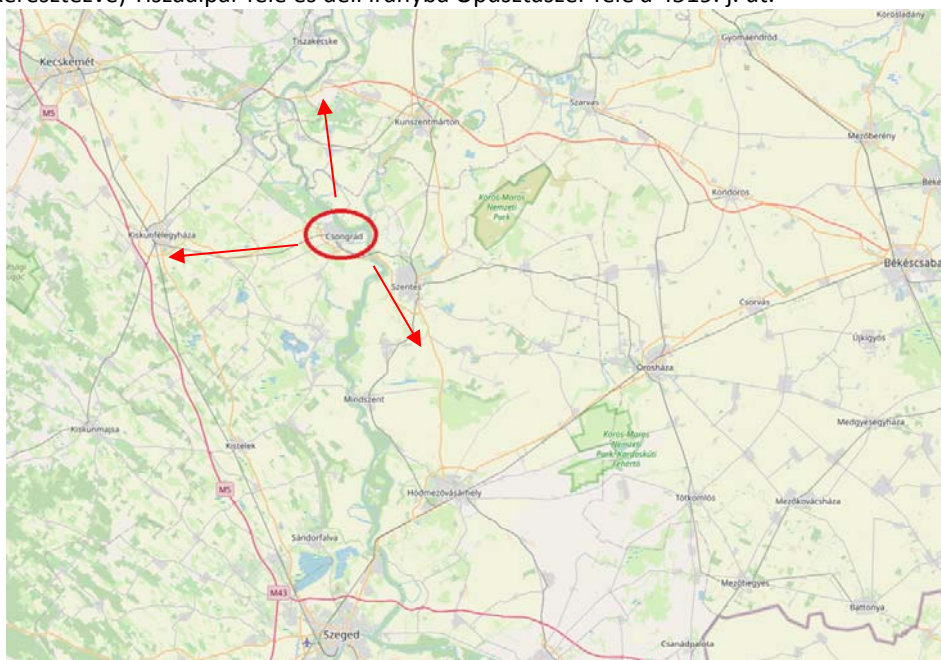
Bár a város közvetlenül a Tisza partján fekszik, jelenleg nem rendelkezik vízi közlekedési kapcsolatokkal.

Repülőtéri kapcsolat szempontjából a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér 135 km távolságban érhető el, míg a Szegedi Repülőtér közúton 65 km-re van a várostól.

#### 2.15.1.2. Térségi kapcsolatok

Csongrád város főbb, térségi közúti kapcsolatait két fő irány szolgálja ki, északi irányban az M44 autóút felé a Tiszán pontonhídon keresztül átkelve a 4513. j. országos mellékút (kb. 30 km). Ezt a kapcsolatot a meglévő pontonhíd nagymértékben korlátozza, egy új Tisza-híd építése lenne szükséges a város számára. Keleti irányban a várost érintő, azt dél felől elkerülő 451. sz. II. rendű főút biztosít összeköttetést Kiskunfélegyházával (kevesebb, mint 25 km), ezáltal közvetetten az M5 autópályával és délkeleti irányba Szentes várossal.

Egyéb térségi közúti kapcsolatot jelent a 4502. j. országos mellékút (451. sz. főúthoz kapcsolódva, Bokros városrészt keresztezve) Tiszaalpár felé és déli irányba Ópusztaszer felé a 4519. j. út.



101. ábra: Átnézeti térkép (forrás: www.openstreetmap.org)

**Országos főutak**

- **451. sz.** (Kiskunfélegyháza-Csongrád-Szentes) **II. rendű főút**  
(Útkategória: K.IV.A.)

Csongrád város fő közúti megközelítését biztosítja Kiskunfélegyháza és Szentes irányából, a várost dél felől elkerülve a 11 éve megépült elkerülő útnak köszönhetően, így nem terhelve a város belső közlekedési hálózatát az átmenő forgalommal.

Érintett szakaszán 2x1 forgalmi sávval, aszfalt burkolattal, külterületi jelleggel kiépített, a kapcsolódó városi főutak, gyűjtő utak keresztezésénél körforgalmakkal.

**Országos mellékutak**

- **4502. j.** (Tiszaújfalú-Csongrád) **összekötő út**  
(Útkategória: K.V.A.)

Külterületi jelleggel 2x1 forgalmi sávval, aszfalt burkolattal kiépített, Bokros városrészen keresztül haladó út. A 8+000 km szelvényétől indulóan, annak jobb oldalán kerékpárút van kiépítve a 451. sz. főút mentén haladó kerékpárútig, amelyen keresztül egészen Csongrád város központi területéig biztosított a közvetlen kerékpáros kapcsolat.

- **4513. j.** (Csépa-Csongrád) **összekötő út**  
(Útkategória: K.V.A. és B.IV.b.C.)

Átkelési szakaszán 2x1 forgalmi sávval, a Zsinór utcai szakaszán kétoldali zóldsávval, kétoldali gyalogjárdával és zárt csapadécsatornával kiépített, a pontonhídra felvezető Gőzhajó utcai szakaszán is kétoldali zóldsávval és gyalogjárdával kiépített, azonban a csapadékvíz-elvezetés itt nyílt szikkasztó árkokkal megoldott.

Külterületi szakaszán 2x1 forgalmi sávval, külterületi jelleggel kiépített.

- **4517. j.** (Csongrád-Gátér) **összekötő út**  
(Útkategória: K.V.A.)

Külterületi jelleggel, 2x1 forgalmi sávval, aszfaltburkolattal kiépített útszakasz. Az összekötő út a 45117. j. Kettőshalom bekötő út csomópontja utáni 1 km hosszú szakaszon csak keskeny aszfaltburkolattal (egy forgalmi irány számára elegendő szélességben) kiépített, későbbi a 45118. j. Gátér-Pusztaszer összekötő út közötti szakaszán pedig nem kiépített, a térségi kapcsolatok javítása érdekében ez a szakasz kiépítendő.

- **4519. j.** (Csongrád-Szeged) **összekötő út**  
(Útkategória: K.V.A.)

Külterületi jelleggel 2x1 forgalmi sávval, aszfalt burkolattal kiépített útszakasz. Az út szelvényezés szerinti jobb oldalán kerékpárút van kiépítve a Gyulai Pál utca és a 7+160 km szelvény közötti szakaszán.

- **45116. j.** **Bokrosi bekötő út**  
(Útkategória: K.V.A.)

Külterületi jelleggel, 2x1 forgalmi sávval, aszfaltburkolattal kiépített útszakasz. Bokros városrésztől észak-keletre fekvő gazdasági területek fő megközelítését biztosító út (a városrészt délről elkerülő út). A Bokros városrészt északról elkerülő szakasza hiányzik.

- **45117. j.** Kettőshalom **bekötő út**  
(Útkategória: K.V.A.)

Külterületi jelleggel, 2x1 forgalmi sávval kiépített útszakasz, amely a 451. sz. főút és a 4517. j. út között biztosít kapcsolatot, feltárva a Kettőshalom vasúti megállóhelyet.

- **45125. j.** Csongrád vízlépcső **bekötő út**  
(Útkategória: K.V.A.)

Külterületi jelleggel, 2x1 forgalmi sávval, aszfaltburkolattal kiépített útszakasz.

**Forgalmi terhelés**

Az alábbi táblázat a város közigazgatási területén áthaladó országos hálózati elemek átlagos napi forgalmát (ÁNF) mutatja. (Az adatok az országos közúthálózatot kezelő Magyar Közút Nonprofit ZRt. által 2019. évre közzétett adatbázisából származnak.)

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
3959	1099	85	4	91	160	123	294	2	42	17	14	<b>7029</b>

35. táblázat: **451. számú másodrendű főút (Kiskunfélegyháza-Csongrád-Szentes) (16+660 – 20+712 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
3521	1165	90	1	255	55	202	325	0	85	120	57	<b>7252</b>

36. táblázat: **451. számú másodrendű főút (Kiskunfélegyháza-Csongrád-Szentes) (20+712 – 22+242 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
1990	662	18	1	177	30	198	284	0	18	9	25	<b>4502</b>

37. táblázat: **451. számú másodrendű főút (Kiskunfélegyháza-Csongrád-Szentes) (22+242 – 25+944 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
1960	987	18	4	206	39	234	376	0	21	2	39	<b>5256</b>

38. táblázat: **451. számú másodrendű főút (Kiskunfélegyháza-Csongrád-Szentes) (25+944 – 26+874 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
6020	1297	135	3	180	40	112	257	2	63	3	31	<b>9266</b>

39. táblázat: **451. számú másodrendű főút (Kiskunfélegyháza-Csongrád-Szentes) (26+874 – 34+503 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
630	1186	22	0	18	7	38	21	0	20	17	24	<b>1163</b>

40. táblázat: **4502. jelű összekötő út (Tiszaújfalu-Csongrád) (5+436 – 8+956 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
1838	359	39	0	27	47	15	65	0	46	62	31	<b>2812</b>

41. táblázat: **4502. jelű összekötő út (Tiszaújfalu-Csongrád) (8+956 – 13+655 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
451	122	0	0	0	0	0	0	0	25	80	27	<b>685</b>

42. táblázat: **4513. jelű összekötő út (Csépa-Csongrád) (5+456 – 13+691 km szelvények között) pontonhidat terhelő szakasz**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
2503	598	37	0	29	4	5	5	0	56	158	12	<b>3357</b>

43. táblázat: **4513. jelű összekötő út (Csépa-Csongrád) (13+691 – 14+322 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
397	100	7	0	3	7	0	1	0	42	200	17	<b>679</b>

44. táblázat: **4513. jelű összekötő út (Csépa-Csongrád) (14+322 – 15+722 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
397	100	7	0	3	7	0	1	0	42	200	17	679

45. táblázat: **4517. jelű összekötő út (Csongrád-Gátér) (2+112 – 4+976 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
99	43	5	0	1	3	1	0	0	12	26	5	200

46. táblázat: **4517. jelű összekötő út (Csongrád-Gátér) (4+976 – 9+339 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
3198	889	67	0	47	10	25	26	0	66	119	39	4708

47. táblázat: **4519. jelű összekötő út (Csongrád-Szeged) (1+059 – 11+627 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
1292	355	46	1	39	11	17	61	0	23	57	34	2201

48. táblázat: **45116. jelű Bokros bekötő út (0+000 – 2+621 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
116	52	3	0	0	1	0	0	0	6	34	6	211

49. táblázat: **45117. jelű Kettőshalom bekötő út (0+000 – 3+265 km szelvények között)**

Szgj	Kistgj	Szóló busz	Csuklós busz	Középtgj	Nehézt	pótkocsis	nyerges	speciális	Mkp	Kp	Lassú jmű	ÁNF
(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	(j/nap)	Ejm/nap
326	91	0	0	2	1	0	1	0	9	31	5	457

50. táblázat: **45125. jelű Csongrád vízlépcső bekötő út (0+000 – 4+756 km szelvények között)****Kapacitásszámítás:**

A vonatkozó utági műszaki előírásban (ÚT 2-1.201:2008, „Közutak tervezése” – e-UT 03.01.11.) meghatározottak alapján:

**Külterületen 2x1 forgalmi sávok** esetében a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó forgalomnagyság: 1400 Ejm/h kétirányban, az eltűrhető: 2000 Ejm/h kétirányban.

**Belterületen 2x1 forgalmi sávok** esetében a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó forgalomnagyság: 1500 Ejm/h kétirányban, az eltűrhető: 2000 Ejm/h kétirányban.

Az országos közúthálózatot kezelő Magyar Közút Nonprofit ZRt. által 2019. évre közzétett adatbázisából származó MOF (Mértékadó Óra Forgalom) figyelembe vételével megállapítható:

**451. számú másodrendű főút (20+712 – 22+242 km szelvények között)**

MOF= 653 Ejm/h

653 Ejm/h << 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír a 451. sz. főút Csongrád város közigazgatási területét érintő legnagyobb MOF értékkel bíró útszakasza).

**4502. jelű összekötő út (8+956 – 13+655 km szelvények között)**

MOF= 253 Ejm/h

253 Ejm/h << 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír a 4502. j. út Csongrád város közigazgatási területét érintő legnagyobb MOF értékkel bíró útszakasza).

**4513. jelű összekötő út (13+691 – 14+322 km szelvények között)**



MOF= 302 Ejm/h

Belterületi szakasza: 302 Ejm/h << 1500 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír az útszakasz).

Külterületi szakasza: 62 Ejm/h <<< 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír a 4513. j. út Csongrád város közigazgatási területét érintő legnagyobb MOF értékkel bíró külterületi útszakasza).

**4517. jelű összekötő út (Csongrád-Gátér) (2+112 – 4+976 km szelvények között)**

MOF= 61 Ejm/h

61 Ejm/h <<< 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír a 4517. j. út Csongrád város közigazgatási területét érintő legnagyobb MOF értékkel bíró útszakasza).

**4519. jelű összekötő út (1+059 – 11+627 km szelvények között)**

MOF= 424 Ejm/h

424 Ejm/h << 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír az útszakasz).

**45116. jelű Bokros bekötő út (0+000 – 2+621 km szelvények között)**

MOF= 198 Ejm/h

198 Ejm/h << 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír az útszakasz).

**45117. jelű Kettőshalom bekötő út (0+000 – 3+265 km szelvények között)**

MOF= 19 Ejm/h

19 Ejm/h <<< 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír az útszakasz).

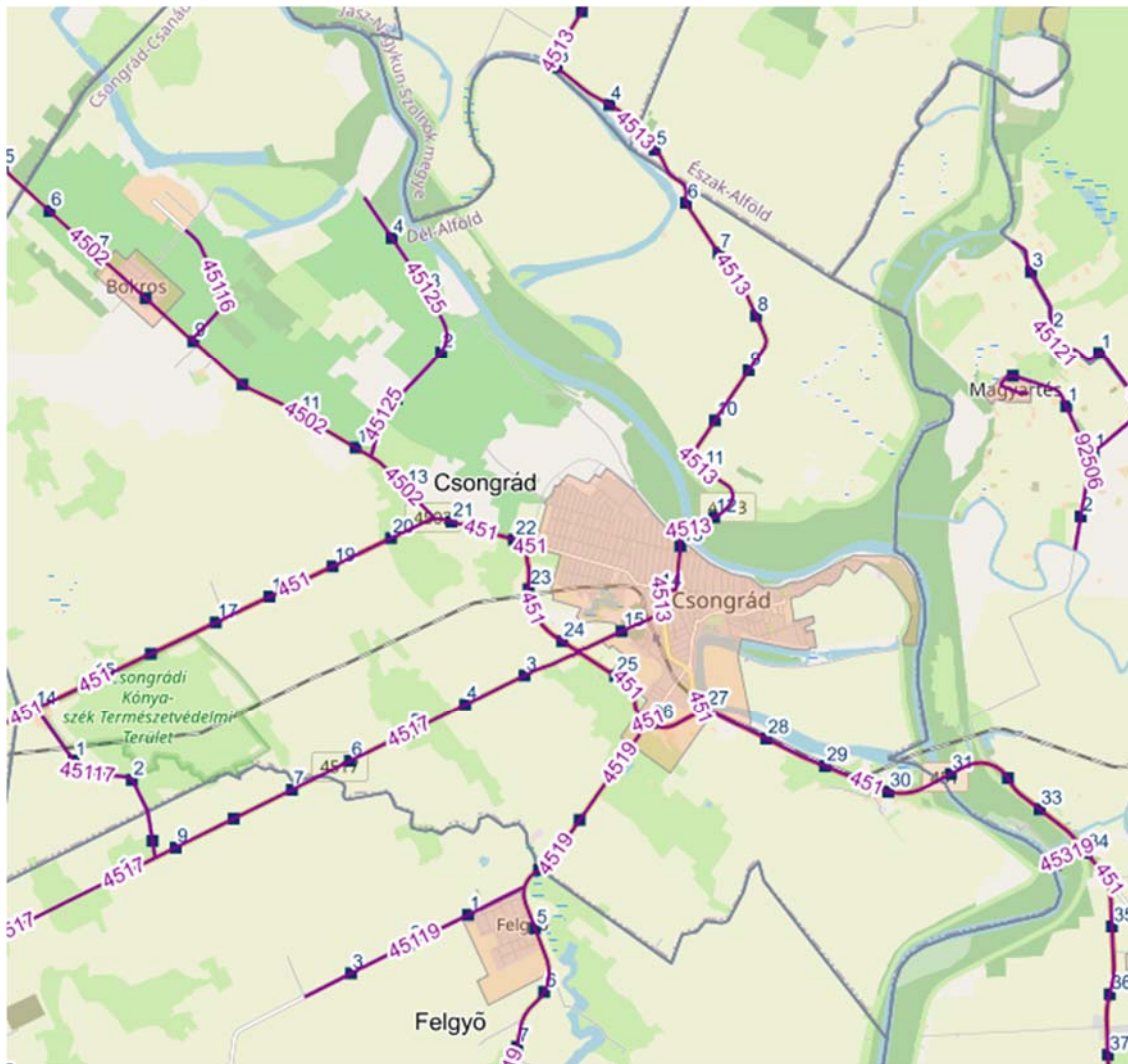
**45125. jelű Csongrád vízlépcső bekötő út (0+000 – 4+756 km szelvények között)**

MOF= 41 Ejm/h

41 Ejm/h <<< 1400 Ejm/h, (a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó kapacitáshatárának eléréséig is nagymértékű tartalékkal bír az útszakasz).

A város fő megközelítését biztosító 451. sz. főút külterületi szakaszain a közúti forgalmi terhelés jelentősen a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó határérték alatt van, a legnagyobb közúti forgalommal terhelt szakaszán is még közel 53%-os kapacitástartalékkal bír. A főúton közlekedő forgalom kb. 15%-át adják tehergépjárművek.

A város közigazgatási területét érintő egyéb országos mellékutak esetében is jelentős kapacitástartalékkal rendelkeznek a vizsgált útszakaszok, a közúti forgalom által leginkább terhelt út a 4519. jelű összekötő út (Csongrád-Szeged), amely így is közel 70% kapacitástartalékkal rendelkezik a megfelelő szolgáltatási szinthez tartozó határérték eléréséig.



102. ábra: Országos utak szelvényei (forrás: <https://kira.kozut.hu>)

### 2.15.1.3. *Kötőtpályás kapcsolatok*

Csongrád egyetlen kötőtpályás kapcsolatát az áthaladó 147. sz. Kiskunfélegyháza–Orosháza vasútvonal biztosítja. A város két ponton csatlakozik a vasútvonalhoz, a városközponttól délnyugatra fekvő Csongrád vasútállomáson és a nyugati lakóterületek déli részét érintő Csongrád alsó vasúti megállóhelyen keresztül.

Csongrád város térségi főúthálózata a KV-1 tervlapon látható.

### 2.15.2. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

#### 2.15.2.1. Helyi közúthálózat:

A város belső főúthálózatának legfontosabb elemeit a belterületen áthaladó egykori 451. sz. főút nyomvonalaként működő útszakasz és egyéb országos mellékút hálózati elemek adják.

## II. rendű belterületi főutak (B.IV.b.C.):

Belterületi jelleggel, 2x1 forgalmi sávval, aszfaltburkolattal és nyílt szikkasztó árkos csapadékvízvezetéssel, vagy zárt csapadécsatornával kiépített útszakaszok, kétoldali zöldsávval és jellemzően kétoldali járdával ellátva.

- Széchenyi út – Fő utca
- Zsinór utca (4513. j. út átkelési szakasza)
- Vasút utca – Kolozsvári utca
- Kéttemető utca – Erzsébet utca

**Mellékutak:**

Városi gyűjtőutak (Útkategória: B.V.c.C.):

Jellemzően belterületi jelleggel, 2x1 forgalmi sávval, jellemzően nyílt szikkasztó árkos csapadékvízvezetéssel, kétoldali zöldsávval és legalább egyoldali járdával kiépített útszakaszok.

- Ipari elkerülő út
- Budai Nagy Antal utca
- Attila utca
- Szőlőhegyi utca
- Nyíl utca
- Arany János utca
- Fő utca – Kossuth tér – Gr. Andrássy Gyula utca – Kerekárok utca
- Justh Gyula utca
- Muskátli utca – Gyöngyvirág utca
- Szentháromság tér – Hunyadi tér
- Dózsa György tér – Szentesi út
- Szegedi út

A város egyéb útjai kiszolgáló úti kategóriába tartoznak, útkategória: B.VI.d.C.

**2.15.2.2. Fontosabb csomópontok:**

Körforgalmak

- 451. sz. főút – Széchenyi út – Ipari elkerülő út
- 451. sz. főút – Kéttemető utca (4517. j. út)
- 451. sz. főút – Szegedi út (4519. j. út)
- 451. sz. főút – Kolozsvári utca
- Ipari elkerülő út – Attila utca

Jelzőtáblával irányítottak

- Széchenyi út – Nyíl utca
- Fő utca – Arany János utca
- Fő utca – Vasút utca
- Fő utca – Zsinór utca
- Zsinór utca – Szőlőhegyi út
- Vasút utca – Erzsébet utca
- Kolozsvári utca – Szegedi út

Csongrád város meglévő közlekedési hálózata a KV-2 tervlapon látható.

**2.15.2.3. Forgalmi rend**

Csongrád város belterületén a jelzőtáblás irányítású csomópontok az elterjedtek, a 451. sz. főút elkerülő szakaszának és a városból kivezető főutaknak a csomópontjai lettek körforgalmakként kialakítva.

A város lakóterületein elsősorban jellemzők sebességkorlátozó jelzőtáblák, azonban egyéb forgalomcsillapítási eszközök használata nem jellemző, ez nagymértékű átmenő forgalom hiányában nem is szükséges. Kivételt jelent ez alól néhány útszakasz, amelyeken a kialakult (városon belüli) célforgalom nagyobb volumene miatt forgalomcsillapítási beavatkozások alkalmazása javasolt (pl. Belváros és a keleti lakóterületet, üdülőterületet feltáró Gr. Andrássy Gyula utca).

A városban előfordulnak egyirányú kiszolgáló utak, azonban ezek nem jellemzőek.

Egyirányú útszakaszok:

- Móra Ferenc rkp. (Zsilip utca – Gőzhajó utca közötti szakasza)
- Ordódy rkp. (Templom utca – Iskola utca közötti szakasza)
- Dózsa György tér (Erkel Ferenc utca – Fő utca közötti szakasza)

- Erkel Ferenc utca (Szentháromság tér – Dózsa György tér közötti szakasza)
- Hegyi Antal utca
- Orgona utca (10. sz. –Muskátli utca közötti szakasza)
- Bermuda utca (Szennyvíztisztítótelep – Sikló utca közötti szakasza)

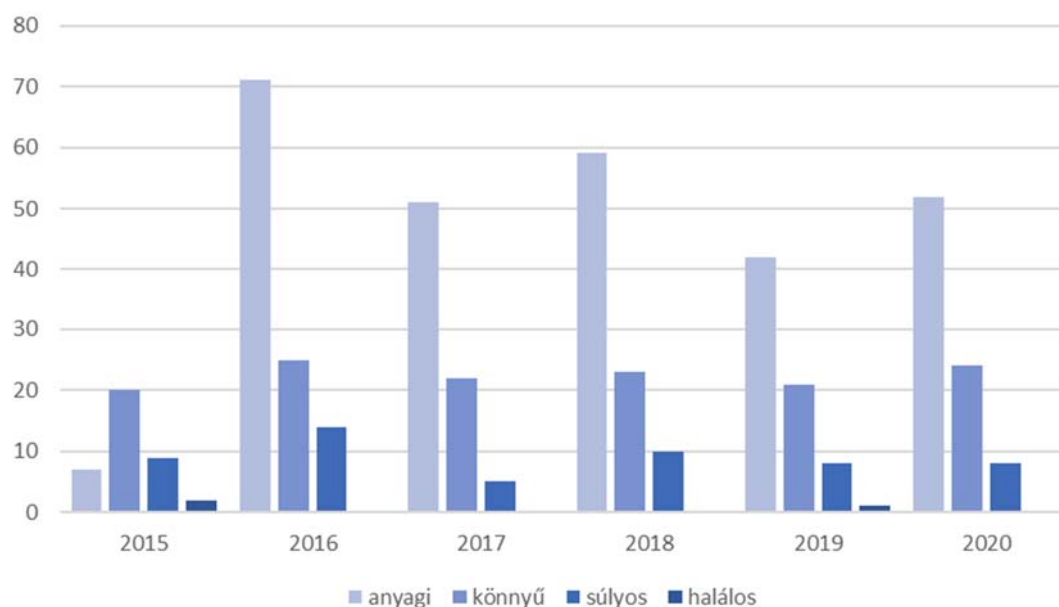
#### 2.15.2.4. Baleseti adatok vizsgálata

Adatszolgáltatásként az Önkormányzattól megkaptuk 6 évre visszamenőleg a Csongrád közigazgatási területén történt baleseti adatokat, amelyben rögzítve vannak a balesetek helyei, időpontjai, kimenetelei.

A közúti balesetek túlnyomó része a város belterületén, annak főúthálózatán történt. A belterületi balesetek legtöbbször csak anyagi, vagy könnyű személyi sérüléses kimenetelűek voltak, azonban nagyszámban előfordultak súlyos személyi sérüléses és 3 db halálos baleset is.

A legtöbb baleset a város fő közlekedési tengelyének számító Széchenyi utca – Fő utca – Gr. Andrássy Gyula utca nyomvonalán történt, azonban több baleset helyszínül szolgált még az Arany János utca, a Szentesi út, a Szegedi út is.

Több súlyos kimenetelű közúti baleset történt a város külterületén futó, nagy átmenő forgalommal terhelt, 451. sz. főúton is.



103. ábra: Csongrád közigazgatási területén történt balesetek kimenetel szerinti megoszlása

Önkormányzati adatszolgáltatás szerint forgalombiztonsági szempontból problémás csomópontok:

- Fő utca – Vég utca – Arany János utca
- Fő utca – Zsinór utca – Dob utca
- Fő utca – Csemegi Károly utca – Szentháromság tér

A felsorolt csomópontok forgalombiztonságilag kockázatos mivoltát a baleseti adatszolgáltatás is tükrözi, ugyanis ezekben, illetve a Fő utca – Dózsa György tér kereszteződésében alakultak ki a baleseti gócpontok, amelyekben a legfőbb baleseti ok az elsőbbségadás elmulasztása volt. Ezek a csomópontok egyszerű kialakítású (kanyarodósávok nélküli), jelzőtáblás forgalomirányítással ellátott kereszteződések.

A kapott adatszolgáltatás alapján a KV-5 Baleseti térképen ábrázoltuk a helyileg beazonosítható baleseteket súlyosságuk szerint csoportosítva.



### 2.15.3. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

#### 2.15.3.1. *Közüti közösségi közlekedés*

A városban helyi és helyközi forgalmat lebonyolító autóbuszjáratok közlekednek a kötöttpályás kapcsolatok mellett, ennek köszönhetően a közösségi közlekedéssel való lefedettsége jónak mondható. Az autóbusz pályaudvar a város központjában, a Dózsa György téren található. A pályaudvar, akadálymentesített, a peronok fedettek az utastájékoztató pedig központi digitális rendszerrel megoldott. B+R parkolóval nem rendelkezik, a jelentkező kerékpár tárolási igényeket a szomszédos nagyobb kereskedelmi létesítménynél kihelyezett kerékpártárolókat használják az utasok.

A belterületen létesített autóbusz megállóknak rendelkeznek peronnal, azonban nagy részüknek a minősége a kihelyezett utasvárókkal együtt felújításra szorul.

A közösségi közlekedési járatok által biztosított lefedettség a KV-4 tervlapon látható.

#### **Helyi és helyközi autóbusz közlekedés**

A várost érintő helyi és helyközi autóbusz szolgáltatást a Dél-alföldi Közlekedési Központ Zártkörűen működő Részvénytársaság (DAKK Zrt.) látja el.

A város közvetlen járatokkal rendelkezik Szeged (megyeszékhely és regionális központ) (napi 20 induló járat, menetidő 1 ó 10 p – 2 ó 20 p közötti), Budapest (főváros) (napi 14 induló járat, menetidő 1 ó 40 p – 2 ó 30 p közötti). Továbbá Kecskemét (napi 16 induló járat, menetidő 1 ó – 1 ó 10 p közötti), Kiskunfélegyháza (napi 22 induló járat, menetidő kb. 30 p) és Szolnok (napi 3 induló járat, menetidő 1 ó 20 p – 2 ó 30 p közötti) felé is.

Csongrád város helyközi autóbuszjárait túlnyomórészt a főbb közlekedéshálózati elemein közlekednek, oly módon, hogy szinte minden környező település elérhető az autóbuszjáratokkal. Így a városközpont és a vasútállomás is közvetlenül elérhető a környező településekről.

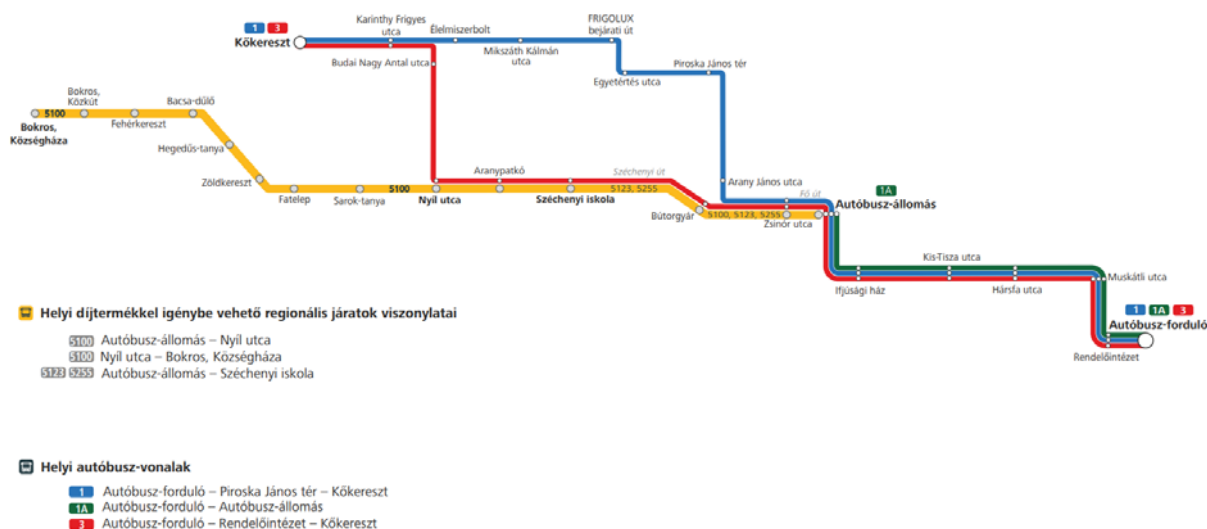
A város helyközi megállóiban jellemzően legalább óránként áthalad helyközi busz, kivételt csak a városközponttól távol eső megállóhelyek képeznek.

A pontonhíd nem alkalmas autóbuszok közlekedésére, ezért a 4513. j. összekötő úton nincs helyközi, távolsági autóbusz közlekedés.

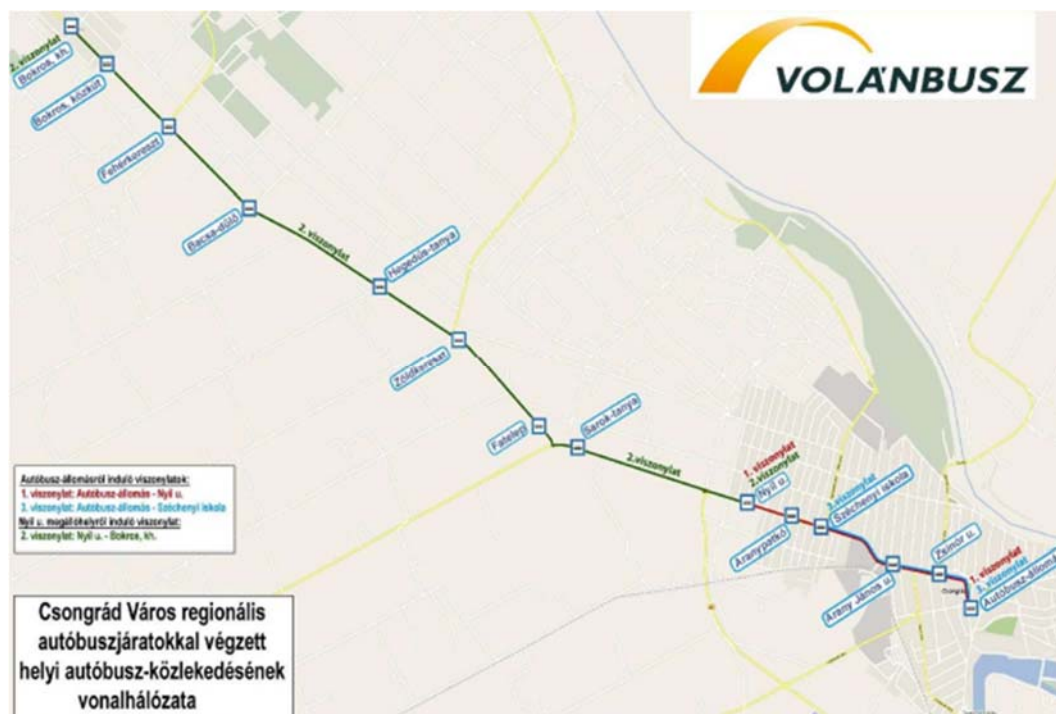
Helyi autóbuszjáratok:

- 1 jelzésű autóbusz (Autóbusz-forduló – Autóbusz-állomás – Piroska János tér – Kőkereszt)
- 1A jelzésű autóbusz (Autóbusz-forduló – Autóbusz-állomás)
- 3 jelzésű autóbusz (Autóbusz-forduló – Rendelőintézet – Autóbusz-állomás – Kőkereszt)

Mindegyik járat érinti az autóbusz-állomást, és biztosítják a kapcsolatot a városközpont és az északi lakóterületek és Bokros városrész között, illetve összeköttetést adnak a fontosabb közintézményekkel is. A település déli részét és a vasútállomás térségét a helyi járatok egyáltalán nem érintik, ezek kapcsolatát a városközponttal a helyközi autóbusz járatok biztosítják.



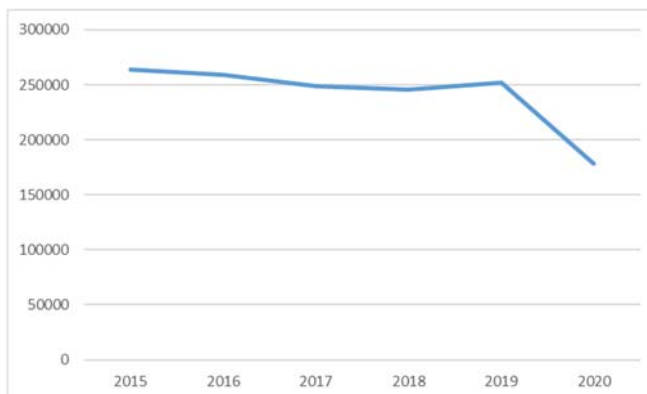
104. ábra: Csongrád város helyi közforgalmú autóbusz-közlekedésének vonalhálózata  
(Forrás: <https://www.volanbusz.hu/hu/menetrendek/helyi-jarakok/csongrad>)



105. ábra: Csongrád város helyi autóbusz-közlekedésének vonalhálózata (forrás: [www.volanbusz.hu](http://www.volanbusz.hu))

A helyi autóbuszjáratokat használók száma az üzemeltetőtől kapott adatszolgáltatás alapján a következőképpen alakult az elmúlt években:

- 2015. év: 264 ezer fő
- 2016. év: 259 ezer fő
- 2017. év: 249 ezer fő
- 2018. év: 246 ezer fő
- 2019. év: 252 ezer fő
- 2020. év: 178 ezer fő



A stabil, évenkénti 250-260 ezer utas szám utáni 2020. évi visszaesés a pandémia következménye, amely során sokan kénytelenek voltak otthonról dolgozni, vagy a vírustól való félelem miatt személygépjárművekkel közlekedtek, elkerülve a közösségi közlekedési járatokat.

#### **2.15.3.2. Kötőtpályás közösségi közlekedés**

Csongrád város egyetlen kötőtpályás kapcsolatát az áthaladó 147. sz. Kiskunfélegyháza–Orosháza vasútvonal biztosítja. A város két ponton csatlakozik a vasútvonalhoz, a városközponttól délnyugatra fekvő Csongrád vasútállomáson és a nyugati lakóterületek déli részét érintő Csongrád alsó vasúti megállóhelyen keresztül. A település közigazgatási területén külterületen található továbbá a Kónyaszék és Kettőshalom vasúti megállóhelyek.

A vonalon motorvonatokkal megoldott a személyszállítás, amelyen Kiskunfélegyháza 35 perc alatt érhető el. A kötőtpályás kapcsolat szolgáltatási színvonala nem megfelelő, így sokan inkább a helyközi autóbuszjáratokkal közlekednek. A vasútállomástól kevesebb, mint 150 méterre találhatók autóbusz megállóhelyek, így a különböző közösségi közlekedési járatok között az átszállási lehetőség biztosított. A vasútállomás mellett rendelkezésre áll intermodális csomópont kialakítására alkalmas felület, így a városközpont beépített területéről az autóbusz pályaudvar áthelyezése is megoldható, azonban míg a kötött pályás kapcsolat szolgáltatási színvonala nem javul, és csak kevesen utaznak vonattal, addig szakmailag nem magyarázott az intermodális csomópont kialakítása. Az állomás nem rendelkezik P+R és B+R parkolási lehetőségekkel.

A város közösségi közlekedési hálózata a KV-4 tervlapon látható.

### **2.15.4. KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS KÖZLEKEDÉS**

#### **2.15.4.1. Gyalogos közlekedés**

Csongrád városban a Fő utca mentén és a városközpontban jelentkezik a legnagyobb gyalogos forgalom, ennek fő oka, hogy itt találhatók a főbb kereskedelmi létesítmények és az intézmények. Ezeken a területeken jellemzően kétoldali, aszfalt burkolatú gyalogjárdák vannak kiépítve, amelyek állapota jónak tekinthető.

A lakóutcákban, ahol kisebb mértékű gyalogosforgalom jelentkezik legalább egyoldali gyalogjárdák vannak kiépítve, azonban minőségüket tekintve ezek túlnyomóan felújításra szorulnak.

#### **2.15.4.2. Kerékpáros közlekedés**

A település kiterjedése és a domborzati viszonyok kedvezőek a kerékpáros közlekedés számára, mivel a lakóterületek és a forgalomvonzó létesítmények között kerékpáros megközelítéshez ideális távolságok jelentkeznek. A városban több szakaszon is találhatók kiépített kerékpárutak, részben célforgalom, részben pedig rekreációs célokra.

#### **Meglévő kerékpáros infrastruktúra:**

Meglévő kétirányú kerékpárutak

- 4502. j. út mentén (Bokros városrész és a 451. sz. főút között)
- 451. sz. főút mentén (4502. j. út és Széchenyi utcai körforgalom között)
- Széchenyi utca és Fő utca mentén (451. sz. főúti körforgalom és a Kossuth tér között)
- A város belterülete és a Tisza között fekvő árvízvédelmi töltés tetején húzódó kerékpárút (Attila utcai körforgalomtól indulva egészen Szentés városi Ilonaparti út magasságáig a Tisza Csongrád felőli oldalán)
- 4519. j. út mentén (Gyulai Pál utca és a 7+160 km szelvény között)
- 451. sz. főút mentén (Koloszvári utcai körforgalom és a 29+590 km szelvény között)

Elválasztás nélküli gyalog- és kerékpárutak

- Kis-Tisza utca mentén (Hegyi Antal utca és a Kistrét között)

#### **2.15.4.3. Főbb konfliktuspontok**

Főbb konfliktuspontok a kerékpáros infrastruktúra nélküli, nagyobb közúti forgalommal terhelt útszakaszokon alakulnak ki, illetve a Fő utca menti kerékpárút esetében a főútról lekanyarodó járművek és az úttal párhuzamosan közlekedő kerékpárosok között. Ennek oka az, hogy némely esetben (pl. Sugár utca) a lekanyarodó jármű vezetői számára kitakarja a csomóponthoz érkező kerékpárosokat a növényzet, így a keresztező mozgásból könnyen kialakulnak konfliktusok, vagy akár személyi sérüléssel járó balesetek is.

A kiépült kerékpárutak között hiányoznak a kapcsolatok, így a kerékpárral közlekedőknek bizonyos szakaszokon a közúti forgalommal közösen szükséges közlekedniük. A kerékpárutak közötti szakaszok kiépítése fontos, egy teljes hálózat kialakítása érdekében.

A Szentés város felé vezető kerékpárút mindkét város irányából megszakad a folyó előtt, így nincs biztosítva a 451. sz. főút menti Tisza-hídon való átkelés a kerékpárosok számára, amely rendkívül balesetveszélyes a főutat terhelő közúti forgalom mellett.

A lakóutcákban a kis közúti forgalom miatt nem szükséges külön forgalomcsillapító beavatkozás a kerékpáros közlekedés javítása érdekében.

#### **2.15.5. PARKOLÁS**

A városban ingyenesen használhatók a közterületi parkolófelületek, amelyek a forgalomvonzó létesítmények környezetében, a Fő utca mentén, a városközpontban és a lakótelepek környezetében vannak kiépítve nagyobb férőhellyel. A lakótelepeknél rendelkezésre álló parkolók tapasztalataink alapján (ahogy a többi nagy városunkban) nem biztosítanak a jelentkező igényeket kielégítő kapacitást. A főbb kereskedelmi létesítmények (pl. LIDL) saját, nagy férőhelyszámú parkolóval rendelkeznek.

Parkolási problémák a kapacitáshiányból fakadóan a nagy célforgalmat vonzó létesítményeknél, a városközpontban (Fő utca mentén) és a lakótelepek környezetében jelentkeznek, további problémát jelent a városban kialakult garázshiány, elsősorban Bökény kertvárosban.

Mivel a növekvő motorizációs szint és a változó közlekedési szokások a parkolási igények folytonos emelkedését eredményezik, a város élhetősége szempontjából a fenntartható közlekedési módok használatának népszerűsítése, feltételeinek megteremtése és akár szigorúbb parkolási korlátozások bevezetése javasolt.

#### **2.15.6. EGYÉB, KÖZLEKEDÉSEL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK, PROBLÉMÁK FELTÁRÁSA**

A városban sport és horgász hajókikötők működnek a Körös-torok felett. A Tisza hajózási hasznosítása korlátozott, az áruszállítás számára a vízszintingadozás, a vonalvezetése miatti alacsony szállítási sebesség és a lehetséges kis merülési mélység kedvezőtlen körülményt teremt. A folyó mentén nem jelentkeznek nagy szállítási igények sem, ezért annak turisztikai hasznosításával kell számolni.

Az akadálymentesítés szempontjából a közlekedési infrastruktúra hiányosságokat mutat. A közösségi közlekedési járművek többsége nem alacsonypadlós, így a mozgáskorlátozottak önálló közlekedése nem biztosított. A főbb gyalogos irányokban a közúti keresztezéseknél a szegélyek le vannak süllyesztve, de ez főleg a városközponti területeken jellemző. A látássérültek számára kiépítendő taktilis jelzések nem jellemzőek.



## 2.16. KÖZMŰVEK ÁLLAPOTA ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG

### 2.16.1. A TELEPÜLÉS JELENLEGI KÖZMŰVESÍTÉSE

A Dél-Alföld területén fekvő Csongrád közműellátása folyamatosan fejlődött. Ennek eredményeképpen ma már a jobban közművesített települések közé tartozik. A közműellátásra Csongrád területén a vízellátás, a szennyvízelvezetés mellett, a villamosenergia ellátás, a földgázellátás és az elektronikus hírközlés hálózati rendszere is rendelkezésre áll. A villamosenergia ellátás teljes körű a településen, és a vezetékes ivóvízellátás is 95% fölötti, csak a két szegregátum területén szükséges közkifolyóról ellátni a lakosságot. A 2000-es évek elejétől kezdődött intenzív csatornázás eredményeként a szennyvízhálózatra csatlakozó lakások aránya is majdnem eléri a 80%-ot. Csongrád lakásainak majdnem 80%-a csatlakozik a települési földgázellátó hálózathoz is, valamint 518 lakás, a lakásállomány 6%-ának hőigényeit távfűtéssel látják el. Több lakás esetében pedig villamosenergiával biztosítják a hőigényt is, így a teljes közműellátással rendelkező lakások arányát egyértelműen a csatornázás korlátozza 80% környékére. A település további ingatlanjai hiányos közműellátással rendelkeznek. Ennek legfőbb oka, hogy a volt kiskertes és tanyás, külterületen fekvő mezőgazdasági hasznosítású területeken levő telkeken sokan élnek állandó lakosként. A hiányos közműellátású területen általában közüzemi ellátásból csak a villamosenergia ellátás érhető el, a többi közműigényt helyi közműpótlóval, házi kúttal és szennyvíztároló medence létesítésével elégítik ki.

Közművek vonatkozásában a csapadékvíz elvezetés a település belső területein meglehetősen rendezettnek tekinthető, bár sok utcában csak szikkasztóárkok létesültek, de a homokos talajba viszonylag gyorsan elszikkad a csapadékvíz. A településre még jellemzőbb a nyílt árkos rendszerű csapadékvíz elvezetés, bár egyre több utcában kiépül a zárt csapadékvíz elvezetés. A felszíni vizek, csapadékvizek fő befogadója a településen áthaladó Tisza és Hármas-Körös, valamint a Tiszába torkolló Vidre-ér.

### 2.16.2. VÍZIKÖZMŰVEK

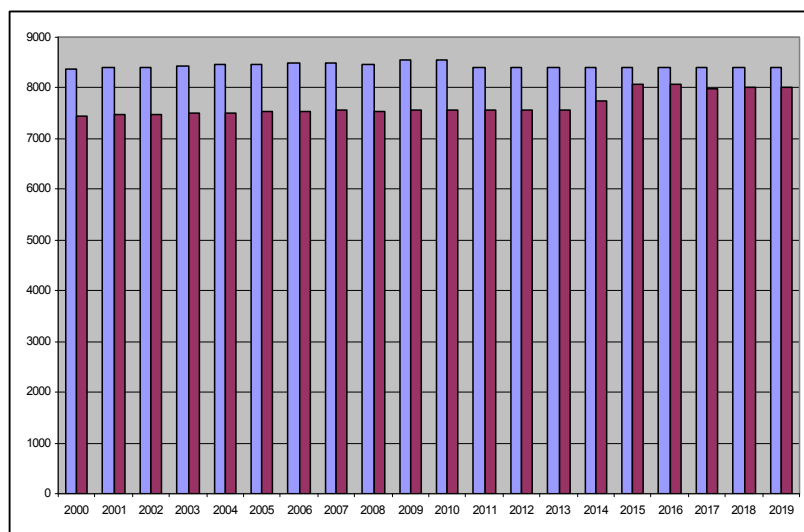
#### 2.16.2.1. Vízgazdálkodás és vízellátás

A város vízellátását 2013-ban vette át az Alföldvíz Zrt.

Csongrád területén két külön vízellátó hálózat épült ki. Csongrád-Bokros vízellátó hálózatának a bázisa 2 Bokros belterületén fúrt kút. Csongrád központi belterületét pedig a városmag területén és környezetében üzemelő 13 kútból álló vízbázisból látják el ivóvízzel. Az egyes kutaknál üzemelő nyomásfokozók és víztárolók biztosítják az elosztóhálózatban a megfelelő hálózati nyomást.

A település belső vízellátó rendszere alapvetően körvezetékes rendszerrel épült ki, de a külterületek felé kifutó utcáknál található néhány ágvezeték is, amelyekben pangó vizes állapotok alakulhatnak ki. Az ellátó hálózat mérete zömmel NÁ 100-as, de vannak az elosztóhálózaton is NÁ 150-es szakaszok.

A kiépített gerinc- és elosztóhálózat vezetékeinek anyaga sok esetben még azbesztcement, de az újabb szakaszok már KM-PVC vagy KPE anyagúak.



A hálózatra a tűzvíz csapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel az előírások szerinti tűzvíz ellátást.

A lakások ivóvízellátottsága az országos átlagot meghaladja (104. ábra)

106. ábra: Ivóvízellátottság fejlődése 2000-2019 között

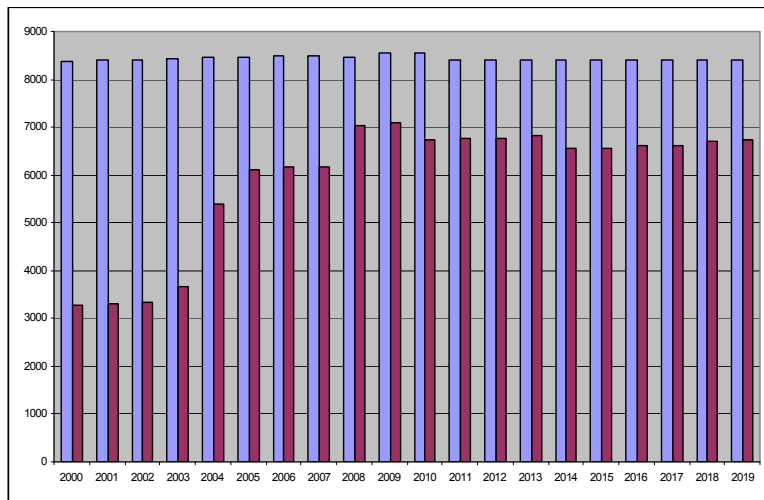
(kék oszlop: Lakásállomány (db),  
bordó oszlop: Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma  
(Forrás: KSH)

2019 végén a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat a beépített belterület utcáiban 96 km hosszban üzemelt, az ivóvízzel ellátott lakások száma 8016 volt, ez a település akkori lakásállományának 95,3 %-a volt. A közüemi ivóvízhálózaton 2000-ben még 36 közkifolyó üzemelt, amik száma 2019-re 16-ra csökkent. A közüemi vízellátásban nem részesülők az egészséges ivóvizet a közkifolyókról elégíthetik ki. Ezek a közkifolyók főleg a nyaralóövezetekben és a Szív utca környékén üzemelnek az egészséges ivóvíz vételezésére.

A vezetékes ivóvízellátással nem rendelkező ingatlanoknál jellemző a házi kút használata. A vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanoknál is üzemeltetnek házi kutakat, melyet jellemzően locsolásra használnak. Meg kell említeni, hogy a házi kutak vize talajvízből, az első vízadó rétegből nyert víz, amelynek vízminősége már nem garantálhatóan felel meg az ivóvíz minőségre vonatkozó előírásoknak.

### 2.16.2.2. Szennyvízelvezetés

A város szennyvízelvezető hálózatának üzemeltetését a vízellátáshoz hasonlóan az Alföldvíz Zrt. biztosítja.



A településen közcatornás szennyvízelvezetés és szennyvízkezelés kiépítése a '90-es években kezdődött. Az ezredfordulón a lakásállomány 39 %-a csatlakozott az akkori 19,8 km közcatorna hálózatra, 2019 végén már a lakásállomány 80%-a csatlakozott a már 71,3 km hosszúságúra nőtt hálózatra.

107. ábra: Szennyvízelvezetés fejlődése 2000-2019 között  
(kék oszlop: Lakásállomány (db), bordó oszlop: közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások száma (db) (Forrás: KSH)

KSH)

A közcatorna hálózattal összegyűjtött szennyvizet a város saját szennyvíztisztító telepén kezelik. A Bökényben található szennyvíztisztító telep kapacitását 2020-ban a korszerűsítésével együtt majdnem duplájára bővítették.

Csongrád területén elválasztott rendszerű szennyvízgyűjtő hálózat üzemel. A hálózattal összegyűjtött szennyvizet a település keleti részén, a Körös-torok nyaralóterület mellett megépített szennyvíztisztító telepen kezelik.

A szennyvíztisztító telep Csongrád szennyvizein felül Felgyő szennyvizeit is fogadja. A telep eleveniszapos technológiájú, mechanikai, biológiai és kémiai fokozattal rendelkezik.

A korszerűsített, bővített szennyvíztisztító telep főbb műszaki paraméterei: biológiai kapacitás: 23 983 LE, hidraulikai kapacitás: 2 600 m<sup>3</sup>/d.

A tisztított szennyvíz befogadója: a Tisza folyó, melybe a tisztított víz az I. ütemben kiépített, azaz meglévő nyomóvezetéken, sodorvonal bevezetéssel kerül kibocsátásra. A sodorvonal bevezetés szelvényisége Tisza 241+800 Fkm.

A szennyvízgyűjtő hálózat zömmel gravitációs rendszerű, benne a település topográfiai adottságai következtében átemelő berendezések és szennyvíz nyomóvezetékek üzemelnek. A gravitációs rendszer mellett néhány utcában nyomott rendszerű hálózat működik, ezek több, kisebb lokális átemelővel üzemelnek, a nyomott rendszerű csatornák befogadói a gravitációs hálózat elemei. A csatornák átmérője zömmel Ø 20-as méretűek a gerincscatorna Ø 30-as átmérőjű. Mivel a hálózat elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat, hidraulikai szempontból az átmérők szennyvízszállító kapacitása megfelelő. A csatornák anyaga KG-PVC, azbesztcement és beton, valamint KPE. A kiépített gyűjtőhálózat anyaga jelzi, hogy a gravitációs hálózatban régebbi szakaszok is vannak.

A szennyvíztisztító telep a 2020-as korszerűsítés óta elméletileg szaghatásmentesen tud üzemelni, így szaghatásvédelmi területe nincs.

Az üzemelő átemelő műtárgyak közül nem mindegyik rendelkezik zajvédelemmel és búzzárral, így azok körül a szaghatás és a zaj terhelés miatt érdemes legalább 20 m-es védőtávolságot tartani. Műszaki fejlesztéssel a védőtávolság igény minimálisra csökkenthető.

A közcsontra hálózatra nem csatlakozó ingatlanoknál keletkező szennyvizet saját egyedi házi szennyvízgyűjtő medencékben gyűjtik, amelyek a hazai gyakorlatnak megfelelően legnagyobb részben szikkasztóként üzemelnek.

A település közigazgatási területét az országos vízminőség védelmi területek övezete érinti, a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendeletben rögzítettek szerint Csongrád érzékeny vízminőség védelmi területen fekszik, továbbá saját vízmű kútjainak védelme érdekében is, a szennyvizet közcsontra összegyűjtésének fejlesztése és szennyvíztisztító telepen történő kezelése a település kiemelt érdeke.

### **2.16.2.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés**

A település az általános magas talajvíz következtében nagyon gazdag vízfolyásokban és vízállásokban. A legjelentősebb vízszállító a Tisza.

A településen kialakult vízállások közül több mára horgászati célú, vagy záportározási célú hasznosítást is kapott.

A felszíni vízvezetés vonatkozásában a településre még jellemzőbb a nyílt árkos vízvezetés. A nyílt árkok részben burkoltan épültek, több utcaszakaszon a vízvezetést kiépített folyókák biztosítják. A nyílt árkokkal, folyókákkal összegyűjtött vizek befogadója a településen áthaladó patakok, vízfolyások és árkok.

A nyílt árkos vízvezetési rendszer hidraulikai összehangolása nem mindenhol megoldott, így néhány helyen az árkok szikkasztó árkokként üzemelnek. Több helyen a nem megfelelő sűrűségű karbantartás miatt az árkok medre feliszapolódott, növényzettel benőtt, a mértékadó vízmennyiségek szállítására így nem alkalmas.

Meg kell jegyezni, hogy a nyílt árkok nagy területigényűek, a gépjármű behajtók (áteresz, hídműtárgy) gyakran rendezetlenek, nem alakul ki egységes vízvezetési rendszer, illetve utcakép.

Csongrád közigazgatási területét érinti a belvízzel közepesen és erősen veszélyeztetett területek övezete. A térképi mellékleten ábrázolásra került közepesen veszélyeztetett területek a központi belterületet délről és nyugatról határolják, valamint benyúlik a Zöldfa utcai és Szegedi úti területekre is.

## **2.16.3. ENERGIA KÖZMŰVEK**

### **2.16.3.1. Villamosenergia ellátás**

A település villamosenergia hálózatának üzemeltetője az MVM Démász Áramhálózati Kft.

Csongrád területén a nyilvántartott lakossági villamosenergia fogyasztók száma meghaladja a lakások számát, így jó eséllyel feltételezhető, hogy a lakossági villamosenergia ellátás teljeskörű.

A település lakossági villamosenergia fogyasztása 17 GWh volt 2019-ben. Az egy lakásra jutó havi átlagos villamosenergia fogyasztás 140 kWh volt. Ez az érték jelzi, hogy a lakások felszereltsége országos átlag alatti, aminek növekedése várható, különös tekintettel a klímaváltozás hatásait kompenzáló klímaberendezések alkalmazásának terjedésére.

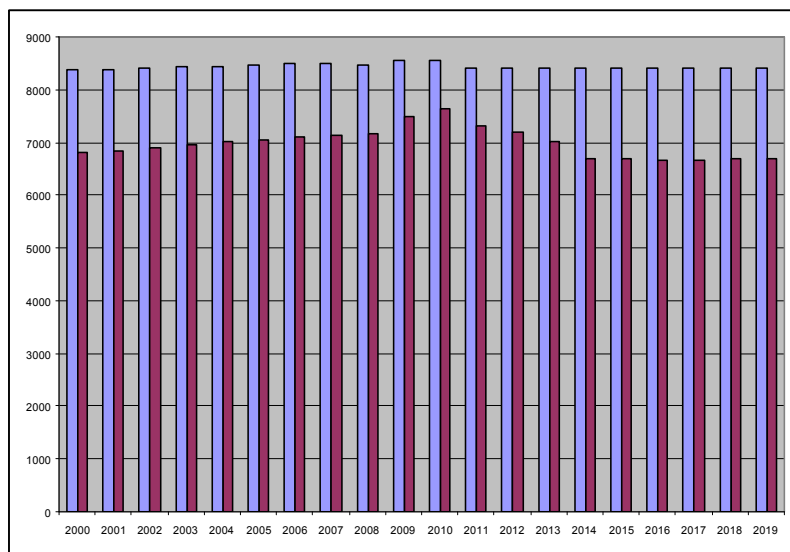
A település fogyasztóinak villamosenergia ellátásának bázisa a helyi Kéttemető utcai 132/22 kV-os alállomás. Az alállomástól induló 22 kV-os gerinchálózatok fűzik fel a fogyasztói transzformátor állomásokat.

A település közigazgatási területén áthalad a Szolnok-Szeged 220 kV-os szabadvezeték nyomvonala, amelynek oszlopokra fektetett nyomvonalát a továbbtervezés során, mint korlátozó adottság kell figyelembe venni.

A település közvilágítása jellemzően ugyan az előírásoknak, a közlekedésbiztonságnak megfelelő szinten megoldott, de a mai kor esztétikai igényeit már nem minden utcában elégíti ki és a megvilágítás mértékét érintően is, ma már nagyobb az elvárás.

### 2.16.3.2. Földgázellátás

A településen az automatikus üzemvitelre is alkalmas termikus célú energiaellátásra a földgázellátást kiépítették. A település belterületén 2019 végén 149,8 km földgázelosztó hálózat üzemelt. A gázhálózat



kiépítettségének eredményeként 2020. január 1-én a 8405 lakásból 6682 lakás, a lakásállomány 79,5 %-a csatlakozott a földgázelosztó hálózatra. Fűtési célú energiaellátásra is hasznosítják a gázbekötéssel rendelkező ingatlanok a földgázt, így a földgázzal ellátott ingatlanok a komfortos életkörülmény lehetőségét nyújtó szolgáltatást igénybe veszik.

108. ábra: Csongrád földgáz ellátottságának fejlődése 2000-2019 között: kék oszlop lakásállomány, bordó oszlop háztartási fogyasztók száma

(Forrás: KSH)

A település földgázhálózatának üzemeltetője az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt.

A gázellátás bázisa a Csongrád déli részén üzemelő gázátadó, ahonnan induló nagyközép-nyomású gerincvezeték látja el a település helyi gáznyomáscsökkentőit.

A gáznyomáscsökkentőktől induló elosztóhálózatok eleinte középnyomásúak, de Csongrád több területén is egy újabb gáznyomáscsökkentő beiktatásával kisnyomást állítanak elő még közterületen, és az ingatlanokat már kisnyomáson látják el. A középnyomású területeken az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is.

A vezetékes gázzal el nem látott ingatlanok termikus energiaellátása nem vezetékes energiahordozókkal megoldott.

Csongrád déli közigazgatási területén halad keresztül a Kardoskút-Városföld DN400-as nagynyomású földgáz szállítóvezeték, valamint az előbbi szállítóvezeték környezetében került kijelölésre a Nabucco nemzetközi földgázszállítóvezeték előzetes nyomvonala is.

### 2.16.3.3. Távhőellátás

A földgázhálózatra közvetlenül csatlakozó ingatlanokon túl az ingatlanok további 6%-a távhőhálózaton keresztül élvezheti a komfortos életkörülményeket.

A városi távhőhálózat a B-109-es nyilvántartási számú termálvízkútra alapozva üzemel. A termálvízkútból felhozott víz hőjét hőcserélőn keresztül kinyerik, majd a keringetett vizet földgáz segítségével tovább melegítik a szükséges hőfokra.

### 2.16.3.4. Egyéb energiaellátás

*Hagyományos energiahordozó ellátás*

A termikus energiaellátás egy részének kielégítése az ún. nem vezetékes energiahordozókkal történik. A nem vezetékes energiahordozók közé tartozik a szén, fa, olaj, PB.

A nem vezetékes energiahordozók szerepe a lakosság komfort igényének, az automatikus üzemvitelű hőellátás iránti igényének növekedésével csökkent.



### 2.16.3.5. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása nem okoz halmozódó káros hatásokat, környezeti terhelést, kedvező energiagazdálkodási szempontból és a fenntartható fejlődés lehetőségét szolgálja.

A hazánkban elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia, a vízenergia, a biomassza-biogáz és a geotermikus energia, bár az ország területén nem egyenletes és általános az előfordulásuk, befolyásolja a földrajzi elhelyezkedés, a topográfiai és a légköri viszonyok, valamint a felszín alatti geológiai adottságok.

A település földrajzi, topográfiai, geológiai és természeti adottsága, valamint funkcionális használata alapján érdemi hasznosításra a geotermikus energia és a napenergia vehető igénybe.

#### Napenergia

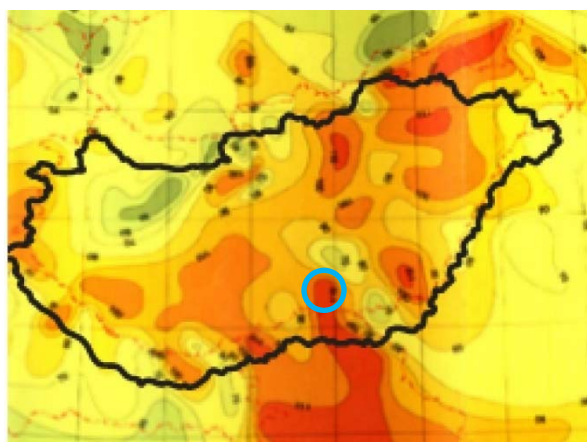
A meteorológiai és topográfiai viszonyok alapján rendelkezésre álló napenergia, mint megújuló energiaforrás, napkollektorok alkalmazásával használati melegvíz termelésre, kisebb mértékben fűtésre alkalmas, naperőmű panelek használatával villamosenergia előállítására alkalmasak.

Csongrád térségében 2000 óra fölötti a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelyek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni. Ennek hasznosítása házi napkollektorokkal és iparági naperőművel is biztosított már a településen.

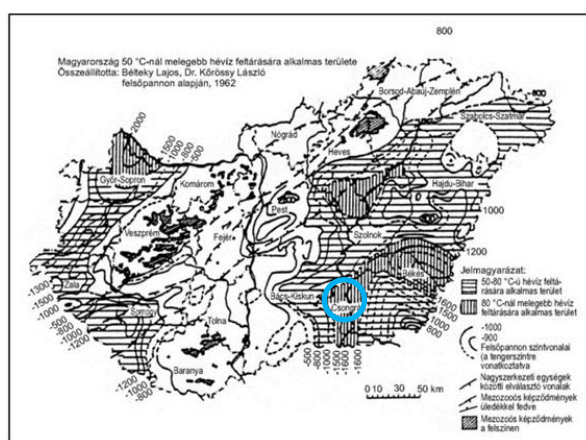
A lakóingatlanoknál a napenergia hasznosítása növekszik, de nyilvántartás nem áll rendelkezésre a helyi hasznosítási célra elhelyezett napkollektorokról, naperőmű panelekről.

#### Geotermikus energia

Csongrád geológiai szempontból egy „forrópont” fölött helyezkedik el, amit a már üzemelő termálvízkútra alapozott távhőellátás is jelez. Ennek az adottságnak a kihasználásával jelentős energiamegtakarítást lehet a jövőben elérni. A lenti ábrák jelzik, hogy a város a 80°C-nál melegebb hévíz feltárására alkalmas területen fekszik.



109. ábra: Magyarország geotermikus energiahordozó hasznosítási lehetősége - A Pannon-medencének és régiójának geotermikus hő térképe (Forrás: PannErgy portfolio.hu)



110. ábra: Geotermikus energia - Magyarország 50°C-nál melegebb hévíz feltárására alkalmas területei (Forrás: dr. Barótfi István Környezettechnika, Mezőgazda Kiadó)

### 2.16.3.6. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati fenntartású intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgázzal helyi hőbázis segítségével biztosított.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfalli hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, tetőszigetelés, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások, fűtőkorszerűsítés, energetikai szempontból gazdaságosabb eszközök, berendezések elhelyezése több intézménynél megvalósultak, melyek hatására jelentősen csökkentek az üzemeltetési és fenntartási költségek. Az utóbbi években egyre jobban előtérbe kerül az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrás hasznosítása (napelem, napkollektor használatával) is,

mely a fejlesztési elképzelések között szerepel. Új geotermikus kút fúrására rendelkezése áll a terv (2027-ig tervezett). A meglévő bökényi termálkutak hálózatának felújítása szükséges.

Az utóbbi években (az előző, 2014-2020-as programozási időszakban) megvalósult felújítások, támogatási forrásokból finanszírozott pályázatok útján (Területi – és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), Vidékfejlesztési Program, Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP), Környezeti és Energetikai Hatékonysági Operatív Program (KEHOP), egyéb támogatási források):

- Óvodák, iskolák komplex energetikai korszerűsítése, felújítása: Bokrosi „Napsugár” óvoda, Széchenyi utcai óvoda, Bercsényi utcai óvoda, Bökény „Napralforgó” óvoda, CSTÁI Galli János Ált. iskola, Kozmutza Flóra Ált. iskola, 2017-2018.
- Bökényi Zöld város program keretében: Civil közösségi ház (volt Papucsos étterem felújítása, energetikai korszerűsítése) Kereskedelmi és szolgáltató központ, 2018.
- Bökény: Napelemes világítóttest került kihelyezésre és a sétány mellett is több lámpatestet elhelyeztek.
- Hódmezővásárhelyi SzC Csongrádi Sággy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium konyha fejlesztése: külső energetikai célú fejlesztés, konyhatechnológia, gépészet korszerűsítés 2019.
- Bokros Művelődési Ház és Könyvtár fejlesztése: falszigetelés, új tetőfedés, nyílászárók cseréje, fűtéskorszerűsítés, 2020.
- Városi galéria felújítása: nyílászáró csere
- Csongrádi Alkotóház Villa épületének felújítása: elektromos hálózat csere, falak helyreállítása, csapadékvíz elvezetés, 2019.
- 3-as számú szegregátumban a lakhatási körülmények javítása, 10 db szociális bérlakás felújítása, Tompa M., Bethlen Gábor u. és Nagymező u., 2018.
- Fő utcai „Platánfa” óvoda felújítása: homlokzati hőszigetelése, nyílászáró csere, bejárati ajtók cseréje, fűtéskorszerűsítés kazáncserével, 2020.
- Népi építészeti emlékek helyreállítása, „Csongrádi halászházak felújítása: Tájház (Gyökér u. 1.) és az Öregvár u. 37., 45., 47., 49. 50., 51., 53., 57/B, 60. és a Gyökér u. 17. számú Vendégház. 2019.
- Önkormányzat épületére fotovoltai rendszer kiépítése

Folyamatban lévő felújítások, pályázati forrásokból:

- Csongrádi Alkotóház Műterem épületének felújítása: külső homlokzati nyílászáró csere, csapadékvíz elvezetés, elbírálása folyamatban van.

A város az intézményeinek tudatos energiagazdálkodásának kialakítását a jövőben is igyekszik folytatni.

## 2.16.4. ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS

### 2.16.4.1. *Vezetékes és vezeték nélküli elektronikus hírközlés hálózatának és létesítményeinek szerepeltetése a településrendezési tervben*

A település vezetékes távközlési ellátását kijelölt szolgáltatóként a Magyar Telekom Nyrt. biztosítja. Csongrád vezetékes távközlési hálózatának bázisa a Szeged szekunder központ alá tartozó Kecskemét primer központ. A település a 63-as távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

### 2.16.4.2. *Vezeték nélküli hírközlési létesítmények*

A vezetékes hírközlési ellátottságot lényegesen növeli a vezeték nélküli szolgáltatások terjedése. A vezeték nélküli távközlés három meghatározó szolgáltatója: Magyar Telekom, Telenor és Vodafone, valamint a Digi kialakítás alatt álló hálózata a szükséges lefedettséget biztosítja.

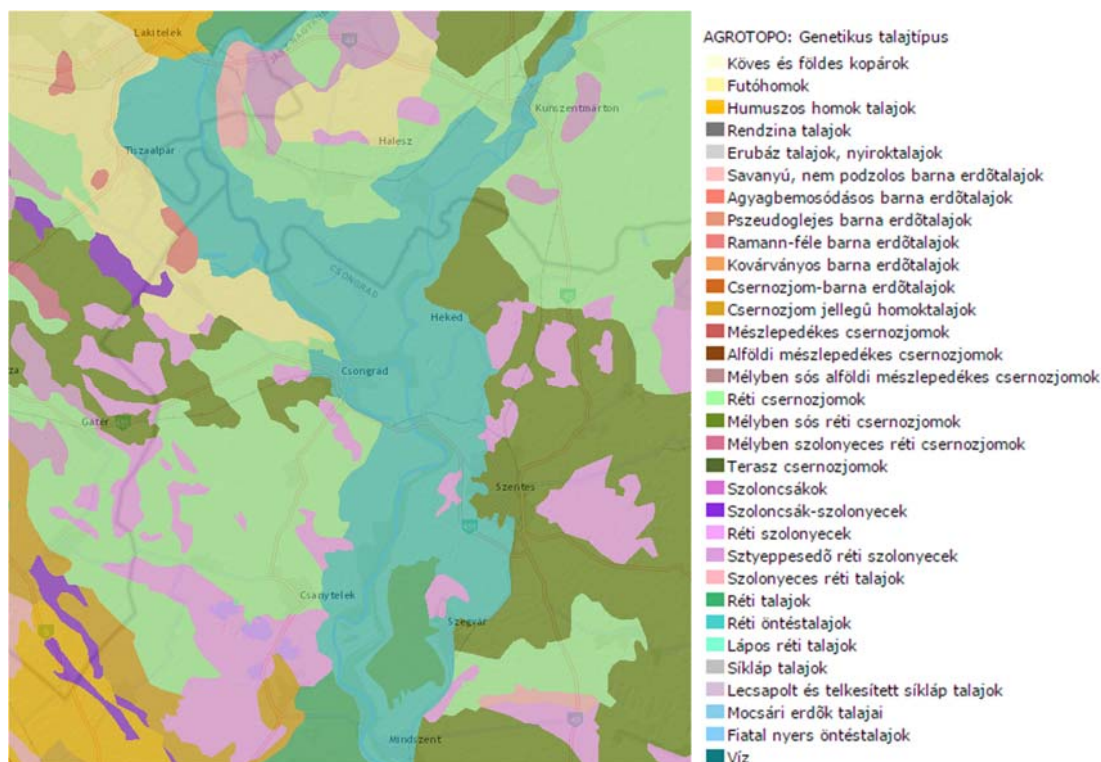
## 2.17. TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELEM – A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT

A város 1997 óta rendelkezik környezetvédelmi programmal, melyeket rendszeres időközönként felülvizsgál és megújít a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján. Az utolsó környezetvédelmi program 2012-ben került elfogadásra.

Csongrád Város Környezeti Fenntarthatósági Tervvel (Local Agenda 21 - 2016-2019) is rendelkezik, mely átfogóbb a környezetvédelmi programnál. „Küldetése, hogy integrálja a helyi környezeti, társadalmi és kulturális kérdéseket, problémákat, továbbá biztosítsa a településen élők fenntartható (a Fenntartható Fejlődés szolgálatába állított) életminőségét, azaz támogassa a helyi társadalmi- gazdasági- környezeti folyamatoknak a Fenntartható Fejlődés útján való haladását.”

### 2.17.1. TALAJVÉDELEM

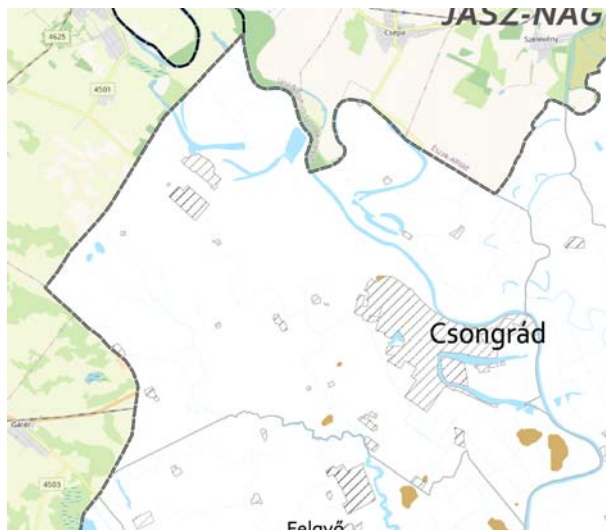
A táji és természeti adottságok következtében a **város határának talajszerkezete változatos**. A Tisza mentén nagyrészt jó termőhelyi adottságú kötött réti öntés talajok találhatók, a homokhátságon a futóhomok uralkodik, a délnyugati településrészen pedig a réti csernozjomok és mélyben sós réti csernozjomok, réti szolonyeczek váltogatják egymást.



111. ábra: Genetikai talajtypusok (Forrás: AGROTOPO)

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Csongrádi Földhivatali Osztály adatszolgáltatása alapján az átlagosnál jobb minőségű termőföldek a településen: Sz1, Sz2, Sz3, R1, Sző1, Sző2, K1, K2, Gy1, Gy2, L1, L2, L3, N1, N2, E1, E2 minőségi osztályok. Az **átlagosnál jobb minőségű termőföldek a település termőföldjeinek 64%-át teszik ki**, melynek magas aránya a fennmaradt okszerű tájhasználatra (gyepek nagy aránya) is visszavezethető. (4-5. térképi melléklet)

A szántók termőhelyi adottságok szerinti országos differenciálási rendszerében ez a kedvező adottság nem jelenik meg: kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete nem érinti a települést, jó termőhelyi adottságú szántók övezete pontszerűen a Kilences és Patikaföldek tájegységeken került lehatárolásra.



112. ábra: Jó termőhelyi adottságú szántók övezete  
(Forrás: MTrT)

### 2.17.2. FELSZÍNI ÉS A FELSZÍN ALATTI VIZEK VÉDELME

A **felszíni vizek fő gyűjtője a Tisza**, és holtágai, a Hármas-Körös, valamint a Felső-főcsatorna, Vidre-éri csatorna, és a Vidre-éri összekötő csatorna (erősen módosított víztestek).

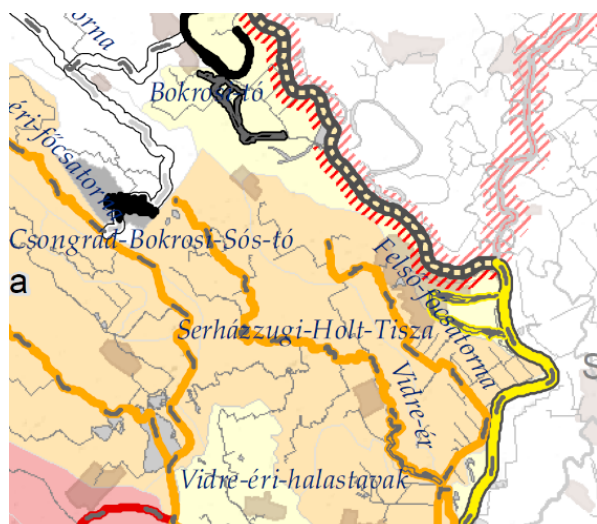
A **Vidre-ér Csongrád környékének harmadik legnagyobb vízfolyása**. A számos kisvízfolyást befogadó **Vidre-éri szikes érrendszer** igen kiterjedt. Az eret és mellékágait a nagyüzemi gazdálkodáshoz kapcsolódó belvízrendezés átformálta, ennek ellenére még mindig őrzi ökológiai folyosó funkcióját: szikespusztákat és mocsarakat fűz fel meandereik mentén. A Vidre-ér a bokrosi Kis-Sóstóból ered, és a Labodárnál éri el a Tiszát. Az érrendszer a domborzat lejtésének megfelelően északnyugat–délkeleti irányultságú. A Vidre-ér három jelentősebb mellékérrel rendelkezik.

A Csongrád-Bokrosi-Sós-tó természetes, időszakos vízborítottságú tó.

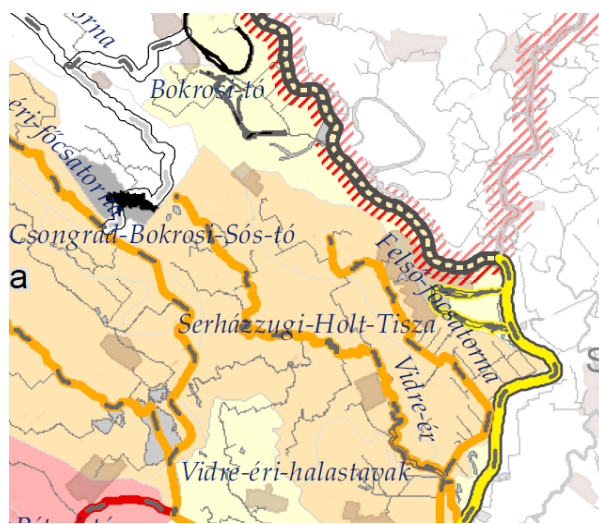
Csongrád település **jelentősebb csatornája a Felső-főcsatorna**. A belvízelvezető csatornahálózat hossza meghaladja a 900 km-t. A kisvizek átemelését mintegy 40 db szivattyútelep végzi.

A **2. Vízügyi Gazdálkodási Terv** szerint a felszíni vizek, a Tisza és a Serházzugi Holt-Tisza ökológiai, biológiai állapota mérsékelt, a Felső-főcsatorna, a Vidre-ér gyenge. A fizikai-kémiai minősítés szerint az előbbiek állapota jó, az utóbbiak állapota mérsékelt. A Tisza mente, kiterjedve a belterületre és a homokhátra is (Bokros, Öregszőlők, Erzsébeti-szőlők) tápanyag-és nitrátérzékeny terület.

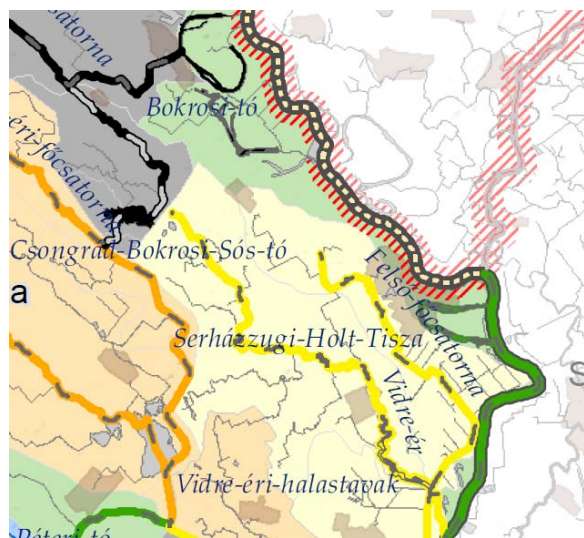




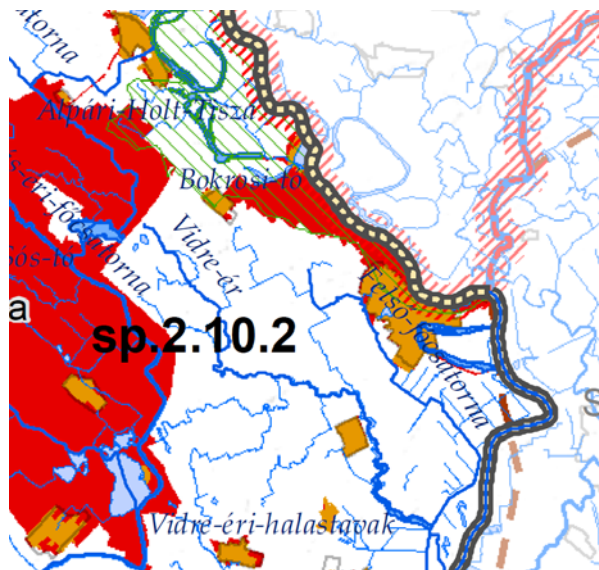
113. ábra: Felszíni víztestek ökológiai minősítése  
(Forrás: VGT2)



114. ábra: Felszíni víztestek minősítése biológiai elemek  
(Forrás: VGT2)



115. ábra: Felszíni víztestek minősítése fizikai-kémiai elemek  
(Forrás: VGT2)



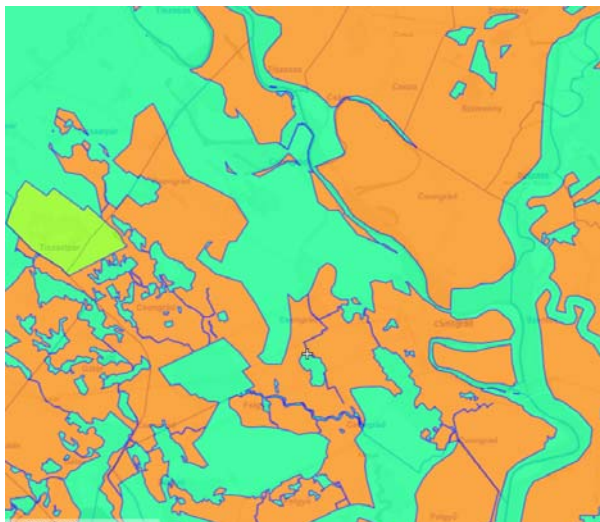
116. ábra: Tápanyag-és nitrátérzékeny területek  
(Forrás: VGT2)

A holtágak állapota, veszélyeztetettsége, a szerves és kémiai szennyeződése lényegesen csökkent a kiépült szennyvízcsatorna, és szennyvíz-rákötések, valamint a helyes mezőgazdasági gyakorlat követelménye hatására.

A Serházzugi Holt-Tiszán végrehajtott rehabilitációs projektnek (DAOP-5.2.1/B) köszönhetően a holtág vízutánpótlása környezeti szempontból is rendeződött. A holtág 5 ponton befogadja a városi csapadékvizeknek (a hasznosított termálvíz befogadója is), melyek előtisztítására megfelelő műtárgyak kerültek kiépítésre.

Csongrád településen és környezetében a talajvíz átlagos szintje a földfelszín alatt 4 m körül van. Mennyisége nem jelentős, kémiai jellege kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos, de sok helyen a nátriumos típus is megjelenik. Keménysége 15-25 nk<sup>0</sup>-ot is eléri, a szulfáttartalma 60 mg/l, de a települési területeken a 300 mg/l-t is elérheti.<sup>58</sup>

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004 (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján **Csongrád az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.**

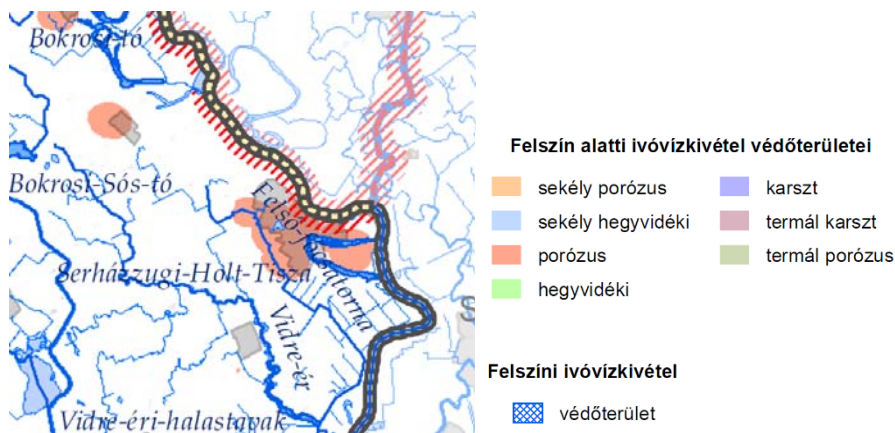


117. ábra: Vízminőség-védelmi érzékenységi térkép, világos zöld - 1, türkiz zöld - 2., narancssárga - 3. érzékenységi fokozat (Forrás: OKIR)

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet alapján felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület:

- a) Azok a területek, ahol a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet.
- b) Azok a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé nem tartozó területek, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók.
- c) Azok a területek, ahol a porózus fő vízadó képződmény teteje a felszín alatt 100 m-en belül található.
- d) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederéltól számított 0,25–1,0 km közötti övezete.
- e) Az 1. d) pontban nem említett, külön jogszabály által kijelölt védett természeti területek.”

A **porózus felszín alatti termál víztest** (pt.2.1) mennyiségi állapota jó, de gyenge állapot kockázattal, kémiai állapota jó. A VGT2 Bokrospusztánál jelentős veszélynek kitett sérülékeny ivóvízbázist tart számon. A Tiszai, Körös-torki természetes fürdővizek állapota jó, esetenként kifogásolt.

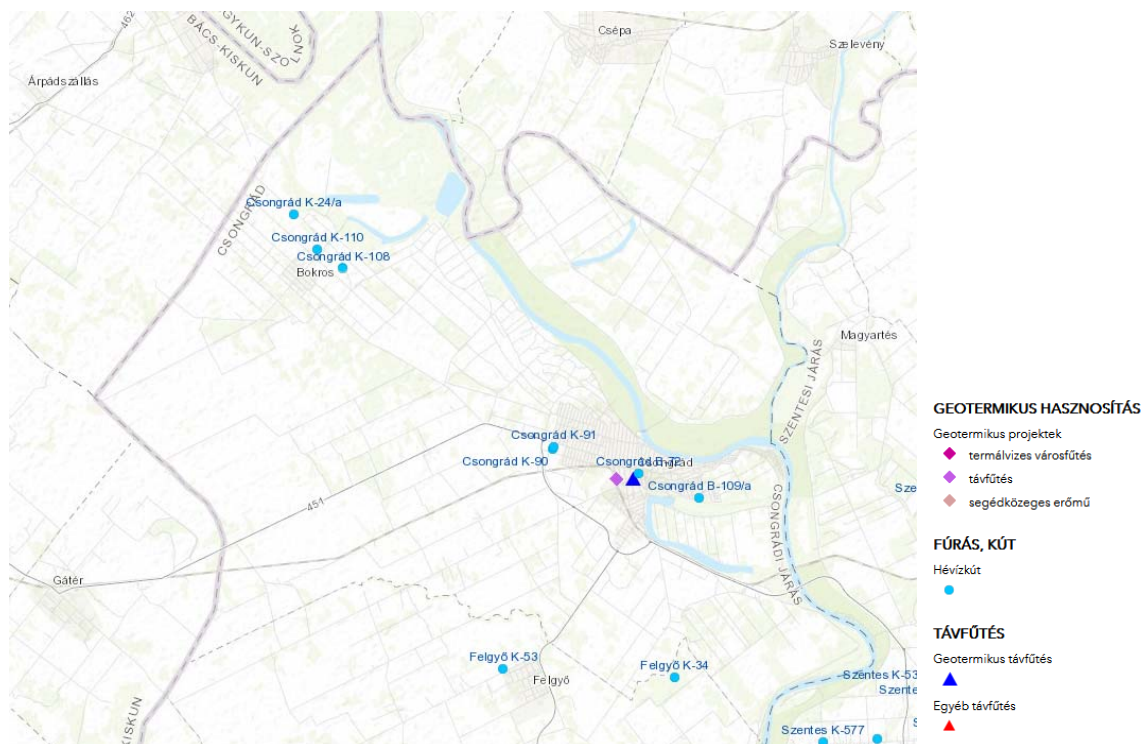


118. ábra: Felszíni és felszín alatti ivóvízkivétel védőterületei

<sup>58</sup> Magyarország kistájainak katasztere (szerkesztette: Dövényi Zoltán, 2010.)

A Csongrádi Gyógyfürdő és Uszoda a **OTH-GYÓGYF 58-7/2012.** számú határozata értelmében jogosult gyógyfürdő intézményként működni. A gyógyvíz közepes oldott anyag tartalmú, natrium-hidrogén-karbonátos jellegű, igen lágy, fluoridos víz, jelentős metakovasav tartalommal.

A termálvíz hasznosítás a gyógyászati, kertészeti alkalmazás mellett a termál távfűtés alkalmazására is kiterjed.



119. ábra: Geotermikus hasznosítás (forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/ogre/>)

Csongrád város teljes közigazgatási területe a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben megállapított **vízminőségvédelmi terület övezetéhez** tartozik.

### 2.17.3. ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS

Csongrád város területén az alábbi zajforrás-csoportok határozzák meg a környezet zajállapotát:

- ipari és szolgáltató telephelyek,
- vendéglátó és szórakozóhelyek,
- szabadtéri rendezvények,
- közúti járműforgalom,
- vasúti forgalom.

Az elkerülő út kiépítésével a települési átmenő forgalom lecsökkent, a közúti közlekedés kevesebb zajterheléssel jár a zajtól védendő területeken. Bokros településrészen az átmenő teherforgalom azonban továbbra is környezeti konfliktusokkal jár.

A vasútvonal kismértékben halad át lakóterületeket érintve (Alsóváros). A vasúti mellékvonal zajterhelése a településszegélyen futó nyomvonalának köszönhetően alacsony mértékű.

Az ipari- és szolgáltató telephelyek ipari parkba, gazdasági zónákba történő kiköltözésével is enyhült a zajszennyezés. A mezőgazdaságból származó zajterhelések időszakosan (pl. szántás, betakarítás, repülőgépes növényvédelem, termék-fuvarozás) terhelik környezetüket.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik. A városnak nincsen helyi zaj védelmi rendelete, kijelölt csendes övezete.

A rezgésterhelés a fő közlekedési utak, vasútvonal mentén jelentkezik, hatása azonban a jellemzően széles közterületeknek köszönhetően nem jelentős.



#### 2.17.4. LEVEGŐTISZTASÁG ÉS VÉDELME

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján **Csongrád város** a 10.- az ország többi területe zóna csoportba tartozik, ahol az egyes szennyezőanyagok szerinti csoportok láthatók:

Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM10	Benzol	Talajközeli ózon	PM10 Arzén (As)	PM10 Kadmium (Cd)	PM10 Nikkel (Ni)	PM10 Ólom (Pb)	PM10 benz(a)-pirén (BaP)
F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

5. melléklet a 4/2011. (I. 14.) VM rendelethez:

*E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.*

*F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.*

*O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.*

*D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.*

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózatnak sem a településen, sem annak környezetében nincs mintavevő helye.

A város **levegőminősége jó**. A település levegőminőségére legjelentősebb hatást a lakossági fűtésből, a közlekedésből, a mezőgazdasági és az ipari tevékenységekből származó szennyezések okozzák. A fűtési időszakban a nitrogén-oxidok (NOx) és a kisméretű szállópor (PM10), nyáron a felszín közeli ózon szennyezettség, mezőgazdasági területekről származó por-terhelés jelenthet problémát időszakosan.

Csongrádon jelentősnek mondható ipari szennyezőanyag kibocsátó forrás nem található. A közlekedésből származó légszennyezés az elkerülő út megépítésével jelentősen mérséklődött. **Bokros településrész levegőminőségi állapota terhelt**, a belterületén áthaladó kamionforgalom és a Mars Magyarország Kisállateledel Gyártó Kft. (diffúz légszennyező pontforrás) időszakos szaghatása miatt. A homokháton a defláció, szélerózió okozta porterhelés is fokozott.

A belterületet érintően zavaró hatású intenzív állattartó telep nem működik. A kedvtelésből tartott állatokra vonatkozóan a közösségi együttélés alapvető szabályai meghatározásra kerültek helyi rendelet formájában.

Az allergén gyomok terjedése Csongrád településen is okoz problémákat. A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal szakemberei légi felderítés keretében azonosítják a parlagfűvel fertőzött területeket.

#### 2.17.5. HULLADÉKKEZELÉS

2006-2010 között Csongrád Város Önkormányzatának gesztorsága mellett valósult meg a Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Program. A Program részeként a településen 2009-ben hulladékgyűjtő udvar épült, a régi hulladéklerakó telepet rekultiválták, melynek munkálatai 2010-ben fejeződtek be. A rekultivált lerakó utógondozása 6 db monitoring kút üzemeltetésével történik, a mért komponensek folyamatos csökkenése mellett.

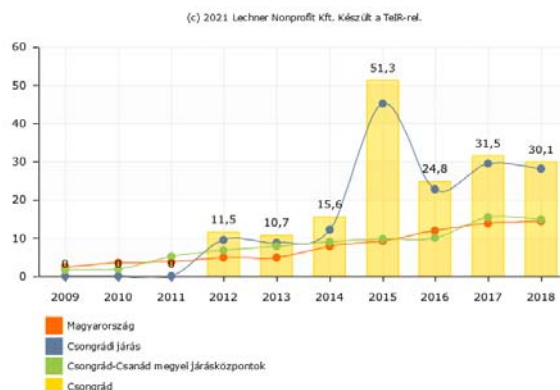
A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást Csongrádon a FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft. (Csongrádi Víz – és Kommunális Nonprofit Kft.) végzi. Az ártalmatlanítási, feldolgozási, értékesítési tevékenység a Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központ területén történik. A Kéttemető úton hulladékudvar áll a lakosság szolgálatára. A házhoz menő szelektív gyűjtés (2015-től bevezetésre került a két kukás rendszer: a lakosságnál kihelyezett sárga kukában a csomagolási hulladékok gyűjtése történik) mellett az oktatási intézmények és vállalkozások is bekapcsolódhatnak/bekapcsolódnak a szelektív hulladékgazdálkodásba. A zöldhulladék gyűjtése zsákos rendszerben történik.



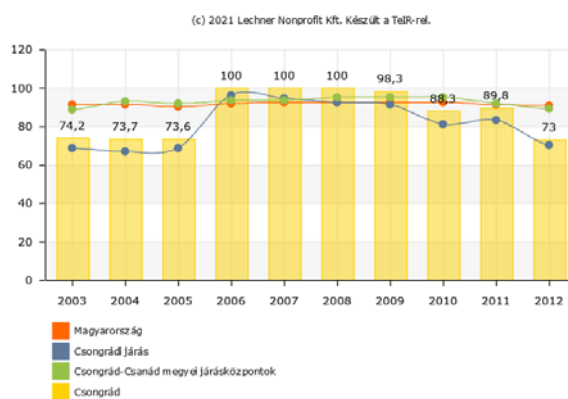
A Csongrádi Víz – és Kommunális Nonprofit Kft. a térségben az alábbi szolgáltatásokat nyújtja a Hulladékkezelő Központ területén<sup>59</sup>:

- kommunális hulladék szervezett szállítása, ártalmatlanítása,
- zöldhulladék gyűjtése és kezelése (komposztáló telep), kész komposzt értékesítése,
- béraprítása, bérrostálás,
- inert hulladékok kezelése, értékesítése,
- szelektív hulladékok (papír, műanyag, üveg) gyűjtése, kezelése,
- konténerbérlet és fertőtlenítés lehetősége,
- veszélyes hulladék gyűjtése.

A tanyarendszer területén szervezett módon, zsákos rendszerben történik a hulladékok begyűjtése. Évi 12 db zsák igénybevételére a tanyák kötelezettek. A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 2012-ben 73% volt.



120. ábra: A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya (%) (Forrás: TeIR)



121. ábra: Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%) (Forrás: TeIR)

A hulladékgazdálkodási szolgáltatások ellenére az illegális hulladéklerakás Csongrád településen is jelentős problémákat okoz. A „Tisztítsuk meg az Országot!” I. ütemében négy helyszínen (kiemelten a Zöldfa utca környéke és az elkerülő út, valamint a Mária út kereszteződése) számolt fel az önkormányzat illegális hulladéklerakókat az elnyert pályázati összeg keretében. Négy területről összesen 249 tonna hulladékot szállított el a mentesítő cég. Az illegális hulladéklerakás a Bokros városrészen (vízlépcső előkészített útja) is rendszeresen visszatérő problémát okoz.

A Tiszán és a Körösön érkező hulladékok mentesítésére lelkes helyi önkéntesek vállalkoztak már több ízben. Nagyszabású tevékenységük rendszeres fenntartása és támogatása a városlakók, a turisták, a települési önkormányzat és a természetvédelmi kezelő érdeke is, a hulladékmentesítés kiemelt ökológiai hasznai mellett. Tevékenységük a természetes vizek és ivóvíz mikro-műanyagokkal szembeni védekezését is szolgálja.

#### 2.17.6. VIZUÁLIS KÖRNYEZETTERHELÉS

A **település arculata rendezettséget, gondo-zottságot sugall**. Közterületei rendezettek, zöldfelületei ápoltak, folyamatos fejlesztés alatt állnak. Elhanyagolt, romos állapotú épületek, leromlott állapotú kerítések a városban előfordulnak, ezek a városképet negatívan befolyásolják, de nem idéznek elő meghatározó vizuális környezetterhelést. A barnamezős területek, leromlott állapotú városrészek rehabilitációjával a településképe további javulása várható.

Az **elkerülő út kiépítésével a városkép feltárulása módosult**, a hátsókertek látványa, a kinyíló új városkapuk (például a Kéttemető utca, Attila utca), kereskedelmi, szolgáltató területek, iparterületek városképi megjelenése legalább zöldinfrastruktúra fejlesztésre szorul. A víztorony a városkép részévé vált.

<sup>59</sup> Forrás: <https://csongradihulladek.hu/csvk/node>



122. ábra: Légifotó a városról (saját felvétel)

A város településképi eszközeinek felülvizsgálatával (településképi arculati kézikönyv, településképi rendelet) az arculati jellemzők, az értékes, hagyományt őrző építészeti formanyelv és zöldfelületi karakter védelme magasabb szintre emelkedik.

## 2.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII.11.) BM rendelet alapján a település katasztrófavédelmi besorolása I. osztály (*megállapította az 1/2021. (I.14.) BM rendelet 1. § 1. melléklet 5.). A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet rendelkezik arról, hogy mely települések tartoznak a I. osztályba, illetve arról, hogy milyen szabályok vonatkoznak az egyes osztályokra:*

**24. § (1)** I. osztályba kell sorolni azokat a településeket, amelyek

- a) közvetlenül veszélyeztetettek az atomerőmű 3 km-es és a kutatóreaktor 1 km-es körzetében,
- b) veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem vagy a veszélyes katonai objektumokkal kapcsolatos hatósági eljárás rendjéről szóló kormányrendelet szerinti veszélyes katonai objektum (a továbbiakban: veszélyes katonai objektum) által veszélyeztetettek és külső védelmi terv készítésére kötelezettek,
- c) az egyes veszélyeztető hatások kockázatbecslése és a kockázati mátrixban történő elhelyezése alapján a 2. melléklet b) pontja szerinti I. besorolást kapják, vagy
- d) területén az egyes veszélyeztető hatások egymásra gyakorolt és együttes hatására tekintettel indokolt a települést fokozottabb védelemben részesíteni.

### 2.18.1. ÉPÍTÉSFÖLDTANI KORLÁTOK

Csongrád város területén jelenleg nem található építésföldtani korlátozás. A Bányafelügyelet tájékoztatása szerint földtani veszélyforrást nem tartanak nyilván a város területén.

## 2.18.2. VÍZRAJZI VESZÉLYEZTETETTSÉG

### 2.18.2.1. Árvízveszélyes területek

A település rendelkezik vízkár-elhárítási tervvel, melynek aktualizálása folyamatban van.

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Csongrád B –közepesen veszélyeztetett település.

A város beépített belterületi területe rendelkezik elsőrendű és másodrendű árvízvédelmi védvonallal. A Tisza menti hullámtérben található Körös-torok üdülőterület és az Öregszőlők feltárási útjának északi részén található nagyrészt beépített volt zártkerti terület árvízveszélyes (Művésztelep is itt található). Az árvízveszélyes terület, a nagyvízi meder lehatárolása a közmű vizsgálatok térképi mellékletén található.

### 2.18.2.2. Belvízveszélyes területek

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Csongrád B – közepesen veszélyeztetett település. A belvízveszélyes területek a város mélyfekvésű területei, melyek felsorolása a következő fejezetben található. A belvízzel közepesen és erősen veszélyeztetett területek lehatárolása a közmű vizsgálatokhoz készült térképi mellékleten található. A rendszeresen belvízjárta területek övezetét Csongrád városra vonatkozóan tartalmazza a megyei terv (lásd 2.3.4. fejezet 31. oldal), mely a belvízzel erősen veszélyeztetett terület alapján került meghatározásra. A fentiekre tekintettel az ATIVIZIG az előzetes véleményében az alábbi javaslatokra hívja a figyelmet: A beépítéssel érintett területen zárt burkolatok helyett a beszivárogtatást lehetővé tevő, hézagos, vízáteresztő burkolt felületek kialakítása javasolt, a nagyméretű burkolt felületekről érkező vizek gyors ütemű összegyülekezése nagy csúcs- vízhozamok levezetését teszi szükségessé, ezért a belvízveszélyes területeken törekedni kell záportározók kialakítására az elvezető rendszer terhelésének mérséklése céljából.

### 2.18.2.3. Mély fekvésű területek

Csongrád egész területe mély fekvésű, ezek közül kiemelhető a belvízzel rendszeresen veszélyeztetett területek<sup>60</sup>:

- Heringer telep
- Bökényi városrész
- Bokros városrész
- Nagyréti tanyák
- Bokrosi út és a vasút mentén fekvő területek

### 2.18.2.4. Árvíz- és belvízvédelem

Árvízvédelmi vonalak (I. és II. rendű védvonalak)

Csongrád Város közigazgatási területe a 2.53 számú Csongrádi ártéri, valamint a 2.52 számú Alpári nyílt ártéri öblözetben helyezkedik el, melyhez alábbi védvonalak tartoznak:

- ATIVIZIG vagyonkezelésű, 11.03. számú Dongér-Csongrádi árvízvédelmi szakasz 72+680-78+835 tkm és a 79+230-99+890 tkm szelvények közötti része, továbbá
- nem ATIVIZIG vagyonkezelésű, az öblözet lokalizálását szolgáló 2.53.01 sz. Csongrádi körtöltés.

Csongrád Város közigazgatási területére a 11.NMT.01.2. Csongrád tervszámú, a Tisza 233,250- 253,800 fkm (Felgyő-Csongrád - Csongrád-Csépa közigazgatási határa) közötti, a 10.NMT.04. tervszámú, a Tisza 253,800 - 340,000 fkm (Csongrád-Szolnok) közötti, valamint a 12.NMT.05. tervszámú, a Hármaskörös 0,000 - 61,300 fkm (Tisza - Hármaskörös torkolat - Hármaskörös - Hortobágy-Berettyó torkolat) közötti szakaszára, a folyó jobb, illetve bal parti árvízvédelmi töltései között kijelölt nagyvízi mederkezelési tervek vonatkoznak. Előbbi terv az ATIVIZIG, az utóbbi tervek a Közép-Tisza-vidéki és a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság gondozásába tartoznak.

<sup>60</sup> Csongrád Város Környezeti Fenntarthatósági Terv (Local Agenda 21) (2016-2019) Ár-Tér Kft.

*Mértékadó árvízszint (MÁSZ)*

A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet értelmében a folyók mentén, az azokba torkolló vízfolyások, csatornák visszatöltésezett szakaszain az árvízvédelmi műveket, a folyók medrét vagy az árvízvédelmi műveket keresztező, e műveket egyéb módon érintő - nyílt ártéren, hullámtéren lévő - építményt, épületet, vezetékét vagy más művet, létesítményt a folyókra jellemző hidrológiai viszonyok alapján, egyedileg meghatározott - töréspontokhoz rendelt - mértékadó árvízszintek figyelembevételével kell tervezni, méretezni és megvalósítani. A töréspontok közötti értékeket az egyenes arányosság módszerével kell kiszámítani. Az elsőrendű árvízvédelmi művek tekintetében valamennyi folyóra magassági biztonságot is meghatároztak, mely Csongrád Várost érintő árvízvédelmi vonalak esetében MÁSZ+1,0m (előírt töltéskorona kiépítési szint).

Csongrád Város közigazgatási területéhez tartozó elsőrendű, 11.03 számú árvízvédelmi szakaszt - jogszabályban meghatározott töréspontokhoz rendelt - lentebb közölt mértékadó árvízszint értékek jellemzik Balti-tenger alapsíkra vonatkoztatva:

Folyó partoldal	Árvízvédelmi szakasz száma	Töltés szelvényyszáma (tkm)	MÁSZ érték (m B.f.)	Magassági biztonság értéke (m)
Tisza part jobb	11.03	72+680	86,64	1,0
Tisza part jobb	11.03	75+519	86,80	1,0
Tisza part jobb	11.03	75+998	86,81	1,0
Tisza part jobb	11.03	78+544	86,89	1,0
Tisza part jobb	11.03	78+835	86,90	1,0
Tisza part jobb	11.03	79+230	86,94	1,0
Tisza part jobb	11.03	80+405	86,95	1,0
Tisza part jobb	11.03	81+015	87,01	1,0
Tisza part jobb	11.03	82+225	87,02	1,0
Tisza part jobb	11.03	84+085	87,08	1,0
Tisza part jobb	11.03	84+440	87,10	1,0
Tisza part jobb	11.03	91+266	87,32	1,0
Tisza part jobb	11.03	92+300	87,36	1,0
Tisza part jobb	11.03	99+890	87,64	1,0

ATIVIZIG Igazgatóság Csongrád Város közigazgatási területét érintően árvízvédelmi célú fejlesztést jelenleg nem folytat.

Csongrád Város Környezeti Fenntarthatósági Terve szerint kiemelt fontosságú a meglévő védvonalak megerősítése, rekonstrukciója, a csapadék-elvezető hálózat rendszeres tisztítása, a hálózat rekonstrukciója, bővítése. Ennek érdekében a települést érintően, az alábbi projektek kerültek megvalósításra, illetve vannak folyamatban<sup>61</sup>:

Állami projektek:

- A város belterületi belvízrendezési programja 2007-ben készült el, mely sikeres pályázat útján 2011 évben került megvalósításra. A városban kijelölt 8 fejlesztési területen megvalósuló főbb belvízvédelmi létesítmények: 3 db elektromos üzemű automatizált vezérlésű belvízátemelő szivattyútelep, 2 db záportározó, 1 közlekedési főút vonal és 1 vasúti pályakeresztező műtárgyai, és az eddig csatornázatlan városrészek csapadékvíz elvezető főgyűjtő csatornái. Ezek a következők: Szív utcai övcsatorna, belvízátemelő; Vasút téri belvízátemelés; Nyugati záportározó és belvízátemelő építése; Kenderföldi csatorna zárttá tétele és 451-es út alatti átvezetése; Nefelejcs utcai belvízátemelő megépítése; Erzsébet utca –Vasút utca Vágóhídi csapadékvíz főgyűjtő kialakítása; Ipari park csapadékvíz csatorna kiépítése, Északi csapadékvíz főgyűjtő iszapolása; Bokros városrész csapadékvíz hálózat részbeni kiépítése.
- Csongrád város belvíz elvezető rendszerének további fejlesztésére 2013-ban nyert támogatást a település, mely Alsóváros, Heringer-telep, Központi utcák, Csongrád-Bokros városrész csapadékvíz-elvezetésének megoldását szolgálja.

<sup>61</sup> Csongrád Város Környezeti Fenntarthatósági Terv (Local Agenda 21) (2016-2019) Ár-Tér Kft.

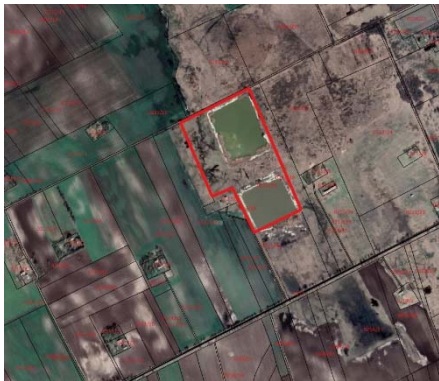


A város legnagyobb csapadékvíz befogadójának, a Serházzugi-Holt-Tiszának az állapotjavítása Holtág rehabilitációs projekt keretében megvalósul. Átadásra kerültek a Szív utcai, Nyugati és a Vasút utcai záportározók, melyeknek az összes belvíztározásra használható térfogatuk: 17.240 m<sup>3</sup>.

Árvíz és belvíz védelmi védekezés kapcsán az elmúlt 10 évben 10 alkalommal, több mint 200 napig volt készütség elrendelve a városban. A káresemények mértéke elérte a 90 millió forintot.

## 2.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

Csongrád város területén kettő darab ásványi nyersanyag lelőhely található a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztálya (továbbiakban: Bányafelügyelet) adatszolgáltatása alapján, melyeket a 27. térképi mellékleten is ábrázoltunk. A szilárdásvány bányatelkek adatai a következők:



1. Csongrád II. – agyag (Szabó József, egyéni vállalkozó): A várostól nyugatra, a vasút és a közút között található bányatelek: 9,85 ha, övezeti besorolása korlátozott használatú mezőgazdasági terület (Mko).

A Kónyaszék és a Kéttemető út között található működő agyagbányában közlekedéscélszerű agyagot termelnek ki. Az érintett 0213/39 hrsz-ú földrészlet művelési ága kivett vízállás, anyaggödör. A bányatelek nem fedi le a teljes telket, 4,15 hektár nem a bányatelek része. 2000.09.15-én állapították meg az ökológiai hálózat magterületén, gyepterületekkel körülvett bányatelket. A google ortofotó alapján kettő vízfelület látható a bányatelken. A bánya a 4517. j. közútról nyíló dűlőútról közelíthető meg.



2. Csongrád III. – homok (Maszlag János, egyéni vállalkozó): Az Öregszőlők területétől észak-nyugatra található nagyobb kiterjedésű bányatelek több földrészletet érintően, 10,3 ha, övezeti besorolása általános borvidéki mezőgazdasági terület (Máb).

A több mint tíz hektár nagyságú bányatelek középső részén folytatnak bányászati tevékenységet, ahol építési homokot-közlekedéscélszerű homokot termelnek ki. A bányatelket 2005.08.28-án állapították meg. A 45125. j. Vízlépcső bekötőútról nyíló Rajczi dűlőn át közelíthető meg a homokbánya. Az érintett földrészletek művelési ága és nagysága: szántó (8,7 ha), kert (0,7 ha) és szőlő (0,8 ha). Művelésből nincs kivonva a bányatelek.

Érintett helyrajzi számok (35 db az utak nélkül): 9053-9055, 9056/1, 9057/2, 9058, 9063, 9066, 9068, 9069, 9070, 9072-9083, 9185/45-47, 9185/108-109, 9185/111-114, 9185/140-142.

A Keselyes dűlőben található egykori homokbánya (0322/66 hrsz) területe lápi és gyurgyalag élőhellyé vált, ezért helyi védelemre tervezett természetvédelmi terület (részletek a 2.12.3.4. fejezetben olvashatók).

## 2.20. VÁROSI KLÍMA

A városokban jellemzően sajátos klimatikus viszony alakul ki, az úgynevezett városklíma, amelyet jelentősen befolyásol a beépítési struktúra, a lefolyási tényező, a zöldinfrastruktúra és az emberi tevékenység.

Csongrád városklímáját befolyásoló tényezők:

- erdősültség (északról a **Tisza zöld folyosója friss, lehűtött levegővel** árasztja el a települést, a közigazgatási területre jellemző alacsony erdősültség a városklímát hátrányosan nem befolyásolja),
- Tisza és Hármas-Körös találkozási pontján, vízparti település (katlan hatás eredményeként sajátos, **egyedi mikroklíma** jellemző a településre),
- felszíni vizekben gazdag (Serházzugi Holt-Tisza, volt bányatavak),
- észak-déli irányú utcaserkezet,
- magas zöldterületi arány, fásított közterületek,
- dominánsan kertvárosi beépítés, magas kertkultúra,
- alacsony iparosodottság,
- elkerülő út megléte, csökkent átmenő forgalom,
- kerékpáros közlekedés.

A Tisza és holtágai átszellőzési folyosóként működnek, az ártéri erdők és a folyó hűvösebb levegője eléri a város belső területeit. A vízfelszín párolgása növeli levegő nedvességtartamát. A folyó talajvízszint emelő hatása is kedvező. A vízfelületek, zöldterületek és a beépített területek közötti légkörzés frissíti a város levegőjét. Alföldi viszonylatban a **városklíma kedvező adottságokkal határozható meg** Csongrád belterületén.

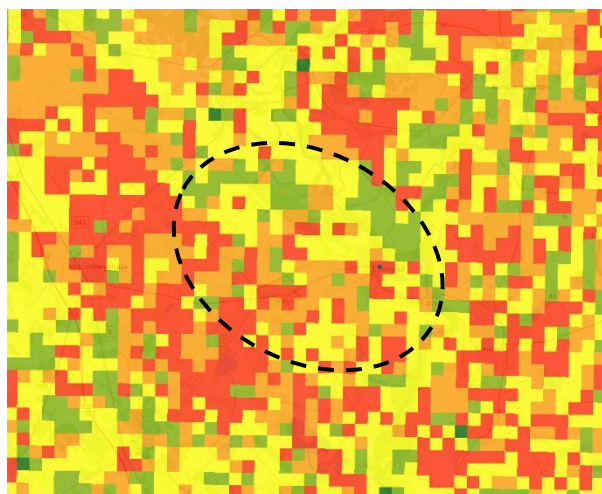
Városi hősziget kialakulása csak rendkívül meleg időszakokban és a téli fűtésszezon alatt valószínű, melynek értéke hasonló léptékű településekhez<sup>62</sup> hasonlóan max. 2-3 C°.

A várható átlaghőmérséklet változás a 2021-2050 időszakra kiterjedően a NATÉR klímamodelljei alapján 1-2 C° között prognosztizálható. A várható nyári átlaghőmérséklet emelkedés az ALADIN-Climate klímamodell alapján ugyanezen időszakra 2,5-3 C°, a RegCM klímamodell alapján 0,5-1 C°-ra becsült. A klimatikus vízmérleg várható változása 75-100 mm között várható.

Az aktív turizmus komplex érzékenysége alapján közepesen érzékeny, a vízparti turizmus komplex érzékenysége alapján mérsékelten érzékeny, a kulturális örökségturizmus komplex érzékenysége alapján érzékeny térség.

Az erdő sérülékenységi indikátor a térségben szórt eredményt mutat: az enyhén sérülékenytől az igen erősen sérülékenyig.

Erdő sérülékenységi indikátor



123. ábra: Erdő sérülékenységi indikátor (forrás: NATÉR)

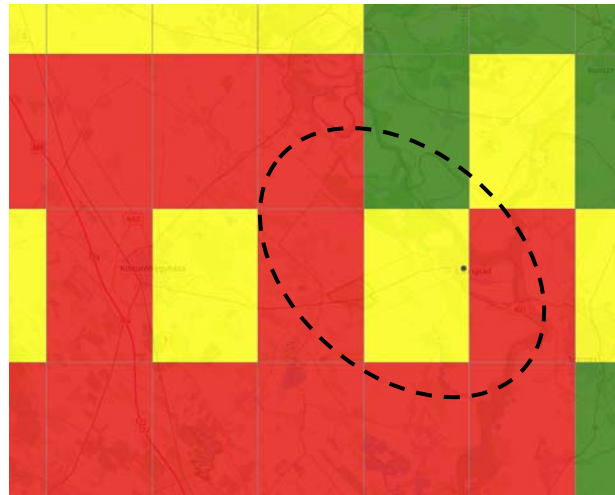
A klímaérzékeny természetes élőhelyek együttes sérülékenysége 2021-2050-ben a NATÉR klímamodelljei alapján alacsony fokú Csongrád térségében. A természetes gyepek ezen rövid időtávra előre jelzett klimatizáló hatásának változása a klímamodellek alapján kismértékben javuló.

<sup>62</sup> Forrás: Csongrád Város Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának Megalapo­zó Vizsgálata, 2015.

A tavaszi vetésű növényekre, a várható hatás és alkalmazkodó képesség indikátorok összemetszésével előállított sérülékenységi adat alapján a csongrádi szántók igen sérülékeny és mérsékelten sérülékeny kategóriába esnek.

Sérülékenység - Sérülékenység (tavaszi vetésű növények esetében)

- nem sérülékeny
- mérsékelten sérülékeny
- igen sérülékeny



124. ábra: Sérülékenység (tavaszi vetésű növények esetében) (forrás: NATÉR)

Csongrád közigazgatási területén **leginkább a Bokrosi-homokhát kitett a klímaváltozás negatív hatásainak**, a nagyfokú szárazodásnak és az egyenlőtlen csapadékeloszlásnak, részint a rossz vízmegtartó képességű üledékei, talajai, az első vízzáró rétegek mély helyzete, részint a víztárolásra alkalmas természetes mélyedések hiánya miatt. A homokháton hiányoznak azok a természetes és mesterséges mélyedések, felszínformák, amelyekben a vízmegtartás lehetséges volna, mivel ezek főként a kistáj peremére összpontosulnak. A hátság vízellátottsága sokat romlott a peremi feláramlási zónák szikes laposairól történő belvízelvezetésekkel.

A jelenleg is zajló és fokozódó klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás érdekében **városi klímastratégia** és projekt megalapozó tanulmány készült, „amely konkrét cél- és prioritásrendszerbe foglalja azokat az intézkedéseket, amelyek középtávon megvalósulva a klímaváltozás társadalmi hatásait olyan irányban befolyásolják, ami a kedvezőtlen környezeti hatások mérséklését, a további negatív hatások megelőzését és a már érezhető jelenségekhez, folyamatokhoz történő rugalmas alkalmazkodást tesz lehetővé” (készítette: Csongrád Városi Önkormányzat konzorciumvezető, a Széchenyi 2020 program keretében). A **klímastratégia általános célja** a klímaváltozás okainak és következményeinek minél szélesebb társadalmi-gazdasági területen való megismertetése, Csongrád város földrajzi- társadalmi-gazdasági jellemzőinek figyelembe vétele az egyes projektelemek, intézkedések tervezése, végrehajtása során. A **stratégia kiemelt célja a vízmegtartás**, a tervezett nedvesség-gazdálkodás.

A település nem tagja a Klímabarát Települések Szövetségének.

### 3. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

#### 3.1. A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEGETÉSE

A táji- és természeti adottságok, a zöldfelületi rendszer, a környezetállapot vizsgálata során alapvetően kedvező adottságok, állapotok kerültek azonosításra. Az adottságok és a változási trendek (klímaváltozás, társadalmi változások, gazdasági környezet, technológiai fejlődés, stb.) elemzése alapján Csongrád város növekedése továbbra is kompakt tud maradni, tartósan megőrizve a város kedvező állapotát és hosszú távon növelve vonzerejét. Az épített és a táji környezet jövőbeni alakítása a kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztése nélkül elképzelhetetlen, mindamellett, hogy az ökológiai adottságokhoz, klímaváltozáshoz való alkalmazkodás is elengedhetetlen.

##### 3.1.1. GAZDASÁG

###### Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

Csongrád a 2011. évi CLXXXIX. törvényben kötelezően előírt településüzemeltetési feladatait megfelelően ellátja, a feladatok legnagyobb részét az erre a célra létrehozott Csongrád Város Önkormányzata Városellátó Intézménye végzi. A város a törvény előírásán túl is biztosít településüzemeltetési szolgáltatásokat, melyek közül kiemelendő a környezetkímélő hulladékkezelést támogató Csongrádi Víz- és Kommunális Nonprofit Kft., valamint geotermikus energia felhasználásáért is felelős Csongrádi Közmű Szolgáltató Kft. és CSOTERM Termálrendszer Beruházó, Fejlesztő és Szolgáltató Kft.

Az okos város szolgáltatások bővítése, valamint az okos város szolgáltatások befogadása érdekében a város több fejlesztést is megvalósított az elmúlt években. Az okos város okos kormányzás alrendszeréhez kapcsolódóan csatlakozott az ASP központhoz az e-kormányzás kiépítése érdekében, valamint egyre inkább igyekszik bevonni a lakosságot a város fejlődését érintő döntésekbe. Az okos közlekedés alrendszer kapcsán például elektromos autó töltőállomás épült, míg az okos környezet alrendszer esetében több fejlesztés is megvalósult a geotermikus energia és a napenergia hasznosítására, és a lakossági szemléletformálásra is nagy hangsúlyt fektettek. Az okos gazdaság alrendszerbe illik az ipari park fejlesztése, valamint a helyi adottságok turisztikai célú felhasználására való törekvések. A város megfelelő életkörülményeket igyekszik nyújtani a helyi lakosai számára például rendezvények, a lakhatási körülmények, valamint az egészségügyi szolgáltatások fejlesztésével, melyek az okos életkörülmények alrendszerhez kapcsolhatók. Az okos emberek alrendszer fejlesztésének keretében több képzést is szerveztek elsősorban a hátrányos helyzetű lakosság számára például a pályamódosítás és a digitális technológiák ismeretének elsajátítása céljából. Ugyan Csongrád jelenleg még nem tekinthető okos városnak, viszont a megvalósult fejlesztések megalapozzák a jövőbeli fejlődést az okos várossá válás irányába.

Kapcsolódás, egymásra hatás a további vizsgált szempontokhoz:

###### *Gazdaság szerkezet és dinamika:*

- Az okos város okos gazdaság alrendszeréhez kapcsolódó fejlesztések hozzájárulnak a helyi gazdaság dinamizálásához.

###### *Társadalom, demográfia:*

- Az okos város okos emberek alrendszeréhez tartozó fejlesztések hozzájárulnak a társadalmi felzárkóztatáshoz, az okos életkörülményekhez kapcsolódó fejlesztések pedig javítják a helyi lakosok életminőségét.

###### *Közlekedés:*

- Az okos város fejlesztések hozzájárulhatnak a fenntartható közlekedési módok használatának bővítéséhez.

###### *Épített és táji, természeti környezet:*

- Az okos környezet alrendszeréhez kapcsolódó fejlesztések hozzájárulnak a megújuló energiák használatának elterjesztéséhez, az energiahatékonyság fokozásához, valamint a táji és természeti környezet fenntartásához.



- A környezet állapotának megóvása érdekében történik az utak, csapadékvíz elvezető rendszer és az ivóvíz hálózat, a zöld területek karbantartása, valamint a hulladékgazdálkodás is. A karban tartandó területek hossza és mérete a következőképp alakult 2019-ben a TEiR szerint:
  - o Az önkormányzati tulajdonú utak hossza:
 

kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)	kiepítetlen járda hossza (km)	kiepítetlen út és köztér hossza (km)	kiepített járda hossza (km)	kiepített út és köztér hossza (km)
23,1	2,3	95,8	122,6	113,3
  - o Nyílt csapadékvíz-elvezető hálózat 117 km, zárt csapadékvíz-elvezető hálózat 31 km (önkormányzati adat 2021.)
  - o Közcsatornahálózat hossza 71,3 km
  - o Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza 96 km
  - o A hulladékgazdálkodás tekintetében a rendszeresen tisztított közterületek teljes területe 210 000m<sup>2</sup>, melyből a 93 000 m<sup>2</sup>-t a burkolt belterületi utak tesznek ki
- Az önkormányzati tulajdonú összes zöld terület mérete 113 616 m<sup>2</sup>

### Gazdaság szerkezet és dinamika

Csongrád gazdasága továbbra is stabil lábakon áll, a vállalkozási aktivitást tekintve országos átlag feletti értékkel rendelkezik. A gazdaság gerincét a helyi, elsősorban a feldolgozóipar ágazataiban tevékenykedő kis-, és középvállalkozások, valamint a szigetszerűen kiemelkedő Mars Kft. alkotják. Csongrád leginkább iparvárosként definiálható a gazdaság struktúráját tekintve, a feldolgozó- és építőipari cégek egyre jelentősebb súlyt képviselnek, miközben a terciér szektor aránya csökkent az elmúlt évtizedben. Árbevétel alapján a legjelentősebb helyi vállalkozások esetében felülreprezentáltak a fémipari cégek, amelyek a város és mikrotérségének meghatározó foglalkoztatói is egyben. Továbbra is neurálgikus pont a város gazdasági fejlődése szempontjából, hogy a helyi vállalkozásokra inkább az alacsony hozzáadott értékű termelés jellemző. Csongrádon a kutatás-fejlesztés tevékenységek elsősorban a nagyobb, külföldi tulajdonban lévő vállalkozásokhoz köthetők, a know-how importot a transznacionális cégek beszállítói is biztosítják a településen. Az ipari park a város gazdaságának igazi katalizátora, a termelést térben koncentrálna, a foglalkoztatás vonatkozásában jelentős mikrotérségi szerepkörrel rendelkezik. A szolgáltatások közül kiemelendő a fejlődésben lévő turizmus. A vendéglátóipari egységek tekintetében térségi szinten is megfelelően ellátott a város. A szálláshelyek esetében jelenleg nagyobb a kínálat, mint a kereslet, a hivatalos adatok szerint térségi szinten is alacsony a szálláshelyek kapacitásának kihasználtsága, valamint az idegenforgalmi adóbevételek összege. Azonban a szálláshelyek minőségének folyamatos javulása figyelhető meg, valamint a turisztikai attrakciók minőségi és mennyiségi kínálata is fejlődik és bővül, lehetőséget teremtve a város turisztikai vonzerejének növelésére.

#### Társadalom, demográfia:

- Egy prosperáló gazdasági-vállalkozási környezet kialakítása, mely piacképes béreket biztosító munkahely-kínálatával a város népességmegtartó képességét erősíti, a jelenlegi negatív demográfiai trendek mérséklésében kulcsfontosságú szerepet játszhat.

#### Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya:

- A helyi vállalkozások erősödése a helyi adóbevételek (elsősorban az iparüzési adóbevételek) növekedésével jár, mely közvetlen módon hozzájárul az önkormányzati költségvetés stabilizálásához, valamint a pályázati források önerejének biztosításához.

### Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya

A Covid-19 pandémia negatív gazdasági hatásai ellenére az önkormányzati költségvetés stabil, a források továbbra is elegendőek a pályázati források áthidaló likviditásának áthidalására. Az iparüzési adóbevételek növekedési trendje a város öngondoskodó képességének erősödését jelzi, azonban az idegenforgalmi adóbevételek a város turisztikai potenciáljához képest továbbra is elenyésző mértékű.

#### Társadalom, demográfia:

- Elsősorban közvetett hatás azonosítható, a népességmegtartás szempontjából releváns helyi lakás- és foglalkoztatáspolitikai által.

*Gazdaság szerkezet és dinamika:*

- Közvetlen módon az önkormányzati költségvetést érintő, vállalkozásokat segítő támogatások formájában jelenik meg. (pl. adókedvezmények)
- Közvetett módon pedig a gazdasági területek (elsősorban az ipari park) fejlesztésével járulhat hozzá egy olyan prosperáló vállalkezési környezet kialakításához, amely a cégek optimális fejlődését biztosítja.

*Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés:*

- Az önkormányzat vagyoni helyzete hatással van a településüzemeltetési szolgáltatások ellátására, hiszen egyes szolgáltatások teljesen, vagy részben önkormányzati tulajdonban vannak. Az okos város szolgáltatások bővítése nagyban függ az önkormányzat pályázati forrásokra vonatkozó abszorpciók képességétől, ugyanis a legtöbb ezidáig megvalósult okos városhoz kapcsolódó fejlesztések külső segítséggel jöttek létre.

*Települési közösségek, rendezvények, programok:*

- Közvetlen hatása az önkormányzati forrásokból finanszírozott rendezvények, programok, valamint civil szervezetek támogatása által azonosítható.

*Épített és táji, természeti környezet:*

- A hatás elsősorban a városrehabilitációs tevékenységek önerejének biztosításában jelenik meg.

*Műszaki infrastruktúra:*

A műszaki infrastruktúra elemei (belső és külső közlekedési hálózat, közművek, elektronikus hírközlés, környezet- és klímavédelem fizikai elemei) elsősorban a fejlesztési-pályázati oldalról befolyásoltak a költségvetés részéről.

**3.1.2. KÖZLEKEDÉS**

A város térségi és országos közlekedési kapcsolatai jónak mondhatók, mivel több közeli gyorsforgalmi út és egy vasútvonal is kiszolgálja. A közvetlen elérést adó 451. sz. főút két térségi központhoz is gyors kapcsolatot biztosít, de nem terheli a városközpontot és a lakóterületeket, mivel déli oldalon kerüli el a települést. További előnye, hogy az Ipari elkerülő út körforgalmi kapcsolatán keresztül az északi területek megközelítését is lehetővé teszi az érzékeny területek átmenő forgalomtól való mentesítésével.

Problémát jelent a Tiszán átvezető közúti kapcsolat hiánya északi irányban, ahol jelenleg csak egy pontonhíd üzemel. A pontonhídon átvezető, 4513. j. országos mellékút generálja a legnagyobb átmenő forgalmat a településen.

A város úthálózatát szabályos hálószerű kiépítés és mérsékelt átmenő forgalom jellemzi. A közterületek általában szélesek, legalább egyoldali járdákkal, fasorokkal és szakaszonként nyílt árkokkal kiépítettek. Kivételt képez néhány belvárosi útszakasz. A burkolatok sok szakaszon leromlott állapotúak, különösen a lakóterületeken.

A forgalombiztonsági állapotra jellemző, hogy a főúthálózaton gyakoriak a konfliktusok, amelyek sokszor vezetnek személyi sérüléses balesetekhez. Ezek legfőbb oka a jelzőtáblával irányított csomópontokban való elsőbbségadás elmulasztása, illetve bizonyos szakaszokon a csomópontok környezetében a megfelelő beláthatóság hiánya (pl. a Fő utca menti helyi védetség alatt álló idős platánfasor) következtében.

A gyalogosok számára a városközpontban a főúton való átkelés kijelölt gyalogátkelőhelyek által biztosított, amelyek viszonylag sűrűn helyezkednek el. Kimondottan gyalogos forgalom számára kialakított sétáló utcák nincsenek. A lakóterületeken legalább egy oldali, de általában kétoldali gyalogjárdák vannak kiépítve, szélességük az oldalakadály (kerítés) tekintetében nem felel meg a szabványban szereplő értékeknek, burkolatuk sok esetben leromlott állapotú.

A településen található kerékpárutak viszonylag jó térségi összeköttetéseket biztosítanak, azonban azok hálózati összefüggései, kapcsolatai hiányosak. A lakóterületeket terhelő kis közúti forgalom miatt a kiszolgáló utak közlekedési felületein biztonságosan lehet kerékpározni. A Tisza menti árvízvédelmi töltésen futó gyalog- és kerékpárút kitűnő rekreációs célokat szolgál, azonban hiányoznak a kerékpárforgalmi kapcsolatok a többi térségi nyomvonalhoz (legfontosabb a Szentés felé vezető kerékpárút hiányzó szakaszának, a Tisza fölött való

átvezetésének megvalósulása lenne). A meglévő kerékpárforgalmi létesítmények szélessége és burkolati minősége sok esetben fejlesztésre szorul.

A város közösségi közlekedéssel való lefedettsége jónak tekinthető, az északi lakóterületek kis része esik a 300 m-es rágyaloglási távolságon kívül. A jó lefedettséget a helyi autóbuszjárat biztosítja, mivel a helyközi autóbuszjáratok csak a fő közlekedési utakon haladnak. A várost érintő kötőtpályás kapcsolat szolgáltatási szintjét tekintve nem megfelelő, korszerűsítésére lenne szükség, jelen formájában kismértékű a kihasználtsága. A helyközi járatok számára kiépített peronok minősége és szélességi paraméterei nem megfelelőek.

A városközpontban a forgalomvonzó létesítmények és a lakótelepek környezetében jelentkező nagymértékű parkolási igény kiszolgálására nem elegendőek a rendelkezésre álló parkolóhelyek férőhelyei. A Fő utca széles közlekedési felületének és közterületének rendezése szükséges a parkolási és a forgalombiztonsági problémák megoldása érdekében, ehhez kapcsolódó fejlesztések már jelenleg is folyamatban vannak.

## 4. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

### 4.1. HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

#### 4.1.1. A FOLYAMATOK ÉRTÉKELÉSE

Az alábbiakban azon helyi társadalmi-gazdasági-környezeti folyamatok, tendenciák kerültek bemutatásra, amelyek erősen befolyásolhatják, vagy meghatározhatják Csongrád város jövőjének alakulását.

A város népessége fogy, a lakosság korösszetétele az elöregedés irányába tart. A népességcsökkenés elsődleges oka a természetes fogyás, a vándorlási különbözet az utóbbi 3 évben pozitív egyenleget mutat.

A város jó minőségű középfokú oktatási intézményekkel rendelkezik, ennek ellenére a lakosság iskolázottsági szintje az megyei és az országos átlag alatt marad.

A városban alacsony a munkanélküliség, az adófizetők aránya a megyén és a régión belül jónak mondható. A közfoglalkoztatottak száma erősen csökkenő tendenciát mutat.

A helyi identitás erős alapokon áll, számos természeti és épített érték, kulturális és közösségi tevékenység, illetve intézmény gazdagítja a város életét.

A város élhetőségét a magas színvonalú oktatási és egészségügyi ellátást biztosító intézményeken kívül a széleskörű szociális közszolgáltatások, valamint a kulturális és közösségi létesítmények és programok biztosítják.

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében helyi esélyegyenlőségi program készült az érintettek – a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők – speciális szükségleteire külön-külön is fókuszálva.

Hatásos befelé és kifelé irányuló városmarketinggel, valamint a vissza- és betelepülés támogatásával a kellemes lakóhelyet biztosító város népességszáma stabilizálható.

Az utóbbi években Csongrád számos olyan fejlesztést megvalósított, melyek kapcsolódnak az okos város valamely alrendszeréhez. E fejlesztések lehetőséget teremtettek arra, hogy Csongrád elinduljon az okos várossá válás irányába, viszont e fejlesztések még csak a feltételek megalapozására volt elég. Az okos város szolgáltatások bővítésére még nagyfokú digitalizációra, okos eszközök használatának elterjesztésére, valamint a helyi lakosság okos város iránti szemléletének, valamint okos szolgáltatások használatára való képességének fokozására van szükség.

Csongrád gazdasági-vállalkozási struktúráját tekintve, a feldolgozó- és építőipari cégek egyre jelentősebb súlyt képviselnek, az ipari park és más gazdasági terület fejlesztésével, bővítésével ez a tendencia várhatóan folytatódni fog.

A város gazdasága továbbra is relatíve alacsony fajlagos hozzáadott értéket állít elő, a K+F+I bázist a helyi vállalkozások technológiai fejlesztései, valamint a beszállítói státusszal rendelkező cégek tudásimportja biztosíthatja a településen. Az ipari park fejlesztése segítheti a magasabb hozzáadott értékű termelésre való fokozatos átállást, amely a relatíve alacsony bérszínvonal elmozdításában is fontos szerepet tölthet be.

Csongrád jelenlegi turisztikai kínálata, a meglévő attrakciók mennyisége, a szálláshelyek minősége, és az alacsony idegenforgalmi adóbevételek miatt ezidáig kevésbé volt alkalmas arra, hogy a helyi gazdaság prosperáló ágává váljon. Azonban az utóbbi években megvalósult, a szálláshelyek minőségét érintő fejlesztések, a turisztikai attrakciók kínálatának bővítése, valamint a település táji adottságaiban lévő potenciálok felismerése és azok későbbi kihasználása és komplex turisztikai termék alakítása megteremti a lehetőséget arra, hogy a turizmus még nagyobb mértékben hozzájáruljon a gazdasági fejlődéshez.

A kkv szektor erősödése a gazdasági területek fejlesztése, bővítése okán várhatóan folytatódni fog, a pandémia után bekövetkező 'visszapattanás' a folyamatok felerősödését is eredményezheti.

Ennek következtében az iparüzési adóbevétel növekvő tendenciája folytatódhat, amely a közeljövőben is hozzájárulhat a költségvetés stabilitásához.

Csongrád közlekedési kiszolgáltsága összességében megfelelő szintűnek tekinthető, mind térségi kapcsolatai, mind a belső közlekedési hálózata elfogadható színvonalú. Jelentős a burkolt utak aránya.



Ugyanakkor jelentős hátrány az északi Tisza-híd hiánya a városlakók számára. A Fő utca és az azt keresztező főúthálózati elemeinek csomópontjában forgalombiztonsági fejlesztések szükségesek, amelyek része a főbb csomópontok körforgalommá való átalakítása, amelyre lehetőséget adnak a széles közterületek.

Fejlesztést igényel a kötöttpályás közlekedés színvonala (mind az infrastruktúra, mind a járműállomány), annak érdekében, hogy a vasúti közlekedés vonzó legyen a térségi utasok számára. A szolgáltatási minőségének növelésével párhuzamosan a vasútállomás környezetében kialakítható lenne intermodális csomópont, P+R parkolóval és B+R tárolóval, közvetlen kapcsolattal a vasút és a helyközi buszok között.

A kerékpározás biztonságának és a használók számának növelése érdekében a kerékpárforgalmi hálózat kiegészítésre szorul.

A fenntartható közlekedés népszerűsítése kiemelt feladat, így csökkenthető a gépjárműforgalom nagysága.

A város belterületén a közműhálózat kiépítettsége megfelelő, kivéve Alsóváros lakóterületén és Körös-torok üdülőterületén, mely területeken a szennyvízcsatorna-hálózat hiánya jelent elmaradást, ezért a fejlesztése indokolt. A csapadékvíz/belvíz elvezető hálózat fejlesztése és a belvízveszélyes területeken a záportározók létesítése a klímaváltozás miatt is sürgős feladatokat jelent az önkormányzatnak. Az önkormányzat tulajdonában levő központi intézmények, épület-együttesek, illetve a távhőt biztosító vezetékhálózatra bekötött lakótelepek, magánlakások távhő- és meleg víz szolgáltatását a távhő hálózatba bekötött termálkút nagyon jó adottságot jelent. Több használaton kívüli termálkút található a város területén, ezek újrahasznosítása javasolt, de új geotermikus kút fúrására rendelkezésre áll terv. Az önkormányzati intézmények korszerűsítését, megújuló energiaforrással (napelem, napkollektor) történő ellátását tudatosan folytatja a város, kiemelt szempont az energiahatékonyság.

Csongrád település táj- és természeti szempontból számos értékkel rendelkezik, zöldfelületi ellátottsága is kielégítő. A klímaváltozás és életmód változások következtében azonban szükséges a települési kék- és zöldinfrastruktúra hálózatok fejlesztése, kül- és belterületen egyaránt, figyelemmel a településképi szempontokra is. A vízgazdálkodás 21. századi kihívásai Csongrád városban is jelentkeznek, melynek komplex orvoslása szemléletbeli és gyakorlati változásokat követel helyi szinten is. A szárazodás kiemelten a Bokrosi-homokhát területét súlytja.

A kompakt településszerkezet fenntartásával a túlterjeszkedő területfoglalás megelőzése a jövőben is kívánatos. A város- és tájképvédelmi szempontból értékes területeken új gazdasági funkciók fejlesztése nem javasolt (pl. Bökeny, Kistrét). A gazdasági jellegű beruházásokat kifejezetten az ipari parkban és az elkerülő út mentén szükséges támogatni, ahogy a hatályos tervben is szerepel. Az utóbbi években megvalósult Körös-torok üdülőterület infrastruktúrális fejlesztéseivel párhuzamosan fontos lenne a városképet is fejleszteni, és egységes arculat megteremtését elősegíteni (vendéglátó- és szórakoztató egységek, játszóterek, sportterületek, üdülőházak), továbbá szakértői csoporttal vizsgálni szükséges az Élő-Tisza nyári vízállásának alacsonyan tartását a homokpart szabaddá tételéhez.

A városban jelenleg hiányzik a helyi épített értékek intézményes védelme, a helyi értékvédelmi terület, pedig az országosan védett értékeken felül is igen jelentős a városképi, történelmi és egyéb szempontból védendő, felújításra szoruló népi és polgári, szecessziós, szakrális épület, műtárgy jelenléte a városban, melyek megmentése az utókor számára felbecsülhetetlen értékkel bír. A legtöbb értékes épület magánkézben van, ezért a felújítások önkormányzati támogatása szükséges. A mezővárosias utcákban és a Belvárosban is pusztulnak az építészeti értékek, - elsősorban a népi lakóházak - átépítés, bontás és szakszerűtlen felújítás miatt. A korábban műemléki és helyi védelemre javasolt értékeket ezért felül kell vizsgálni. A most készülő értékkataszterben szükséges részletesen vizsgálni a különböző szempontból védelemre érdemes, még megmenthető épületeket, épületrészeket, utcaképet, műtárgyakat, és kiegészítésre szorul a szakrális műtárgyakkal is. Csongrád város nevezetes és rejtett épített örökségeinek bemutatása, túraútvonalak kijelölése jelenleg kiaknázatlan.

#### 4.1.2. A VÁROS ÉS KÖRNYEZETÉNEK FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ KÜLSŐ ÉS BELSŐ TÉNYEZŐK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE - SWOT ELEMZÉS

A korábbi településfejlesztési dokumentumokból már jól ismert a SWOT elemzés módszere az erősségek, gyengeségek, valamint a lehetőségek és veszélyek meghatározásával foglalja rendszerbe a vizsgálatok eredményeit. A SWOT-analízis a 2015-ben készült IVS-ben szereplő, azonos munkarész felülvizsgálata, amit egyrészt a vizsgálati eredmények változása, másrészt a lényegre törő, kompaktabb megfogalmazás indokol.

Az erősségek és gyengeségek belső tényezők, amelyekre a város ráerősíthet, illetve amit mérsékelhet, a lehetőségek és veszélyek pedig külső tényezőknek tekinthetők, melyekre a településnek alig, vagy egyáltalán nincs befolyása, de bekövetkezésük javítja/rontja az erősségek hasznosulásának, gyengeségek mérséklésének az esélyét. Fontos, hogy a lehetőségek ne a fejlesztési szándékokat, a veszélyek pedig ne ezek elmaradásának kockázatát tartalmazzák, ezek majd a stratégiában kapnak helyet. Részletesen:

<b>Belső tényező</b>	<b>Erősség</b>	Továbbfejlesztendő, felerősítendő, megőrzendő, hasznosítandó tulajdonságok, adottságok, eredmények
	<b>Gyengeség</b>	Negatív adottságok, folyamatok, rossz működési mechanizmusok, amelyekre a program felelősenek, gazdájának befolyása lehet
<b>Külső tényező</b>	<b>Lehetőség</b>	Kedvező adottságok, folyamatok, melyekre támaszkodva az erősségek kihasználhatók, tovább javíthatók, a gyengeségek pedig mérsékelhetők
	<b>Veszély</b>	Korlátok, illetve kedvezőtlen tényezők, folyamatok, melyek csökkentik a tervezett fejlesztések sikerét, illetve kockázatot jelentenek

A térben lehatárolható értékeket és problémákat a fejezethez tartozó érték- és problématérképen mutatjuk be.

Erősségek	Gyengeségek
<b>1. társadalom, intézmény-rendszer, települési közösség</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• A be-, vagy visszaköltöző fiatalok és családok számára megfizethető ingatlanok, vonzó, nyugodt és barátságos kisvárosi miliő.</li> <li>• A városi civil szervezetek száma és ezek közösségi aktivitása magas, a helyi civil társadalom sokrétű, gazdag.</li> <li>• Jelentős a városban a sportélet, a sporttal kapcsolatos szervezetek sokféle sportágat képviselnek.</li> <li>• A város kulturális élete gazdagodik, a képzőművészet, zene, tánc mellett a hagyományteremtő és megőrző programok száma folyamatosan növekszik.</li> <li>• A városi rendezvények szórakozási lehetőséget nyújtanak a helyi lakosoknak, egyes rendezvények (pl. Körös-toroki Napok és a Csongrádi Borfesztivál) regionális vonzerejűek.</li> <li>• A városban megfelelően működik a szociális, az oktatási (óvoda, alap- és középszint) és az egészségügyi ellátórendszer.</li> <li>• Regionális jelentőségű oktatási intézmények működnek a városban (mezőgazdasági -erdő- és vadgazdálkodási és környezetvédelmi szak stb.).</li> <li>• Több szakterületen is kiemelkedő a városban működő egészségügyi ellátás.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A megyei városok közül az egyik legnagyobb mértékű a természetes fogyás.</li> <li>• A népesség elöregedő, a halálozások száma jelentősen meghaladja a születések számát.</li> <li>• A bevándorlás nem képes ellensúlyozni az erőteljes népességfogyást.</li> <li>• A város népességének harmada nyugdíjas, az átlagnyugdíj nagyon alacsony.</li> <li>• A rászoruló időskorúak házi gondozása, szociális támogatása nem tart lépést az igények növekedésével.</li> <li>• A helyi sport- és rekreációs tevékenységek infrastruktúrája hiányos</li> <li>• A helyi középiskolás korú diákok egy része számára vonzóbbak a környékbeli, elsősorban kiskunfélegyházi középiskolák.</li> <li>• A szociális ellátásba kerülők visszavezetése a munkaerőpiacra problematikus.</li> </ul>

2. gazdaság, önkormányzati gazdálkodás	
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Helyi kis- és középvállalkozások képviselik a legfontosabb helyi iparágakat, pl. fémfeldolgozás, faipar, légtechnika, hűtőgépgyártás stb.</li> <li>● A helyi KKV- között több autóipari beszállító is működik.</li> <li>● Csongrád a vállalkozási aktivitás tekintetében országos átlag feletti értékkel rendelkezik.</li> <li>● A városban működő MARS Kisállateledel Gyártó Kft. megyei/regionális jelentőségű nagyvállalat, fejlesztései révén a település mikrotérsgéi szerepe erősödik.</li> <li>● A helyi mezőgazdasági termelés nagy tradíciókkal bír, részben termálvízre épülő.</li> <li>● Csongrád és térsége borvidék státusszal rendelkezik, a szőlő- és bortermelés ma is prosperáló, a ráépülő szolgáltatások a turisztikai versenyképesség fontos komponensei.</li> <li>● A lakossági és üzleti szolgáltatások és a kiskereskedelem egységei a városban megfelelően biztosítottak (bankok, biztosítók, áruházláncok, egyéb szolgáltatások stb.).</li> <li>● Az ipari park a város fő gazdaságfejlesztési eszköze, szolgáltatásaiban, minőségében és területeiben folyamatosan bővül, jelentős ipari, kereskedelmi és logisztikai központ.</li> <li>● A városban található termálvíz kihasznált, gyógy- és termálturisztikai infrastruktúra épült rá.</li> <li>● A város több jelentős, tovább fejleszthető turisztikai potenciállal rendelkezik.</li> <li>● Az önkormányzati költségvetés stabil.</li> <li>● Az iparűzési adó bevételek növekvő tendenciát mutatnak.</li> <li>● A források elegendőek a pályázati források áthidaló likviditásának biztosítására.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Az ipari parkban és a városban működő ipari vállalkozások K+F tevékenysége alacsony. <i>(Adathiányos megállapítás, egyelőre csak közvetett módon - egy vállalkozásra jutó NÁB, bruttó hozzáadott érték- tudjuk alátámasztani)</i></li> <li>● A gazdaságban jellemző az alacsonyabb termelékenységű mezőgazdasági és ipari munkahelyek jelentős száma, ami alacsony bérszínvonalat eredményez.</li> <li>● A szálláshely-kapacitás kihasználtsága alacsony, az országos és megyei átlagnál is kevesebb.</li> <li>● A városmarketing kevésbé megfelelő ahhoz, hogy a városba vonzza a potenciális turistákat.</li> <li>● Az egy vállalkozásra jutó uniós támogatások (GINOP, VP) értéke relatíve alacsony volt a 2014-2020-as fejlesztési ciklusban.</li> <li>● A MARS Kisállateledel Gyártó Kft. mellett továbbra is hiányzik legalább egy, jelentősebb foglalkoztatást és magas hozzáadott értéket teremtő vállalkozás.</li> <li>● Az állami források a feladatcsökkenésnél nagyobb arányban csökkentek.</li> <li>● A helyi forráslehetőségek saját erősebb fejlesztéseket nem tesznek lehetővé.</li> <li>● A gépjárműadó központosítása hátrányosan érinti az önkormányzati költségvetést</li> <li>● Jelentős a kezességvállalás, a tagi és egyéb kölcsönök.</li> </ul>
3. épített és táji, természeti környezet	
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Homokhát mozaikos, komplex művelési szerkezetű tájszerkezeti egység</li> <li>● Tanyarendszer: Bokros környéki élő sűrű, nagyréti és sziki szórt tanyarendszer vegyes funkciókkal (lakó, gazdasági, üdülő)</li> <li>● Települési magas természeti tőke, védett természeti területek, természeti és táji értékek (sziki pusztai, ártéri, történeti)</li> <li>● Változatos talajadottságok, élő mezőgazdasági, kertészeti tudás, fejlődő mezőgazdasági rendszerek</li> <li>● Magas tájgazdálkodási, ökológiai gazdálkodási, rekreációs potenciál (ma is meghatározó természetes adottságokhoz igazodó tájhasználat)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Alacsony külterületi zöld infrastruktúra hálózat (mezővédő erdősávok, mezsgyék, településvédelmi erdők)</li> <li>● Vízügyi tartás szemlélete és az ehhez kapcsolódó műszaki feltételek hiányosak</li> <li>● Rekreációs tájhasználatok, tanyasi életmód potenciális környezetszennyezési hatásai</li> <li>● Természeti, táji örökség érték definiálása gyenge, területfejlesztési konfliktusok</li> <li>● Homokhát deflációnak kitett területek</li> <li>● Homokhát elaprózódott birtokstruktúra</li> <li>● Helyi termelési szerveződések hiánya</li> <li>● Előregedett, folyamatos ápolást igénylő fasorok</li> <li>● A vízparti és a városrészi funkcionális kapcsolatok</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Termálvizek kertészeti, gyógyászati, fűtési hasznosítása</li> <li>• Jelentős városszerkezeti, településképi, dendrológiai és zöld-és kékinfrastruktúra hálózati értéket képviselő zöldterületek, közterületek és vízfelületek</li> <li>• Aktív zöldfelületi értékvédelem</li> <li>• Az épített környezet szervesen kapcsolódik a természeti környezethez, gazdag ökoszisztéma szolgáltatások, melyek tovább bővíthetők</li> <li>• A klimatizáló zöldfelületek által a vonzó kisvárosi életminőség hosszú távon fenntartható</li> <li>• Bővülő lakossági rekreációs szolgáltatások, melyek az idegenforgalmi vonzerőt is növelik</li> <li>• A város értékes épületegyüttesekkel gazdag, nagyszabású főutcára fűződik fel</li> <li>• A város hosszan érintkezik vízparttal. A városközpont és a vízpartok közelsége.</li> <li>• Összefüggő történeti városszövet sértetlensége: különböző karakterű, nagy kiterjedésű együttesek – Belváros, történelmi városmag és városközpont,</li> <li>• Jól működtethető, szerves fejlődésű kompakt városszerkezet.</li> <li>• A város intézményállománya jórészt értékes történelmi épületekben működik, felújításuk, korszerűsítésük folyamatos.</li> <li>• Városközponti közterület megújítások</li> <li>• Idegenforgalmi szempontból is értékes, az Alföldön egyedülálló épített örökség. Belváros és műemléki épületei</li> <li>• A turisztikai szempontból jelentős, nagyforgalmú Körös-torok infrastruktúrája korszerűen bővül.</li> <li>• Csongrád változatos igényeket kielégítő vállalozási terület-kínálattal rendelkezik.</li> <li>• Az ipartelepek zömében koncentráltan, lakófunkcióktól elkülönítetten vannak</li> </ul>	<p>gyengék</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Az épületállomány részben (lakások, egyes közintézmények) korszerűtlen.</li> <li>• A város nyugati részének intézmény és zöldfelületi ellátása hiányos</li> <li>• Vízparti területek hasznosítási és megközelítési problémái Aranysziget, Kisrét esetében</li> <li>• Körös-torok városképi, területhasználati problémák, üdülő és szórakoztató funkciók közötti konfliktusok</li> <li>• A mezővárosi és falusias karakterű településrész egyes közterületei rossz műszaki állapotúak.</li> <li>• Az építészeti értékek pusztulnak, felújításuk szakszerűtlen.</li> <li>• A mezővárosi örökség értékvédelmének intézményes bizonytalansága, szemléleti deficit és információ hiánya</li> <li>• Szabadtéri, rekreációs parkok, játszóterek kialakítása esetleges, hiányoznak különösen a történelmi Tiszagát mentén.</li> <li>• Vasúton túli területek kedvezőtlen lakókörnyezete, infrastruktúra hiánya</li> <li>• A vasútállomás környezetének rendezetlensége</li> <li>• Forgalmas kereskedelmi, szolgáltató építmények lakókörnyezetbe illesztése kedvezőtlen, parkolás rendezetlen</li> </ul>
<b>4. Műszaki infrastruktúra</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jó térségi elhelyezkedés az M5 és az M44 között</li> <li>• Az országos főúti forgalom az elkerülő útnak köszönhetően nem terheli a település belső útjait</li> <li>• Az elkerülő utakon keresztül a gazdasági területek jól megközelíthetők, nem terhelik a város belső hálózatát</li> <li>• Térségi kötőtpályás kapcsolatok</li> <li>• Helyi autóbuszjáratok, jó közösségi közlekedési ellátottság</li> <li>• Kerékpározásra alkalmas terepviszonyok és kisebb távolságok a lakó- és a forgalomvonzó területek között</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tiszán való közúti átkelési lehetőségek korlátoltsága</li> <li>• Városközpontban és a sűrűn lakott területeken megjelenő parkolási problémák</li> <li>• Meglévő kerékpárforgalmi hálózati elemek közötti kapcsolatok hiánya, ami balesetveszélyes helyzeteket okoz</li> <li>• Jelentős közúti csomópontok forgalombiztonsági problémái</li> <li>• Több autóbusz megállóhely kiépítettsége nem megfelelő</li> <li>• Kötőtpályás kapcsolatok szolgáltatási színvonala</li> <li>• B+R és P+R parkolók hiánya</li> </ul>



<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kiépült térségi kerékpárforgalmi nyomvonalak (forgalmasabb utak mentén kiépült kerékpárutak)</li> <li>• A fasoros Fő utca nagyvonalú közterületi szélessége, zöldsávokkal</li> <li>• Belterületi utak kiépítettségének magas aránya</li> <li>• Helyi ivóvízbázis</li> <li>• Mély vízműkutak (200-500 méter között), így a talajszennyeződésre nem érzékenyek</li> <li>• Belterületen magas szinten kiépített települési közmű hálózat (szennyvízcsatorna, gáz, villamosenergia stb.)</li> <li>• Termálkútra alapozott távhő hálózat</li> <li>• Korszerű szennyvíztelep és hálózat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Külterületi feltáró utak kiépítetlensége</li> <li>• A magas talajvízszint miatt belvízveszély</li> <li>• Part menti területek fejlesztését árvízveszély korlátozza</li> <li>• Fejlesztésre szoruló csapadékvíz-elvezető hálózat</li> <li>• Az elszórtan üzemelő sok kút miatt a belterület nagy részét érinti hidrogeológiai védőidom</li> <li>• Korszerűtlen ivóvízhálózat</li> </ul>
<b>5. környezetvédelem</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Elkerülő út megléte, csökkent átmenő forgalom és környezeti ártalmak</li> <li>• Kedvező városklíma</li> <li>• Szelektív és zöldhulladék begyűjtő rendszer</li> <li>• Magas kerékpárforgalom</li> <li>• Kedvező levegőminőség</li> <li>• Alacsony zajártalmak</li> <li>• Elkerülő út menti gazdasági területek (ipari tevékenység kizorol a városból)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Környezettudatossági deficit</li> <li>• Illegális hulladéklerakások, szennyvíz- szikkasztások</li> <li>• Bokros túlterhelt környezetállapota (zaj, rezgés, por)</li> <li>• Bokrososon bűzhatás</li> </ul>

#### Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

Az okos város szemlélet elterjesztéséhez és okos város szolgáltatások nyújtásához jó alapot jelent a település oktatási színvonala, az ipari park, valamint a település táji adottságai. Azonban ezt korlátozhatja a gyengeségként azonosított népességfogyás, a középiskolás diákok más városokban való képzése, a helyi munkaerőbázis viszonylag alacsonyabb képzettségi szintje, valamint a fejlesztésekre fordítható önerő alacsony szintje.

Csongrád okos várossá válásához lehetőséget teremt, ha a város vonzóvá válik a fiatal, viszonylag magasan képzett családok számára, képes befektetőket vonzani, növekszik a város Európai Unió fejlesztési források iránti abszorpciós képessége, fokozódik a megújuló energiaforrások további kihasználása. Azonban az okossá válást veszélyezteti, ha a jobb munka- és oktatási lehetőséget, valamint életkörülményeket ígérő városok elvonnák Csongrádról a fiatalokat, ha a gyengülő kereslet veszélyezteti az intézmények fennmaradását, az önkormányzat szerepköre csökken, a kívülről érkező anyagi támogatások megvonásra kerülnek, a klímaváltozás kedvezőtlen hatásai fokozódnak.

#### Gazdaság szerkezet és dinamika

Erősségként értékeljük, hogy Csongrád a vállalkozási aktivitás tekintetében országos átlag feletti értékkel rendelkezik, valamint, hogy a helyi ipar gerincét a több évtizedes hagyományokkal rendelkező, a feldolgozóipar különböző ágazatiban (légtechnika, gépipar, fémipar, faipar, bútorgyártás, élelmiszeripar) tevékenykedő mikro-, kis- és középvállalkozások alkotják. A cégeknél felhalmozódott know-how kiváló alapot biztosíthat az innovatív, magasabb hozzáadott értéket képviselő ipar kibontakozásában. A városban működő Mars Kft. fejlesztései révén Csongrád mikrotérségi szerepe erősödik. A jelenlegi vállalkozási struktúra azonban sérülékenységet is hordoz magában, továbbra is hiányzik egy másik nagyvállalat a városból, amely biztosítaná a település hosszú távú gazdasági fejlődését. A Vestfrost Zrt. esetében tapasztalható dinamikus fejlődés, és az ehhez kapcsolódó létszámbővítés azonban betöltheti ezt a hiányzó űrt. A turizmus tekintetében erősségként értékelhető, hogy Csongrád és térsége borvidék státusszal rendelkezik, ami jó alapot nyújt a borturizmus, napjaink egyik dinamikusan fejlődő turisztikai termékének fejlesztésére. A városban található termálvíz kihasznált, az arra kiépített gyógy-és termálturisztikai szolgáltatások a település turisztikai kínálatát képezik.

Mindezeken felül a település környezetében számos olyan táji adottság és épített örökség lelhető fel, melyekre a turizmust alapozni lehet.

Gyengeségként értékeljük, hogy a helyi vállalkozások egy alkalmazottra jutó bruttó hozzáadott értéke relatíve alacsony, ami az ipar 4.0 időszakában különösen nagy versenyhátrányt indukálhat. Az elkövetkezendő évek egyik legnagyobb kihívása lesz, hogy a helyi vállalkozások fokozatosan áttérjenek a magasabb hozzáadott értékű termelésre, amihez az ipari park fejlesztése is hozzájárulhat. Az ipari park a helyi gazdaság katalizátoraként funkcionál, a technológiai színvonal emelkedésével a helyi vállalkozások számára egyre inkább realitás lehet, hogy cégfejlődésük következő állomásaként transznacionális vállalatok beszállítójává váljanak. A turizmus tekintetében gyengeségként azonosítottuk, hogy az elmúlt években a térségi és országos mutatóktól is lényegesen elmaradt a szálláshely kapacitás kihasználtsága, ami alacsony idegenforgalmi adóbevételeket eredményezett.

A centralizációs folyamatok következtében a kis- és nagyvárosok közötti olló fokozatosan szélesebbre nyílik, ami a tudás- és külföldi működőtőke elszívásában, valamint a befektetői szándékok elterelésében is megnyilvánulhat. Éppen emiatt különösen fontos, hogy Csongrád a környékbeli városokkal (Szentes, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Orosháza, Szarvas) való gazdasági, vállalkozási együttműködéseit szorosabbra fűzze, ezáltal is növelve a gazdasága válságálló képességét. Várhatóan a korábbiaknál nagyobb volumenű tudás- és működőtőke áramlik a védelemgazdaságba, amelyre új kitörési pontként tekintünk, hiszen az ehhez köthető beruházások, termékfejlesztések és beszállítói kapcsolatok erősítése a város és térsége gazdasági több lábon állását segítené elő. A turizmus tekintetében lehetőségként értelmezhető a jó minőségű borok és a borturisztikai szolgáltatások iránti, nemzetközi szinten is növekvő igény, Csongrádon pedig nagy potenciál van-e kereslet kielégítésére.

A klímaváltozás miatt az extrém időjárási események gyakorisága várhatóan növekszik, ami a város agrár és élelmiszeripari versenyképességét ronthatja. A válságállóság érdekében az élelmiszeripari vállalkozásoknál a feldolgozottsági szint növelése kulcsfontosságú lehet.

#### **Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya**

A Covid-19 pandémia negatív gazdasági hatásai ellenére az önkormányzati költségvetés stabil, a források továbbra is elegendőek a pályázati források áthidaló likviditásának áthidalására. Az iparüzési adóbevételek növekvő tendenciát mutatnak, ami a város öngondoskodó képességét erősíti. A 2021-2027 EU-s programozási időszak forrásai – kiegészítve a 70 milliárd eurós összegű Next Generation EU helyreállítási eszközzel<sup>63</sup> – a korábbi tervezési ciklusoknál várhatóan nagyobb esélyt adnak a tervezett és szükséges önkormányzati fejlesztések megvalósításának finanszírozására. A koronavírus által indukált bizonytalan jogi és gazdasági környezet a következő évek költségvetésének tervezhetőségét akár jelentős mértékben befolyásolhatja. Emiatt fenyegetettségként kell kezelnünk a további forrás feladatelvonást, valamint a helyi adók fokozott elvonását, központosítását.

#### **4.1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS -RENDEZÉS KAPCSOLATA, A FEJLESZTÉS TERÜLETI KORLÁTAI ÉS LEHETŐSÉGE**

A hatályos településszerkezeti terv teljes közigazgatási területet érintő felülvizsgálata utoljára 2005-ben történt meg. A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet (melyet időközben 2021. július 16-tól felváltott egy új, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet) szerint a hosszú távra szóló szerkezeti tervet, mely a fejlesztési koncepcióval összhangban készült, legalább tízévente teljes körűen át kell tekintenie az önkormányzatnak, és döntenie kell, hogy módosítja vagy újat készít. A helyi építési szabályzatot és annak mellékletét, a szabályozási tervet négy évente kell ellenőrizni, és az önkormányzatnak döntenie kell arról, hogy változatlan tartalommal továbbra is alkalmazza, vagy módosítja azokat.

A most hatályos településrendezési eszközök 2023. december 30-ig módosíthatók. A településrendezési eszközöknek a megváltozott jogszabályok szerinti átdolgozásáról az önkormányzat ebben az évben gondoskodik a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerint. A vizsgálati dokumentáció egyik célja az új településrendezési eszközök elkészítése.

<sup>63</sup> <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/the-eu-budget/long-term-eu-budget-2021-2027/>

Általános tapasztalatként rögzíthető, hogy rendszerint nem a településrendezési terv az akadálya a fejlesztéseknek, az önkormányzatok, testületek gyorsan reagálnak, az egyes területek hasznosítását legtöbbször a magasabb szintű jogszabályok, a különböző szakági védeltségek, és a területrendezési tervi előírások befolyásolják, vagy akadályozzák meg. A szakági jogszabályi előírások tisztázása, valamint az államigazgatási és egyéb egyeztetések, eljárások (pl. régészeti feltárás, előzetes környezeti vizsgálat) sok időt vesznek igénybe. Gyakran az egyes területek tulajdonosaival (pl. állami részről) való megegyezés, a kisajátítás is hosszadalmas.

A város településrendezési eszközei a teljes közigazgatási területre készültek 2005-ben, melyek meghatározták az összes belterületi, volt zártkerti és külterület földrészlet területfelhasználását, övezeti besorolását, építési lehetőségeit. A terv figyelembe vette a város hosszútávú térbeli fejlesztési érdekeit, a város adottságaihoz, korlátaival igazodóan jelölte ki a területfelhasználási egységeket és azok bővítési területeit, a korábbi tervek figyelembe vételével, a meglévő városszöveghöz kapcsolódóan. Gondoskodott lakóterületi bővítésről, kijelölt új ipari, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területeket. Javaslatot tett az intézményellátás és a zöldterületi funkció bővítésére minden városrészben. A terv idegenforgalmi, rekreációs célú, különleges területeket is kijelölt. A részletes fejlesztési területek bemutatása a 2.6.2. fejezetben található. A hatályos megyei területrendezési tervnek megfelelően ebben a fejezetben kimutatásra került, a beépítetlen fejlesztési területek aránya a belterület és a beépítésre szánt területekhez viszonyítva majdnem eléri a 20%-t. A jogszabályi előírás alapján a tervezés során akadályt jelenthet, ha új beépítésre szánt területtel ez az érték meghaladja a 20%-ot, mert akkor a már korábban kijelölt beépítetlen fejlesztési területek visszasorolása szükséges. Vizsgálataink szerint jelenleg 384 db beépítetlen gazdasági övezetbe sorolt ingatlan található a városban, ami 226 hektárt jelent. A gazdasági övezetekben csak fóliasátorral beépített 67 db 26,44 hektár. Az üzemi és/vagy gazdasági épülettel beépített 181 db telek 166,86 hektár. Több olyan gazdasági terület is van a tervben, ahol ökológiai folyosó érintettség van, és korlátot jelent a fejlesztésbe vonáshoz.

Új kertvárosias lakóterület tervezett a Piroskaváros, a Bökény és az Alsóváros területeken. Kisvárosias lakóterület bővítést csak Bökény kertváros keleti felén jelölt ki a terv a társasházak folytatásaként.

Településközpont és központi (intézményi) vegyes terület Bökény kertváros és Piroskaváros városrészekén tervezett.

Gazdasági célú területek a belterületi határ és az elkerülőút menti területsávban, elsősorban az északi (ipari park mellett), nyugati és a déli városrészekhez kapcsolódóan kerültek bővítésre, valamint Bokrosos és a Mars Kft. környezetében.

A különleges, sport, szabadidő célú területek, valamint a hétfégi házas és üdülőházas üdülőterületek az Élő Tisza és a Holt-Tisza közelében, a város turisztikai szempontból kiemelt jelentőségű területein (Bökény és a Kistrét, Baltás területeken) tervezettek.

Változás	Fejlesztési cél
új TSZT -2005. új HÉSZ- 2005.	Általános felülvizsgálat az új településfejlesztési koncepcióval összhangban
TSZT és HÉSZ módosítás több részterületen 2008.	új gazdasági területek elkerülő út túloldalán is, a távlati gazdaságfejlesztési terület kereskedelmi szolgáltató gazdasági területbe és építési övezetbe sorolása (ipari park bővítése), szennyvíztelep bővítés, új zöldterület, véderdő kijelölése a tervezett elkerülő út mentén, Oktatóközpont Mámai réten
TSZT és HÉSZ módosítás több részterületen 2011.	intézménybővítés, új gazdasági területek, a távlati gazdaságfejlesztési terület kereskedelmi szolgáltató gazdasági területbe és építési övezetbe sorolása az elkerülő út túloldalán. Tanyás telek szabályozása
TSZT és HÉSZ módosítás több részterületen 2016.	a távlati gazdaságfejlesztési terület kereskedelmi szolgáltató gazdasági területbe és építési övezetbe sorolása az elkerülő út túloldalán. Holtág vízparti területein a Kistréti fejlesztési előtanulmánnyal összhangban az ökoturisztikai területek, sétány. Baltás területén sport és üdülőterület. Roba-Tisza Kft.

	fejlesztése, új gazdasági terület ipari park mellett, holtág partján, Piroskavárosban. Új kisvárosias terület Bökény szélén. Gazdasági terület erdőterületbe kerül Kéttemető útvégén. Bokros Vadnyugati város. Vestfrost fejlesztés, Bányatavak melletti húsfeldolgozó fejlesztés
TSZT és HÉSZ módosítás több részterületen 2017.	Kisrét és Baltás külterületi részén tervezett sétány törlése. Napelempark területek biztosítása elkerülő úti körgyűrűn belül, sportcsarnok fejlesztés a Sport utcában, Kisréten Villan-tó fejlesztés
TSZT és HÉSZ módosítás több részterületen 2018.	Baltás lőtér környékén a sétány törlése
TSZT és HÉSZ módosítás több részterületen 2019.	Ipari park I. és II. ütem terület fejlesztése, Vestfrost fejlesztés
TSZT és HÉSZ módosítás 2 részterületen 2021.	Ipari park I. és II. ütem terület fejlesztése. Mars Magyarország Kisállateledel Gyártó Kft. fejlesztés

51. táblázat: A 2005. és 2021. közötti településszerkezeti terv és fontosabb Hész változások

Az új településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges a jelen megalapozó vizsgálatok elvégzése. A településrendezési tervezésre vonatkozó jogszabályi változásoknak való megfelelés, és a magasabb szintű területrendezési tervekkel való összhang biztosítása a tervezési feladat része.

Az önkormányzat több fejlesztési programot is elfogadott a város egészére vonatkozóan (új gazdasági program, klímastratégia, környezetvédelmi program). Az önkormányzat rendelkezik fejlesztési elképzelésekkel, melyeket az 50. táblázatban elemeztünk.

Az önkormányzat a településrendezési eszközök átfogó felülvizsgálatát a partnerségi rendeletének megfelelően előzetesen széles körben meghirdette, és előkészítésként felmérte a lakossági és vállalkozói igényeket.

A felülvizsgálat során változhatnak a már kijelölt gazdasági területek, elsősorban az elkerülő út menti területeket érintően. A kijelölt lakóterületi fejlesztések is felülvizsgálatra szorulnak a túlkínálat, és a kevésbé vonzó terepadottságú, mélyen fekvő piroskavárosi mezőgazdasági területeken, melyek nem véletlenül maradtak művelés alatt. A vasúttól nyugatra eső tervezett lakóterületeken további bővítés nem javasolt, sőt egyes tömbök visszaminősítése, illetve más célú, például gazdasági területi átsorolása is átgondolandó. A városnak továbbra is szüksége van a sport, szabadidős, turisztikai, oktatási célú különleges területekre a Bökényi és a Kisréti városrészekben, azonban átgondolandó a kiterjedésük és ütemezett fejlesztésbe vonásuk. A Tisza hullámterében, vízgazdálkodási területen kialakult Körös-torok üdülőterületen, ahol szigorú feltételek mellett lehet építeni, továbbra is van igény a fejlesztési lehetőségekre a tulajdonosok részéről.

Fejlesztési cél	Területi elhelyezkedés	Részletes fejlesztés leírása	Területigény biztosítása
<b>Üzleti infrastruktúra és üzleti szolgáltatások</b>	<b>Ipari Park</b>	területi bővítése, infrastruktúra kialakítása: közvilágítás, csapadékvíz elvezetés, közművesítés - gáz, víz- és szennyvízhálózat kialakítása, elektromos bővítés, trafó, belterületbe vonás, telekalakítás, csapadékvíz tározó, tűzivíz - lehetővé téve új iparágak megtelepedését. Ipari Parkban lévő úthálózat felújítása, új feltároló út építése, elkerülő úti - gátnál lévő - körforgalom kiszélesítése és a kapcsolódó Attila utca útjának felújítása, megerősítése.	Gazdasági terület kijelölése 2008. óta megtalálható a településrendezési eszközökben  Tervek részben rendelkezésre állnak



Innovatív városfejlesztési tevékenységek - Városrehabilitáció	Városházponton: Dózsa György tér Hunyadi tér Ifjúsági tér Városi sporttelep	Zöld és kék infrastruktúra fejlesztése: <b>A városházponton</b> mint kulturális közösségi egység rehabilitációja. Az <b>Ifjúsági téren</b> új, rendezvények megtartására is alkalmas közösségi tér kialakítása színpaddal, köztéri illemhellyel, parkosítással, kutyafuttatóval, gördeszkapályával, kapcsolódva a már elkészült Bökényi Zöld város projekthez. <b>Sporttelep bevonása</b> a fejlesztésbe: a sportpályán lévő futópálya kiépítése világítással, valamint a telep összekapcsolása sétánnyal a Bökényi városrészhez. Központi gyalogátkelők "okosítása". Református templom környezetének rendezése. A zöldterület megújítás, növénytelepítésen túl a terek rehabilitációja kapcsán parkolószám bővítés, közösségi terek felújítása.	Tervek elkészítése folyamatban van. Az érintett területek besorolása megegyezik a területhasználati céllal. A sporttelep melletti beépítetlen terület területfelhasználása és övezet módosítása szükségessé válhat.
Helyi gazdaságfejlesztés	Piac	Piac infrastruktúra fejlesztése - villamoshálózat, térburkolat, közösségi terek fejlesztése - nyilvános WC felújítása, új elárúsító helyek kiépítése - burkolatfelújítás, kiépítés.	Tervek nem állnak rendelkezésre. Területfelhasználás és övezet módosítás szükségessé válhat.
Belterületi út, kerékpárút, járda	Arany János u. - Fő utca kereszteződés bel- és külterületi kerékpárutak	Balesetveszélyes csomópontok megszüntetése, körforgalom kialakítás kerékpárutak felújítása	Előzetes felmérések készültek az Arany János utcai csomópont körforgalmi kialakítására, tervek nem állnak rendelkezésre - közmű kiváltások szükségesek. Szabályozási vonal módosítás szükségessé válhat a konkrét területigény meghatározása alapján
Belterületi út, kerékpárút, járda	I. ütemből kimaradt további közterületek	Belterületi út, kerékpárút, járda II. ütem	Szabályozási vonal módosítás szükségessé válhat a konkrét területigény meghatározása alapján

<b>Csapadékvíz elvezető rendszerek felújítása, ellátatlan területeken kiépítés (I. ütem)</b>	<b>I. terület</b>	Templom, Zöldkert, Réti János, Szűk, Halpiac, Kis-Tisza utca (a gát és a Hársfa utcai kereszteződés közti szakasz, Hársfa utcai kereszteződés és Hársfa utca rövid csatlakozó szakasza), Kis-Tisza utca és Hársfa utca kereszteződésétől befogadó felé gerincvezeték, valamint a gát után befogadó árok.	Területigényt nagyrészt a jelenlegi közterületek biztosítani tudják. Felülvizsgálni a szűk utcákat, az esetleges szélesítési igények miatt  Tervek elkészítése részben folyamatban
	<b>II. terület</b>	Csókássy Ferenc utca (páros oldal) Csabakirályfi u., Szent Rókus tér körben a templom körüli rész, Tinódi Sebestyén utca, Hosszú utca (Görgey Artúr és Nagymező utca közötti szakasz)	
	<b>III. terület</b>	Budai Nagy Antal, Árvíz u. páratlan oldal, Justh Gyula u., Csáky Gy. u., Nyíl u. teljes hossz, Fekete J.u., Gimnázium mögötti rész B épület, Kis utca.	
<b>Csapadékvíz elvezető rendszerek felújítása</b>	<b>I. ütemből kimaradt további közterületek</b>	Csapadékvíz elvezető rendszerek felújítása II. ütem	
<b>Turizmus fejlesztése</b>	<b>Körös-torok</b>	Játszóterek építése meglévő helyére - nagyobbaknak a lábtengő pálya körüli rész kialakítása, valamint a meglévő homokfoci pálya korszerűsítése: kosárlabda, kültéri ping-pong, kiülők internet eléréssel, a part fejlesztése - biztonságos pancsoló kialakítása, sólya pálya felújítása, a vízre szállás feltételeinek kialakítása. A torokban lévő körforgalom korszerűsítése: Hello Wood tervezés alatt. A meglévő büfé udvar infrastrukturális fejlesztése - térkövezés és vízelvezetés. Sétány kialakítása meglévő bevezető út mellett - játszótéri beavatkozási területen büfé udvarig.	Engedélyek, tervek: a vízi pancsoló kialakításának elképzelése részlegesen rendelkezésre áll, játszótér és ifjúsági tér kialakítás/felújítás tervei nincsenek, a Hello Wood körforgalom installációi rendelkezésre állnak. Játszóter és közösségi tér, épület felújítás tervei nem állnak rendelkezésre.
	<b>Belváros</b>	Belvárosban lévő, önkormányzati tulajdonú, jelentősen leromlott állagú egykori "Kemence Csárda" felújítása - turisztikai központként.	Tervek nem állnak rendelkezésre, kis léptékű eszköz beszerzés és felújítás tervezett.
	<b>Fürdő</b>	fejlesztés II. ütem fürdőfejlesztés	területigény ismerete alapján esetleg a fürdő bővítése az Erzsébet utca irányába

<b>Aktív turizmus fejlesztés</b>	<b>Körös-torok Baltás Lőtér</b>	Komplex oktatási, turisztikai fejlesztés vadászathoz kapcsolódóan (közösségi épület kialakítása, bekötő út, vezetékes ivóvíz, állatsimogató, vadas kert extrém sportpályák építése) – Lőtér és a kapcsolódó vadászház területén - Bekötő út építése - Vezetékes ivóvíz eljuttatása a területre - Állatsimogató, vadbemutató hely kialakítása - Íjász pálya kialakítása - Spartan, erőnléti, Iron Men pálya építése - Játékos kalandpálya kialakítása családok számára - Természeti környezetben közösség tér kialakítása - Lőtér fejlesztési program feltételeinek megfelelő lő-pálya kialakítása	Intézmények területigénye alapján a településrendezési terv módosítása szükséges lehet, a beépítettség miatt. Különleges beépítésre nem szánt sportterület besorolású a 1,5 ha nagyságú volt sportlőtér területe.
<b>Energetikai épület felújítások</b>	5 épületet érintően: <b>Bokros</b> városrészben ált. iskola, csongrádi <b>Polgármesteri Hivatal Galéria Művelődési Központ</b> Közmű szolgáltató Kft. által működtetett <b>hőközpont</b> Batsányi János <b>Gimnázium</b>	Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése és eszközfejlesztés és épület korszerűsítés a hőközpontban	Tervek részben megrendeltek és készítés alatt állnak.  Intézmények területigénye alapján a településrendezési terv módosítása nem szükséges
<b>Egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások</b>	Bokrosi és Szentháromság téri rendelők	Egészségügyi alapellátás fejlesztése, épület felújítása	Intézmények területigénye alapján a településrendezési terv módosítása nem szükséges A Szentháromság téri rendelők felújítása tervezés alatt van.
<b>Szociális infrastruktúra és szolgáltatások - ESZA</b>	<b>Alsóváros</b>	Rehabilitáció - útfelújítás, utca rendezés, közművek felújítása és ESZA tevékenység.	A jelenlegi beépítettség és kialakult állapot miatt útszélesítés nem lehetséges. Településrendezési eszközök módosítása összhangban a műszaki tervekkel. ERFA és ESZA tervek nem állnak rendelkezésre.

<b>Szociális bérlakás fejlesztés</b>	<b>Meglévő komfort nélküli bérlakások korszerűsítése</b> <b>Eladó magánházak vásárlása</b> <b>Új társasház építés</b>	<b>József A., Jókai Mór Csengeri u., Perczel Mór, Bethlen G., Tompa M., Öregvár utca</b> Komfortfokozat növelése, felújítása Új bérlakások kialakítása, építése Elbontandó bérlakások helyére újak építése	Társasház építés esetén övezet módosítása szükséges lehet
--------------------------------------	---	---	---

52. táblázat: Csongrád Városi Önkormányzat fejlesztési elképzelései rövid- és középtávon (2021. március)



#### *4.2. PROBLÉMATÉRKÉP / ÉRTÉKTÉRKÉP*

A SWOT-elemzéshez képest kevésbé ismert értékelő módszer az érték- és problématérkép alkalmazása, melyek alapvetően a térben megjelenő, konkrét helyszínekhez köthető értékeket és konfliktusokat, a területi lehetőségeket és korlátokat térképi formában azonosítják.

# CSONGRÁD ÉRTÉKTÉRKÉPE

ÖREGSZŐLŐK

BOKROS

BÖKÉNY

ARANYSZIGET

KISRÉT

451

Természeti érték

Turisztikai, rekreációs érték

Kulturális érték

Értékes területek

Bökény fejlesztési területe

Ipari park, MARS Kft

Tartalék területek a környékén belül

Kétoldali fasorú utcák

Kerékpárutak

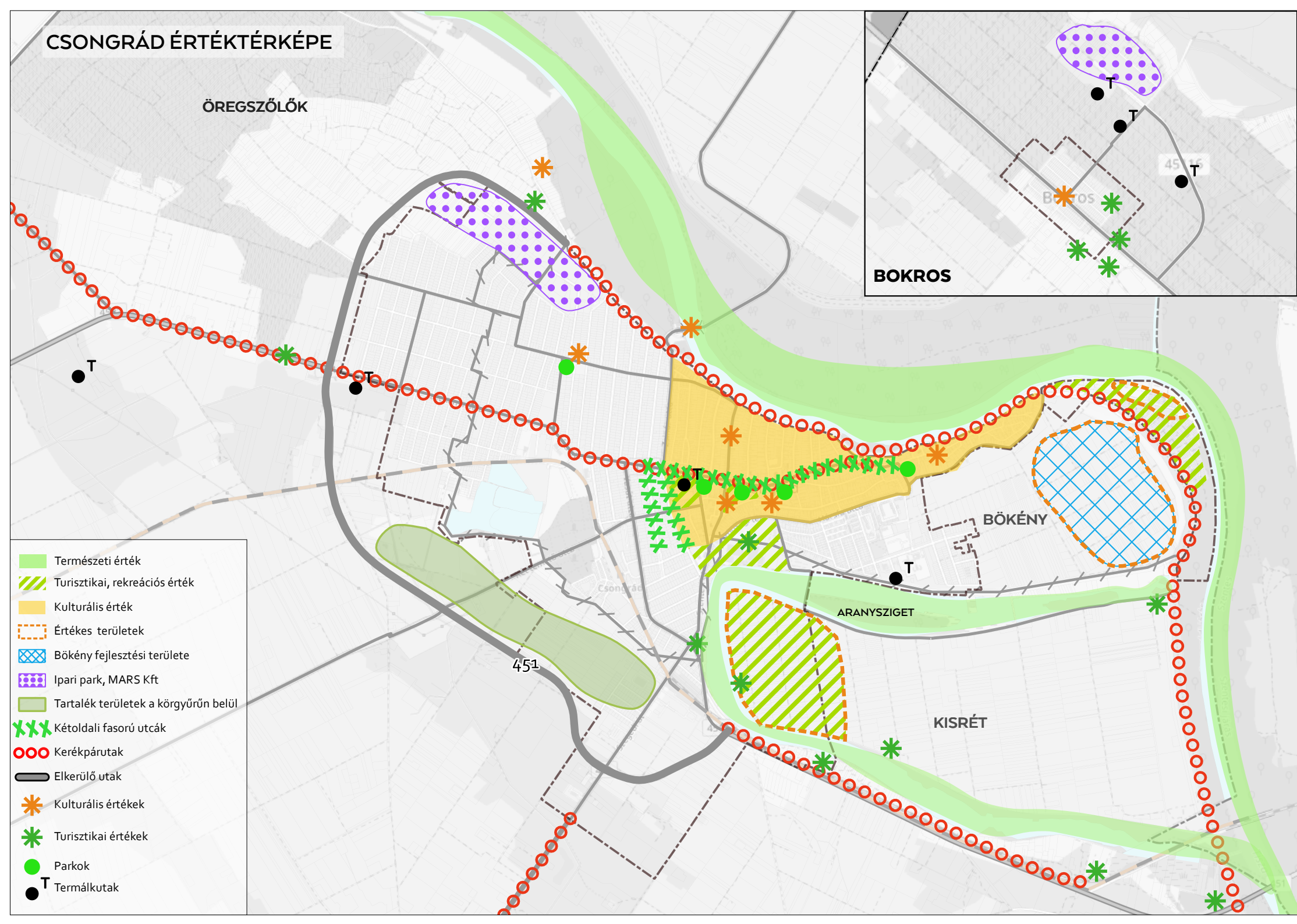
Elkerülő utak

Kulturális értékek

Turisztikai értékek

Parkok

Termálkutak





ÖREGSZŐLŐK

Kiskunfélegyháza

Budapest/  
Kecskemét

Piroskaváros hiányos  
zöldfelületi ellátottsága

Környűrűn belül  
hiányzó zöld infrastruktúra

Gát

Játszóterek és parkolók  
fásítása

BÖKÉNY

ARANYSZIGET

KISRÉT

451

Szeged

BOKROS

CSONGRÁD PROBLÉMATÉRKÉPE

- ○ ○ Átmenő kamionforgalom
- Közlekedési kapcsolathány
- ↔ A városközpont és a Tisza gyenge kapcsolati rendszere
- ↔ Vasútállomás közvetlen kapcsolathány a városközponttal
- • • A lakóépületek között forgalomvonzó létesítmények
- Adottságai miatt fejlesztési területek felülvizsgálata szükséges
- Területhasználati konfliktus
- Hiányzó városkapuk, városszegélyek
- Az ipari park nem elég "zöld"
- Mezővárosias karakter védelem hiánya
- Alacsony kihasználtságú, jelentős rekreációs potenciállal rendelkező terület
- Műemléki karaktertől eltérő beépítés
- Hiányzó zöld infrastruktúra
- Jelentősebb gazdasági terek elszívóhatása
- Szeviép iparterülete
- Talajszennyezés a hiányzó szennyvízelvezető hálózat miatt

## 5. MELLÉKLETEK

### 5.1. TÁBLÁZATOS MELLÉKLETEK

#### 1. melléklet: A 2021-es költségvetési tervezet

A 2021. évi költségvetési bevételek és kiadások mérlegszerű szembeállítását a működési és felhalmozási mérlegek foglalják össze. Ezek feladatonként, kiemelt előirányzatonként tartalmazzák a várható bevételeket és teljesítendő kiadásokat. A költségvetés tervezett pénzügyi mérlege alapján a rendelet-tervezetben a bevételi és kiadási főösszeg 3 839 955 397 forint. Az önkormányzatot is érintő normatívák nem változtak, 2020. évtől a normatívák esetében nincs beszámítás, viszont az ún. szolidaritási hozzájárulás megfizetésére kötelezett az önkormányzat, melynek összege 163 584 691 forint.

Bevételi oldalon a legjelentősebb forrás a feladatarányos állami bevételek, melynek előirányzata 1 250 694 249 forint. A közhatalmi bevételek (amely tartalmazza a helyi adóbevételeket is) vonatkozásában az iparüzési adóbevétel előirányzott értéke 800 millió forint, amely az előző évekhez képest kisebb összeg, ennek oka, hogy az év közben a kis- és középvállalkozások adójának csökkenése miatt kieső adó összege kompenzálásra kerül állami támogatás formájában. Az önkormányzati intézmények működési bevételi terve 405 694 298 forint, a működési és felhalmozási támogatási kölcsönök visszatérüléséből 23 millió forintot, míg a vagyongazdálkodásnál 333 millió forint bevételt tervez az önkormányzat. Az átvett pénzeszközök előirányzata 478 156 507 forint. Állami támogatásként a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása jogcímen nem részesült az önkormányzat, emiatt a segélyezési formák pénzügyi forrása a helyi iparüzési adóbevétel egy rész lehet (30 800 000 forint).

Kiadási oldalon az egyik legjelentősebb tétel a személyi juttatások (1 482 642 014 forint) és járulékok kifizetése. A dologi és egyéb folyó kiadások előirányzata 1 489 919 034 forint, ebből az összes vagyongazdálkodási kiadás 543 590 000 forint. Az ellátottak pénzbeli juttatására 30 800 000 forint az előirányzott összeg értéke, mely az önkormányzat által folyósított települési támogatások fedezetét tartalmazza. Az egyéb működési célú kiadások előirányzata 146 571 244 forint. A felhalmozási kiadások oldalán az önkormányzat és intézményeivel kapcsolatos beruházásokra, felújításokra 413 263 000 forintot, az első lakáshoz jutók támogatására 15 millió forintot, a beruházási hitel tőketörlesztésére pedig 34 millió forintot kalkulál a költségvetési terv.



1.	Működési célú bevételek	2019.	2020.	2021.	1.	Működési célú kiadások	2019.	2020.	2021.
-	Hulladéklerakó működési bevétel /Konzorcium/saját	37 592 000	39 350 230	38 128 000	-	Személyi juttatás	1 269 401 135	1 386 651 071	1 482 642 014
-	Homokhátsági hulladéklerakó átvett	18 000 000	26 500 000	20 000 000	-	Járulékok	234 694 659	241 412 924	227 760 105
-	Iparüzési adóbevétel kiesés miatt kompenzáció			66 630 343	-	Dologi kiadás	1 149 513 900	1 145 783 260	1 283 919 034
-	Önkormányzati érdekeltségű társulások bevétele				-	Pénzeszköz átadás (működési)	81 195 364	144 723 595	146 571 244
-	Vagyongazdálkodási működési bevétel	202 019 790	152 496 000	165 090 000	-	Ellátottak pénzbeli juttatása	27 000 000	28 000 000	30 800 000
-	Kv-i támogatás (működés)	899 840 498	955 877 821	1 261 431 249	-	Hitelkamat	6 300 000	7 216 000	6 000 000
-	Helyi adó (működésre)	928 670 836	957 307 000	839 000 000	-	Likvid hitel törlesztés	140 000 000	150 000 000	200 000 000
-	Intézményi működési bevételek	366 219 790	418 686 125	371 256 298	-	Hitel törlesztés			
-	Működési célú pénzeszköztámvétel	315 762 144	403 569 674	416 156 507					
-	Működési célú hitel - intézményi					Összesen:	2 908 105 058	3 103 786 850	3 377 692 397
	- támogatás megelőlegezése								
-	Előző évi pénzmaradvány működési része								
-	Likvid hitel	140 000 000	150 000 000	200 000 000	0				
	Összesen:	2 908 105 058	3 103 786 850	3 377 692 397					
2.	Felhalmozási célú bevételek				2.	Felhalmozási célú kiadások			
-	Felhalmozásra átvett (vagyongazdálkodás)	1 619 232 573	460 891 000	34 000 000	-	Beruházások (vagyongazdálkodás)	1 611 247 339	303 500 000	350 000 000
-	Felhalmozási és tőke jellegű bevételek (saját)	97 677 000	82 000 000	240 000 000	-	Felhalmozási célú támogatások (kölcsönök, egyéb tám.szakf.)	9 000 000	8 000 000	7 000 000
-	Fejlesztési célú támogatásokból (lakáshoz j.) adóból átkelt	9 000 000	7 000 000		-	Felhalmozási célú kölcsön	6 000 000	7 000 000	8 000 000
-	Felhalmozási c. kölcsönök visszatérülése (átvett)	6 000 000	8 000 000	8 000 000	-	Felújítások (vagyongazdálkodás)	266 691 995	366 391 000	62 500 000
-	Felhalmozási célú hitel, kötvény	130 812 597	84 386 000	118 090 000	-	Hitel törlesztés (fejlesztési hitel)	11 112 000	28 884 000	34 000 000
-	Helyi adókból átkelt fejlesztésre	11 112 000			-	Intézményi beruházás		8 809 000	763 000
-	Helyi adók (felhalmozásra) átkelt	30 217 164	53 693 000	41 763 000	-	Felhalmozási célú kamat			
-	Vagyon működési bevételeiből fejlesztésre átkelt		42 614 000	20 410 000	-	Felhalmozási célú pénzeszköz átadás		16000000	
	Összesen:	1 904 051 334	738 584 000	462 263 000		Összesen:	1 904 051 334	738 584 000	462 263 000
	Mindösszesen:	4 812 156 392	3 842 370 850	3 839 955 397		Mindösszesen:	4 812 156 392	3 842 370 850	3 839 955 397
	Ebből hiány	130 812 597	84 386 000	118 090 000		Többlet:	0	0	
	Működési - intézményi		-84 386 000						
	- vagyongazd.		84 386 000						
	Felhalmozási célú hitel, kötvény	130 812 597	84 386 000	118 090 000					
	Likvid hitel								
	Kifizetetlen számlákra					Összesen:	4 812 156 392	3 842 370 850	3 839 955 397

Csongrád Városi Önkormányzatának működési és felhalmozási célú bevételek és kiadások mérlege (Ft) 2019-2021 Forrás: Csongrád Város Önkormányzat

**2. melléklet: A Csongrádi Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata alapján, a Fejlesztési, Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Iroda településfejlesztéssel kapcsolatos feladatai:**

- a városstratégia előkészítése, a fejlesztések és a beruházások rendszerbe szervezése, a városfejlesztési feladatok végrehajtása és folyamatos ellenőrzése, a szükséges intézkedések kidolgozása a Hivatal érintett irodáival/csoportjaival együttműködve.
- Elkészíti a Képviselő-testület négy éves Gazdasági és Munkaprogramját, a végrehajtásról beszámolót készít.
- Előkészítés-tervezés során:
  - o Figyelemmel kíséri az Európai Unió és egyéb pályázati kiírásokat, valamint azok elindítását és eredményét. A pályázati lehetőségekről tájékoztatja a Hivatal belső szervezeti egységeit és az intézményeket.
  - o Figyelemmel kíséri az éves költségvetésben jóváhagyott feladatokkal összefüggő pályázatokat, s azok eredményeiről, illetve nyertes pályázat esetén annak végrehajtásáról tájékoztatja a Képviselő-testületet.
  - o Előkészíti a beruházásokkal kapcsolatos döntéseket, szervezi és biztosítja a döntések végrehajtását.
  - o Elkészíti a fejlesztési és felújítási feladatokkal összefüggő előterjesztéseket.
- Előkészíti a pályázatokkal kapcsolatos szerződések megkötését, lefolytatja a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzési eljárásokat.
- Részt vesz a közbeszerzési eljárások előkészítésében, koordinálásában, lebonyolításában a Közbeszerzési Szabályzatban meghatározottak szerint.
- Eleget tesz a pályázati, illetve közbeszerzési eljáráshoz szükséges dokumentálási kötelezettségének. A közbeszerzési tervet elkészíti és folyamatos aktualizálásáról gondoskodik. Kapcsolatot tart a pályázatírókkal és a projektmenedzsment szervezetekkel a projekt tervezése és megvalósítása során.
- Nyilvántartja az önkormányzat és intézményei által benyújtott pályázatokat, erről rendszeres időközönként tájékoztatja a Képviselő-testületet.
- Feladatkörében gondoskodik a közérdekű adatok nyilvánosságára hozataláról.
- Közreműködik a beruházási feladatok koordinációjában, műszaki átadás-átvételi eljárásokban, az önkormányzat beruházásaival kapcsolatos tervek elkészíttetésében, végzi a műszaki ellenőrzést, illetve megbízást ad ezen munkák elvégzésére.
- Gondoskodik a pályázatok utógondozásáról.
- Tájékoztatást nyújt, szükség esetén adatot szolgáltat a társadalmi és civil szervezeteknek, a nemzetiségi önkormányzatnak pályázataik előkészítése során.

**3. melléklet: Régészeti lelőhelyek listája**

AZONOSÍTÓ	TELEPÜLÉS	LELŐHELY SZÁMA	NÉV	EOV Y KOORDINÁTA	EOV X KOORDINÁTA
17355	Csongrád	4	Ellés-monostor	732994	155644
17179	Csongrád	102	Szántó határrész, Szántói út	734890	149484
17258	Csongrád	86	Temető-dűlő, Tóth S. tanya	729293	150043
17259	Csongrád	87	Szántó határrész, Szentesi vasút	734300	150541
17260	Csongrád	88	Temető-dűlő, Német I. tanyája	731875	150892
17261	Csongrád	89	Temető-dűlő, Gyovai-tanya	731546	150454
17262	Csongrád	90	Szántó-határ, Szentesi út	724800	149618
17263	Csongrád	91	Paptanya-dűlő, Kállai-tanya	732176	150476
17264	Csongrád	92	Szántó-határrész, Sinkó-tanya	733515	148213
17265	Csongrád	93	Szántó-határrész, Szántói út	734515	149663
17266	Csongrád	94	Szántó-határrész, "Kilencesi rakodó" I.	735477	149261
17267	Csongrád	95	Szántó-határrész	735197	150024
17268	Csongrád	96	Szántó-határrész, Czigányhalom	734879	150114
17269	Csongrád	97	Szántó-major, Greskovics-tanya	734938	148821
17270	Csongrád	98	Szántó-határrész, Szentesi út	735789	149785
17271	Csongrád	99	Temető-dűlő, Kéttemető út	732737	151841
17272	Csongrád	100	Temető-dűlő	732574	151420
17273	Csongrád	101	Paptanya-dűlő, Halas-tó	732837	151283
17274	Csongrád	103	Szántó-határrész, Szántói út II.	735079	149390
17275	Csongrád	104	Szántó-határrész, Szegedi út III.	733741	150554
17276	Csongrád	105	Vendel-halom	733759	150213
17277	Csongrád	106	Szántó-határrész, Ötvös-tanya	733554	150276
17278	Csongrád	107	Szántó-határrész, Keller-tanya	734066	149684
17279	Csongrád	108	Szántó-határrész, Szentesi út II.		
17280	Csongrád	109	Patika-határrész, Lantos-tanya	734043	147222
17281	Csongrád	110	Kilences-határrész, Tisza-gát	731133	150793
17282	Csongrád	111	Kéttemetői út, Homokbánya	728634	149798
17283	Csongrád	112	Paptanya-dűlő, Vörös Csillag TSZ	731076	149685
17284	Csongrád	113	Szántó-határrész, Szentesi út III.	734568	150401
17285	Csongrád	114	Szántó-határrész, Szentesi út IV.	734715	150286
17286	Csongrád	115	Szántó-határrész, Horváth V. Rókus tanyája	735445	149881
17287	Csongrád	116	Paptanya-dűlő, Szegedi út	732231	149298
17288	Csongrád	117	Paptanya-dűlő, Szegedi út II.	732006	148906
17289	Csongrád	118	Kettős-halmi határrész, Lovas-tanya	724476	149678
17290	Csongrád	119	Kettős-halmi határ, Csongrád-Kiskunfélegyháza vasútvonal	724280	149561
17291	Csongrád	120	Kettős-halmi határ, Bertus-tanya	724760	149755
17292	Csongrád	121	Kettős-halmi határ, Viktor-tanya	723808	149000
17293	Csongrád	122	Kettős-halmi határ, Füvesi-tanya	724933	149435
17294	Csongrád	123	Kettős-halmi határ, Hajdú-tanya	723520	148597
17295	Csongrád	124	Kettős-halmi határ, Tyukász-tanya	723869	149546
17296	Csongrád	125	Patika-határrész, Gál-tanya	732335	147867
17297	Csongrád	126	Paptanya-dűlő, Meggyesi-tanya	730811	149318
17298	Csongrád	127	Paptanya-dűlő, Justin-tanya	730397	148875
17299	Csongrád	128	Paptanya-dűlő, Pitrik-tanya	729976	148849
17300	Csongrád	129	Paptanya-dűlő, Meggyesi-tanya II.	730294	149562

17301	Csongrád	130	Paptanya-dűlő, Vidre-érpárt	729618	149191
17304	Csongrád	133	Paptanya-dűlő, Vidre-ér	731531	148951
17305	Csongrád	134	Patika-Határrész, Tyukász-tanya	734084	147641
17307	Csongrád	136	Paptanya-dűlő, Szegedi út III.	732398	149916
17308	Csongrád	137	Paptanya-dűlő, Szegedi út IV.	731941	148570
17309	Csongrád	138	Paptanya-dűlő, Balogh-tanya	731584	149605
17310	Csongrád	139	Paptanya-dűlő, Kéttemető út II.	731705	149923
17311	Csongrád	140	Paptanya-dűlő, Fáy-tanya	731413	149872
17312	Csongrád	141	Paptanya-dűlő, Szegedi út V.	732308	149482
17313	Csongrád	142	Patika-határrész, Felgyő-Csongrád határút	733277	147361
17314	Csongrád	143	Patika-határrész, Szegedi út	732187	148052
17315	Csongrád	144	Patika-határrész, Szegedi út II.	732105	148181
17316	Csongrád	145	Patika-határrész, Szegedi út III.	732029	148160
17317	Csongrád	146	Temető-dűlő, Sági A. tanyája	730308	150894
17318	Csongrád	147	Temető-dűlő, Türi J. tanyája	730521	150468
17319	Csongrád	148	Temető-dűlő, Vidre-ér	727979	149566
17320	Csongrád	149	Temető-dűlő, Fazekas-tanya	728589	150192
17321	Csongrád	150	Kettős-halmi határ, Kiskunfélegyházi vasútvonal	726712	149968
17322	Csongrád	151	Kettős-halmi határ, Kiskunfélegyházi vasútvonal II.	727263	149930
17323	Csongrád	152	Szántó-határrész, Dada-ér	734708	148081
17324	Csongrád	153	Patika-határrész, Lantos-tanya II.	734602	147449
17325	Csongrád	154	Kettős-halmi határ, Gátéri-ér	723261	148191
17326	Csongrád	155	Kettős-halmi határ	723156	147929
17327	Csongrád	156	Kettős-halmi határ, Kiskunfélegyházi vasút	723422	148291
17328	Csongrád	157	Kettős-halmi határ, Hajdú-tanya II.	724382	148636
17329	Csongrád	158	Kettős-halmi határ, Hajdú K. tanyája	724161	148744
17330	Csongrád	159	Szántó-határrész, Szántói út IV.	734713	148809
17331	Csongrád	160	Szántó-határrész, Kollát M. tanyája	734611	149115
17332	Csongrád	161	Patika-határrész, Atkári J. tanyája	733386	147791
17333	Csongrád	162	Patika-határrész, Atkári J. tanyája II.	733692	148005
17334	Csongrád	163	Kettős-halmi határrész, Kónyaszéki vasúti megálló	727456	150424
17335	Csongrád	164	Kettős-halmi határrész, Kiskunfélegyházi vasútvonal	728473	150951
17336	Csongrád	165	Kettős-halmi határ, Kónyaszéki vasúti megálló II.	728165	150952
17337	Csongrád	166	Kettős-halmi határ, Kónyaszéki vasúti megálló III.	728431	150554
17338	Csongrád	167	Kettős-halmi határ II.	728983	150837
17339	Csongrád	168	Kettős-halmi határ, Csongrád- Kiskunfélegyháza vasútvonal II.	729336	151238
17340	Csongrád	169	Kettős-halmi határ, Gulyás-tanya	729025	151142
17341	Csongrád	170	Kettős-halmi határ, Szabó S. tanyája	723946	148437
17342	Csongrád	171	Kettős-halmi határ, Kiskunfélegyházi vasútvonal II.	723743	148080



17343	Csongrád	172	Temető-dűlő, Gyánti iskola	732159	151554
17344	Csongrád	173	Paptanya-dűlő, Vidre-ér II.	733858	148241
17345	Csongrád	174	Paptanya-dűlő, Vörös Csillag TSZ. II.	731727	149291
17346	Csongrád	175	Szántó-határrészt, "Kilencesi rakodó" II.	736344	149660
17347	Csongrád	176	Nagyret, Várhát	735076	156633
17350	Csongrád	177	Gyánti iskola	732061	151547
17352	Csongrád	1	Nagyret, Pinter I. tanya	734197	158235
17353	Csongrád	2	Nagyret, Ötvös-tanya	733853	157619
17354	Csongrád	3	Nagyret	734620	155080
17357	Csongrád	6	Sporttelep	733077	154116
17358	Csongrád	7	Mező Imre utca	732479	153977
17359	Csongrád	8	Kenderföldek I., Laktanya	731942	154533
17360	Csongrád	9	Öregszőlők, Tiszaoldali-szőlők	732285	155035
17361	Csongrád	10	Kenderföldek II.	731619	154698
17362	Csongrád	11	Ibolyás-dűlő	729981	154838
17363	Csongrád	12	Halesz-szőlők, Homokbánya	730037	155942
17364	Csongrád	13	Mámai-erdő dűlő	729675	156621
17365	Csongrád	14	Pölös-dűlő	728815	156509
17366	Csongrád	15	Agyagos út	729537	155521
17367	Csongrád	16	Sarok-tanya	730711	153565
17368	Csongrád	17	Patikaföldek	731006	153344
17369	Csongrád	18	Patikaföldek II.	730913	153461
17370	Csongrád	19	Mámai-dűlő	728359	152796
17371	Csongrád	20	Patikaföldek III.	730068	153693
17372	Csongrád	21	Sarok-tanya II.	730255	153816
17373	Csongrád	22	Mámai-dűlő II.	728399	153126
17374	Csongrád	23	Vidre-sziget, Ötvös Sándor tanyája	726509	151449
17378	Csongrád	27	Kettős-halom, Vasúti megálló	724515	149899
17380	Csongrád	29	Mámai-földek, Justin-tanya	724784	151019
17381	Csongrád	30	Mámai-földek	725235	151229
17382	Csongrád	31	Mámai-földek, Állami gazdaság	724883	151224
17383	Csongrád	32	Urbaniczky-tanya	726539	151976
17384	Csongrád	33	Petőfi TSZ (Rácz-tanya)	727154	152398
17385	Csongrád	34	Bokrosi út, Varga-tanya	728692	154421
17386	Csongrád	35	László-tanya	726278	153180
17387	Csongrád	36	Mámai-földek, Bodor-tanya	725659	153305
17388	Csongrád	37	Mámai-földek, Horváth-tanya	725934	152990
17389	Csongrád	38	Mámai-földek, Gácsi-tanya	726473	153323
17390	Csongrád	39	Vidre-ér, Újvári-tanya	725010	152837
17391	Csongrád	40	Kesköny	729049	153424
17392	Csongrád	41	Mámai-dűlő, Forgó J. tanya	728736	153995
17393	Csongrád	42	Vidre-ér, Mámai-földek	725903	152711
17399	Csongrád	48	Kónyaszék, Lekrinszki-tanya	727067	150778
17400	Csongrád	49	Kettős-halom, Viktor J. tanya	727924	151301
17401	Csongrád	50	Gulyás-tanya	728097	151047
17402	Csongrád	51	Félegyházi út, Tari-tanya	728617	152329
17403	Csongrád	52	Kettős-halmi dűlő	729680	152435
17404	Csongrád	53	Kettős-halmi dűlő, Major-tanya	729449	152824
17405	Csongrád	54	Félegyházi út	728796	152893
17406	Csongrád	55	Félegyházi-Bokrosi útelágazás	730099	153464
17407	Csongrád	56	Kettős-halom	731498	152577
17408	Csongrád	57	Újtelep, Palásti-tanya	731676	153813

17409	Csongrád	58	Újtelep	731855	153625
17410	Csongrád	59	Bokrosi út	729801	154197
17411	Csongrád	60	Kunyhó-dűlő	729063	154584
17412	Csongrád	61	Határút, Babóth H. tanya	723616	150262
17413	Csongrád	62	Mámai-dűlő III.	727482	155150
17414	Csongrád	63	Bokrosi határút	727116	154286
17415	Csongrád	64	Öregszőlők, Tiszaoldali-szőlők II.	730475	155081
17422	Csongrád	65	Kettős-halom, Hajdú-tanya	723769	148847
17424	Csongrád	66	Kettős-halmi dűlő, Gulyás-udvar	726444	149362
17428	Csongrád	67	Keselypart	730244	153711
17433	Csongrád	68	Sarok-tanya III.	729815	153652
17434	Csongrád	70	Sárkányfarak (Fark-falu)	733900	153121
17435	Csongrád	71	Hunyadi tér 18.	734179	152174
17436	Csongrád	72	Bajza u. 21.	733487	150830
17437	Csongrád	73	Kossuth tér 8-10.	734638	152332
17438	Csongrád	74	Tűzoltó laktanya	734181	151838
17439	Csongrád	75	Petőfi utca, új homokgödör	733811	151954
17440	Csongrád	76	Justh Gyula u. 15.	734770	152163
17441	Csongrád	77	Budai Nagy Antal u.	732552	153547
17442	Csongrád	78	Iskola u.8.	734529	152550
17443	Csongrád	79	Mátyás király utca 12.	732549	153352
17447	Csongrád	80	Régi Városháza	734637	152283
17448	Csongrád	81	Berzsenyi utca 4.	733891	151273
17449	Csongrád	82	Kettős-halom II.	725496	149963
17450	Csongrád	83	Keselyespart	730135	153868
17452	Csongrád	85	Elsőpart	733119	154255
17454	Csongrád	69	Vidre-ér, Greskovics József tanya	724984	149982
17465	Csongrád	178	Bokros, Fehérkereszt	726278	156152
17466	Csongrád	179	Bokros, Mámai csárda	726128	156267
17467	Csongrád	180	Bokros, Gyovai Lajos szántóföldje	725934	156414
17468	Csongrád	181	Bokros, Hürkecz-féle föld	725758	156234
17469	Csongrád	182	Bokros, Ornyik nevű gazda tanyája	725903	155613
17470	Csongrád	183	Bokros, Gyójai-dűlő	722601	155353
17471	Csongrád	184	Bokros, Domonkos Antal földje	722834	154844
17472	Csongrád	185	Bokros, Nagykőhalom	724583	159739
17473	Csongrád	186	Bokros, Búzáspart	726628	159179
17474	Csongrád	187	Bokros, Lőteri domb	724524	159073
17475	Csongrád	188	Bokros, Bokrospusztá	728721	158685
17476	Csongrád	189	Bokros, Csobán János kovácsműhelye melletti halom	725808	157727
17477	Csongrád	190	Bokros, Kiskőhalom	725830	158682
17478	Csongrád	191	Bokros, Vadvízelvezető csatorna melletti halom	725701	158673
17479	Csongrád	192	Bokros, Túri István tanyája	727171	157648
17480	Csongrád	193	Bokros, Bokrospusztá, Jováki- part	728774	158564
17481	Csongrád	194	Bokros, Deák Rókus földje	728159	157969
17482	Csongrád	229	Bokros, Sóstó	722788	156053
17483	Csongrád	195	Bokros, Pap János tanyája	728271	157937
17485	Csongrád	196	Bokros, Unger György tanyája	726113	158503
17486	Csongrád	197	Bokros, Gubicsi Margit szőlője	726561	158002
17487	Csongrád	198	Bokros, Jováki-part, TSZ	726217	158514
17488	Csongrád	199	Bokros, Kis-féle birtok	726307	158400

17489	Csongrád	200	Bokros, Mámai-dűlő	728348	158002
17490	Csongrád	201	Bokros, Busáné Mucsi Erzsébet tanyája	728549	158225
17491	Csongrád	202	Bokros, Tari Ferenc tanyája	727909	157871
17492	Csongrád	203	Bokros, Kátai András tanyája	726850	157781
17493	Csongrád	204	Bokros, Erzsébeti szőlők	729086	157957
17494	Csongrád	205	Bokros, Bokrosi út	726407	156250
17495	Csongrád	206	Bokros, Bokrosi út II.	726173	156524
17496	Csongrád	207	Bokros, Mámai út	723323	152273
17497	Csongrád	208	Bokros, Határút	722208	152517
17498	Csongrád	209	Bokros, Szélmalom-dűlő	725908	155135
17499	Csongrád	210	Bokros, Bacsá-dűlő	724796	154537
17500	Csongrád	211	Bokros, Bartók-féle föld	726405	155660
17501	Csongrád	212	Bokros, Gyovai-tanya	725885	155510
17502	Csongrád	213	Bokros, Bacsá-dűlő II.	723511	154227
17503	Csongrád	214	Bokros, Alpári határút	720798	154210
17504	Csongrád	215	Bokros, Alpári határút II.	722378	156304
17505	Csongrád	216	Bokros, Bokrospart	725336	158349
17506	Csongrád	217	Bokros, Kocsis-tanya	725196	159296
17507	Csongrád	218	Bokros, Bokrospusztá II.	726701	160002
17508	Csongrád	219	Bokros, Bokrospusztá, Kanászér	726588	160197
17509	Csongrád	220	Bokros, Bokrosi határút	726719	155967
17510	Csongrád	221	Bokros, TSZ telephez vezető út	726805	157546
17511	Csongrád	222	Bokros, Túri-tanya	727391	157733
17512	Csongrád	223	Bokros, Gyójai-magaslat	727824	157671
17513	Csongrád	224	Bokros, Szőlők	728476	157872
17514	Csongrád	225	Bokros, Reketyés-ér	728290	157814
17515	Csongrád	226	Bokros, Reketyés-ér, Gyója	728804	158440
17516	Csongrád	227	Bokros, Bokrospusztá III.	728739	158154
17517	Csongrád	228	Bokros, Erzsébeti szőlők II.	729227	158367
17574	Csongrád	230	Rókus tér	735557	152536
33736	Csongrád	231	Rókus-tér II.	736470	152507
55281	Csongrád	232	Csongrád III. tervezett homokbánya 2. lelőhely	729885	156807
73859	Csongrád	233	Forgó-Dósa-tanyák, Vidre-értől Ny-ra	725501	151369
74459	Csongrád	234	Gulyás-tanyától Ny-ra	727666	150889
74465	Csongrád	235	Mámai-földek, Dósa-tanyától É-ra	725448	152080
86765	Csongrád	236	Öregszőlő sor	732136	154701
91183	Csongrád	237	Körös-torok part fövény	736803	153049
17575	Felgyő	1	Alsórét, Kasztel-tanya	734880	147701
17576	Felgyő	2	Alsórét, Csongrád-Szántóval határos terület	734989	148155
17589	Felgyő	15	Dadapart, fóliatelep	733484	146930
17629	Felgyő	55	Kettőshalom, Tyukász M-tanya I.	724170	148166

**4. melléklet: Műemlékek, Önkormányzati tájékoztatás szerinti műemléki védelemre javasolt, helyi védett és védelemre javasolt értékek, valamint szakrális kisépitmények**

**Műemlékek**

SOR-SZ.	CÍM	NÉV	VÉDELEM	TÖRZSSZÁM	AZONOSÍTÓ
1.	Gyökér u. 1.	gazdasági épületek	Műemlék	6761	16652
2.	Gyökér u. 8.	Gazdasági épületek	Műemlék	6762	16653
3.	Gyökér u. 19.	Halászház	Műemlék	6763	17252
4.	Gyökér u. 19.	gazdasági épületei	Műemlék	6763	17253
5.	Gyökér u. 8.	Halászház	Műemlék	6762	17254
6.	Gyökér u. 1.	Halászház	Műemlék	6761	17255
7.	Öregvár u. 57/a., b.	melléképület	általános műemléki védelem	8472	22447
8.	Öregvár u. 57/a., b.	melléképület	általános műemléki védelem	8472	22448
9.	Gyökér u. 4.	melléképület	általános műemléki védelem	8315	22450
10.	Gyökér u. 12.	melléképület	általános műemléki védelem	8318	22451
11.	Kossuth tér	R. k. templom	Műemlék	2730	3339
12.	Baross rakpart 21.	Lakóház	Műemlék	6757	3325
13.	Ék u. 1.	Lakóház	Műemlék	6758	3326
14.	Ék u. 18.	Lakóház	Műemlék	6760	3327
15.	Gyökér u. 1.	Lakóház és gazdasági épületei	Műemlék	6761	3329
16.	Gyökér utca 8.	Lakóház és gazdasági épületei	Műemlék	6762	3332
17.	Gyökér u. 19.	Halászház és gazdasági épületei	Műemlék	6763	3337
18.	Öregvár u. 34.	Lakóház	Műemlék	6764	3344
19.	Öregvár u. 38.	Lakóház	Műemlék	6765	3346
20.	Öregvár u. 45.	Halászház	Műemlék	6766	3349
21.	Öregvár u. 45/b	Halászház	Műemlék	8252	3348
22.	Kígyó u. 4.	Halászház	Műemlék	8305	3338
23.	Öregvár u. 23.	Halászház	Műemlék	8306	3341
24.	Öregvár u. 27.	Halászház	általános műemléki védelem	8307	3342
25.	Öregvár u. 37.	Halászház	Műemlék	8308	3345
26.	Öregvár u. 50.	Halászház	Műemlék	8309	3352



27.	Öregvár u. 52.	Halászház	Műemlék	8310	3354
28.	Öregvár u. 54.	Lakóház	Műemlék	8311	3356
29.	Öregvár utca 55.	Halászház	Műemlék	8312	3357
30.	Öregvár u. 56.	Lakóház	Műemlék	8313	3358
31.	Öregvár u. 60.	Halászház	Műemlék	8314	3361
32.	Gyökér u. 4.	Halászház	általános műemléki védelem	8315	3330
33.	Gyökér u. 6.	Halászház	általános műemléki védelem	8316	3331
34.	Gyökér u. 9.	Halászház	Műemlék	8317	3333
35.	Gyökér u. 12.	Halászház	általános műemléki védelem	8318	3334
36.	Gyökér u. 15.	Halászház	általános műemléki védelem	8319	3335
37.	Öregvár utca 57b	Halászház	általános műemléki védelem	8472	3359
38.	Ék köz 3.	Halászház	Műemlék	8619	3328
39.	Öregvár u. 39.	Halászház	Műemlék	8882	3347
40.	Öregvár u. 51.	Halászház, népi: kulcsos vendégház	Műemlék	8925	3353
41.	Öregvár u. 47.	Lakóház	Műemlék	9028	3350
42.	Öregvár u. 49.	Halászház	Műemlék	9029	3351
43.	Öregvár u. 53.	Halászház	Műemlék	9030	3355
44.	Öregvár u. 58.	Halászház	Műemlék	9031	3360
45.	Öregvár utca 33., 33a	Halászház	általános műemléki védelem	9161	3343
46.	Szegedi műút	Szt. Vendel szobor és baldahin	Műemlék	9467	3362
47.	Szent Rókus tér 4.	Volt római katolikus plébániaépület, ma lakóház	Műemlék	9578	3363
48.	KÜLTERÜLET, Tanya 384.	Tanyaház	Műemlék	9618	3364
49.	Gyökér u. 17.	Halászház	Műemlék	9926	3336
50.	Öregszőlő, közutak kereszteződésén	Ún. "Zöldkereszt"	általános műemléki védelem	10406	3340
51.	Szent Rókus tér	r. k. (Szent Rókus) templom	Műemlék	11016	11171
52.	Kossuth Lajos tér 1.	Batsányi János Gimnázium és Szakközépiskola	Műemlék	11464	12543
53.	BELVÁROS, HALÁSZFALU, Kígyó u. 4.	Melléképület	Műemlék [tartozék]	8305	16542

54.	(Belváros) Ék köz 3.	melléképület	Műemlék [tartozék]	8619	21654
55.	Gyökér u. 9.	melléképület	Műemlék [tartozék]	8317	21671
56.	Öregvár u. 50.	melléképület	Műemlék [tartozék]	8309	21672
57.	Öregvár u. 55.	melléképület	Műemlék [tartozék]	8312	21676
58.	Ék u. 18.	melléképület	Műemlék [tartozék]	6760	22449
59.	Öregvár u. 23.	melléképület	Műemlék [tartozék]	8306	22452
60.	Öregvár u. 39.	melléképület	Műemlék [tartozék]	8882	22453
61.	Öregvár u. 45.	melléképület	Műemlék [tartozék]	6766	22454
62.	KÜLTERÜLET, Tanya 384.	melléképületek	Műemlék [tartozék]	9618	12487

## Műemléki védelemre javasolt értékek

SOR-SZ.	CÍM	LEÍRÁS	HRSZ
1.	Baross Gábor rakpart 11.	népi építészeti emlék, lakóház	5748
2.	Baross Gábor rakpart 27.	népi építészeti emlék, lakóház	5865
3.	Baross Gábor rakpart 35.	népi építészeti emlék, lakóház	5869
4.	Baross Gábor rakpart 47.	népi építészeti emlék, lakóház	5874
5.	Ék köz 2.	népi építészeti emlék, lakóház	5855
6.	Ék köz 8.	népi építészeti emlék, lakóház	5851/1
7.	Ék utca 5.	népi építészeti emlék, lakóház	5833
8.	Ék utca 9.	népi építészeti emlék, lakóház	5839
9.	Ellés-parti monostor	régészeti lelőhely, középkori egyházi intézmény romja	0607/10
10.	Gát utca 6.	népi építészeti emlék, lakóház	5729
11.	Gr. Apponyi Albert u. 24.	népi építészeti emlék, lakóház	5369
12.	Jókai Mór utca 2.	mezővárosias porta, lakóház	362
13.	József Attila utca 48.	Tisza-parti mezővárosi porta, saroktelek, lakóház	133
14.	Könyök utca 7.	népi építészeti emlék, lakóház	5568
15.	Könyök utca 16.	népi építészeti emlék, lakóház	5576
16.	Könyök utca 17.	mezővárosias porta	5560
17.	Könyök utca 18.	népi építészeti emlék, lakóház	5577

18.	Könyök utca 19.	népi építészeti emlék, lakóház	5558
19.	Öregvár utca 9.	népi építészeti emlék, lakóház	5708
20.	Öregvár utca 10.	népi építészeti emlék, lakóház	5726
21.	Öregvár utca 19.	népi építészeti emlék, lakóház	5694
22.	Öregvár utca 40.	népi építészeti emlék, lakóház	5765
23.	Öregvár utca 62.	népi építészeti emlék, lakóház	5838
24.	Révátkelő	Nepomuki Szent János szobor	0737
25.	Révátkelő	Pontonhíd	0739

## Korábbi helyi védett értékek

SOR-SZ.	CÍM	LEÍRÁS	HRSZ
1.	Fő utca 3.	Erzsébet Szálló, városi intézményépület, szálloda	221
2.	Fő út 59.	bútorgyár épülete, ipari épület	1551/3
3.	Fő utca 64.	volt gőzfürdő, alapítványi iskola, intézmény	1544/1
4.	Iskola utca 2.	volt mezővárosi polgárház, múzeum	89
5.	Juhász Gy. UTCA 1.	népi építészeti emlék	4956
6.	Justh Gy. UTCA 3/A	népi építészeti emlék	4964
7.	Kossuth tér 7.	városháza, városi intézményépület	1
8.	Piroska János tér, Ferences templom és volt rendház	egyházi építészeti emlék	1605, 1606
9.	Réti János utca 6.	mezővárosi eklektizáló polgárház	5425
10.	Síp utca 3-5	mezővárosias porta, családsegítő szolgálat	699
11.	Sugár utca	sarki trafik, világháborús emlék	967
12.	Szentháromság tér 2., Művelődési Ház	városi intézményépület, volt szálloda	191
13.	Szentháromság tér 10.	volt városi bíróság, majd kórház	223/1
14.	Szentháromság tér 14.	Galli János Általános Iskola	195
15.	Széchenyi utca 2.	malom, ipari épület	1748

16.	Templom utca 2./Kossuth tér 6.	Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola	84
17.	Kossuth tér, feszület (Rk. templom előtt)	egyházi műalkotás	22
18.	Kossuth tér, Pieta (Rk. templom előtt)	egyházi műalkotás	22
19.	Szent Rókus tér, Pieta és feszület	köztéri szobor	5552
20.	Szt. János tér, Nepomuki Szent János szobor	köztéri szobor	5414
21.	Szentháromság tér, Szentháromság szobor	köztéri szobor	192
22.	Mária szobor (Mária utca végén, közterületen)	szobor	-
23.	Mámai kompátjáró, révház	közlekedési műtárgy	0736

## Helyi védelemre javasolt értékek

SOR-SZ.	CÍM	LEÍRÁS	HRSZ
1.	Batsányi utca 2.	népi építészeti emlék, lakóház, ONCSA ház	2577
2.	Batsányi utca 6.	népi építészeti emlék, lakóház, ONCSA ház	2573
3.	Csemegi Károly utca 1.	mezővárosias porta, lakóház	186
4.	Csemegi Károly utca 2.	mezővárosias porta, lakóház	229
5.	Csemegi Károly utca 3.	mezővárosias porta, lakóház	185
6.	Csemegi Károly utca 4.	mezővárosias porta, lakóház	230
7.	Csemegi Károly utca 12.	mezővárosias porta, lakóház	239/1
8.	Csemegi Károly utca 20.	mezővárosias porta, lakóház	249
9.	Csemegi Károly utca 30.	népi építészeti emlék, lakóház	264
10.	Csemegi Károly utca 43.	mezővárosias porta, lakóház	137
11.	Dob utca 12.	mezővárosias porta, lakóház	694
12.	Dohány Sor utca 2.	mezővárosias porta, egykori kocsmá, üzlet	4390
13.	Erzsébet utca 3.	mezővárosias porta, lakóház	4189
14.	Erzsébet utca 5.	mezővárosias porta, lakóház, jelenleg üzlet	4187
15.	Erzsébet utca 44.	mezővárosias porta, lakóház részletei	1265
16.	Fő utca 25.	mezővárosias porta, lakóház	702
17.	Fő utca 26.	mezővárosias polgárház	629
18.	Fő utca 28.	mezővárosias polgárház (szecessziós)	705
19.	Fő utca 31.	mezővárosias porta, lakóház	922
20.	Fő utca 37.	népi építészeti emlék, lakóház	964
21.	Fő utca 42.	mezővárosias porta, üzlet (szecessziós)	968
22.	Fő utca 74.	mezővárosias porta, lakóház	1720
23.	Fő utca és Sugár utca sarka	trafik, mezővárosi II. világháború emlék	968
24.	Galamb utca 1.	népi építészeti emlék, lakóház	5303
25.	Gőzhajó utca 2.	népi építészeti emlék, lakóház, jelenleg üzlet	794
26.	Gyójai utca 2.	népi építészeti emlék, lakóház és melléképületei	10076
27.	Gr. Andrássy Gyula utca 2.	mezővárosias porta, jelenleg élelmiszerüzlet	5412
28.	Gr. Andrássy Gyula utca 6.	mezővárosias porta, lakóház	5414



SOR-SZ.	CÍM	LEÍRÁS	HRSZ
29.	Gr. Andrássy Gyula utca 7.	mezővárosias porta, lakóház	5399
30.	Gr. Andrássy Gyula utca 9.	mezővárosias porta, lakóház	5395
31.	Gr. Andrássy Gyula utca 10.	mezővárosias porta, lakóház	5417
32.	Gr. Andrássy Gyula utca 11.	mezővárosias porta, lakóház	5394
33.	Gr. Andrássy Gyula utca 18.	mezővárosias porta, lakóház	5478
34.	Gr. Andrássy Gyula utca 20.	mezővárosias porta, lakóház	5479
35.	Gr. Andrássy Gyula utca 21.	mezővárosias porta, lakóház	5382
36.	Gr. Andrássy Gyula utca 22.	népi építészeti emlék, lakóház	5480
37.	Gr. Andrássy Gyula utca 24.	mezővárosias porta, lakóház	5481
38.	Gr. Andrássy Gyula utca 37.	népi építészeti emlék, lakóház	5358
39.	Gr. Andrássy Gyula utca 39.	mezővárosias porta, lakóház	5355
40.	Gr. Apponyi Albert utca 6.	mezővárosias porta, lakóház	5402
41.	Gr. Apponyi Albert utca 8.	mezővárosias porta, lakóház	5401
42.	Gr. Apponyi Albert utca 9.	mezővárosias porta, lakóház	5283
43.	Gr. Apponyi Albert utca 11.	mezővárosias porta, lakóház	5306
44.	Gr. Apponyi Albert utca 43.	népi építészeti emlék, lakóház	5348
45.	Gyökér utca 30.	népi építészeti emlék, lakóház	5791
46.	Hársfa utca 9.	mezővárosias porta, lakóház	5001
47.	Hársfa utca 11.	mezővárosias porta, lakóház (szecessziós)	5000
48.	Hosszú utca 2.	népi építészeti emlék, ONCSA ház, lakóház,	2567
49.	Hunyadi tér 1.	egyházi építészeti emlék, református templom	204
50.	Hunyadi tér 2./ Dózsa György tér 18.	mezővárosias porta, lakóház	4193
51.	Hunyadi tér 3.	mezővárosias porta, lakóház	4939
52.	Hunyadi tér 4.	mezővárosias porta, lakóház, részben söröző	4197, 4198
53.	Iskola köz 1.a	mezővárosias porta, lakóház, volt iskolaépület	5663
54.	Iskola utca 4.	mezővárosias porta, lakóház	90.
55.	Iskola utca 6.	mezővárosias porta, lakóház	95
56.	Iskola utca 8.	mezővárosias porta, lakóház	96
57.	Iskola utca 10.	mezővárosias porta, lakóház	99
58.	Iskola utca 12.	mezővárosias porta, lakóház	103
59.	Jegenye utca 34.	mezővárosias porta, kerítés is	874
60.	Jegenye utca 47.	mezővárosias porta, lakóház	776
61.	Jókai utca 4.	mezővárosias porta, lakóház	361
62.	Jókai utca 19.	mezővárosias porta, lakóház	245
63.	Jókai utca 32.	mezővárosias porta, lakóház	322
64.	Jókai utca 36.	mezővárosias porta, lakóház	316
65.	Jókai utca 39.	mezővárosias porta, lakóház	275
66.	József Attila utca 3.	mezővárosias porta, lakóház	93
67.	József Attila utca 11.	mezővárosias porta, lakóház	101
68.	József Attila utca 15.	mezővárosias porta, lakóház	105
69.	József Attila utca 16.	mezővárosias porta, városi televízió és helyi rádió	173
70.	József Attila utca 21.	mezővárosias porta, lakóház, kerítés	111
71.	József Attila utca 22.	mezővárosias porta, lakóház	166
72.	József Attila utca 28.	mezővárosias polgárház, lakóház	158
73.	József Attila utca 31.	mezővárosias porta, lakóház	121

SOR-SZ.	CÍM	LEÍRÁS	HRSZ
74.	József Attila utca 36.	mezővárosias porta, lakóház	151
75.	József Attila utca 40.	mezővárosias porta, lakóház	145
76.	Justh Gyula utca 3.b	mezővárosi polgárház	4965
77.	Justh Gyula utca 19.	népi építészeti emlék, lakóház utcai homlokzata	4985
78.	Justh Gyula utca 23.	mezővárosias porta, lakóház	4989/2
79.	Kereszt tér 14.	pontonhíd közeli mezővárosias porta	469
80.	Kereszt utca 1.	mezővárosias porta, sarokház	4152
81.	Kereszt utca 2/b.	mezővárosias sarokház	4150/1
82.	Kereszt utca 6.	mezővárosi porta, lakóház	4139
83.	Kossuth tér 3-5.	mezővárosias porta, lakóház	2/1 és 3
84.	Ordódy rakpart 9.	népi építészeti emlék, lakóház	5449/1
85.	Rákóczi Ferenc utca 4.	mezővárosias porta, lakóház	4293
86.	Réti János utca 20.	mezővárosias porta, lakóház	5445
87.	Síp utca 13.	két mezővárosias lakóház közös telken	692
88.	Széchenyi utca 27.	mezővárosias porta, egykori lakóház	3263
89.	Széchenyi utca 30.	mezővárosias porta, egykori fogadó	3029
90.	Szegedi út 5.	népi építészeti emlék, lakóház	4397
91.	Szent György utca 2.	mezővárosias polgárház	5
92.	Szent György utca 4.	mezővárosias polgárház	6
93.	Szent György utca 5.	mezővárosias porta, lakóház	5276
94.	Szent György utca 15.a	mezővárosias porta, lakóház	5271
95.	Szent György utca 15.b	mezővárosias porta, lakóház	5270
96.	Szent Rókus tér 6.	mezővárosias porta, lakóház	5541/1
97.	Szent Rókus tér 14.	mezővárosias porta, lakóház	5545
98.	Szentesi út 2a.	oktatási intézmény	4211
99.	Szentesi út 5.	mezővárosias porta, lakóház	4660
100.	Szentesi út 9.	mezővárosias porta, lakóház	4658/2
101.	Szentesi út 29.	vágóhíd, ipari épület	4648
102.	Szentháromság tér 5.	egykori ipartestületi székház	4954
103.	Szentháromság tér 11.	mezővárosias porta, lakóház	4952
104.	Szentháromság tér 12.	mezővárosias polgárház, könyvtár	218
105.	Szentháromság tér 14.	intézmény, Csongrád és Térsége Általános Iskola Galli János Általános Iskolája és Alapfokú Művészeti Iskolája	195
106.	Szentháromság tér 17.	mezővárosias polgárház, edzőterem	4949/1
107.	Szentháromság tér 29.	mezővárosias polgárház, lakóház	4943
108.	Szentháromság tér 31.	mezővárosias porta, lakóház	4942
109.	Szentháromság tér 33.	mezővárosias polgárház (szecessziós)	4941/2
110.	Szőlőhegyi utca 7.	mezővárosias porta, lakóház	1041
111.	Szőlőhegyi utca 44.	mezővárosias porta, üzlet	1820
112.	Szőlőhegyi utca 60.	egykori tanyaépület	1948
113.	Szőlőhegyi utca 64.	egykori daráló malma	1951
114.	Templom utca 13.a	intézmény, jelenleg szociális foglalkoztató	43
115.	Zöldkert utca 5/a.	mezővárosias porta, lakóház	5424
116.	Zrínyi utca 6.	mezővárosias porta, lakóház	4114
117.	Zsinór utca 34	mezővárosias porta, lakóház	749

SOR-SZ.	CÍM	LEÍRÁS	HRSZ
118.	Zsinór utca 44.	népi építészeti emlék, lakóház	763
119.	Zsinór utca 62.	mezővárosias porta, lakóház	788
120.	Bacsa dűlő	közterület	0399
121.	Bokros	egyházi művészeti alkotás, "Bokrosi Fehérkereszt"	0444
122.	Budai Nagy Antal utca	Saroktanyai kőkereszt	0305
123.	Csongrádi köztemető	egyházi műalkotás, temetői kereszt	3694
124.	Csongrádi köztemető	egyházi építészeti emlék, temetőkápolna	3694
125.	Dehere út	egyházi műalkotás, szoborfülkés oszlop Lourdes-i Szűz Mária és Szent Bernadett szobraival	0385/24
126.	Dózsa György tér	köztéri műalkotás, II. világháború áldozatainak emlékműve	213
127.	Kisrét Tanya 10. szám mellett	egyházi műalkotás Serházzugi Krisztus szobor	
128.	Dehere út, Bacsa dűlő keresztje	egyházi művészeti alkotás, Szent Orbán szobor	0385/24
129.	Szentháromság tér	köztéri műalkotás, Hősök szobra	192

## Szakrális kisépitmények

SOR-SZ.	KÖZTÁRGY	KÖZTÁRGY CÍME
1.	Szoborcsoport NBA templom előtt	Kossuth tér, Nagyboldogasszony templom előtt keletre. Hely: 46,710, 20,155
2.	Kálvária szoborcsoport a NBA templom előtt	Kossuth tér, Nagyboldogasszony templom előtt nyugatra. Hely: 46,710, 20,153
3.	Szent István szobor	Kossuth tér, Nagyboldogasszony templom főbejárata előtt. Hely: 46,710, 20,154
4.	Fakereszt és kereszt talapzat	Kossuth tér, Nagyboldogasszony templom mögött. Hely: 46,711, 20,155
5.	Szentháromság szobor	Szentháromság tér, park közepe. Hely: 46,710, 20,151
6.	Bökényi kereszt	Hársfa utca-Könyök utca sarok előtti tér. Hely: 46,709, 20,165
7.	Fájdalmas Anya szobor	Szent Rókus tér, templom előtt. Hely: 46,712, 20,167
8.	Kereszt a Szent Rókus templom előtt	Szent Rókus tér, templom előtt. Hely: 46,711, 20,167
9.	Nepomuki Szent János szobor a Belvárosban	Szent János téri park. Hely: 46,711, 20,163
10.	Kisréti kereszt	Az Arany szigetet érintő bőrhíd Kisrét oldal, Tanya 10. szám előtt. Hely: 46,699, 20,147
11.	Kereszt téri kereszt	Kereszt téri park. Hely: 46,716, 20,146
12.	Nepomuki Szent János szobor a fahídnál	A Csépa felé vezető úton, a gát tetején, a híd előtt. Hely: 46,718, 20,144
13.	Malom előtti kereszt	A Széchenyi István-Fekete János utca sarok, a malom előtti tér. Hely: 46,714, 20,134
14.	Szent József templom előtti kereszt	Piroska János tér 4. szám, a templom előtt. Hely: 46,718, 20,135
15.	Györfösi kereszt	Északi elkerülő út körforgalmi csomópont mellett, az Ipari Park-Tisza gát találkozásánál. Hely: 46,724, 20,136
16.	Kőkereszt	Budai Nagy Antal utca végén, a Tanya 893. szám előtt. Hely: 46,723, 20,117

SOR-SZ.	KÖZTÁRGY	KÖZTÁRGY CÍME
17.	Ibolyás úti kereszt	Az Ibolyás úton egy erdős dombon, egy tanyával szemben. Hely: 46,725, 20,108
18.	Mária úton Szent Család szoborcsoport	Mária úton, útkereszteződésben, magánterületen áll. Hely: 46,730, 20,106
19.	Harang a Mária úti szoborcsoportnál	Mária úton, a Szent Család szoborcsoportnál, magánterületen áll. Hely: 46,730, 20,106
20.	Tombác úti fakereszt	Tombác úton. Hely: 46,733 20,106
21.	Tombác úti vaskereszt	Tombác úton, útelágazás előtt, magánterületen. Hely: 46,725, 20,126
22.	Mészáros kereszt	Uraság úton, útkereszteződésnél, magánterületen. Hely: 46,735, 20,107
23.	Schwechtje kereszt	A volt Tiszaoldali homokbánya mögötti dombon, Tanya 826. szám mellett. Magánterület. Hely: 46,726, 20,125 H.sz.: 8445/1
24.	Schwechtje harang	A Schwechtje kereszt mellett. Magánterület. Hely: 46,726, 20,125
25.	Csurgó parti kereszt	Agyagos út vége felé, közel a Tiszaoldali kanyarhoz, dombon áll a kereszt és a fa harangláb, közel a Tanya 820.számhoz. Hely: 46,748, 20,103
26.	Zöld kereszt	Bokrosi út-Agyagos út sarok, buszmegálló és postaládák előtt. Hely: 46,730, 20,081 H.sz.: 0389 és 0411
27.	Szent László iskola keresztje	Bodor dűlő vége. Hely: 46,716, 20,112
28.	Félegyházi úton, Határúti kereszt	A 451-es úton a megyehatár. Hely: 46,686, 19,972
29.	Félegyházi úton, Császár úti kereszt	A 451-es út-Császár út kereszteződés. Hely: 46,716, 20,112
30.	Félegyházi úton, Saroktanyai kereszt	A 451-es úton, közel a Bokrosi út leágazásához. Hely: 46,721, 20,101
31.	Dehere iskola keresztje	Dehere út, Tanya 712. szám. Magánterület. Hely: 46,740, 20,082
32.	Dehere iskola harangja	Dehere út, Tanya 712. szám. Magánterület. Hely: 46,740, 20,082
33.	Kereszt a Szent Orbán szobornál	Dehere út, Tanya 708. szám előtt. Hely: 46,726, 20,125
34.	Szent Orbán szobor	Dehere út, Tanya 708. szám előtt. Hely: 46,726, 20,125
35.	Lourdesi szoborfülkés oszlop	Dehere út, Tanya 708. szám előtt. Hely: 46,726, 20,125
36.	Árpád iskola előtti kereszt	Fehérkereszt dűlő-Pölös dűlő kereszteződés, Tanya 1278/A szám előtt. Hely: 46,758, 20,048
37.	Fehérkereszt	Bokrosi út-Fehérkereszt dűlő kereszteződésében az út mellett. Hely: 46,726, 20,125
38.	Kereszt a bokrosi templom előtt	Bokros utca-Gyójai út kereszteződésében, a templom előtt. Hely: 46,753, 20,034
39.	Kereszt a bokrosi temetőben	A bokrosi temetőben, a ravatalozó előtt. Hely: 46,753, 20,040
40.	Harang a bokrosi temetőben	A bokrosi temetőben, a ravatalozó előtt. Hely: 46,753, 20,040
41.	Kereszt a bokrosi határúton	A Csongrád-Csanád-Bács-Kiskun megyehatárúton egy kis dombon, a közeli Piroska tanya 1631. szám. Hely: 46,753, 20,040
42.	Gyójai kereszt.	A Gyójai úton, az Y elágazásban. Hely: 46,753, 20,040
43.	Kettős halom kereszt	A 451-es elkerülő út-Kettős halom-vasút-Nyugati



SOR-SZ.	KÖZTÁRGY	KÖZTÁRGY CÍME
		fénysorompó kereszteződés. Hely: 46,716, 20,112
44.	Temetői Krisztus szobor	A temető főbejárata és a ravatalozó között. Hely: 46,707, 20,138
45.	Temetői stációk	A temető főbejáratától a kápolnáig kétoldalt vannak építve. Hely: 46,707 20,138
46.	Temetői kereszt	A Faragó kriptá mellett, a harangok előtt. Hely: 46,707, 20,138
47.	Temetői nagyharang	A kereszt mellett. Hely: 46,707, 20,138
48.	Temetői kisharang	A kereszt mellett. Hely: 46,707, 20,138
49.	Magyar hősök keresztje a temetőben	Temető. Hely: 46,692, 20,136
50.	Öregtemetői kereszt	Az Öregtemetői főúton középtájon. Hely: 46,692, 20,136
51.	Szent Pál iskola keresztje	Kéttemető út-Rakodó dűlő kereszteződésében az út mellett. Hely: 46,697, 20,144
52.	Kónyaszéki iskola keresztje	Kéttemető út 6-os kilométerkönnél lekanyarodni a vasúti sínekig menni. Hely: 46,699, 20,071
53.	Csukás parti iskola keresztje	Kéttemető út-451-t összekötő út kereszteződése. Hely: 46,645, 20,105
54.	Kókai kereszt	Kéttemető utat a 451-es úttal összekötő úton, még a vasúti kereszteződés előtt egy dombon. Hely: 46,687, 19,982
55.	Keller kereszt	Szentes felől bejövő-Szeged felé menő út kereszteződésében, a benzinkút területén. Hely: 46,699, 20,146
56.	Szent Vendel szobor	Szegedi út, Tanya 243. szám, hrsz.: 0167/5 előtt, magánterületen. Hely: 46,694, 20,138
57.	Faragó kereszt	Szegedi út, Simmer fafaragó tanyája előtt. Magánterület. Hely: 46,694, 20,138
58.	Vidre kereszt	Szegedi úton a Vidre hídnál leágazó út, a főlíák felé. Hely: 46,665, 20,114
59.	Szántói iskola keresztje	A Szegedi úttal párhuzamos dűlő úton. Hely: 46,665, 20,114
60.	Szántói úti kereszt	A Szentesi útról leágazó műút, a Szántói út vége. Hely: 46,665, 20,114
61.	Böldi kereszt	A Szentesi út-Böldi rév felé út kereszteződésében. Hely: 46,682, 20, 188
62.	Nepomuki Szent János szobortalapzat	A Böldi révnél, a Tisza gát Szent János kanyarjában. Hely: 46,680, 20,213
63.	Harang a kilencesi iskolánál	A faház előtt, a dűlő utak kereszteződésében. Hely: 46,665, 20,114
64.	Kilencesi kereszt	A járt dűlőútról leágazó járatlan úton. Hely: 46,672, 20,228
65.	Nagyréti Várháti iskola keresztje	A Csépai úton, a Várháton. Magánterület. Hely: 46,866, 19,978
66.	Nagyréti megyehatárnál kereszt	A Csongrád-Csanád-Jász-Nagykun megyehatárnál. Hely: 46,737, 20,091
67.	Mámai réti kereszt	A Csépai útról leágazó bőrhídon átmenő műút-dűlő utak kereszteződésében. Hely: 46,786 20,124
68.	Mámai réti iskola keresztje	Az út menti kereszttől nem messze, vélhetőleg magánterületen. Hely: 46,757, 20,123

**5. melléklet: TOP 30 cég nettó árbevétele alapján 2019-ben (csongrádi székhelyű vállalkozás)**

Forrás: Opten

Cégnév	Nettó árbevétel (ezer Ft) 2019	Fő tevékenység	Foglalkoztatottak száma
VESTFROST Zrt.	4 557 390	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	240
Ecorgan Kft.	3 096 588	4673 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem	52
"ROBA-TISZA" Kft.	1 922 013	3109 Egyéb bútor gyártása	196
Csongrádi Víz- és Kommunális Nonprofit Kft.	1 791 773	3811 Nem veszélyes hulladék gyűjtése	139
"LARODO" Kft.	1 461 891	2562 Fémmegmunkálás	28
HÉJJA TESTVÉREK Kft.	1 412 047	0146 Sertésenyésztés	59
HUNDEC KFT	1 314 354	2511 Fémszerkezet gyártása	107
AEROPRODUKT Zrt.	1 164 114	2511 Fémszerkezet gyártása	48
PLASMA-TECH SYSTEMS Kft.	1 033 054	2841 Fémmegmunkáló szerszámgyártás	53
PMT Szerszámgyártó Kft.	990 966	4662 Szerszámgyártás-nagykereskedelem	13
GÁL GÉPSZER 2010 Kft.	933 869	3312 Ipari gép, berendezés javítása	19
AGRO-DARA Kft.	523 726	5229 Egyéb szállítást kiegészítő szolgáltatás	42
Techno-Construct Kft.	523 633	4120 Lakó- és nem lakó épület építése	6
G-ROAD Kft.	474 854	4221 Folyadék szállítására szolgáló közmű építése	11
ECODAN KÖRNYEZETÉPÍTŐ Kft.	459 202	7490 M. n. s. egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	8
MONOLITH-TECH Kft.	454 305	4399 Egyéb speciális szaképítés m. n. s	12
Tisza Élelmiszer Kft.	407 689	1071 Kenyér; friss pékáru gyártása	35
HEX-TECH Kft.	394 758	2829 M. n. s. egyéb általános rendeltetésű gép gyártása	16
Szimultán BT.	386 964	4674 Fémáru, szerelvény, fűtési berendezés nagykereskedelme	10
LATICE Kft.	369 365	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	28
Homokhátsági Regionális Zrt.	362 308	6820 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése	4
Central-Pharma Bt	348 076	4773 Gyógyszer-kiskereskedelem	12
SOWOLU-LÉGTECHNIKA Kft	334 935	4329 Egyéb épületgépészeti szerelés	8
HORAL AIR Kft.	329 973	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	23
Horváth Légtechnika Kft	323 131	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	25
Edipex Kft.	321 406	4632 Hús-, húskészítmény nagykereskedelme	3
Somogyiné és Társai Bt.	316 439	4773 Gyógyszer-kiskereskedelem	9
SBD Elektrik Kft.	314 306	7112 Mérnöki tevékenység, műszaki tanácsadás	4
Todim-Remgero Kft.	300 683	7022 Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás	1
FAUNUS Kft.	295 854	4673 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem	13

**6. melléklet: TOP 30 cég foglalkoztatottak száma alapján 2019 (csongrádi székhelyű vállalkozás)**

Forrás: Opten

Cégnév	Nettó árbevétel (ezer Ft)	TEÁOR	Foglalkoztatottak száma
VESTFROST Zrt.	4 557 390	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	240
"ROBA-TISZA" Kft.	1 922 013	3109 Egyéb bútor gyártása	196
Csongrádi Víz- és Kommunális Nonprofit Kft.	1 791 773	3811 Nem veszélyes hulladék gyűjtése	139
Piroskavárosi Szociális és Rehabilitációs Nonprofit Kft. Csongrád	182 695	8899 M. n. s. egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül	138
HUNDEC KFT	1 314 354	2511 Fémszerkezet gyártása	107
BAU-INFO-R Közhasznú Nonprofit Kft.	22 032	8292 Csomagolás	102
KLS Green Kft.	164 442	8130 Zöldterület-kezelés	62
HÉJJA TESTVÉREK Kft.	1 412 047	0146 Sertésenyésztés	59
PLASMA-TECH SYSTEMS Kft.	1 033 054	2841 Fémmegmunkáló szerszámgyártása	53
Ecorgan Kft.	3 096 588	4673 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem	52
AEROPRODUKT Zrt.	1 164 114	2511 Fémszerkezet gyártása	48
AGRO-DARA Kft.	523 726	5229 Egyéb szállítást kiegészítő szolgáltatás	42
Tisza Élelmiszer Kft.	407 689	1071 Kenyér; friss pékáru gyártása	35
"LARODO" Kft.	1 461 891	2562 Fémmegmunkálás	28
LATICE Kft.	369 365	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	28
Csongrádi Közmű Kft.	185 569	3530 Gőzellátás, légkondicionálás	26
Horváth Légtechnika Kft	323 131	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	25
Kézenfogva Piroskavárosban Közérdekű Nyugdíjas Szövetkezet	31 300	7820 Munkaerőkölcsonzés	24
HORAL AIR Kft.	329 973	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	23
DIÓFA Kft.	110 116	5610 Éttermi, mozgó vendéglátás	22
SOPA-TEX Kft.	128 255	1391 Kötött, hurkolt kelme gyártása	22
GÁL GÉPSZER 2010 Kft.	933 869	3312 Ipari gép, berendezés javítása	19
BÁSTYA VAS-ÉP Kft.	237 681	4752 Vasáru-, festék-, üveg-kiskereskedelem	18
TURBO KFT.	193 653	4617 Élelmiszer, ital, dohányáru ügynöki nagykereskedelme	17
Csongrádi Raktár Kft.	41 093	5210 Raktározás, tárolás	16
HEX-TECH Kft.	394 758	2829 M. n. s. egyéb általános rendeltetésű gép gyártása	16
"Boros" Kft.	126 692	1082 Édesség gyártása	15
Fény-Lik Kft.	178 412	4719 Iparcikk jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	15
Kókai Kft.	125 225	3312 Ipari gép, berendezés javítása	15
VIG-MOTOR Kft.	184 844	4540 Motorkerékpár, -alkatrész kereskedelme javítása	15

**7. melléklet: TOP 50 cég nettó árbevétele alapján (fióktelep is)**

Forrás: Opten

Cégnév	Település (székhely)	Nettó árbevétel (ezer Ft)	TEÁOR	Foglalkoztatottak száma
Lidl Magyarország Bt.	Budapest	552 461 000	4711 Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	7375
Szerencsejáték Zrt.	Budapest	542 590 673	9200 Szerencsejáték, fogadás	1844
Penny-Market Kft.	Alsónémedi	268 723 578	4711 Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	4978
Magyar Posta Zrt.	Budapest	203 990 000	5310 Postai tevékenység (egyetemes kötelezettséggel)	28455
dm Kft.	Törökbálint	100 655 149	4775 Illatszer-kiskereskedelem	2836
Mars Magyarország Kisállateledel Gyártó Kft.	Budapest	65 309 342	1092 Hobb állat-eledel gyártása	792
"HANSA-KONTAKT" Kft.	Szeged	55 894 656	4639 Élelmiszer, ital, dohányáru vegyes nagykereskedelme	845
HUNGERIT Zrt.	Szentes	52 269 843	1012 Baromfi hús feldolgozása, tartósítása	1729
VOLÁNBUSZ Zrt.	Budapest	48 626 000	4931 Városi, elővárosi szárazföldi személyszállítás	18686
Lapker Zrt	Budapest	39 602 308	4649 Egyéb háztartási cikk nagykereskedelme m. n. s.	383
COOP Szolnok Zrt.	Szolnok	29 673 978	4711 Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	1508
RWA Magyarország Kft.	Ikrény	24 822 716	4621 Gabona, dohány, vetőmag, takarmány nagykereskedelme	88
Dél-100 Kft.	Kiskunfélegyháza	12 391 119	4690 Vegyestermékkörű nagykereskedelem	185
COOP Szeged Zrt.	Szeged	9 277 543	4711 Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	531
Bodrogi Bau Kft.	Hódmezővásárhely	9 193 441	4120 Lakó- és nem lakó épület építése	224
ZENTIVA PHARMA Kft.	Budapest	7 693 190	4646 Gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme	73
ÁRPÁD-AGRÁR ZRT.	Szentes	6 926 930	0150 Vegyes gazdálkodás	208
HUNOR COOP Zrt.	Szentes	6 621 896	4711 Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	389
FBH-NP Nonprofit KFT	Vaskút	6 583 421	3821 Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása	206
FF Zrt.	Budapest	6 194 487	2511 Fém szerkezet gyártása	327
JAN-KER 2001 Kft.	Hódmezővásárhely	5 333 088	4639 Élelmiszer, ital, dohányáru vegyes nagykereskedelme	105
Bogos-Trans Kft.	Bonyhád-Majos	5 081 598	4941 Közúti áruszállítás	135
Get Work Trend Kft.	Budapest	4 943 608	7820 Munkaerő kölcsönzés	1147
VESTFROST Zrt.	Csongrád	4 557 390	2825 Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	240



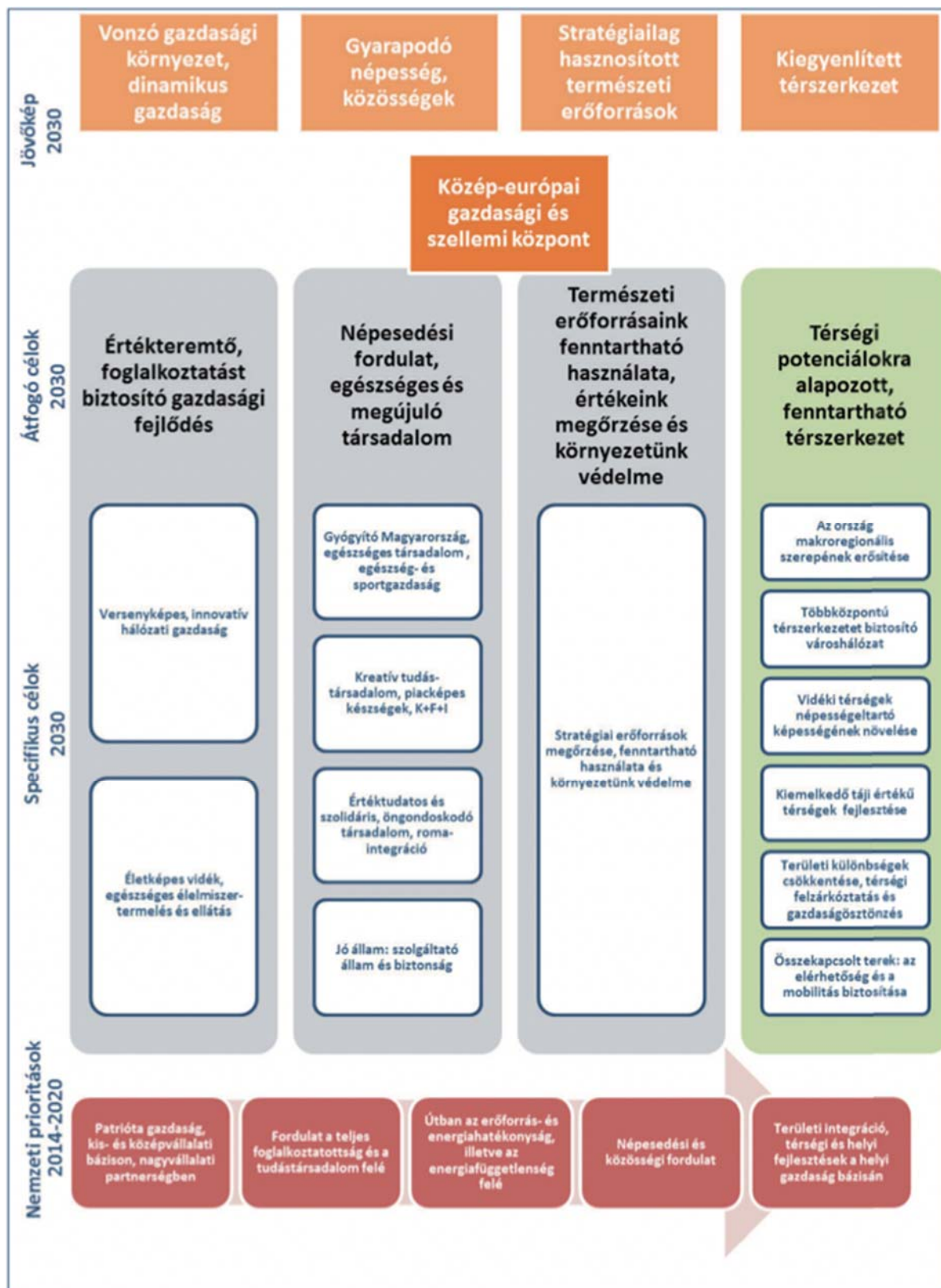
Cégnév	Település (székhely)	Nettó árbevétel (ezer Ft)	TEÁOR	Foglalkoztatottak száma
Győri Likőrgyár Zrt.	Győr	4 427 559	1101 Desztillált szeszes ital gyártása	116
HUNGÁRIA PETROL Kft	Szeged	4 108 115	4730 Gépjárműüzemanyag-kiskereskedelem	32
PHARMAINVEST Zrt.	Szeged	3 340 251	7022 Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás	98
"TO Move" Kft.	Budapest	3 100 574	9319 Egyéb sporttevékenység	51
Ecorgan Kft.	Csongrád	3 096 588	4673 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem	52
DO - HE Kft	Kiskunfélegyháza	3 034 589	4719 Iparcikk jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	120
Sonova Audiological Care Hungary Kft.	Budapest	2 502 258	4774 Gyógyászati termék kiskereskedelme	129
GIA - Hungária Kft	Budapest	2 386 109	4669 Egyéb m. n. s. gép, berendezés nagykereskedelme	95
Tóthágas Plusz Kft.	Budapest	2 347 797	4649 Egyéb háztartási cikk nagykereskedelme m. n. S	41
PRIMA-PROTETIKA Kft.	Békéscsaba	2 112 186	3250 Orvosi eszköz gyártása	141
Trenkwalder Recruitment Kft.	Budapest	2 095 605	7810 Munkaközvetítés	150
Energiatudás Innovációs Kft.	Bordány	2 093 473	4322 Víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló-szerelés	1
Pingvin Hód Zrt.	Szeged	2 055 741	4773 Gyógyszer-kiskereskedelem	36
"ROBA-TISZA" Kft.	Csongrád	1 922 013	3109 Egyéb bútor gyártása	196
FŐKEFE Közhasznú Nonprofit Kft.	Budapest	1 913 970	3291 Seprű-, kefégyártás	3
Kéri Pharma Hungary Kft.	Debrecen	1 859 012	7219 Egyéb természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés	28
AUTARK Kft.	Szentes	1 808 444	4120 Lakó- és nem lakó épület építése	38
Rév Gázipari Kft.	Budapest	1 802 703	4614 Gép, hajó, repülőgép ügynöki nagykereskedelme	32
Csongrádi Víz- és Kommunális Nonprofit Kft.	Csongrád	1 791 773	3811 Nem veszélyes hulladék gyűjtése	139
"LARODO" Kft.	Csongrád	1 461 891	2562 Fémmegmunkálás	28
HÉJJA TESTVÉREK Kft.	Csongrád	1 412 047	0146 Sertésenyésztés	59
HUNDEC KFT	Csongrád	1 314 354	2511 Fémszerkezet gyártása	107
Vidékháló Kft.	Kecskemét	1 165 567	6110 Vezetékes távközlés	20
AEROPRODUKT Zrt.	Csongrád	1 164 114	2511 Fémszerkezet gyártása	48
MOBIL ÉS LAPTOPSHOP Kft.	Szentes	1 084 006	4741 Számítógép, periféria, szoftver kiskereskedelme	49

**8. melléklet: Csongrádi Ipari Park céglista**

Cég megnevezése	Székhelye	Címe	Fő tevékenység	Ipari parkban történő működés kezdete
Csongrádi Víz- és Kommunális Szolg. Nonprofit Kft.	6640 Csongrád, Bercsényi u. 39.	6640 Csongrád, Bercsényi u. 39.	Nem veszélyes hulladék gyűjtése	1995
TSS Kft.-felszámolás alatt	6640 Csongrád, Bercsényi u. 28.	6640 Csongrád, Bercsényi u. 28.	Famegmunkálás	1996
Vestfrost Zrt.	6640 Csongrád, Rév I. u. 3-5.	6640 Csongrád, Rév I. u. 3-5.	Nem háztartási hűtő, légállapot szabályzó gyártása	2010
Cu-Zn Technik Kft.	6640 Csongrád, Dália u. 2.	6640 Csongrád, Dália u. 2.	Fémipargyártás, kereskedelem	1993
Larodo Kft.	6640 Csongrád, Rév I. u. 6.	6640 Csongrád, Rév I. u. 6.	Egyéb nagykereskedelem	1995
Pharmatan Kft.	6640 Csongrád, Attila u. 35.	6640 Csongrád, Attila u. 35.	Gyógyszer csomagolás, kereskedelem	2005
PentaGlass'97 Kft.	6640 Csongrád, Jácint u. 2.	6640 Csongrád, Jácint u. 2.	vasáru, festék, üveg kiskereskedelem	2012
Turbo Autosiskola Kft.	6640 Csongrád, Zsinóru. 39.	6640 Csongrád, Zsinóru. 39.	Ital nagykereskedelem	2008
Sági és Társa Bt.	6640 Csongrád, Zsinór u. 62.	6640 Csongrád, Zsinór u. 62.	Építőipari mezőgazdasági kereskedelem	2007
D-Lessor Kft. jogutód PMT Vagyonkezelő Kft.	6640 Csongrád, Attila u. 73.	6640 Csongrád, Attila u. 73.	Szerszámgép nagykereskedelem	2004
Ecorgan Kft.	6640 Csongrád, Attila u. 32.	6640 Csongrád, Attila u. 32.	Fa-, építőanyag-, szaniteráru nagyker	2003
Forgó István ev.	6640 Csongrád, Uzsoki u. 1.	6640 Csongrád, Uzsoki u. 1.	Bútorgyártás	2008
Agro-Dara Kft.	6640 Csongrád, Attila u. 73.	6640 Csongrád, Attila u. 73.	Szállítmányozás, közúti teherszállítás, rakománykezelés, tárolás, raktározás, gépi anyagmozgatás	2003
Larone Kft.	6640 Csongrád, István u. 35.	6640 Csongrád, István u. 35.	Szerszámgépgyártás	2008
Vig-Motor Kft.	6640 Csongrád, Fő u. 33.	6640 Csongrád, Fő u. 33.	Motorkerékpár alkatrész kereskedelme, javítása	2008
Hex-Tech Kft.	6640 Csongrád, Vörösmarty u. 1.	6640 Csongrád, Vörösmarty u. 1.	Egyéb gép, berendezés nagykereskedelme	2006
Kör-Tisz Kft.	6640 Csongrád, Szőlőhegyi u. 11.	6640 Csongrád, Szőlőhegyi u. 11.	Ingatlan bérbeadás	1991
Natur-Agro Kft.	2013 Pomáz, Nyár u. 17/A.	2013 Pomáz, Nyár u. 17/A.	Mezőgazdasági termékek ügynöki nagykereskedelme	2008

Cég megnevezése	Székhelye	Címe	Fő tevékenység	Ipari parkban történő működés kezdete
Ujszászi és Társa Kft.	6640 Csongrád, Pacsirta u. 47.	6640 Csongrád, Pacsirta u. 47.	Közúti teherszállítás	2008
Rév és Társai Kereskedelmi Kft./jogutód Rév Gázipari Kft	1172 Budapest, Rétfarkas u. 1.	6640 Csongrád, Rév I. u. 5.	Ingatlan beruházások	2007
Horai Kft.	6640 Csongrád, Bocskai u. 49.	6640 Csongrád, Bocskai u. 49.	Nem háztartási hűtő, légállapot szabályzó gyártása	2009
Kókai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	6640 Csongrád, Zöldkert u. 12/a.	6640 Csongrád, Zöldkert u. 12/a.		2014
Lora Beauty Kft.	2330 Dunaharaszti, Dózsa Gy út 47.	6640 Csongrád, Attila u. 32.	Egyéb speciális szaképítés	2015
PWENT Kft.	6640 Csongrád, Rév I. u. 5.	6640 Csongrád, Rév I. u. 5.	Kereskedelem	2007
CLH Kft.	6640 Csongrád, 2122/45 hrsz	6640 Csongrád, 2122/45 hrsz	Víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló szerelés	2014
Pipe Line Kft.	6640 Csongrád, Bocskai u. 42.	6640 Csongrád, Bocskai u. 42.	Légtechnikai termelés	1991
Tyukász TEAM Kft.	6640 Csongrád, Zrínyi u. 2.	6640 Csongrád, Zrínyi u. 2.	Desztillált szeszes ital gyártás	2012
Tyukász Hűtő és Klimatechnika Kft.	6640 Csongrád, Zrínyi u. 2.	6640 Csongrád, Zrínyi u. 2.	víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló szerelés	2013
Hun_Pet Kft	6640 Csongrád, Bercsényi u. 34.	6640 Csongrád, Bercsényi u. 34.	Hobbiállat eledel gyártás	2013
DEMO'97 Kft	6791 Szeged, Dorozsmai út 61.	6640 Csongrád, Belterület 6471/2	Egyéb nem bolti piaci kiskereskedelem	2018

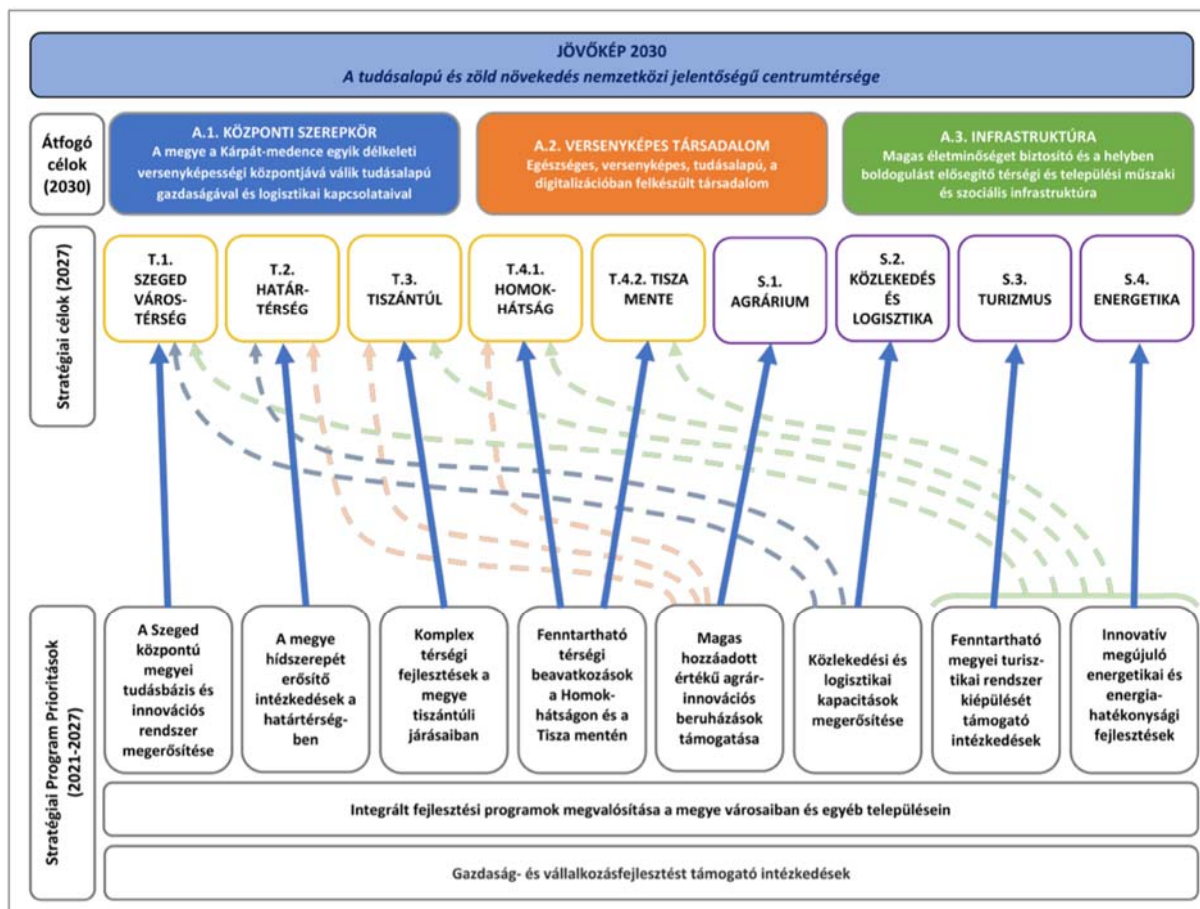
## 9. melléklet: Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció (OFTK) célrendszere



Forrás: OFTK 99.o.



## 10. melléklet: Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Programjának célrendszere 2021-2027



Forrás: Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Programja 22. o.

## 11. melléklet: Az Önkormányzati tulajdonú területek adattáblája

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0363/2	Állami területek	árok	5593,0	1568	100 %
0410	Állami területek	csatorna	5696,3	1566	100 %
0421	Állami területek	csatorna	5174,2	1564	100 %
0455	Állami területek	csatorna	2717,3	1557	100 %
0461	Állami területek	csatorna	6110,0	1556	100 %
0466	Állami területek	csatorna	9773,6	1555	100 %
499/5	Állami területek	saját használatú út	237,9	259	100 %
5405	Állami területek	lakóház, udvar	461,2	2257	100 %
3674/11	Állami területek	lakóház, udvar	1279,0	1162	20-39 %
8502/4	Állami területek	helyi közút	27592,8	2606	40-59 %
1766/1	Állami területek	helyi közút	11825,1	2595	60-79 %
1987/1	Állami területek	helyi közút	13605,1	2596	60-79 %
4418	Állami területek	helyi közút	3932,6	2599	60-79 %
4591/11	Állami területek	helyi közút	1901,7	2603	60-79 %
8502/1	Állami területek	helyi közút	14730,6	2604	60-79 %
8502/3	Állami területek	helyi közút	251,5	2605	60-79 %
0300/2	Állami területek	helyi közút	343,4	2592	80-99 %
1745/1	Állami területek	helyi közút	9475,2	2593	80-99 %
1745/2	Állami területek	helyi közút	5219,2	2594	80-99 %
1946	Állami területek	helyi közút	4032,3	2590	80-99 %
3030	Állami területek	helyi közút	3357,9	2591	80-99 %
4026	Állami területek	helyi közút	6410,1	2597	80-99 %
4337	Állami területek	helyi közút	2978,4	2598	80-99 %
4423/1	Állami területek	helyi közút	7690,0	2600	80-99 %
4424	Állami területek	helyi közút	2098,6	2601	80-99 %
4642/5	Gazdasági társaságok területe	kopárság	1900,5	2526	100 %
499/4	Gazdasági társaságok területe	gazdasági épület, udvar	242,3	2000	100 %
4641/2	Gazdasági társaságok területe	lakóház, udvar	949,8	2497	40-59 %
499/6	Gazdasági társaságok területe	áruház	1004,0	1963	60-79 %
0323/17	Gazdasági társaságok területe	telephely, épület, udvar	4748,8	2558	80-99 %
0323/18	Gazdasági társaságok területe	telephely, épület, udvar	22514,6	2559	80-99 %
2122/51	Gazdasági társaságok területe	beépítetlen terület	7096,2	2533	80-99 %
6471/2	Gazdasági társaságok területe	beépítetlen terület	6811,8	2539	80-99 %
5631/2	Gazdasági társaságok területe	beépített terület, gazdasági épület	1297,2	2524	
010/2	Önkormányzatok területe	vízállás	1723,9	1992	100 %
010/3	Önkormányzatok területe	vízállás	3116,6	1993	100 %
010/4	Önkormányzatok területe	vízállás	31930,3	1994	100 %
0100/17	Önkormányzatok területe	saját használatú út	809,2	2082	100 %
0100/9	Önkormányzatok területe	saját használatú út	743,3	2081	100 %
0101	Önkormányzatok területe	csatorna	2685,2	2283	100 %
0105/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4887,5	2270	100 %
0105/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1696,6	2084	100 %
0105/7	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1070,3	2083	100 %
0108	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5177,7	2271	100 %
011	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2166,3	1934	100 %
0110	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11215,8	2272	100 %
0118/15	Önkormányzatok területe	árok	2605,9	2308	100 %
0118/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13759,7	2085	100 %
0118/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12970,7	2086	100 %
012/3	Önkormányzatok területe		111101,1	206	100 %
012/5	Önkormányzatok területe	vízállás	6876,5	1995	100 %
012/6	Önkormányzatok területe		4154,1	207	100 %
012/8	Önkormányzatok területe		18911,6	208	100 %
0121/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1365,1	2087	100 %
0121/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6579,0	2088	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0124	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10140,8	2273	100 %
0128	Önkormányzatok területe	saját használatú út	14257,9	2274	100 %
0130/21	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10554,8	2275	100 %
0132	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8688,7	2276	100 %
0133/4	Önkormányzatok területe		114544,5	217	100 %
0134	Önkormányzatok területe	saját használatú út	26916,8	2042	100 %
0136	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9035,2	2089	100 %
0138/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8483,5	2090	100 %
0138/2	Önkormányzatok területe	közút	1176,7	717	100 %
0139/50	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4197,0	2091	100 %
0139/51	Önkormányzatok területe	saját használatú út	314,4	2092	100 %
0139/52	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1028,8	2093	100 %
0139/53	Önkormányzatok területe	saját használatú út	318,5	2094	100 %
014/15	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1874,5	2144	100 %
014/63	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2009,5	2146	100 %
0140	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6064,3	2095	100 %
0141/12	Önkormányzatok területe	saját használatú út	746,7	2096	100 %
0141/16	Önkormányzatok területe	csatorna	1848,8	2309	100 %
0142/19	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2015,3	2097	100 %
0145/11	Önkormányzatok területe	árok	1201,2	2310	100 %
0146	Önkormányzatok területe	árok	6313,8	2311	100 %
0147	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8479,7	2098	100 %
0148/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7781,5	2099	100 %
0149	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2543,7	2100	100 %
0150	Önkormányzatok területe	saját használatú út	29637,9	2132	100 %
0151/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	642,6	2133	100 %
0151/15	Önkormányzatok területe	csatorna	1355,8	2312	100 %
0151/23	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1266,2	2134	100 %
0151/24	Önkormányzatok területe	csatorna	2542,0	2313	100 %
0152	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2543,7	2135	100 %
0156	Önkormányzatok területe	saját használatú út; csatorna	14699,9	2137	100 %
0157	Önkormányzatok területe	saját használatú út	35109,8	2277	100 %
0158/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2682,9	2138	100 %
0158/35	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1914,1	2139	100 %
0161	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2820,8	2140	100 %
0163/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13618,3	2141	100 %
0163/2	Önkormányzatok területe	közút	2961,8	718	100 %
0164	Önkormányzatok területe	saját használatú út	20209,2	2278	100 %
0166/19	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1457,7	2279	100 %
0166/29	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1213,1	2142	100 %
0166/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	344,2	2143	100 %
0167/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10689,1	2145	100 %
0167/31	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5934,0	2147	100 %
0170/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4839,9	2149	100 %
0170/35	Önkormányzatok területe	árok	1591,5	2314	100 %
0170/48	Önkormányzatok területe	saját használatú út	292,5	2151	100 %
0170/49	Önkormányzatok területe	árok	1269,0	2315	100 %
0175/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1474,5	2152	100 %
0175/5	Önkormányzatok területe	saját használatú út		2152	100 %
0176/13	Önkormányzatok területe	árok	636,2	2316	100 %
0176/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1047,7	2153	100 %
0179	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5226,7	2155	100 %
0180/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2708,9	2172	100 %
0180/34	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1934,5	2158	100 %
0180/41	Önkormányzatok területe	saját használatú út	800,0	2167	100 %
0184	Önkormányzatok területe	csatorna	5718,3	2317	100 %
0186/24	Önkormányzatok területe	saját használatú út	841,5	2347	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0187	Önkormányzatok területe	saját használatú út	15707,1	2169	100 %
0189/17	Önkormányzatok területe	saját használatú út	357,0	2175	100 %
019	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8170,4	2148	100 %
0191/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1992,3	2177	100 %
0192	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4862,7	2179	100 %
0193/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4404,0	2181	100 %
0193/38	Önkormányzatok területe	saját használatú út	730,9	2183	100 %
0194	Önkormányzatok területe	saját használatú út	22953,3	2184	100 %
0195	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7235,0	2186	100 %
0197/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3147,1	2188	100 %
0198/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2260,1	2190	100 %
0198/9	Önkormányzatok területe	saját használatú út	417,9	2192	100 %
0199/2	Önkormányzatok területe	köztút	3590,1	719	100 %
0199/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út	88,7	2193	100 %
0199/5	Önkormányzatok területe	saját használatú út		2193	100 %
020/3	Önkormányzatok területe	vízmű; telephely, üzemi épület	14129,3	1996	100 %
0200/8	Önkormányzatok területe	árok	1177,8	2318	100 %
0201/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	524,0	2176	100 %
0202	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4273,4	2178	100 %
0203/56	Önkormányzatok területe	saját használatú út	128,1	2180	100 %
0203/57	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1002,3	2182	100 %
0204	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5914,2	2185	100 %
0205	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9806,0	2187	100 %
0206/35	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2536,8	2189	100 %
0208/13	Önkormányzatok területe	saját használatú út	827,8	2191	100 %
0208/16	Önkormányzatok területe	saját használatú út	951,7	2056	100 %
0208/21	Önkormányzatok területe	saját használatú út	403,3	2319	100 %
0208/46	Önkormányzatok területe		2735,0	2247	100 %
021	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7704,0	2150	100 %
0211/10	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3462,1	2058	100 %
0211/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	512,9	2059	100 %
0211/18	Önkormányzatok területe	saját használatú út	372,2	2060	100 %
0211/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	561,6	2061	100 %
0212	Önkormányzatok területe	saját használatú út	19771,2	2062	100 %
0213/20	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1435,5	2063	100 %
0213/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4347,2	2064	100 %
0213/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	311,5	2065	100 %
0213/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1026,7	2066	100 %
0216/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3288,6	2067	100 %
0216/55	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1139,9	2069	100 %
0216/57	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1730,0	2070	100 %
0218/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3917,0	2071	100 %
0218/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út		2071	100 %
022/20	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1840,9	2154	100 %
022/21	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2713,1	2156	100 %
0221	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3309,4	2072	100 %
0223	Önkormányzatok területe	csatorna	3209,8	1189	100 %
0226/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1575,2	2073	100 %
023	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6987,3	2157	100 %
0233/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	184,8	2074	100 %
0233/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út		2074	100 %
0234/2	Önkormányzatok területe	csatorna	2444,3	2320	100 %
0236	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11844,6	2075	100 %
0237/16	Önkormányzatok területe		5963,2	221	100 %
024/36	Önkormányzatok területe	saját használatú út	845,3	2159	100 %
0241	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12439,4	2118	100 %
0247	Önkormányzatok területe	saját használatú út	23374,9	2119	100 %



HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
025	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4952,0	2160	100 %
0250	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5252,6	2120	100 %
0251	Önkormányzatok területe	saját használatú út	16363,2	2121	100 %
0252	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5023,8	2122	100 %
0253/20	Önkormányzatok területe	saját használatú út	959,0	2128	100 %
0253/21	Önkormányzatok területe	saját használatú út	146,8	2127	100 %
0253/23	Önkormányzatok területe	saját használatú út	88,6	2126	100 %
0253/24	Önkormányzatok területe	saját használatú út	213,5	2123	100 %
0253/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1208,7	2124	100 %
0254	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3373,6	2125	100 %
0255/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1376,6	2101	100 %
0255/20	Önkormányzatok területe	saját használatú út	364,9	2102	100 %
0255/22	Önkormányzatok területe	saját használatú út	194,6	2103	100 %
0259	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5560,4	2104	100 %
0260/20	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2736,3	2105	100 %
027	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4498,3	2161	100 %
0271/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3789,5	1314	100 %
0271/31	Önkormányzatok területe	saját használatú út	582,4	1315	100 %
0271/36	Önkormányzatok területe	saját használatú út	478,8	1316	100 %
0274	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8258,6	1317	100 %
0275/12	Önkormányzatok területe	saját használatú út	219,6	1318	100 %
0275/13	Önkormányzatok területe	saját használatú út	274,2	1319	100 %
0275/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	106,5	1320	100 %
0275/15	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5593,9	1321	100 %
0275/16	Önkormányzatok területe	árok	563,8	1329	100 %
0276/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1131,4	1322	100 %
0276/72	Önkormányzatok területe	saját használatú út	227,1	1323	100 %
0277	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5601,2	1324	100 %
0278	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9919,1	1325	100 %
0279	Önkormányzatok területe	csatorna	3735,5	1330	100 %
0280/34	Önkormányzatok területe	saját használatú út	756,8	1326	100 %
0281	Önkormányzatok területe	saját használatú út	22800,4	1327	100 %
0282	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6010,0	1328	100 %
0283/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5227,2	2029	100 %
0283/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4212,1	1383	100 %
0283/35	Önkormányzatok területe	árok	2994,8	1331	100 %
0283/36	Önkormányzatok területe	árok	1746,2	1332	100 %
0283/45	Önkormányzatok területe	saját használatú út	341,8	1384	100 %
0286	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2321,5	1385	100 %
0289/19	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4201,1	1386	100 %
0289/29	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1449,9	1387	100 %
029	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4416,2	2162	100 %
0290	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3570,0	1388	100 %
0291	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3136,6	1389	100 %
0292/15	Önkormányzatok területe		12384,2	2389	100 %
0292/19	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1029,9	1391	100 %
0292/31	Önkormányzatok területe		6041,3	2450	100 %
0292/32	Önkormányzatok területe	saját használatú út	646,1	1390	100 %
0292/34	Önkormányzatok területe	saját használatú út	593,7	2458	100 %
0293	Önkormányzatok területe	közút		723	100 %
0296	Önkormányzatok területe	közút	772,2	1294	100 %
0298	Önkormányzatok területe	közút	1254,2	755	100 %
0299/15	Önkormányzatok területe	árok	1316,9	1333	100 %
030/30	Önkormányzatok területe		8505,7	2220	100 %
030/35	Önkormányzatok területe	saját használatú út	339,1	2343	100 %
0302/1	Önkormányzatok területe	közút	234,0	1297	100 %
0302/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	37,0	1298	100 %
0305	Önkormányzatok területe	közút	1629,8	756	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
0306/3	Önkormányzatok területe	közút	2517,2	1295	100 %
0306/4	Önkormányzatok területe	közút	726,8	1296	100 %
0307/16	Önkormányzatok területe		473,2	2506	100 %
0307/18	Önkormányzatok területe		1960,0	1334	100 %
0307/19	Önkormányzatok területe		1869,5	2617	100 %
0307/26	Önkormányzatok területe		841,1	2507	100 %
0307/27	Önkormányzatok területe		241,0	1335	100 %
0307/28	Önkormányzatok területe		90,2	1336	100 %
0307/29	Önkormányzatok területe		1167,7	2616	100 %
0307/30	Önkormányzatok területe		184,0	1337	100 %
0307/31	Önkormányzatok területe		32,9	1338	100 %
0307/32	Önkormányzatok területe		4205,9	2477	100 %
0307/33	Önkormányzatok területe		606,6	1339	100 %
0307/34	Önkormányzatok területe		8,2	1340	100 %
0307/35	Önkormányzatok területe		2800,0	2433	100 %
0307/36	Önkormányzatok területe		234,2	1341	100 %
0307/37	Önkormányzatok területe		1251,7	2432	100 %
0307/38	Önkormányzatok területe		77,0	1342	100 %
0307/39	Önkormányzatok területe		1755,3	2481	100 %
0307/40	Önkormányzatok területe		108,2	1343	100 %
0307/41	Önkormányzatok területe		1830,8	2437	100 %
0307/42	Önkormányzatok területe		87,7	1344	100 %
0307/43	Önkormányzatok területe		1709,8	1345	100 %
0307/44	Önkormányzatok területe		68,3	1346	100 %
0307/45	Önkormányzatok területe		2342,6	2441	100 %
0307/46	Önkormányzatok területe		80,7	1347	100 %
0307/47	Önkormányzatok területe		2730,0	2482	100 %
0307/48	Önkormányzatok területe		85,8	1348	100 %
0307/50	Önkormányzatok területe		84,1	1349	100 %
0307/52	Önkormányzatok területe		57,3	1350	100 %
0307/54	Önkormányzatok területe		20,0	1351	100 %
0307/56	Önkormányzatok területe		46,0	1352	100 %
0307/58	Önkormányzatok területe		176,9	1353	100 %
0307/60	Önkormányzatok területe		229,3	1354	100 %
0308/1	Önkormányzatok területe	közút	782,8	1290	100 %
0308/2	Önkormányzatok területe	közút	319,2	1291	100 %
0308/3	Önkormányzatok területe	közút	265,8	1292	100 %
0309/10	Önkormányzatok területe		2908,7	2498	100 %
0309/11	Önkormányzatok területe		1458,1	2608	100 %
0309/12	Önkormányzatok területe		1407,6	2609	100 %
0309/13	Önkormányzatok területe		1584,5	2478	100 %
0309/14	Önkormányzatok területe		2474,5	2479	100 %
0309/15	Önkormányzatok területe		1251,0	2483	100 %
0309/16	Önkormányzatok területe		491,5	2484	100 %
0309/17	Önkormányzatok területe		5782,4	2502	100 %
0309/18	Önkormányzatok területe		2487,2	2505	100 %
0309/19	Önkormányzatok területe		3243,5	2504	100 %
0309/20	Önkormányzatok területe		3800,0	2611	100 %
0309/21	Önkormányzatok területe		2206,0	2612	100 %
0309/23	Önkormányzatok területe		1731,8	2613	100 %
0309/24	Önkormányzatok területe		3999,6	2614	100 %
0309/3	Önkormányzatok területe		440,8	2430	100 %
0309/36	Önkormányzatok területe		39,8	1360	100 %
0309/4	Önkormányzatok területe		2782,3	2431	100 %
0309/5	Önkormányzatok területe		4788,0	2440	100 %
0309/6	Önkormányzatok területe		1354,9	2610	100 %
0309/7	Önkormányzatok területe		3197,1	2439	100 %
0309/8	Önkormányzatok területe		1648,7	2480	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0309/9	Önkormányzatok területe		1896,7	2436	100 %
031	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3800,2	2163	100 %
0310/1	Önkormányzatok területe	közüút	721,1	1287	100 %
0310/2	Önkormányzatok területe	közüút	111,7	1288	100 %
0310/3	Önkormányzatok területe	közüút	860,8	1289	100 %
0311/12	Önkormányzatok területe		1487,9	226	100 %
0311/15	Önkormányzatok területe		4,3	1361	100 %
0311/17	Önkormányzatok területe		3,3	1362	100 %
0312/1	Önkormányzatok területe	közüút	114,8	1284	100 %
0312/2	Önkormányzatok területe	közüút	985,1	1285	100 %
0312/3	Önkormányzatok területe	közüút	104,5	1286	100 %
0313/1	Önkormányzatok területe		55165,1	1363	100 %
0313/2	Önkormányzatok területe		6298,6	1364	100 %
0313/3	Önkormányzatok területe		579,2	1365	100 %
0314/1	Önkormányzatok területe	sportpálya (Paint-ball pálya)	30171,8	1366	100 %
0314/2	Önkormányzatok területe		4130,8	1367	100 %
0314/3	Önkormányzatok területe		13120,4	1368	100 %
0316/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	14896,6	2321	100 %
0316/2	Önkormányzatok területe	közüút	574,5	2322	100 %
0316/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2895,8	2323	100 %
0316/4	Önkormányzatok területe	saját használatú út	172,9	2324	100 %
0316/5	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1397,5	2325	100 %
0316/6	Önkormányzatok területe	közüút	374,0	2326	100 %
0317/133	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8204,5	1398	100 %
0317/150	Önkormányzatok területe	kerékpárút	2943,0	1426	100 %
0317/151	Önkormányzatok területe	közüút	72,5	1399	100 %
0317/152	Önkormányzatok területe	kerékpárút	252,2	1427	100 %
0317/154	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4158,7	1370	100 %
0317/155	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9775,4	2327	100 %
0317/156	Önkormányzatok területe	közüút	121,8	2328	100 %
0317/158	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7516,8	2329	100 %
0317/254	Önkormányzatok területe		57676,4	227	100 %
0317/35	Önkormányzatok területe	saját használatú út	658,7	1393	100 %
0317/51	Önkormányzatok területe	saját használatú út	84,7	1394	100 %
0317/94	Önkormányzatok területe	saját használatú út	608,1	1395	100 %
0317/95	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1378,6	1396	100 %
0318	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5163,2	1400	100 %
0319/5	Önkormányzatok területe	közüút	787,7	758	100 %
032/6	Önkormányzatok területe	Holt-Tisza	47340,5	1860	100 %
0320	Önkormányzatok területe	saját használatú út	19497,8	1401	100 %
0321/12	Önkormányzatok területe	saját használatú út	154,9	1402	100 %
0321/21	Önkormányzatok területe	árok	2773,5	1373	100 %
0321/22	Önkormányzatok területe	árok	1063,1	1374	100 %
0322/39	Önkormányzatok területe	saját használatú út	594,4	1403	100 %
0322/41	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1587,5	1404	100 %
0325/10	Önkormányzatok területe	saját használatú út	338,8	1405	100 %
0325/5	Önkormányzatok területe	árok	1025,3	1375	100 %
0325/6	Önkormányzatok területe	árok	3177,2	1376	100 %
0326	Önkormányzatok területe	árok	5075,9	1200	100 %
0327/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5105,1	1406	100 %
0327/56	Önkormányzatok területe	árok	932,5	1377	100 %
0328	Önkormányzatok területe	saját használatú út	19759,5	1407	100 %
0329/12	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1555,3	1408	100 %
033/61	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9592,0	2164	100 %
0330	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5888,4	1409	100 %
0331	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11161,3	1410	100 %
0332/19	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1656,1	1412	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
0332/23	Önkormányzatok területe	saját használatú út	391,7	1413	100 %
0332/8	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7786,7	1411	100 %
0335	Önkormányzatok területe	csatorna	11139,6	2330	100 %
0336/12	Önkormányzatok területe	közüti	2026,3	759	100 %
0336/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3429,5	2106	100 %
0336/35	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1464,0	2108	100 %
0336/38	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1578,1	2109	100 %
0337	Önkormányzatok területe	saját használatú út	18937,0	1414	100 %
0342/23	Önkormányzatok területe	árok	3635,6	1571	100 %
0342/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út		1415	100 %
0342/27	Önkormányzatok területe	árok	4722,4	1572	100 %
0342/29	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2611,1	1416	100 %
0342/38	Önkormányzatok területe	saját használatú út	347,2	1417	100 %
0342/45	Önkormányzatok területe	saját használatú út	468,4	1418	100 %
0344	Önkormányzatok területe	saját használatú út	16648,2	1419	100 %
0345	Önkormányzatok területe	árok	13334,3	1201	100 %
0346/35	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3417,9	1420	100 %
0349	Önkormányzatok területe	saját használatú út	22652,9	2110	100 %
0350/10	Önkormányzatok területe	saját használatú út	577,4	1421	100 %
0350/22	Önkormányzatok területe	árok	6462,7	1570	100 %
0351/17	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4339,9	1422	100 %
0351/49	Önkormányzatok területe	saját használatú út	395,1	1423	100 %
0352	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10018,9	2111	100 %
0353/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4745,2	1424	100 %
0353/35	Önkormányzatok területe	árok	8177,9	1569	100 %
0353/41	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1186,0	1425	100 %
0354	Önkormányzatok területe	saját használatú út	39958,2	2112	100 %
0359	Önkormányzatok területe	saját használatú út	21415,0	2113	100 %
0361	Önkormányzatok területe	árok	8064,9	2331	100 %
0365	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12751,6	1428	100 %
0366/4	Önkormányzatok területe		2876,8	231	100 %
0367/10	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3596,7	1429	100 %
0368	Önkormányzatok területe	saját használatú út	39200,0	2114	100 %
0369	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3658,3	1430	100 %
037	Önkormányzatok területe			2475	100 %
0370/7	Önkormányzatok területe	saját használatú út	941,1	1431	100 %
0375/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	14596,2	1432	100 %
0375/37	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4533,6	1433	100 %
0375/38	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4774,0	1434	100 %
0375/39	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3941,0	1435	100 %
0375/40	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3522,7	1436	100 %
0375/41	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13943,8	1437	100 %
0375/42	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9910,0	1438	100 %
0376	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11504,8	1439	100 %
0378	Önkormányzatok területe	saját használatú út	22545,3	1440	100 %
0379/1	Önkormányzatok területe		2411,6	232	100 %
0379/12	Önkormányzatok területe		1727,0	243	100 %
0379/13	Önkormányzatok területe		1671,7	244	100 %
0379/2	Önkormányzatok területe		1734,9	233	100 %
0379/25	Önkormányzatok területe		2572,5	249	100 %
0379/26	Önkormányzatok területe		2025,0	789	100 %
0379/3	Önkormányzatok területe		1868,6	234	100 %
0379/31	Önkormányzatok területe		1588,5	794	100 %
0379/33	Önkormányzatok területe		1739,4	795	100 %
0379/34	Önkormányzatok területe		2193,3	796	100 %
0379/35	Önkormányzatok területe		2949,6	797	100 %
0379/4	Önkormányzatok területe		1590,2	235	100 %
0379/5	Önkormányzatok területe		2015,9	236	100 %



HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0379/6	Önkormányzatok területe		1761,8	237	100 %
0379/7	Önkormányzatok területe		2332,1	238	100 %
0379/8	Önkormányzatok területe		2072,1	239	100 %
038	Önkormányzatok területe	közút	3967,2	267	100 %
0380	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1518,9	2115	100 %
0381/42	Önkormányzatok területe		6486,4	825	100 %
0382	Önkormányzatok területe	közút	8940,1	760	100 %
0383/25	Önkormányzatok területe		2405,0	837	100 %
0383/26	Önkormányzatok területe		8944,6	838	100 %
0383/49	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3802,6	1441	100 %
0384	Önkormányzatok területe	saját használatú út	17780,2	2045	100 %
0386	Önkormányzatok területe	saját használatú út	19845,9	2046	100 %
0387/5	Önkormányzatok területe	tanya	890,4	1604	100 %
0387/73	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2519,5	2047	100 %
0388	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13258,4	2048	100 %
0389	Önkormányzatok területe	közút	2827,1	761	100 %
039/1	Önkormányzatok területe	közút	3231,9	268	100 %
039/2	Önkormányzatok területe	közút és kerékpárút	67,1	2476	100 %
0390/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2311,8	1442	100 %
0390/39	Önkormányzatok területe	saját használatú út	559,5	1443	100 %
0390/43	Önkormányzatok területe	saját használatú út	504,7	1444	100 %
0391	Önkormányzatok területe	közút	23738,6	762	100 %
0393	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4398,2	2049	100 %
0394	Önkormányzatok területe	közút	6242,1	763	100 %
0396	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3956,2	1445	100 %
0397	Önkormányzatok területe	közút	17753,8	764	100 %
0399	Önkormányzatok területe	közút	11049,8	765	100 %
040/11	Önkormányzatok területe	vízállás	32118,6	210	100 %
040/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1695,5	2165	100 %
0400	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7293,4	1446	100 %
0401/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3102,8	1447	100 %
0402/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7914,6	2296	100 %
0403/31	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1463,1	1449	100 %
0404/13	Önkormányzatok területe	saját használatú út	244,6	1450	100 %
0405	Önkormányzatok területe	közút	34855,4	766	100 %
0407/16	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2042,3	1451	100 %
0408/15	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2365,8	1453	100 %
0408/6	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2273,3	1452	100 %
0409/19	Önkormányzatok területe	árok	4168,4	1567	100 %
0411/9	Önkormányzatok területe	árok	9222,7	1565	100 %
0412	Önkormányzatok területe	közút	14161,3	767	100 %
0414/1	Önkormányzatok területe	árok	4900,4	2332	100 %
0416/6	Önkormányzatok területe	saját használatú út	88,7	2116	100 %
0417	Önkormányzatok területe	saját használatú út	46389,2	1454	100 %
0419	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2552,1	2117	100 %
0422/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3785,4	1455	100 %
0426/5	Önkormányzatok területe	saját használatú út	365,6	1456	100 %
0427	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5126,7	1457	100 %
0429/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	500,1	2294	100 %
0430	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2349,9	1460	100 %
0431	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7351,6	1461	100 %
0432/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	139,1	1462	100 %
0433	Önkormányzatok területe	saját használatú út	14591,1	1463	100 %
0434	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7593,1	1464	100 %
0435/49	Önkormányzatok területe	saját használatú út	203,8	1465	100 %
0435/68	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2325,2	1466	100 %
0436	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11832,9	1467	100 %
0438/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6349,7	2292	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0439/102	Önkormányzatok területe		658,9	2335	100 %
0439/112	Önkormányzatok területe		112,2	2299	100 %
0439/65	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1868,6	1469	100 %
0439/74	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1493,7	1470	100 %
044/2	Önkormányzatok területe		20743,6	211	100 %
0440/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6394,1	2288	100 %
0440/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út	141,1	2290	100 %
0442/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4689,6	2287	100 %
0445/10	Önkormányzatok területe	árok	970,7	1563	100 %
0445/13	Önkormányzatok területe	árok	2211,9	1562	100 %
0445/15	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1815,1	1473	100 %
0445/2	Önkormányzatok területe		8579,6	850	100 %
0445/33	Önkormányzatok területe	árok	1707,6	1561	100 %
0445/39	Önkormányzatok területe	árok	1306,4	1560	100 %
0446	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1694,7	1474	100 %
0447/52	Önkormányzatok területe	saját használatú út	615,5	1475	100 %
0448	Önkormányzatok területe	közü	6630,5	768	100 %
0449	Önkormányzatok területe	saját használatú út	25219,5	1476	100 %
0450	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10490,0	1477	100 %
0452	Önkormányzatok területe	saját használatú út	48617,7	1478	100 %
0453/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2184,0	1479	100 %
0453/68	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2086,8	1480	100 %
0454/34	Önkormányzatok területe	árok	3207,2	1559	100 %
0454/37	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1730,4	1481	100 %
0454/42	Önkormányzatok területe	árok	1650,0	1558	100 %
0454/46	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2877,8	1482	100 %
0457	Önkormányzatok területe	saját használatú út	33496,5	1483	100 %
0459	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6421,3	1484	100 %
0464/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2723,3	1485	100 %
0464/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2113,4	1486	100 %
0464/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	172,6	1487	100 %
0465	Önkormányzatok területe	közü	29481,6	769	100 %
0468/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	23072,6	1488	100 %
0468/2	Önkormányzatok területe	árok			100 %
0470	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5022,9	1489	100 %
0471	Önkormányzatok területe	árok	6167,3	1554	100 %
0473	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7659,9	1490	100 %
0474/23	Önkormányzatok területe	árok	1262,2	1553	100 %
0474/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út	272,0	1491	100 %
0474/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	528,9	1492	100 %
0474/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	240,9	1493	100 %
0474/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	405,7	1494	100 %
0474/29	Önkormányzatok területe	saját használatú út	369,4	1495	100 %
0474/30	Önkormányzatok területe	árok	1051,8	1552	100 %
0475	Önkormányzatok területe	árok	5280,5	1507	100 %
0476/6	Önkormányzatok területe	árok	4517,1	1506	100 %
0477	Önkormányzatok területe	közü	16005,0	770	100 %
0478	Önkormányzatok területe	saját használatú út	18233,7	1496	100 %
0479/12	Önkormányzatok területe	saját használatú út	494,2	1497	100 %
0479/13	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1387,8	1498	100 %
0480	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2458,2	1499	100 %
0481/57	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2523,1	1500	100 %
0482/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1360,3	1501	100 %
0482/58	Önkormányzatok területe	saját használatú út	281,2	1502	100 %
0484/8	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1120,2	1504	100 %
0485	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6577,9	1505	100 %
0486	Önkormányzatok területe	saját használatú út	757,3	1508	100 %
0487/13	Önkormányzatok területe	saját használatú út	251,5	1509	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
0488	Önkormányzatok területe	saját használatú út	15571,9	1510	100 %
0489/18	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1223,5	1511	100 %
0489/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2058,1	1512	100 %
0491/23	Önkormányzatok területe	saját használatú út	743,6	1513	100 %
0491/3	Önkormányzatok területe	temető	12693,5	854	100 %
0492	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13747,9	1514	100 %
0494/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	638,5	1515	100 %
0495	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2154,1	1516	100 %
0497	Önkormányzatok területe	saját használatú út	19693,5	1517	100 %
0499/102	Önkormányzatok területe	saját használatú út	470,8	1519	100 %
0499/105	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5719,0	1520	100 %
0499/93	Önkormányzatok területe	saját használatú út	255,0	1518	100 %
0500/53	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4089,6	1521	100 %
0501	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7336,5	1522	100 %
0503	Önkormányzatok területe	közút	13022,9	771	100 %
0504	Önkormányzatok területe	saját használatú út	23520,4	1523	100 %
0505/104	Önkormányzatok területe	saját használatú út	831,7	1532	100 %
0505/106	Önkormányzatok területe	saját használatú út	380,9	1533	100 %
0505/108	Önkormányzatok területe	saját használatú út	299,5	1534	100 %
0505/111	Önkormányzatok területe	saját használatú út	493,4	1535	100 %
0505/34	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3228,9	1524	100 %
0505/38	Önkormányzatok területe	saját használatú út	754,1	1525	100 %
0505/42	Önkormányzatok területe	saját használatú út	725,0	1526	100 %
0505/46	Önkormányzatok területe	saját használatú út	714,9	1527	100 %
0506/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	539,8	1536	100 %
0506/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13780,4	1537	100 %
0507/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	791,1	2032	100 %
0507/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	196,1	1540	100 %
0507/18	Önkormányzatok területe	saját használatú út	245,7	1541	100 %
0507/9	Önkormányzatok területe	saját használatú út	478,3	1538	100 %
0508	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5114,2	1542	100 %
0509/38	Önkormányzatok területe	saját használatú út	839,5	1543	100 %
0510	Önkormányzatok területe	árok	2338,7	1528	100 %
0513/16	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3010,3	1544	100 %
0514/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	561,1	1545	100 %
0514/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1368,3	1546	100 %
0515	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6597,4	1547	100 %
0516/45	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1644,7	1548	100 %
0516/78	Önkormányzatok területe	saját használatú út	460,5	1549	100 %
0518	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3696,2	1550	100 %
0525	Önkormányzatok területe	csatorna	1400,3	1831	100 %
0538	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9185,3	1551	100 %
054/1	Önkormányzatok területe		28702,5	1858	100 %
0540/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12550,3	1574	100 %
0541	Önkormányzatok területe	csatorna	28590,4	1832	100 %
0542	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4314,7	1575	100 %
0546	Önkormányzatok területe	saját használatú út	32031,4	1576	100 %
0547	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11954,5	1577	100 %
0548/9	Önkormányzatok területe	árok	6565,3	1833	100 %
0549	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6346,7	1578	100 %
0561	Önkormányzatok területe	közút	5351,4	772	100 %
0563	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3054,3	1579	100 %
0565	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5572,9	1580	100 %
0567	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1590,2	1581	100 %
0569	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3048,0	1582	100 %
0571	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6944,7	1583	100 %
0573	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5406,3	1584	100 %
0575/12	Önkormányzatok területe	saját használatú út;	22716,5	1859	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
		pihenőház, kilátó és udvar			
0575/18	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1917,2	1585	100 %
0575/22	Önkormányzatok területe	saját használatú út	235,6	1586	100 %
0576	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9107,3	1587	100 %
0577	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7720,6	1588	100 %
0579	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5151,2	1589	100 %
0581	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9350,1	1590	100 %
0583/12	Önkormányzatok területe	árok	546,3	1834	100 %
0584	Önkormányzatok területe	árok	3158,9	1835	100 %
0585/1	Önkormányzatok területe	árok	2562,0	1836	100 %
0585/2	Önkormányzatok területe	árok	1593,3	1837	100 %
0586	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13563,3	1591	100 %
0588	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9360,0	1592	100 %
0590	Önkormányzatok területe	saját használatú út	18600,5	1593	100 %
0593	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12790,9	1594	100 %
0594	Önkormányzatok területe	árok	3598,8	1203	100 %
0598	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4234,9	1595	100 %
0599/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1455,6	1596	100 %
0599/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	532,5	1597	100 %
060/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6668,7	2166	100 %
0603/2	Önkormányzatok területe	töltés	10540,5	885	100 %
0606	Önkormányzatok területe	árok	1572,1	1204	100 %
0607/5	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8217,3	1598	100 %
0607/8	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1343,0	1599	100 %
0610	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2400,6	1600	100 %
0612	Önkormányzatok területe	közút	969,8	773	100 %
0616	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4790,5	1601	100 %
0618	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1916,7	1602	100 %
0619/13	Önkormányzatok területe	saját használatú út	450,7	1603	100 %
0620	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3663,5	1634	100 %
0621	Önkormányzatok területe	saját használatú út	23100,9	1635	100 %
0623	Önkormányzatok területe	saját használatú út	994,2	1636	100 %
0626/22	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1189,6	1637	100 %
0627	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12048,9	1638	100 %
0631	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8031,5	1639	100 %
0636	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4606,4	1640	100 %
0638/22	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6928,3	1641	100 %
0639	Önkormányzatok területe	csatorna	5266,1	1838	100 %
064	Önkormányzatok területe	csatorna	3764,5	1193	100 %
0642/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3150,0	1642	100 %
0644/11	Önkormányzatok területe	árok	786,5	1839	100 %
0646/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1438,4	1643	100 %
0647/24	Önkormányzatok területe	árok	773,6	1840	100 %
0649/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9639,4	1644	100 %
065/1	Önkormányzatok területe		69994,7	214	100 %
065/4	Önkormányzatok területe		2461,8	212	100 %
0651/19	Önkormányzatok területe	árok	1013,0	1843	100 %
0651/20	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2641,9	1645	100 %
0651/25	Önkormányzatok területe	árok	965,4	1844	100 %
0651/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2202,0	1646	100 %
0652	Önkormányzatok területe	csatorna	640,0	1196	100 %
0654	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8951,6	1647	100 %
0655/4	Önkormányzatok területe	árok	2035,0	1205	100 %
0658	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5057,3	1648	100 %
066	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11793,8	2041	100 %
0661/5	Önkormányzatok területe	árok	1675,8	1206	100 %
0662	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6498,3	1649	100 %



HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0664	Önkormányzatok területe	csatorna	12241,6	1197	100 %
0665/9	Önkormányzatok területe	saját használatú út	380,6	1650	100 %
0667/12	Önkormányzatok területe	árok	2426,3	1845	100 %
0667/13	Önkormányzatok területe	árok	1041,2	1846	100 %
0667/14	Önkormányzatok területe	árok	971,4	1847	100 %
0668	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3931,1	1651	100 %
0672	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12963,9	1652	100 %
0673	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3527,1	1653	100 %
0678/4	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3115,2	1654	100 %
0679	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8632,9	1655	100 %
0681	Önkormányzatok területe	árok	1799,7	1207	100 %
0683	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2139,5	1656	100 %
0686/15	Önkormányzatok területe	saját használatú út	235,3	1658	100 %
0686/4	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3777,1	1657	100 %
0687	Önkormányzatok területe	saját használatú út	18417,5	1659	100 %
0689	Önkormányzatok területe	csatorna	4462,1	1848	100 %
069/10	Önkormányzatok területe	árok	1691,1	2168	100 %
0690/40	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4437,9	1660	100 %
0690/41	Önkormányzatok területe	saját használatú út	4784,6	1661	100 %
0691	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10072,8	1662	100 %
0692	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1529,4	1663	100 %
0693/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	357,7	1665	100 %
0693/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	52,2	1664	100 %
0693/29	Önkormányzatok területe	saját használatú út	182,5	1666	100 %
0693/3	Önkormányzatok területe	árok	1591,1	1849	100 %
0693/30	Önkormányzatok területe	saját használatú út	820,2	1667	100 %
0695/7	Önkormányzatok területe	saját használatú út; árok	1880,2	2442	100 %
0696	Önkormányzatok területe	saját használatú út	11162,9	1668	100 %
0697/12	Önkormányzatok területe	saját használatú út	761,4	1669	100 %
0697/32	Önkormányzatok területe	saját használatú út		1670	100 %
07/6	Önkormányzatok területe		70683,7	203	100 %
0700/18	Önkormányzatok területe	saját használatú út		1672	100 %
0700/36	Önkormányzatok területe	töltés		1842	100 %
0700/38	Önkormányzatok területe	töltés		1842	100 %
0702	Önkormányzatok területe	árok	1689,6	1208	100 %
0703/2	Önkormányzatok területe		1664,4	861	100 %
0703/46	Önkormányzatok területe	saját használatú út	275,4	1673	100 %
0705	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2986,3	1674	100 %
0706/13	Önkormányzatok területe	árok, töltés	6467,6	1856	100 %
0707	Önkormányzatok területe	saját használatú út	19655,9	1675	100 %
071/1	Önkormányzatok területe		36878,2	215	100 %
0710/10	Önkormányzatok területe	saját használatú út	470,9	1676	100 %
0711	Önkormányzatok területe	árok	1288,7	1202	100 %
0713/6	Önkormányzatok területe	saját használatú út	565,7	1677	100 %
0714/8	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1354,1	1678	100 %
0715	Önkormányzatok területe	csatorna	5491,0	1198	100 %
0717/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13491,2	1679	100 %
0719	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2540,2	1680	100 %
0721/28	Önkormányzatok területe	árok	797,8	1830	100 %
0721/29	Önkormányzatok területe	árok	250,6	1850	100 %
0722	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7990,7	1681	100 %
0723	Önkormányzatok területe	csatorna	4421,2	1851	100 %
0725	Önkormányzatok területe	csatorna	5476,8	1199	100 %
0726/26	Önkormányzatok területe	saját használatú út	585,7	1682	100 %
0726/27	Önkormányzatok területe	árok; töltés	7216,8	1852	100 %
0726/28	Önkormányzatok területe	árok; töltés	4572,5	1853	100 %
0727/12	Önkormányzatok területe	árok	604,1	1854	100 %
0727/13	Önkormányzatok területe	árok; töltés	17746,7	1855	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
0727/16	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1659,7	1683	100 %
0734/14	Önkormányzatok területe		2748,6	863	100 %
0734/16	Önkormányzatok területe	közút	1268,5	774	100 %
0734/18	Önkormányzatok területe		15624,7	864	100 %
0734/22	Önkormányzatok területe		83347,1	868	100 %
0736	Önkormányzatok területe	üzemi terület	18636,0	865	100 %
074	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5874,9	2267	100 %
0741	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9140,7	1684	100 %
0748	Önkormányzatok területe	közút	5884,0	1685	100 %
075/10	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2776,1	2130	100 %
075/11	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1360,1	2131	100 %
0750	Önkormányzatok területe	közút	4850,2	1686	100 %
0752	Önkormányzatok területe	közút	4286,6	1687	100 %
0753	Önkormányzatok területe		8982,5	869	100 %
0754	Önkormányzatok területe	közút	1796,1	1688	100 %
0758	Önkormányzatok területe	közút	3047,9	1689	100 %
0760	Önkormányzatok területe	közút	3063,2	1690	100 %
0762	Önkormányzatok területe	közút	3095,9	1691	100 %
0764	Önkormányzatok területe	saját használatú út	6795,3	2044	100 %
0766	Önkormányzatok területe		18656,3	866	100 %
0768	Önkormányzatok területe	közút	6654,5	1692	100 %
08/1	Önkormányzatok területe	töltés	5409,5	2344	100 %
087	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10442,7	2268	100 %
090/6	Önkormányzatok területe	saját használatú út	279,2	2076	100 %
090/7	Önkormányzatok területe	saját használatú út	285,0	2077	100 %
090/8	Önkormányzatok területe	saját használatú út	262,2	2078	100 %
095	Önkormányzatok területe	saját használatú út	10531,6	2269	100 %
096	Önkormányzatok területe	csatorna	10622,3	2281	100 %
098	Önkormányzatok területe	csatorna	2910,5	2282	100 %
099	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1924,5	2080	100 %
10026	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1380,2	115	100 %
10031/18	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	2834,1	116	100 %
10031/20	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	3115,4	1983	100 %
10036/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	667,5	1984	100 %
10036/3	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	43512,5	117	100 %
10037	Önkormányzatok területe	sporttelep	12407,2	1985	100 %
10039/19	Önkormányzatok területe	saját használatú út	878,4	1932	100 %
10047	Önkormányzatok területe	sporttelep	2180,5	1986	100 %
10076	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar, gazdasági épület	1250,4	2509	100 %
10106/4	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	239,2	124	100 %
10147	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1620,5	125	100 %
10149/23	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1325,6	126	100 %
10152/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	299,4	127	100 %
10165/4	Önkormányzatok területe	közút	1374,7	1933	100 %
1213	Önkormányzatok területe	közterület	5925,6	642	100 %
1216	Önkormányzatok területe	közterület	2323,1	1381	100 %
1267	Önkormányzatok területe	közterület	518,8	645	100 %
1268	Önkormányzatok területe	közterület	631,1	646	100 %
1270	Önkormányzatok területe	közterület	602,0	647	100 %
13/4	Önkormányzatok területe	közterület	1418,4	261	100 %
13/6	Önkormányzatok területe	udvar	489,7	1299	100 %
1601	Önkormányzatok területe	beépített terület	913,3	2027	100 %
1603/2	Önkormányzatok területe	vásártér	11135,9	1210	100 %
1607	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	488,6	1382	100 %
1642/10	Önkormányzatok területe	közút	698,9	301	100 %
1642/12	Önkormányzatok területe	közút	2867,5	2253	100 %
1650/1	Önkormányzatok területe	üzem	8076,0	2004	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
1650/3	Önkormányzatok területe	udvar	1519,8	1948	100 %
1654	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	803,3	2174	100 %
1726/2	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	2698,8	653	100 %
1730/4	Önkormányzatok területe	közterület	1159,8	2259	100 %
1730/6	Önkormányzatok területe	középiskola	19077,8	2261	100 %
1730/7	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	3216,0	2262	100 %
1744	Önkormányzatok területe	benzinkút	227,7	1797	100 %
181/2	Önkormányzatok területe	udvar	642,9	1904	100 %
190/6	Önkormányzatok területe	udvar	1155,0	1211	100 %
194	Önkormányzatok területe	beépített terület, városi közműkút	792,3	1609	100 %
208	Önkormányzatok területe	közterület	2068,3	273	100 %
209	Önkormányzatok területe	közterület	1306,7	274	100 %
210	Önkormányzatok területe	közterület	175,6	275	100 %
212	Önkormányzatok területe	közterület	992,1	276	100 %
2122/7	Önkormányzatok területe	udvar	2031,6	1928	100 %
2122/8	Önkormányzatok területe	udvar	625,3	1896	100 %
213	Önkormányzatok területe	közterület	6225,5	277	100 %
217	Önkormányzatok területe	közterület	417,0	255	100 %
2215	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1662,3	2615	100 %
223/2	Önkormányzatok területe	orvosi rendelő	1031,6	2285	100 %
226	Önkormányzatok területe	közterület	3777,5	254	100 %
227/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1539,6	1959	100 %
2438	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	4096,4	660	100 %
2439	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	641,9	661	100 %
2457/1	Önkormányzatok területe	közterület	109,0	655	100 %
2457/2	Önkormányzatok területe	közterület	114,5	329	100 %
2458/2	Önkormányzatok területe	közterület	3537,8	292	100 %
2458/3	Önkormányzatok területe	közterület	2709,8	293	100 %
2464	Önkormányzatok területe	beépített terület	592,9	1136	100 %
2468	Önkormányzatok területe	beépített terület	595,0	1137	100 %
2477	Önkormányzatok területe	beépített terület	633,9	1142	100 %
2482	Önkormányzatok területe	beépített terület	621,5	1146	100 %
2483	Önkormányzatok területe	beépített terület	595,6	1147	100 %
2486	Önkormányzatok területe	beépített terület	592,3	1148	100 %
2490	Önkormányzatok területe	beépített terület	588,9	1152	100 %
2497	Önkormányzatok területe	beépített terület	605,9	1155	100 %
2501	Önkormányzatok területe	közterület	2741,6	1889	100 %
2503	Önkormányzatok területe	beépített terület	588,9	1157	100 %
2508	Önkormányzatok területe	közterület	719,1	1888	100 %
2510	Önkormányzatok területe	beépített terület	883,4	1161	100 %
2511	Önkormányzatok területe	beépített terület	868,5	1166	100 %
2512	Önkormányzatok területe	beépített terület	610,1	1168	100 %
2513	Önkormányzatok területe	beépített terület	618,7	1169	100 %
2516	Önkormányzatok területe	árok	1155,7	1185	100 %
2518/18	Önkormányzatok területe	közterület	2731,5	1863	100 %
2518/20	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	970,9	1868	100 %
2518/21	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	922,5	1869	100 %
2520	Önkormányzatok területe	beépített terület	600,4	1171	100 %
2523	Önkormányzatok területe	beépített terület	706,6	1172	100 %
2599	Önkormányzatok területe	közterület	159,2	400	100 %
26/16	Önkormányzatok területe	udvar	352,7	1302	100 %
26/3	Önkormányzatok területe	közterület	451,4	1300	100 %
2647	Önkormányzatok területe	közterület	13802,1	386	100 %
2651	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	715,9	1930	100 %
2748	Önkormányzatok területe	beépített terület	742,9	1177	100 %
2751	Önkormányzatok területe	beépített terület	707,1	1179	100 %
2752	Önkormányzatok területe	beépített terület	727,3	1180	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
2754	Önkormányzatok területe	beépített terület	686,0	1214	100 %
2764	Önkormányzatok területe	beépített terület	702,2	1219	100 %
2776	Önkormányzatok területe	beépített terület	721,0	1222	100 %
2781	Önkormányzatok területe	beépített terület	744,0	1226	100 %
2785	Önkormányzatok területe	árok	524,8	1188	100 %
2786	Önkormányzatok területe	árok	258,6	1187	100 %
2787	Önkormányzatok területe	árok	507,7	1186	100 %
2790	Önkormányzatok területe	beépített terület	679,4	1232	100 %
2791	Önkormányzatok területe	beépített terület	664,4	1233	100 %
2792	Önkormányzatok területe	beépített terület	696,9	1234	100 %
2796	Önkormányzatok területe	beépített terület	644,0	1235	100 %
2798	Önkormányzatok területe	közterület	1352,8	1877	100 %
2799	Önkormányzatok területe	beépített terület	596,3	1236	100 %
2800	Önkormányzatok területe	beépített terület	626,5	975	100 %
2801	Önkormányzatok területe	beépített terület	691,7	976	100 %
2803	Önkormányzatok területe	beépített terület	628,7	978	100 %
2805	Önkormányzatok területe	közterület	3558,6	1878	100 %
2813	Önkormányzatok területe	beépített terület	589,1	988	100 %
2814	Önkormányzatok területe	beépített terület	602,5	989	100 %
2815	Önkormányzatok területe	beépített terület	595,3	990	100 %
2818	Önkormányzatok területe	beépített terület	584,5	994	100 %
2820	Önkormányzatok területe	beépített terület	590,1	997	100 %
2824	Önkormányzatok területe	beépített terület	593,0	1001	100 %
2826	Önkormányzatok területe	beépített terület	591,5	1003	100 %
2831	Önkormányzatok területe	beépített terület	620,5	1008	100 %
2832	Önkormányzatok területe	közterület	3650,3	404	100 %
2851	Önkormányzatok területe	beépített terület	589,6	1010	100 %
2856	Önkormányzatok területe	beépített terület	639,2	1012	100 %
2859	Önkormányzatok területe	közterület	2036,8	392	100 %
2874	Önkormányzatok területe	közút	527,5	405	100 %
2879/2	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	429,4	1879	100 %
2884/1	Önkormányzatok területe	közút	257,9	403	100 %
2884/14	Önkormányzatok területe	közút	1488,4	389	100 %
2884/28	Önkormányzatok területe	közút	1259,8	391	100 %
2884/3	Önkormányzatok területe	közút	212,6	387	100 %
2897	Önkormányzatok területe	beépített terület	625,9	1013	100 %
291/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	4,6	1908	100 %
292/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	66,0	1909	100 %
2928	Önkormányzatok területe	beépített terület	638,7	1033	100 %
2933	Önkormányzatok területe	beépített terület	634,5	891	100 %
2942	Önkormányzatok területe	beépített terület	537,5	897	100 %
2945	Önkormányzatok területe	közterület	614,7	1880	100 %
2947	Önkormányzatok területe	beépített terület	676,0	899	100 %
2949	Önkormányzatok területe	közterület	654,5	1881	100 %
2951	Önkormányzatok területe	beépített terület	615,4	902	100 %
2956	Önkormányzatok területe	árok	1534,5	1209	100 %
2958	Önkormányzatok területe	beépített terület	564,6	909	100 %
2959	Önkormányzatok területe	beépített terület	571,5	911	100 %
296	Önkormányzatok területe	közterület	371,6	278	100 %
2960	Önkormányzatok területe	beépített terület	562,9	912	100 %
2967	Önkormányzatok területe	közterület	3556,3	1882	100 %
2976	Önkormányzatok területe	beépített terület	808,9	918	100 %
2978	Önkormányzatok területe	beépített terület	830,8	919	100 %
2979	Önkormányzatok területe	beépített terület	828,4	920	100 %
2983	Önkormányzatok területe	beépített terület	813,5	921	100 %
2984	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	805,6	663	100 %
2987	Önkormányzatok területe	beépített terület	810,2	923	100 %
2989	Önkormányzatok területe	beépített terület	816,6	925	100 %



HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
2990	Önkormányzatok területe	beépített terület	825,4	926	100 %
2991	Önkormányzatok területe	beépített terület	815,2	927	100 %
2992	Önkormányzatok területe	beépített terület	814,1	928	100 %
2993	Önkormányzatok területe	beépített terület	803,6	929	100 %
2995	Önkormányzatok területe	beépített terület	621,2	932	100 %
2996	Önkormányzatok területe	beépített terület	618,3	933	100 %
2997	Önkormányzatok területe	beépített terület	626,4	934	100 %
3137/2	Önkormányzatok területe	udvar	203,4	1276	100 %
3447	Önkormányzatok területe	játszótér	9328,7	1887	100 %
3470	Önkormányzatok területe	közterület	1008,3	394	100 %
3472/1	Önkormányzatok területe	beépített terület, városi közműkút	333,1	664	100 %
3512	Önkormányzatok területe	közterület	970,1	395	100 %
3513	Önkormányzatok területe	közterület	970,4	396	100 %
3546	Önkormányzatok területe	közterület	7304,0	397	100 %
3595	Önkormányzatok területe	közút	3526,9	398	100 %
3603/1	Önkormányzatok területe	út		668	100 %
3603/2	Önkormányzatok területe	hulladéktelep		668	100 %
3608	Önkormányzatok területe	közút	2365,1	426	100 %
3641	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	5107,2	674	100 %
3643	Önkormányzatok területe	közút	844,1	498	100 %
3646	Önkormányzatok területe	beépített terület	529,4	937	100 %
3647	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	530,7	939	100 %
3648	Önkormányzatok területe	beépített terület	534,7	940	100 %
3653	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	446,6	675	100 %
3654	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	447,2	676	100 %
3655	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	461,8	677	100 %
3656	Önkormányzatok területe	beépített terület	446,1	945	100 %
3659	Önkormányzatok területe	beépített terület	467,8	947	100 %
3660	Önkormányzatok területe	beépített terület	544,0	948	100 %
3661	Önkormányzatok területe	beépített terület	382,8	949	100 %
3662	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	456,4	682	100 %
3663	Önkormányzatok területe	beépített terület	471,0	944	100 %
3664	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	474,0	683	100 %
3665	Önkormányzatok területe	beépített terület	459,0	950	100 %
3666	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	449,6	685	100 %
3668	Önkormányzatok területe	anyaggödör	13431,6	1885	100 %
3669	Önkormányzatok területe	csatorna	423,1	1191	100 %
367/1	Önkormányzatok területe	udvar	2646,9	654	100 %
3670/1	Önkormányzatok területe	hulladéktelep	13231,8	2399	100 %
3670/2	Önkormányzatok területe	töltés és hulladéktelep	38673,3	2400	100 %
3671	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	455,1	1282	100 %
3672/2	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1226,1	1281	100 %
3673	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	4541,6	688	100 %
3674/3	Önkormányzatok területe	közterület	2426,5	1883	100 %
3674/7	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1242,1	690	100 %
3674/8	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	84,1	691	100 %
3674/9	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1230,3	692	100 %
3675	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	2995,9	693	100 %
3676	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1684,2	694	100 %
3677	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1579,5	695	100 %
3678	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	6819,7	1884	100 %
3680	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	6406,0	696	100 %
3697	Önkormányzatok területe	beépített terület	123,9	952	100 %
3698	Önkormányzatok területe	beépített terület	92,6	953	100 %
3699	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	92,7	954	100 %
3700	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	96,6	955	100 %
3701	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	138,0	956	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
3702	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	134,5	957	100 %
3703	Önkormányzatok területe	beépített terület	91,9	958	100 %
3704	Önkormányzatok területe	beépített terület	92,8	959	100 %
3705	Önkormányzatok területe	beépített terület	104,7	960	100 %
3706	Önkormányzatok területe	beépített terület	88,1	961	100 %
3707	Önkormányzatok területe	beépített terület	87,0	962	100 %
3708	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	92,7	963	100 %
3709	Önkormányzatok területe	beépített terület	86,6	964	100 %
3710	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	191,7	965	100 %
3711	Önkormányzatok területe	beépített terület	92,2	966	100 %
3712	Önkormányzatok területe	beépített terület	186,6	967	100 %
3713	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	97,7	968	100 %
3714	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	91,6	969	100 %
3715	Önkormányzatok területe	beépített terület	92,9	970	100 %
3716	Önkormányzatok területe	beépített terület	95,6	971	100 %
3717	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	181,3	972	100 %
3719	Önkormányzatok területe	beépített terület	114,4	974	100 %
3720	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	153,2	1237	100 %
3721	Önkormányzatok területe	közterület	341,4	1892	100 %
3723	Önkormányzatok területe	beépített terület	182,9	1238	100 %
3724	Önkormányzatok területe	beépített terület	167,9	1239	100 %
3725	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	142,9	1240	100 %
3726	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	151,5	2249	100 %
3727	Önkormányzatok területe	beépített terület	138,4	1241	100 %
3728	Önkormányzatok területe	beépített terület	149,1	1242	100 %
3729	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	142,1	1243	100 %
3730	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	138,5	1244	100 %
3731	Önkormányzatok területe	beépített terület	135,6	1245	100 %
3732	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	121,8	1246	100 %
3733	Önkormányzatok területe	beépített terület	178,8	1247	100 %
3734	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	110,0	1248	100 %
3735	Önkormányzatok területe	beépített terület	99,0	1249	100 %
3736	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	141,5	1250	100 %
3737	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	118,6	1251	100 %
3738	Önkormányzatok területe	beépített terület	114,2	1252	100 %
3739	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	78,0	1253	100 %
3740	Önkormányzatok területe	melléképület, udvar	191,1	1254	100 %
3741	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	97,2	1255	100 %
3742	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	105,2	1256	100 %
3743	Önkormányzatok területe	beépített terület	148,2	1257	100 %
3744	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	103,6	1258	100 %
3745	Önkormányzatok területe	közterület	2053,2	1893	100 %
3746	Önkormányzatok területe	beépített terület	235,9	1259	100 %
3747	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	174,7	1260	100 %
3748	Önkormányzatok területe	beépített terület	297,3	1261	100 %
3749	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	351,8	1262	100 %
3750	Önkormányzatok területe	beépített terület	161,5	1263	100 %
3751	Önkormányzatok területe	beépített terület	224,4	1264	100 %
3752	Önkormányzatok területe	beépített terület	304,3	1265	100 %
3754	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	129,2	1267	100 %
3755	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	260,5	1268	100 %
3756	Önkormányzatok területe	beépített terület	123,0	1269	100 %
3757	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	117,6	441	100 %
3758	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	118,4	1270	100 %
3759	Önkormányzatok területe	beépített terület	124,4	1271	100 %
3760	Önkormányzatok területe	beépített terület	134,5	1272	100 %
3761	Önkormányzatok területe	beépített terület	124,2	1273	100 %
3762	Önkormányzatok területe	beépített terület	163,2	1274	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
3763	Önkormányzatok területe	beépített terület	191,3	1037	100 %
3764	Önkormányzatok területe	közterület	562,1	1897	100 %
3765	Önkormányzatok területe	közterület	1283,1	1898	100 %
3766	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	279,8	1039	100 %
3767	Önkormányzatok területe	beépített terület	137,4	1041	100 %
3768	Önkormányzatok területe	beépített terület	132,7	1042	100 %
3769	Önkormányzatok területe	beépített terület	208,3	1043	100 %
3770	Önkormányzatok területe	beépített terület	117,3	1045	100 %
3771	Önkormányzatok területe	beépített terület	240,4	1046	100 %
3772	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	136,5	1047	100 %
3773	Önkormányzatok területe	beépített terület	177,8	1048	100 %
3774	Önkormányzatok területe	beépített terület	196,8	1050	100 %
3775	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	116,1	1051	100 %
3776	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	154,1	1052	100 %
3777	Önkormányzatok területe	beépített terület	217,2	1053	100 %
3778	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	87,0	1055	100 %
3779	Önkormányzatok területe	beépített terület	104,9	1056	100 %
3780	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	159,8	1057	100 %
3781	Önkormányzatok területe	beépített terület	198,7	1058	100 %
3782	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	96,4	1059	100 %
3783	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	89,6	1060	100 %
3784	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	99,0	1061	100 %
3785	Önkormányzatok területe	beépített terület	135,3	1062	100 %
3786	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	225,6	1063	100 %
3787	Önkormányzatok területe	beépített terület	115,0	1064	100 %
3788	Önkormányzatok területe	beépített terület	278,4	1065	100 %
3792	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	254,3	1066	100 %
3793	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	355,1	1067	100 %
3794	Önkormányzatok területe	közterület	291,7	1899	100 %
3795	Önkormányzatok területe	beépített terület	250,8	1068	100 %
3796	Önkormányzatok területe	beépített terület	228,6	1069	100 %
3797	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	187,9	1070	100 %
3798	Önkormányzatok területe	beépített terület	152,4	1071	100 %
3799	Önkormányzatok területe	beépített terület	271,1	1072	100 %
3800	Önkormányzatok területe	közterület	472,3	1900	100 %
3802	Önkormányzatok területe	beépített terület	248,8	1074	100 %
3803	Önkormányzatok területe	beépített terület	135,2	1075	100 %
3804	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	222,6	1076	100 %
3805	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	159,6	1077	100 %
3806	Önkormányzatok területe	beépített terület	368,4	1078	100 %
3807	Önkormányzatok területe	beépített terület	314,3	1079	100 %
3808	Önkormányzatok területe	beépített terület	237,7	1080	100 %
3809	Önkormányzatok területe	beépített terület	103,4	1081	100 %
3810	Önkormányzatok területe	beépített terület	322,7	1083	100 %
3811	Önkormányzatok területe	beépített terület	148,7	1084	100 %
3812	Önkormányzatok területe	beépített terület	116,2	1085	100 %
3813	Önkormányzatok területe	beépített terület	505,6	1086	100 %
3814	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	157,4	1087	100 %
3816	Önkormányzatok területe	beépített terület	180,0	1088	100 %
3817	Önkormányzatok területe	beépített terület	264,5	1089	100 %
3818	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	172,8	1090	100 %
3819	Önkormányzatok területe	beépített terület	147,8	1091	100 %
3820	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	317,3	1092	100 %
3821	Önkormányzatok területe	beépített terület	296,5	1093	100 %
3822	Önkormányzatok területe	beépített terület	637,5	1094	100 %
3823	Önkormányzatok területe	beépített terület	313,0	1095	100 %
3824	Önkormányzatok területe	beépített terület	183,2	1096	100 %
3826	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	259,8	1097	100 %

<b>HRSZ</b>	<b>TULAJDON</b>	<b>KIVETT</b>	<b>TERÜLET</b>	<b>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</b>	<b>ÖNK. TUL.RÉSZ</b>
3827	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	362,0	1098	100 %
3828	Önkormányzatok területe	beépített terület	204,6	1099	100 %
3829	Önkormányzatok területe	beépített terület	415,1	1100	100 %
3830	Önkormányzatok területe	beépített terület	278,2	1101	100 %
3831	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	491,2	1102	100 %
3832	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	451,3	1103	100 %
3833	Önkormányzatok területe	beépített terület	362,0	1104	100 %
3834	Önkormányzatok területe	beépített terület	450,6	1105	100 %
3835	Önkormányzatok területe	beépített terület	321,7	1106	100 %
3836	Önkormányzatok területe	beépített terület	467,9	1107	100 %
3838	Önkormányzatok területe	beépített terület	252,6	1109	100 %
3840	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	199,1	1111	100 %
3841	Önkormányzatok területe	beépített terület	260,0	1112	100 %
3842	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	506,5	1114	100 %
3843	Önkormányzatok területe	beépített terület	326,6	1115	100 %
3844	Önkormányzatok területe	beépített terület	289,0	1117	100 %
3845	Önkormányzatok területe	közterület	1736,2	1901	100 %
3871	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	4229,1	443	100 %
3872	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	4721,9	444	100 %
3879	Önkormányzatok területe	töltés	2565,6	883	100 %
3890/2	Önkormányzatok területe	kőút	4241,9	1902	100 %
3902	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	4573,2	447	100 %
3913	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	5181,2	448	100 %
3942	Önkormányzatok területe	töltés	7355,3	875	100 %
3943	Önkormányzatok területe	mocsár	3567,6	450	100 %
3978	Önkormányzatok területe	beépített terület, városi közműkút	839,9	1956	100 %
3980	Önkormányzatok területe	közterület	2390,2	1903	100 %
4009	Önkormányzatok területe	beépített terület, víztorny és udvar	3170,1	2005	100 %
4010	Önkormányzatok területe	csatorna	840,5	1194	100 %
4023	Önkormányzatok területe	közterület	2457,0	1910	100 %
4024	Önkormányzatok területe	közterület	698,7	1911	100 %
4025	Önkormányzatok területe	közterület	2593,8	1912	100 %
4027	Önkormányzatok területe	közterület	5755,2	1913	100 %
4066/2	Önkormányzatok területe	közterület	763,2	2006	100 %
4067/2	Önkormányzatok területe	közterület	1660,3	2007	100 %
4201/6	Önkormányzatok területe	közterület	1028,5	523	100 %
4201/7	Önkormányzatok területe	közterület	1308,1	524	100 %
4201/8	Önkormányzatok területe	közterület	343,1	525	100 %
4208	Önkormányzatok területe	közterület	580,9	526	100 %
4213	Önkormányzatok területe	közterület	2448,7	527	100 %
4214	Önkormányzatok területe	közterület	5619,4	528	100 %
4216	Önkormányzatok területe	közterület	5208,7	530	100 %
4336	Önkormányzatok területe	közterület	2279,4	534	100 %
4343	Önkormányzatok területe	közterület	606,2	1915	100 %
4353	Önkormányzatok területe	közterület	1338,7	533	100 %
4409	Önkormányzatok területe	közterület	253,0	701	100 %
441	Önkormányzatok területe	közterület	518,3	2304	100 %
4415	Önkormányzatok területe	telephely	5843,3	1277	100 %
4416	Önkormányzatok területe	töltés	2841,7	881	100 %
4417/1	Önkormányzatok területe	közterület	976,2	1916	100 %
4420	Önkormányzatok területe	közterület	1219,7	703	100 %
4423/3	Önkormányzatok területe	közterület	2955,3	681	100 %
4423/5	Önkormányzatok területe	kerékpárút	182,9	2462	100 %
4425/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	2864,3	2342	100 %
4426	Önkormányzatok területe	töltés	2214,7	880	100 %
4458	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	847,1	451	100 %



<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
4461	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1242,1	452	100 %
4463	Önkormányzatok területe	közút	1665,5	680	100 %
4481	Önkormányzatok területe	beépített terület, városi közműkút	1429,9	2009	100 %
452/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	7,1	1998	100 %
4566/8	Önkormányzatok területe	saját használatú út	280,2	2263	100 %
4589/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1027,2	2264	100 %
4591/6	Önkormányzatok területe	kerékpárút	1008,9	2463	100 %
4591/8	Önkormányzatok területe	kerékpárút	794,6	2464	100 %
4592/14	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1452,4	2265	100 %
4596/2	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	6849,1	455	100 %
460	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	612,5	1999	100 %
4605/9	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	2300,9	456	100 %
4614/1	Önkormányzatok területe		12371,5	457	100 %
4616/1	Önkormányzatok területe		67064,8	458	100 %
4639	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	656,9	2465	100 %
4642/13	Önkormányzatok területe	közterület	2207,9	2525	100 %
4644	Önkormányzatok területe	közút	3810,3	733	100 %
4646/1	Önkormányzatok területe	csatorna	969,9	1195	100 %
4652/2	Önkormányzatok területe	töltés	1043,3	878	100 %
4662/1	Önkormányzatok területe	töltés	1827,5	877	100 %
473/5	Önkormányzatok területe	udvar	440,2	1275	100 %
4923/25	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	33,1	459	100 %
4923/26	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,4	460	100 %
4923/27	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,2	461	100 %
4923/28	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,5	462	100 %
4923/29	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,5	463	100 %
4923/30	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,0	464	100 %
4923/31	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,5	465	100 %
4923/32	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,3	466	100 %
4923/33	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,3	467	100 %
4923/34	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,8	468	100 %
4923/35	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,7	469	100 %
4923/36	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,7	470	100 %
4923/37	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	32,0	471	100 %
4923/38	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	32,1	472	100 %
4923/39	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,0	473	100 %
4923/40	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,9	474	100 %
4923/41	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,6	475	100 %
4923/42	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,2	476	100 %
4923/43	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,4	477	100 %
4923/44	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,0	478	100 %
4923/45	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,3	479	100 %
4923/46	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,0	480	100 %
4923/47	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,7	481	100 %
4923/48	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,6	482	100 %
4923/49	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,0	483	100 %
4923/50	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	32,7	484	100 %
4923/51	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	28,7	485	100 %
4923/52	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,9	486	100 %
4923/53	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	25,5	487	100 %
4923/54	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,4	488	100 %
4923/55	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,8	489	100 %
4923/56	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,3	6	100 %
4923/57	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,8	7	100 %
4923/58	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,9	8	100 %
4923/59	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,4	9	100 %
4923/60	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,5	10	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
4923/61	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,3	11	100 %
4923/62	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,0	12	100 %
4923/63	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	29,2	13	100 %
4923/64	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	28,1	14	100 %
4923/65	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,4	15	100 %
4923/66	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,8	16	100 %
4923/67	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,6	17	100 %
4923/68	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,8	18	100 %
4923/69	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,0	19	100 %
4923/70	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	22,0	20	100 %
4923/71	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,3	21	100 %
4923/72	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,3	22	100 %
4923/73	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,7	23	100 %
4923/74	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	23,1	24	100 %
4923/75	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	24,5	25	100 %
4923/76	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	28,5	26	100 %
4923/77	Önkormányzatok területe	közü	137,1	684	100 %
4923/78	Önkormányzatok területe	közü	1,2	686	100 %
4923/79	Önkormányzatok területe	töltés	43641,1	876	100 %
4929/1	Önkormányzatok területe	gyermekjátszótér	35960,1	1130	100 %
4929/2	Önkormányzatok területe	csatorna	678,3	1192	100 %
4931	Önkormányzatok területe	töltés	5670,9	27	100 %
5130	Önkormányzatok területe	közterület	870,7	689	100 %
5131/1	Önkormányzatok területe	beépített terület	327,4	2022	100 %
5131/2	Önkormányzatok területe	közterület	486,7	697	100 %
5140	Önkormányzatok területe	közterület	930,6	678	100 %
5249/1	Önkormányzatok területe	közterület	10393,6	1917	100 %
5278	Önkormányzatok területe	kollégium	1614,7	1968	100 %
5408	Önkormányzatok területe	középiskola	3167,1	1969	100 %
5452	Önkormányzatok területe	udvar	500,0	1919	100 %
5453/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	143,6	1920	100 %
5501/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	679,7	2211	100 %
5525/2	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	145,5	2341	100 %
5553	Önkormányzatok területe	anyaggyödör	9052,2	32	100 %
5555	Önkormányzatok területe	anyaggyödör	4426,0	33	100 %
5614	Önkormányzatok területe	közterület	16457,3	1924	100 %
5617	Önkormányzatok területe	közpark	3659,1	1131	100 %
5623	Önkormányzatok területe	épület	151,3	2023	100 %
5631/27	Önkormányzatok területe	út	2537,8	2339	100 %
5631/30	Önkormányzatok területe	közterület	374,7	2542	100 %
5631/31	Önkormányzatok területe	út és parkoló	3010,3	2543	100 %
5631/32	Önkormányzatok területe	közterület	669,6	2544	100 %
5631/33	Önkormányzatok területe	közterület	240,1	2545	100 %
5631/34	Önkormányzatok területe	út és parkoló	5006,4	2546	100 %
5631/35	Önkormányzatok területe	közterület	112,1	2547	100 %
5631/36	Önkormányzatok területe	közpark	3441,6	2548	100 %
5631/37	Önkormányzatok területe	közpark	2434,9	2549	100 %
5631/38	Önkormányzatok területe	közpark	4560,4	2550	100 %
5631/39	Önkormányzatok területe	járda	1290,7	2551	100 %
5631/40	Önkormányzatok területe	közpark	5563,6	2552	100 %
5631/41	Önkormányzatok területe	közpark	8268,5	2553	100 %
5631/42	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	17719,9	2554	100 %
5632	Önkormányzatok területe	középiskola, kollégium	19299,1	2566	100 %
5633	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	10383,9	34	100 %
5638	Önkormányzatok területe	beépített terület	537,7	1119	100 %
5649/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	566,5	36	100 %
5650	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	717,8	37	100 %
5651	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1444,6	38	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
5653	Önkormányzatok területe	saját használatú út	315,9	2266	100 %
5654	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	8638,4	39	100 %
5657/10	Önkormányzatok területe		10934,4	42	100 %
5657/11	Önkormányzatok területe	közút	1799,6	1925	100 %
5657/3	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1659,1	40	100 %
5657/7	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	870,0	41	100 %
5658	Önkormányzatok területe	közút	282,9	340	100 %
5660/1	Önkormányzatok területe	közterület	16710,1	361	100 %
5743/1	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	34,0	2209	100 %
5947	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	3029,1	1972	100 %
5950/1	Önkormányzatok területe	fürdő	1325,5	1973	100 %
5959/21	Önkormányzatok területe	rendezvénytér	4216,1	1976	100 %
6197	Önkormányzatok területe	közterület	8503,2	339	100 %
6198	Önkormányzatok területe	közterület	6593,9	376	100 %
6209	Önkormányzatok területe	közterület	309,4	377	100 %
6245	Önkormányzatok területe	közterület	355,4	379	100 %
6273	Önkormányzatok területe	közterület	355,8	380	100 %
628	Önkormányzatok területe	közterület	660,6	638	100 %
631/1	Önkormányzatok területe	gyermekjátszótér	1142,7	1134	100 %
6315	Önkormányzatok területe	közterület	1420,5	385	100 %
6316/46	Önkormányzatok területe	közterület	930,5	540	100 %
6328/2	Önkormányzatok területe	közterület	35589,7	2346	100 %
635/6	Önkormányzatok területe	közterület	56,9	641	100 %
635/7	Önkormányzatok területe	közterület	2349,8	650	100 %
6430	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1335,9	45	100 %
6448	Önkormányzatok területe	közterület	1344,1	539	100 %
6463	Önkormányzatok területe	közterület	1019,4	541	100 %
6464	Önkormányzatok területe	közterület	7363,1	542	100 %
658/6	Önkormányzatok területe	udvar	539,9	1935	100 %
658/8	Önkormányzatok területe	közterület	96,9	1936	100 %
659/1	Önkormányzatok területe	udvar	572,5	1937	100 %
659/3	Önkormányzatok területe	udvar	739,6	1938	100 %
659/5	Önkormányzatok területe	közterület	127,7	1939	100 %
661/1	Önkormányzatok területe	udvar	302,8	1940	100 %
661/3	Önkormányzatok területe	közterület	277,0	1941	100 %
661/4	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1915,7	656	100 %
661/5	Önkormányzatok területe	udvar	871,7	1942	100 %
680	Önkormányzatok területe	közterület	7057,7	651	100 %
681	Önkormányzatok területe	közterület	3816,4	1945	100 %
683	Önkormányzatok területe	közterület	4136,7	710	100 %
7029	Önkormányzatok területe	közút	1463,4	543	100 %
7050	Önkormányzatok területe		740,2	46	100 %
7080	Önkormányzatok területe	közút	1783,0	544	100 %
7085	Önkormányzatok területe	közút	2449,0	545	100 %
7099/2	Önkormányzatok területe	közút	693,1	546	100 %
7100	Önkormányzatok területe		2881,0	48	100 %
7106	Önkormányzatok területe	közút	1295,5	547	100 %
7132	Önkormányzatok területe	közút	197,5	548	100 %
7142	Önkormányzatok területe		108,5	49	100 %
7144	Önkormányzatok területe		180,2	50	100 %
7157	Önkormányzatok területe	közút	3162,7	549	100 %
7162	Önkormányzatok területe		4513,3	51	100 %
7165	Önkormányzatok területe		1230,0	52	100 %
7192	Önkormányzatok területe	közút	247,9	550	100 %
7233/2	Önkormányzatok területe		800,0	53	100 %
7236	Önkormányzatok területe	közút	385,6	551	100 %
7237	Önkormányzatok területe		116,0	1779	100 %
7240	Önkormányzatok területe	közút	411,8	552	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
7242	Önkormányzatok területe		143,0	54	100 %
7243/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	679,0	1693	100 %
7249	Önkormányzatok területe		95,4	55	100 %
7269/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5923,8	1694	100 %
7270/110	Önkormányzatok területe	saját használatú út	436,3	1699	100 %
7270/113	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3382,2	1700	100 %
7270/13	Önkormányzatok területe	saját használatú út	480,4	1695	100 %
7270/134	Önkormányzatok területe		2108,5	1823	100 %
7270/135	Önkormányzatok területe		1428,8	1824	100 %
7270/136	Önkormányzatok területe		612,2	1825	100 %
7270/31	Önkormányzatok területe	saját használatú út	992,3	1696	100 %
7270/44	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2145,8	1697	100 %
7270/74	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1029,9	1698	100 %
7307/2	Önkormányzatok területe	közút	243,4	553	100 %
7352	Önkormányzatok területe	közút	11849,2	554	100 %
7363/4	Önkormányzatok területe	közút	198,5	555	100 %
7369	Önkormányzatok területe	közút	375,6	556	100 %
7406	Önkormányzatok területe		2385,0	61	100 %
7449	Önkormányzatok területe	közút	2050,0	557	100 %
7480	Önkormányzatok területe		528,2	64	100 %
7485	Önkormányzatok területe	közút	2184,3	558	100 %
7494	Önkormányzatok területe		1900,4	65	100 %
7534	Önkormányzatok területe	közút	2395,3	559	100 %
7546	Önkormányzatok területe	közút	2429,4	560	100 %
7572/3	Önkormányzatok területe	közút	285,1	561	100 %
7581/1	Önkormányzatok területe	közút	11780,7	562	100 %
7581/2	Önkormányzatok területe	közút	6879,0	563	100 %
7672	Önkormányzatok területe	közút	1495,7	564	100 %
7694/7	Önkormányzatok területe	közút	206,5	565	100 %
7747/4	Önkormányzatok területe	közút	632,1	566	100 %
7754	Önkormányzatok területe	közút	493,4	567	100 %
7794	Önkormányzatok területe	közút	2732,1	568	100 %
7818/1	Önkormányzatok területe	közút	11877,1	569	100 %
7818/2	Önkormányzatok területe	közút	6968,2	570	100 %
7850	Önkormányzatok területe	közút	1087,4	571	100 %
7865	Önkormányzatok területe	közút	2028,7	572	100 %
7910	Önkormányzatok területe	közút	2804,5	575	100 %
793/1	Önkormányzatok területe	vásártér, közterület	1061,6	711	100 %
793/2	Önkormányzatok területe	közterület		711	100 %
7944	Önkormányzatok területe	közút	2505,1	576	100 %
7982	Önkormányzatok területe	közút	316,7	577	100 %
8005	Önkormányzatok területe	közút	1414,0	578	100 %
8023/1	Önkormányzatok területe	közút	518,1	579	100 %
8023/2	Önkormányzatok területe	közút	396,2	580	100 %
8024	Önkormányzatok területe	közút	2585,7	581	100 %
8043	Önkormányzatok területe	közút	449,9	582	100 %
8065/1	Önkormányzatok területe	közút	336,8	583	100 %
8074	Önkormányzatok területe		2852,4	153	100 %
8093/1	Önkormányzatok területe	közút	1940,2	584	100 %
8096/4	Önkormányzatok területe	közút	473,8	585	100 %
8096/5	Önkormányzatok területe	közút	234,3	586	100 %
810	Önkormányzatok területe	közterület	5980,5	713	100 %
8109	Önkormányzatok területe	közút	507,7	587	100 %
8130	Önkormányzatok területe	közút	3053,4	588	100 %
8151	Önkormányzatok területe	közút	152,5	589	100 %
8162/4	Önkormányzatok területe	közút	357,9	590	100 %
8165	Önkormányzatok területe	közút	368,4	591	100 %
8171	Önkormányzatok területe		1548,3	160	100 %



HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
8182	Önkormányzatok területe	közút	429,0	592	100 %
8196/1	Önkormányzatok területe	közút	4185,9	593	100 %
8196/2	Önkormányzatok területe	közút	430,7	594	100 %
8197	Önkormányzatok területe	közút	3321,6	595	100 %
8198	Önkormányzatok területe	közút	965,4	596	100 %
8209	Önkormányzatok területe	közút	513,2	597	100 %
8218	Önkormányzatok területe	közút	304,0	598	100 %
8222	Önkormányzatok területe	közút	505,7	599	100 %
8239	Önkormányzatok területe		3254,5	161	100 %
8244	Önkormányzatok területe	közút	148,2	600	100 %
8269	Önkormányzatok területe	közút	1665,1	601	100 %
8288/1	Önkormányzatok területe	közút	4804,3	1702	100 %
8288/2	Önkormányzatok területe	közút	71,0	1703	100 %
8335	Önkormányzatok területe		216,4	163	100 %
8339/1	Önkormányzatok területe		5374,5	170	100 %
8339/2	Önkormányzatok területe		1279,3	1799	100 %
8340	Önkormányzatok területe	közút	1173,0	602	100 %
8341/1	Önkormányzatok területe	közút	566,6	1704	100 %
8341/2	Önkormányzatok területe	közút	49,1	1705	100 %
8341/3	Önkormányzatok területe	közút	95,1	1706	100 %
8341/4	Önkormányzatok területe	közút	95,7	1707	100 %
8342/1	Önkormányzatok területe		456,9	1780	100 %
8342/2	Önkormányzatok területe		427,1	1781	100 %
8342/3	Önkormányzatok területe		10,8	1782	100 %
8343/2	Önkormányzatok területe		1093,1	1783	100 %
8343/3	Önkormányzatok területe		6,3	1784	100 %
8343/4	Önkormányzatok területe		0,8	1785	100 %
8344	Önkormányzatok területe		1313,4	1786	100 %
8345	Önkormányzatok területe		605,8	1787	100 %
8347/2	Önkormányzatok területe		740,7	1789	100 %
8347/3	Önkormányzatok területe		809,9	1790	100 %
8348/2	Önkormányzatok területe		1385,1	1791	100 %
8348/3	Önkormányzatok területe		341,1	1792	100 %
8351/2	Önkormányzatok területe		186,7	1798	100 %
8354/7	Önkormányzatok területe	közút	276,0	1708	100 %
8364	Önkormányzatok területe	közút	450,1	603	100 %
8382	Önkormányzatok területe	közút	2312,6	604	100 %
8383	Önkormányzatok területe	közút	981,2	605	100 %
8390/2	Önkormányzatok területe	közút	212,7	606	100 %
8413/3	Önkormányzatok területe	közút	273,1	607	100 %
8441	Önkormányzatok területe	közút	397,1	608	100 %
8448/1	Önkormányzatok területe		2708,4	171	100 %
8448/2	Önkormányzatok területe	közút	901,5	537	100 %
8448/3	Önkormányzatok területe		1859,7	172	100 %
8461/1	Önkormányzatok területe	közút	3396,6	1709	100 %
8461/2	Önkormányzatok területe	közút	2887,8	1710	100 %
8461/3	Önkormányzatok területe	közút	3794,1	1711	100 %
8474/2	Önkormányzatok területe		60,8	2039	100 %
8475/1	Önkormányzatok területe	közút	205,4	1712	100 %
8475/2	Önkormányzatok területe	közút	13,3	1713	100 %
8476	Önkormányzatok területe		1269,7	1801	100 %
8477/2	Önkormányzatok területe		202,9	1802	100 %
8480/2	Önkormányzatok területe		728,7	1803	100 %
8481/5	Önkormányzatok területe		1124,7	1804	100 %
8481/7	Önkormányzatok területe		373,4	1805	100 %
8481/9	Önkormányzatok területe		121,4	1806	100 %
8486/9	Önkormányzatok területe		255,6	1807	100 %
8487/2	Önkormányzatok területe		679,7	1808	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
8488/2	Önkormányzatok területe		285,6	1809	100 %
8489/2	Önkormányzatok területe		147,8	1810	100 %
8490/2	Önkormányzatok területe		643,1	1811	100 %
8491/5	Önkormányzatok területe		173,6	1812	100 %
8491/7	Önkormányzatok területe		299,7	1813	100 %
8491/9	Önkormányzatok területe		179,1	1814	100 %
8493/2	Önkormányzatok területe		117,8	1815	100 %
8494/2	Önkormányzatok területe		292,2	1816	100 %
8496/2	Önkormányzatok területe		366,4	1817	100 %
8501/1	Önkormányzatok területe		1755,5	1818	100 %
8514/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	392,2	1714	100 %
8530	Önkormányzatok területe	közüút	283,5	609	100 %
8555	Önkormányzatok területe	közüút	454,9	610	100 %
8574	Önkormányzatok területe	közüút	284,6	611	100 %
8601	Önkormányzatok területe	közüút	451,0	612	100 %
8619	Önkormányzatok területe	közüút	485,9	613	100 %
8634	Önkormányzatok területe	közüút	499,9	614	100 %
8641	Önkormányzatok területe	saját használatú út	411,8	2043	100 %
8642/4	Önkormányzatok területe	közterület	478,6	615	100 %
8670	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1454,4	1715	100 %
8695	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1079,1	1716	100 %
8719	Önkormányzatok területe	saját használatú út	582,3	1717	100 %
8729	Önkormányzatok területe	saját használatú út	419,5	1718	100 %
8745	Önkormányzatok területe	saját használatú út	226,2	1719	100 %
8748	Önkormányzatok területe	saját használatú út	221,3	1720	100 %
8757	Önkormányzatok területe	saját használatú út	96,6	1721	100 %
8758	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1225,9	1722	100 %
8763	Önkormányzatok területe	saját használatú út	992,2	1723	100 %
8764	Önkormányzatok területe	saját használatú út	2567,3	1724	100 %
8779	Önkormányzatok területe	saját használatú út	346,9	1725	100 %
8783	Önkormányzatok területe	saját használatú út	913,4	1726	100 %
8784/2	Önkormányzatok területe		2891,5	132	100 %
8785	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1401,8	1727	100 %
8790	Önkormányzatok területe	saját használatú út	215,5	1728	100 %
8795	Önkormányzatok területe	saját használatú út	109,0	1729	100 %
8797	Önkormányzatok területe	saját használatú út	526,9	1730	100 %
88/1	Önkormányzatok területe	udvar	652,0	1949	100 %
8833	Önkormányzatok területe		1669,1	182	100 %
8844	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1044,0	1731	100 %
8872	Önkormányzatok területe	saját használatú út	718,2	1732	100 %
8875	Önkormányzatok területe	saját használatú út	344,4	1733	100 %
8876	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1089,8	1734	100 %
8893	Önkormányzatok területe		1211,3	183	100 %
8895	Önkormányzatok területe	saját használatú út	117,3	1735	100 %
8896	Önkormányzatok területe	saját használatú út	452,8	1736	100 %
8908	Önkormányzatok területe		484,0	184	100 %
8912	Önkormányzatok területe	saját használatú út	626,0	1737	100 %
8913	Önkormányzatok területe	saját használatú út	589,0	1738	100 %
8920	Önkormányzatok területe	saját használatú út	170,2	1739	100 %
8922	Önkormányzatok területe		498,8	185	100 %
8923	Önkormányzatok területe		83,4	186	100 %
8924	Önkormányzatok területe	saját használatú út	138,8	1740	100 %
8930	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1554,9	1741	100 %
8933	Önkormányzatok területe		343,1	187	100 %
9019	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8778,1	2170	100 %
9021	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1807,0	2171	100 %
91/2	Önkormányzatok területe	udvar	29,6	1279	100 %
91/28	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	207,3	2031	100 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
91/29	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	154,4	1950	100 %
91/3	Önkormányzatok területe	udvar	29,8	1280	100 %
91/30	Önkormányzatok területe	épület, udvar	40,3	1951	100 %
91/31	Önkormányzatok területe	épület, udvar	2056,4	1952	100 %
9105	Önkormányzatok területe		1014,7	1827	100 %
9108	Önkormányzatok területe		628,5	133	100 %
912	Önkormányzatok területe	udvar	436,4	1946	100 %
9143	Önkormányzatok területe		316,1	196	100 %
9145	Önkormányzatok területe	közü	1099,2	617	100 %
917/1	Önkormányzatok területe	közterület	3164,3	2490	100 %
9182	Önkormányzatok területe	közü	1582,7	618	100 %
9183	Önkormányzatok területe	saját használatú út	13265,9	1742	100 %
9184	Önkormányzatok területe	saját használatú út	408,7	1743	100 %
9185/160	Önkormányzatok területe	saját használatú út	456,4	1744	100 %
9185/176	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1801,5	1745	100 %
9185/201	Önkormányzatok területe	saját használatú út	534,1	1746	100 %
919	Önkormányzatok területe	közterület	6430,7	640	100 %
9202/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5702,3	1748	100 %
9202/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3377,6	1749	100 %
9203	Önkormányzatok területe	saját használatú út	12488,6	1750	100 %
9262	Önkormányzatok területe		184,5	78	100 %
9272	Önkormányzatok területe		378,7	81	100 %
9283	Önkormányzatok területe		51,5	83	100 %
9286	Önkormányzatok területe		186,0	84	100 %
9300	Önkormányzatok területe		708,9	86	100 %
9306	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3440,8	1751	100 %
9307/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	750,4	1752	100 %
9307/2	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3194,0	1753	100 %
9308/49	Önkormányzatok területe	saját használatú út	604,8	1754	100 %
9308/61	Önkormányzatok területe	saját használatú út	587,6	1755	100 %
9308/82	Önkormányzatok területe	saját használatú út	268,2	1756	100 %
9336	Önkormányzatok területe	közü	3337,9	619	100 %
9391	Önkormányzatok területe	közü	3680,4	620	100 %
9448	Önkormányzatok területe	közü	4751,3	621	100 %
9487	Önkormányzatok területe	közü	1641,4	622	100 %
9515	Önkormányzatok területe	közü	2623,3	623	100 %
9548	Önkormányzatok területe	közü	2312,3	624	100 %
9569	Önkormányzatok területe	közü	549,5	625	100 %
9612	Önkormányzatok területe		259,6	108	100 %
9613	Önkormányzatok területe	zártkerti művelés alól kivett terület	3503,5	109	100 %
9650/1	Önkormányzatok területe	közü	3259,2	626	100 %
9650/2	Önkormányzatok területe	közü	3532,8	538	100 %
9730	Önkormányzatok területe		2423,8	113	100 %
9746	Önkormányzatok területe	közü	3757,1	627	100 %
9790	Önkormányzatok területe	saját használatú út	7255,5	1757	100 %
9791/263	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1288,6	1759	100 %
9791/287	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1620,1	1760	100 %
9831/143	Önkormányzatok területe	saját használatú út	809,3	1770	100 %
9831/172	Önkormányzatok területe	saját használatú út	914,4	1771	100 %
9831/190	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5828,5	1772	100 %
9831/196	Önkormányzatok területe	saját használatú út	135,9	1773	100 %
9831/211	Önkormányzatok területe	saját használatú út	148,8	1774	100 %
9831/304	Önkormányzatok területe	saját használatú út	83,7	1775	100 %
9831/319	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1415,5	1777	100 %
9831/39	Önkormányzatok területe	saját használatú út	5305,7	1761	100 %
9831/55	Önkormányzatok területe	saját használatú út	213,8	1762	100 %
9831/61	Önkormányzatok területe	saját használatú út	116,9	1763	100 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
9831/62	Önkormányzatok területe	saját használatú út	192,4	1764	100 %
9831/72	Önkormányzatok területe	saját használatú út	336,2	1767	100 %
9831/91	Önkormányzatok területe	saját használatú út	797,0	1768	100 %
9831/92	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3264,4	1769	100 %
1676	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	710,7	2406	1-19 %
2598	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	704,1	2370	1-19 %
3718	Önkormányzatok területe	beépített terület	98,2	973	1-19 %
3790	Önkormányzatok területe	közút	54,3	505	1-19 %
3825	Önkormányzatok területe	mocsár	3478,5	442	1-19 %
0133/3	Önkormányzatok területe	sporttelep; saját használatú út	92758,5	1866	20-39 %
0155/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3797,0	2397	20-39 %
0216/82	Önkormányzatok területe	csatorna; csatorna; saját használatú út	3125,9	2401	20-39 %
0235/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1446,4	2391	20-39 %
0353/57	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1134,7	2390	20-39 %
0353/76	Önkormányzatok területe	saját használatú út	673,8	2392	20-39 %
0413/22	Önkormányzatok területe	saját használatú út	760,5	2393	20-39 %
0420/28	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3214,1	2394	20-39 %
0476/25	Önkormányzatok területe	saját használatú út	532,0	2395	20-39 %
0632/17	Önkormányzatok területe	saját használatú út	483,6	2396	20-39 %
0648/14	Önkormányzatok területe	árok	310,0	1841	20-39 %
1214	Önkormányzatok területe	közterület	2844,3	643	20-39 %
2755	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	697,8	862	20-39 %
2962	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	2375,5	1129	20-39 %
3003	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	581,6	1116	20-39 %
3006	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	724,0	781	20-39 %
3640	Önkormányzatok területe	közterület	292,0	496	20-39 %
3652	Önkormányzatok területe	közterület	2664,2	499	20-39 %
3674/10	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1196,5	1163	20-39 %
3674/4	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1270,4	1164	20-39 %
3801	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	364,0	1073	20-39 %
3847	Önkormányzatok területe	temető	53295,5	1184	20-39 %
3848	Önkormányzatok területe	közút	2937,1	506	20-39 %
3918	Önkormányzatok területe	közút	1665,6	508	20-39 %
3964	Önkormányzatok területe	közterület	660,4	513	20-39 %
3979	Önkormányzatok területe	közterület	971,2	514	20-39 %
4338	Önkormányzatok területe	közterület	2813,6	490	20-39 %
4459	Önkormányzatok területe	temető	835,7	2035	20-39 %
4611/4	Önkormányzatok területe	dögtér és gyepmesteri telep	22808,9	2011	20-39 %
4704	Önkormányzatok területe	közút	3340,9	734	20-39 %
4814	Önkormányzatok területe	közút	4224,2	735	20-39 %
4815	Önkormányzatok területe	közút	3242,9	736	20-39 %
4925	Önkormányzatok területe	közút	3622,6	738	20-39 %
5542	Önkormányzatok területe	közterület	48,8	352	20-39 %
5657/9	Önkormányzatok területe	közút	148,4	360	20-39 %
566	Önkormányzatok területe	közterület	425,8	648	20-39 %
5830	Önkormányzatok területe	vendégház	417,4	2246	20-39 %
6029	Önkormányzatok területe	üdülőépület, udvar	469,3	1979	20-39 %
682	Önkormányzatok területe	közterület	2777,3	709	20-39 %
030/32	Önkormányzatok területe	saját használatú út	779,9	2445	40-59 %
07/53	Önkormányzatok területe	ipartelep	11227,5	1991	40-59 %
10004/1	Önkormányzatok területe	tűzoltóság	282,5	1981	40-59 %
10028	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1627,6	1626	40-59 %
10029	Önkormányzatok területe	közterület	5140,4	1120	40-59 %
10030	Önkormányzatok területe	közterület	5273,9	628	40-59 %
10040/18	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1472,3	629	40-59 %

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
10041	Önkormányzatok területe	közüterület	6297,1	2245	40-59 %
10068	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar, gazdasági épület	1029,2	1987	40-59 %
10072	Önkormányzatok területe	közüterület	3400,4	631	40-59 %
10100	Önkormányzatok területe	közüterület	4789,8	632	40-59 %
10103	Önkormányzatok területe	közüút	7286,9	633	40-59 %
10120	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar, gazdasági épület	1776,4	1989	40-59 %
10146	Önkormányzatok területe	kultúrház	3298,4	1990	40-59 %
10161	Önkormányzatok területe	közüterület	7958,5	634	40-59 %
10165/1	Önkormányzatok területe	közüút	2370,2	635	40-59 %
10165/2	Önkormányzatok területe	közüterület	5933,6	636	40-59 %
10165/3	Önkormányzatok területe	közüterület	6944,7	637	40-59 %
1047	Önkormányzatok területe	közüterület	4964,8	775	40-59 %
1091	Önkormányzatok területe	közüterület	7691,6	776	40-59 %
1141	Önkormányzatok területe	közüterület	13164,7	777	40-59 %
1266	Önkormányzatok területe	közüterület	3610,2	644	40-59 %
1272	Önkormányzatok területe	közüterület	8461,7	783	40-59 %
132	Önkormányzatok területe	közüterület	7977,3	270	40-59 %
1328	Önkormányzatok területe	közüterület	13222,4	784	40-59 %
1394	Önkormányzatok területe	közüterület	8919,1	785	40-59 %
1489	Önkormányzatok területe	közüterület	13391,5	787	40-59 %
1549	Önkormányzatok területe	közüterület	11366,1	788	40-59 %
1552	Önkormányzatok területe	közüterület	726,1	297	40-59 %
1553/1	Önkormányzatok területe	vásártér, közüterület	350,2	298	40-59 %
1553/2	Önkormányzatok területe	közüterület		298	40-59 %
16	Önkormányzatok területe	filmszínház	1562,4	4	40-59 %
1602	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1008,7	2028	40-59 %
1603/1	Önkormányzatok területe	közüterület	7251,0	299	40-59 %
1604/1	Önkormányzatok területe	vásártér, közüterület	1391,3	300	40-59 %
1604/2	Önkormányzatok területe	közüterület		300	40-59 %
1644/1	Önkormányzatok területe	közüterület	5233,1	2255	40-59 %
1644/3	Önkormányzatok területe	vásártér, közüterület	1427,6	2256	40-59 %
1644/4	Önkormányzatok területe	közüterület		2256	40-59 %
1683	Önkormányzatok területe	közüterület	6859,3	303	40-59 %
17	Önkormányzatok területe	közüterület	214,6	1190	40-59 %
1743	Önkormányzatok területe	közüterület	16083,0	296	40-59 %
1746	Önkormányzatok területe	közüterület	9333,5	304	40-59 %
1747	Önkormányzatok területe	közüterület	5353,3	305	40-59 %
1766/2	Önkormányzatok területe	közüterület	3954,9	306	40-59 %
1793	Önkormányzatok területe	közüterület	2204,0	307	40-59 %
181/1	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	648,0	1113	40-59 %
1819	Önkormányzatok területe	közüterület	5123,0	308	40-59 %
1853	Önkormányzatok területe	közüterület	4505,6	309	40-59 %
1854	Önkormányzatok területe	közüterület	5743,8	310	40-59 %
1891	Önkormányzatok területe	közüterület	4186,0	311	40-59 %
192	Önkormányzatok területe	közüterület	26681,5	1133	40-59 %
1920	Önkormányzatok területe	közüterület	4142,2	312	40-59 %
1947	Önkormányzatok területe	közüterület	6564,2	313	40-59 %
196	Önkormányzatok területe	közüterület	5026,7	271	40-59 %
197	Önkormányzatok területe	közüterület	1661,7	258	40-59 %
198	Önkormányzatok területe	közüterület	2732,5	257	40-59 %
1988	Önkormányzatok területe	közüterület	22879,1	314	40-59 %
199	Önkormányzatok területe	közüterület	917,0	252	40-59 %
200	Önkormányzatok területe	közüterület	803,0	272	40-59 %
201/10	Önkormányzatok területe	közüterület	16771,6	251	40-59 %
2026	Önkormányzatok területe	közüterület	3838,1	315	40-59 %
2050	Önkormányzatok területe	közüterület	2467,7	316	40-59 %



HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
2077	Önkormányzatok területe	közterület	4379,6	317	40-59 %
211	Önkormányzatok területe	közterület	410,8	250	40-59 %
2121	Önkormányzatok területe	közterület	6488,9	318	40-59 %
2122/60	Önkormányzatok területe	udvar, üzemi épület és út	2499,6	2527	40-59 %
2122/61	Önkormányzatok területe	udvar, üzemi épület és út	2726,2	2528	40-59 %
2123	Önkormányzatok területe	közterület	4630,3	319	40-59 %
214	Önkormányzatok területe	közterület	1908,9	279	40-59 %
215	Önkormányzatok területe	közterület	630,4	280	40-59 %
216	Önkormányzatok területe	közterület	2132,0	256	40-59 %
2166	Önkormányzatok területe	közterület	4803,7	320	40-59 %
22	Önkormányzatok területe	közterület	20846,4	262	40-59 %
2229	Önkormányzatok területe	közút	1633,6	321	40-59 %
2230	Önkormányzatok területe	közterület	3759,7	322	40-59 %
224	Önkormányzatok területe	közterület	2583,7	281	40-59 %
2261	Önkormányzatok területe	közterület	3820,5	323	40-59 %
2293	Önkormányzatok területe	közterület	3410,5	324	40-59 %
23	Önkormányzatok területe	közterület	3595,9	263	40-59 %
2329	Önkormányzatok területe	közterület	4800,1	325	40-59 %
2365	Önkormányzatok területe	közterület	3210,1	326	40-59 %
2397	Önkormányzatok területe	közterület	3315,8	327	40-59 %
2423	Önkormányzatok területe	közterület	4910,4	328	40-59 %
2458/1	Önkormányzatok területe	közterület	3626,0	330	40-59 %
2479	Önkormányzatok területe	közterület	2468,9	331	40-59 %
2480	Önkormányzatok területe	közterület	2745,6	332	40-59 %
2515	Önkormányzatok területe	közterület	1614,5	333	40-59 %
2519	Önkormányzatok területe	közterület	2737,6	334	40-59 %
2542	Önkormányzatok területe	közterület	2818,9	335	40-59 %
2562	Önkormányzatok területe	közterület	2727,6	336	40-59 %
2581	Önkormányzatok területe	közterület	2915,8	337	40-59 %
2621	Önkormányzatok területe	közterület	3417,8	401	40-59 %
2648	Önkormányzatok területe	közterület	3384,5	402	40-59 %
2672	Önkormányzatok területe	közterület	3023,5	415	40-59 %
2695	Önkormányzatok területe	közterület	2742,3	416	40-59 %
2722	Önkormányzatok területe	közterület	2727,0	412	40-59 %
2726	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	356,9	1032	40-59 %
2747	Önkormányzatok területe	közterület	2919,9	411	40-59 %
2774	Önkormányzatok területe	közterület	3569,3	407	40-59 %
2794	Önkormányzatok területe	közterület	1397,9	1876	40-59 %
2866/15	Önkormányzatok területe	út	10,6	2424	40-59 %
2866/3	Önkormányzatok területe	út	520,7	2413	40-59 %
2866/9	Önkormányzatok területe	út	619,6	2418	40-59 %
2884/13	Önkormányzatok területe	közterület	3773,0	388	40-59 %
2884/41	Önkormányzatok területe	közterület	4967,3	410	40-59 %
289	Önkormányzatok területe	közterület	11943,5	282	40-59 %
290	Önkormányzatok területe	közterület	10888,7	283	40-59 %
2912	Önkormányzatok területe	közterület	3603,5	409	40-59 %
2939	Önkormányzatok területe	közterület	3505,3	406	40-59 %
2999	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	638,3	1036	40-59 %
3001	Önkormányzatok területe	közterület	3121,2	414	40-59 %
301	Önkormányzatok területe	közterület	12443,6	2300	40-59 %
3055	Önkormányzatok területe	közterület	3337,0	413	40-59 %
3081	Önkormányzatok területe	közterület	3190,4	417	40-59 %
3113	Önkormányzatok területe	közterület	3363,9	418	40-59 %
3140	Önkormányzatok területe	közterület	3330,0	419	40-59 %
3166	Önkormányzatok területe	közterület	3360,1	408	40-59 %
3167	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	720,0	1305	40-59 %
3192	Önkormányzatok területe	közterület	3328,9	420	40-59 %
3193	Önkormányzatok területe	közterület	2552,6	421	40-59 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
3213	Önkormányzatok területe	közterület	2995,3	423	40-59 %
3218	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	721,2	1309	40-59 %
3239	Önkormányzatok területe	közterület	3378,9	424	40-59 %
3264	Önkormányzatok területe	közterület	3397,9	422	40-59 %
3279	Önkormányzatok területe	közterület	3011,5	425	40-59 %
3307	Önkormányzatok területe	közterület	5348,3	433	40-59 %
3334	Önkormányzatok területe	közterület	6156,7	432	40-59 %
3360	Önkormányzatok területe	közterület	5853,3	431	40-59 %
3388	Önkormányzatok területe	közterület	5604,5	430	40-59 %
3414	Önkormányzatok területe	közterület	5698,1	429	40-59 %
3429	Önkormányzatok területe	közterület	913,8	427	40-59 %
3444	Önkormányzatok területe	közterület	635,2	428	40-59 %
3448	Önkormányzatok területe	közterület	7588,2	434	40-59 %
3547	Önkormányzatok területe	közterület	1663,7	435	40-59 %
3562	Önkormányzatok területe	közterület	1012,1	436	40-59 %
3576	Önkormányzatok területe	közterület	1077,4	437	40-59 %
3585	Önkormányzatok területe	közterület	542,7	438	40-59 %
3600	Önkormányzatok területe	hulladéktelep	47004,4	2398	40-59 %
3604	Önkormányzatok területe	hulladéklerakó	8797,1	439	40-59 %
3618	Önkormányzatok területe	közterület	1710,4	493	40-59 %
3619	Önkormányzatok területe	közterület	1400,0	495	40-59 %
3634	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	598,3	1308	40-59 %
3642	Önkormányzatok területe	közterület	2986,5	497	40-59 %
366	Önkormányzatok területe	közterület	6358,2	285	40-59 %
3667	Önkormányzatok területe	közterület	1672,3	500	40-59 %
3674/1	Önkormányzatok területe	közút	586,6	502	40-59 %
3684	Önkormányzatok területe	közút	1878,7	503	40-59 %
3694	Önkormányzatok területe	temető	96820,2	1183	40-59 %
3696	Önkormányzatok területe	közterület	5650,7	515	40-59 %
3722	Önkormányzatok területe	közterület	4797,2	504	40-59 %
3839	Önkormányzatok területe	beépített terület	567,2	1110	40-59 %
3850	Önkormányzatok területe	vásártér	12411,4	2034	40-59 %
3852	Önkormányzatok területe	közút	1459,7	507	40-59 %
3941	Önkormányzatok területe	közterület	6106,4	509	40-59 %
3944	Önkormányzatok területe	közterület	4591,4	510	40-59 %
3962	Önkormányzatok területe	közterület	1428,8	511	40-59 %
3963	Önkormányzatok területe	közterület	481,5	512	40-59 %
3981	Önkormányzatok területe	közterület	6613,3	516	40-59 %
3998	Önkormányzatok területe	közterület	4593,7	491	40-59 %
3999	Önkormányzatok területe	közterület	2102,3	492	40-59 %
4000	Önkormányzatok területe	közpark	6461,0	1127	40-59 %
4066/1	Önkormányzatok területe	közterület	8099,8	517	40-59 %
4067/1	Önkormányzatok területe	közterület	332,4	518	40-59 %
4067/3	Önkormányzatok területe	közterület	360,8	519	40-59 %
4107	Önkormányzatok területe	közterület	7138,9	520	40-59 %
4151	Önkormányzatok területe	közterület	12603,0	521	40-59 %
4188	Önkormányzatok területe	közterület	3888,6	522	40-59 %
4211	Önkormányzatok területe	középiskola	7755,5	1967	40-59 %
4215	Önkormányzatok területe	közterület	5069,8	529	40-59 %
4217	Önkormányzatok területe	közterület	7734,9	531	40-59 %
4259	Önkormányzatok területe	közterület	8756,1	532	40-59 %
4305	Önkormányzatok területe	közterület	6572,1	535	40-59 %
4366	Önkormányzatok területe	közterület	4925,0	698	40-59 %
4391	Önkormányzatok területe	közterület	2346,7	699	40-59 %
4399	Önkormányzatok területe	közterület	1508,7	700	40-59 %
4419	Önkormányzatok területe	közterület	876,8	702	40-59 %
4421	Önkormányzatok területe	közterület	589,2	704	40-59 %
4430	Önkormányzatok területe	közterület	601,9	707	40-59 %

<b>HRSZ</b>	<b>TULAJDON</b>	<b>KIVETT</b>	<b>TERÜLET</b>	<b>NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</b>	<b>ÖNK. TUL.RÉSZ</b>
4437	Önkormányzatok területe	közterület	754,3	708	40-59 %
4443	Önkormányzatok területe	közterület	2546,9	724	40-59 %
4457	Önkormányzatok területe	közút	701,2	725	40-59 %
447	Önkormányzatok területe	közterület	812,6	287	40-59 %
4495	Önkormányzatok területe	közterület	2779,7	726	40-59 %
4522	Önkormányzatok területe	közterület	2941,4	727	40-59 %
453	Önkormányzatok területe	közterület	415,8	288	40-59 %
4550	Önkormányzatok területe	közterület	2978,4	728	40-59 %
4588/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3037,5	730	40-59 %
4588/3	Önkormányzatok területe	saját használatú út			40-59 %
4591/7	Önkormányzatok területe	közterület		731	40-59 %
4617	Önkormányzatok területe	közút	6333,6	732	40-59 %
481	Önkormányzatok területe	közterület	8156,4	289	40-59 %
4921	Önkormányzatok területe	közút	2668,7	737	40-59 %
4923/1	Önkormányzatok területe	garázs, udvar	34,9	2015	40-59 %
4923/5	Önkormányzatok területe	garázs, udvar	22,8	2016	40-59 %
4924	Önkormányzatok területe	közterület	6374,9	687	40-59 %
4932/4	Önkormányzatok területe	sporttelep, épület	4069,2	2018	40-59 %
4933	Önkormányzatok területe	közterület	1237,0	739	40-59 %
4941/3	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1067,4	28	40-59 %
4970	Önkormányzatok területe	közterület	3779,6	740	40-59 %
4971	Önkormányzatok területe	beépített terület, városi közműkút	276,3	2021	40-59 %
4972	Önkormányzatok területe	közterület	12347,8	741	40-59 %
498	Önkormányzatok területe	közterület	2206,4	290	40-59 %
499/3	Önkormányzatok területe	közterület	1233,9	291	40-59 %
4992	Önkormányzatok területe	közterület	187,1	742	40-59 %
5021	Önkormányzatok területe	közterület	3173,6	743	40-59 %
5040	Önkormányzatok területe	közterület	1349,3	744	40-59 %
5062	Önkormányzatok területe	közterület	4006,4	745	40-59 %
5078	Önkormányzatok területe	közterület	5812,4	746	40-59 %
5079	Önkormányzatok területe	közterület	3787,8	747	40-59 %
5103	Önkormányzatok területe	közterület	2369,3	748	40-59 %
5132	Önkormányzatok területe	közterület	2952,0	749	40-59 %
5167	Önkormányzatok területe	közterület	3830,3	750	40-59 %
5168/10	Önkormányzatok területe	közterület; telefonközpont	23492,9	751	40-59 %
5239	Önkormányzatok területe	közterület	2107,2	752	40-59 %
5250	Önkormányzatok területe	közterület	803,2	673	40-59 %
5281	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1121,5	1629	40-59 %
5293	Önkormányzatok területe	közterület	1403,0	753	40-59 %
5307	Önkormányzatok területe	közterület	696,8	754	40-59 %
5381	Önkormányzatok területe	közterület	530,4	344	40-59 %
5409	Önkormányzatok területe	közterület	7759,8	345	40-59 %
5410	Önkormányzatok területe	közterület	2117,0	346	40-59 %
5411	Önkormányzatok területe	közterület	19371,0	347	40-59 %
5451	Önkormányzatok területe	közterület	4013,7	348	40-59 %
5474	Önkormányzatok területe	közterület	2218,6	349	40-59 %
5502	Önkormányzatok területe	közterület	3053,2	350	40-59 %
5521	Önkormányzatok területe	közterület	510,4	351	40-59 %
5552	Önkormányzatok területe	közterület	5955,8	353	40-59 %
5554	Önkormányzatok területe	közút	3632,5	354	40-59 %
5572	Önkormányzatok területe	közterület	2128,3	355	40-59 %
5573	Önkormányzatok területe	közterület	13774,5	356	40-59 %
56	Önkormányzatok területe	közterület	5076,0	264	40-59 %
5631/25	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	320,0	2221	40-59 %
5634	Önkormányzatok területe	beépített terület	319,5	2024	40-59 %
5636/1	Önkormányzatok területe	egészség ház	6250,4	1624	40-59 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
5640	Önkormányzatok területe	közterület	8534,5	357	40-59 %
5641/3	Önkormányzatok területe	közút	1089,3	358	40-59 %
5655	Önkormányzatok területe	közút	147,9	359	40-59 %
5661	Önkormányzatok területe	közterület	380,0	362	40-59 %
5681	Önkormányzatok területe	közterület	341,8	363	40-59 %
5699	Önkormányzatok területe	közterület	560,4	364	40-59 %
57	Önkormányzatok területe	közterület	4534,0	265	40-59 %
5700	Önkormányzatok területe	közterület	2865,8	365	40-59 %
5722	Önkormányzatok területe	közterület	9012,0	366	40-59 %
5723	Önkormányzatok területe	közterület	268,6	367	40-59 %
573	Önkormányzatok területe	közterület	5432,0	649	40-59 %
5733	Önkormányzatok területe	közterület	175,7	368	40-59 %
5744/1	Önkormányzatok területe	közterület	1804,7	369	40-59 %
5773	Önkormányzatok területe	közterület	328,9	370	40-59 %
5783	Önkormányzatok területe	közterület	194,3	371	40-59 %
5793	Önkormányzatok területe	közterület	2298,6	372	40-59 %
5795	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	388,1	872	40-59 %
5796	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	420,8	874	40-59 %
5800	Önkormányzatok területe	közterület	365,8	373	40-59 %
5805	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	713,2	886	40-59 %
5819	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	420,3	889	40-59 %
5820	Önkormányzatok területe	közterület	1527,3	341	40-59 %
5821	Önkormányzatok területe	közterület	848,0	374	40-59 %
5828	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	220,9	901	40-59 %
5831	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	580,9	873	40-59 %
5844	Önkormányzatok területe	közterület	2109,6	375	40-59 %
5846	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	778,9	903	40-59 %
5850	Önkormányzatok területe	közterület	842,7	342	40-59 %
5949	Önkormányzatok területe	közterület	940,1	338	40-59 %
6027	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1368,7	1978	40-59 %
6032	Önkormányzatok területe	üdülőlépület, udvar	1407,8	2218	40-59 %
6062/1	Önkormányzatok területe	kiszolgáló épület	2890,3	44	40-59 %
6224	Önkormányzatok területe	közterület	5681,2	378	40-59 %
6285	Önkormányzatok területe	közterület	7676,7	381	40-59 %
6288	Önkormányzatok területe	közterület	678,4	382	40-59 %
6291	Önkormányzatok területe	közterület	1549,1	383	40-59 %
6300	Önkormányzatok területe	közterület	2670,7	384	40-59 %
6327	Önkormányzatok területe	közterület	3435,2	574	40-59 %
6437	Önkormányzatok területe	közterület	977,2	536	40-59 %
662/1	Önkormányzatok területe	fürdő	18204,2	1943	40-59 %
699	Önkormányzatok területe	szolgáltatóház, reumatológia és foggyógyászatok nappali ellátója	5698,2	1611	40-59 %
7550	Önkormányzatok területe		1510,8	2371	40-59 %
7560	Önkormányzatok területe		1480,3	2372	40-59 %
79	Önkormányzatok területe	óvoda, bölcsőde és udvar	4431,0	1605	40-59 %
809	Önkormányzatok területe	közterület	3727,0	712	40-59 %
83	Önkormányzatok területe	egészségház	601,3	1621	40-59 %
842	Önkormányzatok területe	közterület	12496,1	714	40-59 %
8508	Önkormányzatok területe	közpark	13663,5	1631	40-59 %
86	Önkormányzatok területe	közterület	5206,2	1132	40-59 %
87	Önkormányzatok területe	közterület	5490,9	266	40-59 %
89	Önkormányzatok területe	múzeum	984,4	1304	40-59 %
91/32	Önkormányzatok területe	garázs, udvar	14,7	1953	40-59 %
91/34	Önkormányzatok területe	garázs, udvar	25,0	1954	40-59 %
917/3	Önkormányzatok területe	közterület	10064,0	639	40-59 %
918/3	Önkormányzatok területe	közterület	2076,9	1380	40-59 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
920	Önkormányzatok területe	közterület	7731,2	715	40-59 %
966	Önkormányzatok területe	közterület	10763,2	716	40-59 %
0135/1	Önkormányzatok területe	tanya; saját használatú út	47679,7	1997	60-79 %
030/33	Önkormányzatok területe	saját használatú út	1472,3	2449	60-79 %
030/34	Önkormányzatok területe	gazdasági épület, udvar	12242,7	2448	60-79 %
1	Önkormányzatok területe	városháza	11336,4	1	60-79 %
10001	Önkormányzatok területe	községháza	1791,7	1980	60-79 %
10027	Önkormányzatok területe	egészségház	1424,2	1625	60-79 %
10070	Önkormányzatok területe	általános iskola, óvoda, idősek klubja	6419,5	1618	60-79 %
13/2	Önkormányzatok területe	irodaház, udvar	604,0	3	60-79 %
1441	Önkormányzatok területe	közterület	10673,6	786	60-79 %
1492	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	469,8	2618	60-79 %
1544/1	Önkormányzatok területe	kollégium	1827,6	2033	60-79 %
1586	Önkormányzatok területe	szociális otthon	2039,6	2026	60-79 %
1605	Önkormányzatok területe	általános iskola	4837,6	1613	60-79 %
1677	Önkormányzatok területe	óvoda	1581,8	1614	60-79 %
1720	Önkormányzatok területe	orvosi rendelő	1032,5	1623	60-79 %
1818	Önkormányzatok területe	közterület	7824,3	295	60-79 %
191	Önkormányzatok területe	kultúrház	2053,6	1607	60-79 %
1942	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	382,3	1313	60-79 %
195	Önkormányzatok területe	általános iskola	4393,0	1608	60-79 %
1987/2	Önkormányzatok területe	közterület	4740,1	294	60-79 %
218	Önkormányzatok területe	könyvtár, udvar	1721,4	1610	60-79 %
219	Önkormányzatok területe	posta	1782,6	1957	60-79 %
221	Önkormányzatok területe	szálloda	1257,8	1958	60-79 %
225	Önkormányzatok területe	közterület	2121,2	253	60-79 %
27/1	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	934,1	1151	60-79 %
2884/27	Önkormányzatok területe	közterület	4799,6	390	60-79 %
3263	Önkormányzatok területe	óvoda	1523,8	1615	60-79 %
3265	Önkormányzatok területe	általános iskola	8237,4	1616	60-79 %
3266	Önkormányzatok területe	óvoda	1449,7	1617	60-79 %
3469	Önkormányzatok területe	közterület	928,4	393	60-79 %
43	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	986,8	1303	60-79 %
4569/3	Önkormányzatok területe	helyi közút	12901,8	2602	60-79 %
480	Önkormányzatok területe	általános iskola	2335,2	1962	60-79 %
4932/3	Önkormányzatok területe	sporttelep	45702,3	2017	60-79 %
4937	Önkormányzatok területe	épület	3342,2	1633	60-79 %
5541/1	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	277,7	1369	60-79 %
5543/1	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	228,7	1306	60-79 %
5627	Önkormányzatok területe	óvoda	5414,3	1620	60-79 %
5741/1	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	272,3	1307	60-79 %
5745	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	167,2	890	60-79 %
5799	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	861,4	879	60-79 %
5804	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	671,9	882	60-79 %
5835	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	339,9	870	60-79 %
6026	Önkormányzatok területe	üdülőépület, udvar	9363,2	1977	60-79 %
6328/1	Önkormányzatok területe	termálkút	1950,6	2345	60-79 %
84	Önkormányzatok területe	általános iskola	4779,7	1606	60-79 %
915	Önkormányzatok területe	óvoda	944,7	1612	60-79 %
013	Önkormányzatok területe	saját használatú út	33960,7	1857	80-99 %
0493	Önkormányzatok területe	országos közút	3862,7	2452	80-99 %
0498	Önkormányzatok területe	országos közút	7433,8	2453	80-99 %
0755	Önkormányzatok területe		26272,8	871	80-99 %
10004/2	Önkormányzatok területe	beépített terület, városi közműkút	4093,8	1982	80-99 %
10040/28	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1895,4	123	80-99 %
10077	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	2175,4	2607	80-99 %



HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
10148	Önkormányzatok területe	közterület	3002,2	2443	80-99 %
10188	Önkormányzatok területe	országos közút	2877,3	2444	80-99 %
2518/16	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1297,4	1864	80-99 %
2518/23	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1534,0	1871	80-99 %
2518/24	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	1485,2	1872	80-99 %
3986	Önkormányzatok területe	kórház	4107,9	1628	80-99 %
4423/4	Önkormányzatok területe	közterület	6977,6	705	80-99 %
4586/2	Önkormányzatok területe	szennyvíztisztító	878,5	2010	80-99 %
5631/23	Önkormányzatok területe	beépített terület	315,1	1310	80-99 %
5657/8	Önkormányzatok területe	beépített terület	263,8	343	80-99 %
5798	Önkormányzatok területe	beépített terület	544,1	2366	80-99 %
5878	Önkormányzatok területe	telephely	23961,8	2457	80-99 %
629	Önkormányzatok területe	beépített terület	839,7	2461	80-99 %
7282	Önkormányzatok területe	saját használatú út	9872,9	1701	80-99 %
5616	Szövetkezeti területek	lakóház, garázs	476,0	2208	40-59 %
5615	Szövetkezeti területek	lakóház, garázs	479,6	2425	80-99 %
8777	Tartós földhasználók terület		954,2	1182	100 %
0292/35	Természetes személyek területe		12602,3	2451	100 %
0297/1	Természetes személyek területe		40626,8	2487	100 %
0307/20	Természetes személyek területe		2067,3	2488	100 %
0309/27	Természetes személyek területe		1020,6	2486	100 %
0309/34	Természetes személyek területe		15149,6	1359	100 %
0309/35	Természetes személyek területe		1291,6	2485	100 %
0387/32	Természetes személyek területe		3439,8	842	100 %
0387/33	Természetes személyek területe		502,6	843	100 %
0500/7	Természetes személyek területe		1577,5	1539	100 %
0505/6	Természetes személyek területe	tanya	3518,7	1960	100 %
2228/3	Természetes személyek területe	út		652	100 %
228	Természetes személyek területe	lakóház, udvar , üzletek	1043,4	720	100 %
230	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	918,6	721	100 %
2518/27	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	936,1	1875	100 %
2530	Természetes személyek területe	beépített terület	664,7	1173	100 %
256	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	640,2	722	100 %
2829	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	611,3	1006	100 %
2830	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	610,8	1007	100 %
3815	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	191,8	2510	100 %
46	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	388,9	269	100 %
4949/6	Természetes személyek területe	lakóház, udvar		30	100 %
5631/28	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	1645,8	2446	100 %
6	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	945,5	2338	100 %
678	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	355,3	2489	100 %
698	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	300,1	1671	100 %
7572/2	Természetes személyek területe		2885,1	68	100 %
8399	Természetes személyek területe		2325,4	165	100 %
8402/2	Természetes személyek területe		840,7	166	100 %
8403	Természetes személyek területe		242,6	167	100 %
8416/3	Természetes személyek területe		487,2	169	100 %
231	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	1157,0	1044	20-39 %
2756	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	714,8	2204	20-39 %
98	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	1305,8	992	20-39 %
1212	Természetes személyek területe	lakóház, udvar, üzlet	995,6	2206	40-59 %
179	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	473,3	982	40-59 %
2143	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	968,1	1891	40-59 %
2998	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	621,7	2203	40-59 %
5172	Természetes személyek területe	lakóház	565,2	2198	40-59 %
5173	Természetes személyek területe	lakóház	580,5	2194	40-59 %
5621	Természetes személyek területe	lakóház, garázs	518,5	2195	40-59 %
5622	Természetes személyek területe	lakóház, garázs	455,7	2196	40-59 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
5625	Természetes személyek területe	lakóház	383,9	2201	40-59 %
659/2	Természetes személyek területe	lakóház, kereskedelmi egység	371,1	1138	40-59 %
659/4	Természetes személyek területe	lakóház	230,2	1145	40-59 %
660	Természetes személyek területe	lakóház	234,5	996	40-59 %
91/26	Természetes személyek területe	lakóház	1004,8	1175	40-59 %
914	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	627,7	1944	40-59 %
13/7	Természetes személyek területe	lakóház	489,3	2207	60-79 %
2/1	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	1173,9	1049	60-79 %
203	Természetes személyek területe	lakóház, garázs	522,9	906	60-79 %
227/2	Természetes személyek területe	lakóház, gyógyszertár, udvar	1475,3	1123	60-79 %
26/2	Természetes személyek területe	lakóház	504,6	782	60-79 %
5631/10	Természetes személyek területe	lakóház, garázs	530,0	2197	60-79 %
5631/18	Természetes személyek területe	lakóház, garázs	506,9	2199	60-79 %
5631/3	Természetes személyek területe	szolgáltatóház	348,2	2036	60-79 %
634	Természetes személyek területe	lakóház, udvar, kereskedelmi egység	2294,6	2250	60-79 %
658/7	Természetes személyek területe	lakóház	290,9	1135	60-79 %
88/2	Természetes személyek területe	lakóház	612,4	1054	60-79 %
0323/12	Természetes személyek területe	vízállás; árok	90155,7	2555	80-99 %
0323/13	Természetes személyek területe		11783,1	2556	80-99 %
0346/18	Természetes személyek területe		33807,1	2560	80-99 %
0348	Természetes személyek területe		15280,6	2561	80-99 %
0372/10	Természetes személyek területe		194047,5	2562	80-99 %
0372/11	Természetes személyek területe		12536,8	2563	80-99 %
0372/12	Természetes személyek területe		67493,3	2564	80-99 %
0372/16	Természetes személyek területe		3876,3	2568	80-99 %
0372/17	Természetes személyek területe		25940,9	2569	80-99 %
0372/18	Természetes személyek területe		2126,5	2570	80-99 %
0372/19	Természetes személyek területe		7398,5	2571	80-99 %
0372/8	Természetes személyek területe		1516,6	2572	80-99 %
0404/10	Természetes személyek területe		11303,2	2573	80-99 %
0404/2	Természetes személyek területe		3099,0	2574	80-99 %
0404/20	Természetes személyek területe	udvar	40466,0	2575	80-99 %
0404/23	Természetes személyek területe		20085,7	2576	80-99 %
0404/27	Természetes személyek területe		47130,8	2577	80-99 %
0404/9	Természetes személyek területe		25085,7	2579	80-99 %
0426/1	Természetes személyek területe		6227,0	2580	80-99 %
0426/2	Természetes személyek területe	árok	65810,0	2582	80-99 %
0445/45	Természetes személyek területe	árok; gazdasági épület, udvar; saját használatú út	32805,3	2583	80-99 %
0445/46	Természetes személyek területe	állattartóhely	2441,4	2581	80-99 %
1000	Természetes személyek területe	lakóház, udvar	715,4	2252	80-99 %
10110/1	Természetes személyek területe	saját használatú út	28063,5	2584	80-99 %
10110/2	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	3446,6	2585	80-99 %
10110/3	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	3100,5	2586	80-99 %
10110/4	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	3112,9	2587	80-99 %
10110/5	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	6221,2	2588	80-99 %
10110/6	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	3343,1	2589	80-99 %
2122/55	Természetes személyek területe	út	1741,6	2538	80-99 %
2122/62	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	2092,2	2530	80-99 %
2122/63	Természetes személyek területe	udvar; üzemi épület és saját használatú út; épület, udvar	25360,8	2529	80-99 %
499/2	Természetes személyek területe	lakóház, garázs	715,1	1379	80-99 %
5631/9	Természetes személyek területe	lakóház, garázs	519,0	2427	80-99 %

HRSZ	TULAJDON	KIVETT	TERÜLET	NYILVÁN-TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM	ÖNK. TUL.RÉSZ
6471/1	Természetes személyek területe	közút	8183,5	2540	80-99 %
6471/3	Természetes személyek területe	beépítetlen terület	6812,0	2541	80-99 %
2122/50	Természetes személyek területe	út	438,5	2537	
0499/77	Önkormányzatok területe	saját használatú út	976,6	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0502/50	Önkormányzatok területe	saját használatú út	582,8	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0517/1	Önkormányzatok területe	saját használatú út	8333,6	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0228	Önkormányzatok területe	közút	634	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0230	Önkormányzatok területe	közút	623,1	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0698	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3681,2	nem tartalmazza a nyilvántartás	
046	Önkormányzatok területe	közút	13905,2	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0343/40	Önkormányzatok területe	saját használatú út	921,1	nem tartalmazza a nyilvántartás	
4591/9	Önkormányzatok területe	közterület	1084,2	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0476/27	Önkormányzatok területe	saját használatú út	264,3	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0474/53	Önkormányzatok területe	közút	260,4	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0166/34	Önkormányzatok területe	közút	957,1	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0292/49	Önkormányzatok területe	közút	235,5	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0404/44	Önkormányzatok területe	közút	2069,9	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0256	Önkormányzatok területe	közút	20324,1	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0235/31	Önkormányzatok területe	közút	1382,9	nem tartalmazza a nyilvántartás	
917/2	Önkormányzatok területe	országos közút	237,8	nem tartalmazza a nyilvántartás	
918/4	Önkormányzatok területe	országos közút	83,2	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0322/68	Önkormányzatok területe	kerékpárút	244,8	nem tartalmazza a nyilvántartás	
299/2	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	50,2	nem tartalmazza a nyilvántartás	
4948/4	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1128,7	nem tartalmazza a nyilvántartás	
2866/12	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	823,3	nem tartalmazza a nyilvántartás	
2122/37	Önkormányzatok területe	udvar és 2 üzemi épület	4378,1	nem tartalmazza a nyilvántartás	
679	Önkormányzatok területe	lakóház, udvar	382,4	nem tartalmazza a nyilvántartás	
297/2	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	150,5	nem tartalmazza a nyilvántartás	
8077	Önkormányzatok területe		182,6	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0387/20	Önkormányzatok területe		10644,5	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/14	Önkormányzatok területe		17319,8	nem tartalmazza a nyilvántartás	

<i>HRSZ</i>	<i>TULAJDON</i>	<i>KIVETT</i>	<i>TERÜLET</i>	<i>NYILVÁN- TARTÁSBA VÉTELI SORSZÁM</i>	<i>ÖNK. TUL.RÉSZ</i>
036/13	Önkormányzatok területe		1762,7	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/12	Önkormányzatok területe		2105,7	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/11	Önkormányzatok területe		7426,1	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/2	Önkormányzatok területe		5410,8	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/1	Önkormányzatok területe		2662,5	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0761/52	Önkormányzatok területe	saját használatú út	144,6	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0299/36	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	386,4	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/10	Önkormányzatok területe		3067,5	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/8	Önkormányzatok területe		1678,3	nem tartalmazza a nyilvántartás	
036/9	Önkormányzatok területe		358,9	nem tartalmazza a nyilvántartás	
3598	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	4340,5	nem tartalmazza a nyilvántartás	
3599	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1311,2	nem tartalmazza a nyilvántartás	
3596	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	19400	nem tartalmazza a nyilvántartás	
3597	Önkormányzatok területe	beépítetlen terület	1356,2	nem tartalmazza a nyilvántartás	
0513/24	Önkormányzatok területe	saját használatú út	3563,6	nem tartalmazza a nyilvántartás	
7747/3	Önkormányzatok területe	zártkerti művelés alól kivett terület és gazdasági épület	1265,7	nem tartalmazza a nyilvántartás	
7747/2	Önkormányzatok területe	zártkerti művelés alól kivett terület és gazdasági épület	998,8	nem tartalmazza a nyilvántartás	

**CSONGRÁD VÁROS**  
**TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ ÉRKEZETT**

**ELŐZETES VÉLEMÉNYEK**

(2021. április)

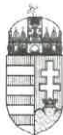
I.	ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERVEK	Véleményadás	Részt kíván venni	Környezeti értékelés	Adatszolgáltatás
1	CSCSMKH Állami Főépítési Iroda	kifogást nem emelt	IGEN	szükséges, tematikát elfogadta	nincs kötelezettsége
2	CSCSMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	kifogást nem emelt	IGEN	nem nyilatkozott	tájékoztatást adott
3	Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága	kifogást nem emelt	IGEN	tematikát elfogadta	adatszolgáltatást adott
4	Országos Vízügyi Főigazgatóság	nem véleményezett			
5	Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság	észrevételt tett	IGEN	nem nyilatkozott	adatszolgáltatást adott
6	Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság	észrevételt tett	NEM	nem nyilatkozott	adatszolgáltatást adott
7	Csongrád-Csanád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	észrevételt tett	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	adatszolgáltatást adott
8	CSCSMKH Népegészségügyi Főosztály	kifogást nem emelt	nem nyilatkozott	tematikát elfogadta	nincs kötelezettsége
9	BFKH Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály	észrevételt tett	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	nincs kötelezettsége
10	ITM – Léginavigációs és Repülőtéri Hatósági Főosztály	kifogást nem emelt	NEM	hatáskörrel nem rendelkezik	nincs kötelezettsége
11	ITM – Hajózási Hatósági Főosztály	nem véleményezett			
12	ITM – Vasúti Hatósági Főosztály	nem véleményezett			
13	Honvédelmi Minisztérium Állami Légügyi Főosztály	kifogást nem emelt	NEM	hatáskörrel nem rendelkezik	nincs kötelezettsége
14	CSCSMKH Műszaki Hatósági Főosztály, Közlekedési és Útügyi Osztály	kifogást nem emelt	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	tájékoztatást adott (MK NZrt az adatszolgáltató)
15	CSCSMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály	kifogást nem emelt	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	tájékoztatást adott (adatokat korábban biztosította)
16	CSCSMKH Földhivatali Főosztály Csongrádi Földhivatali Osztály	kifogást nem emelt	nem nyilatkozott	hatáskörrel nem rendelkezik	tájékoztatást és adatszolgáltatást adott



I.	ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERVEK	Véleményadás	Részt kíván venni	Környezeti értékelés	Adatszolgáltatás
	CSCSMKH Földhivatali Főosztály Szegedi Földhivatali Osztály	észrevételt tett	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	tájékoztatást adott
17	BKMKH Agrárügyi Főosztály, Erdészeti Osztály	észrevételt tett	IGEN (érintettség esetén)	tematikát elfogadta	adatszolgáltatást adott
18	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Főosztály	kifogást nem emelt	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	nincs érintettség
19	Csongrád-Csanád Megyei Rendőr-Főkapitányság	nem véleményezett			
20	JNSZMKH Hatósági Főosztály Bányászati Osztály	észrevételt tett	IGEN	szükséges, tematikát elfogadta	adatszolgáltatást adott
21	Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság	kifogást nem emelt	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	tájékoztatást adott
22	Országos Atomenergia Hivatal	nem véleményezett			
23	CSCSMKH Agrárügyi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály	nem véleményezett			
24	BFKH Népegészségügyi Főosztály	észrevételt tett	IGEN	szükséges	adatszolgáltatást adott
25	Nemzeti Népegészségügyi Központ	észrevételt tett	IGEN	tematika ellen kifogást nem emel	nincs kötelezettsége
26	BFKH Építésügyi és Örökségvédelmi, Főosztály	kifogást nem emelt	IGEN	nem szükséges	örökségvédelmi hatástanulmány szükséges

II	EGYÉB VÉLEMÉNYEZŐK	Véleményadás	Részt kíván venni	Környezeti értékelés	Adatszolgáltatás
1	Magyar Közút NZrt.				
2	Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály	kifogást nem emelt	nem nyilatkozott	hatáskörrel nem rendelkezik	adatszolgáltatást adott
3	Nemzeti Földügyi Központ Agrár-vidékfejlesztési Térképészeti Főosztály	kifogást nem emelt	nem nyilatkozott	hatáskörrel nem rendelkezik	adatszolgáltatást adott
4	FGSZ Földgázszállító Zrt.	észrevételt tett	IGEN	hatáskörrel nem rendelkezik	adatszolgáltatást adott
5	Központi Statisztikai Hivatal	nem véleményezett			
6	Lechner Tudásközpont	hatáskörrel nem rendelkezik	NEM	hatáskörrel nem rendelkezik	tájékoztatást adott (adatokat korábban biztosította)

III.	MEGYEI ÉS SZOMSZÉDOS ÖNKORMÁNYZATOK	Véleményadás	Részt kíván venni	Környezeti értékelés	Adatszolgáltatás
1	Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat	kifogást nem emelt	nem nyilatkozott	hatáskörrel nem rendelkezik	tájékoztatást adott
2	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat	nem véleményezett			
3	Békés Megyei Önkormányzat	nem véleményezett			
4	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat	nem véleményezett			
5	Hódmezővásárhely MJV Önkormányzata	nem véleményezett			
6	Szeged MJV Önkormányzata	nem véleményezett			
7	Csanytelek Község Polgármestere	kifogást nem emelt	NEM	hatáskörrel nem rendelkezik	nincs kötelezettsége
8	Csépa Községi Önkormányzat	nem véleményezett			
9	Felgyő Községi Önkormányzat	nem véleményezett			
10	Gátér Község Önkormányzat	kifogást nem emelt	nem nyilatkozott	hatáskörrel nem rendelkezik	nincs kötelezettsége
11	Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata	nem véleményezett			
12	Szelevény Község Önkormányzata	nem véleményezett			
13	Szentesi Közös Önkormányzat	nem véleményezett			
14	Tiszaalpár Nagyközség Polgármestere	kifogást nem emelt	NEM	hatáskörrel nem rendelkezik	nincs kötelezettsége



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Városi Önkormányzat

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

*„Kizárólag elektronikus úton megküldve.”*

Iktatószám: CS/B01/3828-2/2020.

Tárgy: Csongrád Város településfejlesztési koncepciójának és településrendezési eszközeinek készítése.

Eljr. 37. §

Ügyintéző: Sándor Gabriella

Hiv. szám: Fjl/320-1/2021

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Csongrád Város településfejlesztési koncepciójának, valamint településrendezési eszközeinek készítéséről szóló, a **településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről** szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Eljr.) szerinti véleményezési felkérését megkaptam, arra az alábbiakat közlöm.

A **településfejlesztési koncepcióra** vonatkozóan, az Eljr. 30. § (2) bekezdés alapján az alábbiakra hívom fel a figyelmet.

Az Eljr 9. számú melléklete szerint az állami főépítész egyeztetési szakterülete a településfejlesztés, területrendezés, településrendezés, településkép védelem, adatszolgáltatási kötelezettsége nincs. A koncepció tartalmának megállapításához a terület- és településrendezés vonatkozásában az alábbiak érvényesítése szükséges.

A településfejlesztési koncepció kialakítása során az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban** rögzített célok végrehajtásának érdekében érvényesíteni szükséges az abban meghatározott fejlesztési célokat és prioritásokat. Felhasználandók a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési

tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban: MATrT) valamint a Csongrád Megyei Közgyűlés elnökének Csongrád megye Területrendezési Tervéről szóló 4/2020. (V. 22.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: CsMTrT) előírásai és ajánlásai különösen a területhasználat meghatározásában, a táj- és településképfarmálásában.

Olyan célrendszer kialakítása szükséges, amely a meglévő természeti és épített környezeti adottságokra figyelve egyszerre megőrzi és fejleszti a település értékeit, valamint megfelelő alapot nyújt a város településrendezési eszközeinek átdolgozásához.

A településrendezési eszközökre vonatkozóan felhívom figyelmét az Eljr. 33. § (1) bekezdésére, mely szerint a településszerkezeti terv és a helyi építési szabályzat egyszerre történő készítése esetén egyeztetési eljárásuk történhet párhuzamosan, külön-külön vagy egy eljárásban, de a településszerkezeti terv elfogadásáról szóló döntés meg kell, hogy előzze a helyi építés szabályzat elfogadását.

Az Eljr. 3. melléklet 12. sora szerinti alátámasztó munkarészben, térképpel és leírással kell igazolni az MATrT valamint a CsMTrT-ben rögzítettek követelmények és a településszerkezeti terv összhangját.

A településrendezési eszközök tartalmának és formájának maradéktalanul meg kell felelnie az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) az Eljr. és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK) követelményeinek.

A tervezési munka szakmai szabályait elsősorban az Étv. 7 - 13/A. §-ai, az Eljr. 5., 9 - 14. § valamint az OTÉK rögzíti. A településfejlesztési koncepció, valamint a településrendezési eszközök és azok megalapozó vizsgálatára vonatkozó tartalmi követelményeket az Eljr. 1 - 6. mellékletei tartalmazzák. Az Eljr. 3/A. § -a alapján a megalapozó vizsgálatokat a tervezési terület, a tervezési feladat és cél figyelembevételével aktualizálni kell olyan módon, hogy a szükséges tartalmat és annak részletezettségét az önkormányzati főépítész írásban határozza meg. Felhívom figyelmét, hogy az Eljr. 3/C. § szerint az önkormányzati főépítész tartalmat meghatározó feljegyzése, valamint az elhagyott tartalmi elemek indokolása a készülő megalapozó vizsgálat, alátámasztó javaslat mellékletének részét képezi.

A településrendezési eszköz készítése településtervezési tevékenységnek minősül, melyre vonatkozóan az **Étv. 16. §** - a tartalmaz előírásokat. A településrendezési tervet – a **266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletben (Kr.)** foglaltaknak megfelelően – arra **jogosult településtervező** készítheti. Felhívom figyelmét, hogy a **Kr. 14. § (5)** bekezdése szerint a településrendezési tervezési tevékenység során létrejött dokumentáció aláíró lapjának tartalmaznia kell a feladat elvégzésében részt vett összes tervező nevét, szakképzettségét, szakmai címét, névjegyzéki jelölését és - legalább egy eredeti példányon - a tervező saját kezű aláírását. A településrendezési eszköz tervlapjának tartalmaznia kell a településtervező és a szakági településtervezők nevét és névjegyzéki jelölését.

A **kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 85/A. § (1)** bekezdése szerint örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni a település fejlesztési koncepciójának kidolgozása során.

A településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel, melynek előírásait az **Étv. 7. § (2)** és **(3)** bekezdése tartalmazza. Az ebben foglaltakra, különösen a területtel és termőfölddel való takarékos gazdálkodásra tekintettel szükséges a település közigazgatási területének biológiai aktivitásérték szintentartását biztosítani. Az **Eljr. 4. melléklete** szerint a **biológiai aktivitás érték** számítási eredménye a szerkezeti terv kötelező tartalmi eleme. A területek biológiai aktivitás értékét az erről szóló **9/2007 (IV.3.) ÖTM rendelet** szerint kell számítani.

A fenntartható fejlődést szolgáló környezetalakítással összefüggésben felhívom figyelmét az **MATrT 12. §** - ban foglalt, az új beépítésre szánt területek kijelölése során mérlegelendő szempontokra. Kérem a törvényi előírások teljesítését.

A **véleményezési eljárásra** vonatkozó jogszabályi követelményeket az **Eljr. 37 – 40. §-ai** rögzítik.

Felhívom figyelmét, hogy az **Étv. 8. § (2a) bekezdése** szerint új beépítésre szánt terület kijelölésére irányuló településrendezési eszköz készítése vagy módosítása esetén az állami főépítész a záró szakmai véleményezés során a településrendezési eszköz tervezetét véleményezésre megküldi az országos főépítésznek, akinek a véleményezésre 15 napos határidőt szab a törvény. A záró szakmai vélemény kiadásának határidejébe az országos főépítész nyilatkozatának kiadására



rendelkezésre álló határidő nem számít bele. Kérem tájékoztatásom tudomásul vételét.

Az **Étv. 8. § (2d) bekezdés** alapján az állami főépítész záró szakmai véleményét a településrendezési eszköz elfogadásakor figyelembe kell venni. A záró szakmai vélemény megküldésére rendelkezésre álló határidő lejártát követő 5. napon a településrendezési eszköz elfogadható.

A településrendezési eszközök **hatályba lépésével** kapcsolatos szabályokat az **Eljr. 43. §-a** szabályozza.

A helyi építési szabályzatra vonatkozó rendelet megalkotása során kérem a jogszabályszerkesztésről szóló **61/2009. (XII.14.) IRM rendeletben** foglaltakat figyelembe venni.

Felhívom a figyelmet, hogy az **Építésügyi Dokumentációs és Információs Központ**ról, valamint az **Országos Építésügyi Nyilvántartásról** szóló **313/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés g) pontja** alapján a településrendezési eszközöket, a rendeletet vagy határozatot és tervmellékletet az önkormányzat döntését követő 30 napon belül a **jegyző** köteles a Dokumentációs Központ részére ingyenesen átadni, illetve megküldeni.

Az **Eljr. 37. § (6) bekezdés** szerint nyilatkozom, hogy a véleményezési dokumentációt **papíralapon** kérem benyújtani.

A véleményezési eljárásában **részt kívánok venni**.

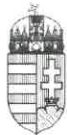
Szeged, 2021. április 15.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde  
kormány megbízottjában és megbízásából



Sári Zsolt  
állami főépítész



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA

Bedő Tamás polgármester úr  
részére

Polgármesteri Hivatal

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

„Kizárólag elektronikus úton megküldve.”

Iktatószám: CS/B01/3825-2/2021.

Tárgy: Csongrád Város településrendezési  
eszközeinek készítése – környezeti vizsgálat  
tematikájának véleményezése

Ügyintéző: Sándor Gabriella

Hiv. szám: Fjl/319-1/2021

Tisztelt Polgármester Úr!

Csongrád város településrendezési eszközeinek készítéséhez kapcsolódó, az **egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet** (továbbiakban: Korm. rendelet) szerinti, környezeti értékelés tematikájára vonatkozó véleménykérését megkaptam, arra az alábbiakat közlöm.

A **Korm. rendelet** 1. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 1. sz. melléklete szerint a **környezeti vizsgálat** lefolytatása a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv esetén **mindig szükséges**. A rendelet 3. számú melléklet II.2. b) pontja szerint az állami főépítési iroda az épített környezet védelmére kiterjedően érintett a véleményezésben.

A kidolgozásra javasolt tematika megfelel a vonatkozó rendelet 4. sz. mellékletének, ezért a **tematika ellen kifogást nem emelek**.

Szeged, 2021. április 20.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde  
kormány megbízott nevében és megbízásából



Sári Zsolt  
állami főépítész



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS  
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY  
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI OSZTÁLY

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Csongrád Város Polgármesteri Hivatala

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

KTO-azonosító: 21118-13-1/2021.  
Iktatószám: CS/Z02/03680-2/2021.  
Tárgy: Csongrád Város új  
településfejlesztési koncepciója és új  
településrendezési eszközei  
készítésének előzetes véleményezése  
Ügyintéző: Fehér-Kiss Brigitta  
Tel.: (06-62) 681-650  
Hiv. sz.: Fjl/320-1/2021.  
Mell.: -

**Tisztelt Polgármester Úr!**

A 2021. április 6. napján érkezett megkeresésükre - Csongrád Város új településfejlesztési koncepciója és új településrendezési eszközei készítése eljárásban - a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság (a továbbiakban: hatóság) a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 30. § (2) bekezdés szerinti véleményét a következőkben adja meg.

6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11., Telefon: (06-62) 680-165

E-mail: ktfo@csongrad.gov.hu

A hatóság az előzetes tervanyagot **táj- és természetvédelmi, levegőtisztaság-védelmi, zaj- és rezgésvédelmi, valamint a földtani közeg védelme** szempontjából elfogadja, a tervezett módosításokkal kapcsolatban észrevételt nem tesz. Az előzetes tájékoztatási szakaszban a hatóság felhívja a figyelmet, hogy a tervanyagok kidolgozása során a hatályos jogszabályok előírásait be kell tartani, különös tekintettel a következőkre:

- **A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény;**
- **A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény;**
- Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet;
- A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet;
- A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet;
- A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet;
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (földtani közeg védelme tekintetében);
- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (földtani közeg védelme tekintetében);
- A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet;
- A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet;
- A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet;
- A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet;

- A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet;
- A zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet;
- A stratégiai zajterképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet.

A Rendelet 9. mellékletében meghatározott témakörök – felszíni vízminőség-védelmi terület és felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület – vonatkozásában a hatóság következőket közli:

- *A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről* szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján, Csongrád nem tartozik az érzékeny felszíni víznek minősített vizek vízgyűjtőterületén található települések közé.
- *A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról* szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében, Csongrád érzékeny besorolású.
- Csongrád város közigazgatási területén – *a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről* szóló 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet értelmében – nitrátérzékeny területek találhatók. A nitrátérzékeny területek vonatkozásában *a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről* szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadóak.

A hatóság az eljárás további szakaszában részt kíván venni.

Szeged, 2021. április 12.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde

kormány megbízott nevében és megbízásából:



dr. Vér Zsolt  
főosztályvezető

*Handwritten signature in blue ink.*



**Kapják:**

1. Címzett - *HKP*
2. Irattár



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS  
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY  
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI OSZTÁLY

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Csongrád Város Polgármesteri Hivatala

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

KTO-azonosító: 21118-14-1/2021.  
Iktatószám: CS/Z02/03673-2/2021.  
Tárgy: Csongrád Város településképi  
arculati kézikönyve és településképi  
rendelete készítésének előzetes  
véleményezése  
Ügyintéző: Fehér-Kiss Brigitta  
Tel.: (06-62) 681-650  
Hiv. sz.: Fjl/318-1/2021.  
Mell.: -

**Tisztelt Polgármester Úr!**

A 2021. április 6. napján érkezett megkeresésükre – Csongrád Város településképi arculati kézikönyve és településképi rendelete készítésének véleményezésére vonatkozó eljárásban – a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság (a továbbiakban: hatóság) *a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 28. § (1) bekezdés szerinti véleményét a következőkben adja meg.

6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11., Telefon: (06-62) 680-165

E-mail: ktfo@csongrad.gov.hu

A hatóság felhívja a figyelmet, hogy a tervanyagok kidolgozása során a hatályos jogszabályok előírásait be kell tartani, különös tekintettel a következőkre:

- **A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény;**
- **A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény;**
- Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet;
- A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet;
- A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet;
- A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet;
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (földtani közeg védelme tekintetében);
- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (földtani közeg védelme tekintetében);
- A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet;
- A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet;
- A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet;
- A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet;
- A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet;

- A zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet;
- A stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet.

A Rendelet 9. mellékletében meghatározott témakörök – felszíni vízminőség-védelmi terület és felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület – vonatkozásában a hatóság következőket közli:

- *A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján, Csongrád nem tartozik az érzékeny felszíni víznek minősített vizek vízgyűjtőterületén található települések közé.*
- *A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében, Csongrád érzékeny besorolású.*
- *Csongrád város közigazgatási területén – a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet értelmében – nitrátérzékeny területek találhatók. A nitrátérzékeny területek vonatkozásában a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadók.*

A hatóság az eljárás további szakaszában részt kíván venni.

Szeged, 2021. április 14.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde  
kormány megbízott nevében és megbízásából:

dr. Vár Zsolt  
főosztályvezető



**Kapják:**

1. Címzett - HKP
2. Irattár

*Handwritten marks: a blue checkmark and a signature.*







**Bedő Tamás**  
**polgármester**

**Csongrád Város Önkormányzata**

**CSONGRÁD**

**Kossuth tér 7.**

**6 6 4 0**

Tárgy: Csongrád új TFK, TRE, TAK, TKR  
készítés – adatszolgáltatás, vélemény  
környezeti vizsgálattal  
szükségességéről

Iktatószámunk: 1091-5/2021  
Ügyintéző nálunk: Bakró-Nagy Zsolt  
Hivatkozás: Fjl/318-1/2021  
Fjl/319-1/2021  
Fjl/320-1/2021  
Fjl/321-1/2021

Ügyintézőjük: Varga Júlia  
Melléklet: elektronikus térképi állományok

## **Tisztelt Polgármester Úr!**

Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és új településrendezési eszközeinek készítéséhez, illetve a településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítéséhez a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 9. számú melléklete alapján a hazai vagy nemzetközi jogszabály alapján természetvédelmi oltalom alatt álló területek, értékek és ökológiai hálózat lehatárolására vonatkozó adatszolgáltatásunkat ezúton megküldjük.

**Igazgatóságunk a településrendezési eszközök készítésével kapcsolatosan táj- és természetvédelmi szempontból előzetesen észrevételt nem tesz, a környezeti értékelés javasolt tematikája megfelel az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében foglaltaknak.**

Az FJL/321-1/2021 hivatkozási számú megkeresésben részletezett 2 részterületre vonatkozó településrendezési eszközök módosításával kapcsolatos környezeti vizsgálat szükségességéről, mint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 3. számú melléklet II.1.b) pontjában szereplő környezetvédelemért felelős szerv a következő nyilatkozatot adom:

- A tervezett módosítás az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendeletben szereplő Natura 2000 területekre és jelölő fajokra káros hatást nem jelent.
- A várható környezeti hatások nem érintenek olyan területet, amelyek hazai (országos vagy helyi), közösségi vagy más nemzetközi szintű védeltséget élveznek.

**Fentiek alapján Igazgatóságunk nem tartja szükségesnek az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet által meghatározott környezeti vizsgálat lefolytatását.**

**Igazgatóságunk a 2 részterületre vonatkozó településrendezési eszközök módosításával kapcsolatosan táj- és természetvédelmi szempontból előzetesen észrevételt nem tesz.**

A Korm. rendelet 37. § (4) bb) pontban előírtaknak megfelelően a véleményezési eljárás további szakaszában Igazgatóságunk részt kíván venni.

Kelt: Kecskemét, elektronikus aláírás szerint

Üdvözlettel:

Ugró Sándor  
igazgató

Értesül: címzett ([foepitesz@csongrad.hu](mailto:foepitesz@csongrad.hu) és a [thelga@varosteampannon.hu](mailto:thelga@varosteampannon.hu) címen)  
irattár



ALSÓ-TISZA-VIDÉKI  
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG  
SZEGED

## MŰSZAKI IGAZGATÓ- HELYETTES

Dátum:  
2021. 04. 26.

**Tárgy:** Csongrád város településrendezési dokumentumai TRT és TFK  
**Melléklet:** 2 db kötegelt állomány

Ügyiratszám:  
1308-0016/2021

**Bedő Tamás**  
polgármester

Előadó:  
Balla László  
Sági Rajmund  
Molnár-Vígh Nóra  
Hornyák Sándor

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

### Tisztelt Polgármester Úr!

Csongrád város polgármestere 2021. április 1-én kelt, Fjl/320-1/2021 iktatószámú levelében értesítette az Alsó-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóságot (ATIVIZIG), hogy a város önkormányzata kezdeményezte a településrendezési eszközök és a településfejlesztési koncepció módosítását. A polgármester felkérte az ATIVIZIG-et a felülvizsgálat elvégzéséhez szükséges adatok szolgáltatására.

Igazgatóságunk az adatszolgáltatást összeállította, annak állományait jelen levelünkhöz elektronikus formában csatoltuk. Adatszolgáltatásunk tartalmazza:

- árvízvédelmi létesítmények
- árvízvédelmi vonalak
- ártéri öblözetek és határaik
- nagyvízi meder és levezető sávok
- belvízjárta terület
- közcélú vízlétesítmények (szivattyútelepek)
- vízfolyások (csatornák nyomvonala)

Jelezzük, hogy Csongrád város teljes közigazgatási területe a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben megállapított vízminőségvédelmi terület övezetéhez tartozik, erről külön térképi állományt nem készítettünk.

A polgármestertől érkezett levélben olyan adatokra vonatkozó igények is szerepeltek, amelyeknek Igazgatóságunk nincs birtokában, illetve amelyeknek Igazgatóságunk nem kezelője. Kérjük, hogy a hidrogeológia védőidomok és vízbázisok ügyében forduljanak a helyben illetékes vízműhöz!

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. mellékletére hivatkozva közöljük, hogy vízgyűjtő-gazdálkodás tekintetében a rendezés alá vont területek a 1155/2016. (III.31.) Korm. határozatban kihirdetett Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT) szerint a 2-20. sz. Alsó-Tisza jobb part alegységhez tartoznak. Az alegységre vonatkozó intézkedéseket tartalmazó alegységi vízgyűjtő-gazdálkodási terv elérhető az alábbi hivatkozáson:

[http://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/C8F99A5D-2864-455E-85D6-7FB53AF0D179/VGT2\\_2\\_20\\_Alsó\\_Tiszajobb\\_part\\_vegleges.pdf](http://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/C8F99A5D-2864-455E-85D6-7FB53AF0D179/VGT2_2_20_Alsó_Tiszajobb_part_vegleges.pdf)

A 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 9. melléklet „C” oszlopa alapján - Csongrád Város teljes közigazgatási területét érintően az alábbi nem térinformatikai adatokat szolgáltatjuk:

#### 1. Árvízvédelmi vonalak (I. és II. rendű védvonalak)

Csongrád Város közigazgatási területe a 2.53 számú Csongrádi ártéri, valamint a 2.52 számú Alpári nyílt ártéri öblözetben helyezkedik el, melyhez alábbi védvonalak tartoznak:

- ATIVIZIG vagyonkezelésű, 11.03. számú Dongér-Csongrádi árvízvédelmi szakasz 72+680-78+835 tkm és a 79+230-99+890 tkm szelvények közötti része, továbbá
- nem ATIVIZIG vagyonkezelésű, az öblözet lokalizálását szolgáló 2.53.01 sz. Csongrádi körtöltés.

A nem ATIVIZIG vagyonkezelésben lévő másodrendű- és lokalizációs védvonalakkal kapcsolatban Igazgatóságunk a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII törvény 16. §-a értelmében, mint a vízkárelhárítás szakmai irányításáért felelős szervezet nyilatkozik.

„A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról” szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet 32.§ (3) bekezdése értelmében a „töltéskoronán és rézsűn, illetve a mentett és vízdoldali 10 m-es védősávokban csak a töltéstartozékok és - szükség esetén - az árvízvédelmi mű infrastrukturális létesítményei helyezhetők el”. Ennek figyelembevételével az árvízvédelmi töltés koronája, rézsűje és 10-10m-es védősávja az árvízvédekezési-és a töltés karbantartási feladatok korlátozás nélküli ellátása érdekében szabadon tartandó.

A 30/2008. (XII.31.) KvVM rendelet 23. § alapján - árvízvédelmi művet (elsőrendű, másodrendű, harmadrendű árvízvédelmi vízilétesítmény) érintő, valamint annak mentett oldali töltésláb vonalától mért 110 m, illetve a vízdoldali töltésláb vonalától mért 60 m széles korlátozási zónán belül anyaggödört, munkagödört nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak az illetékes vízügyi igazgatóság - jelen esetben az ATIVIZIG - hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

Csongrád Város TRE készítése során javasoljuk a fentebb felsorolt vízkárelhárítási létesítményeket, valamint azok védősávjait és korlátozási zónáit figyelembe venni.

Felhívjuk a figyelmet továbbá, hogy mivel Csongrád Város közigazgatási területe nem csak ATIVIZIG kezelésű első-és másodrendű árvízvédelmi védvonalakat érint, ezért a város közigazgatási területe által lefedett - Tisza és Hármas-Körös menti - védvonalak és kapcsolódó létesítményeivel kapcsolatban az illetékes Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság bevonása szükséges.

#### 2. Hajózás, folyószabályozás

A 17/2002. (III.7.) számú KöVIM rendelet rendelkezik a hajózásra alkalmas, illetőleg hajózásra alkalmassá tehető természetes és mesterséges felszíni vizek vízi úttá nyilvánításáról.

Csongrád város által érintett Tisza folyószakasz (Tisza folyó bal partján a 243,600-253,800 fkm, a jobb partján a 233,250-239,800 és a 240,550-253,800 fkm szelvények között) - a Törökbencei vízlépcső duzzasztása által befolyásolt - EGB IV. osztályba sorolt víziút. Az érintett folyószakaszon a kategóriára előírt hajózási paraméterek a Szentesi kanyarulat (236,0-238,0 fkm, R=300 m) kivételével biztosítottak. Ez azonban forgalomtechnikai eszközökkel kezelhető.

Csongrád Város közigazgatási területén a folyómeder elfajulását megakadályozó folyószabályozási létesítmények közül az alábbiak helyezkednek el:

2. Folyószabályozási művek (bal part 243.600-253.800 fkm, a jobb part 233.250-239.800 és 240.550-253.800 fkm között)					
A. hosszirányú					
Megnevezés	Súlyponti koordináta		Helye (fkm)		
	EOV Y (m)	EOV X (m)	-tól	-ig	
Szentes szigettel szembeni partbiztosítás (jobb part)	737493	146956	233,300	240,600	
Böldi partbiztosítás (jobb part)	738090	149268	238,300	240,600	
Köröstoroki kis- és középvízi partvédmű (bal part)	737491	153023	243,080	243,640	
Köröstoroki kis- és középvízi partvédmű (bal part)	736877	153262	243,708	244,223	
Köröstoroki terelőmű alatti partbiztosítás (jobb part)	736462	153013	244,397	244,451	
Csongrádi partbiztosítás (jobb part)	733273	154836	244,570	245,680	
Csongrádi partbiztosítás (jobb part)	734463	152864	245,930	246,970	
Ellési mederrendezés (jobb part)	733273	154836	247,220	250,350	
Ellési mederrendezés (bal part)	733387	154927	247,220	250,350	
Mámai mederrendezés (jobb part)	730584	156951	251,600	253,100	
Mámai mederrendezés (bal part)	730708	157026	251,600	253,100	
Erzsébeti partbiztosítás (jobb part)	729868	157761	253,200	253,800	
B. keresztirányú					
Megnevezés	Súlyponti koordináta		Helye (fkm)	típus	
	EOV Y (m)	EOV X (m)			
Sarkantyú (jobb part)	733686	154339	248,248	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	733605	154471	248,405	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	733504	154579	248,552	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	733426	154670	248,674	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	733252	154878	248,946	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	733078	155080	249,220	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	732907	155240	249,460	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	732728	155379	249,690	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	732611	155445	249,830	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	730256	157401	252,979	sarkantyú	
Sarkantyú (jobb part)	730176	157487	253,100	sarkantyú	
Körös toroki terelőmű (jobb part)	736425	153020	244,484	terelőmű	

Az ATIVIZIG az évi rendszeres, őszi kisvízi felülvizsgálatai során a megépült folyószabályozási művek állapotfelmérését végzi el.



Felhívjuk a figyelmet, hogy mivel Csongrád Város közigazgatási területe nem csak ATIVIZIG kezelésű folyószakaszt érint, ezért a város közigazgatási területe által lefedett - Tisza és Hármas-Körös - folyószakaszok hajózhatóságával és a folyószabályozási létesítményekkel kapcsolatban az illetékes Közép-Tisza-vidéki és Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságok bevonása szükséges.

### 3. Nagyvízi meder

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben szerepel a nagyvízi meder fogalmának meghatározása. E szerint a nagyvízi meder területe a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki.

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról - 2014. március 29-től - a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet határoz (hatályon kívül helyezve a 21/2006. (I.31.) Korm. rendeletet).

E rendelet értelmében a folyók nagyvízi medrének használata és hasznosítása során, a nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosításának megvalósítására, a művelési ág megváltoztatására, valamint építménynek a nagyvízi mederben történő elhelyezésére vonatkozó hozzájárulás megadása előtt a folyószakasz mederkezelőjének vizsgálnia kell a kérelemben foglaltaknak az árvíz és a jég levonulására gyakorolt hatását. Utóbbihoz, az építmény nagyvízi mederben történő elhelyezéséhez - közcélú létesítmény kivételével - csak akkor járulhat hozzá, ha a nagyvízi mederkezelési terv (NMT) figyelembevételével megvalósítható.

A nagyvízi mederben a vízfolyás kezelését végző vízügyi igazgatóság által készített vagy készített nagyvízi mederkezelési tervben meghatározott levezető sávokban bármilyen tevékenység csak oly módon folytatható, hogy az árvízvédelmi szempontok, valamint az árvíz és a jég levezetésének elsőlegessége biztosított legyen.

A levezető sávokra vonatkozó területhasználati- és építési előírásokat a jogszabály részletesen szabályozza, az építésre vonatkozóan a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 3. számú mellékletének és az érintett nagyvízi mederkezelési terv, építésekre vonatkozó előírásnak betartása szükséges.

Csongrád Város közigazgatási területére a 11.NMT.01.2. Csongrád tervszámú, a Tisza 233,250-253,800 fkm (Felgyő-Csongrád - Csongrád-Csépa közigazgatási határa) közötti, a 10.NMT.04. tervszámú, a Tisza 253,800 - 340,000 fkm (Csongrád-Szolnok) közötti, valamint a 12.NMT.05. tervszámú, a Hármas-Körös 0,000 - 61,300 fkm (Tisza - Hármas-Körös torkolat - Hármas-Körös - Hortobágy-Berettyó torkolat) közötti szakaszára, a folyó jobb, illetve bal parti árvízvédelmi töltései között kijelölt nagyvízi mederkezelési tervek vonatkoznak. Előbbi terv az ATIVIZIG, az utóbbi tervek a Közép-Tisza-vidéki és a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság gondozásába tartoznak.

Tekintettel arra, hogy, hogy a fentiekben közölt két utóbbi nagyvízi mederkezelési terv nem az ATIVIZIG gondozásában készültek, így az érintett tervekre vonatkozó adatok (területi kiterjedés, nagyvízi levezető sávok) megkéréséhez az illetékes Közép-Tisza-vidéki és Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság bevonása szükséges.

A nagyvízi mederkezelési tervekben szereplő beavatkozások és előírások végrehajtását a vízügyi igazgatási szerv ellenőrzi. Az ellenőrzés során megteheti mindazokat az intézkedéseket, amelyekre ellenőrzési jogkörében jogszabály feljogosítja, továbbá jogsértés megállapítása esetén kezdeményezheti az illetékes hatóságnál a területhasználat nagyvízi mederkezelési terv szerinti helyreállítását, megváltoztatását.

Mivel a nagyvízi kezelési terv építési szabályokat is tartalmaz, mely nagyban érinti a nagyvízi mederben lévő építményeket, ezért a benne megfogalmazott előírásokat szükségesnek tartjuk Csongrád Város településrendezési eszközeinek készítése során figyelembe venni és az összehangolást elvégezni (pl.: Csongrádi üdülőterület).

#### 4. Mértékadó árvízszint (MÁSZ)

A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet értelmében a folyók mentén, az azokba torkolló vízfolyások, csatornák visszatöltésezett szakaszain az árvízvédelmi műveket, a folyók medrét vagy az árvízvédelmi műveket keresztező, e műveket egyéb módon érintő - nyílt ártéren, hullámtéren lévő - építményt, épületet, vezetéket vagy más művet, létesítményt a folyókra jellemző hidrológiai viszonyok alapján, egyedileg meghatározott - töréspontokhoz rendelt - mértékadó árvízszintek figyelembevételével kell tervezni, méretezni és megvalósítani. A töréspontok közötti értékeket az egyenes arányosság módszerével kell kiszámítani. Az elsőrendű árvízvédelmi művek tekintetében valamennyi folyóra magassági biztonságot is meghatároztak, mely Csongrád Várost érintő árvízvédelmi vonalak esetében MÁSZ+1,0m (előírt töltéskorona kiépítési szint). A vízügyi hatóságnak a mértékadó árvízszintekkel összefüggő követelményeket a tervezett létesítmények vízjogi engedélyezésekor, szakhatósági állásfoglalásában vagy a vízügyi hatósági ellenőrzés során érvényesítenie szükséges.

Csongrád Város közigazgatási területéhez tartozó elsőrendű, 11.03 számú árvízvédelmi szakaszt - jogszabályban meghatározott töréspontokhoz rendelt - lentebb közölt mértékadó árvízszint értékek jellemzik Balti-tenger alapsíkra vonatkoztatva:

Folyó partoldal	Árvízvédelmi szakasz száma	Töltés szelvény száma (tkm)	MÁSZ érték (m B.f.)	Magassági értéke (m)	biztonság
Tisza jobb part	11.03	72+680	86,64	1,0	
Tisza jobb part	11.03	75+519	86,80	1,0	
Tisza jobb part	11.03	75+998	86,81	1,0	
Tisza jobb part	11.03	78+544	86,89	1,0	
Tisza jobb part	11.03	78+835	86,90	1,0	
és					
Tisza jobb part	11.03	79+230	86,94	1,0	
Tisza jobb part	11.03	80+405	86,95	1,0	
Tisza jobb part	11.03	81+015	87,01	1,0	
Tisza jobb part	11.03	82+225	87,02	1,0	
Tisza jobb part	11.03	84+085	87,08	1,0	
Tisza jobb part	11.03	84+440	87,10	1,0	

Tisza jobb part	11.03	91+266	87,32	1,0
Tisza jobb part	11.03	92+300	87,36	1,0
Tisza jobb part	11.03	99+890	87,64	1,0

#### 5. Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) keretében megvalósuló vízkárelhárítási célú szükségtározók

A Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében Igazgatóságunk területén nem valósult meg ez idáig vízkárelhárítási célú szükségtározó. A VTT-tározók körét és területi kiterjedésüket az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) az elmúlt időszakban felülvizsgálta. A hosszú távú árvízvédelmi koncepciónak megfelelő VTT-tározók között tervezettként szerepel a Szegedi árapasztó tározó, mely Csongrádot nem, csak Baks, Ópusztaszer és Dóc települések közigazgatási területét érinti.

Csongrád Város közigazgatási területét érintően a Tisza bal parti és a Hármaskörös jobb parti mentesített ártéri területeken megvalósult, illetve tervezett VTT-tározókra vonatkozó adatok megkéréséhez az illetékes Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság bevonása szükséges.

#### 6. ATIVIZIG fejlesztések

Igazgatóságunk Csongrád Város közigazgatási területét érintően árvízvédelmi célú fejlesztést jelenleg nem folytat.

A településrendezési eszközök módosítása kapcsán előzetesen felhívjuk a figyelmet az alábbi előírások, tapasztalatok, javaslatok figyelembe vételére:

- Új beépítések tervezése során kérjük figyelembe venni a vízáterhelések megközelítésére vonatkozó jogszabályi előírásokat: A kizárólagos Magyar Állam tulajdonú és ATIVIZIG vagyonkezelésű csatornák esetében a partéltől számított 6-6 m szélességű sáv fenntartási, karbantartási munkák számára szabadon hagyandó. A forgalomképes ATIVIZIG kezelésű csatornák esetében 3-3 méteres parti sáv fenntartási, karbantartási munkák számára szabadon hagyandó. Parti sávon belül építmény nem helyezhető el.
- A beépítéssel érintett területen javasoljuk zárt burkolatok helyett a beszivárogtatást lehetővé tevő, hézagos, vízáteresztő burkolt felületek kialakítását.
- A nagyméretű burkolt felületekről érkező vizek gyors ütemű összegyülekezése nagy csúcsvízhozamok levezetését teszi szükségessé, ezért a belvízveszélyes területeken törekedni kell záportározók kialakítására az elvezető rendszer terhelésének mérséklése céljából.
- Egyes területek beépítettség növelésének tervezése során a Területrendezési Terv vízügyi munkarészeiben vízműtani számítás alapján meg kell határozni az elvezetésre kerülő csapadékvíz mennyiségét, meg kell nevezni a befogadját, valamint meg kell vizsgálni a befogadás feltételeit is. Elégtelen levezetési feltételek mellett gondoskodni kell a vízelvezető műszaki létesítmények védhető állapotban tartásáról, esetleges bővítésről, átépítéséről, a káros vizek problémamentes levezetésének biztosítása érdekében.
- Az érintett területeken törekedni kell a keletkezett csapadékvíz helyszíni tározására, vízvisszatartásra.

Vízrendezési szempontból az alábbi jogszabályokat kérjük figyelembe venni:

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 2004. évi LXVII. törvény a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról

- 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról,
- 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról
- 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól,
- 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és belvízvédekezésről,
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- 10/2000. (II.2.) Korm. rendelet a 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet módosítása a vízgazdálkodási jogkör gyakorlásáról
- 2/2002 (I.23.) KÖM-FVM rendelet az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról
- 36/2002. (III.7.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet módosításáról
- 7001/2002. (2002.01.) FVM-KöViM irányelv. Az árvíz és belvíz által veszélyeztetett települések ár és belvízveszély ellen hatásosabb védelmet nyújtó településrendezési eszközeinek elkészítéséhez és módosításához
- 275/2004 (X.8.) Korm. rendelet az Európai Unió közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről (NATURA 2000)
- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról
- 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet a folyók mértékadó árvízszintjéről
- 30/2008. (XII.31.) KvVM rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról
- 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról
- 49/2002. (XII. 28.) GKM rendelet a kikötő, komp- és révátkelőhely, továbbá más hajózási létesítmények általános üzemeltetési szabályairól, valamint az üzemeltetési szabályzatok alkalmazásáról,
- 50/2002. (XII. 29.) GKM rendelet a kikötő, komp- és révátkelőhely, továbbá más hajózási létesítmény létesítéséről, használatbavételéről, üzemben tartásáról és megszüntetéséről.

Csongrád város közigazgatási területén a területileg illetékes szakaszmérnökségünk: ATIVIZIG Csongrádi Szakaszmérnökség (cím: 6640. Csongrád, Szentesi út 1., tel: +36 63 483-355).

Nyilatkozunk, hogy az eljárás esetleges további szakaszában is részt kívánunk venni. Igazgatóságunk szakemberei - előzetes időpont egyeztetés alapján - segítséget nyújtanak a tervezőnek a vízügyi munkarész kidolgozásához. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 37§ (6) bekezdésére hivatkozva közöljük, hogy Igazgatóságunk számára az elektronikusan hozzáférhető (világhálóról letölthető) dokumentáció megfelelő, CD-re írt vagy kinyomtatott példányt abból nem igénylünk.

Üdvözlettel:

Borza Tibor



KÖZÉP-TISZA-VIDÉKI  
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG  
SZOLNOK



## VÍZVÉDELMI ÉS VÍZGYÚJTÓ- GAZDÁLKODÁSI OSZTÁLY

Dátum:  
2021. 04. 21.

**Tárgy: Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és  
új településrendezési eszközeinek készítéséhez  
adatszolgáltatás**

Ügyiratszám:  
KP-02643-002/2021

**Melléklet: Csongrád.zip file**

Előadó:  
Király Tibor

**Bedő Tamás**  
polgármester  
részére

Hiv. szám:  
Fjl/320-1/2021

**Csongrád Város Polgármesteri Hivatal**

Irányítás:  
Varga Júlia

CSONGRÁD  
Kossuth tér 7.  
6640

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Csongrád Városi Önkormányzat a 16/2021. (II.18.) határozatával új településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök készítését döntötte el a település teljes közigazgatási területére.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2021. április 8-án továbbította Igazgatóságunk részére kérelmüket, melyben adatszolgáltatást kérnek az új településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök készítéséhez.

A 223/2014. (IX. 04.) kormányrendeletben foglaltak alapján a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területe Csongrád város közigazgatási területének Tisza folyó bal partjára eső részével érintett.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően Igazgatóságunk a működési területére elkészítette a kért adatszolgáltatást, melyet levelünk mellékleteként megküldünk a tervek készítéséhez.

A tervek tartalmi elvárásaival kapcsolatosan a területileg illetékes, Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság fog nyilatkozni.

Igazgatóságunk az eljárás további szakaszában nem kíván részt venni.



**Háfra Máttyás**  
Vízvédelmi és  
Vízgyűjtő-gazdálkodási  
osztályvezető





## CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

**Tárgy:** Csongrád város Településképi  
arculat kézikönyv (1)  
Környezeti vizsgálat (2)  
Új településfejlesztési koncepció és  
településrendezési eszközeinek készítése  
(3)

**Hiv szám, Üi.:** Fjl/318-1/2021.;

Varga Júlia

**Ügyintéző:** Környei Béla tű. alezredes

**Telefon:** 62/621-295

**e-mail:** bela.kornyei@katved.gov.hu

**Bedő Tamás**

Polgármester Úr részére

### Csongrád Város Polgármesteri Hivatal

#### Csongrád

*Tisztelt Polgármester Úr!*

Tájékoztatom, hogy a részemre fenti hivatkozási számon megküldött megkeresését kézhez kaptam.

A megkereséssel kapcsolatban állásfoglalásomat az alábbiak szerint adom meg:

1. Hatóságom adatszolgáltatása a kérelem és a 314/2012. (XI. 8.) Kormány rendelet 9. melléklet 6. , 7. pontja, valamint a rendelet 43/A. § (3) bekezdése alapján:

- **Vízvédelmi területek hatóságunk illetékességi területével érintett Csongrád város közigazgatási területén**

(vízvédelmi terület fogalma alatt a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § 40. pontja alatti meghatározást értve: „a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízlétesítmények védelméről szóló kormányrendeletben meghatározott védőterület, védősáv, valamint a nagyvízi meder”)

Csongrád Város közigazgatási területén a Csongrád 4013, 4009, 020/3, 4481, 3978, 194, 3472/1, 1004/2, 662, 6328/1 hrsz. alatti ingatlanokon belül lévő kutak (rétegvíz kút, termálkút) körüli 10 méter sugarú kör **belső védőterületként** került kijelölésre.

A nagyvízi mederrel kapcsolatos adatszolgáltatással javasoljuk megkeresni a területi vízügyi igazgatási szervet (ATIVZIG) a 314/2012. (XI. 8.) Kormány rendelet 9. melléklet 9. pontja alapján.

- Hatóságunk illetékességi területével érintett Csongrád város közigazgatási területe a **felszín alatti víz állapota szempontjából** történő besorolása: 219/2004. (VII.21.) Kormány rendelet 7. § (4) bekezdés szerint országos területi érzékenységi térkép alapján, a rendelet 2. számú melléklet 1. d) pontja szerint **fokozottan érzékeny terület**; 2. a), e) pontja szerinti **érzékeny terület**; 3. pontja szerint **kevésbé érzékeny terület** a térképen megadott területi elosztásban.
2. A környezeti vizsgálatban kérjük kidolgozni és bemutatni a változtatások felszín alatti vízre, felszíni vízre és vízellátási létesítményekre gyakorolt hatását.
  3. Az új településfejlesztési koncepcióra-, a településrendezési eszközök felülvizsgálatára vonatkozó adatszolgáltatásunkat az alábbiak szerint adjuk meg:

- **Vízvédelmi területek hatóságunk illetékességi területével érintett Csongrád város közigazgatási területén**

(vízvédelmi terület fogalma alatt a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § 40. pontja alatti meghatározást értve: „a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló kormányrendeletben meghatározott védőterület, védősáv, valamint a nagyvízi meder”)

Csongrád Város közigazgatási területén a Csongrád 4013, 4009, 020/3, 4481, 3978, 194, 3472/1, 1004/2, 662, 6328/1 hrsz. alatti ingatlanokon belül lévő kutak (rétegvíz kút, termálkút) körüli 10 méter sugarú kör **belső védőterületként** került kijelölésre.

A nagyvízi mederrel kapcsolatos adatszolgáltatással javasoljuk megkeresni a területi vízügyi igazgatási szervet (ATIVZIG) a 314/2012. (XI. 8.) Kormány rendelet 9. melléklet 9. pontja alapján.

- Hatóságunk illetékességi területével érintett Csongrád város közigazgatási területe a **felszín alatti víz állapota szempontjából** történő besorolása: 219/2004. (VII.21.) Kormány rendelet 7. § (4) bekezdés szerint országos területi érzékenységi térkép alapján, a rendelet 2. számú melléklet 1. d) pontja szerint **fokozottan érzékeny terület**; 2. a), e) pontja szerinti **érzékeny terület**; 3. pontja szerint **kevésbé érzékeny terület** a térképen megadott területi elosztásban.

A tervek módosításánál az alábbi, a vízügyi és vízvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó ágazati jogszabályok figyelembe vételét javasoljuk:

- 1995. évi LVII. törvény, a vízgazdálkodásról
- 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról
- 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról

- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet, a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról
- 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet, a vizek és a közcélú vízellátási és vízelvezető művek fenntartására vonatkozó feladatokról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet, az országos településrendezési és építési követelményekről
- 2011. évi CCIX. törvény, víziközmű-szolgáltatásról
- 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet, víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet, az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási és vízelvezető művek védelméről
- 455/2013. (XI. 29.) Korm. rendelet, a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatási tevékenység részletes szabályairól
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól.

A további véleményezési eljárásában hatóságunk *részt kíván venni*.

Kelt, Szeged, *elektronikus bélyegző szerint*

*Tisztelettel:*

**Szatmári Imre tő. dandártábornok**  
főtanácsos  
megyei igazgató

Melléklet: -  
Terjedelem: 3 oldal (a kiadmányozó pótlap nélkül)  
Kapják: 1. címzett – Csongrád Város Polgármestere (6640 Csongrád, Kossuth tér 7.) – Hivatali kapu

---

Cím: 6721 Szeged, Berliini krt. 16-18. ✉: 6701 Szeged, Pf. 414  
Telefon: +36-62/621-280 Fax: +36-62/621-750  
E-mail: [csongrad.titkarsag@katved.gov.hu](mailto:csongrad.titkarsag@katved.gov.hu)  
Hivatali kapu azonosító: 109255138

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített  
35600/1580-1/2021.ált.



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Csongrád Városi Önkormányzat

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: CS/NEF/0535-2/2021  
Tárgy: Szakmai vélemény -  
Csongrád Város új  
településfejlesztési koncepciójának  
és új településrendezési  
eszközeinek készítése - előzetes  
tájékoztatási szakasz  
Ügyintéző: Makó Marianna  
Tel.: (06-62) 681 705  
Hiv. sz.: Fjl/320-1/2021

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Az Fjl/320-1/2021 számú levelére, melyet Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és új településrendezési eszközeinek készítése ügyében - előzetes tájékoztatásként - küldött a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya az alábbi előzetes szakmai véleményt adja:

1. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § tartalma alapján szükséges az emberi egészséget érintő, - a település lakosságának életminőségét, egészségi állapotát, egészséges lakó- és munkakörülményeit, biztonságát - befolyásoló tényezőket tekintetbe venni és az ezzel kapcsolatos követelményeket érvényre juttatni. Ezért a népegészségügyi hatóság előzetes véleményként felhívja a figyelmet arra, hogy az új településfejlesztési koncepciójuk kidolgozása során legyenek tekintettel a lakosság egészségének védelmére, az emberi egészségre károsan ható kockázatok minimalizálására.



2. Az új településrendezési eszközök készítésével kapcsolatban ismertetett célkitűzésekkel a népegészségügyi hatóság egyetért, egyéb észrevételt nem tesz.

A fenti véleményt a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltak alapján alakította ki.

A népegészségügyi hatóság a közegészségügyi érdekek érvényesítésének érdekében

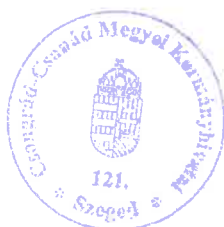
- a véleményezési eljárás további szakaszában - részt kíván venni, és
- a véleményezési dokumentáció elektronikus elérését kéri biztosítani.



A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály hatáskörét az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 10. § (1) bekezdése, a fővárosi és megyei kormányhivatal valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 2. § (1) b) és c) pontja, valamint ca) alpontja, illetékességét a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg.

Szeged, 2021. április 20.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde  
kormány megbízott nevében és megbízásából



  
dr. Bosnyákovits Tünde  
főosztályvezető 



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Csongrád Városi Önkormányzat

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: CS/NEF/0530-4/2021  
Tárgy: Szakmai vélemény -  
Csongrád város településrendezési  
eszközeinek módosítása ügyében -  
a környezeti vizsgálat tematikája  
kérdésében  
Ügyintéző: Makó Marianna  
Tel.: (06-62) 681 707  
Hiv. sz.: Fjl/319-1/2021

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Az Fjl/319-1/2021 számú levelére, melyet Csongrád Város településrendezési eszközeinek módosítása ügyében a környezeti vizsgálat tematikájának véleményezése kérésével küldött a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya az alábbi szakmai véleményt adja:

A fent hivatkozott levél mellékletében megküldött környezeti értékelés javasolt tartalma - a környezeti vizsgálat lefolytatása esetére - a közegészségügyi szempontoknak megfelel.

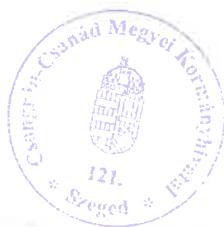
A fenti véleményt a népegészségügyi hatóság az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben foglaltak alapján alakította ki.



A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály hatáskörét az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 10. § (1) bekezdése, a fővárosi és megyei kormányhivatal valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 2. § (1) b) és c) pontja, valamint ca) alpontja, illetékességét a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg.

Szeged, 2021. április 15.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde  
kormány megbízott nevében és megbízásából



  
dr. Bosnyákovits Tünde  
főosztályvezető 



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Csongrád Városi Önkormányzat

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: CS/NEF/0536-2/2021  
Tárgy: Szakmai vélemény -  
Csongrád Város új településképi  
arculati kézikönyv és  
településképi rendelet készítése -  
előzetes tájékoztatási szakasz  
Ügyintéző: Makó Marianna  
Tel.: (06-62) 681 705  
Hiv. sz.: Fjl/318-1/2021

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Az Fjl/318-1/2021 számú levelére, melyet Csongrád Város új településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítése ügyében - előzetes tájékoztatásként - küldött a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya az alábbi előzetes szakmai véleményt adja:

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltak alapján, annak 9. mellékletében foglaltakra hivatkozva a fenti tárgyban hatáskörére tekintettel észrevételt nem tesz.


A Csongrád–Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály hatáskörét az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 10. § (1) bekezdése, a fővárosi és megyei kormányhivatal valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 2. § (1) b) és c) pontja, valamint ca) alpontja, illetékességét a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg.

Szeged, 2021. április 21.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde  
kormány megbízott nevében és megbízásából



  
dr. Bosnyákovits Tünde  
főosztályvezető





BUDAPEST FŐVÁROS  
KORMÁNYHIVATALA  
ORSZÁGOS KÖZÚTI ÉS HAJÓZÁSI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

**Bedő Tamás úr**  
részére

Csongrád Város Polgármestere

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: BP/0801/00399-5/2021.  
Ügyintéző: Bánhidi Viktória  
Telefonszám: +36 1 815 9633  
Tárgy: Csongrád város új  
településfejlesztési  
konceptiója és új település  
rendezési eszközök készítése  
– előzetes véleménykérés

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre (KRID: 452104157)!

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Csongrád város településrendezési eszközeinek módosításával kapcsolatos Fjl/320-1/2021. számú, 2021. április 1-jén kelt megkeresésére a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet) alapján az alábbi véleményt adom.

A **Magyar Közút NZrt. Csongrád-Csanád Megyei Igazgatósága** CSO-195/9/2021. számú, 2021. április 12-én kelt tájékoztatása:

„...megkeresésükre hivatkozva kérésére tájékoztatásul közöljük, hogy társaságunk Csongrád Várost érintő közúti infrastruktúra fejlesztést nem tervez.

Tudomásunk van róla, hogy az Innovációs és Technológiai Minisztérium elrendelése alapján a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. ismételten foglalkozik a 451. sz. főút Kiskunfélegyháza-Szentes közötti szakaszának fejlesztésével.

A kezelésünkben lévő csongrádi pontonhíd üzemeltetését külső vállalkozó végzi, melyet a jövőben is hasonló módon kívánunk működtetni.

A településrendezési eszközök készítése során esetlegesen felmerülő további kérdéseikben – az érintett országos közúti elemeivel kapcsolatban – állunk szíves rendelkezésükre.”

A **NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.** K-12392/2021/. számú, 2021. április 19-én kelt tájékoztatása:

„...Tájékoztatjuk, hogy Csongrád városát az alábbi előkészítés alatt álló útfejlesztési projektünk érinti:

- **451. sz. főút, Kiskunfélegyháza és Szentes közötti szakasz fejlesztése**  
A tervezett fejlesztés, a 451. sz. főút 0+000-42+155 km sz. közötti szakaszának 11,5 t tengelyterhelésére történő felújításának és párhuzamos kerékpárút építését tartalmazza.

**Gyorsforgalmi Ütügyi Osztály**

1138 Budapest, Váci út 188. – 1387 Budapest Pf.: 1007 – Telefon: +36 (1) 474-1770 – Fax: +36 (1) 331-9917  
KRID: 645240704 – E-mail: uto@bfkh.gov.hu – Honlap: www.kormanyhivatal.hu

*Jelezzük, hogy a tervezési szakasz eltérő állapota miatt a szükséges beavatkozások típusai, a meglévő és új igényként felmerült csomópontok típusai, a meglévő műtárgyakon szükséges beavatkozások mértéke pontosítás alatt van.*

*Tájékoztatjuk, hogy Csongrád közigazgatási területén belül, a 451. sz. főút és a 4502. j. összekötő út csomópontja, várhatóan körforgalmú csomóponttá épül át.*

*A projekt kapcsán, engedélyezési – és kiviteli terv fog készülni.*

*Jelenleg a fent megnevezett tervezési feladatra kiírandó közbeszerzési eljárás elkészítése van folyamatban.*

*Kérjük a fentiek szíves figyelembe vételét.*

*Jelezzük továbbá, hogy az eljárás további szakaszaiban részt kívánunk venni, a véleményezési anyagot pedig elektronikus adathordozón szíveskedjenek megküldeni részünkre.*

*A településfejlesztési dokumentumok és településrendezési eszközök készítése során esetlegesen felmerülő további kérdéseikben – az érintett országos közúti és vasúti infrastruktúra elemeivel kapcsolatban – állunk szíves rendelkezésükre.*

*Kapcsolattartó: Bartkó Gábor  
tervkoordinációs mérnök  
tel: (+ 36) 20 260 32 30  
e-mail: bartko.gabor@nif.hu"*

A módosításokkal kapcsolatos egyéb észrevételek.

A tervezés során figyelembe kell venni Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény előírásait, valamint összhangban kell lenni az elfogadott Csongrád-Csanád Megyei Területrendezési Tervvel.

A településrendezési tervek kötelező, alátámasztó közúti közlekedési munkarészeinek tartalmi követelményeit az e-UT 02.01.41 számú Ütügyi Műszaki Előírás határozza meg. A közlekedési javaslat készítése során a közutak tervezésére vonatkozó e-UT 03.01.11 számú Ütügyi Műszaki Előírást is be kell tartani.

A közlekedési javaslat célja az, hogy a közlekedési létesítményekre vonatkozó tervezett műszaki paraméterek (pl. a közutak, vasutak elhelyezésére biztosítandó építési terület szélessége) beépítésre kerüljenek a szerkezeti tervbe, a szabályozási tervbe és a helyi építési szabályzatba.

A rendezési tervben a közúthálózati elemeket, azok tervezési osztályba sorolását úgy kell meghatározni, hogy azok megfeleljenek a közutak igazgatásáról szóló 19/1994. (V. 31.) KHVM rendeletben és a „Közutak tervezése” e-UT 03.01.11 számú Ütügyi Műszaki Előírásban foglaltaknak, valamint összhangban legyenek a kiszolgáló területi igényekkel, a védett vagy védelemre javasolt területekre vonatkozó szabályozásokkal, a térségre vonatkoztatott környezetvédelmi előírásokkal.

A tervezés során az utak és csomópontok helyigényét a távlati forgalmi igények alapján kell meghatározni. Figyelembe kell venni a szükséges keresztmetszeti elemeket (forgalmi sávok, parkolósávok, járdák, gyalogút, padkák, részsík, kerékpársávok, kerékpárút, elválasztó sáv, zóldsáv, forgalom elől elzárt terület stb.), a közművek elhelyezését, valamint a vízelvezetés és az esetlegesen szükséges környezetvédelmi berendezések helyigényét is.

A keresztmetszeti méretezést azon meglévő utak esetében is el kell végezni, melyeket magasabb kategóriába sorolnak, vagy új funkciókat terveznek (új kerékpárút vagy kerékpársávok, várakozósáv, párhuzamos szervízút kialakítása, zóldsávok vagy fasorok telepítése stb.).

Az országos közutakat érintő új csomópontok vagy útcsatlakozások tervezésekor figyelembe kell venni a „Szinthei közúti csomópontok méretezése és tervezése” e-UT 03.03.21 számú és a „Közutak melletti ingatlanok, kiszolgáló létesítmények útcsatlakozása” e-UT 03.02.21 számú Ütügyi Műszaki Előírásban foglaltakat.

A közúti közlekedésről szóló, 1988. évi I. törvény (Kkt.) 42/A. § (1) bekezdése szerint:

**Gyorsforgalmi Ütügyi Osztály**

„A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút, gyorsút és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához, valamint

b) belterületen – a közút mellett – ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a helyi építési szabályzatban, vagy a szabályozási tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, továbbá a közút területének határától számított két méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához,

c) amennyiben az elhelyezendő létesítmény dőlési távolsága a közút határát keresztezi.”

A Kkt. 12. § (3) bekezdés szerint:

„A gépjárművek közlekedésére szolgáló közút területén, a felett és mellett – a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének követelményeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott területen belül – nem lehet olyan jel, jelzés, egyéb tárgy és berendezés, amely a közúti jelzésekkel – azok alakjával, színével – összetéveszthető, a láthatóságot akadályozza, alkalmas arra, hogy a közlekedők figyelmét elterelje, vagy a közlekedés biztonságát egyéb módon veszélyezteti.

(3a) Nem lehet továbbá reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés, valamint a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz lakott területen

a) a gépjárművek közlekedésére szolgáló közút területén, a közút úttesten kívüli burkolatlan területe kivételével,

b) a gépjárművek közlekedésére szolgáló közút felett, annak műtárgyán, tartozékán, a járda, a gyalogút, valamint a kerékpárút kivételével.

(3b) Reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés közvilágítási-, villany-, és telefonoszlopon az adott ellátási területen működő áram-, illetve telefonszolgáltató engedélyével helyezhető el. Reklámtábla, reklámhordozó és egyéb reklámcélú berendezés közvilágítási-, villany-, és telefonoszlopon történő elhelyezése esetén az elhelyező köteles a közterület-használati díjak megfizetésére.

(3c) Tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz a közvilágítási-, villany- és telefonoszlopon az áram-, telefonszolgáltató vagy áramhálózati engedélyes, valamint az oszlop tulajdonosának a hozzájárulásával helyezhető el; az elhelyezést az eszközzel érintett oszlop alatti földterület tulajdonosa és az eszközzel érintett oszlop alatti földterülettel szomszédos ingatlan tulajdonosa tűrni köteles.

(3d) A tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz (3c) bekezdés szerinti elhelyezése esetén

a) nem kell alkalmazni az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti település-képi bejelentési eljárásra vonatkozó szabályokat,

b) a közterület igénybevétele rendeltetésszerű igénybevételnek, a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz pedig a közúti közlekedés szervezésének és irányításának céljait szolgáló berendezésnek minősül,

c) a közterület b) pont szerinti rendeltetésszerű igénybe vétele közterület használati díjfizetési kötelezettséggel nem jár, a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz elhelyezéséért az elhelyezőnek a közút kezelője részére elhelyezési díjat kell fizetnie,

d) az elhelyezéshez a közterület használatra vonatkozó jogszabályok szerinti hatósági engedély, illetve polgári jogi jogviszony nem szükséges.

(3e) A gépjárművek közlekedésére szolgáló közút lakott területen kívüli szakasza mellett nem lehet reklámtábla, reklámhordozó vagy egyéb reklámcélú berendezés, valamint a tájékozódást segítő jelzést megjelenítő reklámcélú eszköz. A tilalom nem vonatkozik a 2010. december 31-éig a nem gyorsforgalmi utak mentén kihelyezett 12A/0-ás ív méretű reklámfelülettel rendelkező reklámtáblákra, az üzemanyag-

*töltő állomások területén elhelyezett cégjelzésre, és üzemanyagárakat tartalmazó táblákra, az építményeken, az építmények telkén elhelyezett olyan felíratra, amelyek az építményben működő cég nevét, jelét (piktogramját), vagy tevékenységét jelzik, továbbá azokra a – közvetlenül a közút mellett elhelyezett – berendezésekre, amelyek közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztató táblák szakmai tartalmát, valamint engedélyezésüket meghatározó testület által engedélyezett a közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást tartalmaznak.”*

A tervezés során a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 38. §-ában rögzített védősávot (biztonsági övezetet) biztosítani kell.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a közlekedésbiztonsági szempontokra, a fejlesztések tervezésénél, megvalósításánál elsőbbséget kell, hogy élvezzenek azok a beruházások, amelyekkel a személysérüléssel járó balesetek, balesetveszélyes helyzetek előzhetőek meg.

Érintett államigazgatási szervként fenti véleményemet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 37. § (4) bekezdése alapján, a rendelet 9. melléklet 12. pontja szerinti véleményezési jogkörömben adtam.

Fenti véleményem kialakítása során a hivatkozott Korm. rendelet 37. § (5) bekezdése szerinti ágazati elhatározással és adatokkal rendelkező államigazgatási- és kezelő szerveket – NIF Zrt., Magyar Közút NZrt. – megkerestem, és az általuk adott véleményt levelembbe foglaltam.

*Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint*

Tisztelettel:

dr. Sára Botond  
kormány megbízott nevében és megbízásából:

Bognár Géza  
osztályvezető



INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI  
MINISZTERIUM

LÉGINAVIGÁCIÓS ÉS REPÜLŐTÉRI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

Ikt.sz.: LRHF/47516-1/2021-ITM

Ügyintéző: Hársfai Lajosné

Telefon: +36-1-273-5514

E-mail: [lajosne.harsfai@itm.gov.hu](mailto:lajosne.harsfai@itm.gov.hu)

Hiv. szám: Fjl/320-1/2021.

Ügyintézőjük: Varga Júlia

Tárgy: Csongrád város TFK –

Vélemény

Tisztelt Polgármester Úr!

A légiközlekedési hatóságként eljáró innovációért és technológiáért felelős miniszterhez (1440 Budapest, Pf. 1., a továbbiakban: Hatóság) 2021. április 08. napján „**Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és új településrendezési eszközeinek készítéséhez előzetes tájékoztatás és adatszolgáltatás kérelem**” tárgyban érkezett megkeresésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy a Hatóság az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 8. §. (2) bekezdése alapján a településrendezési eszközök módosításához **hozzájárul**.

A Hatóság a további egyeztetési eljárásban **nem kíván** részt venni.

A Hatóság a megkeresés során az Étv. 8. §., valamint a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. sz. mellékletének 14. pont a) alpontja alapján járt el.

Budapest, 2021. április „ 21 „

Dr. Palkovics László  
innovációért és technológiáért  
felelős miniszter  
névében és megbízásából



Makovnik György Péter  
osztályvezető

Kapja:

1. Csongrád Város Polgármestere – elektronikus úton
2. irattár





**HONVÉDELMI MINISZTERIUM  
ÁLLAMI LÉGÜGYI FŐOSZTÁLY**

**mint katonai légügyi hatóság**

1055 Budapest, Balaton utca 7-11. • Postacím: 1885 Budapest Pf. 25  
Telefon: +36 (1) 474-1469 • HM 21-670 • Fax: +36 (1) 474-1404 • HM 21-685  
E-mail: klh@hm.gov.hu • Hivatali Kapu: Honvédelmi Minisztérium – EIR



Nyt. szám: 4893-4/2021/h

sz. példány

Hiv. szám: Fjl/318-1/2021

**Bedő Tamás**

Csongrád Város Polgármestere részére

**Csongrád**

**Tárgy:** Előzetes tájékoztatás és adatszolgáltatás településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök készítéséhez

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Az Fjl/318-1/2021 ügyiratszámú megkeresésére Csongrád Város településfejlesztési koncepciójának és településrendezési eszközeinek készítése tárgyában az alábbiakról tájékoztatom:

1. Az adott területre vonatkozólag különös követelményeket, a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszközök tartalmi követelményeivel kapcsolatos különös elvárásokat és az adott területet érintő ágazati elhatározást nem fogalmazok meg.
2. A rendezési feladat ellátásához szükséges adatot nem tartok indokoltnak szolgáltatni.
3. Csongrád Város az állami célú légiközlekedés tekintetében légiközlekedéssel közvetlenül nem érintett, tekintettel arra, hogy az adott terület az állami repülések céljára szolgáló repülőterek (beleértve a közös felhasználású repülőtereket is) vagy az állami célú repülés biztonságát szolgáló földi berendezések biztonsági övezetén kívül van, és hogy az adott terület az állami repülések céljára szolgáló repülőterek telekhatárától mért 15 kilométernél nagyobb távolságban van.

Az érintett terület ugyanakkor az állami célú légiközlekedés tekintetében légiközlekedéssel közvetve érintett, tekintettel arra, hogy egyes – így különösen a beépítésre szánt területen a 100 méternél, beépítésre nem szánt területen az 50 méternél magasabb – építmények az állami célú légiközlekedés biztonságát veszélyeztethetik. Az ilyen építmények állami célú légiközlekedésre gyakorolt hatását a katonai légügyi hatóság az építmények építésügyi hatósági eljárásaiban, jogszabályban meghatározott szakhatóságként vizsgálja.

4. Az eljárás további szakaszaiban nem kívánok részt venni.

Tájékoztatom Polgármester urat, hogy előzetes tájékoztatásomat és adatszolgáltatásomat a *településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 30. § (3) bekezdésére, 37. § (4) bekezdésére és 9. melléklete táblázata 14. sorának b) pontjára figyelemmel, a *katonai légügyi hatóság kijelöléséről* szóló 392/2016. (XII. 5.) Korm. rendelet 1. §-ban kijelölt illetékességi területemen eljárva adtam meg.

Tájékoztatam tisztelt Polgármester urat, hogy előzetes tájékoztatásom és adatszolgáltatásom nem minősül a Kormányrendelet 9. melléklete táblázatának 20. sorában meghatározott honvédelemért felelős miniszter, mint államigazgatási szerv előzetes tájékoztatásának vagy adatszolgáltatásának.

Budapest, időbélyeg szerint.

Tisztelettel:

**Dr. Benkő Tibor**  
honvédelmi miniszter  
nevében és megbízásából:

**Lázár Béla ezredes**  
Repülésfelügyeleti Osztály  
osztályvezető (főov. h.)

Készült: 2 példányban

Egy példány: 1 lap

Ügyintéző (tel.): Csáder Zsuzsanna főhadnagy (Tel.: +36 1 474 1218; E-mail: Zsuzsanna.Csader@hm.gov.hu)

Kapják: 1. sz. pld: Csongrád Város Önkormányzata (Hivatali Kapun továbbítva)

2. sz. pld.: Irattár

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM**  
**ÁLLAMI LÉGÜGYI FŐOSZTÁLY**  
mint katonai légügyi hatóság

---

**E-ALÁÍRÓÍV**



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
MŰSZAKI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY  
KÖZLEKEDÉSI ÉS ÚTÜGYI OSZTÁLY

Csongrád Város Önkormányzata

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

- Iktatószám: CS/TUT/00127-2/2021.  
Tárgy: Csongrád Város településképi  
arculati kézikönyv és településképi  
rendelet készítéséhez szükséges  
adatszolgáltatás  
Ügyintéző: Balogh Árpád  
Tel.: +36-62-681-608  
Hiv. szám: Fjl/318-1/2021.

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatalhoz, mint útügyi közlekedési hatósági jogkörben eljáró hatósághoz érkezett, Csongrád Város településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítésével kapcsolatos adatszolgáltatási megkeresésére válaszolva, a közlekedési érdekek érvényesítése érdekében - mint érintett államigazgatási szerv - a következő nyilatkozatot adja a Hatóság:

A terv közlekedési munkarészét az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletében előírt feltételeknek megfelelő, a Magyar Mérnöki Kamara tervezői névjegyzékében szereplő, a településtervezési közlekedési szakterület munkarészére vonatkozó tervezői jogosultsággal rendelkező tervező készítheti.

A közlekedési javaslat célja az, hogy a közlekedési létesítményekre vonatkozó tervezett műszaki paraméterek (pl. a közutak, vasutak elhelyezésére biztosítandó építési terület szélessége) beépítésre kerüljenek a szerkezeti tervbe, a szabályozási tervbe és a helyi építési szabályzatba.

A rendezési tervben a közúthálózati elemeket, azok tervezési osztályba sorolását úgy kell meghatározni, hogy azok megfeleljenek a közutak igazgatásáról szóló 19/1994. (V.31.) KHVM rendeletben és a „Közutak tervezése” e-UT 03.01.11 számú Ütügyi Műszaki Előírásban foglaltaknak, valamint összhangban legyenek a kiszolgálandó területi igényekkel, a védett vagy védelemre javasolt területekre vonatkozó szabályozásokkal, a térségre vonatkoztatott környezetvédelmi igényekkel és az akadálymentességi követelményekkel.

A tervezés során az utak és csomópontok helyigényét a távlati forgalmi igények alapján kell meghatározni. Figyelembe kell venni a szükséges keresztmetszeti elemeket (forgalmi sávok, parkolósávok, járdák, gyalogút, padkák, résűk, kerékpársávok, kerékpárút, elválasztó sáv, zöltsáv, forgalom elöl elzárt terület stb.), a közművek elhelyezését, valamint a vízelvezetés és az esetlegesen szükséges környezetvédelmi berendezések helyigényét is.

A keresztmetszeti méretezést azon meglévő utak esetében is el kell végezni, melyeket magasabb kategóriába sorolnak, vagy új funkciókat terveznek az úton (új kerékpárút vagy kerékpársávok, várakozósáv, párhuzamos szervízút kialakítása, zöltsávok vagy fasorok telepítése stb.).

A közlekedési javaslat készítése során a településrendezési tervek kötelező alátámasztó közúti közlekedési munkarészeinek tartalmi követelményeit tartalmazó e-UT 02.01.41 számú Ütügyi Műszaki Előírásban, valamint a közutak tervezésére vonatkozó e-UT 03.01.11. számú Ütügyi Műszaki Előírásban foglaltakat kérem betartani.

Az új csomópontok vagy útcsatlakozások tervezésekor javasoljuk figyelembe venni a „Szentbeni közúti csomópontok méretezése és tervezése e-UT 03.03.21 számú és a „Közutak melletti ingatlanok, kiszolgáló létesítmények útcsatlakozása” e-UT 03.02.21 számú Ütügyi Műszaki Előírásokban előírtakat. Kerékpárforgalmi létesítményekre vonatkozó előírásokat az e-UT 03.04.11, a gyalogközlekedés közforgalmi



létesítményekre vonatkozó előírásokat e-UT 03.07.23. számú Ütügyi Műszaki Előírás tartalmazza.

A Hatóság kéri, hogy az országos közúthálózatot érintő fejlesztések tervezése során és adatszolgáltatással kapcsolatban a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-vel, helyi közút esetében pedig a közútkezelővel egyeztetni szíveskedjenek.

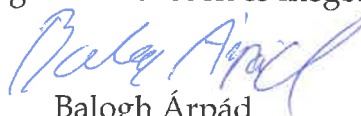
A véleményezési eljárásban a továbbiakban is részt kíván a Hatóság venni. A tervanyagot elektronikus adathordozón (CD-lemezen) kéri megküldeni.

Szeged, 2021. április 26.

dr. Juhász Tünde

kormány megbízott nevében és megbízásából:



  
Balogh Árpád  
kormánytisztviselő

Kapják: (elektronikus úton)

1. Címzett
2. Irattár



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL  
ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI FŐOSZTÁLY  
ÉPÍTÉSÜGYI HATÓSÁGI OSZTÁLY 1.

**Bedő Tamás polgármester úr**

**Varga Júlia városi főépítész asszony**  
részére

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: CS/D01/02296-2/2021.  
Hivatkozási szám: Fjl/318-1/2021.  
Tárgy: Csongrád Város településképi arculati  
kézikönyv és településképi rendelet készítése  
Ügyintéző: Talla Mónika Tímea/Mészáros  
Patrícia  
Telefon: 62/680-138  
Melléklet: -

**Tisztelt Bedő Tamás Polgármester Úr és Varga Júlia Városi Főépítész Asszony!**

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: Kormányhivatal) Csongrád Város településképi arculati kézikönyvének és településképi rendeletének elkészítése kapcsán küldött megkeresésére az alábbiakról tájékoztatja:

- A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) 3. §-a alapján a kulturális örökség védelme érdekében a köz- és magáncélú fejlesztéseket - így különösen a terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, környezet-, természet- és tájvédelem és az ezzel kapcsolatos beruházások tervezését - e védelemmel összhangban kell végezni.
- A Kötv. 85/A. § (1) bekezdés szerint örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni a település településfejlesztési koncepciójának kidolgozása során. Ha a településfejlesztési koncepció készítésekor nem készült, vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni. Nem kell

örökségvédelmi hatástanulmányt készíteni, ha az Étv. 8. § (2) bekezdése szerinti véleményezési eljárásban az illetékes államigazgatási szerv véleménye szerint a rendezés alá vont terület örökségvédelmi szempontból nem érintett.

(2) Az örökségvédelmi hatástanulmányban megfogalmazott értékvédelmi terv szerint kell meghatározni az örökségvédelemmel érintett területekre vonatkozó településfejlesztési és településrendezési eszközöket.

(3) A hatóság örökségvédelmi hatástanulmány készítését írhatja elő jogszabályban meghatározott esetekben.

- A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (továbbiakban: **R1.**) 83. § (1) Az örökségvédelmi hatástanulmányt

a) a Kötv. 85/A. §-ában meghatározott esetekben a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében, települési örökségvédelmi hatástanulmányként (a továbbiakban: települési örökségvédelmi hatástanulmány) a 14. melléklet szerinti tartalommal a (2) bekezdés a)-c) pontja alapján kell elkészíttetni.

(2) Az örökségvédelmi hatástanulmány kidolgozása során

a) a településfejlesztési koncepcióhoz a 14. melléklet 1. pont 1.1. és 1.3. alpontja szerinti tartalmat teljeskörűen,

b) a helyi építési szabályzat kidolgozásához - ha az nem áll rendelkezésre -, a 14. melléklet 1. pont 1.1-1.3. alpontjában meghatározott vizsgálatot, továbbá 1. pont 1.4. alpontjában meghatározott értékleltárt, valamint 2. pontja szerinti hatáselemzést a településrendezési eszköz meghatározásához szükséges részletezettséggel;

c) településképi rendelet helyi védelmi előírásainak meghatározásához a 14. melléklet 1. pont 1.4. alpontjában meghatározott értékleltárt teljeskörűen;

*d)* az 53. § (3) bekezdésben és a 87. § (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott esetekben

*da)* régészeti örökség felmérése esetén a 15. melléklet 1-3. pontja alatti vizsgálatokat és elemzéseket,

*db)* műemléki érték felmérése esetén a 15. melléklet 1-3. pontja alatti vizsgálatokat és elemzéseket, továbbá a 15. melléklet 4. pontjában meghatározott értékleltárt és a 15. melléklet 5. pontjában meghatározott értékvédelmi tervet teljeskörűen

a tervezés alá vont terület és a tervezett rendezési cél által megkövetelt mértékben kell elkészíteni.

(3) Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze a 14. és 15. mellékletben meghatározott tartalmi elemek közül a régészeti örökség tárgykörével foglalkozó tartalmi elemek összessége.

(4) Az örökségvédelmi hatástanulmány műemléki szakterületi munkarésze a 14. és 15. mellékletben meghatározott tartalmi elemek közül a műemlékvédelem tárgykörével foglalkozó tartalmi elemek összessége.

- Az R1. 84. § (1) A települési örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséről a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszköz és a településképi rendelet készíttetője köteles gondoskodni.

(2) Az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítésére jogosult

*a)* az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze vonatkozásában a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet szerint régészeti területen szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő,

*b)* a helyi építési szabályzat kidolgozása során a gyűjtőterületén érintett régészeti gyűjtőkörrel rendelkező múzeum, amely az újonnan beépítésre szánt

területnek kijelölt terület terepbejárását térítésmentesen, 60 feltárássra alkalmas nap alatt végzi el,

c) az örökségvédelmi hatástanulmány műemléki szakterületi munkarésze vonatkozásában - kivéve a (3) bekezdésben foglaltakat - a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet szerint műemléki terület műemléki érték dokumentálása szakterületen szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő vagy az, aki a hatástanulmány alapjául szolgáló tervfajta elkészítésére egyébként jogosultsággal bír.

(3) A településképi rendelet alátámasztásául szolgáló települési értékleltárt az önkormányzati főépítész is elkészítheti.

(4) A településrendezési eszköz kidolgozása során további beépítés céljára szolgáló beépítésre szánt területnek kijelölt területen az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti munkarészét régészeti terepbejárás alkalmazásával kell elkészíteni, amennyiben a terület alkalmas terepbejárással történő kutatásra.

(5) Az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítése céljából végzett régészeti terepbejárásról, illetve műszeres lelőhely- és leletfelderítésről a 26. § és 27. §-ban meghatározott tartalmú jelentést és feltárási dokumentációt kell készíteni, amit el kell küldeni a 26. § (4) bekezdésében és a 27. § (4) bekezdésében meghatározott hatóságoknak és intézményeknek.

- 14. melléklet a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelethez

A települési örökségvédelmi hatástanulmány tartalma

A települési örökségvédelmi hatástanulmány szöveges dokumentum, azonosításra alkalmas térképi ábrázolással, fotókkal és egyéb adatokkal, amely legalább az alábbiakat tartalmazza:



## 1. Örökségvédelmi vizsgálat:

1.1. A település történeti leírása (a történeti település- és tájszerkezet alakulása, a történeti településmag),

1.2. A település régészeti örökségének felmérése újonnan beépítésre szánt területnek kijelölt terület esetén terepbejárással,

1.3. A védett műemléki értékek települési értékleltára, amely értékkataszterben tartalmazza:

1.3.1. a világörökségi, és a világörökségi várományos helyszínek és területeket,

1.3.2. az országos építészeti örökség elemeit,

1.3.3. a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeket és a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket.

1.4. A helyi építészeti örökség települési értékleltára, amely értékkataszterben az önkormányzati főépítész által meghatározottak szerint tartalmazza a helyi építészeti örökség országos vagy helyi védelemre méltó elemeit:

1.4.1. településszerkezetet,

1.4.2. telekstruktúrát és az utcavonal-vezetést,

1.4.3. utcaképet vagy utcakép részletet,

1.4.4. egyéb településkarakter elemeket,

1.4.5. építményrészletet vagy az alkalmazott anyaghasználatot, tömegformálást, homlokzati kialakítást,

1.4.6. táj- és kertépítészeti alkotást, egyedi tájértéket, növényzetet,

1.4.7. szobrot, képzőművészeti alkotást, utcabútort.

2. A rendezés során tervezett változások hatáselemzése:

2.1. A települési értékleltárban szereplő elemek vonatkozásában releváns rövid és középtávon tervezett változások ismertetése.

2.2. A 2.1. pontban szereplő változások hatásai:

2.2.1. a régészeti örökségre,

2.2.2. a történeti településre, település- és tájszerkezetre,

2.2.3. a települési értékleltárban szereplő műemléki értékekre.

3. Az értékvédelmi terv tartalmazza:

3.1. az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények, valamint

3.2. az önkormányzati feladatok meghatározását.

A településre vonatkozó adatszolgáltatást a Cs/D01/2212-2/2021. ügyiratszámom megküldtük Önöknek korábban.

A Kormányhivatal kéri a tájékoztatás szíves tudomásulvételét, továbbá, hogy az örökségvédelmi hatóság részvételét a településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítésére vonatkozó eljárás további szakaszaiban is biztosítani szíveskedjenek.

Szeged, 2021. április 26.

Tisztelettel:

**dr. Juhász Tünde**

kormány megbízott nevében és megbízásából:

**Petvai Ferenc**

kormánytisztviselő

**Kapják:**

1. Címzett (elektronikus úton)
2. Irattár

2021 JUN 03.



**CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL**  
**FÖLDHIVATALI FŐOSZTÁLY**  
**CSONGRÁDI FÖLDHIVATALI OSZTÁLY**

**Varga Júlia városi főépítész asszony**  
részére

Csongrád Városi Önkormányzat

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: 15055-2/2021.  
Tárgy: Tájékoztatás  
Ügyintéző: Felber Dániel  
Tel.: (06-63) 814-720  
Melléklet: 2 db táblázat  
Hiv. szám: Jfl/446+-1/2021.

**Tisztelt Városi Főépítész Asszony!**

A Csongrádi Földhivatali Osztály részére 2021. május 31-én küldött megkeresésére az alábbiakról tájékoztatjuk.

A mellékelt két táblázatban találja meg Csongrád város területén a mezőgazdasági és erdei mintatermek jegyzéke alapján a Kataszteri tiszta jövedelmi értékeket valamint az átlagos Kataszteri tiszta jövedelmi értékeket.

A Kataszteri tiszta jövedelmi érték táblázatban külön kiemelésre kerültek az átlagosnál jobb kataszteri tiszta jövedelmi fokozatok.

Csongrád, 2021. június 1.

Tisztelettel:

Dr Juhász Tünde  
kormány megbízottjában és megbízásából



Török József  
osztályvezető

6640 Csongrád, Justh Gyula utca 2/B. Telefon: (06-63) 814-720

E-mail: [foldhivatal.csongrad@csongrad.gov.hu](mailto:foldhivatal.csongrad@csongrad.gov.hu)

Csongrád város  
Kataszteri tiszta jövedelmi érték

Művelési ág	Terület	Minőségi osztály															
		1		2		3		4		5		6		7		8	
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
		41	70	32	10	26	10	17	40	12	20	8	0	4	20	2	40
szántó	1 Ha-ra	32	10	21	70	15	60	8	70	5	20	0	90	-	-	-	-
rét	1 Ha-ra	48	70	39	20	27	80	13	20	6	60	-	-	-	-	-	-
szőlő	1 Ha-ra	48	70	34	80	13	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kert	1 Ha-ra	48	70	34	80	13	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
gyümölcsös	1 Ha-ra	48	70	34	80	13	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
legelő	1 Ha-ra	20	90	13	20	8	30	7	0	3	10	0	90	0	30	-	-
nádas	1 Ha-ra	43	40	27	80	13	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
erdő	1 Ha-ra	9	70	5	90	2	80	0	30	-	-	-	-	-	-	-	-



Csongrád város  
Átlagos Katasteri tiszta jövedelmi érték

Település	gyümölcsös		kert		szántó		szőlő		gyep (legelő)		gyep (rét)		Mezőg. Terület		erdő		nádas		fásított terület		Termő terület	
	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z
Csongrád	31,33	31,33	18,43	18,43	24,65	24,65	32,77	32,76	7,31	7,29	24,11	24,11	22,18	22,18	4,54	4,54	23,31	23,31	F.ö.	K+Z	F.ö.	K+Z

F.ö.: Fekvések összevonva  
K+Z: Külterület és zártkert a 2007. évi CXXIX. Tv. 2. § f.) alapján

2021. MÁJ 11.



CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Csongrád Polgármesteri Hivatal

Csongrád

Kossuth tér 7.

6640

Iktatószám: 10250-2/2021.

Tárgy: Tájékoztatás

Ügyintéző: Németh Márta

Hiv. szám: Fjl/320-1/2021

Tel.: 62-680-164

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Az Fjl/320-1/2021 számú Csongrád Város Településfejlesztési Konceptiójának, valamint Településrendezési Eszközeinek módosításával kapcsolatban az előzetes tájékoztatási szakaszban a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Szegedi Földhivatali Osztálya (ingatlanügyi hatóság) ismerteti jogszabályon alapuló követelményeket.

**A településrendezési eszközök véleményezése során az ingatlanügyi hatóság hatáskörét a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 1. § -a állapítja meg:**

*„1. § (1) A törvény hatálya kiterjed a termőföldre, valamint - ha e törvény így rendelkezik - a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra.*

*(2) E törvény a termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, a földminősítésre és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg.*

---

Postacím: Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály  
Szegedi Földhivatali Osztály

6791 Szeged, Kálvária sgt. 41-43. 6701 Szeged, Pf. 478.

Telefon: (06-62) 680-170 Fax: (06-62) 680-171

E-mail: foldhivatal.szeged@csongrad.gov.hu

www.csmkh.hu

(3) A termőföldre vonatkozó rendelkezéseket - a földvédelemre, valamint a mellékhasznosításra e törvényben megállapított szabályok kivételével - alkalmazni kell a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földre is."

A termőföld védelmével, a Tft. által megfogalmazott követelményekkel összefüggő, a településfejlesztési koncepció készítésre vonatkozó általános elvárások a következők:

A talaj, a termőföld egy különösen fontos, feltételesen megújuló természeti erőforrás.

A tervezésénél az ingatlanügyi hatóság célja, hogy a nevezett programban, aktualitásukban jelentős részt képviseljenek a fenntartható fejlődés alapelemei:

- a talajkészleteinkkel történő ésszerű gazdálkodás
- a biodiverzitás védelme, fejlesztése
- a külterületi termőterületek művelési ágában történő helyes hasznosítása

A talaj sokoldalú funkcióinak fenntartása, zavartalansága az egész társadalom közös érdeke, s legfőbb eszközének az agrár-környezetgazdálkodásnak az ország gazdasági és társadalmi fejlődésében feltétlenül elsődleges prioritást kell élveznie. A talaj sokoldalú funkciójának fenntartásával juthatunk el a megfelelő mennyiségű egészséges élelmiszerhez, a tiszta vízhez és a kellemes környezethez.

**A településrendezési eszközök véleményezése során Tft. 6/B. §-a az alábbiak szerint rendelkezik a termőföld védelmi szempontok érvényesítése tekintetében:**

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tft.) 6/B. §-a az alábbiak szerint rendelkezik a termőföld védelme tekintetében a településrendezési eszközök véleményezése során:

*„6/B. § (1) Ha az ingatlanügyi hatóság a településrendezési eszközök, a településfejlesztési koncepció, illetve az integrált településfejlesztési stratégia elkészítése vagy azok módosítása tekintetében az egyeztetési eljárásban véleményező hatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatnia, hogy a beépítésre szánt területek kijelölése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételevel történjen. A vélemény kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy az egyeztetési eljárás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti átsorolás szerinti területfelhasználás ne akadályozza.*

(2) Az egyeztetési eljárásban az ingatlanügyi hatóságnak - a (3) bekezdésben meghatározott eset kivételével - kifogást kell emelni, ha a településrendezési eszköz készítése, vagy módosítása alapján kijelölt beépítésre szánt területek

a) többségében átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érintenek, és a beépítésre szánt terület övezeti besorolásának megfelelő, területfelhasználásra hasonló körülmények és feltételek esetén átlagosnál gyengébb vagy átlagos minőségű termőföldeken is sor kerülhet, vagy

b) övezeti besorolásának megfelelő területfelhasználásra kellő nagyságú térmértékben lehetőség van a település már beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén is.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni a zártkerti ingatlan esetében, ha a településrendezési eszköz készítése vagy módosítása a zártkerti ingatlan területének beépítésre szánt területbe történő átsorolása érdekében történik."

**A településrendezési eszközök felülvizsgálata, megvalósítása során szükséges még figyelemmel lenni a Tft. 10. § (1) és (3) bekezdéseiben, továbbá a 11. § -ában foglaltakra:**

A 10. (1) és (3) bekezdései alapján:

„ (1) A termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, ide nem értve a (2) bekezdésében meghatározott eseteket. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

(3) Termőföld más célú hasznosításával járó engedélyezési eljárás megindításához vagy folytatásához rendelkezésre kell állni a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló jogerős ingatlanügyi hatósági határozatnak. Termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló jogerős ingatlanügyi hatósági határozat hiánya esetén az eljáró hatóságnak az eljárását fel kell függesztenie."

**A Tft. 11. § -a állapítja meg azokat az anyagi jogszabályi rendelkezéseket, melyek egy beruházás helyének kijelölésénél, övezeti lehatárolások (pl.:beépítésre szánt termőföldek körének megállapítása) esetében szükséges, illetve érdemes figyelembe venni.**

„(1) Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével - lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, amennyiben annak megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

- a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;
- b) a bányaiüzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;
- c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;
- d) kiserőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében”.

A Tftv. 2. § 1. pontja határozza meg az átlagos minőségű termőföld fogalmát:

„1. átlagos minőségű termőföld:” az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényben (a továbbiakban: Inytv.) meghatározott törzskönyvben szereplő, az adott település - ideértve a fővárosi kerületet és az Inytv. 10. § (1) bekezdésében megjelölt városok esetében a kerületet - azonos művelési ágú termőföldjei 1 hektárra vetített aranykorona-értékeinek területtel súlyozott átlagának megfelelő termőföld”.

A jelen tervezést segítően a hivatal tájékoztatja, hogy Csongrád településen a különböző művelési ágak esetében az egy hektárra vetített aranykorona értékeinek átlaga:

szántó:	24,65 Ak	legelő:	7,31 Ak
erdő:	4,54 Ak	rét:	24,11 Ak
kert:	18,43 Ak	szőlő:	32,77 Ak
nádas:	23,31 Ak	fásított terület:	4,54 Ak
gyümölcsös:	31,33 Ak		

A településrendezési eszközök készítőinek tekintettel kell lennie továbbá az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § -ában foglaltakra, mely rendelkezés legfontosabb földvédelmi szempontjai:



„7. § (2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

*k)pont szerinti, a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,*

(3) A (2) bekezdésben foglaltak érvényesülése - különösen a természet- és a környezetvédelem, az erdők és a felszíni és felszín alatti vizek védelme, az ár- és belvízvédelem, valamint a termőfölddel és a területekkel való takarékos bánás - érdekében az alábbi követelményeknek kell érvényt szerezni:

*d) a termőföld igénybevételevel járó, újonnan beépítésre szánt területek kijelölésénél elsősorban a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott átlagosnál gyengébb minőségű termőföld-területek jelölhetők ki.”*

Az ingatlanügyi hatóság a leírtakra tekintettel a véleményezési eljárás további szakaszaiban részt kíván venni.

A későbbiekben elkészülő véleményezési dokumentációt elegendő elektronikusan megküldeni.

A hivatal kéri a tájékoztatás szíves elfogadását.

Szeged, 2021.05.06.

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde  
kormány megbízott nevében és megbízásából

Dabis Tamás  
osztályvezető





## CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Bedő Tamás polgármester úr  
részére  
Csongrád Város Polgármesteri Hivatal

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: 10186-2/2021.  
Tárgy: Tájékoztatás  
Ügyintéző: Németh Márta  
Hiv.szám: Fjl/319-1/2021.  
Tel.: 62-680-164

Tisztelt Polgármester Úr!

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Szegedi Földhivatali Osztályához (továbbiakban: Földhivatali Osztály) fenti számon érkezett beadványa szerint arról ad tájékoztatást, hogy Csongrád Város Önkormányzata településrendezési eszközeit módosítja.

Jelen megkeresésében kéri, hogy a Földhivatali Osztály a termőföld mennyiségi védelmére kiterjedően a várható környezeti hatások jelentőségének meghatározásához nyilatkozzon az „Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról” szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet értelmében, hogy a településrendezési eszközök módosítása következtében várható-e jelentős környezeti hatás, illetve szükségesnek tartja-e a hivatkozott Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat lefolytatását.

A mellékelt dokumentáció tételes termőföldvédelmi, ingatlan-nyilvántartási vizsgálatát követően a Földhivatali Osztály részéről az alábbiakat állapítottam meg: a módosítással érintett ingatlanok tekintetében - az érintett ingatlanok külterületen helyezkednek el.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 6/B. § (1) bekezdése szerint az ingatlanügyi hatóság a településrendezési eszközök, a településfejlesztési koncepció, illetve az integrált településfejlesztési stratégia elkészítése vagy azok módosítása tekintetében a termőföld védelmének érvényesítése érdekében az

---

Postacím: Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály  
Szegedi Földhivatali Osztály

6724 Szeged, Kálvária sgt. 41-43. 6701 Szeged, Pf. 478.

Telefon: (06-62) 680-170 Fax: (06-62) 680-171

E-mail: [foldhivatal.szeged@csongrad.gov.hu](mailto:foldhivatal.szeged@csongrad.gov.hu)

[www.csmkh.hu](http://www.csmkh.hu)

2021 APR 15.

egyeztetési eljárásban véleményező hatóságként működik közre. Az eljárásban érvényre kell juttatni, hogy a beépítésre szánt területek kijelölése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen. Figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy az egyeztetési eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti átsorolás szerinti terület felhasználás nem akadályozhatja. A kivett művelési ágú területek, valamint a belterületi ingatlanok esetében a Tfv. rendelkezései - 1. § (1): „A törvény hatálya kiterjed a termőföldre, valamint - ha e törvény így rendelkezik - a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra. (3) A termőföldre vonatkozó rendelkezéseket - a földvédelemre, valamint a mellékhasznosításra e törvényben megállapított szabályok kivételével - alkalmazni kell a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földre is.”.

A tervanyagban megjelölt területek (külterületi részek) a Tfv. hatálya alá tartozó területek. A Tfv. 6/B. § (1) bekezdése szerint figyelembe kell venni, hogy az egyeztetési eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását az övezeti átsorolás szerinti terület felhasználás nem akadályozhatja. A terv módosítása termőföldet érint, ezért a beruházás megkezdése előtt kérelmezni kell termőföld más célú hasznosításának az engedélyezését az illetékes földhivatali osztálynál.

A fent leírtak alapján a termőföld mennyiségi védelmének szempontjait figyelembe véve jelentős környezeti hatás nem várható.

A fent leírtak alapján megállapítottam, hogy a településrendezési terv - a becsatolt dokumentációban leírt - módosítása a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozó jogszabályi előírásoknak a fent részletezett feltételek betartása mellett megfelel.

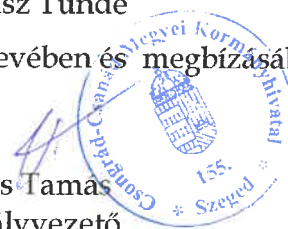
Szeged, 2021-04-12

Tisztelettel:

dr. Juhász Tünde

kormány megbízott nevében és megbízásából

Dabis Tamás  
osztályvezető





BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
AGRÁRÜGYI FŐOSZTÁLY

Ikt. szám: BK/ERD/3931-5/2021.  
Ügyintéző: Nagy Zsolt  
Telefon: 62/553-941  
Melléklet: Helységhatáros területkimutatás

**Bedő Tamás**  
polgármester  
részére

**Csongrád Város Önkormányzata**  
**Polgármesteri Hivatal**

**6640 Csongrád,**  
Kossuth tér 7.

**Tárgy: Véleményezés** Csongrád Város Településrendezési Eszközeinek – fejlesztési szándékok biztosítása érdekében egyes részterületeket érintően – tervezett változásai vonatkozásában készülő **környezeti vizsgálat környezeti értékelésének javasolt tematikája vonatkozásában** (Fjl/319-1/2021). **Nyilatkozat** Csongrád Város Településrendezési Eszközeinek 2 részterületen – a Mars Magyarország Kisállateledel Gyártó Kft., illetve az Északi Ipari Park területét érintően – tervezett módosításával kapcsolatos **környezeti hatásvizsgálati eljárás szükségességének eldöntése vonatkozásában** (Fjl/321-1/2021).

**Tisztelt Polgármester Úr!**

A fenti számú megkeresései vonatkozásában a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerinti illetékességi szabályok figyelembevételével, a rendelet 11. § (1) bekezdése, továbbá az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 3. számú mellékletének II.2.c pontja alapján eljárva az alábbi tájékoztatást adom:

Az **Fjl/319-1/2021.** számú megkereséséhez mellékelte „*Környezeti értékelés javasolt tartalma*” című tematikával hatóságunk egyetért, annak részletezettségét, továbbá a környezeti értékelés lefolytatásának általános szempontjaiként megjelölt elveket, tartalmi elemeket megfelelőnek, hatóságunk részéről elfogadhatónak találjuk.

Az **Fjl/321-1/2021.** számú megkeresésben részletezett 1. és 2. számú módosítások nem érintenek az Országos Erdőállomány Adattárban (a továbbiakban: Adattár) nyilvántartott erdőt, illetve erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület, így ebből következően – valamit a dokumentáció azon megállapítása alapján, miszerint „jelentős környezeti hatás nem várható” – erdővédelemre kiterjedően **környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartjuk indokoltnak.**

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal  
Agrárügyi Főosztály  
Erdészeti Osztály

6724 Szeged, Föltámadás utca 29. ☒ 6701 Szeged, Pf. 35.  
☎ 62/553-940, ☎ 62/498-056, ✉ [bacs-erdeszeti@bacs.gov.hu](mailto:bacs-erdeszeti@bacs.gov.hu)  
Hivatali kapu: KMETERDOFE; KRID azonosító: 553248745

Mellékelten csatolom Csongrád Város közigazgatási területén található – Adattárban nyilvántartott – erdők elsődleges rendeltetés szerinti területkimutatását, amely táblázat tartalmazza az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek (egyéb részletek) összesített területadatát is. Tájékoztatom, hogy a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. mellékletének 19. sorában foglaltak szerinti adatok (erdőterület rendeltetése és az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek) az alábbi helyen digitális formában is elérhetők Csongrád-Csanád megye teljes területét érintően.

[https://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely/rendeltetes/2020/rendeltetes\\_2020\\_csongrad\\_csanad\\_megye.zip](https://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely/rendeltetes/2020/rendeltetes_2020_csongrad_csanad_megye.zip)

Tájékoztatom továbbá, hogy az egyes erdőrészletek elsődleges rendeltetése, a Magyarországi Erdészeti Webtérkép <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> megfelelő tematikájának (elsődleges rendeltetés) kiválasztásával szintén megtekinthető.

**Általánosságban** – az esetleges további változások kapcsán – felhívom a figyelmet arra, miszerint minden erdőt, szabad rendelkezésű erdőt és fásítást érintő esetben az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.), továbbá a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, illetve az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet előírásai a mérvadóak.

Ezek közül külön szükséges kiemelni azt, miszerint az Adattárban nyilvántartott területek esetleges csökkenésével járó változásokhoz, erdők és erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek Evt. 77. §-a szerinti igénybevételéhez (mezőgazdasági művelésbe vonásához, termelésből való kivonásához, időleges, vagy a rendeltetésszerű használatot akadályozó igénybevételéhez) az Evt. 78. § (2) bekezdése alapján az erdészeti hatóság előzetes engedélye szükséges. Erre vonatkozóan külön eljárást kell kezdeményezni az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet 11 §., illetve az Evt. végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 54-55 §. szerint eljárva.

Az Adattárban nyilvántartott területek növekedését eredményező erdőtelepítések az erdészeti hatóság által jóváhagyott erdőtelepítési-kivitelezési tervek alapján, szabad rendelkezésű erdők létesítése pedig az erdészeti hatósághoz történt előzetes bejelentést követően hajthatók végre.

Amennyiben Csongrád Város Településrendezési Eszközeinek esetlegesen tervezett további, konkrét területeket érintő módosításai nem járnak a fentiek szerint részletezett erdő igénybevétellel, a módosítások nem érintenek az Adattárban nyilvántartott területet – amely a fent említett <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> honlapon szintén kontrollálható – úgy az adott, aktuális eljárásban hatóságunk részvétele nem szükséges.

Szeged, 2021. április 7.

Tisztelettel:

Kovács Ernő kormány megbízott nevében és megbízásából

**Nagy Zsolt**  
kormánytisztviselő

**Kapják:**

1. Címzett - elektronikus úton (hivatali kapu)
2. Irattár

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal  
Agrárügyi Főosztály  
Erdészeti Osztály

6724 Szeged, Föltámadás utca 29. ☒ 6701 Szeged, Pf. 35.  
☎ 62/553-940, ☎ 62/498-056, ✉ [bacs-erdeszeti@bacs.gov.hu](mailto:bacs-erdeszeti@bacs.gov.hu)  
Hivatali kapu: KMETERDOFE; KRID azonosító: 553248745



# Helységhatáros területkimutatás

(területek hektárban)

Erdőterv 2.1.2.

Nyomtatás ideje: 2021. 04. 06.

Adattárból

Kor: Életbelépés.

Iroda: 7 Szegedi ETI

Helység: 2013 Csongrád

Helység		E r d ő r é s z l e t e k					Egyéb részletek	Mind- összesen
		Elsődleges rendeltetés szerint						
Kód	Név	Védelmi	Gazdasági	Közjóléti	Összesen			
2013	Csongrád	752,48	728,28		1.480,76	118,68	1.599,44	
Össz: 5 CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE		752,48	728,28		1.480,76	118,68	1.599,44	
Mindösszesen:		752,48	728,28		1.480,76	118,68	1.599,44	

Ez a táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerint készül!

----- Továbbított üzenet -----

**Tárgy:**Vá: pontosítás - Csongrád

**Dátum:**Wed, 28 Apr 2021 11:12:04 +0200

**Feladó:**Nagy Zsolt <nagy.zsolt@bacs.gov.hu>

**Címzett:**foepitesz@csongrad.hu

**Kedves Júlia!**

A rendszerben továbbra sem találtuk meg a hiányzó dokumentumokat ... ennek okát sajnos nem tudjuk! Az is furcsa, hogy letöltési igazolást nem tetszett küldeni pl. a 321-ről, de az anyag megjött és válaszoltunk is rá, a 318-ról viszont van letöltési igazolás, de azt meg nem találjuk a rendszerben. Ahogy írtam az okot nem tudjuk, majd próbálunk még esetleg a rendszer üzemeltetőjével egyeztetni, ha lesz rá idő.

Amennyiben megfelel, akkor az Fjl/318-1/2021 és Fjl/320-1/2021 számú megkeresésekre így e-mailben reagálnék azzal a megjegyzéssel, miszerint az említett számú megkeresések kapcsán is a BK/ERD/3931-5/2021. számú véleményezésünk, nyilatkozatunk "*Általánosságban ...*" kezdetű bekezdésben leírtakat tekintjük a rövid és általános *szakmai elvárásoknak, követelményeknek*. Az említett megkeresésekben kért adatszolgáltatásokat, illetve azok elektronikus elérhetőségét szintén megadtuk a BK/ERD/3931-5/2021. számú ügyiratunkban.

Az eljárásokban való részvételünket jellemzően az teszi szükségessé, amit szintén megfogalmaztunk a BK/ERD/3931-5/2021. számú véleményezésünkben, miszerint amennyiben bármilyen tervezett módosítás az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott területek – ez a <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> honlapon egyértelműen kontrollálható(!) – csökkenésével, igénybevitelével jár, úgy az adott eljárásban szükséges a részvételünk, amennyiben nem, úgy ettől el lehet tekinteni. Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott területek növekedését eredményező tervezett változások esetében pedig elegendő minden esetben figyelembe venni a fenti ügyiratban szintén megfogalmazottakat, miszerint az erdőterületek növekedését eredményező erdőtelepítések az erdészeti hatóság által jóváhagyott erdőtelepítési-kivitelezési tervek alapján, szabad rendelkezésű erdők létesítése pedig az erdészeti hatósághoz történt előzetes bejelentést követően hajthatók végre.

Ha a fenti kiegészítések kivételesen(!), így e-mailben esetleg nem elegendőek, akkor kérem legyen szíves és jelezze!

**Tisztelettel:**

**Kovács Ernő** kormány megbízott nevében és megbízásából:

**Nagy Zsolt**

kormánytisztviselő

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal

Agrárügyi Főosztály

Erdészeti Osztály

6724 Szeged, Föltámadás utca 29.

Telefon: +36 62 553 940, +36 30 299 7530

E-mail: [nagy.zsolt@bacs.gov.hu](mailto:nagy.zsolt@bacs.gov.hu)

Web: [www.bkmkh.hu](http://www.bkmkh.hu)

Óvja a környezetét. Ne nyomtassa ki, ha nem szükséges.

Save paper. Think before printing!

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM**  
**HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY**

1055 Budapest, Balaton u. 7-11. • Postacím: 1555 Budapest Pf.: 70.

Telefon: 06 (1) 237-5556 • HM 27-933 • Fax: 06 (1) 237-5557 • HM 27-945

Hivatali Kapu: HMHH (KRID: 210267399), e-mail: hm.hf@hm.gov.hu, web: <http://hm.hatosagihivatal.kormany.hu>

Nyt. szám: 4486-2/2021/h

Hiv. szám: Fjl/320-1/2021

. számú példány

„Elektronikusan továbbítandó!”

**Csongrád Város Önkormányzat**  
**Polgármesteri Hivatal**

**6640 Csongrád**

Kossuth tér 7.

Tárgy: Csongrád város új településfejlesztési koncepció és  
településrendezési eszközök készítése, teljes eljárás, előzetes  
tájékoztatási szakasz és adatszolgáltatás

**Tisztelt Cím!**

Megkeresésükre értesítem, hogy a tárgyi dokumentációt megvizsgáltattam és azzal kapcsolatban az alábbi állásfoglalást adom:

A település közigazgatási területén a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 3/5. sz. melléklete és a 19. § (1) bekezdés 13. pontja szerinti honvédelmi és katonai célú terület övezetébe tartozó honvédelmi rendeltetésű ingatlant nem tartunk nyilván.

A tárgyi módosítás a honvédelem érdekeit nem érinti, a Magyar Honvédség nemzeti és szövetségi védelmi feladatai végrehajtása biztosított, ezért az abban foglaltakkal kapcsolatban külön észrevételt nem teszek.

Nyilatkozom, hogy a további véleményezési eljárásban részt kívánok venni, a véleményezési dokumentációra elektronikus formában tartok igényt. Jelen állásfoglalást, mint a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 14. sz. mellékletének 14. pontjában és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. sz. mellékletének 20. pontjában megjelölt államigazgatási szerv adtam ki, figyelemmel az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (2) m) pontjára.

Tájékoztatom, hogy jelen állásfoglalásom, nem helyettesíti a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. sz. melléklet 14. b) pontjában nevesített katonai légügyi hatóság állásfoglalását.

Állásfoglalásomat a honvédelemért felelős miniszter nevében, a Honvédelmi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2019. (III. 5.) HM utasítás 36. § (11) bekezdése alapján adtam ki.

Budapest, „időbélyegző szerint”

Tisztelettel:

**Dr. Benkő Tibor**

Magyarország honvédelmi minisztere  
névében és megbízásából

**Dr. Gulyás András ezredes**  
főosztályvezető

Készült: 2 példányban

Egy példány: 1 lap

Ügyintéző (tel/fax): Hajdú-Feind Lia (tel.:+36 (1) 474-1111/21-630; HM 022-21-630; fax: +36 (1) 237-5557)

Kapják:

1. sz. pld.: Irattár

2. sz. pld.: Címzett

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM**  
**HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY**

---

**E-ALÁÍRÓÍV**

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM**  
**HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY**

1055 Budapest, Balaton u. 7-11. • Postacím: 1555 Budapest Pf.: 70.

Telefon: 06 (1) 237-5556 • HM 27-933 • Fax: 06 (1) 237-5557 • HM 27-945

Hivatali Kapu: HMHH (KRID: 210267399), e-mail: hm.hf@hm.gov.hu, web: <http://hm.hatosagihivatal.kormany.hu>

Nyt. szám: 4430-2/2021/h

. számú példány

Hiv. szám: Fjl/318-1/2021

„Elektronikusan továbbítandó!”

**Bedő Tamás**  
**Csongrád Város Önkormányzat**  
**Polgármesteri Hivatal**

**6640 Csongrád**  
Kossuth tér 7.

Tárgy: Csongrád Város településképi arculati kézikönyv és településképi  
rendelet készítéséhez szükséges előzetes tájékoztatás és  
adatszolgáltatás

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Megkeresésükre értesítem, hogy a tárgyi dokumentációt megvizsgáltam és azzal kapcsolatban az alábbi állásfoglalást adom:

A fenti hivatkozási számon érkezett dokumentációban foglaltak a honvédelem érdekeit nem érintik, a Magyar Honvédség nemzeti és szövetségi védelmi feladatai végrehajtása biztosított, ezért az abban foglaltakkal kapcsolatban külön észrevételt nem teszek.

Jelen állásfoglalást, mint a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. sz. mellékletének 20. pontjában megjelölt államigazgatási szerv adtam ki, figyelemmel az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (2) m) pontjára.

Tájékoztatom, hogy jelen állásfoglalásom, nem helyettesíti a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. sz. melléklet 14. b) pontjában nevesített katonai légügyi hatóság állásfoglalását.

Állásfoglalásomat a honvédelemért felelős miniszter nevében, a Honvédelmi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2019. (III. 5.) HM utasítás 36. § (11) bekezdése alapján adtam ki.

Budapest, „időbélyegző szerint”

Tisztelettel:

**Dr. Benkő Tibor**  
Magyarország honvédelmi minisztere  
névében és megbízásából

**Dr. Gulyás András ezredes**  
főosztályvezető

Készült: 2 példányban

Egy példány: 2 lap

Ügyintéző (tel/fax): Kiss Gábor András őrnagy (tel.: +36 (1) 474-1676; HM 022-22-015; fax: +36 (1) 237-5557)

Kapják:  
1. sz. pld.: Irattár  
2. sz. pld.: Címzett





**HONVÉDELMI MINISZTERIUM**  
**HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY**

---

**E-ALÁÍRÓÍV**



JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY  
BÁNYÁSZATI OSZTÁLY

**Bedő Tamás**  
**Csongrád Város Polgármestere**

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: JN/43/00890-2/2021.  
Tárgy: Csongrád Város új településfejlesztési  
konceptiójának és új településrendezési  
eszközeinek készítése  
Melléklet: 2 db  
Ügyintéző: Földi Zoltán  
Telefon: (56) 512-331

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Csongrád Város Önkormányzata „Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és új településrendezési eszközeinek készítéséhez előzetes tájékoztatás és adatszolgáltatás kérelem” tárgyú megkeresésre (Fjl/320-1/2021; Üi: Varga Júlia) a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály (továbbiakban: Bányafelügyelet) az alábbi véleményyt adja.

A település közigazgatási területén az alábbi szilárdásvány bányatelek található:

- Csongrád II. - agyag (Szabó József, egyéni vállalkozó)
- Csongrád III. - homok (Maszlag János, egyéni vállalkozó)

A külfejtéses művelésű bányatelkek területét „különleges- bányászati” övezetbe kell besorolni, mivel ezek nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonot tartalmazó területek, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 39. § (3) bekezdése alapján a településrendezési tervekben figyelembe kell venni. A településrendezési tervben az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés és (2) bekezdés i) pontja alapján a bányatelket különleges bányászati övezetnek kell minősíteni.

Csongrád Város területén a Bányafelügyelet földtani veszélyforrást nem tart nyilván.

**A Bányafelügyelet Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és új településrendezési eszközeinek készítésével egyetért, az alábbi tájékoztatásban található ajánlásokkal:**

**Tájékoztatás:**

- A településrendezési terveknel szemben figyelembe veendő bányászati érdekeltégek területek, valamint koncesszióra kijelölt területek aktualizált nyilvántartása az érintett területek koordinátaival (több formátumban) elérhető a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (1145 Budapest, Columbus u. 17-23.; a továbbiakban: MBFSZ) honlapján: <http://www.mbfsz.gov.hu>
- A felszín közeli ásványi-nyersanyag előfordulásokat Magyarország Földtani Térképe – Csongrád L34-41 - és annak magyarázója tartalmazza. A fent hivatkozott földtani térkép a MBFSZ-nél digitalizált formában is rendelkezésre áll, illetve letölthető a <http://map.mbfsz.gov.hu> honlapról.
- A település földtani adottságairól a MBFSZ-nél és az Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény alapján készült megyei területhasználati koncepcióban találhatóak adatok.
- A Bányafelügyelet felhívja a figyelmet arra, hogy az érintett területen üzemelő földgázelosztó vezetékéről az elosztói engedélyes Tigáz Zrt. (4200, Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 184.)/ MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. (6724, Szeged, Pulcz u. 44.), a földgáz szállító vezetékéről a szállítói engedélyes FGSZ Földgázszállító Zrt. (8600, Siófok, Tanácsház u. 5.), a szénhidrogén szállító vezetékéről a bányavállalkozó MOL Nyrt. (1117, Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) illetve O&GD Central Kft., (1024 Budapest, Lövház u. 39.) tud adatot szolgáltatni.
- Továbbá a HÉSZ-ben, illetve a TRT megfelelő tervlapjain rögzíteni kell a település közigazgatási területén lévő gázelosztó vezetékek biztonsági övezetének közterületre eső részeit, valamint a szénhidrogén-ipari létesítmények, ezen belül kiemelten a szénhidrogén szállító vezetékek biztonsági övezeteit. A Bányafelügyelet javasolja, hogy közterületek minden övezeti besorolás módosításához a földgáz elosztói, szállítói engedéllyel vagy érintett bányavállalkozóval folytatassanak le egyeztetést a biztonsági övezetek érintettségéről.
- A Bányafelügyelet felhívja a figyelmet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet 19/A. §-ban foglalt tilalmakra és korlátozásokra. A biztonsági övezetben érvényes tilalmakat és korlátozásokat be kell tartani, különös tekintettel a fás szárú növények ültetési tilalmára!

A Bányafelügyelet az eljárás további szakaszában részt kíván venni.

Kérjük, hogy az Önkormányzat által elfogadott módosítás dokumentációját szíveskedjenek CD vagy DVD lemezen, vagy elektronikus formában megküldeni adattárunk részére.

A Bányafelügyelet jelen véleményét a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30. § (2) alapján adta meg.

A Bányafelügyelet állásfoglalását a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatról szóló 161/2017. (VI.28.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése és az 1. sz. melléklete szerinti illetékeségi területén eljárva adta ki.

Szolnok, 2021. április 21.



Tisztelettel:

*Dr. Berkó Attila kormány megbízott  
nevében és megbízásából kiadmányozó:*

Dr. Palicz András  
bányakapitány, bányászati osztályvezető

**Értesül:** Hivatali kapun

1. Csongrád Város Polgármestere, 6640 Csongrád, Kossuth tér 7. (e-mail-ben is: foepitesz@csongrad.hu; thelga@varosteampannon.hu)
2. Irattár



## ***Bányatelek határozat***

védnév: Csongrád II. - agyag

ásványi nyersanyag megnevezése kód

agyag 4100

közlekedésépítési agyag 4119

kitermelés módja: külfejtés

a jogosított cég:

Szabó József

érintett települések: Csongrád Csongrád megye

számított terület: 0,0985 km<sup>2</sup>

fedő Z: 84,20 m fekü Z: 77,90 m Z alapszint: Bal

X és Y mértékegység: m

sarokpontok:

jel	X	Y	vetület
1 1	150679,30	729182,60	EOV
2 2	150794,00	729410,30	EOV
3 3	150390,00	729584,10	EOV
4 4	150314,20	729428,40	EOV
5 5	150462,60	729355,40	EOV
6 6	150434,30	729288,30	EOV

## ***Bányatelek határozat***

védnév: Csongrád III. - homok

ásványi nyersanyag megnevezése kód

építési homok 4236

közülekedésépítési homok 4219

kitermelés módja: külfejtés

a jogosított cég:

Maszlág János

érintett települések: Csongrád Csongrád megye

számított terület: 0,1030 km<sup>2</sup>

fedő Z: 91,32 m fekü Z: 82,40 m Z alapszint: Bal

X és Y mértékegység: m

sarokpontok:

jel	X	Y	vetület
1 1	156812,38	729998,41	EOV
2 2	156764,21	730030,25	EOV
3 3	156716,59	730078,85	EOV
4 4	156624,10	730001,75	EOV
5 5	156639,33	729976,28	EOV
6 6	156524,69	729877,31	EOV
7 7	156436,47	729966,41	EOV
8 8	156338,89	729884,10	EOV
9 9	156327,31	729896,99	EOV
10 10	156262,50	729972,30	EOV
11 11	156242,14	729993,42	EOV
12 12	156221,93	730018,79	EOV
13 13	156128,51	729933,65	EOV
14 14	156371,28	729657,57	EOV
15 15	156566,31	729817,50	EOV
16 16	156585,48	729807,76	EOV



JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY  
BÁNYÁSZATI OSZTÁLY

**Bedő Tamás**  
**Csongrád Város Polgármestere**

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: JN/43/00955-2/2021.

Tárgy: 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti  
vizsgálat, tematika véleményezése

Melléklet: -- db

Ügyintéző: Földi Zoltán

Telefon: (56) 512-331

**Tisztelt Címzett!**

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály (továbbiakban: Bányafelügyelet) a 2021. április 06-án érkezett *„2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat, tematika véleményezése”* tárgyú megkeresésükre (Fjl/319-1/2021; Üi: Varga Júlia) az alábbi véleménnyel szeretne hozzájárulni.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 7. §. alapján a Bányafelügyelet véleménye szerint földtani szempontból a környezeti vizsgálat tematikának a következőket kell tartalmaznia:

A Korm. rendelet 4. számú melléklet

3.5.1 pontjában írtak szerint a bányászati érdekeltségű területeket számításba kell venni, mint meg nem újuló energiaforrásokat a környezeti hatást kiváltó okok feltárása miatt.

3.6.1.1. pontjának megfelelően a földkéregre ható hatásokat és az ott előforduló felszínközeli ásványi nyersanyagokat meg kell vizsgálni a környezet igénybevétele esetén.

3.6.2.6. pontja alapján a jelentős mennyiségű ásványi nyersanyagot igénylő fejlesztési tervek esetén megvizsgálandó az ásványi nyersanyaggal való ellátottság biztosíthatósága.

A Bányafelügyelet állásfoglalását a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatról szóló 161/2017. (VI.28.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése és az 1. sz. melléklete szerinti illetékeségi területén eljárva adta ki.

Szolnok, 2021. április 21.



Tisztelettel:

*Dr. Berkó Attila kormány megbízott  
nevében és megbízásából kiadmányozó:*

Dr. Palicz András

bányakapitány, bányászati osztályvezető

Értesül: Hivatali kapun

1. Csongrád Város Polgármestere, 6640 Csongrád, Kossuth tér 7. (e-mail-ben is: foepitesz@csongrad.hu)
2. Irattár



JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY  
BÁNYÁSZATI OSZTÁLY

**Bedő Tamás**  
**Csongrád Város Polgármestere**

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Iktatószám: JN/43/00891-2/2021.

Tárgy: Csongrád Város településképi arculati  
kézikönyv és településképi rendelet készítése

Melléklet: 2 db

Ügyintéző: Földi Zoltán

Telefon: (56) 512-331

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Csongrád Város Önkormányzata „Csongrád Város településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítéséhez szükséges előzetes tájékoztatás és adatszolgáltatás kérelem” tárgyú megkeresésre (Fjl/318-1/2021; Üi: Varga Júlia) a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály (továbbiakban: Bányafelügyelet) az alábbi véleményt adja.

A település közigazgatási területén az alábbi szilárdásvány bányatelek található:

- Csongrád II. - agyag (Szabó József, egyéni vállalkozó)
- Csongrád III. - homok (Maszlag János, egyéni vállalkozó)

A külfejtéses művelésű bányatelkek területét „különleges- bányászati” övezetbe kell besorolni, mivel ezek nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonot tartalmazó területek, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 39. § (3) bekezdése alapján a településrendezési tervekben figyelembe kell venni. A településrendezési tervben az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés és (2) bekezdés i) pontja alapján a bányatelket különleges bányászati övezetnek kell minősíteni.

Csongrád Város területén a Bányafelügyelet földtani veszélyforrást nem tart nyilván.



**A Bányafelügyelet Csongrád Város településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítésével egyetért, az alábbi tájékoztatásban található ajánlásokkal:**

**Tájékoztatás:**

- A településrendezési tervekneli figyelembe veendő bányászati érdekeltségű területek, valamint koncesszióra kijelölt területek aktualizált nyilvántartása az érintett területek koordinátaival (több formátumban) elérhető a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (1145 Budapest, Columbus u. 17-23.; a továbbiakban: MBFSZ) honlapján: <http://www.mbfsz.gov.hu>
- A felszín közeli ásványi-nyersanyag előfordulásokat Magyarország Földtani Térképe – Csongrád L34-41 - és annak magyarázója tartalmazza. A fent hivatkozott földtani térkép a MBFSZ-nél digitalizált formában is rendelkezésre áll, illetve letölthető a <http://map.mbfsz.gov.hu> honlapról.
- A település földtani adottságairól a MBFSZ-nél és az Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény alapján készült megyei területhasználati koncepcióban találhatóak adatok.
- A Bányafelügyelet felhívja a figyelmet arra, hogy az érintett területen üzemelő földgázelosztó vezetékről az elosztói engedélyes Tigáz Zrt. (4200, Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 184.)/ MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. (6724, Szeged, Pulcz u. 44.), a földgáz szállító vezetékről a szállítói engedélyes FGSZ Földgázszállító Zrt. (8600, Siófok, Tanácsház u. 5.), a szénhidrogén szállító vezetékről a bányavállalkozó MOL Nyrt. (1117, Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) illetve O&GD Central Kft.,(1024 Budapest, Lövéház u. 39.) tud adatot szolgáltatni.
- Továbbá a HÉSZ-ben, illetve a TRT megfelelő tervlapjain rögzíteni kell a település közigazgatási területén lévő gázelosztó vezetékek biztonsági övezetének közterületre eső részeit, valamint a szénhidrogén-ipari létesítmények, ezen belül kiemelten a szénhidrogén szállító vezetékek biztonsági övezeteit. A Bányafelügyelet javasolja, hogy közterületek minden övezeti besorolás módosításához a földgáz elosztói, szállítói engedéllyessel vagy érintett bányavállalkozóval folytassanak le egyeztetést a biztonsági övezetek érintettségéről.
- A Bányafelügyelet felhívja a figyelmet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet 19/A. §-ban foglalt tilalmakra és korlátozásokra. A biztonsági övezetben érvényes tilalmakat és korlátozásokat be kell tartani, különös tekintettel a fás szárú növények ültetési tilalmára!

A Bányafelügyelet az eljárás további szakaszában részt kíván venni.

Kérjük, hogy az Önkormányzat által elfogadott módosítás dokumentációját szíveskedjenek CD vagy DVD lemezen, vagy elektronikus formában megküldeni adattárunk részére.

A Bányafelügyelet jelen véleményét a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30. § (2) alapján adta meg.

A Bányafelügyelet állásfoglalását a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatról szóló 161/2017. (VI.28.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése és az 1. sz. melléklete szerinti illetékeségi területén eljárva adta ki.

Szolnok, 2021. április 21.



Tisztelettel:

*Dr. Berkó Attila kormány megbízott  
nevében és megbízásából kiadmányozó:*

Dr. Palicz András

bányakapitány, bányászati osztályvezető

**Értesül:** Hivatali kapun

1. Csongrád Város Polgármestere, 6640 Csongrád, Kossuth tér 7. (e-mail-ben is: foepitesz@csongrad.hu)
2. Irattár

## ***Bányatelek határozat***

védnév: Csongrád II. - agyag

ásványi nyersanyag megnevezése kód

agyag 4100

közlekedésepítési agyag 4119

kitermelés módja: külfejtés

a jogosított cég:

Szabó József

érintett települések: Csongrád Csongrád megye

számított terület: 0,0985 km<sup>2</sup>

fedő Z: 84,20 m fekü Z: 77,90 m Z alapszint: Bal

X és Y mértékegység: m

sarokpontok:

jel	X	Y	vetület
1 1	150679,30	729182,60	EOV
2 2	150794,00	729410,30	EOV
3 3	150390,00	729584,10	EOV
4 4	150314,20	729428,40	EOV
5 5	150462,60	729355,40	EOV
6 6	150434,30	729288,30	EOV

## ***Bányatelek határozat***

védnév: Csongrád III. - homok

ásványi nyersanyag megnevezése kód

építési homok 4236

közlekedésépítési homok 4219

kitermelés módja: külfejtés

a jogosított cég:

Maszlág János

érintett települések: Csongrád Csongrád megye

számított terület: 0,1030 km<sup>2</sup>

fedő Z: 91,32 m fekü Z: 82,40 m Z alapszint: Bal

X és Y mértékegység: m

sarokpontok:

jel	X	Y	vetület
1 1	156812,38	729998,41	EOV
2 2	156764,21	730030,25	EOV
3 3	156716,59	730078,85	EOV
4 4	156624,10	730001,75	EOV
5 5	156639,33	729976,28	EOV
6 6	156524,69	729877,31	EOV
7 7	156436,47	729966,41	EOV
8 8	156338,89	729884,10	EOV
9 9	156327,31	729896,99	EOV
10 10	156262,50	729972,30	EOV
11 11	156242,14	729993,42	EOV
12 12	156221,93	730018,79	EOV
13 13	156128,51	729933,65	EOV
14 14	156371,28	729657,57	EOV
15 15	156566,31	729817,50	EOV
16 16	156585,48	729807,76	EOV

Csongrád Város Polgármestere  
Bedő Tamás polgármester

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Tisztelt Polgármester Úr!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: Hatóság), mint a Csongrád Város településfejlesztési koncepciójának és új településrendezési eszközeinek készítéséhez előzetes tájékoztatás és adatszolgáltatás kérelem tárgyú előzetes tájékoztatási szakaszba bevont államigazgatási szerv az alábbi tájékoztatást adja a rendezési feladat ellátásához szükséges – a Hatóság nyilvántartásának részét képező – elektronikus hírközlési szolgáltatókról, szolgáltatásokról, akik, amelyek a rendezés alá vont területtel érintettek, valamint a hatáskörébe tartozó kérdésekben a jogszabályokon alapuló követelményekről.

Az elektronikus hírközlési építmények vonatkozásában, az *elektronikus hírközlésről* szóló 2003. évi C. törvény 94. § (1) bekezdése szerint: „A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.”

A postai létesítmények vonatkozásában a *postai szolgáltatásokról* szóló 2012. évi CLIX. törvény 31. § (1) bekezdése alapján: „A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál biztosítani kell a postai szolgáltatóhelyek, felvételi pontok és kézbesítési pontok, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszközök elhelyezésének lehetőségét.”

Az elhelyezés területét a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 26. § (1) bekezdése szabályozza, további műszaki iránymutatást az MSZ 7487 számú szabvány ad.

A Hatóság tevékenységének – jogszabályban meghatározott – célja az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működésének és fejlődésének, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és felhasználók érdekei védelmének, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának, illetve fenntartásának elősegítése az elektronikus hírközlési ágazatban.

A távközlés, a távközlési infrastruktúra fejlődése településrendezési eszközökkel befolyásolható, támogatható vagy korlátozható, ezért indokoltnak tartom, hogy az érintett hírközlési szolgáltatók az előkészítésben részt vegyenek úgy, hogy ismertethessék a település fejlődése és építési rendje szempontjából terveiket, és ezek várható lefolyását.

Kérem, hogy az elektronikus hírközlési építmények elhelyezését taglaló munkarész elkészítése során vegyék figyelembe a Rendelet 18. § f), g) pontjában, 26. §-ában, valamint 4. mellékletében foglaltakat.

A településrendezési eszközök felülvizsgálatához kapcsolódóan még az alábbiakra hívnám fel a figyelmet:



A Hatóság és a Magyar Mérnöki Kamara szakmai ajánlást készített a hírközlési szakági tervezők számára. „A Módszertani útmutató a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök készítésével és módosításával összefüggő elektronikus hírközlési szakági munkarészek készítéséhez” című dokumentum a Hatóság és a Magyar Mérnöki Kamara honlapján is hozzáférhető.

A hesz@telekom.hu, hesz@telenor.hu, hesz@invitel.co.hu címre küldött e-mailre a szolgáltatók tájékoztatást adnak fejlesztési terveikről.

A településrendezési eszközök készítéséhez, módosításához kapcsolódó elektronikus hírközlési fejezetet csak az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletben meghatározott településrendezési hírközlési tervező (betűjele: TH) jogosultsággal rendelkező és névjegyzékbe vett tervező készíthet.

Folyamatban van a „Digitális Nemzet Fejlesztési Program” megvalósítása melyhez kapcsolódó beruházások, fejlesztések megvalósításának biztosítása befolyásolhatja településrendezési eszközök készítését, módosításait is.

Kérem, hogy a terv elkészültét követően, szíveskedjék azt a Hatóság részére véleményezésre megküldeni, iktatószámunk válaszelevelükön történő feltüntetésével és a hírközlési szakági munkarészek csatolásával.

*Elektronikusan aláírt dokumentum.*

*Kiadmányozta: dr. Lutz Gábor hatósági irodavezető-helyettes, Szabó Tibor hatósági irodavezető helyett és nevében Szegeden, az elektronikus aláírás szerinti időpontban.*

Kapják:

1. Címzett
2. Irratár

Elektronikus úton

**Iktatószám:** CE/8797-2/2021.

**Tárgy:** Tájékoztatás

**Ügyintéző:** Báló Bertalan

**Tel.:** 06-62/568-318

**Hiv. szám:** Fjl/318-1/2021.

**Készült:** 2021.04.08.

Csongrád Város Polgármestere  
Bedő Tamás polgármester

Csongrád  
Kossuth tér 7.  
6640

Tisztelt Polgármester Úr!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: Hatóság), mint a Csongrád Város településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítéséhez szükséges előzetes tájékoztatás és adatszolgáltatás kérelem tárgyú előzetes tájékoztatási szakaszba bevont államigazgatási szerv az alábbi tájékoztatást adja:

A Hatóság a Lechner Tudásközpont által üzemeltetett, a településképi arculati kézikönyvek és a településképi rendeletek digitális egyeztetésének honlapján a Településképi Arculati Kézikönyv, Településképi Rendelet, Településrendezési eszközök készítése és a Környezeti vizsgálat előkészítése vonatkozásában – mint a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 43/A. § (2) b) pontja által kijelölt adatszolgáltató államigazgatási szerv - tájékoztatását CE/33542-1/2017. iktatószámú, 2017.11.03. napján kelt levelében megadta. Ezen tájékoztatás a Lechner Tudásközpont által üzemeltetett egyeztetési felületre feltöltésre került.

A Hatóság kéri, hogy a Településképi Arculati Kézikönyv és Településképi Rendelet elkészültét követően, a végleges elfogadás előtt, szíveskedjék a Hatóságot a digitális egyeztető felületre történő feltöltéséről elektronikus levélben értesíteni, a véleményezési eljárásba bevonni.

A Hatóság kéri fentiek szíves tudomásul vételét és a megfelelő intézkedés megtételét.

*Elektronikusan aláírt dokumentum.*

*Kiadmányozta: dr. Lutz Gábor hatósági irodavezető-helyettes, Szabó Tibor hatósági irodavezető helyett és nevében Szegeden, az elektronikus aláírás szerinti időpontban.*

Kapják:

1. Címzett
2. Irrattár

Elektronikus úton



BUDAPEST FŐVÁROS  
KORMÁNYHIVATALA

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY

**Bedő Tamás polgármester úr**  
részére

Csongrád Város Önkormányzata

Iktatószám:	BP/FNEF-TKI/2412-6/2021
Ügyintéző:	Dobó Vivien
Telefonszám:	+36-1-4653866
E-mail:	kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu
Tárgy:	Véleményezés természetes gyógytényező érintettsége szempontjából
Hivatkozási szám:	Fjl/320-1/2021 Fjl/319-1/2021 Fjl/318-1/2021

Ez a levél kizárólag elektronikusan kerül megküldésre!

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Csongrád város új településrendezési eszközeinek készítése, valamint a kapcsolódó környezeti vizsgálat tematikájának eldöntése kapcsán, hivatkozott számú levelében történt megkeresésére a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (továbbiakban: BFKH) az alábbi tájékoztatást adja:

**A BFKH nyilvántartása szerint a településen az alábbi természetes gyógytényezők találhatóak:**

**Gyógyvíz:**

Csongrád B-109 OKK (külső – fürdési célú felhasználásra), engedély szám: KEF-166-12/2014

*A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről* szóló **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet szerint a gyógyvízes kút védőterületét, védőidomát a módosítás során figyelembe kell venni.

BFKH a környezeti vizsgálatot közegészségügyi szempontból az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 2/2005. Korm. rendelet) 4. melléklet 3.6.1.4. pontjában foglalt tartalommal tartja szükségesnek elvégezni.

Érintettség esetén a BFKH, mint államigazgatási szerv feladatát a *településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2012. Korm. rendelet) 9. számú mellékletének 25. pontja; továbbá, mint a környezet védelméért felelős szerv feladatát az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 3. számú melléklete II.2. pontjának g) bekezdése állapítja meg.

**Közegészségügyi Osztály 1.**

1138 Budapest, Váci út 174. – 1550 Bp., Pf.: 203 – Telefon: +36 (1) 465-3866 – Fax: +36 (1) 465-3853  
Hivatali kapu KRID azonosító: 427094958

E-mail: [kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu](mailto:kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu) - Honlap: [www.kormanyhivatal.hu](http://www.kormanyhivatal.hu)

BFKH jelen iratot az *elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól* szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdésére tekintettel **elektronikus úton** küldi meg.

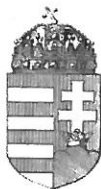
BFKH felhívja a figyelmet arra, hogy a BFKH-val elektronikus úton szükséges kapcsolatot tartani (szervezetnév: BFKHNSZSZ, KRID azonosítókód: 427094958).

*Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint*

Üdvözlettel:

dr. Sára Botond  
kormány megbízott megbízásából

Dr. Kelemen Erzsébet  
helyettes fővárosi és megyei tisztifőorvos



## NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

Iktatószám: 21337-2/2021/KBKHF

Ügyintéző: Czékus Miklós  
(+36-1-476-1298)

**Tárgy:** Környezeti értékelés  
tematikájának véleményezése

Hivatkozási szám: Fjl/319-1/2021.

Ügyintézőjük: Varga Júlia

Melléklet: -

*Kérem, hogy válaszában a fenti számra hivatkozzon!*

**Bedő Tamás**  
polgármester részére

**Csongrád Város Polgármesteri Hivatal**  
Hivatali kapun megküldött dokumentum

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) (3. sz. melléklete II/2. pontja) hatálya alá eső tervek esetében a véleményezésben az országos tisztifőorvos a kémiai biztonságra kiterjedően „*érintettség esetén*”, nem „*minden*” esetben vesz részt.

A 2021. április 6-án kézhez vett, Csongrád Város településrendezési eszközeinek elkészítése tárgyában írt megkeresésére az alábbi választ adom.

A területfejlesztési program és koncepció környezeti értékelésének a Kormányrendelet 4. számú mellékletének megfelelő tematikával egyetértünk.

A kémiai biztonsági szempontok érintettségének későbbi megállapíthatósága, valamint az elkészítendő környezeti értékelés véleményezése érdekében a tematika kidolgozása során szíveskedjenek kitérni a város közigazgatási területén gyakorolt legfőbb, a települési koncepció vonatkozásában fontos és releváns vegyipari, ill. veszélyes anyagokkal veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységekre.

Ennek kifejtését helyzetértékelésként elsősorban a tematika 3. fejezet negyedik alpontjaiban (*A jelenlegi környezeti állapot, a tervvel összefüggésben lévő releváns elemeinek ismertetése*) javasoljuk.

Amennyiben a területfejlesztési program összefüggésben van gazdasági/ipari tevékenység előmozdításával, jelenlegi helyzetének fejlesztésével, abban az esetben az újonnan tervezett vagy a helyzetértékelésben jellemzett – különös tekintettel a veszélyes anyagokkal és veszélyes keverékekkel való – tevékenységben várható változásokat, környezeti terheléseket

Kémiai Biztonsági és Kompetens Hatósági Főosztály  
Cím: 1097 Budapest Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1195,  
e-mail: [kembizt@nnk.gov.hu](mailto:kembizt@nnk.gov.hu)  
Hivatali kapu KRID azonosító: 355530977



és esetleges konfliktusokat ugyancsak részletezni szíveskedjenek a tematika szerinti 3. fejezet hatodik alpontjában (*A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, következmények előrejelzése*), valamint a 4. fejezeti pontban.

Tájékoztatom, hogy az eljárás további szakaszában a Nemzeti Népegészségügyi Központ részt kíván venni.

Budapest, 2021. április „9”.

Tisztelettel:

  
**Dr. Müller Cecília**  
országos tisztifőorvos

Kapják:

1. Címzett
2. Irattár



BUDAPEST FŐVÁROS  
KORMÁNYHIVATALA  
ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI FŐOSZTÁLY

**Bedő Tamás polgármester részére**

**Csongrád Város Önkormányzata**

**6640 Csongrád**  
**Kossuth tér 7.**

Iktatószám:	BP/2602/00267-2/2021.
Ügyintéző:	Bozóki-Ernyey Katalin, Király Judit
Telefonszám:	061/795-9032, 061/795-9047
E-mail:	<a href="mailto:bozoki-ernyey.katalin@bfkh.gov.hu">bozoki-ernyey.katalin@bfkh.gov.hu</a> , <a href="mailto:kiraly.judit@bfkh.gov.hu">kiraly.judit@bfkh.gov.hu</a>
Tárgy:	Csongrád város településrendezési eszközeihez kapcsolódó környezeti vizsgálat tematikájának véleményezése
Hiv. szám:	Fjl/319-1/2021
Ügyintéző:	Varga Júlia főépítész

Tisztelt Polgármester Úr!

A fent megjelölt tárgyban és számon küldött megkeresésükre az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a készítendő környezeti értékelés tematikájával kapcsolatban műemlékvédelmi és régészeti szempontból nyilatkozom, hogy

**a javasolt tematika megfelelő, a 2/2005. (I. 11.) Korm. rend. 4. számú mellékletének 3.6.1.1. pontjában előírtak szerint kiterjed a kulturális (műemléki és régészeti) örökségre.**

**Ezúton nyilatkozom, hogy a további eljárásokban részt kívánok venni és az elkészült környezeti értékelést – ügyszámunkra hivatkozással – kérem véleményezésre megküldeni.**

Tájékoztatom, hogy a régészeti lelőhelyekkel és a műemléki értékekkel kapcsolatban a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. melléklet 17. pontja alapján az adatszolgáltató szerv a területileg illetékes megyei örökségvédelmi hatóság (Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Építéshatósági és Örökségvédelmi Főosztály, 6722 Szeged, Rákóczi tér 1.).

Felhívom a figyelmét arra, hogy a *kulturális örökség védelméről* szóló 2001. évi LXIV. törvény 85/A. § (1) bekezdése szerint **örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni** a település településfejlesztési koncepciójának kidolgozása során. Ha a településfejlesztési koncepció készítésekor nem készült, vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni. (2) Az örökségvédelmi hatástanulmányban

megfogalmazott értékvédelmi terv szerint kell meghatározni az örökségvédelemmel érintett területekre vonatkozó településfejlesztési és településrendezési eszközöket.

*A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.) 84. § (1) bekezdése szerint a települési örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséről a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszköz és a településképi rendelet készíttetője köteles gondoskodni. Az örökségvédelmi hatástanulmány részleteit a Korm. rend. 83. és 84. paragrafusai szabályozzák részletesen.

*Budapest, dátum: digitális aláírás szerint*

Tisztelettel:

Dr. Sára Botond kormány megbízott megbízásából:

dr. Zelenyánszki Éva  
osztályvezető

Erről értesül:

1. Címzett + e-mail: foepitesz@csongrad.hu

----- Eredeti üzenet -----

Tárgy: Adatszolgáltatás településtervezéshez, Csongrád

Dátum: 2021-04-08 14:27

Feladó: Magyar Zsolt <[zsolt.magyar@nfk.gov.hu](mailto:zsolt.magyar@nfk.gov.hu)>

Címzett: "[foepitesz@csongrad.hu](mailto:foepitesz@csongrad.hu)" <[foepitesz@csongrad.hu](mailto:foepitesz@csongrad.hu)>, "[csongrad@csongrad.hu](mailto:csongrad@csongrad.hu)" <[csongrad@csongrad.hu](mailto:csongrad@csongrad.hu)>

Másolat: Erdészet (NFK) <[erdeszet@nfk.gov.hu](mailto:erdeszet@nfk.gov.hu)>

Tisztelt Polgármester Úr!

A hozzánk érkezett Fjl/320-1/2021 iktatószámú adatszolgáltatást kérő levelére válaszolva, az erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti összevont alakzatait, megyei területi bontásban, (ESRI Shape, és AutoCAD dxf formátumban) az alábbi hivatkozásokról tölthetők le:

[https://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely/rendeltetes/2020/rendeltetes\\_2020\\_csongrad\\_csanad\\_megye.zip](https://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely/rendeltetes/2020/rendeltetes_2020_csongrad_csanad_megye.zip)

[1]

Üdvözlettel:

\_Magyar Zsolt\_

\_térinformatikai referens\_

\_Nemzeti Földügyi Központ\_

\_Erdészeti Főosztály\_

\_Rendszerüzemeltetési és Fejlesztési Osztály\_

\_1024 Budapest, Frankel Leó út 42-44.\_

\_06-1/3743-233\_

**Agrár-vidékfejlesztési Térképészeti Főosztály**  
**Mezőgazdasági Távérzékelési és Helyszíni Ellenőrzési Osztály**

**Ügyiratszám: NFK-016405/002/2021**  
**Ügyintéző: Hámori-Kiss Bernadett**  
**Melléklet: adatok elektronikus formában**

**Csongrád Város Polgármestere**  
**Bedő Tamás**  
részére  
6640 Csongrád, Kossuth tér 7.  
[foepitesz@csongrad.hu](mailto:foepitesz@csongrad.hu), [thelga@varosteampannon.hu](mailto:thelga@varosteampannon.hu)

**Tárgy: Szakértői közreműködés szőlő termőhelyről**

Tisztelt Polgármester Úr!

Köszönettel megkaptuk Fjl/320-1/2021 számú megkeresését Csongrád város településrendezési eszközeinek módosítása tárgyában. A borszőlő termőhelyi kataszteri nyilvántartással kapcsolatosan kért információt a Nemzeti Földügyi Központ a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 9/A. § értelmében tudja szolgáltatni, a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009 (IX. 29.) FVM rendelet alapján koordináta-helyes formában, Egységes Országos Vetületi (EOV) rendszerben. A szakvélemény formájában történő előzetes adatszolgáltatás térítésmentes, melyet jelen levél mellékleteként, elektronikus úton adunk át.

Budapest, 2021. április „ 28. „

Üdvözlettel:

Szekeres Ádám  
főosztályvezető





A MOL-CSOPORT TAGJA

## FGSZ Földgázz szállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Rendszerüzemeltetés  
Üzemvitel irányítás



H-8600 Siófok, Tanácsház u. 5.  
8601 Siófok, Pf. 102.

Telefon: +36-84-505-999  
Fax: +36-84-505-592

E-mail: [info@fgsz.hu](mailto:info@fgsz.hu)  
Web: [www.fgsz.hu](http://www.fgsz.hu)

**KÉSZ Tervező Kft.**

**1016 Budapest**

Naphegy u. 26.

e-mail: [kozmu@kesztervezo.hu](mailto:kozmu@kesztervezo.hu)

Dátum: Siófok, 2021.04.21.  
Iktatószám: 00342 / 035 / FGSZ / 2020  
Ügyintézőnk: György Tibor  
Telefon: 84/505-664

Hiv. szám: -  
Ügyintézőjük: Szolóczi Bálint

**Tárgy: Csongrád város Településrendezése Eszközök Tervének felülvizsgálatához adatszolgáltatás**

**Tisztelt Cím!**

Megkeresésükre válaszolva tájékoztatjuk Önöket, hogy a Csongrád város közigazgatási területét érinti a Társaságunk tulajdonában és a Közép-magyarországi Földgázz szállító Régiónk üzemeltetésében lévő:

- 305 Kardoskút-Városföld DN400 nagynyomású földgáz szállító vezeték és annak biztonsági övezete (28-28 m);
- 305-01 Csongrád leágazó DN100 nagynyomású földgáz szállító vezeték és annak biztonsági övezete (40 m);
- a gázvezetékeink biztonsági övezetében, azokkal közel párhuzamosan húzódó bányászati hírközlő kábelek és azok biztonsági övezete (1-1m);
- Csongrád I. gázátadó állomásunk és annak biztonsági övezete, valamint zajvédelmi hatásterülete;
- Csongrád II. szakaszoló és gázátadó állomásunk és annak biztonsági övezete, valamint zajvédelmi hatásterülete;
- a gázátadó állomásaink villamos energiaellátását biztosító elektromos betáp.kábelek és azok biztonsági övezete (1-1m);
- a K-70341, K-5547 és K-5552 sz. katódállomásunk (katódkábel, elektromos betáp.kábel) és annak biztonsági övezete (1-1m).

Az üzemeltetésünkben lévő fenti gázipari létesítmények (gázvezetékek, hírközlő kábelek, katódvédelmi vezeték, stb.) nyomvonalainak, illetve biztonsági övezeteinek digitális adatait (.dwg) elektronikus úton továbbítottuk a [kozmu@kesztervezo.hu](mailto:kozmu@kesztervezo.hu) e-mail címre. Zajterhelés szempontjából a 284/2007 (X.29) Korm.rendelet 5§ alapján a gázátadó állomásaink vélelmezett hatásterülete min. 100 méter a zajforrást magába foglaló telekingatlan határáról, melyet a digitális adatállományban szintén feltüntettünk.

A Településrendezési Eszközök Tervének felülvizsgálata, esetlegesen annak módosítása során új út kialakításánál kérjük az új út határvonalát oly módon meghatározni, hogy a fenti gázipari létesítményünk biztonsági övezete és az út területe ne essen egybe. A két nyomvonalas létesítmény





(pl.: út - gázvezetékek biztonsági övezete) csupán keresztezheti egymást (79/2005 GKM rendelet II. fejezet 1.). A keresztezés szögének 30 foknál nagyobbak kell lennie.

Egyben felhívjuk figyelmüket, hogy a gázipari létesítményeink biztonsági övezetére az **1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII.19.) számú kormány rendelet Vhr.19/A.§-a**, tiltásokat és korlátozásokat ír elő, melyeket a 79/2005. (X.11.) GKM rendelettel együtt kérünk a tervezés során figyelembe venni illetve betartani.

A gázipari létesítményeink fent megadott biztonsági övezeteinek teljes terjedelmére vonatkoznak a Vhr.19/A.§-ának tiltásai és korlátozásai függetlenül attól, hogy a létesítményeink belterületen, külterületen, illetve zártkerten halad-e keresztül. Ezeket a tiltásokat és korlátozásokat kérjük a Helyi Építési Szabályzatban is rögzíteni, megjeleníteni. Mivel a biztonsági övezeten belül mindennemű építési tevékenység folytatása tilos, ezért a biztonsági övezettel érintett területek beépítésre szánt területé történő kijelölését / besorolását nem javasoljuk.

A gázipari létesítményeink biztonsági övezetével érintett ingatlanokon történő bármilyen beruházással (pl: kerítésépítés, fátelépítés, lakóépület tervezése, stb.) kapcsolatban, illetve ha a gázipari létesítményeink biztonsági övezet határainak helyszíni kitűzésére lenne szükségük az ingatlanulajdonosoknak, kérjük keressék meg a Közép-magyarországi Földgázszállító Régióink (2475 Kápolnásnyék, Olajtelep Pf.:30 Tel.:06-20/260-9255) geodétáit írásban vagy telefonon.

A Településrendezési Eszközökkel felülvizsgált és a jelen adatainkkal kiegészített Településrendezési Tervet a hatálybalépése előtt kérjük véleményezés és jóváhagyás céljából Társaságunk részére megküldeni szíveskedjenek.

Tisztelettel:

.....  
**Simon Gyula**

Geodézia szakértő

.....  
**Turiné Zongor Hajnalka**

Geodézia szakértő

Kapják: Címzett(ek)  
Kelet-magyarországi Régió, Kecskemét – Gacsári-Kiss Péter (e-mail)  
Csongrád Város Polgármestere (6640 Csongrád, Kossuth tér 7.) csongrad@csongrad.hu  
Üi., Irattár

iktatószám: LTK/3702-5/2021

**Lechner Tudásközpont**

**Bedő Tamás**

részére

**Csongrád Város Önkormányzata**

foepitesz@csongrad.hu

**Ügyintéző: Némethné Meier Éva**

Email: eva.meier@lechnerkozpont.hu

Telefon: +36 1 460 4245

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre!

**Tárgy: Tájékoztatás megküldése**

**Tisztelt Polgármester Úr!**

Hivatkozva a 2021.04.01-én kelt Fjl/318-1/2021, Fjl/320-1/2021, Fjl/161-1/2021 és Fjl/321-1/2021 iktatószámú megkereséseire az alábbiakról tájékoztatom.

A területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 14. melléklete a megkeresésében hivatkozott kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, a jó termőhely adottságú szántók övezete és az erdőtelepítésre javasolt területek övezete tekintetében adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szervként a Lechner Nonprofit Kft.-t jelöli ki.

Felhívom figyelmét, hogy kérésüknek megfelelően az **adatszolgáltatást 2018.09.03-án már elérhetővé tettük**, és azóta is biztosítjuk. Az eltelt időben az általunk szolgáltatott **adatbázisban változás nem történt**.

Tájékoztatom továbbá, hogy a Lechner Nonprofit Kft. - mint a földmérési és térinformatikai államigazgatási feladatok ellátására kijelölt szervezet - sem a területrendezési tervek véleményezésére nem jogosult, sem pedig a környezet védelméért felelős szervként nem került megjelölésre a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 11. mellékletében, továbbá az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005.(I. 11.) Korm. rendelet 3. mellékletében, ezért **a területrendezési terv véleményezésére a Lechner Nonprofit Kft.-nek - mint a földmérési és térinformatikai államigazgatási feladatok ellátására kijelölt szervezetnek - nincs hatásköre és az eljárás további szakaszaiban sem kíván részt venni.**

Ugyanakkor felhívom szíves figyelmét arra, hogy az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központról, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról szóló 313/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 4. §-ában foglaltak értelmében **a településrendezési eszközöket/terveket .pdf formátumban szükséges**

megküldeniük a Lechner Nonprofit Kft. Dokumentációs Központja részére csak egyszer írható elektronikus adathordozón a 1592 Budapest, Pf.: 585. postacímre, vagy a [www.e-epites.hu](http://www.e-epites.hu) portál Feltöltés moduljának segítségével.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2021 ÁPR. 09

Tisztelettel:

Kolossa József ügyvezető  
meghatalmazása alapján

Varga Ferenc  
igazgató



----- Továbbított üzenet -----

**Tárgy:**Adatszolgáltatás - Csongrád város új településfejlesztési koncepciójához és településrendezési eszközeinek készítéséhez

**Dátum:**Fri, 30 Apr 2021 12:02:38 +0200

**Feladó:**Major-Nánási Zsófia <nanasizsofi@csongradcsanad.hu>

**Címzett:**foepitesz@csongrad.hu

**CC:**dr. Somosi Krisztina <somosi@csongradcsanad.hu>

**Varga Júlia**  
városi főépítész

**Tisztelt Főépítész Asszony!**

A 2021. április 1-jén kelt, "Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és új településrendezési eszközeinek készítéséhez előzetes tájékoztatás és adatszolgáltatási kérelem" tárgyú levélre hivatkozva az alábbiakról tájékoztatom:

A Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat a 2021-2027 közötti európai uniós költségvetési tervezési időszakra való hazai felkészülés jegyében elkészítette a megye területfejlesztési koncepciójának felülvizsgálatát és az új megyei területfejlesztési programot.

A Koncepció és a Program az egyeztetési eljárás és a tervezéskísérő feladatok lezárását, valamint a területfejlesztési stratégiai tervezésért felelős miniszter, azaz a pénzügyminiszter állásfoglalásának beszerzését követően fogadható el, mely állásfoglalást 2021. március 26-án adta ki a Pénzügyminisztérium. A Csongrád-Csanád Megyei Közgyűlés elnöke a 28/2021. (IV.08.) számú határozatával döntött Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési Koncepciójának és Programjának elfogadásáról - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, a Magyarország Kormánya által a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (I.29.) Kormányrendelet alapján elrendelt veszélyhelyzetre tekintettel.

A területfejlesztési dokumentumok feltöltésre kerültek a megyei önkormányzat honlapjára, melyek az alábbi linken érhetőek el:

<https://www.csongrad-megye.hu/site/index.php/onkormanyzat/teruletfejlesztes/teruletfejlesztési-dokumentumok-2021-2027>

Megküldöm továbbá Csongrád Megye Területrendezési Tervét tartalmazó linket is:

<https://www.csongrad-megye.hu/site/index.php/onkormanyzat/teruletfejlesztes/teruletrendezes/megyei-teruletrendezesi-terv-2020-hatalyos-2020-majus-30-toi>

Üdvözlettel:

--

**Major-Nánási Zsófia**  
osztályvezető

2021 APR 27.



## Csanytelek Község Polgármesterétől

6647 Csanytelek, Volentér János tér 2

Tel.: 63 / 578-510 Fax: 63 / 578-517

e-mail: [csanytelek@csanytelek.hu](mailto:csanytelek@csanytelek.hu) , [www.csanytelek.hu](http://www.csanytelek.hu)

**Ikt. sz:** 831-2/2021.

**Tárgy:** Csongrád Város új településfejlesztési koncepciójának és az új településrendezési eszközeinek készítéséhez véleményezés

Csongrád Város Önkormányzata

Bedő Tamás  
Polgármester Úr részére

**Tisztelt Polgármester Úr!**

*A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012.(XI. 8.) Korm. rendelet alapján Csanytelek Község Polgármestereként nyilatkozom, hogy sem az **új települési koncepcióra vonatkozóan** (30. §) sem pedig a **településrendezési eszközök felülvizsgálatára vonatkozóan** (32. §) nem kívánunk részt venni a véleményezési eljárás további szakaszaiban.

Csanytelek, 2021. 04. 20.

Tisztelettel:

  
Erhard Gyula  
polgármester

----- Továbbított üzenet -----

**Tárgy:**Re: Csongrád város új településfejlesztési koncepció készítése

**Dátum:**Thu, 29 Apr 2021 11:29:16 +0200

**Feladó:**[gater@freecomp.hu](mailto:gater@freecomp.hu)

**Címzett:**Csongrád Város Önkormányzata <[csongrad@csongrad.hu](mailto:csongrad@csongrad.hu)>

CC:'Varga Júlia' <[foepitesz@csongrad.hu](mailto:foepitesz@csongrad.hu)>

Tisztelt Polgármester Úr!

Tájékoztatom, hogy Gáter Község Önkormányzata részéről sem a településfejlesztési koncepció,sem az új településrendezési eszközök készítése kapcsán nem merült fel észrevétel, nyilatkozatot nem kívánunk tenni.

Üdvözlettel: Jánosiné Gyermán Erzsébet polgármester





Tiszaalpár Nagyközség Polgármestere

Ügyiratszám: TAPH/2189-2/2021.

Hiv. szám: Fji/320-1/2021.

Üi.: Varga Júlia

Tárgy: Településfejlesztési koncepció, településrendezési eszközök

Csongrád Város  
Polgármesterének


**Csongrád**  
Kossuth tér 7.

Tisztelt Bedő Tamás Polgármester Úr!

Fenti számú levelükre hivatkozva tájékoztatom, hogy Tiszaalpár Nagyközség Önkormányzata nem kíván részt venni a véleményezési eljárás további szakaszában.

Tiszaalpár, 2021. április 22.

Tisztelettel:

  
dr. Vancsura István  
polgármester



## 5.2. TÉRKÉPI MELLÉKLETEK